

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995

פרק א': פרשנות והוראות כלליות [א']

1. הגדרות

[1]

בחוק זה -

"בעל שליטה"¹ - כהגדרתו בסעיף 32 בפקודת מס הכנסה;

"המוסד" - המוסד לביטוח לאומי הפועל על פי חוק זה;

"המועצה" - מועצת המוסד האמורה בסעיף 8(ב);

"המינהלה" - מינהלת המוסד האמורה בסעיף 8(ב);

"השר" - שר העבודה והרווחה;

"ועדת העבודה והרווחה" - ועדת העבודה והרווחה של הכנסת;

"בית הדין לעבודה" - כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה;

"אשתו" - לרבות הידועה בציבור כאשתו והיא גרה עמו;

"גיל הפרישה"² -

(א) לגבי גבר - הגיל הקבוע לו בהתאם לחודש לידתו בחלק א' בלוח א'1;

(ב) לגבי אישה - הגיל הקבוע לה בהתאם לחודש לידתה לפי חלק א' בלוח א'1, ואם היא נולדה בשנת 1956 ואילך - הגיל הקבוע לה בהתאם לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004;

"גמול פרישה"³ - גמול פרישה לפי הוראות סעיף 55 בחוק יישום תכנית ההתנתקות;

"גמלה"⁴ - כל טובת הנאה שהביטוח לפי חוק זה מעניק אותה, לרבות הטבה לפי הסכם שנערך לפי סעיף 9, הענקה לפי סעיף 387 וגמלה לפי פרק י"ב או פרק י"ג; ולמעט גמול והחזר הוצאות המשולמים לפי סעיף 17 א';

"גמלת אזרח ותיק מיוחדת"⁵ - גמלת זקנה מיוחדת המשתלמת מכוח הסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות או מכוח הסכם בדבר מתן גמלאות זקנה ושאיירים מיוחדות לתושבי ישראל שחוק השבות אינו חלק עליהם;

"דמי הסתגלות מיוחדים"⁶ - דמי הסתגלות לפי הוראות סעיף 51 בחוק יישום תכנית ההתנתקות;

"הסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות"⁷ - הסכם בדבר מתן גמלאות זקנה ושאיירים מיוחדות שנערך לפי סעיף 9;

"חבר קיבוץ מתחדש"⁸ - חבר קיבוץ מתחדש כמשמעותו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה;

1. ס' 1 - "בעל שליטה" - נוסף בת' 61, ת"ת 1.1.04. ר' הוראת תחולה בס' 59(א) בהערות מבוא לת' 61.
2. ס' 1 - "גיל הפרישה" - נוסף בת' 66, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66. הוחלף בת' 197, ת"ת 3.8.17, בנוסח דלעיל. עד אז היה נוסח ההגדרה:
"הגיל הקבוע לגבר ולאישה, בהתאם לחודש לידתם, בחלק א' בלוח א'1";
3. ס' 1 - "גמול פרישה" - נוסף בת' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.
4. ס' 1 - "גמלה" - בת' 39, ת"ת 1.9.00, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ולמעט גמול...".
5. ס' 1 - "גמלת אזרח ותיק מיוחדת" - נוספה בת' 192, ת"ת 27.8.17.
6. ס' 1 - "דמי הסתגלות מיוחדים" - נוסף בת' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.
7. ס' 1 - "הסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות" - נוספה בת' 192, ת"ת 27.8.17.

"חברת מעטים"⁸ - כמשמעותה בסעיף 76 בפקודת מס הכנסה ;

"חוק ביטוח בריאות" - חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 ;

"חוק בית הדין לעבודה" - חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 ;

"חוק הבטחת הכנסה" - חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 ;

"חוק האימוץ" - חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 ;

"חוק הגנת השכר" - חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 ;

"חוק המשטרה" - חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ"א-1981 ;

"חוק הנוער" - חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 ;

"חוק הנכים" - חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב] ;

"חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977 ;

"חוק העמותות"⁹ - חוק העמותות, התש"ס-1980 ;

"חוק השבות" - חוק השבות, התשי"י-1950 ;

"חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי"¹⁰ - חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 ;

"חוק חופשה שנתית" - חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951 ;

"חוק חיילים משוחררים" - חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949 ;

"חוק יישום תכנית ההתנתקות"¹¹ - חוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005 ;

"חוק הכניסה לישראל"¹² - חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 ;

"חוק משפחות חיילים" - חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י-1950 ;

"חוק נכי המלחמה בנאצים" - חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954 ;

"חוק נכי רדיפות הנאצים" - חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957 ;

"חוק נפגעי פעולות איבה" - חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970 ;

"חוק עבודת נשים" - חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 ;

"חוק פיצויי פיטורים" - חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ;

"חוק שירות אזרחי"¹³ - חוק שירות אזרחי, התשע"ז-2017 ;

"חוק שירות בטחון" - חוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 ;

"חוק שירות בתי הסוהר" - חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א-1981 ;

"חוק שירות המדינה" - חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 ;

"חוק שירות התעסוקה" - חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 ;

8 . ס' 1 - "חבר קיבוץ מתחדש" - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לתיקון.

9 . ס' 1 - "חברת מעטים" - נוסף בת' 61, ת"ת 1.1.04. ר' הוראת תחולה בס' 59(א) בהערות מבוא לת' 61.

10 . ס' 1 - "חוק העמותות" - נוסף בת' 16, ת"ת 10.6.97.

11 . ס' 1 - "חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי" - נוסף בת' 201, ת"ת 15.9.19.

12 . ס' 1 - "חוק יישום תכנית ההתנתקות" - נוסף בת' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.

13 . ס' 1 - "חוק הכניסה לישראל" - ההגדרה נוספה בת' 60, ת"ת 1.1.03. בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

14 . ס' 1 - "חוק שירות אזרחי" - ההגדרה נוספה בת' 194, ת"ת 1.4.18.

"חוק שירותי הכבאות"¹⁵ - (נמחקה) ;

"חוק שכר מינימום" - חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 ;

"חוק תגמול לחייל" - חוק תגמול לחייל הנפגע בהצלת חייל הזולת, התשכ"ה-1965 ;

"ילד" - לרבות ילד חורג וילד מאומץ ולמעט נער ונערה נשואים ;

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת מדי חודש הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ;

"מעביד", "מעסיק"¹⁶ - מי שמעסיק אדם במסגרת יחסי עבודה ;

"משרת בשירות לאומי-אזרחי"¹⁷ - מי שמשרת בשירות לאומי-אזרחי כהגדרתו בחוק שירות לאומי-אזרחי, התשע"ד-2014 ;

"מתנדב בשירות לאומי"¹⁸ -

"הסכום הבסיסי"¹⁹ -

(1) לענין הגמלאות המפורטות בפסקה זו - 7,050 שקלים חדשים ; ואלה הגמלאות :

(א) מענק לידה ודמי לידה המשתלמים לפי הוראות סימנים ב' וג' בפרק ג' ;

(ב) דמי פגיעה, קצבה לנכה עבודה, גמלאות ומענקים לתלויים, המשתלמים לפי הוראות סימנים ד', ה' וח' בפרק ה' ;

(ג) דמי תאונה המשתלמים לפי הוראות פרק ו' ;

(ד) קצבת נכות המשתלמת לפי הוראות סימן ג' בפרק ט' ;

(ה) מענק ליתום המשתלם לפי הוראות סימן ד' בפרק י"א ;

(ו) תגמול למתנדב המשתלם לפי הוראות פרק י"ג ;

(ז) מענק פטירה המשתלם לפי הוראות סימן ב' בפרק י"ד ;

(ח) גמלאות המשתלמות מכוח ההסכם בדבר גמלת ניידות לפי הוראות סעיף 9 ;

(2)²⁰ לענין קצבת הילדים המשתלמת לפי הוראות סימן ב' בפרק ד', כמפורט להלן :

(א) בעד הילד הראשון והחמישי ואילך במניין ילדיו של ההורה - 150 שקלים חדשים ;

(ב) בעד הילד השני, השלישי והרביעי שבמניין ילדיו של ההורה - 188 שקלים חדשים ;

(ג) על אף האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), לענין גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, או תוספת כאמור בסעיף 68(ג) - 140 שקלים חדשים ;

(א2)²¹ (בוטל) ;

15. ס' 1 - "חוק שירותי הכבאות" - בנוסח המקורי: "חוק שירותי הכבאות" - חוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959. בת' 142, ת"ת 8.2.13, נמחקה ההגדרה.

16. ס' 1 - "מעביד", "מעסיק" - נוסף בת' 158, ת"ת 15.7.14.

17. ס' 1 - "משרת בשירות לאומי-אזרחי" - נוסף בת' 152, ת"ת 19.3.14.

18. ס' 1 - "מתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית" - ההגדרה נוספה בת' 194, ת"ת 1.4.18 והחליפה את ההגדרה "מתנדב בשירות לאומי" שנוסחה היה: "בת או בן המשרתים בהתנדבות בשירות לאומי כאמור בפסקה (3)(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 ;" (נוספה בת' 88, ת"ת 1.9.06. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 88).

19. ס' 1 - "הסכום הבסיסי" - נוסף בת' 61, ת"ת 1.1.06, בנוסח דלעיל.

20. בת' 113, ברישא, בפסקה (2) אחרי "בפרק ד" בא "למעט קצבה... של ההורה". ראה ת"ת והוראת תחולה בסעיף 62(א) להערות מבוא לת' 113 וכן ראה שם הוראת מעבר בס' 64(1).

בת' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, אחרי "בפרק ד" נמחק הקטע שנוסחו היה "למעט קצבה המשתלמת בעד הילד השני, השלישי והרביעי שבמנין ילדיו של ההורה" ובמקום "144 שקלים חדשים" בא "140 שקלים חדשים".

בת' 164, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164, הוחלפה פסקה (2) שנוסחה היה: "לענין קצבת הילדים המשתלמת לפי הוראות סימן ב' בפרק ד' - 140 שקלים חדשים".

(3) לענין כל גמלה שאינה מנויה בפסקאות (1) או (2) - 6,964 שקלים חדשים ;

הסכום הבסיסי יעודכן כמפורט להלן :

(1) ביום א' בטבת התשס"ו (1 בינואר 2006) - לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005), בתוספת -

(א) לענין גמלה המשתלמת לפי הוראות סימן ח' בפרק ה' או לפי הוראות סימנים ג' וד' שבפרק י"א - שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005) לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) ;

(ב) לענין גמלה שאינה מנויה בפסקת משנה (א) - השיעור שבו עודכן השכר הממוצע או שבה עודכנה נקודת הקצבה בשנים 2004 ו-2005, לפי הענין, לפי סעיפים 37(ג)(1) ו-38 (ב) בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002(78) ;

(2)²² לענין כל גמלה למעט קצבת ילדים המשתלמת לפי הוראות סימן ב' בפרק ד' - משנת 2007 ואילך - ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת ;

(3)²³ לענין קצבת ילדים המשתלמת לפי הוראות סימן ב' בפרק ד' - משנת 2015 ואילך - ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת ;

(4)²⁴ על אף הוראת פסקה (2), לענין קצבת נכות המשתלמת לפי הוראות סימן ג' בפרק ט' וכל קצבה ששיעורה נגזר ממנה - משנת 2022 ואילך - ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור עליית השכר הממוצע, המעודכן באותו יום, לעומת השכר הממוצע המעודכן ב-1 בינואר של השנה הקודמת שבה הקצבה עודכנה ; ואולם, לענין העדכון הראשון יחולו הוראות אלה :

(א) אם שיעור עליית השכר הממוצע, המעודכן באותו יום, לעומת השכר הממוצע לשנת 2020 עולה על 2.45% - לפי שיעור עליית השכר הממוצע, המעודכן באותו יום, לעומת השכר הממוצע המתוקן ; בפסקה זו -

"השכר הממוצע לשנת 2020" - השכר הממוצע כפי שעודכן ביום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) ;

"השכר הממוצע המתוקן" - השכר הממוצע לשנת 2020 בתוספת 2.45% ;

21 . אחרי פסקה (2) נוספה פסקה (א2) בנוסח דלעיל. ראה ת"ת והוראת תחולה בסעיף 62(ב) להערות מבוא לת' 113 וכן ראה שם הוראת שעה בסי' 65.

בתי' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, בוטלה פסקה (א2) שנוסחה היה :

"(א2) לענין קצבת הילדים המשתלמת לפי הוראות סימן ב' בפרק ד' בעד הילד השני, השלישי והרביעי שבמניין ילדיו של ההורה - 259 שקלים חדשים ;"

22 . בסייפא שמתחילה במילים "הסכום הבסיסי יעודכן כמפורט להלן" בפסקה (2) במקום "משנת 2007 ואילך" בא "לענין כל גמלה... משנת 2007 ואילך". ראה ת"ת והוראת תחולה בסעיף 62(ג) להערות מבוא לת' 113 וכן ראה שם הוראת מעבר בסי' 64(2).

בתי' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, בפסקה (2) אחרי "בפרק ד'" נמוחק הקטע "בעד הילד השני, השלישי והרביעי שבמניין ילדיו של ההורה".

23 . אחרי פסקה (2) באה פסקה (3) בנוסח דלעיל. ראה ת"ת והוראת תחולה בסעיף 62(ד) להערות מבוא לת' 113. בתי' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, בפסקה 3 אחרי "בפרק ד'" נמוחק הקטע "בעד הילד השני, השלישי והרביעי שבמניין ילדיו של ההורה" ובמקום "משנת 2013 בא "משנת 2015".

24 . בתי' 200, ת"ת 1.3.18 הוספה פסקה (4) בנוסח דלעיל. בתי' 227, ת"ת 1.1.22 במקום "משנת 2022" בא : "משנת 2023" ונוספה הסיפא החל במילים "שבה הקצבה עודכנה".

(ב) אם שיעור עליית השכר הממוצע, המעודכן באותו יום, לעומת השכר הממוצע לשנת 2020 אינו עולה על 2.45% - יידחה העדכון לשנה שלאחר מכן ויחול לגביו האמור בפסקת משנה (א);

"עוגנה" - אשה נשואה שזה שנתיים נעלמו עקבות בן זוגה, לרבות אשה שבן זוגה נמצא, שלא בהסכמתה, תקופה כאמור בחוץ לארץ ולא נשא באותו זמן במזונותיה;

"עובד"²⁵ - לרבות בן משפחה, אף אם אין בינו לבין קרובו המעסיקו יחסי עבודה, ובלבד שהוא עובד במפעל באופן סדיר ובעבודה שאילולא עשה אותה הוא, היתה נעשית בידי עובד; לענין זה, "בן משפחה" - אחד ההורים, ילד, נכד, אח או אחות;

"עובד לשעה" - עובד שהקשר בינו לבין מעבידו הוא לזמן פחות משבעה ימים, למעט עובד כאמור שלמעשה נמשך הקשר שבעה ימים או יותר;

"עובד עצמאי"²⁶, לענין שנת מס פלונית או חלק ממנה - מי שעסק באותה תקופה במשלח ידו שלא כעובד (להלן - משלח יד), והתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא עסק במשלח ידו, לפחות עשרים שעות בשבוע בממוצע;

(2) הכנסתו החודשית הממוצעת ממשלח ידו לא פחתה מסכום השווה ל-50% מהשכר הממוצע;

(3) הוא עסק במשלח ידו לפחות שנים עשרה שעות בשבוע בממוצע והכנסתו החודשית הממוצעת ממשלח ידו לא פחתה מסכום כאמור בלוח א'; לענין הגדרה זו רשאי השר לקבוע שיטת חישוב של ממוצעים וכן שיעור אחר במקום השיעור הקבוע בלוח א';

"פיצוי" - תשלום של תוספת יוקר המשתלמת לפי המדד, תשלום של מקדמה על חשבון תוספת יוקר או תשלום פיצוי בעד התייקרות לעובדים השכירים במשק לפי הסדר בין ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה לבין ארגון מעבידים שלדעת השר הינו ארגון יציג ונוגע בדבר;

"פקודת החברות" - פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;

"פקודת הנזיקין" - פקודת הנזיקין [נוסח חדש];

"פקודת השותפויות" - פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975;

"פקודת פשיטת הרגל"²⁷ - (נמחקה);

"קיבוץ מתחדש"²⁸ - כהגדרתו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה;

"קיבוץ שיתופי"²⁹ - כהגדרתו בסעיף 54 לפקודת מס הכנסה, לרבות מושב שיתופי או קיבוץ עירוני כהגדרתו בסעיף 61 לאותה פקודה שניתנה לגבי שומתו הוראה לפי אותו סעיף;

"קצבת התאמה"³⁰ - קצבת התאמה לפי הוראות סעיף 58 לחוק יישום תכנית ההתנתקות;

25. בהגדרת "עובד" - החל ב-15.7.14 החלף הביטוח "יחסי עבודה" את הנוסח הקודם: "יחס של עובד ומעביד".
26. ס' 1 - "עובד עצמאי" - בנוסח המקורי:

"עובד עצמאי", לענין שנת מס פלונית או חלק ממנה - מי שעסק אותה תקופה במשלח ידו, שלא כעובד, לפחות שנים עשרה שעות בשבוע בממוצע והכנסתו החודשית הממוצעת ממשלח ידו היא לפחות הסכום הקבוע בלוח א'; לענין זה רשאי השר לקבוע -
(1) שיטת חישוב של ממוצעים;

(2) סכום אחר במקום הסכום הקבוע בלוח א';

בת' 16, ת"ת ר' הערת מבוא, הוחלף לנוסח דלעיל.

27. ס' 1 - ההגדרה "פקודת פשיטת הרגל" נמחקה בת' 201, ת"ת 15.9.19.

28. סעיף 1 - "קיבוץ מתחדש" - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לתיקון.

29. סעיף 1 - "קיבוץ שיתופי" - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לתיקון.

30. "קצבת התאמה" - נוסף בת' 121, ת"ת 28.7.10, בנוסח דלעיל.

"שיעור הפיצוי" - השיעור השווה לשיעור הגדלת שכר העבודה לעובדים השכירים במשק כתוצאה מתשלום הפיצוי;

"שירות לאומי", "התנדבות קהילתית" ו"שירות אזרחי"³¹ - כהגדרתם בחוק שירות אזרחי;

"השכר הממוצע"³² - הצירוף של שניים אלה:

(1) הממוצע החודשי של השכר הממוצע למשרת שכיר בשלושת החודשים האחרונים שלגביהם היו נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום שקדם ליום העדכון (להלן בהגדרה זו - ממוצע השכר);

(2) תוספת לממוצע השכר בשיעור הפיצוי שניתן בתקופה שמתום שלושת החודשים ששימשו בסיס לחישוב ממוצע השכר ועד ליום העדכון;

לענין הגדרה זו, "יום העדכון" - 1 בינואר של כל שנת מס, ואם חל פיצוי לאחר מכן - 1 בחודש שבו חל הפיצוי; על כל שינוי בשכר הממוצע יפרסם השר הודעה ברשומות;

"שנת מס" - כמשמעותה בפקודת מס הכנסה;

"תקופת אכשרה" - פרק הזמן, בין שהוא רצוף ובין שאינו רצוף, שבו חייב אדם להיות מבוטח כאחד התנאים לגמלה.

2. פריסת תשלומים חריגים

[א1]

(א) בסעיף זה -

"שכר מדוד" - שכר ממוצע למשרת שכיר שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"חודש שכר חריג" - החודש האחרון של שנת מס וכן חודש שבו שולמו תוספות בעד ביגוד או בעד הבראה למרבית העובדים השכירים;

"שכר מדוד מתוקן" - השכר המדוד של החודש האחרון שקדם לחודש שכר חריג (להלן - החודש הקודם), בתוספת 0.5% ממנו ובתוספת פיצוי שחל בחודש השכר החריג; היה החודש הקודם חודש שכר חריג, יובא בחשבון, לענין זה, במקום השכר המדוד של החודש הקודם, השכר המדוד של החודש האחרון שקדם לחודש הקודם בתוספת 0.5% ממנו ובתוספת פיצוי שחל בחודש הקודם.

(ב)³³ בחישוב השכר הממוצע, לצורך גמלאות ודמי ביטוח, יחולו שינויים אלה:

31. "שירות לאומי", "התנדבות קהילתית" ו"שירות אזרחי" - ההגדרה נוספה בת' 194, ת"ת 1.4.18.

32. "השכר הממוצע" - עפ"י תיקונים 220 ו-227: על אף האמור בהגדרה "השכר הממוצע" - השכר הממוצע בשנת 2021 ובשנת 2022 יהיה השכר הממוצע ביום 31.12.20 בנוסף, נקבע בתיקון 227 כי לענין הקצבאות, התשלומים והמענקים שלהלן, השכר הממוצע בשנת 2022 יהיה השכר הממוצע ביום 31.12.2020, בתוספת 2.45%: (1) קצבה חודשית לפי סעיף 4 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז-2007; (2) מענק לפי סעיף 6 לחוק מעמד ותיקי מלחמת העולם השנייה, התש"ס-2000; (3) תגמול חודשי לפי סעיף 2 לחוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995; (4) תשלום מיוחד בעד יילוד שנקבע לפי הוראות סעיפים 62 ו-62א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995; (5) קצבה חודשית לפי סעיף 3 לחוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994; (6) מענק הטבות לפי סעיף 17 לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992; (7) קצבה חודשית שנקבעה לפי הוראות סעיף 7 לחוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992; (8) הוצאות קבורה והוצאות אחזקה של מקום הקבורה והמצבה שנקבעו לפי הוראות סעיף 17 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970. החל ביום 1.1.20 השכר הממוצע לענין סעיף 1 הוא 10,428 ₪ (י"פ 8,955, התש"ף, עמ' 6964). החל ביום 1.1.18 השכר הממוצע לענין סעיף 1 הוא 9,802 ₪ (י"פ 7,719, התשע"ח, עמ' 5920). החל ביום 1.1.17 השכר הממוצע לענין סעיף 1 הוא 9,543 ₪ (י"פ 7,457, התשע"ו, עמ' 3903). החל ביום 1.1.16 השכר הממוצע לענין סעיף 1 לחוק היה 9,334 ₪ (י"פ 7,209, התשע"ו, עמ' 3640). החל ב-1.1.14 השכר הממוצע היה 8,955 ₪ (י"פ 6,776, התשע"ד, עמ' 4590). לתקופה 1.3.02-31.12.02 - ר' הוראת שעה בהערות מבוא "חוק ההסדרים במשק המדינה, תשס"ב-2002".

בתי' 244, ת"ת 17.3.24 נקבע כי על אף האמור בהגדרה "השכר הממוצע" שבסעיף 1, השכר הממוצע לענין גביית דמי ביטוח בהתאם להוראות פרק ט"ו לחוק, בשנת הכספים 2025, יהיה השכר הממוצע ביום 31.12.24.

33. בתי' 244, ת"ת 17.3.24 נקבע כי על אף האמור בסעיף 2 לחוק, השכר הממוצע לענין גביית דמי ביטוח בהתאם להוראות פרק ט"ו לחוק, בשנת הכספים 2025, יהיה השכר הממוצע ביום 31.12.24.

(1) לגבי חודש שכר חריג, במקום השכר המדוד יובא בחשבון השכר המדוד המתוקן ;
(2) השכר הממוצע יחושב בכפוף להוראות פסקה (1) ויוגדל בשיעור השווה לחלק השנים עשר של סך הפרשים החודשיים לגבי שלושת חודשי השכר החריג האחרונים, ששכרם המדוד ידוע ביום העדכון; לענין זה, "הפרש חודשי" - הפרש שבין השכר המדוד של חודש שכר חריג לבין השכר המדוד המתוקן של אותו חודש, מחולק בשכר המדוד המתוקן של החודש האמור ;

(3)³⁴ ההגדרה "יום העדכון", לענין ההגדרה "השכר הממוצע" שבסעיף 1, תהיה :

"יום העדכון" - 1 בינואר של שנת המס, וכן ה-1 בחודש של החודש הראשון מבין אלה :

(1) חודש מאי של אותה שנת מס אם פורסם בו מדד הגבוה ביותר מ-5% מהמדד שפורסם בחודש ינואר של שנת המס ;

(2) החודש הראשון מבין החודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר של אותה שנת מס, שבו פורסם מדד הגבוה ביותר מ-4% מהמדד שפורסם בחודש ינואר של שנת המס.

א2. מי שאינו תושב לענין החוק³⁵

(א) בסעיף זה -

"תקנות הכניסה" - תקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974 ;

"שנה" - שנים עשר חודשים רצופים.

(ב) לענין חוק זה לא יראו כתושב ישראל, בין השאר, כל אחד מאלה :

(1) שוהה שלא כדין, כמשמעותו בסעיף 13 בחוק הכניסה לישראל ;

(2) מי שבידו היתר כאמור בצו הכניסה לישראל (פטור תושבי יהודה ושומרון, רצועת עזה וצפון סיני, מרכז סיני, מרחב שלמה ורמת הגולן), התשכ"ח-1968 ;

(3) מי שבידו אשרה ורישיון לשיבת ביקור מסוג ב/1, ב/2, ב/3 או ב/4, לפי תקנה 5 בתקנות הכניסה ;

34 . ס' 2(ב)3 - בת' 34, נוספה הוראת שעה הקובעת :

"בתקופה שמיום י"ג בטבת התשנ"ט (1 בינואר 1999) (להלן - יום תחילת הוראת השעה) ועד יום כ"ב בטבת התש"ס (31 בדצמבר 1999), בחוק הביטוח הלאומי, בסעיף 2(ב) אחרי פסקה (2) יבוא :

(3) ההגדרה "יום העדכון", לענין ההגדרה "השכר הממוצע" שבסעיף 1, תהיה :

"יום העדכון" - 1 בינואר של שנת המס, וכן ה-1 בחודש של החודש הראשון מבין אלה :

(1) חודש מאי של אותה שנת מס אם פורסם בו מדד הגבוה ביותר מ-5% מהמדד שפורסם בחודש ינואר של שנת המס ;

(2) החודש הראשון מבין החודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר של אותה שנת מס, שבו פורסם מדד הגבוה ביותר מ-4% מהמדד שפורסם בחודש ינואר של שנת המס."

לענין השכר הממוצע - עפ"י תיקון 220 ו-227ב: על אף האמור בהגדרה "השכר הממוצע" - השכר הממוצע בשנת 2021 ו-2022 יהיה השכר הממוצע ביום 31.12.20. בנוסף, נקבע בתיקון 227ב כי לענין הקצבאות, התשלומים והמענקים שלהן, השכר הממוצע בשנת 2022 יהיה השכר הממוצע ביום 31.12.2020, בתוספת 2.45%: (1) קצבה חודשית לפי סעיף 4 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז-2007; (2) מענק לפי סעיף 6 לחוק מעמד ותיקי מלחמת העולם השנייה, התש"ס-2000; (3) תגמול חודשי לפי סעיף 2 לחוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995; (4) תשלום מיוחד בעד יילוד שנקבע לפי הוראות סעיפים 62 ו-62א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995; (5) קצבה חודשית לפי סעיף 3 לחוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד-1994; (6) מענק הטבות לפי סעיף 17א לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992; (7) קצבה חודשית שנקבעה לפי הוראות סעיף 7 לחוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992; (8) הוצאות קבורה והוצאות אחזקה של מקום הקבורה והמצבה שנקבעו לפי הוראות סעיף 7 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970.

החל ביום 1.1.20 השכר הממוצע לענין סעיף 2 הוא 10,551 ₪ (י"פ 8,955, התש"ף, עמ' 6964). החל ביום 1.1.18 - 9,906 ₪ (י"פ 7,719, התשע"ח, עמ' 5920). החל ביום 1.1.17 - 9,673 ₪ (י"פ 7,457, התשע"ו, עמ' 3903). החל ביום 1.1.16 - 9,464 ₪ (י"פ 7,209, התשע"ו, עמ' 3640). החל ביום 1.1.14 - 9,089 ₪ (י"פ 6,776, התשע"ד, עמ' 4590). לתקופה 31.12.02-1.3.02 - ר' הוראת שעה בהערות מבוא "חוק ההסדרים במשק המדינה, תשס"ב-2002".

35 . ס' 2א - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

(א3)³⁶ מי שבידו אשרה ורישיון לפי תקנה 5 לתקנות הכניסה ;

(4)³⁷ מי שבידו אשרה ורישיון לשיבת ארעי מסוג א/1, לפי תקנה 6(א) בתקנות הכניסה - בתקופות שלהלן, לפי העניין :

(א) בשנה שתחילתה 183 ימים לפני יום מתן האשרה והרישיון כאמור (בסעיף זה - השנה הקובעת) - אם התגורר כדין בישראל פחות מ-183 ימים באותה שנה ;

(ב) בתקופה שלפני יום מתן האשרה והרישיון כאמור - אם התגורר כדין בישראל בשנה הקובעת יותר מ-183 ימים ;

(5) מי שבידו אשרה ורישיון לשיבת ארעי מסוג א/3 לפי תקנה 6(ג) בתקנות הכניסה, וכן קרובו של בעל אשרה ורישיון כאמור שבידו אשרה ורישיון לשיבת ארעי מסוג א/4 לפי תקנה 6(ד) בתקנות הכניסה.

(ג)³⁸ מי שאינו אזרח ישראלי ובידו אשרה ורישיון לשיבה בישראל לפי חוק הכניסה לישראל שאינם מנויים בסעיף קטן (ב)(3) עד (5), לא יראו אותו כתושב ישראל בתקופות שלהלן, לפי העניין :

(1) בשנה הקובעת - אם התגורר כדין בישראל פחות מ-183 ימים באותה שנה ;

(2) בתקופה שלפני יום מתן האשרה והרישיון כאמור - אם התגורר כדין בישראל בשנה הקובעת יותר מ-183 ימים.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ב)(4), מי שבידו אשרה ורישיון לשיבת ארעי כאמור באותו סעיף קטן, ניתנה לו אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות, בתוך השנה שתחילתה ביום מתן האשרה והרישיון האמורים, רשאי המוסד לראות בו תושב ישראל מיום מתן האשרה והרישיון.

3. אגודה שיתופית³⁹

[2]

לענין חוק זה רואים חבר אגודה שיתופית העובד במפעל האגודה או מטעמה כעובד ואת האגודה רואים כמעבידו ; ואולם בחבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ שיתופי רואים את החבר כעובד, ואת הקיבוץ השיתופי כמעבידו, אם החבר עוסק בתפקידו במסגרת סידור העבודה ולא על פי התקשרות אישית בינו לבין מעביד אחר, אף אם אין התפקיד מבוצע במפעל האגודה או מטעמה.

3א. קיבוץ מתחדש⁴⁰

(א) לעניין חוק זה רואים חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ מתחדש, העובד במפעל האגודה או מטעמה, כעובד, ואת האגודה כמעסיקו.

(ב) לעניין חוק זה רואים חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ מתחדש, שאינו עובד במפעל האגודה או מטעמה, כעובד כעובד עצמאי או כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, לפי העניין.

36. ס' 2א(ב)(א3) נוסף בתיקון 173, ת"ת 1.1.18, 20.3.16.

37. ס' 2א(ב)(4) - בת' 199, ת"ת 1.1.18, ברישא, במקום "בשנה שתחילתה ביום מתן" בא: "מי שבידו", והסיפא, החל במילים "בתקופות שלהלן, לפי העניין..." החליפה את המילים "מי שבידו אשרה ורישיון כאמור שהתגורר בישראל בשנה האמורה פחות מ-183 ימים". התיקון חל על מי שקיבל אשרה ורישיון לפי חוק הכניסה לישראל מיום 1.1.18 ואילך.

38. ס' 2א(ג) - בת' 199, ת"ת 1.1.18, החליפה הסיפא החל במילים "לא יראו אותו כתושב ישראל..." את המילים: "שהתגורר בישראל, בשנה שתחילתה ביום מתן האשרה והרישיון האמורים, פחות מ-183 ימים, לא יראו אותו בשנה האמורה כתושב ישראל לענין חוק זה." הוראות אלה יחולו על מי שקיבל אשרה ורישיון לפי חוק הכניסה לישראל מיום 1.1.18 ואילך.

39. ס' 3 - בת' 186, ת"ת 1.7.17. נמחקו המילים "או מושב" אחרי המילים "קיבוץ" ו"הקיבוץ".

40. ס' 3א - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא.

3.3. שינוי סיווגו של קיבוץ⁴¹

אגודה שיתופית שהיא קיבוץ שיתופי ובמהלך שנת המס דיווחה למוסד כי שונה סיווגה מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש, או להיפך, יחול השינוי לעניין חוק זה החל משנת המס שלאחר המועד שבו שונה הסיווג.

4. חבורת עובדים

[3]

בחבורת עובדים, בין שהיא תאגיד ובין שאינה תאגיד, רואים, לענין חוק זה, את כל אחד מבני החבורה כעובדו של האדם שמסר לחבורה את העבודה, אם היו רואים כך אילו היה קיים קשר ישיר בינו לבין כל אחד מבני החבורה.

5. מי שחדל להיות עובד עצמאי

[4]

עובד עצמאי שהיה למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי ייחשב כעובד עצמאי עד ליום שבו הודיע הוא למוסד, או שהמוסד הודיע לו בדואר או במסירה אישית אף שלא בדואר, על היותו למבוטח כאמור; ואולם רשאי המוסד, לפי שיקול דעתו ולבקשת העובד העצמאי או הזכאי לגמלה מכוחו, לראותו כעובד עצמאי או כמבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי למרות ההודעה האמורה או אף בהעדרה.

6. סמכות לסווג מבוטחים

[4א]

(א)⁴² השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בצו כי מבוטחים העוסקים בסוג עבודה פלוני או הנתונים בתנאי עבודה מיוחדים כמוגדר בצו, ייחשבו, לענין חוק זה, כעובדים או כעובדים עצמאיים או כמי שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים; לענין זה, ייחשבו כסוגי עבודה גם עבודות המוגבלות בהיקפן או בזמן הדרוש לביצוען.

(ב) בצו לפי סעיף קטן (א) הקובע מי ייחשבו כעובדים ייקבע גם מי ייחשבו כמעבידיהם.

(ג) כוחו של צו לפי סעיף זה יפה על אף האמור בכל מקום אחר בחוק זה.

6א. מבוטחים שהם חברים או נושאי משרה בתאגיד

(א) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בצו כי מבוטחים שהם חברים בתאגיד או נושאי משרה בתאגיד, כמוגדר בצו, ייחשבו, לענין חוק זה, כעובדים או כעובדים עצמאיים או כמי שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) ייקבע, בשים לב, בין השאר, להיקף העסקים של התאגיד, לזהות החברים ונושאי המשרות בו ולפעולתם בתאגיד, ולשאר נסיבות הענין.

(ג) הוראות סעיף 6(ב) ו-(ג) יחולו על צו לפי סעיף זה.

41. ס' 33 - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא.
42. ס' 6(א) - עפ"י הוראת שעה בת' 213: בתקופה שעד הקמתה של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות הקבועה של הכנסת העשרים ושלוש, בסופו של סעיף 6(א) יבוא: "כל עוד לא הוקמה ועדת העבודה והבריאות של הכנסת, יהיה אישור הצו לפי סעיף קטן זה בידי ועדת הכספים של הכנסת, במקום בידי הוועדה האמורה".

(ד) בסעיף זה -

(1) "חברים בתאגיד", שהוא חברה - בעלי מניות, לרבות בעל מניה בחברה שיש בה בעל מניה אחת;

(2) המונחים שבו יפורשו כמשמעותם לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999; או לפי הדין החל על אותו תאגיד, והכל ככל שאין להם משמעות לפי חוק זה.

6. מבוטח שהוא בעל שליטה בחברת מעטים⁴³

הוראות פרקים ז' וחי' לא יחולו על בעל שליטה בחברת מעטים.

7. המדינה כמעביד

[ב4]

דין המדינה כשהיא מעבידה, לענין חוק זה, כדין כל מעביד אחר.

פרק ב': המוסד לביטוח לאומי [י']

סימן א': הוראות כלליות

8. יסודות

[199]

- (א) המוסד לביטוח לאומי הוא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.
- (ב) הרשות העליונה של המוסד היא המועצה; הרשות המנהלת והמבצעת של המוסד היא המינהלה.
- (ג) המוסד יעמוד לפיקוחו הכללי של השר, והמינהלה חייבת להגיש לשר כל דין וחשבון וכל תעודה או פנקס שידרוש.
- (ד) המוסד יעמוד לביקורתו של מבקר המדינה כאמור בסעיף 9(6) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], ומבקר המדינה יגיש עותק של הדין וחשבון שלו על פעולות המוסד לשר ולמועצה, נוסף לאלה שיש להגיש להם דין וחשבון לפי סעיף 15 לחוק האמור.

9. הטבות סוציאליות:

[200]

- (א) המוסד, לאחר התייעצות עם ועדת העבודה והרווחה ועם המועצה ועל פי הסכם בינו לבין הממשלה או לבין גוף ציבורי שקבע השר על דעת הממשלה, רשאי ליתן בשם הממשלה או הגוף הציבורי, שלא בדרך קבע, לכלל תושבי המדינה או לסוגים מהם, הטבות סוציאליות שאינן ניתנות לפי חוק זה או לפי חיקוק אחר.
- (ב) אוצר המדינה או הגוף הציבורי יחזירו למוסד כל סכום שהוציא למתן ההטבות האמורות, הכל כפי שנקבע בהסכם כאמור בסעיף קטן (א).

10. ערעור:

[200א]

- קביעה של דרגת נכות מכוח הסכם שנערך לפי סעיף 9, או מכוח סעיף 387 או פרק י"ג, ניתנת לערעור, בשאלה משפטית בלבד, לפני בית דין אזורי לעבודה; פסק דינו של בית הדין ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי לעבודה אם נתקבלה רשות לכך מאת נשיא בית הדין הארצי לעבודה או סגנו, או מאת שופט של בית הדין הארצי שמינה לכך הנשיא.

סימן ב': המועצה, הועדות הציבוריות והמינהלה

¹ ס' 9 - לתקופה 1.3.02-31.12.02, ר' הוראת שעה בהערות מבוא "חוק ההסדרים במשק המדינה, התשס"ב-2002" לענין ערך נקודת קצבה.

² סעיף 9(א) - עפ"י הוראת שעה בת' 213: בתקופה שעד הקמתה של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות הקבועה של הכנסת העשרים ושלוש, בסופו של סעיף 9(א) יבוא: "כל עוד לא הוקמה ועדת העבודה והבריאות של הכנסת, תהיה התייעצות לפי סעיף קטן זה עם ועדת הכספים של הכנסת, במקום עם הוועדה האמורה".

³ ס' 10 - ב"ת 26, ת"ת 1.10.95, במקום "סעיף 374" בא "סעיף 387".

11. הרכב המועצה וכהונתה

[201]

(א) הרכב המועצה, דרך הקמתה ותנאי הפסקת החברות בה ייקבעו לאחר התייעצות עם ועדת העבודה והרווחה.

(ב) תקופת כהונתה של המועצה תהיה ארבע שנים.

12. תפקידי המועצה

[202]

המועצה -

(1) תפקח על פעולות המוסד והנהלתו ;

(2) תייעץ לשר בבואו להתקין תקנות, חוץ מתקנות לפי סעיף 11(א) וסעיף 17א' ;

(3) רשאית להמליץ לפני השר על התקנת תקנות ;

(4) תמלא כל תפקיד אחר המוטל עליה בחוק זה.

13. ועדות המועצה

[203]

(א) המועצה רשאית למנות ועדות, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ולהעביר להן מסמכיותיה.

(ב) המועצה תמנה, לכל ענף מענפי הביטוח הקיימים לפי חוק זה, ועדה שתייעץ למנהל של אותו ענף.

14. יו"ר המועצה וסגנו

[204]

השר יהיה יושב ראש המועצה ; המועצה תבחר בסגן יושב ראש.

15. הועדה לביטוח אבטלה

[204א]

(א)

(1) השר ימנה ועדה ציבורית מיוחדת לביטוח אבטלה (להלן - הועדה לביטוח אבטלה), והשר או מי שהשר מינהו לכך ישמש יושב ראש הועדה.

(2) חברי הועדה לביטוח אבטלה יהיו מתוך נציגי ארגוני העובדים והמעבידים כאמור בסעיף קטן (ב), עובדי משרד העבודה והרווחה ומשרד האוצר, ונציגי שירות התעסוקה.

(3) נציגי ארגוני העובדים והמעבידים יהוו, במספר שווה, שני שלישים ממספר חברי הועדה לביטוח אבטלה.

(ב) נציגי העובדים והמעבידים בועדה לביטוח אבטלה יתמנו לפי המלצת ארגוני העובדים וארגוני המעבידים שהם, לדעת השר, יציגים ונוגעים בדבר.

(ג) תקופת כהונתה של הועדה לביטוח אבטלה תהיה ארבע שנים.

(ד) הועדה לביטוח אבטלה מוסמכת -

(1) לייעץ לשר בהתוויית המדיניות של ביטוח אבטלה ;

(2) לייעץ לשר בהתקנת תקנות הנוגעות לביטוח אבטלה ;

(3) לאשר את תקציב ענף ביטוח האבטלה ;

(4) לפקח על פעולות ביטוח האבטלה ;

(5) למלא כל תפקיד אחר לפי פרק ז' שיטיל עליה השר.

(ה) סמכויות הועדה לביטוח אבטלה, בכל העניינים האמורים בסעיף קטן (ד), אינן נתונות בידי המועצה, ואולם אם במסגרת פרק ז' הטיל השר על הועדה לביטוח אבטלה תפקיד הנוגע גם לענפי ביטוח אחרים, יהא דינה, בכל הנוגע לאותו תפקיד, כדין כל ועדה שמונתה לפי סעיף 13.

(ו) הועדה לביטוח אבטלה רשאית למנות ועדות משנה, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ולהעביר להן מסמכיותיה.

16. הועדה לענין שירות מילואים

[204ב]

(א)

(1) השר ימנה ועדה ציבורית מיוחדת לענין שירות מילואים (להלן - הועדה לענין שירות מילואים), והשר או מי שהשר מינהו לכך ישמש יושב ראש הועדה.

(2) חברי הועדה לענין שירות מילואים יהיו נציג אחד של השר, נציג אחד של שר האוצר, נציג אחד של שר הבטחון, נציג עובדים, נציג מעבידים ונציגי עובדים עצמאיים.

(3) נציגי העובדים בועדה לענין שירות מילואים יתמנו לאחר התייעצות עם ארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים ; נציגי מעבידים יתמנו לאחר התייעצות עם ארגונים ארציים של מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר ; נציגי העובדים העצמאיים בועדה לענין שירות מילואים יתמנו לאחר התייעצות עם ארגונים שלדעת השר הם מייצגים עובדים עצמאיים.

(ב) השר יקבע בהודעה ברשומות את מספר חברי הועדה לענין שירות מילואים שהם נציגי עובדים, נציגי מעבידים ונציגי עובדים עצמאיים, ובלבד שמספר נציגי העובדים יהיה כמספר נציגי המעבידים.

(ג) תקופת כהונתה של הועדה לענין שירות מילואים תהיה ארבע שנים.

(ד) הועדה לענין שירות מילואים מוסמכת, לענין הנושאים שבפרק י"ב -

(1) לייעץ לשר בהתוויית המדיניות ;

(2) לייעץ לשר בהתקנת תקנות ;

(3) לפקח על ביצוע הוראות הפרק ;

(4) למלא כל תפקיד אחר שיטיל עליה השר.

(ה) סמכויות הועדה לענין שירות מילואים בכל הענינים האמורים בסעיף קטן (ד) אינן נתונות בידי המועצה, ואולם בענינים הנוגעים גם לענפי ביטוח של המוסד יהא דינה, בכל הנוגע לאותו ענין, כדין כל ועדה שמונתה לפי סעיף 13.

(ו) הועדה לענין שירות מילואים רשאית למנות ועדות משנה, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ולהעביר להן מסמכויותיה.

17. נוהל

[205]

המועצה, ועדותיה, הועדה לביטוח אבטלה והועדה לענין שירות מילואים, יקבעו את סדרי דיוניהן ועבודתן, במידה שלא נקבעו בתקנות.

17א. גמול והחזר הוצאות⁵

(א) חבר המועצה או חבר ועדה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד בגוף שאותו הוא מייצג במועצה או בוועדה, זכאי לקבל מאת המוסד גמול בעבור השתתפות בישיבת המועצה או הועדה לפי הוראות סעיף קטן (ג) ובלבד שאינו מקבל, ממקור אחר, תמורה בעבור ההשתתפות.

(ב) חבר המועצה או חבר הועדה שאינו זכאי לגמול לפי הוראות סעיף קטן (א), זכאי לקבל מהמוסד החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה או הועדה לפי הוראות סעיף קטן (ג), ובלבד שאינו מקבל ממקור אחר החזר הוצאות.

(ג) השר, בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע כללים ותנאים שלפיהם ישלם המוסד גמול והחזר הוצאות לחבר המועצה או לחבר ועדה בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ואת שיעוריהם.

(ד) בסעיף זה -

"עובד המדינה" ו"עובד גוף מתוקצב" - כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

"ועדה" - ועדה שמונתה לפי הוראות סעיף 13 וכן ועדה ציבורית שמונתה לפי הוראות סעיפים 15 או 16 לרבות ועדות משנה שמונו לפי סעיפים אלה.

18. המינהלה

[206]

(א) חברי המינהלה יהיו המנהל הכללי של המוסד (להלן - מנהל המוסד), המשנה, הסגנים והחשב.

(ב) מנהל המוסד יהיה יושב ראש המינהלה.

(ג) המינהלה רשאית לאצול מסמכויותיה לחבר מחבריה.

⁵ ס' 17א - נוסף בת' 39, ת"ת 1.9.00, בנוסח דלעיל.

⁶ ס' 17א(ג) - ר' תקנות הביטוח הלאומי (כללים ותנאים לתשלום גמול והחזר הוצאות לחברי מועצה או לחברי ועדה).

⁷ ס' 18(א) - בת' 60, ת"ת 1.1.03, במקום "המשנה והסגנים" בא "המשנה, הסגנים והחשב".

19. קיום סמכויות

[207]

קיומן של המועצה, של ועדה מועדותיה, של הועדה לביטוח אבטלה, של הועדה לענין שירות מילואים או של המינהלה, ותוקף החלטותיהן, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או שהיה ליקוי במינויו.

סימן ג' : המנגנון

20. המנהל, המשנה והסגנים

[208]

השר, לאחר שהתייעץ עם המועצה, ימנה את מנהל המוסד שלמרותו יהיו נתונים עובדי המוסד, ורשאי הוא, באותה דרך, למנות לו משנה וסגנים.

21. מנהלים של ענפי ביטוח

[209]

השר, לאחר שהתייעץ עם מנהל המוסד, ימנה מנהל לכל אחד מענפי הביטוח שהם נושא חוק זה.

22. עובדים אחרים

[210]

(א) במסגרת התקן שאישר השר תמנה המינהלה את יתר עובדי המוסד ותקבע את תפקידיהם וסמכויותיהם, להוציא את האקטואר של המוסד, שיתמנה בהתאם לסעיף 24, ואת מנהלי הסניפים, שיתמנו בהתאם לסעיף 23.

(ב) מינוים של עובדי המוסד לפי סעיף זה יהיה לפי הכללים הקבועים למינוי עובדי המדינה, בשינויים שהענין מחייבם, ותנאי עבודתם של עובדי המוסד יהיו כתנאי העבודה של עובדי המדינה.

23. סניפים

[211]

השר רשאי לקבוע הוראות בדבר פתיחת סניפים של המוסד ובדבר קביעת תחום פעולתם וסמכותם ומינוי מנהליהם.

סימן ג'1 : החשב

א.23 החשב

על אף הוראות חוק זה -

⁸ . סימן ג'1 - נוסף בתי' 60, ת"ת 1.1.03 בנוסח דלעיל.

⁹ . ס' 23א' - נוסף בתי' 60, ת"ת 1.1.03 בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

- (1) חשב המוסד ימונה בידי החשב הכללי במשרד האוצר ויהיה עובד משרד האוצר; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959;
- (2) הממונה על חשב המוסד יהיה החשב הכללי בלבד;
- (3) המוסד לא יתקשר בכל עסקה ולא יוציא כל הוצאה כספית, אלא באישור חשב המוסד; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מן הצורך בקבלת אישורים אחרים להוצאה או להתקשרות כאמור לפי כל דין.

סימן ד': האקטואר

24. האקטואר

[223]

- (א) השר ימנה את האקטואר של המוסד בהתייעצות עם המועצה.
- (ב) נוסף לדין וחשבון האקטוארי, שיצורף לדין וחשבון הכספי השנתי בהתאם לסעיף 31(א), יגיש האקטואר של המוסד לשר ולמועצה דין וחשבון אקטוארי מלא עם תום כל שלוש שנות כספים.
- (ב1)¹⁰ שר האוצר, בהסכמת השר, יורה לאקטואר של המוסד על אופן הגשת דין וחשבון אקטוארי מלא לפי סעיף זה, לרבות מתכונתו, תוכנו, מידת פירוטו וכללים לעריכתו, וכן מתכונת ההצהרות והביאורים שיש לצרף אליו, והכל בהתאם למתכונת עריכת דין וחשבון אקטוארי מלא במוסדות ביטחון סוציאלי בעולם, בשינויים המחויבים (בחוק זה - דין וחשבון אקטוארי מלא).
- (ג) בפעולתו המקצועית לא יהיה האקטואר כפוף להוראות, והמינהלה חייבת להגיש לו את כל העזרה הדרושה לביצוע חובותיו המקצועיות.

סימן ה': כספים ומשק

25. הצעת תקציב

[212]

- (א) המינהלה תכין, לתאריך שקבעה המועצה, הצעת תקציב שנתי למוסד ותגיש אותה למועצה, אך רשאית המינהלה, בנסיבות מיוחדות באישור המועצה, להגיש תקציב לתקופה הקצרה משנה וכן תקציב מילואים (לכל אחד מאלה ייקרא - תקציב).
- (ב) המועצה תדון בהצעת התקציב ותעביר אותה לאישורו של השר, בצירוף הערותיה והמלצותיה; העתק של הצעת התקציב ושל ההערות וההמלצות יומצא לוועדת העבודה והרווחה.

¹⁰ . ס' 24(ב) - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת מעבר בסעיף 140 להערות מבוא לת' 114.

26. אישור התקציב

[213]

השר רשאי, לאחר בירור במינהלה, לאשר את התקציב כפי שהוצע או בשינויים שימצא לנכון; התקציב המאושר יחתם ביד השר וביד מנהל המוסד ויפורסם בדרך שורה השר.

27. אחריות להנהלת חשבונות

[214]

המינהלה אחראית להנהלה סדירה ויעילה של חשבונות המוסד.

28. חשבונות ענפי הביטוח

[215]

(א) כל סכום שמשלמים למוסד כדמי ביטוח ייזקף לזכות חשבונות ענפי הביטוח השונים לפי יחס שיעורי דמי הביטוח הקבועים בלוח י', ואם לא שולמו דמי הביטוח במלואם יזקפו לזכות חשבונות ענפי הביטוח את הסכומים היחסיים.

(ב)¹¹ לכל ענף ביטוח יתנהל חשבון נפרד; המוסד, בהסכמת ועדת הכספים של המועצה, יהיה רשאי להעביר סעיף, זכות או חובה, מחשבון ענף ביטוח אחד לחשבון ענף ביטוח אחר.

(ג)¹² (נמחק).

(ד) ההוצאות הכלליות והמשותפות לענפי הביטוח השונים יחולקו בין החשבונות של ענפי הביטוח לפי כללים שהמליצה עליהם המועצה לאחר קבלת חוות דעתו של האקטואר של המוסד ובאישור השר.

28.א. הוראה מיוחדת¹³

על אף האמור בסעיף 28, הסכום שביום י"ג בטבת התשנ"ט (1 בינואר 1999) היה בחשבון ענף ביטוח שירות מילואים ייזקף, ביום האמור, לחשבון ענף ביטוח אבטלה; לענין סעיף זה, "ענף ביטוח שירות מילואים" - כמשמעותו בפרק 4 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, כנוסחו ביום כ"ח בטבת התשנ"ה (31 בדצמבר 1994).

28.ב. הוראת שעה¹⁴

על אף הוראות סעיפים 28 ו-33, בתקופה שמיום כ"ג בטבת התש"ס (1 בינואר 2000) ועד יום ט' בטבת התשע"ה (31 בדצמבר 2014), יחולו הוראות אלה לענין ענף ביטוח אבטלה -

¹¹ בס' 28(ב) - ת"ת ר' הערות מבוא לתיקון 165 - במקום "נפרד ולא יועבר" בא: "נפרד; המוסד, בהסכמת ועדת הכספים של המועצה, יהיה רשאי להעביר", והסיפה "אלא בהסכמת המועצה ובאישור השר." - נמחקה.

¹² בת' 165 - ת"ת ר' הערות מבוא לתיקון 165 - נמחק ס"ק 28(ג) שזה נוסחו: "על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא יועבר סעיף זכות מחשבון ענף ביטוח נכות לחשבון ענף ביטוח אחר."

¹³ ס' 28א' - נוסף בת' 34, ת"ת 1.1.99, בנוסח דלעיל.

¹⁴ ס' 28ב - נוסף בת' 37, ת"ת 1.1.2000, בנוסח דלעיל.

ס' 28ב - ריישא - בת' 48, ת"ת 1.7.02, בריישא במקום "כ"ו בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002)" בא "י" בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006)". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 48.

בת' 104, ת"ת 1.1.07, במקום "י" בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006)" בא "י"ד בטבת התש"ע (31 בדצמבר 2009)".

בת' 114, ת"ת 1.1.10, במקום "ועד יום י"ד בטבת התש"ע (31 בדצמבר 2009)" בא "ועד יום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011)".

בת' 124 ת"ת 1.1.11, במקום " ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011)" בא " ט' בטבת התשע"ה (31 בדצמבר 2014)".

- (1) ראה המוסד כי בחודש מסוים צפוי גירעון בענף ביטוח אבטלה, ייזקף באותו חודש הסכום החסר הצפוי מחשבון ענף ביטוח ילדים, בהתאם לאומדן הגירעון לאותו חודש;
- (2) עם פרסום מאזן המוסד לפי סעיף 31, ייערך חשבון סופי של הגירעון בענף ביטוח אבטלה בשנת הכספים שלגביה פורסם המאזן, והיתרה תועבר מחשבון ענף ביטוח ילדים או תוחזר לענף זה, לפי הענין;
- (3)¹⁵ לענין סעיף קטן זה, "אומדן הגירעון" - ההפרש שבין אומדן סכום הוצאות ענף ביטוח אבטלה הצפויות בחודש מסוים, לבין אומדן סכום התקבולים הצפויים מדמי ביטוח אבטלה באותו חודש, לרבות סכום השווה לחלק היחסי מהסכומים שאוצר המדינה שילם למוסד בעד אותו חודש לפי סעיף 32(ג1), המחושב לפי אומדן התקבולים לענף ביטוח אבטלה;

29. חשבון מיוחד לתשלום הענקת אבטלה

[215א]

הענקת אבטלה, לפי סעיף 178, תשולם מחשבון מיוחד על פי הקצבה מיוחדת של ענף ביטוח אבטלה, שתקבע באישור ועדת העבודה והרווחה.

30. שיפוי הוצאות שירות התעסוקה

[215ב]

- (א) המוסד ישפה את שירות התעסוקה על כל הוצאה שהוציא במסגרת תפקידו לפי פרק ז'.
- (ב) כל הוצאה כאמור תיזקף על חשבון ענף ביטוח אבטלה.
- (ג) סכומי ההוצאה ודרכי השיפוי ייקבעו בהסכם שייערך בין המוסד לבין שירות התעסוקה.

31. מאזן ודו"ח כספי

[216]

- (א) תוך ששה חודשים מתום שנת כספים תגיש המינהלה למועצה ולשר מאזן ודין וחשבון כספי שאליו יצורף דין וחשבון של האקטואר של המוסד.
- (ב) המאזן והדין וחשבון הכספי יפורסמו בדרך שיוורה השר.
- (ג) שנת הכספים של המוסד תהיה כשנת הכספים של המדינה.

32. הקצבות אוצר המדינה למוסד

[217]

(א)¹⁶ אוצר המדינה יקציב למוסד, לכל שנת כספים, סכום השווה לשיעור כמפורט להלן מהתקבולים שגבה המוסד בכל ענפי הביטוח השונים כקבוע בלוח י' ומתשלומי אוצר המדינה

¹⁵ ס' 28ב(3) - בתי' 48, ת"ת 1.7.02, בפסקה (3) במקום "סעיף 339" בא "סעיף 32(ג1)". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

¹⁶ ס"ק 32(א) הוחלף בתי' 165. ת"ת והוראות לשנת 2016 ו-2017 - ר' הערות מבוא בתי' 165 כפי שתוקנו גם בתי' 187 לגבי השנים 2017 עד 2019.

בתי' 187, ת"ת 1.1.20 הוחלף השיעור מ-49 אחוזים לשיעור 51.42. בתיקון 193 נקבע כי בשנת 2017 השיעור יהיה 50.58%, בשנת 2018 יהיה השיעור 50.94%, בשנת 2019 השיעור יהיה 53.57% והחל מ-1.1.20 יהיה השיעור כנקוב לעיל. כל התיקונים האלה בוטלו בתי' 200, ת"ת 1.3.18 ונקבעו השיעורים דלעיל.

בתי' 200, ת"ת 1.3.18 החליפו המילים: "סכום השווה לשיעור כמפורט להלן" את המילים "סכום השווה ל-51.94 אחוזים", ובהתאם, הוספו בסוף ס"ק (א) סעיפי משנה (1) עד (3) בנוסח דלעיל.

לפי סעיף קטן (ג1); השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת ובהסכמת שר האוצר, רשאי לשנות את השיעור הקבוע בסעיף קטן זה.

(1) בשנת 2018 - 57.16 אחוזים ;

(2) בשנת 2019 - 55.96 אחוזים ;

(3) בשנת 2020 - 55.74 אחוזים ;

(4)¹⁷ בשנת 2021 - 57.26 אחוזים ;

(5) בשנת 2022 - 53.89 אחוזים ;

(6)¹⁸ בשנת 2023 - 58.88 אחוזים ;

(7) בשנת 2024 - 59.81 אחוזים ;

(8)¹⁹ בשנת 2025 - 59.4 אחוזים ;

(9) בשנת 2026 - 59.86 אחוזים ;

(10) בשנת 2027 - 59.87 אחוזים ;

(11) בשנת 2028 ואילך - 61.38 אחוזים ;

(ב)²⁰ (בוטל).

(ג)²¹ (בוטל).

בתי' 202, ת"ת 1.1.18 עודכנו השיעורים בסעיפים קטנים (א)(1) עד (3) לשיעורים דלעיל, והוספו סעיפים קטנים (א)(4) ו-(5) בנוסח דלעיל.

הנוסח שהוחלף בתיקון 165 היה :

"(א) בהתאם לשיעורים הנקובים בלוח ב' יקציב אוצר המדינה למוסד, לכל שנת כספים, סכום השווה לצירוף כל אלה :

(1) אחוזים מתקבולי המוסד באותה שנת כספים מדמי ביטוח זקנה ושאיירים ומתשלומי אוצר המדינה לענף זקנה ושאיירים לפי סעיף קטן (ג1) ;

(2) אחוזים מתקבולים כאמור מדמי ביטוח ילדים ומתשלומי אוצר המדינה לענף ילדים לפי סעיף קטן (ג1) ;

(3) אחוזים מתקבולים כאמור בפסקה (1) מדמי ביטוח נכות ומתשלומי אוצר המדינה לענף נכות לפי סעיף קטן (ג1)." ;

עד להחלפתו תוקן ס' 32(א) כך :

ס' 32(א)(1) - בתי' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "סעיף 339" בא "סעיף קטן (ג1)". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לתי' 48 ;

ס' 32(א) - ריישא - בתי' 54, ת"ת 1.9.02, במקום "שניים" בא "כל". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 54 ;

ס' 32(א)(1) - בתי' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "סעיף 339" בא "סעיף קטן (ג1)". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לתי' 48 ;

ס' 32(א)(2) - בתי' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "סעיף 339" בא "סעיף קטן (ג1)". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לתי' 48 ;

ס' 32(א)(3) - נוסף בתי' 54, ת"ת 1.9.02, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 54.

ס' 32(א)(4) - בתי' 227, ת"ת 1.1.22 הוחלפו פסקאות משנה (4) ו-(5) בפסקאות משנה (4) עד (7) דלעיל. עד לשינוי היה נוסח פסקאות משנה (4) ו-(5) כדלקמן :

"(4) בשנים 2021 עד 2023 - 56.04 אחוזים ;

(5) בשנים 2024 ואילך - 57.04 אחוזים."

ס' 32(א)(6) ו-(7) - בתי' 232, ת"ת 1.6.23 תוקנו פסקאות משנה (6) ו-(7) ונוספו פסקאות משנה (8) עד (11). נוסח פסקאות (6) ו-(7) ערב התיקון הוא :

"(6) בשנת 2023 - 58.67 אחוזים ;

(7) בשנת 2024 ואילך - 61.12 אחוזים ;"

ס' 32(א)(8) - בתי' 244 שונה השיעור 59.84% לשיעור דלעיל.

ס' 32(ב) בוטל בתי' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בתי' 165. הנוסח הקודם היה :

"(ב) אוצר המדינה ישפה את המוסד, על פי דרישתו, בשיעור של 50% מכל הוצאה שהוציא למתן גמלאות

לנכים שהיו נכים קודמים ערב יום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1 באפריל 1984)." ;

23(1) נוסף על ההקצבות לפי סעיף קטן (א), יקציב אוצר המדינה למוסד, מדי חודש, סכום השווה לצירופם של שני אלה:

(א) סכום השווה ל-7.10% מסך כל התקבולים שגבה המוסד ממעבידים בחודש שלגביו מחושב התשלום;

(ב) סכום השווה ל-5.65% מסך כל התקבולים שגבה המוסד מעובדים עצמאיים בחודש שלגביו מחושב התשלום;

הסכומים האמורים בסעיף קטן זה ובסעיף קטן (א) יחולקו בין ענפי הביטוח השונים כאמור בלוח י';

(2) לענין סעיף קטן זה, "תקבולים" - כל התקבולים שגבה המוסד לפי הוראות חוק זה.

24(2ג) אוצר המדינה ישפה את המוסד על ההוצאות שהוציא למתן מענק אשפוז לפי הוראות לוח ב'1.

25(3ג) (נמחק).

26(ד) (נמחק).

21. ס' 32(ג) בוטל בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165. הנוסח הקודם היה: " (ג) אוצר המדינה ישפה את המוסד, על פי דרישתו, על ההוצאות שהוציא למתן גמלאות סיעוד לתושבי ישראל לפי פסקה (4) להגדרת "מבוטח" שבסעיף 223."

22. ס' 32(1ג) - נוסף בת' 48, ת"ת 1.7.02, בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48. ס' 32(1ג) - בת' 79, לתקופה 1.3.05-30.6.05, בסעיף קטן (א), במקום "6.41%" בא "6.94%" ובסעיף קטן (ב) במקום "5.32%" בא "5.82%". הוראת תחולה - ר' בסעיף (ב) להערות מבוא לת' 79. לתקופה מיום 1.7.05 ועד 31.12.05 - ר' הוראת שעה והוראות תחולה בסעיף (ג)4, (ד) בהערות מבוא לת' 79. לתקופה מיום 1.1.06 ועד 31.12.06 - ר' הוראת שעה והוראות תחולה בסעיף (א)5(1) ו-(ב) בהערות מבוא לת' 79. לתקופה מיום 1.1.07 ועד 31.12.07 - ר' הוראת שעה והוראות תחולה בסעיף (א)6(1) ו-(ב) בהערות מבוא לת' 79. לתקופה מיום 1.1.08 ועד 31.12.08 - ר' הוראת שעה והוראות תחולה בסעיף (א)7(1) ו-(ב) בהערות מבוא לת' 79. לתקופה מיום 1.1.09 ואילך הסכומים דלעיל - ר' סעיף (1)2 ו-(א)3 להערות מבוא לת' 79. בת' 124, ת"ת 1.4.11, במקום "7.92%" בא "7.75%".

בת' 143, במקום "7.75%" בא, החל מ-1.1.15 "7.10%". ר' הוראות תחילה, תחולה ושעה בהערות מבוא לת' 143. בת' 149 נדחתה התחולה של השיעור 7.10% ל-1.1.16. תוך קביעת שיעור לשנת 2013, 2014 ו-2015. ר' הוראות תחילה, תחולה ושעה בהערות מבוא לת' 143 כפי שעודכנו בת' 148.

23. ס' 32(1ג) תוקן בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165. ברישה, במקום "לפי סעיף קטן (א)" הנוסח הקודם היה "והשיפויים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג)" ובסיפה, במקום "הסכומים האמורים בסעיף קטן זה ובסעיף קטן (א) יחולקו" הנוסח הקודם היה "הסכום האמור יחולק".

24. ס' 32(2ג) - נוסף בת' 90, ת"ת 1.1.07, בנוסח:

"(2ג) אוצר המדינה ישפה את המוסד על ההוצאות שהוציא למתן מענק אשפוז לפי הוראות לוח ב'1, בסכום השווה ל-151.6 מיליון שקלים חדשים; הסכום האמור יעודכן מעת לעת, בשיעור העדכון כהגדרתו בלוח ב'1 ובשיעור שיוסכם בין שר האוצר לבין במילים "ובשיעור שיוסכם..."

לענין עדכון סכומים, תחילה, תחולה והוראות שעה - ר' האמור בסעיפים 3, 4 ו-5 בהערות מבוא לת' 138. בת' 165, ת"ת ר' הערות מבוא בתיקון 165, נמחקה הסיפה שזה נוסחה: "בסכום השווה ל-237.5 מיליון שקלים חדשים; הסכום האמור יעודכן מעת לעת, בשיעור העדכון כהגדרתו בלוח ב'1 ובשיעור שיוסכם בין שר האוצר לבין המוסד בהתחשב בגידול שחל במספר מענקי האשפוז ששילם המוסד, לעומת השנה הקודמת."

25. ס' 32(3ג) - נוסף בת' 104, ת"ת 1.1.08, בנוסח זה:

"(3ג) תקבולים שגבה המוסד בשל ביטול הפטור מתשלום דמי ביטוח כאמור בסעיף 351(א) ו-(ה) כנוסחו ערב יום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008) וכן תקבולים שגבה לפי הוראות סעיף 371(ב), לא ייחשבו כתקבולים לעניין סעיפים קטנים (א) ו-(1ג)."

הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הקצבות אוצר המדינה למוסד לביטוח לאומי החל ביום 1.1.2010. בת' 165, ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165 - נמחק ס' 32(2ג).

26. ס' 32(ד) נמחק בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165. נוסחו היה:

"(ד) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יעלה סך כל ההקצבה על הסכום שנקבע למטרה זו בחוק התקציב לאותה שנת כספים; ואולם אם התברר שהסכום שנקבע בחוק התקציב קטן מההקצבה, הרשות

(ה) 27 (נמחק).

(ו) אופן תשלום ההקצבה ייקבע בהסכם, בין המוסד לבין השר, שיאושר על ידי שר האוצר.

28 (ז)

(1) אוצר המדינה ישפה את המוסד, בכל שנת כספים, בסכומים אלה:

(א) סכום השווה למכפלת שני אלה:

(1) 29 ההפרש בין שיעור הגידול באוכלוסיית זכאי קצבאות האזרח הוטיק והשאירים ובין שיעור הגידול באוכלוסייה הכללית בשנה הקודמת, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(2) 30 סך קצבאות האזרח הוטיק והשאירים ששולמו בשנה הקודמת;

(ב) סכום השווה למכפלת שני אלה:

(1) ההפרש בין שיעור הגידול באוכלוסיית זכאי קצבת סיעוד ובין שיעור הגידול באוכלוסייה הכללית בשנה הקודמת, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(2) סך קצבאות הסיעוד ששולמו בשנה הקודמת.

(2) סכום השיפוי לפי פסקה (1) לא יעלה על 750 מיליון שקלים חדשים בשנה (בסעיף זה - התקרה); התקרה תתעדכן ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו מועד לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת.

(ח) 31 אוצר המדינה ישפה את המוסד, בכל שנת כספים, על הסכומים שהוציא בשל סעיפים 74ב(ה) ו-74ג(א).

(ט) 32 אוצר המדינה ישפה את המוסד על הסכומים שהוציא בשל תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף-2020, ובשל חוק מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020.

(י) 33 אוצר המדינה ישפה את המוסד בעד דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות שלא נגבו ממעסיקים בעד עובדיהם בשל הוראות סעיף 371ב.

(יא) 34 אוצר המדינה ישפה את המוסד בעד דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות שלא נגבו ממעסיקים בעד עובדיהם בשל הוראות סעיף 371ג.

בידי ועדת הכספים של הכנסת, על פי הצעת השר ולאחר התייעצות עם שר האוצר, להתאים את הסכום שנקבע בחוק התקציב להקצבה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב).
27. ס' 32(ה) נמחק בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165. נוסחו היה:

"(ה) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת ובהסכמת שר האוצר, רשאי לשנות את השיעורים הנקובים בלוח ב'."

28. ס' 32(ז) נוסף בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165.

29. ס' 32(ז)(1)(א) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבאות הזקנה" בביטוי: "קצבאות האזרח הוטיק".

30. ס' 32(ז)(1)(א) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבאות הזקנה" בביטוי: "קצבאות האזרח הוטיק".

31. ס' 32(ח) נוסף בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165.

32. ס' 32(ט) נוסף בת' 215, ת"ת 30.6.20. במקור נוסף ס"ק זה לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 30.11.20. בת' 215א (הוראת שעה לתיקון 215) עודכן תאריך סיום התקופה ליום 29.7.21 ובת' 225 עודכן התאריך ליום 31.12.21.

33. ס' 32(י) נוסף בת' 224, ת"ת 16.3.21, לתקופה שעד תום שישה חודשים מתאריך התחילה האמור.

34. ס' 32(יא) נוסף בת' 239, ת"ת 7.10.23, לתקופה שעד תום "התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לז' לחוק מס רכוש.

33. כיסוי גרעון³⁵

[217א]

(בוטל)

34. השקעות

[218]

כספי המוסד שאינם מיועדים לכיסוי הוצאות והתחייבויות שוטפות תשקיע המינהלה בהשקעות קונסטרוקטיביות, בהתאם להמלצות המועצה שאישר השר, ובמסגרת ההשקעות המותרות למוסד לפי התקנות שהתקין השר בהסכמת שר האוצר, אם התקין תקנות כאלה.

35. הלוואות

[219]

המינהלה רשאית, באישור השר, לקבל הלוואות בשם המוסד בשעבוד נכסים להבטחת סילוקן או בלי שעבוד כזה.

36. הענקות

[220]

(א)³⁶ המינהלה רשאית על פי המלצת המועצה, ובנושא הנוגע לביטוח אבטלה - על פי המלצת הועדה לביטוח אבטלה, ובאישור השר, ליתן הענקות, במסגרת התקציב שאושר לפי סעיף 26, למוסד לבטיחות וגיהות, לכל תאגיד או גוף אחר העוסקים בקידום פעולות הבטיחות בעבודה, לעריכת מחקרים בתחומי הביטוח הסוציאלי והאבטלה וכן לבדיקות נסיוניות של תכניות לשם תכנון הביטוח הסוציאלי.

(ב)³⁷ הסכום הכולל של התחייבויות המינהלה, בשנת כספים פלונית, למתן הענקות לפי סעיף קטן (א), למעט הענקות למוסד לבטיחות וגיהות ולעריכת מחקרים בתחומי הביטוח הסוציאלי והאבטלה, לא יעלה על 28³⁸ מיליון שקלים חדשים [ולענין התחייבויות המוסד בשנת 2020 - לא יעלה על 20 מיליון שקלים חדשים]³⁹.

³⁵ . ס' 33 בוטל בת' 165. ת"ת ר' הערות מבוא בת' 165. עד ביטולו נוסחו היה :

"(א) גרעון שנוצר בענף ביטוח אבטלה יכוסה מאוצר המדינה.

(ב)

(1) ראה המוסד כי בחודש מסוים צפוי גרעון בענף ביטוח אבטלה, יעביר אוצר המדינה באותו חודש למוסד את הסכום החסר הצפוי, בהתאם לאומדן הגרעון לאותו חודש.

(2) עם פרסום מאזן המוסד לפי סעיף 31, ייערך חשבון סופי של הגרעון בשנת הכספים שלגביה פורסם המאזן והיתרה תועבר למוסד או תוחזר לאוצר המדינה, לפי הענין.

(3) לענין סעיף קטן זה, "אומדן הגרעון" - ההפרש שבין אומדן סכום הוצאות ענף ביטוח אבטלה הצפויות בחודש מסוים, לבין אומדן סכום התקבולים הצפויים מדמי ביטוח אבטלה באותו החודש, לרבות סכום השווה לחלק היחסי מהסכומים שאוצר המדינה שילם למוסד בעד אותו חודש לפי סעיף 32(ג1), המחושב לפי אומדן התקבולים לענף ביטוח אבטלה."

ס' 33(א) - בת' 34, ת"ת 1.1.99, סעיף 33 המקורי סומן כ-33(א) ס' 33(ב) - נוסף בת' 34, ת"ת 1.1.2000, בנוסח דלעיל.

³⁶ . ס' 36(א) - בת' 61, ת"ת והוראות תחולה - ר' בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61, סעיף 36 המקורי סומן (א) ואחרי המילים "למוסד לבטיחות וגיהות" נמחקו המילים "שהוקם על פי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954".

³⁷ . ס' 36(ב) - נוסף בת' 61, ת"ת והוראות תחולה - ר' בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

³⁸ . ס' 36(ב) - בת' 227, ת"ת 1.1.22 שונה הסכום "15 מיליון" לסכום "28 מיליון".

³⁹ . הטקסט המוקף בסוגריים מרובעים בסופו של סעיף 36(ב) נוסף בת' 219 כהוראת שעה שתוקפה מיום 19.11.20 ועד

(ג)40 על אף הוראות סעיף קטן (ב) -

(1) המינהלה רשאית, לפי המלצה ובאישור כאמור בסעיף קטן (א), ובהסכמת שר האוצר, להתחייב לתת הענקות כאמור בסעיף קטן (ב), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו תהיה המינהלה רשאית להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שתקבע בהסכמת שר האוצר;

(2)⁴¹ התחייבה המינהלה, בשנת כספים מסוימת, לתת הענקות כאמור בסעיף קטן (ב) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאית היא, לפי המלצה ובאישור כאמור בסעיף קטן (א), להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (ב), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (ב), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (ב) לבין הסכום שבו התחייבה המינהלה בשנת הכספים המסוימת;

(3) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף זה, בשנת הכספים שבה ניתנה ההתחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, רשאית המינהלה, לפי המלצה ובאישור כאמור בסעיף קטן (א), להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו היא רשאית להתחייב באותה שנת כספים לפי סעיף קטן (ב) ופסקאות (1) ו-(2), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור.

(ד)⁴² הסכום הקבוע בסעיף קטן (ב) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר.

(ה)⁴³ בסעיף זה -

"התחייבויות" - לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות;

"המוסד לבטיחות וגיהות" - המוסד לבטיחות וגיהות שהוקם לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.

37. נכסים

[221]

על פי החלטת המועצה שאישר השר, תרכוש המינהלה מקרקעין למוסד לצרכיו.

38. פטור ממסים

[222]

לענין חובת תשלום מסים, אגרות ותשלומי חובה אחרים, דין המוסד כדין המדינה.

יום 31.12.20. עוד נקבע כי אוצר המדינה ישפה את המוסד בעד התחייבויות שניתנו במסגרת התוספת הנ"ל.

⁴⁰ ס' 36(ג) - נוסף בת' 61, ת"ת והוראות תחולה - ר' בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

⁴¹ ס' 36(ג)2 - הוראת שעה שנקבעה בת' 89 קובעת כי לתקופה 1.1.07-31.12.07 ייקרא הסעיף כאילו המילים "או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (ב), לפי הנמוך" נמחקו.

⁴² ס' 36(ד) - נוסף בת' 61, ת"ת והוראות תחולה - ר' בסעיף 59 להערות מבוא לת' 61.

⁴³ ס' 36(ה) - נוסף בת' 61, ת"ת והוראות תחולה - ר' בסעיף 59 להערות מבוא לת' 61.

פרק ג': ביטוח אימהות
[ד']

סימן א': הוראות כלליות

39. הגדרות

[91]

בפרק זה -

"לידה" - לידת וולד חי או לידה אחרי עשרים ושניים שבועות של הריון;

"הכשרה מקצועית" - הכשרה מקצועית או שיקום מקצועי, לפי מבחנים ובתנאים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה.

40. מבוטחת

[92]

(א) מבוטחת למענק אשפוז, למענק לידה ולקצבת לידה היא אחת מאלה:

(1) מבוטחת לפי פרק י"א או אשת מבוטח לפי פרק י"א, אף אם הלידה אירעה מחוץ לישראל;

(2) עובדת או עובדת עצמאית המועסקת בישראל או אשת עובד או עובד עצמאי המועסק בישראל ששה חודשים רצופים לפחות בתכופ לפני הלידה, אף אם כל אלה אינם תושבי ישראל, ובלבד שהלידה אירעה בישראל; פסקה זו לא תחול על מי שמתגורר באזור ואינו תושב ישראל באזור, והכל כהגדרתם בסעיף 378.

(ב) מבוטחת לדמי לידה היא אחת מאלה:

(1) עובדת או עובדת עצמאית שמלאו לה 18 שנים והיא מועסקת בישראל, ואם היא ומעבידה הם תושבי ישראל וחוזה העבודה נקשר בישראל, אף אם היא עובדת מחוץ לישראל;

(2) אשה שמלאו לה 18 שנים והיא נמצאת בהכשרה מקצועית.

41. גמלה למי שאינה מבוטחת

[93]

המוסד רשאי -

(1) לתת גמלה לפי פרק זה אף למי שאינה מבוטחת אם היתה מבוטחת אילו מלאו לה 18 שנים;

(2) לתת מענק לידה לתושבת ישראל אף אם אינה מבוטחת.

1. ס' 39 - בת' 172, ת"ת 1.4.16, תוקנה הגדרת "לידה" ובמקום "עשרים וששה שבועות" בא "עשרים ושניים שבועות".
התיקון חל לגבי מי שילדה ביום התחילה או לאחריו.

2. ס' 40 (א) - בת' 12, ת"ת 1.1.97, במקום "לאשפוז בקשר ללידה" בא "למענק אשפוז". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

3. ס' 40(א)(2) - בת' 20, ת"ת 1.1.98, אחרי המילים "שמתגורר באזור" נמחקו המילים "או בשטחי עזה ויריחו".

סימן ב' : מענק אשפוז, מענק לידה וקצבת לידה

42. הזכות למענק אשפוז, למענק לידה ולקצבת לידה

[94]

(א) מבוטחת שהזדקקה לאשפוז בקשר ללידה זכאית -

(1) למענק אשפוז ;

(2) למענק לידה ;

(3) לקצבת לידה, אם ילדה יותר משני ילדים בלידה אחת.

(ב) אם אין המבוטחת בחיים, זכאי למענק הלידה ולקצבת הלידה בעלה או אפוטרופוס על הנולד, לפי הענין.

(ג)

(1) נוסף על הוראות סעיף קטן (א), מבוטחת שילדה זכאית למענק לידה גם אם לא הזדקקה לאשפוז בקשר ללידה, ובלבד שמילדת או רופא אישרו, בתצהיר שנתנה המיילדת או בתעודת רופא, לפי העניין, כאמור בפסקה (2) כי הם נכחו בלידה וכי היא התקיימה בהתאם להוראות חוזרי משרד הבריאות בעניין לידות בית כפי שהם מפורסמים באתר האינטרנט של משרד הבריאות, לרבות ההוראה בדבר מסירת מידע ליוולדת לגבי ביצוע בדיקות סקר יילודים לזיהוי מוקדם של מחלות.

(2) תנאי לקבלת מענק לידה כאמור בפסקה (1) הוא מסירת תצהיר מאת מיילדת או תעודת רופא, כאמור באותה פסקה, למשרד הבריאות, באופן שיוורה המשרד ; משרד הבריאות ידווח למוסד לגבי תצהיר או תעודת רופא שנמסרו לו כאמור באופן שעליו יוסכם בין המוסד למשרד הבריאות .

(3) המוסד רשאי לתת הוראות בדבר אופן הגשת תביעה למענק לפי סעיף קטן זה ותשלומו.

43. מענק אשפוז

[94א]

(א) השירותים שיינתנו ליוולדת וליילוד במסגרת אשפוז, סכום מענק האשפוז והכללים שלפיהם יעודכן המענק, יהיו כאמור בלוח ב'1.

⁴ . כותרת סימן ב' - בת' 12, ת"ת 1.1.97, במקום "אשפוז" בא "מענק אשפוז". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

⁵ . ס' 42 - כותרת שוליים - בת' 12, ת"ת 1.1.97, במקום "לאשפוז" בא "למענק אשפוז"

⁶ . ס' 42(א)(1) - בנוסח המקורי: "לאשפוז כאמור בחוק ביטוח בריאות". בת' 12, ת"ת 1.1.97, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12

⁷ . ס' 42(ג) - נוסף בת' 191, ת"ת 1.6.17. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לתיקון 191.

⁸ . ס' 43 - בנוסח מקורי :

"(א) על אף הוראות סעיף 42(א)(1), מבוטחת כאמור בסעיף 40(א)(1) שילדה מחוץ לישראל תהא זכאית, במקום אשפוז בקשר ללידה, למענק אשפוז בסכום השווה לסכום מענק האשפוז כפי שהיה ערב תחילתו של חוק ביטוח בריאות ; סכום המענק יעודכן מזמן לזמן בשיעור העליה של מחיר יום אשפוז שיאשרו שר הבריאות ושר האוצר.

(ב) תשלום בשל אשפוז מבוטחת כאמור בסעיף 40(א)(2), יהיה בגובה המענק האמור בסעיף קטן (א) והוא יועבר על ידי משרד הבריאות לבית החולים או למוסד הרפואי שבו אושפזה המבוטחת בקשר ללידה, כפי שיקבע שר הבריאות לפי סעיף 16(ג) לחוק ביטוח בריאות".

בת' 12, ת"ת 1.1.97, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

(ב) מענק האשפוז ישולם לבית החולים או למוסד הרפואי שבו אושפזה המבוטחת בקשר ללידה, על פי תביעה שתוגש באמצעות בית החולים או המוסד הרפואי, על גבי טופס שקבע לכך המוסד.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), אם אירעה הלידה מחוץ לישראל בבית חולים או במוסד רפואי שהתביעה למענק אשפוז אינה ניתנת להגשה באמצעותו, ישולם מענק האשפוז למבוטחת בסכום השווה להוצאות האשפוז שהיו לה בקשר ללידה, ובלבד שסכום זה לא יעלה על סכום מענק האשפוז שנקבע, לפי הענין, בלוח ב'1, כפי שהיה במועד שבו ילדה המבוטחת.

44. מענק לידה

[94ב]

(א) נולד ילד אחד, ישלם המוסד למבוטחת, מענק לידה -

(1) בשיעור של 20% מהסכום הבסיסי, אם הוא הילד הראשון שבעדו משולם מענק באותה משפחה;

(א1)⁹ בשיעור של 9% מהסכום הבסיסי, אם הוא הילד השני שבעדו משולם מענק באותה משפחה;

(2)¹⁰ בשיעור של 6% מהסכום הבסיסי, אם הוא הילד השלישי ואילך, שבעדו משולם מענק באותה משפחה;

לענין זה, "משפחה" - בני זוג שהם הוריו של הילד או הורה עצמאי כהגדרתו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992.

(ב) נולדו שני ילדים או יותר בלידה אחת, ישלם המוסד, בכפוף להוראות סעיף קטן (ג), מענק לידה בשיעורים אלה:

(1) בעד שני ילדים - 100% מהסכום הבסיסי;

(2) בעד כל ילד נוסף - 50% מהסכום הבסיסי.

(ג) בוטל.¹¹

⁹ ס' 44(א) - בנוסח המקורי: "נולד ילד אחד, ישלם המוסד למבוטחת מענק לידה בשיעור של 20% מהשכר הממוצע". בת' 41, ת"ת 1.9.00, נוספה הסייפא: "ואולם אם למבוטחת ארבעה ילדים נוספים הנמצאים עימה שטרם מלאו להם 18 שנים, ישלם המוסד למבוטחת מענק לידה בשיעור של 40% מהשכר הממוצע". ר' הערות מבוא לת' 41. בת' 61, ת"ת 1.7.03, הוחלף לנוסח דלעיל ר' הוראת תחולה בס' 59(ג) להערות מבוא לת' 61. בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 153, ת"ת 22.5.14, בהגדרת "משפחה" שונה המונח "הורה יחיד" ל"הורה עצמאי" במסגרת שינוי שמו של "חוק משפחות חד הוריות" ל"חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי".

¹⁰ ס' 44(א1) - נוסף בת' 69, ת"ת 1.1.04, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי לידה שאירעה ביום התחילה או לאחריו ואולם המענק לפיו ישולם לראשונה בתום ארבעה חודשים מיום 5.2.04 (יום פרסום החוק).

¹¹ ס' 44(א2) - בת' 69, ת"ת 1.1.04, במקום "אינו הילד הראשון כאמור באותה משפחה" בא "הילד השלישי ואילך, שבעדו משולם מענק באותה משפחה". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי לידה שאירעה ביום התחילה או לאחריו ואולם המענק ישולם לראשונה בתום ארבעה חודשים מיום 5.2.04 (יום פרסום החוק).

¹² ס' 44(ב) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

¹³ ס' 44(ג) - בנוסח המקורי:

"מענק הלידה לפי סעיף קטן (ב) ייקבע לפי מספר הילדים שהיו בחיים שבעה ימים, ואם יצאו מבית החולים לפני תום שבעה ימים מיום הלידה - לפי מספר הילדים שיצאו מבית החולים".

בוטל בת' 24, ת"ת 16.2.98.

45. קצבת לידה

[194ג]

(א)¹⁴ נולדו, בלידה אחת, יותר משני ילדים, ישלם המוסד למבוטחת, בכפוף להוראות סעיף קטן (ג), קצבת לידה חודשית בשיעורים אלה:

(1) בעד שלושה ילדים - 50% מהסכום הבסיסי;

(2) בעד ארבעה ילדים - 75% מהסכום הבסיסי;

(3) בעד חמישה ילדים או יותר - 100% מהסכום הבסיסי.

(ב)¹⁵ קצבת הלידה תשולם בעד התקופה המתחילה ב-1 בחודש שלאחר הלידה המסתיימת בתום תשעה חודשים ממועד זה.

(ג) הקצבה תשולם לפי מספר הילדים שהיו בחיים ב-1 בחודש שבעדו משתלמת הקצבה, ואולם בעד החודש הראשון שלאחר חודש הלידה תשולם הקצבה לפי מספר הילדים שהיו בחיים בתום שלושים ימים מיום הלידה.

46. חישוב ועדכון של מענק לידה וקצבת לידה

[194ד]

בוטל.¹⁶

47. הסעת יולדת

[95]

המוסד רשאי לכרות הסכם עם מגן דוד אדום בישראל בדבר התנאים שבהם תועבר זכאית למענק לידה, במקרים מיוחדים, לבית חולים או למוסד רפואי אחר או בחזרה למעונה.

סימן ג': דמי לידה

48. הגדרות¹⁷

[96]

בסימן זה -

¹⁴ ס' 45(א) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

¹⁵ ס' 45(ב) - בת' 3, במקום "ששה חודשים" בא "תשעה חודשים".
- בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382 הוספה הוראת תחילה ותחולה הקובעת כי תחילתו של התיקון החל מ-1.9.95 ותחולתו על מבוטחת הזכאית לקצבת לידה בעד התקופה שקדמה ליום התחילה ובלבד שביום התחילה טרם חלפו ששה חודשים מה-1 בחודש שלאחר הלידה.

¹⁶ ס' 46 בנוסח המקורי:

"מענק לידה וקצבת לידה יחושבו בכל שנת מס על בסיס השכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר; חל לאחר מכן

פיצוי, יוגדלו מענק הלידה וקצבת הלידה בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי, ואולם מענק הלידה למבוטחת

שילדה בין ה-1 בחודש לבין ה-25 בו ישולם בשיעור שהיה בתוקף לפני ה-1 באותו חודש."

בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

¹⁷ ס' 48 - "היום הקובע" - בת' 78, ת"ת 18.2.05, נוספה הסיפא המתחילה במילים "ולענין מבוטחת..."

"היום הקובע" - היום שבו הפסיקה המבוטחת לעבוד בהיותה בהריון שנסתיים בלידה שלגביה מוגשת התביעה לדמי לידה ולענין מבוטחת שזכאית לדמי הסתגלות מיוחדים ולא עבדה בהיותה בהריון כאמור - היום האחרון שבעדו השתלמו לה דמי הסתגלות מיוחדים בהיותה בהריון;

"יום הלידה המשוער" - היום שנקבע כיום הלידה המשוער, באישור רפואי שניתן בהתאם לתקנות שהתקין השר.

49. הזכות לדמי לידה¹⁸

[97]

(א)¹⁹ המוסד ישלם למבוטחת דמי לידה, לפי סימן זה, בעד פרק הזמן שלרגל ההריון או הלידה אין היא עובדת או עוסקת במשלח ידה.

(ב)²⁰ המוסד ישלם לזכאי לתקופת לידה והורות לפי סעיף 6(ג) או 6(ח)(1) או (א1) לחוק עבודת נשים, וכן לעובד עצמאי שמתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף, דמי לידה, בעד פרק הזמן שלרגל תקופת הלידה וההורות ולצורך הטיפול בילדו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו, ובתנאי שמתקיימים כל אלה:

(1) הוא עובד או עובד עצמאי כאמור בסעיף 40(ב)(1), בשינויים המחוייבים;

(2) שולמו בעדו דמי ביטוח משכרו כעובד או ששילם דמי ביטוח מהכנסתו כעובד עצמאי בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע;

¹⁸ ס' 49 - בת' 18, ת"ת 1.9.97 נקבעה הוראת שעה שתוקנה בס"ח 1805 עמ' 616 וס"ח 1946 עמ' 425. לתקופה 1.5.07-1.9.97, נוסח סעיף 49 היה:

"(א) המוסד ישלם למבוטחת דמי לידה, לפי סימן זה, בעד פרק הזמן שלרגל ההריון או הלידה אין היא עובדת או עוסקת במשלח ידה.

(ב) המוסד ישלם לזכאי לחופשת לידה לפי סעיף 6(ח) לחוק עבודת נשים, וכן לעובד עצמאי שמתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף, דמי לידה, בעד פרק הזמן שלרגל חופשת הלידה ולצורך הטיפול בילדו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו, ובתנאי שמתקיימים בו כל אלה:

הוא עובד או עצמאי כאמור בסעיף 40(ב)(1), בשינויים המחוייבים;

שולמו בעדו דמי ביטוח משכרו כעובד או ששילם דמי ביטוח מהכנסתו כעובד עצמאי בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע;

אשתו זכאית לדמי לידה לפי פרק זה, בעד אותו פרק זמן, ולא שולמו לה דמי הלידה בעד פרק הזמן המלא כאמור בסעיף 50(א)(1).

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא ישולמו דמי לידה לזכאי כאמור בסעיף קטן (ב) בעד תקופות אלה:

תקופה של ששה שבועות רצופים שתחילתם ביום הלידה;

תקופה שבעדה שולמו לאשתו דמי לידה;

תקופה הפחותה מ-21 ימים רצופים.

(ד) דמי לידה ליום לפי סעיף קטן (ב) הם שכר העבודה הרגיל של הזכאי לדמי הלידה, ויחולו לענין זה הוראות סעיפים 53, 54, 55 ו-56, בשינויים המחוייבים."

הוראת השעה התבטלה בת' 97, ת"ת 1.5.07.

¹⁹ ס' 49(א) - בת' 97, ת"ת 1.5.07, סעיף 49 המקורי סומן 49(א). הוראת תחולה קובעת כי מעביד לא ישא באחריות לפי כל דין בשל כך שלא נתן לעובדו חופשת לידה לפי הוראות סעיף 6(ח) לחוק עבודת נשים בתקופה שמיום התחילה ועד ליום הפרסום (21.6.07).

²⁰ ס' (ב) - נוסף בת' 97, ת"ת 1.5.07, בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחולה בהערות שוליים לסעיף 49(א). בת' 99, ת"ת 7.9.07, בסעיף קטן (2) במקום "לענין סעיף זה" בא "לענין סעיף קטן זה".

בת' 182, ת"ת 28.8.16 הוחלפו הביטויים "לחופשת לידה" ו"חופשת הלידה" בביטויים "לתקופת לידה והורות" ו"יתקופת הלידה וההורות" (בהתאמה).

בת' 193, ת"ת 2.4.17, במקום המילים "סעיף 6(ח)" בא "סעיף 6(ח)(1) או (א1)". בהוראות התחולה נקבע כי התיקון יחול על מי שאשתו ילדה ביום 20.4.17 ואילך.

בת' 206, ת"ת 1.8.18 נוספה בס"ק (ב) ההתייחסות לסעיף 6(ג).

לענין סעיף קטן זה, "היום הקובע" - היום שבתום ששת השבועות שלאחר יום הלידה או היום שבו הפסיק לעבוד, לפי המאוחר.

(3) אשתו זכאית לדמי לידה לפי פרק זה, בעד אותו פרק זמן, ולא שולמו לה דמי הלידה בעד פרק הזמן כאמור בסעיף 50(א) או בסעיף 51, לפי העניין.

(4) פרק הזמן שבו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו כאמור לא יפחת משבעה ימים, ובלבד שלעניין תשלום לזכאי לפי סעיף 6(ח)(1) או (א1), פרק זמן זה הוא בסוף פרק הזמן שבעדו משולמים דמי לידה לפי סעיף 50(א) ובטרם סיומו, ובת זוגו חזרה לעבוד לפי הוראות סעיף 6(ח)(1)(ב) לחוק עבודת נשים.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), לא ישולמו דמי לידה לזכאי כאמור בסעיף קטן (ב) בעד תקופות אלה:

(1) תקופה של ששה שבועות רצופים שתחילתם ביום הלידה אלא אם כן התקיימו התנאים האמורים בסעיף 6(ג) לחוק עבודת נשים;

(2) תקופה שבעדה שולמו לאשתו דמי לידה ואולם, אם התקיימו התנאים האמורים בסעיף 6(ג) לחוק עבודת נשים - ישולמו דמי לידה לזכאי כאמור בסעיף קטן (ב) גם בעד התקופה שבעדה שולמו לאשתו דמי לידה, ובלבד שלא ישולמו לזכאי ולאשתו דמי לידה בעד פרק זמן העולה על משך תקופת הזכאות לדמי לידה לפי סעיפים 50 ו-51;

(3) תקופה הפחותה משבעה ימים רצופים.

(ד) דמי לידה ליום לפי סעיף קטן (ב) או (ד) הם שכר העבודה הרגיל של הזכאי לדמי הלידה, ויחולו לענין זה הוראות סעיפים 53, 54, 55 ו-56, בשינויים המחוייבים.

(1) המוסד ישלם לזכאי לתקופת לידה והורות לפי סעיף 6(ח)(1) לחוק עבודת נשים, וכן לעובד עצמאי שמתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף, דמי לידה, בעד פרק הזמן שלרגל תקופת הלידה וההורות ולצורך הטיפול בילדו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו, ובתנאי שמתקיימים כל אלה:

(1) הוא עובד או עובד עצמאי כאמור בסעיף 40(ב)(1), בשינויים המחוייבים;

(2) שולמו בעדו דמי ביטוח משכרו כעובד או ששילם דמי ביטוח מהכנסתו כעובד עצמאי בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע; לעניין סעיף קטן זה, "היום הקובע" - היום שבו הפסיק לעבוד לרגל תקופת הלידה וההורות;

(3) אשתו זכאית לדמי לידה לפי פרק זה, בעד אותו פרק זמן, והיא הסכימה בכתב לוותר על דמי הלידה שהיא זכאית להם בעד השבוע האחרון של פרק הזמן שבעדו היא זכאית לדמי לידה לפי הוראות סעיפים 50 ו-51 ולא שולמו לה דמי לידה בעד אותו שבוע.

²¹ בת' 206, ת"ת 1.8.18 בס"ק 49(ב)(3) החליפה הסיפה החל במילים "בעד פרק הזמן כאמור..." את הנוסח הקודם שהיה: "בעד פרק הזמן המלא כאמור בסעיף 50(א)(1)".

²² ס' 49(ב)(4) - נוסף בת' 193, ת"ת 2.4.17. בהוראות התחולה נקבע כי התיקון יחול על מי שאשתו ילדה ביום 20.4.17 ואילך.

בת' 206, ת"ת 1.8.18 במקום המילים "ובלבד שפרק זמן זה" בא "ובלבד שלעניין תשלום לזכאי לפי סעיף 6(ח)(1) או (א1), פרק זמן זה".

²³ ס' 49(ג) - נוסף בת' 97, ת"ת 1.5.07, בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחולה בהערות שוליים לסעיף 49(א).

²⁴ ס' 49(ג)(1) - בת' 206, ת"ת 1.8.18 נוספה הסיפה החל במילים "אלא אם כן התקיימו..."

²⁵ ס' 49(ג)(2) - בת' 206, ת"ת 1.8.18 נוספה הסיפה החל במילים "ואולם, אם התקיימו התנאים..."

²⁶ ס' 49(ג)(3) - בת' 193, ת"ת 2.4.17 שונה מניין הימים מ-21 ל-7. בהוראות התחולה נקבע כי התיקון יחול על מי שאשתו ילדה ביום 20.4.17 ואילך.

²⁷ ס' 49(ד) - נוסף בת' 97, ת"ת 1.5.07, בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחולה בהערות שוליים לסעיף 49(א). בת' 193, ת"ת 2.4.17 נוספו המילים "או (ד)". בהוראות התחולה נקבע כי התיקון יחול על מי שאשתו ילדה ביום פרסומו של תיקון 193 (2.4.17) ואילך, ואולם דמי הלידה לפי אותו סעיף ישולם החל ביום 1.6.17 ואילך.

²⁸ ס' 49(ד) - נוסף בת' 193, ת"ת 2.4.17.

(1) עובד הזכאי לתקופת לידה והורות לפי סעיף 6(ז1) לחוק עבודת נשים, וכן עובד עצמאי שמתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף, זכאי לדמי לידה בעד פרק הזמן שלרגל חופשת הלידה וההורות ולצורך הטיפול בילדו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו, ובתנאי שמתקיימים כל אלה:

(א) הוא עובד או עובד עצמאי כאמור בסעיף 40(ב1), בשינויים המחויבים;

(ב) שולמו בעדו דמי ביטוח משכרו כעובד או ששילם דמי ביטוח מהכנסתו כעובד עצמאי בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע; לעניין סעיף קטן זה, "היום הקובע" - יום הלידה או היום שבו הפסיק לעבוד, לפי המאוחר;

(ג) בת זוגו זכאי לדמי לידה לפי פרק זה, בעד אותו פרק זמן, ולא שולמו לה דמי לידה בעד פרק הזמן המלא כאמור בסעיף 50(א).

(ד)30 פרק הזמן שבו הוא אינו עובד או אינו עוסק במשלח ידו כאמור לא יפחת משבעה ימים, ובלבד שפרק זמן זה הוא בסוף פרק הזמן שבעדו משולמים דמי לידה לפי סעיף 50(א) ובטרם סיומו.

(2) על אף הוראות פסקה (1), לא ישולמו דמי לידה לזכאי כאמור באותה פסקה בעד תקופת אלה:

(א) תקופה שבעדה שולמו לבת זוגו דמי לידה;

(ב)31 תקופה הפחותה משבעה ימים רצופים.

(3) דמי לידה ליום לפי סעיף קטן זה הם שכר העבודה הרגיל של הזכאי לדמי הלידה, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 53, 54, 55 ו-56, בשינויים המחויבים.

(4) דמי הלידה לפי סעיף קטן זה ישולמו לבת זוגו של הזכאי לדמי הלידה.

(5) רופא שהסמיך לכך המוסד (בפסקה זו - רופא מוסמך) רשאי לדרוש, בכל עת, הבהרות ופרטים נוספים, לרבות רישומים רפואיים, בכל עניין הקשור באישור הרפואי שניתן לפי סעיף 6(1)(1)(ב) לחוק עבודת נשים, ולחוות דעתו בדבר מסוגלות בת הזוג לטפל בילדה; פקיד התביעות רשאי, בהחלטתו בתביעה לדמי לידה לפי סעיף קטן לקחת בחשבון את חוות דעתו של הרופא המוסמך.

49א. זכאות לדמי לידה למי שטרם הלידה הייתה זכאית לדמי אבטלה - הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש²⁹

(א) על אף הוראות סימן זה, מבטחת שמתקיימים בה התנאים המפורטים להלן, תהיה זכאית לדמי לידה בהתאם להוראות סימן זה, ויראו לעניין זה את היום שבו הפסיקה לעבוד לאחרונה כיום הקובע כהגדרתו בסעיף 48:

(1) היא ילדה בתקופה שמיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) עד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 179א;

²⁹ ס' 49(ה) - נוסף בתי' 99, ת"ת 7.9.07, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי עובד שיום הלידה של ילדו חל ביום התחילה ואילך.

בתי' 182, ת"ת 28.8.16 הוחלפו הביטויים "לחופשת לידה" ו"חופשת הלידה" בביטויים "לתקופת לידה והורות" ו"יתקופת הלידה וההורות" (בהתאמה).

³⁰ ס' 49(ה)1(ד) - נוסף בתי' 193, ת"ת 193. הוראת התחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שאשתו ילדה ביום 20.4.17 ואילך.

³¹ ס' 49(ה)2(ב) - בתי' 193, ת"ת 2.4.17 שונה מניין הימים מ-21 ל-7.

³² ס' 49א - נוסף בתיקון 223, ת"ת 12.1.21.

(2) היא אינה זכאית לדמי לידה לפי סימן זה משום שלא מתקיים לגביה האמור בהגדרה "היום הקובע" שבסעיף 48;

(3) היא הייתה זכאית לדמי אבטלה בתכוף לפני יום הלידה.

(ב) אוצר המדינה ישפה את המוסד על כל ההוצאות הכרוכות בתשלום דמי הלידה לפי סעיף קטן (א), לרבות ההוצאות המינהליות הכרוכות בתשלום כאמור.

(ג) סעיף זה יעמוד בתוקפו בתקופה שמיום כ"ח בטבת התשפ"א (12 בינואר 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021), והוא יחול על לידה שאירעה בתקופה שמיום י"א באב התשפ"א (1 באוגוסט 2020) עד תום התקופה הקובעת בהגדרתה בסעיף 179א, אולם תשלומים מכוחו לא ישולמו לפני יום כ"ח באדר התשפ"א (12 במרס 2021).

49. הוראות מיוחדות לזכאות לדמי לידה למי שילדה במחצית השנייה של שנת 2021³³

(א) על אף הוראות סימן זה, מבטחת שמתקיימים בה התנאים המפורטים להלן, תהיה זכאית לתשלום דמי לידה בעד תקופת הזכאות לפי סעיף 50, ויראו לעניין זה את היום האחרון שבו שולמו לה דמי אבטלה כיום הקובע:

(1) היא ילדה בתקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021);

(2) היא אינה זכאית לדמי לידה לפי סימן זה משום שלא מתקיים לגביה האמור בהגדרה "היום הקובע";

(3) ביום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או לפניו היא הייתה זכאית לדמי אבטלה בהיותה בהריון שנסתיים בלידה שלגביה מוגשת התביעה לדמי לידה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לעניין חישוב שכרה הרגיל של מבטחת לגבי סעיף 54, יראו את היום שבו הפסיקה לעבוד לאחרונה כיום הקובע.

(ג)³⁴ מבטחת הזכאית לדמי לידה לפי סעיף זה תהיה זכאית לתשלום נוסף על דמי הלידה בסכום השווה לדמי הלידה ששולמו לה בעד 18 ימים; התשלום הנוסף כאמור לא ייחשב הכנסה לעניין חוק זה ולעניין כל דין אחר.

(ד)³⁵ אוצר המדינה ישפה את המוסד על כל ההוצאות הכרוכות בתשלום לפי סעיף קטן (ג), לרבות ההוצאות המינהליות הכרוכות בו.

50. תנאי הזכאות

[98]

(א)³⁶ מבטחת ששולמו בעדה דמי ביטוח משכרה כעובדת או ששילמה דמי ביטוח מהכנסתה כעובדת עצמאית (בסעיף זה - דמי ביטוח), תהיה זכאית לדמי לידה -

(1)³⁷ בעד פרק זמן של 15 שבועות - אם שולמו דמי ביטוח בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע;

³³ ס' 49ב - נוסף בתי' 225, ת"ת 1.7.21, כהוראת שעה לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

³⁴ ס' 49ב(ג) - נוסף בתי' 225א, ת"ת 5.8.21 כחלק מהוראת השעה של תי' 225 (עד יום 31.3.22).

³⁵ ס' 49ב(ד) - נוסף בתי' 225א, ת"ת 5.8.21 כחלק מהוראת השעה של תי' 225 (עד יום 31.3.22).

³⁶ ס' 50(א) - בתי' 94, ת"ת 8.5.07, סעיף קטן (1) במקום "12 שבועות" בא "14 שבועות" ובסעיף קטן (2) במקום "6 שבועות" בא "7 שבועות". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת שצאה לחופשת לידה ביום התחילה ואילך.

³⁷ ס' 50(א)(1) - בתי' 193, ת"ת 2.4.17 שונה מניין השבועות מ-14 ל-15. הוראות התחולה קובעות כי התיקון יחול לגבי אשה שילדה ביום 1.1.17 ואילך, ואולם דמי הלידה לפי הסעיף ישולמו החל ביום 1.6.17 ואילך.

(2)³⁸ בעד פרק זמן של 8 שבועות - אם שולמו דמי ביטוח בעד 6 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע.

(ב) לעניין סעיף קטן (א) יראו תקופה מהמנויות להלן, שקדמה ליום הקובע, כתקופה שבעדה שולמו דמי ביטוח:

(1)³⁹ תקופה שבעדה שולמו לאשה דמי פגיעה, דמי לידה, דמי אבטלה, דמי הסתגלות מיוחדים, דמי תאונה, גמלה לשמירת הריון, קצבת נכות לפי פרק ה' בשל נכות שדרגתה 100%, תגמול לפי פרק י"ב או תגמול לפי פרקים י"ג או י"ג בשל נכות שדרגתה 100%;

(2) תקופה שבעדה שולמו לאשה דמי מחלה או תמורת חופשה שנתית באמצעות קופת גמל כמשמעותה בסעיף 180;

(3) שני החודשים הראשונים של חופשה ללא תשלום;

(4) תקופה שבה היתה האשה מבוטחת לפי סעיף 40(ב)(2), ובלבד שעבדה כעובדת או כעובדת עצמאית לפחות 30 ימים רצופים בתכוף לפני היום הקובע;

(5) תקופה שבה היתה האשה עובדת עצמאית, ומועד תשלום דמי הביטוח בעד אותה תקופה חל לאחר היום הקובע או בחודש שבו אירעה הלידה.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נסיבות, תנאים וכללים שלפיהם ייראו התקופות האמורות בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ב), כולן או מקצתן, כתקופות שבעדן שולמו דמי ביטוח אף אם תקופות אלה חלו לאחר היום הקובע.

51. דמי לידה נוספים

[98א]

(א)⁴⁰ מבוטחת שהיא עובדת שזכאית להאריך את תקופת חופשת הלידה וההורות, בשל אחת או יותר מהסיבות האמורות בסעיפים קטנים (ב) ו-(ד) שבסעיף 6 לחוק עבודת נשים והודיעה למוסד על מימוש זכותה זו, תהיה זכאית בעד תקופת ההארכה כמפורט באותם סעיפים קטנים,

³⁸ ס' 50(א)(2) - בת' 193, ת"ת 2.4.17, שונה מניין השבועות מ-7 ל-8.

³⁹ ס' 50(ב)(1) - בת' 25, ת"ת 1.9.98, אחרי "דמי אבטלה" נמחקו המילים "או" ונוספה הסייפא המתחילה במילים "גמלה לשמירת הריון...". ר' הערות מבוא לת' 25.

בת' 78, ת"ת 18.2.05, אחרי "דמי אבטלה" בא "דמי הסתגלות מיוחדים".

בת' 185, ת"ת 27.4.17, נוספה ההתייחסות לפרק י"ג.

⁴⁰ ס' 51(א) - בנוסח המקורי:

"(א) מבוטחת שהיא עובדת שהאריכה את חופשת הלידה שלה לפי סעיף 6 לחוק עבודת נשים, תהיה זכאית לדמי לידה נוספים בעד תקופת ההארכה, ובלבד שבסך הכל לא ישולמו דמי לידה בעד פרק זמן העולה על -

(1) 16 שבועות - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א)(1);

(2) 8 שבועות - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א)(2) והאריכה את חופשת הלידה בשל סיבה כאמור בסעיף קטן (ב) או (ד) של סעיף 6 לחוק עבודת נשים או בשל יותר מסיבה אחת מהמפורטות בסעיף 6 האמור;

(3) 7 שבועות - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א)(2) והאריכה את חופשת הלידה לפי סעיף 6(ג) לחוק עבודת נשים."

בת' 57, ת"ת 1.12.02, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת ומבוטחת, לפי העניין, שילדה ביום התחילה ואילך.

בת' 119, ת"ת 22.3.10, במקום ש"האריכה" בא "שזכאית להאריך" ואחרי "עבודת נשים" בא "והודיעה למוסד על מימוש זכותה זו". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת או עובד שיצאו לחופשת לידה ביום התחילה ואילך.

בת' 137, ת"ת 27.12.12, בריישא אחרי "תקופת הארכה" בא "כמפורט באותם סעיפים קטנים"; בסעיף קטן (1) במקום "4 שבועות" בא "10 שבועות" ובסעיף קטן (2) במקום "שבועיים" בא "6 שבועות". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת שהייתה בחופשת לידה ביום התחילה ואילך ואולם תשלומים לפיו ישולמו בתוך שלושה חודשים מיום התחילה בעד התקופה שמיום התחילה ואילך.

בתיקון 148, ת"ת 9.12.13, שונו מספר השבועות הנקובים בס"ק 51(א)(1) ו-(2) למספרים הנ"ל. עד אז במקום "20" היה "10" ובמקום "12" היה "6". ר' הוראת תחילה ותחולה בתיקון 148.

בת' 182, ת"ת 28.8.16, הוחלף הביטוי "חופשת הלידה" בביטוי "תקופת הלידה וההורות".

לדמי לידה נוספים על דמי הלידה שהיא זכאית להם לפי סעיף 50, ובלבד שדמי הלידה הנוספים כאמור, לא ישולמו בעד פרק הזמן העולה על -

(1) 20 שבועות - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א);

(2) 12 שבועות - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א).

(א) מבוטחת שהיא עובדת שזכאית להאריך את תקופת הלידה וההורות כאמור בסעיף 6(ג) לחוק עבודת נשים, תהיה זכאית בעד תקופת ההארכה, לדמי לידה נוספים על דמי הלידה שהיא זכאית להם לפי סעיף 50 ולפי סעיף קטן (א), לפי הענין, ובלבד שדמי הלידה הנוספים כאמור, לא ישולמו בעד פרק הזמן העולה על -

(1) 3 שבועות בעד כל ילד נוסף שילדה באותה לידה, החל מהילד השני, בצירוף התקופה שהיא זכאית לה לפי הוראות סעיף קטן (א) - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א);

(2) שבועיים בעד כל ילד נוסף שילדה באותה לידה, החל מהילד השני, בצירוף התקופה שהיא זכאית לה לפי הוראות סעיף קטן (א) - אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א).

(2א) בוטל.⁴²

(ב) מבוטחת שהיא עובדת שפיצלה את תקופת הלידה וההורות שלה, כאמור בסעיף 6(ד) לחוק עבודת נשים, ובתום שלושה שבועות מיום הלידה היא עדיין זכאית להמשך תשלום דמי לידה, יידחה תשלום יתרת דמי הלידה לפי סעיף 50 עד שהילד יעזוב את בית החולים.

(ג) מבוטחת שהיא עובדת עצמאית, שהיתה זכאית, אילו היתה עובדת, לתקופת לידה והורות מוארכת או לפיצול תקופת הלידה וההורות, בנסיבות האמורות בסעיף 6 לחוק עבודת נשים, יחולו עליה הוראות סעיף זה בשינויים המחוייבים.

(ד) המועד לתשלום דמי לידה נוספים כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(א1), יהיה עם תום המועד לתשלום דמי הלידה לפי סעיף 50.

⁴¹ ס' 51(א) - בת' 94, ת"ת 8.5.07, בפסקה (1) במקום "שבועיים" בא "3 שבועות" ובפסקה (2) במקום "שבוע" בא "שבועיים". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת שיצאה לחופשת לידה ביום התחילה ואילך.

בת' 119, ת"ת 22.3.10, במקום "שהאריכה" בא "שזכאית להאריך". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת או עובד שיצאו לחופשת לידה ביום התחילה ואילך.

בת' 182, ת"ת 28.8.16 הוחלף הביטוי "חופשת הלידה" בביטוי "תקופת הלידה וההורות".

⁴² ס' 51(א) - נוסף ב"ת 71, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי הוא יחול על עובדת ומבוטחת לפי הענין, שילדה ביום התחילה ואילך.

בת' 80, ת"ת 1.10.05, במקום הסייפא "בעד תקופה של 4 שבועות" בא "בעד התקופה כמפורט בסעיף 6(ד) בחוק האמור". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי לידה שארעה ביום התחילה ואילך.

בת' 119, ת"ת 22.3.10, במקום "שהאריכה" בא "שזכאית להאריך" ואחרי "עבודת נשים" בא "והודיעה למוסד על מימוש זכותה זו". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת או עובד שיצאו לחופשת לידה ביום התחילה ואילך.

בת' 137, ת"ת 27.2.12, בוטל סעיף קטן (2) שנוסחו היה:

"מבוטחת שהיא עובדת שזכאית להאריך את תקופת חופשת הלידה בשל הסיבה האמורה בסעיף קטן (ד) של סעיף 6 לחוק עבודת נשים והודיעה למוסד על מימוש זכותה זו, תהיה זכאית, בעד תקופת ההארכה לפי הסעיף הקטן האמור, לדמי לידה נוספים על דמי הלידה שהיא זכאית להם לפי סעיף 50 ולפי סעיפים קטנים (א) ו-(א1), לפי הענין, בעד התקופה כמפורט בסעיף 6(ד) בחוק האמור."

⁴³ בת' 182, ת"ת 28.8.16 הוחלף הביטוי "חופשת הלידה" בביטוי "תקופת הלידה וההורות".

⁴⁴ בת' 182, ת"ת 28.8.16 הוחלפו הביטויים "לחופשת לידה" ו"חופשת הלידה" בביטויים "לתקופת לידה וההורות" ו"יתקופת הלידה וההורות" (בהתאמה).

⁴⁵ ס' 51(ד) - נוסף בת' 119, ת"ת 22.3.10, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על עובדת או עובד שיצאו לחופשת לידה ביום התחילה ואילך.

בת' 137, ת"ת 27.2.12 במקום "בסעיפים קטנים (א) עד (א2)" בא "בסעיפים קטנים (א) ו-(א1)".

52. תקופת דמי לידה

[99]

(א) התקופה שבעדה ישולמו דמי לידה תיקבע כך שמחצית מפרק הזמן שבעדו זכאית מבוטחת לדמי לידה לפי סעיף 50 תקדם ליום הלידה ויתרת פרק הזמן שבעדו היא זכאית לדמי לידה לפי סעיפים 50 ו-51 תהיה מיום הלידה; חל היום הקובע בתקופת המחצית הראשונה האמורה או ביום הלידה, תחושב התקופה שבעדה ישולמו דמי הלידה מן היום הקובע.

(ב) הגישה המבוטחת תביעה לדמי לידה לפני יום הלידה, יראו לענין סעיף זה את יום הלידה המשוער כיום הלידה.

53. שיעור דמי לידה, הצמדתם וניכויים מהם⁴⁶

[100, 101א, 101ב]

(א)⁴⁷ דמי לידה ליום הם שכר העבודה הרגיל של המבוטחת, אך לא יותר מסכום השווה לסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30.

(ב) בוטל.

(ג) בוטל.

(ד)⁴⁸ מדמי הלידה ומגימלה לשמירת הריון ינכה המוסד במקור מס לפי הוראות סעיפים 164 ו-243 לפקודת מס הכנסה והתקנות לפיה וכן ינכה דמי ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' בלוח י'.

54. חישוב שכר עבודה רגיל⁴⁹

[101]

(א)⁵⁰ שכר העבודה הרגיל, לענין סעיף 53, הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטחת, ברבע השנה שקדם ליום הקובע, בתשעים ולענין מבוטחת כאמור בסעיף קטן (ב) ו-3 - הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטחת ברבע השנה שקדם ליום הקובע ב-90, או בששת החודשים שקדמו ליום הקובע ב-180, לפי הגבוה.

(ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" -

⁴⁶ ס' 53 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

⁴⁷ ס' 53(א)-(ג) - בנוסח המקורי:

"(א) דמי הלידה ליום הם שכר העבודה הרגיל של המבוטחת אך לא יותר מהסכום הנקוב בלוח ג'; השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות את הסכום הנקוב בלוח ג', בשים לב לתנודות בשכר העבודה או לסכום המרבי הנקוב בלוח י"א.

(ב) חלו שינויים בסכום המרבי על פי האמור בלוח י"א או כאמור בסעיף 349, ישונה הסכום הנקוב בלוח ג' בהתאם לשיעור שלפיו חל השינוי.

(ג) חל פיצוי לאחר תום התקופה ששימשה בסיס לחישוב דמי הלידה, יוגדלו דמי הלידה בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי."

בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום סעיף קטן (א) בא הנוסח דלעיל וסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בוטלו. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁴⁸ ס' 53(ד) - בת' 2, ת"ת 1.11.95, אחרי "מדמי הלידה" בא "ומגימלה לשמירת הריון".

בת' 61, ת"ת 1.7.02, במקום "ה" בא "ד". ר' סעיף 59(ד) בהערות מבוא לת' 61.

⁴⁹ ס' 54 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

⁵⁰ ס"ק 54(א) - בתיקון 183, ת"ת 1.3.17, הוספה הסיפא החל במילים "ולענין מבוטחת כאמור בסעיף קטן...". עוד נקבע כי התיקון יחול לגבי לידה שאירעה ביום התחילה האמור ואילך.

51(1) בעובדת - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח וכן הכנסה מדמי הסתגלות מיוחדים, למעט הכנסותיה כעובדת עצמאית אלא אם כן היתה זכאית לדמי לידה אילו היתה עובדת עצמאית בלבד ;

52(2) בעובדת עצמאית - ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה האמור בסעיף קטן (א) או הכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע שנה בשנה שקדמה לשנה שבה חל היום הקובע, לפי הגבוה מביניהן ולעניין מי שילדה בתקופה שמיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) עד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 179א - הכנסה כאמור או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע שנה בשנת 2019, לפי הגבוה ולעניין מי שילדה בתקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021) - הכנסה כאמור או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע שנה בשנת 2019, לפי הגבוה ;

53(3) במבוטחת לפי סעיף 40(ב)2 - ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה או ששת החודשים האמורים בסעיף קטן (א),

והכל לרבות אותו סכום שהיו מגיעים ממנו דמי ביטוח אילולא הסכום המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח.

55. תקנות

[102]

השר רשאי לקבוע -

- (1) הוראות נוספות ומשלימות בדבר חישוב שכר העבודה הרגיל לענין סימן זה ;
- (2) הוראות לחישוב שכר העבודה הרגיל במקרים שבהם לדעתו החישוב לפי סעיף 54 לא יסקף נאמנה את שכר העבודה הרגיל של המבוטחת ;
- (3) 54(3) הוראות בדבר חישוב התקופות לענין סעיף 54 ;
- (4) באישור ועדת העבודה והרווחה - הוראות מיוחדות, הן בדרך כלל והן לסוגים, בדבר תשלום דמי ביטוח אימהות, לרבות דמי ביטוח מופחתים, בעד כל אדם הנמצא בהכשרה מקצועית, בין שהוא מבוטח לפי סעיף 40(ב)2 ובין שאינו מבוטח לפיו, וכוחן יפה על אף הוראות פרק י"ד ;
- (5) באישור ועדת העבודה והרווחה - הוראות וכללים להגשת תביעות ודרכי הוכחתן לענין פרק זה.
- (6) 55(6) באישור ועדת העבודה והרווחה - לגבי מבוטחת שהיא עובדת עצמאית הזכאית לפיצוי לפי סימן ד' בפרק ה' לחוק יישום תכנית ההתנתקות, כללים ותנאים, אף בשונה מהוראות פרק זה, לענין קביעת היום הקובע, לענין תנאי הזכאות כאמור בסעיף 50 ולענין חישוב הכנסתה כאמור בסעיף 54(ב).

51 . ס' 54(ב)1 - בת' 78, ת"ת 18.2.05, אחרי "דמי ביטוח" בא "וכן הכנסה מדמי הסתגלות מיוחדים".

52 . ס' 54(ב)2 - בת' 176, ת"ת 27.4.16 נוספה הסיפא החל במילים "או ההכנסה ששימשה...". עוד נקבע כי הוא יחול על עובדת עצמאית שלגביה חל היום הקובע, כהגדרתו בסעיף 48 לחוק, ביום התחילה ואילך. ראו גם הוראת שעה בהוראות המבוא לתיקון 176.

בת' 223, נוסף לתקנה 54(ב)2 הקטע המתייחס למי שילדה בתקופה שמיום 1.8.20. בת' 225 נוספה הסיפא המתייחסת למי שילדה מיום 1.7.21 עד יום 31.12.21.

53 . ס' 54(ב)3 - בת' 183, ת"ת 1.3.17 החליפו המילים "או ששת החודשים האמורים" את המילה "האמור". עוד נקבע כי התיקון יחול לגבי לידה שאירעה ביום התחילה האמור ואילך.

54 . ס' 55(3) - בת' 183, ת"ת 1.3.17 החליפה המילה "התקופות" את המילים "התקופה של רבע השנה". עוד נקבע כי התיקון יחול לגבי לידה שאירעה ביום התחילה האמור ואילך.

55 . ס' 55(6) - נוסף בת' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.

המוסד רשאי לשלול את הזכות לדמי לידה, כולם או מקצתם, אם קרה אחד מאלה:

- (1) בתוך הזמן שבעדו משתלמים דמי לידה עבדה המבוטחת שלא במשק ביתה;
- (2) בתוך ששת השבועות שלפני יום הלידה המשוער עבדה המבוטחת שלא במשק ביתה בימים שרופא, שהסמיך המוסד, אסר עליה לעבוד בהם;
- (3) המבוטחת לא מילאה אחרי הוראת המוסד בדבר פיקוח רפואי בקשר להריון וללידה.

סימן ד': גמלאות להורה מאמץ ולהורה מיועד⁵⁶

(א) על אף הוראות סעיף 42(א), מבוטחת לפי פרק י"א, או אשת מבוטח לפי פרק י"א, שקיבלה לאימוץ ילד עד גיל 10 וכן מבוטח לפי פרק י"א שהוא לבדו אימץ ילד כאמור, יהיו זכאים למענק לידה לפי סימן ב', ובלבד -

(1)⁵⁷ שניתנה הודעה לעובד סוציאלי כאמור בסעיף 6 לחוק האימוץ;

(2) שלא יינתן מענק לידה אם הילד המאומץ הוא ילדו של בן זוגו של המאמץ.

(ב)⁵⁸ לענין חישוב מענק הלידה כאמור בסעיף 46, יראו כאילו יום הלידה של הילד המאומץ הוא היום שבו ניתנה הודעה לעובד הסוציאלי כאמור בסעיף קטן (א).

(ג)⁵⁹ על אף הוראות סעיף 49(א), מבוטחת לדמי לידה שקיבלה לאימוץ ילד עד גיל 10 תהיה זכאית לדמי לידה לפי הוראות סימן ג', בשינויים המחויבים, בעד פרק הזמן שלרגל האימוץ אין היא עובדת או עוסקת במשלח ידה, ובלבד שלענין זה יהיה "היום הקובע" - היום שבו ניתנה הודעה לעובד סוציאלי כאמור בסעיף 6 לחוק האימוץ.

(ד)⁶⁰ הוראות סעיף קטן (ג) יחולו על עובד או עובד עצמאי שמתקיים בו האמור בסעיף 40(ב)(1), בשינויים המחויבים. ואולם לענין קביעת שיעור הגימלה יחולו הוראות סעיף 49(ד).

(ה)⁶¹ אומץ ילד כאמור בסעיף זה על ידי מבוטחת כאמור בסעיף קטן (ג) ובן זוגה הזכאי לגמלה כאמור בסעיף קטן (ד), תשולם גמלה לפי הוראות סעיפים קטנים (ג) או (ד), לפי הענין, לאחד מבני הזוג לפי בחירתם, ובלבד שלא תשולם גמלה -

⁵⁶ סימן ד' - בת' 10, ת"ת 17.3.96, במקום "למאמצים" בא "להורה מאמץ ולהורה מיועד".

⁵⁷ ס' 57(א)(1) - בת' 123, ת"ת 9.12.10, במקום "לפקיד הסעד" בא "לעובד סוציאלי".

⁵⁸ ס' 57(ב) - בת' 123, ת"ת 9.12.10, במקום "לפקיד הסעד" בא "לעובד הסוציאלי".

⁵⁹ ס' 57(ג) - בנוסח המקורי:

"הוראות סימן ג' יחולו, בשינויים המחויבים ובתיאומים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, גם על אשה שקיבלה לאימוץ ילד עד גיל 10; היא תהיה זכאית לסכום השווה לדמי לידה מן היום שבו נתנה הודעה כאמור בסעיף קטן (א)(1)."

הוחלף בת' 21, ת"ת 1.5.98, לנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 21.

בת' 123, ת"ת 9.12.10, במקום "לפקיד סעד" בא "לעובד סוציאלי".

ס' 57(ד) - הוסף בת' 21, ת"ת 1.5.98, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 21.

⁶⁰ בסי' 1805, התשס"א, עמ' 516, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ואולם לענין...". ר' הערת שוליים בהערות מבוא לת' 18.

בת' 97, ת"ת 1.5.07, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ואולם לענין..." ראה הוראת תחולה בהערות שוליים לסעיף 49(א).

⁶¹ ס' 57(ה) - הוסף בת' 21, ת"ת 1.5.98, בנוסח:

- (1) לשני בני הזוג, בעד אותו פרק זמן בשל אותו אימוץ ;
(2) לאחד מבני הזוג, בעד תקופה הפחותה מ-21 ימים רצופים.

57. גימלאות להורה מיועד

(א)⁶² בסעיף זה -

"חוק הסכמים לנשיאת עוברים" - חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996 ;

"אם מיועדת" - מבוטחת לפי פרק י"א, או אשת מבוטח לפי פרק י"א, שקיבלו למשמורתם ילד כהורה מיועד לפי הוראות חוק הסכמים לנשיאת עוברים.

(ב)⁶³ על אף הוראות סעיף 42, יחולו הוראות סימן ב' לפרק זה על אם מיועדת בשינויים המחוייבים ובתיאומים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ; היום שבו ילדה מבוטחת ייחשב, לגבי מבוטחת שהיא אם מיועדת, היום שבו נולד הילד.

(ג)⁶⁴ הוראות סימן ג' לפרק זה, למעט הוראות סעיפים 48 ו-52, יחולו על אם מיועדת בשינויים המחוייבים ובתיאומים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ; ואולם דמי הלידה ישולמו לאם מיועדת החל ביום שבו ניתן לה צו הורות לפי סעיף 11 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים, או לאחר תום פרק הזמן שבעדו היא זכאית לדמי לידה, לפי המוקדם, ובלבד שלא ישולמו דמי לידה אלא בעד פרק הזמן שבו הילד נמצא במשמורתה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים.

לענין סעיף זה יהיה היום הקובע - היום שבו קיבלה האם המיועדת את הילד למשמורתה, ובלבד שביום הקובע אין היא עובדת או עוסקת במשלח ידה.

"אומץ ילד כאמור בסעיף זה על ידי שני בני זוג, תשולם הגמלה לפי סעיף זה לאחד מההורים המאמצים לפי בחירתם, ובלבד שאם שולמה הגמלה, כולה או מקצתה, לאחד מבני הזוג, לא יהיה בן הזוג השני זכאי לגמלה בשל אותו אימוץ."

ר' הערות מבוא לת' 21.

בס"ח 1805, התשס"א, עמ' 516, הוחלף לנוסח :

"(ה) אומץ ילד כאמור בסעיף זה על ידי מבוטחת כאמור בסעיף קטן (ג) ובן זוגה הזכאי לגמלה כאמור בסעיף קטן (ד), תשולם גמלה לפי הוראות סעיפים קטנים (ג) או (ד), לפי הענין, לאחד מבני הזוג לפי בחירתם, ובלבד שלא תשולם גמלה -

(א) לשני בני הזוג, בעד אותו פרק זמן בשל אותו אימוץ ;

(ב) לאחד מבני הזוג, בעד תקופה הפחותה מ-21 ימים רצופים."

ר' הערת שוליים להערות מבוא לת' 18

בת' 97 ת"ת 1.5.07 הוחלף לנוסח דלעיל.

ר' הוראת תחולה בהערות שוליים לסעיף 49(א).

⁶² ס' 57א(א) - נוסף בת' 10, ת"ת 17.3.96, בנוסח דלעיל.

⁶³ ס' 57א(ב) - נוסף בת' 10, ת"ת 17.3.96, בנוסח דלעיל.

⁶⁴ ס' 57א(ג) - נוסף בת' 10, ת"ת 17.3.96, בנוסח :

"הוראות סימן ג' לפרק זה, למעט הוראות סעיפים 48 ו-52, יחולו בשינויים המחוייבים ובתיאומים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ; ואולם דמי הלידה ישולמו לאם מיועדת החל ביום שבו ניתן לה צו הורות לפי סעיף 11 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים, או לאחר תום פרק הזמן שבעדו היא זכאית לדמי לידה, לפי המוקדם, ובלבד שלא ישולמו דמי לידה אלא בעד פרק הזמן שבו הילד נמצא במשמורתה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים.

לענין סעיף זה יהיה היום הקובע - היום שבו קיבלה האם המיועדת את הילד למשמורתה, ובלבד שביום הקובע אין היא עובדת או עוסקת במשלח ידה."

בת' 26, ת"ת 17.3.96, אחרי "הוראות סעיפים 48 ו-52, יחולו" בא "על אם מיועדת".

(א) בסעיף זה -

"מבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה"⁶⁶ - מבוטחת לדמי לידה שהיא הורה במשפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016;

"יום קבלת ילד לביתה של מבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה" - יום מסירת הילד למבוטחת, באמצעות הגורם שהוסמך לכך בידי שר הרווחה והשירותים החברתיים או בידי מי שהשר הסמיכו לכך, בהתאם לאישור שניתן בידי אותו גורם.

(ב) על אף הוראות סעיף 49(א), מבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה שקיבלה לביתה, לתקופה העולה על שישה חודשים, ילד עד גיל 10, תהיה זכאית לדמי לידה לפי הוראות סימן ג', בשינויים המחויבים, בעד פרק הזמן כמפורט להלן, לפי העניין, ובלבד שלעניין זה יהיה "היום הקובע" - יום קבלת הילד לביתה של המבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה:

(1) אם טרם מלאו לילד שלוש שנים - בעד פרק הזמן שלרגל קבלת הילד אין היא עובדת או עוסקת במשלה ידה;

(2) אם מלאו לילד שלוש שנים - בעד פרק זמן של ארבעה שבועות שבהם לרגל קבלת הילד אין היא עובדת או עוסקת במשלה ידה.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) יחולו על עובד או עובד עצמאי שמתקיים בו האמור בסעיף 40(ב)(1), בשינויים המחויבים; ואולם לעניין קביעת שיעור הגמלה יחולו הוראות סעיף 49(ד).

(ד) התקבל ילד למשפחת אומנה כאמור בסעיף זה על ידי מבוטחת שהיא הורה במשפחת אומנה ובין זוגה הזכאי לגמלה כאמור בסעיף קטן (ג), תשולם גמלה לפי הוראות סעיפים קטנים (ב) או (ג), לפי העניין, לאחד מבני הזוג, לפי בחירתם, ובלבד שלא תשולם גמלה -

(1) לשני בני הזוג, באותו פרק זמן, בשל אותו ילד;

(2) לאחד מבני הזוג, בעד תקופה הפחותה מ- 21 ימים רצופים.

סימן ד'1: תשלום ליולדת חלף דמי אבטלה

57א. זכאות ליולדת חלף דמי אבטלה - הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש⁶⁷

(א) על אף הוראות פרק זה, מבוטחת שילדה בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 179א והייתה זכאית לדמי אבטלה בתכוף לפני יום הלידה, תהיה זכאית, בתקופה שעד תום 15 שבועות מיום הלידה, לתשלום בשיעור השווה לדמי האבטלה שהיו משולמים לה אילולא ילדה (בסעיף זה - תשלום מיוחד ליולדת בתקופת אבטלה), ובלבד שלא תהיה זכאית לתשלום מיוחד ליולדת בתקופת אבטלה בעד פרק זמן שבו היא זכאית לדמי לידה.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו גם על גמלאות מכוח סימן ד' לעניין הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה.

(ג) אוצר המדינה ישפה את המוסד על כל ההוצאות הכרוכות בתשלום לפי סעיף קטן (א), לרבות ההוצאות המינהליות הכרוכות בתשלום כאמור.

(ד) סעיף זה יעמוד בתוקפו בתקופה שמיום כ"ח בטבת התשפ"א (12 בינואר 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021), והוא יחול על לידה שאירעה בתקופה שמיום ה' באדר

⁶⁵ ס' 57 - נוסף בתי' 128, ת"ת 10.8.11, בנוסח דלעיל.

⁶⁶ ס' 57(א) - בתי' 170, ת"ת 6.12.16 נמחקה הסיפא בנוסח "במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחה אומנה" ובמקומה באה הסיפא בנוסח הנ"ל, החל במילים "במשפחת אומנה כהגדרתה...".

⁶⁷ סימן ד'1 וסעיף 57 הוספו בתיקון 223, ת"ת 12.1.21, על אף קיומו כבר של סעיף 57 בנוסח המופיע לפני סעיף זה.

התשי"ף (1 במרס 2020) עד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 179א, אולם תשלומים מכוחו לא ישולמו לפני יום כ"ח באדר התשפ"א (12 במרס 2021).

סימן ה': גמלה לשמירת הריון

58. הגדרות⁶⁸

[103ג]

בסימן זה -

"מבוטחת" - עובדת או עובדת עצמאית, המבוטחת לפי פרק י"א ומתקיימות בה הוראות סעיף 50, ולענין זה היום הקובע הוא היום הראשון לשמירת ההריון;

"שמירת הריון" - היעדרות מעבודה בתקופת ההריון המתחייבת בשל אחד מאלה:

(1) מצב רפואי הנובע מההריון והמסכן את האישה או את עובריה, הכל בהתאם לאישור רפואי בכתב;

(2) סוג העבודה, מקום ביצוע העבודה או אופן ביצוע העבודה מסכנים את האישה בשל היותה בהריון, או את עובריה, לפי אישור רפואי בכתב, ולא נמצאה לה עבודה חלופית מתאימה על ידי מעבידה.

59. גמלה לשמירת הריון

[103ד]

מבוטחת, שהיתה בשמירת הריון שלושים ימים רצופים לפחות, תהיה זכאית לגמלה בעד התקופה האמורה ובעד כל תקופה נוספת של 14 ימים רצופים לפחות שבהם היתה בשמירת הריון, והכל לפי אישורים רפואיים, כללים, תנאים ומבחנים שקבע השר.

60. שיעור הגמלה⁶⁹

[103ה]

גימלה לשמירת הריון, לכל יום, היא בסכום השווה לשכר העבודה הרגיל של המבוטחת המחושב לפי סעיף 54 ולא יותר מהסכום הבסיסי מחולק ב-30; לענין שכר העבודה הרגיל - היום הקובע הוא היום הראשון לשמירת ההריון.

⁶⁸ ס' 58 - "שמירת הריון" - בנוסח המקורי - "שמירת הריון" - היעדרות מעבודה בתקופת הריון המתחייבת בשל מצב רפואי הנובע מההריון והמסכן את האישה או את עובריה, הכל בהתאם לאישור רפואי בכתב".

בת' 99, ת"ת 7.9.07, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהגישה תביעה לגמלה לשמירת הריון ביום התחילה ואילך.

⁶⁹ ס' 60 - בחוק המקורי:

"גמלה לשמירת הריון, לכל יום, היא הסכום הנמוך משניים אלה:

סכום השווה ל- 25% מהשכר הממוצע, כפי שהיה ב-1 בינואר, מחולק בשלושים; חל לאחר מכן פיצוי, יוגדל הסכום בשיעור הפיצוי ביום תחילת הפיצוי;

סכום השווה לשכר העבודה הרגיל של המבוטחת, המחושב לפי סעיף 54, ולענין זה היום הקובע הוא היום הראשון לשמירת ההריון; חל פיצוי לאחר תום התקופה ששימשה בסיס לחישוב הסכום לפי פסקה זו, יוגדל הסכום בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי."

בת' 2, ת"ת 1.11.95, הוחלף לנוסח דלעיל.

בת' 38, ת"ת 11.4.00, אחרי המילים "סעיף 54 ולא יותר" נמחקו המילים "מ-70%". ראה הוראות תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 38.

[103]

(א) מבוטחת הזכאית לתשלום על פי כל חיקוק, הסכם קיבוצי כהגדרתו בסעיף 180 או הסדר קיבוצי אחר, תקנון של קופת גמל, חוזה עבודה או תקנון של קרן ביטוח או פנסיה, בעד התקופה שבה היא נמצאת בשמירת הריון, לא תשולם לה גמלה לפי סימן זה בעד אותה תקופה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא תישלל זכותה של מבוטחת לגמלה לשמירת הריון לפי סימן זה בשל זכאותה לדמי מחלה לפי סעיף 7(ג)(1) לחוק עבודת נשים, ובלבד שלא ישולמו לה דמי מחלה וגמלה לשמירת הריון בעד אותה תקופה.

סימן ו': תשלומים מיוחדים

62. תשלום מיוחד בעד יילוד של מבוטחת שנפטרה⁷¹

[103]

אשה המבוטחת לפי סעיף 40 שנפטרה בעת הלידה או תוך שנה מיום הלידה, ישולם בעד היילוד תשלום מיוחד לפי תנאים ושיעורים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

62א. תשלום מיוחד בעד יילוד של מבוטחת נכה⁷²

אישה המבוטחת לפי סעיף 40 שנקבעה לה דרגת אי-כושר בשיעור 100% וניתן לה אישור רפואי שלפיו היא אינה מסוגלת לטפל בילדה, ישולם בעד היילוד תשלום מיוחד, לפי תנאים ושיעורים שיקבע השר, באישור ועדת העבודה והרווחה; התשלום המיוחד ישולם לבן זוגה של האישה - בגובה דמי לידה המחושבים לפי סעיף 49(ה)(3), ואם האישה היא הורה עצמאי - לאישה; בסעיף זה -

"אישור רפואי - כמשמעותו בסעיף 6(1)(1) לחוק עבודת נשים;

"הורה עצמאי" - כהגדרתו בחוק סיוע למשפחות שבראשן עומד הורה עצמאי, התשנ"ב-1992.

63. בדיקת מי-שפיר

[103]

(א) לענין סעיף זה, "מבוטחת" - מבוטחת לפי פרק י"א, או אשת מבוטח לפי פרק י"א, שבתחילת הריונה מלאו לה 35 שנים וטרם מלאו לה 37 שנים ושאינה זכאית לבדיקה לפי תקנות בריאות העם (בדיקת מי שפיר), התש"ם-1980 (להלן - תקנות הבדיקה).

(ב) נעשתה למבוטחת בדיקת מי שפיר בבית חולים כמשמעותו בתקנות הבדיקה, ישלם המוסד, באמצעות משרד הבריאות, את מחיר הבדיקה כפי שייקבע בהיתר להעלאת מחירי האשפוז לשירותים אמבולטוריים, שניתן לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה),

בתי' 61, ת"ת 1.1.06 במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי" והסיפא שנוסחה היה "חל פיצוי לאחר תום התקופה ששימשה בסיס לחישוב שכר העבודה הרגיל יוגדל סכום שכר העבודה הרגיל שחושב כאמור בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי" נמחקה. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁷⁰ ס' 61 - בתי' 99, ת"ת 7.9.07, ס' 61 המקורי סומן 61(א) ונוסף סעיף קטן (ב) בנוסח דלעיל.

⁷¹ ס' 62 - בתי' 155, ת"ת 15.7.14, נוספה לכותרת השוליים הסיפא אחרי המילים "תשלום מיוחד".

⁷² ס' 62א - נוסף בתי' 155, ת"ת 15.7.14.

התשמ"ו-1985; התשלומים יועברו למשרד הבריאות במועדים, לתקופות ולפי דו"חות שיוסכמו בין המוסד לבין משרד הבריאות.

סימן ז': בוטל⁷³

64. בוטל.⁷⁴

⁷³. סימן ז' - בנוסח המקורי: "מימון אשפוז יולדת". בוטל בת' 12, ת"ת 1.1.97, ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.
⁷⁴. ס' 64 - בנוסח המקורי:

"(א) לצורך ביצוע הוראות סעיפים 42(א)1 ו-43 יעביר המוסד -

(1) לקופות החולים כמשמעותן בחוק ביטוח בריאות ולפי הוראות פרק ד' לחוק האמור - את החלק היחסי מדמי ביטוח אימהות שיועד למענק אשפוז לפי פרק זה כפי שהיה ערב תחילתו של חוק ביטוח בריאות, בניכוי אותו חלק שיועד למענק האשפוז המשולם למבוטחת לפי סעיף 40(א)1 שילדה מחוץ לישראל, ולמבוטחת לפי סעיף 40(א)2 שילדה בישראל;

(2) למשרד הבריאות - את הסכומים שנוכו כאמור בפסקה (1) בשל מבוטחת לפי סעיף 40(א)2 שילדה בישראל.
(ב) תשלומים כאמור בסעיף קטן (א) יועברו לקופות החולים ולמשרד הבריאות במועדים ולפי כללים ותנאים שנקבעו לפי פרק ד' לחוק ביטוח בריאות, ובלבד שקופות החולים יעבירו למוסד פרטים הנוגעים ליולדת וליילוד במועדים ועל גבי טפסים שייקבעו לענין זה".

בוטל בת' 12, ת"ת 1.1.97, ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

פרק ד': ביטוח ילדים [ה']

סימן א': פרשנות

65. פרשנות

[104]

(א) בפרק זה -

"מבוטח" -

(1) מבוטח לפי פרק י"א למעט עקרת בית כהגדרתה בסעיף 238 ;

(2) יחיד היושב בישראל, ואינו נעדר ממנה אלא העדר ארעי שהוא סביר, לדעת עובד המוסד שהוסמך לכך, ואין בו לסתור טענת אותו יחיד כי הוא יושב בישראל, ואינו מבוטח לפי פרק י"א, למעט עקרת בית כהגדרתה בסעיף 238 ;

"ילד" -

(1) ילדו של מבוטח או של מי שהיה מבוטח ;

(2) מי שאינו ילדו, אם הוכח, להנחת דעתו של מי שהסמיכה לכך המינהלה, כי בתקופה שנקבעה בתקנות פירנס אותו המבוטח,

ובלבד שהילד נמצא בישראל ולא מלאו לו 18 שנים ; והמונחים "אב", "אם" ו"הורה" יתפרשו בהתאם לכך.

(ב) לא יראו ילד כנמצא בחוץ לארץ אם יצא מישראל לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים ; אולם המוסד רשאי לראותו כאילו הוא בישראל גם אם יצא מישראל לתקופה העולה על שלושה חודשים.

סימן ב': קצבת ילדים

66. זכות לקצבת ילדים

[105]

הורה מבוטח זכאי לקצבת ילדים חודשית לפי פרק זה בעד כל ילד למעט הורה מבוטח שיש לו הכנסה החייבת במס נוסף כמשמעותה בסעיף 121ב לפקודת מס הכנסה.

67. מנין ילדים

[106]

(1) לא יבוא ילד, בפרק זמן אחד, במנין ילדים של יותר מהורה מבוטח אחד.

(2) ילד שיש לו שני הורים, יבוא במנין האב המבוטח זולת אם הוא נמצא עם האם בלבד ; ילד שיש לו הורה טבעי והורה אחר והם מבוטחים, יבוא במנין ילדי אותו הורה אשר עמו הוא נמצא.

1. ס' 65(א)(1) - בת' 12, ת"ת 1.1.97, נוספה הסייפא המתחילה במילים "למעט עקרת בית".
2. ס' 65(א)(2) - בת' 12, ת"ת 1.1.97, נוספה הסייפא : "כהגדרתה בסעיף 238"
3. ס' 65(ב) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, בכל מקום במקום "ששה חודשים" בא "שלושה חודשים". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ב) בהערות מבוא לת' 114.
4. סעיף 66 - בת' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, נוספה הסייפא המתחילה במילים "למעט הורה מבוטח...".

5. ס' 68 - בנוסח המקורי:

"(א) קצבת הילדים לחודש תהיה -

- (1) לפי ערך נקודת קצבה - בעד כל אחד משני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של ההורה;
- (2) לפי ערך נקודות קצבה כמפורט בלוח ד' - בעד כל ילד מעל לשני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של ההורה; לענין זה, "נקודת קצבה" - כמשמעותה בסעיף 33א לפקודת מס הכנסה.
- (ב) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות בצו את הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) ובלוח ד', בשים לב לתנודות בשכר העבודה."
- בת' 48, ת"ת 1.7.02 סעיף קטן (א) הוחלף לנוסח:
- "(1) לפי ערך 0.96 נקודות קצבה - בעד כל אחד משני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של הורה בעל שירות מזכה; ואולם בתקופה הקובעת תהיה הקצבה בעד כל אחד משני הילדים הראשונים כאמור לפי ערך 0.85 נקודות קצבה;
- (2) לפי ערך 0.77 נקודות קצבה - בעד כל אחד משני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של הורה שאינו בעל שירות מזכה; ואולם בתקופה הקובעת תהיה הקצבה בעד כל אחד משני הילדים הראשונים כאמור לפי ערך 0.68 נקודות קצבה;
- (3) לפי ערך נקודות קצבה כמפורט בלוח ד', תחת סימן א' של הכותרת "יולי 2002 עד דצמבר 2003" או של הכותרת "2004 ואילך", לפי הענין - בעד כל ילד מעל לשני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של הורה בעל שירות מזכה;
- (4) לפי ערך נקודות קצבה כמפורט בלוח ד', תחת סימן ב' של הכותרת "יולי 2002 עד דצמבר 2003" או של הכותרת "2004 ואילך", לפי הענין - בעד כל ילד מעל לשני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של הורה שאינו בעל שירות מזכה;"
- וכן נוספה הסייפא לסעיף קטן (א) בנוסח:

"בעל שירות מזכה" - הורה שהוא, שבו זוגו, או שבו או בת שלו או של בן זוגו, שירתו בשירות מזכה -

- (1) במשך תקופה של שמונה עשר חודשים לפחות - בגבר, או שנים עשר חודשים לפחות - באישה, או במשך תקופה קצרה יותר אם שוחררו מן השירות לפני תום התקופה כאמור מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים, או אם כספו כאמור בחוק משפחות חיילים;
- (2) לגבי מי ששירת שירות כעולה חדש - שירת כאמור במשך התקופה הקבועה בפקודות הצבא, ובלבד ששירת במשך עשרים ושמונה ימים לפחות, אם התקופה הקבועה בפקודות הצבא לשירות כאמור פחותה מעשרים ושמונה ימים;
- "פקודות הצבא" - כמשמעותן בחוק שירות ביטחון;
- "שירות מזכה" - אחד מאלה:

- (1) שירות סדיר בצבא הגנה לישראל, במשמר הגבול, ביחידות אחרות במשטרת ישראל, בשירות מוכר לפי פרק ג' בחוק שירות ביטחון, או לפי סעיף 34 בחוק שירות ביטחון, למעט תקופות שאינן באות במנין זמן השירות לפי הוראות סעיף 18 לחוק שירות ביטחון;
- (2) שירות לאומי כאמור בפסקה (3)(ב) בהגדרה "ילד" שבסעיף 238;
- (3) לגבי מי ששירת שירות כעולה חדש - שירות כאמור בפסקאות (1) או (2) או שירות מילואים במקום שירות סדיר לפי סעיף 27(ב) בחוק שירות ביטחון;
- "שירות כעולה חדש" - שירות בהתאם לפקודות הצבא בענין הנחיות גיוס לשירות ביטחון של עולים חדשים לסוגיהם;
- "התקופה הקובעת" - התקופה שמיום כ"א בתמוז התשס"ב (1 ביולי 2002) עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003);
- ר' הערות מבוא לת' 48.
- בת' 60, ת"ת 1.1.03, בסעיף 1 להגדרת בעל "שירות מזכה" נוספה הסייפא "או אם נספו כאמור בחוק משפחות חיילים" ר' הערות מבוא לת' 60.
- בת' 61, ת"ת 1.8.03 הוחלף לנוסח דלעיל. ר' סעיף 59(ו) להערות מבוא לת' 61.
- לתקופה 1.7.03-31.7.02 - ר' סעיף 60(א) להערות מבוא לת' 61.
- בת' 61, ת"ת 1.1.06 הוחלף הסעיף שנוסחו היה:

- "(א) קצבת הילדים לחודש בעד כל ילד שבמנין ילדיו של ההורה תהיה לפי ערך 0.84 נקודות קצבה בסעיף זה, "נקודת קצבה" - כמשמעותה בסעיף 33א בפקודת מס הכנסה.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), קצבת הילדים לחודש בעד ילד שנולד לפני יום א' בסיון התשס"ג (1 ביוני 2003), והוא הילד השלישי ואילך שבמנין ילדיו של ההורה, תהיה לפי ערך נקודות קצבה כמפורט בלוח ד'.
- (ג) הורה שמשתלמים לו בעד חודש מסוים גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה או תשלום חודשי לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, והוא זכאי בעד אותו חודש לקצבת ילדים כאמור בסעיפים קטנים (א) או

(א) קצבת הילדים לחודש בעד כל ילד שבמנין ילדיו של ההורה תהיה בסכום השווה לסכום הבסיסי הקבוע לגביו.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), קצבת הילדים לחודש בעד ילד שנולד לפני יום א' בסיון התשס"ג (1 ביוני 2003), והוא הילד הרביעי ואילך שבמנין ילדיו של ההורה, תהיה בסכום כמפורט להלן:

(1) (נמחקה);

(2) לגבי ילד כאמור שהוא הילד הרביעי במנין ילדיו של ההורה - סכום השווה לסכום הבסיסי הקבוע בפסקה (א)(2) שבהגדרה "הסכום הבסיסי" כשהוא מוכפל ב-2.24;

(3) לגבי ילד כאמור שהוא הילד החמישי ואילך במנין ילדיו של ההורה - סכום השווה לסכום הבסיסי הקבוע בפסקה (א)(2) שבהגדרה "הסכום הבסיסי" כשהוא מוכפל ב-2.36;

(ג) הורה שמשלמים לו בעד חודש מסוים גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה או תשלום חודשי לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, והוא זכאי בעד אותו חודש לקצבת ילדים

-
- (ב) בעד שלושה ילדים או יותר, תיווסף לקצבת הילדים המשתלמת לו בעד הילד השלישי ובעד הילד הרביעי שבמנין ילדיו תוספת לפי ערך 0.59 נקודות קצבה.
- לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.
6. ס' 68(א) - בת' 68 נקבעה הוראת שעה לפיה בתקופה מיום 1.2.04 ועד 31.12.05 ייקרא הסעיף כך שבמקום "0.84" יבוא "0.7". ר' הוראת תחולה בסעיף 30(ז) בהערות מבוא לת' 68.
- בת' 113 בסעיף קטן (א) בסופו בא "הקבוע לגביו". ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 62(ה)(1) להערות מבוא לת' 113.
7. ס' 68(ב) - בת' 87, ת"ת 24.7.06, במקום הסייפא שנוסחה היה "בסכום השווה למכפלת הסכום הבסיסי כמפורט בלוח ד"י" באו סעיפי משנה (1) ו-(2) בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.
- בת' 113, בפסקה (1) אחרי "לסכום הבסיסי" בא "הקבוע בפסקה (2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי" ובסופה באה הסייפא המתחילה במילים "בתוספת הסכום כדלקמן...".
- בפסקה (2) אחרי "לסכום הבסיסי" בא "הקבוע בפסקה (2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי" ובסופה באה הסייפא המתחילה במילים "ולגבי הילד הרביעי בלבד...".
- ראה הוראת תחילה ותחולה בסעיף 63(ה)(1) להערות מבוא לת' 113.
- בת' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, בסעיף קטן (ב) במקום פסקאות (1) ו-(2) שנוסחם היה:
- (1) לגבי ילד כאמור שהוא הילד השלישי במנין ילדיו של ההורה - סכום השווה לסכום הבסיסי הקבוע בפסקה (2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי" כשהוא מוכפל ב-1.2, בתוספת הסכום כדלקמן:
- (א) בתקופה שמיום ט' בתמוז התשס"ט (1 ביולי 2009) ועד ליום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012) - ההפרש שבין הסכום הבסיסי הקבוע לגבי הילד השלישי בפסקה (א)(2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי", לבין 159;
- (ב) בתקופה שמיום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) ואילך - סכום של 100 שקלים חדשים, שיעודכן בשיעור ובמועד שבו מתעדכנת קצבת הילדים לפי פסקה (3) בסיפה שבהגדרה "הסכום הבסיסי".
- (2) לגבי ילד כאמור שהוא הילד הרביעי ואילך במנין ילדיו של ההורה - סכום השווה לסכום הבסיסי הקבוע בפסקה (2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי" כשהוא מוכפל ב-2.22. ולגבי הילד הרביעי בלבד - בתוספת הסכום כדלקמן:
- (א) בתקופה שמיום ט' בתמוז התשס"ט (1 ביולי 2009) ועד ליום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012) - ההפרש שבין הסכום הבסיסי הקבוע לגבי הילד הרביעי בפסקה (א)(2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי", לבין 159;
- (ב) בתקופה שמיום י"ט בטבת התשע"ג (1 בינואר 2013) ואילך - סכום של 100 שקלים חדשים, שיעודכן בשיעור ובמועד שבו מתעדכנת קצבת הילדים לפי פסקה (3) בסיפה שבהגדרה "הסכום הבסיסי".
- באו פסקאות (1), (2) ו-(3) בנוסח דלעיל.
- בת' 164, ת"ת - ר' הוראות מבוא לת' 164, ברישא, תוקן "הילד הרביעי" במקום הנוסח הקודם: "הילד השלישי", פסקה (1) נמחקה, בפסקה (2), תוקן הנוסח "בפסקה (א)(2)" במקום הנוסח הקודם: "בפסקה (2) ברישה" ותוקן "מוכפל ב-2.24" במקום הנוסח הקודם: "מוכפל ב-2.4". בפסקה (3) תוקן הנוסח "בפסקה (א)(2)" במקום הנוסח הקודם: "בפסקה (2) ברישה" ותוקן "מוכפל ב-2.36" במקום הנוסח הקודם: "מוכפל ב-2.53".
8. ס' 68(ג) - נוסף בת' 68, ת"ת 1.1.04, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על קצבת ילדים המשתלמת בעד יום 1.7.04 ואילך.
- בת' 113, אחרי "הסכום הבסיסי" בא "הקבוע בפסקה (2) ברישה שבהגדרה "הסכום הבסיסי" ראה הוראת תחילה ותחולה בסעיף 62(ה)(1) להערות מבוא לת' 113.

כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) בעד שלושה ילדים או יותר, תיווסף לקצבת הילדים המשתלמת לו בעד הילד השלישי ובעד הילד הרביעי שבמנין ילדיו תוספת בסכום השווה ל-70% מן הסכום הבסיסי הקבוע בפסקה (2)(ג) שבהגדרה "הסכום הבסיסי".

(ד)-(יא) (נמחקו)⁹

בת' 164, ת"ת - ר' הוראות מבוא לת' 164, הוחלף הנוסח "בפסקה (2)(ג)" במקום הנוסח הקודם: "בפסקה (2) ברישה".

ס' 68(ד)-(יא) - נוספו בת' 113 בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה ותחולה בסעיף 62(ה)(2) להערות מבוא לתיקון 113 כמו כן ראה שם הוראת מעבר באשר לסעיף קטן (ד) בסעיף 63.

בצו שפורסם בק"ת 6932, תשע"א, עמ' 55, נקבע כי תחילתם של סעיפים קטנים (ד) עד (יא) שבסעיף 68 יהיה ביום 1.3.11.

בת' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146 נמחקו פסקאות המשנה (ד)-(יא) שנוסחם היה: "ד)

(1) התקיים בילד האמור בפסקה (2) תופחת קצבת הילדים המשתלמת בעדו, בסכום של 100 שקלים חדשים (בסעיף זה - סכום ההפחתה), ובלבד שניתנה הודעה כאמור בסעיף קטן (ה) וחלפה תקופת 14 הימים כאמור באותו סעיף קטן מיום המצאת ההודעה לפי הוראות סעיף קטן (ח)(2); ההפחתה תחל ב-1 בחודש שלאחר מסירת ההודעה למוסד כאמור בפסקה (2).

(2) משרד הבריאות הודיע למוסד כי חלפו שישה חודשים מהמועד שבו היה על הילד לקבל את החיסונים הנדרשים בהתאם לגילו ולמצבו הבריאותי ועל פי תכנית החיסונים שעליה הורה המנהל הכללי של משרד הבריאות; הודעה כאמור תישלח למוסד לא יאוחר מתום שבעה ימים מהיום שבו חלפו שישה חודשים כאמור.

(3) תכנית כאמור בפסקה (2) תפורסם ברשומות והיא תכלול הוראות בדבר סוג החיסון, מועדי החיסון, ומועדים נוספים שבהם ניתן להשלים חיסון שלא ניתן במועד שנקבע לו, ואת הגיל המרבי שבו ניתן לקבל כל חיסון (בסעיף זה - תכנית החיסונים).

(ה) עובד משרד הבריאות, ששר הבריאות הסמיכו לעניין זה, ישלח הודעה להורה שילדו לא קיבל חיסון בהתאם לנדרש בתכנית החיסונים; ההודעה תישלח להורה בתום ארבעה חודשים לאחר המועד שבו היה על ילדו לקבל את החיסון האמור; בהודעה יצוינו הוראות סעיפים קטנים (ד) ו-ו(2); הורה הילד יוכל לפנות לעובד משרד הבריאות בתוך 14 ימים מיום המצאת ההודעה לפי סעיף קטן (ח)(2) ולהוכיח כי הילד קיבל את החיסון כנדרש או כי בשל מצבו הבריאותי של הילד לא ניתן לחסנו; הוכיח הורה הילד כאמור לא תישלח הודעה למוסד בדבר הפחתת קצבת הילדים לפי הוראות סעיף קטן (ד).

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ד), סכום ההפחתה לא יעלה על אלה:

(1) לגבי הורה שמניין ילדיו אינו עולה על שניים - 100 שקלים חדשים;

(2) לגבי הורה שמניין ילדיו הוא שלושה - 200 שקלים חדשים;

(3) לגבי הורה שמניין ילדיו עולה על שלושה - 300 שקלים חדשים;

הסכומים האמורים בסעיף קטן זה ובסעיף קטן (ד) יעודכנו משנת 2013 ואילך - ב-1 בינואר של כל שנה, לפי השיעור שבו מתעדכן הסכום הבסיסי לעניין קצבת הילדים.

(ז) הופחתה קצבת הילדים לפי סעיף קטן (ד), תחושב קצבת הילדים מחדש, לפי אותו סעיף קטן, החל ב-1 בחודש שלאחר המועד שבו משרד הבריאות הודיע למוסד כי הילד קיבל את כל החיסונים הנדרשים על פי תוכנית החיסונים כאמור בסעיף קטן (ד), בהתאם לגילו ולמצבו הבריאותי, או כי על פי תכנית החיסונים חלף המועד האחרון שבו היה ניתן לקבל את החיסון שבשלו ניתנה הודעה כאמור בסעיף קטן (ד), וכי הילד קיבל את יתרת החיסונים בהתאם לגילו.

(ח)

(1) הודעה למוסד כאמור בסעיפים קטנים (ד) ו-ו(2) תימסר באמצעות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן - מסר אלקטרוני).

(2) כל הודעה לפי סעיפים קטנים (ה) ו-ו(ט), תישלח בדואר רשום לפי מענו של הורה הילד, כפי שהוא מופיע במרשם האוכלוסין; נשלחה הודעה כאמור, יראוה כהודעה שהומצאה ביום השישי שלאחר יום המשלוח, ולהוכחת המצאה בדרך זו דיה הוכחה שהמכתב המכיל את ההודעה נשלח כראוי ומוען כראוי; הודעה שנשלחה כאמור והנמען סירב לקבלה, יראוה כאילו הומצאה כדין.

(3) הודעה לפי סעיפים קטנים (ד) ו-ו(2) תישלח להורה הילד כאמור בפסקה (2) ותחול עליה הוראת פסקה (2).

(4) הודעה שנמסרה למוסד ולהורה הילד לפי סעיף קטן (ד), תעמוד בתוקפה עד למתן הודעה אחרת לפי הוראות סעיף קטן (ז).

(ט) הוראה את עצמו נפגע מהודעה שניתנה לפי סעיף קטן (ד), רשאי להשיג עליה לפני עובד משרד הבריאות ששר הבריאות הסמיכו לכך, בתוך 14 ימים מיום המצאת ההודעה לפי סעיף קטן (ח)(3); החלטה בהשגה

69. מקבל הקצבה

[110, 111]

(א) קצבת ילדים תשולם לאם, אולם אם הילד נמצא עם האב בלבד, והאב זכאי לקצבה, תשולם הקצבה לאב.

(ב) המוסד ישלם את הקצבה להורה, אף אם לא נתקיימו בו התנאים לפי סעיף קטן (א), אם ביקש זאת ההורה שמשלמת לו הקצבה לפי הסעיף הקטן האמור.

(ג) לא נתמלאו התנאים של סעיף קטן (א) לגבי שני ההורים, תשולם הקצבה בעד הילד לאפוטרופוס שנתמנה כדין, ובאין אפוטרופוס - למי שנתמנה לכך לפי סעיף 304(א).

(ד) גם אם נתמלאו התנאים של סעיף קטן (א) רשאי המוסד, אם טובת הילד מחייבת זאת, לשלם את הקצבה להורה שני שאינו בר-הקצבה, או לאפוטרופוס או למי שנתמנה לכך לפי סעיף 304(א).

69א. מנין ילדים ממספר נשים¹⁰

על אף האמור בכל מקום אחר בסימן זה, היו למבוטח ילדים ממספר נשים, יחולו לגביו הוראות אלה:

(1) היה לו ילד כאמור בסעיף 68(ב), יבואו הילדים במניין כל אחת מהנשים בנפרד;

(2) לא היה לו ילד כאמור בסעיף 68(ב), יבואו הילדים במניין האב; הוכיחה האם, להנחת דעתו של המוסד, כי אינה מקיימת משק בית משותף עם האב, וכי הילד לא סמוך על שולחנו של האב - יבוא הילד במניין האם.

70. הורה הנעדר מן הארץ

[112]

הורה הנעדר מן הארץ, לתקופה שאינה עולה על ששה חודשים, רשאי להורות שבתקופה זו תשולם הקצבה לאדם פלוני בישראל.

71. הורה שמת או חדל להיות מבוטח

[113]

מת ההורה המבוטח או חדל להיות מבוטח, תשתלם מכוחו קצבת הילדים שהיתה משתלמת בעד הילד אילולא מת או אילולא חדל להיות מבוטח; ואולם אם היה לילד הורה שני, והוא זכאי לקצבה, תשולם הקצבה מכוחו של ההורה השני.

תינתן בתוך 30 ימים מיום הגשתה ותינתן עליה הודעה להורה הילד; ההודעה בדבר הפחתת קצבת הילדים תעמוד בתוקפה עד מתן החלטה בהשגה; ניתנה החלטה - תימסר על כך הודעה למוסד במסר אלקטרוני.

(ז) על החלטה של עובד משרד הבריאות, שניתנה לפי הוראות סעיף קטן (ט), ניתן לערער לפני בית הדין האזורי לעבודה; ערעור לפי סעיף קטן זה יוגש בתוך 45 ימים ממועד המצאת ההחלטה לפי סעיף קטן (ח)(2); אין בהגשת ערעור כדי לעכב את ההחלטה בדבר הפחתת קצבת הילדים אלא אם כן הורה בית הדין אחרת.

(יא) הוראות סעיפים קטנים (ד) עד (ז) יחולו על ילד שהוא עולה או תושב חוזר, רק בתום שלושה חודשים מיום שבו נעשה עולה ואם הוא תושב חוזר - מיום חזרתו ארצה; בסעיף זה -

"עולה" - כהגדרתו בסעיף 197(ג);

"תושב חוזר" - יחיד ששב והיה לתושב ישראל לאחר שהיה תושב חוץ במשך שש שנים רצופות לפחות."

¹⁰ ס' 69א - נוסף בת' 41, ת"ת 1.9.00, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לתיקון 41. בת' 113, במקום הסייפא "יבואו הילדים במניין כל אחת מהנשים בנפרד" באה הסייפא המתחילה במילים "יחולו לגביו הוראות אלה..." ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 62(ד) להערות מבוא לת' 113.

72. תקופת הקצבה

[114]

(א) נוצרה זכאות לקצבת ילדים עד 15 בחודש פלוני, תשולם הקצבה החל ב-1 באותו חודש; נוצרה הזכאות אחרי 15 בחודש פלוני, תשולם הקצבה החל ב-1 בחודש שלאחריו; תשולם הקצבה יסתיים ביום האחרון של החודש שבו נפסקה הזכאות.

(ב) לא תשולם קצבת ילדים אלא בעד ילד שחי שבעה ימים לפחות או שיצא מבית החולים.

(ג) נפטר ילד שבעדו שולמה קצבת ילדים, ימשיכו בתשלום הקצבה שלושה חודשים מתום החודש שבו נפטר.

73. פטור הקצבה ממסים

[116]

קצבת ילדים כאמור בסעיף 68 לא תיחשב כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה או לענין קביעת תשלומי חובה או היטלים אחרים.

סימן ג': מענק לימודים¹¹

74. מענק לימודים¹²

[115]

(א) בסעיף זה -

"הורה עצמאי" - כמשמעותו בחוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992;

"שנת לימודים" - התקופה שמיום 1 בספטמבר של כל שנה עד יום 31 באוגוסט של השנה שלאחריה.

(ב)¹³

(1)¹⁴ בכפוף להוראות סעיף קטן (ב1), לפני תחילת כל שנת לימודים או בתחילתה ישלם המוסד מענק לימודים, בשיעור המפורט בפסקה (2), לכל אחד מאלה, לפי הענין:

¹¹ סימן ג' - בנוסח המקורי: "מענק לימודים להורה יחיד". בת' 27, ת"ת 1.8.98, נמחקו המילים "להורה יחיד".

¹² בת' 153, ת"ת 22.5.14, בכל מקום בסעיף 74, במקום "הורה יחיד" בא "הורה עצמאי" במסגרת שינוי שמו של "חוק משפחות חד הוריות" ל"חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי".

¹³ סי' 74(ב) - בנוסח המקורי:

"בתחילת כל שנת לימודים ישלם המוסד להורה יחיד מענק לימודים בעד כל אחד מילדיו בשיעורים הבאים:

(1) 18% מהשכר הממוצע - בעד ילד שביום א' בטבת שבאותה שנת לימודים (להלן - בסעיף זה היום הקובע)

מלאו לו 6 שנים ולא מלאו לו 11 שנים;

(2) 10% מהשכר הממוצע - בעד ילד שביום הקובע מלאו לו 11 שנים ולא מלאו לו 14 שנים".

בתיקון 3, בריישא אחרי "להורה יחיד" בא "יוכן להורה המקבל גמלה לפי סעיף 5(א)(2) לחוק הבטחת הכנסה התשמ"א-1980". ובסעיף קטן (1) במקום "שביום א' בטבת" בא, שלפני יום א' בטבת".

בסי' 1600 התשנ"ו עמ' 382 נקבע כי תחילת התיקונים הנ"ל הינם החל מיום 1.6.95 והם חלים על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.

בתיקון 19 ת"ת 1.6.98, נוספה הריישא "בכפוף להוראות סעיף קטן (ב1)".

בתיקון 31, ת"ת 1.1.99 הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לתיקון 31.

¹⁴ 74(ב)(1) - בת' 91, ת"ת 23.1.07, במקום "בתחילת כל שנת לימודים" בא "לפני תחילת כל שנת לימודים או בתחילתה". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי מענק לימודים המשתלם בעד שנת הלימודים התשס"ח ואילך.

בת' 169, ת"ת 17.2.16, במקום "בשיעורים המפורטים בפסקה (2)" בא "בשיעור המפורט בפסקה (2)".

(א) הורה עצמאי, בעד כל אחד מילדיו ;

(ב)¹⁵ הורה שמשלמת לו גמלה לפי סעיף 5(א)(3) לחוק הבטחת הכנסה, בעד כל אחד מילדיו ;

(ג) מי שבמשמורתו ילד שנתייתם משני הוריו, בעד אותו ילד ;

(ד)¹⁶ מי שבמשמורתו ילד הזכאי לגמלה מיוחדת כמשמעותו לפי חוק הבטחת הכנסה, בעד אותו ילד ;

(ה) מי שמשלמת לו, לפי הסכם הנערך לפי סעיף 9, קצבה בעד ילד שעלה לישראל בלי הוריו, בעד אותו ילד ;

(2)¹⁷ מענק לימודים בעד ילד שלפני 31 בדצמבר של אותה שנת לימודים מלאו לו 6 שנים ולא מלאו לו 18 שנים יהיה בשיעור של 11.6% מהסכום הבסיסי.

(ב1)¹⁸ המוסד ישלם את מענק הלימודים לפני שנת לימודים פלונית, אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש יולי שבתכוף לפני אותה שנת לימודים, או בתחילת שנת הלימודים - אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש אוגוסט שבתכוף לפני אותה שנה, ובלבד שלא ישולם בעד אותו ילד יותר ממענק לימודים אחד לשנת לימודים פלונית.

(ב2)¹⁹ הוראות סעיף זה יחולו גם לגבי הורה שלו ארבעה ילדים לפחות ובתנאי שהוא זכאי לאחד מאלה :

(1) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה ;

(2) תשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972 ;

(3) קצבה חודשית לפי סעיף 199(1) ;

(4) קצבה לפי סימנים ג' או ד' לפרק י"א.

(ג) מענק לפי סעיף זה ישולם מאוצר המדינה שיעביר למוסד מדי שנה, בסמוך לפני מועד התשלום, את כל הכספים הדרושים לביצוע התשלומים לפי סעיף זה, לרבות ההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מכך.

סימן ד' : מימון

¹⁵ סי' 74(ב)(1) - בתי' 60, ת"ת 1.1.03, במקום "5(א)(2)" בא "5(א)(3)". ר' הערות מבוא לתי' 60.

¹⁶ סי' 74(ב)(1) - בתי' 181, ת"ת 27.7.16 הוחלף הביטוי "ילד נטושי" בביטוי "ילד הזכאי לגמלה מיוחדת.

¹⁷ סי' 74(ב)(2) - בתי' 61, ת"ת 1.1.06, בכל מקום במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לתי' 61.

בתי' 169, ת"ת 17.2.16 הוחלף הנוסח לנוסח דלעיל. הנוסח הקודם היה :

"(2) מענק הלימודים יהיה בשיעורים האלה :

(א) 18% מהסכום הבסיסי - בעד ילד שלפני יום א' בטבת שבאותה שנת לימודים (בסעיף זה - היום

הקובע) מלאו לו 6 שנים ולא מלאו לו 11 שנים ;

(ב) 10% מהסכום הבסיסי - בעד ילד שביום הקובע מלאו לו 11 שנים ולא מלאו לו 14 שנים."

הוראת תחולה לנוסח דלעיל שבתיקון 169 קובעת כי הוא יחול לגבי מענק לימודים המשתלם בעד שנת הלימודים התשע"ז ואילך.

¹⁸ סי' 74(ב1) - נוסף בתי' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

בתיקון 31, ת"ת 1.1.99, אחרי "שנת לימודים פלונית" נמחקו המילים "להורה יחיד" ואחר "התקיימו" נמחקה המילה "בו". ראה הערות מבוא לתיקון 31.

בתי' 91, ת"ת 23.1.07, במקום "בתחילת שנת לימודים פלונית, אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש אוגוסט שבתכוף לפני אותה שנת לימודים או בחודש ספטמבר שבתחילת אותה שנת לימודים" בא "לפני שנת לימודים פלונית, אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש יולי שבתכוף לפני אותה שנת לימודים, או בתחילת שנת הלימודים - אם התנאים המזכים במענק התקיימו בחודש אוגוסט שבתכוף לפני אותה שנה". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי מענק לימודים המשתלם בעד שנת הלימודים התשס"ח ואילך.

¹⁹ סי' 74(ב2) - נוסף בתי' 27, ת"ת 1.8.98, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי בעד שנת הלימודים התשנ"ט ישולם מענק הלימודים החל ביום 1.4.98.

74. מימון פעולות לפיתוח שירותים לילדים בסיכון²⁰

(א)²¹ המוסד יממן, לפי המלצת המועצה, פעולות המיועדות לפיתוח שירותים לטובת ילדים בסיכון, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, לממן פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 30 מיליון שקלים חדשים [ולעניין התחייבויות המוסד בשנת 2020 - לא יעלה על 25 מיליון שקלים חדשים]²²; מימון לפי סעיף קטן זה ייעשה על פי תנאים וכללים שיקבע השר באישור שר האוצר.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד ראוי, בהסכמת שר האוצר, להתחייב לממן פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד ראוי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות באופן שיקבע, בהסכמת שר האוצר;

(2)²³ התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, ראוי הוא, בהסכמת המועצה, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת;

(3) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף זה, בשנת הכספים שבה ניתנה התחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, ראוי המוסד, לפי המלצת המועצה, להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו הוא ראוי להתחייב באותה שנת כספים לפי סעיף קטן (א) ופסקאות (1) ו-(2), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור.

(ג) הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר.

(ד) מימון הפעולות לפי סעיף זה ייעשה מתקבולי דמי ביטוח לענף ביטוח ילדים.

(ה)²⁴ (בוטל).

(ו)²⁵ על אף האמור בסעיף קטן (ב)(2), סכום ההפרש בשנת 2005 יהיה הסכום הקבוע בסעיף קטן (א).

סימן ה': חיסכון ארוך טווח לילד²⁶

²⁰ סי' 74 - נוסף בת' 61, בנוסח דלעיל. תחילה, תחולה והוראות מעבר ר' בס' 59 (ב) להערות מבוא לת' 61. בתיקון 149, ת"ת 26.12.13 נמחקו מסופה של כותרת השוליים המילים "הוראת שעה".

²¹ סי' 74(א), ת"ת 26.12.13, במקום "15 מיליון" יבוא: "20 מיליון". בת' 227, ת"ת 1.1.22 תוקן הסכום ל"30 מיליון".

²² הטקסט המוקף בסוגריים מרובעים בסעיף 74(א) נוסף בת' 219 כהוראת שעה שתוקפה מיום 19.11.20 ועד יום 31.12.20. עוד נקבע כי אוצר המדינה ישפה את המוסד בעד התחייבויות שניתנו במסגרת התוספת הנ"ל.

²³ 74(ב)(2) - הוראת שעה שנקבעה בת' 89 קובעת כי לתקופה 31.12.07-1.1.07 ייקרא הסעיף כאילו המילים "או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א)", לפי הנמוך" נמחקו.

²⁴ 74(ה) - בת' 104, ת"ת 1.1.08, במקום "2007" בא "2008";

בת' 112, ת"ת 16.11.08, במקום "2008" בא "2009".

בת' 116, ת"ת 1.1.10, במקום "2009" בא "2011".

בת' 134, ת"ת 23.1.12, במקום "2011" בא "2014".

בת' 149, ת"ת 26.12.13 בוטל ס"ק (ה).

²⁵ סי' 74(ו) - נוסף בת' 79, ת"ת 31.12.04, בנוסח דלעיל.

²⁶ סימן ה' נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

(א)

1) ²⁸ המוסד יעביר, בעד כל ילד שמשלמת בעדו קצבת ילדים לפי פרק זה (בסימן זה - הילד הזכאי), אחת לחודש, סכום של 50 שקלים חדשים לחודש לטובת חיסכון ארוך טווח של הילד (בסימן זה - סכום החיסכון הבסיסי) בהתאם להוראות שיקבע שר האוצר לפי סעיף 74ה(א). כן יעביר המוסד בעד כל ילד זכאי סכומים נוספים כמפורט להלן:

(א) סך של 250 שקלים חדשים בהגיע הילד הזכאי לגיל 3;

(ב) סך של 250 שקלים חדשים בהגיע הילד הזכאי לגיל 13, ואם מדובר בילדה - בהגיעה לגיל 12.

2) ²⁹ הורה לילד זכאי יהיה זכאי, על פי בחירתו, להורות למוסד להעביר את סכום קצבת הילדים, כולו או חלקו (בסימן זה - סכום החיסכון הנוסף) לחיסכון ארוך הטווח. סכום החיסכון הנוסף יעודכן משנת 2017 ואילך, ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת.

2) ³⁰ הופקד בבנק סכום החיסכון הבסיסי או סכום החיסכון הצבור הכולל, לפי העניין, יהיה זכאי הורה לילד זכאי, על פי בחירתו, להורות למוסד להפקיד את הסכום האמור כפי שבחר לפי פסקאות (1) ו-(2) או כפי שנקבע לפי סעיף קטן (ד), בקופת גמל להשקעה, מאותו מועד ואילך; בחירה כאמור תיעשה פעם אחת בלבד; סכום שנצבר ערב בחירתו של הורה זכאי לפי פסקה זו ימשיך להיות מנוהל בבנק בהתאם להוראות סימן זה; בסימן זה, "קופת גמל להשקעה" - כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

3) שר האוצר יקבע, לא יאוחר מיום כ"א באדר ב' התשע"ו (31 במרס 2016), בצו, את הגובה של סכום החיסכון הנוסף; ואולם, הוא רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, מנימוקים שיפורטו, לקבוע שסכום החיסכון הנוסף לא יועבר כאמור.

(ב) סכום החיסכון הבסיסי וסכום החיסכון הנוסף הם של הילד, אך ייחסכו בחשבון נאמנות לטובתו; הנאמן בחשבון הנאמנות לטובת הילד יהיה ההורה המקבל את קצבת הילדים בעד הילד הזכאי, או מי שמקבלה לפי סעיף 69.

(ג) סכום החיסכון הבסיסי וסכום החיסכון הנוסף ייחסכו בעד כל חודש לטובת הילד ועד הגיעו לגיל 18 (בסימן זה - סכום החיסכון הצבור הכולל); סכום החיסכון הצבור הכולל לא יהיה ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול.

(ד)

1) סכום החיסכון הצבור הכולל יופקד או ינוהל בהתאם להוראות שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, ורשאי הוא לקבוע הוראות כאמור גם לעניין הקמתו ואופן הפעלתו של מנגנון לניהול סכום החיסכון הצבור הכולל, לעניין סוגי הנכסים שבהם ניתן להשקיע את הכספים שנתקבלו והעמלות שישולמו בעד תפעולו של מנגנון כאמור.

1) ³¹ על אף האמור בפסקה (1) ובהוראות שנקבעו לפיה, לא בחר הורה לילד זכאי קופת גמל להשקעה או בנק לפי הוראות אותה פסקה בתוך תקופה של שישה חודשים מיום

²⁷ סעיף 74ב נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

²⁸ ס' 74ב(א) - בת' 189 ת"ת 1.1.17 נוספה הסיפא החל במילים "כן יעביר המוסד בעד כל ילד".

²⁹ סכום החיסכון הנוסף הוא חמישים שקלים חדשים (ק"ת 7714, התשע"ו, עמ' 2260). בת' 189 ת"ת 1.1.17 נוספה הסיפא החל במילים "סכום החיסכון הנוסף יעודכן".

³⁰ ס' 74ב(א)2 - נוסף בת' 247, ת"ת 1.1.25.

³¹ ס' 74ב(ד)1 - נוסף בת' 247, ת"ת 1.1.25. עוד נקבע כי ס"ק זה יחול על ילד זכאי כאמור בסעיף זה שנולד בתאריך

לידתו של ילד זכאי החל בתום אותה תקופה יופקד וינוהל סכום החיסכון הבסיסי או סכום החיסכון הצבור הכולל, לפי העניין, בקופת גמל להשקעה; האמור בפסקה זו יחול גם לגבי הורה לילד זכאי שלא בחר קופת גמל להשקעה או בנק כאמור והוא הורה לילד זכאי נוסף אחד או יותר שבחר שסכום החיסכון הבסיסי או שסכום החיסכון הצבור הכולל יופקד בעדם בבנק.

(2) על בחירת הגוף שינהל את סכום החיסכון הצבור הכולל יחולו הוראות לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992.

(3) ניתן פטור ממכרז לפי הוראות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ידווח על כך שר האוצר לוועדת הכספים של הכנסת ויצרף להודעתו את הנימוקים למתן הפטור ממכרז.

(ה) המוסד יישא בעלויות הנובעות מניהולם של החשבונות לפי סימן זה.

(ו) לא יראו את סכום החיסכון הצבור הכולל כהכנסה לעניין פקודת מס הכנסה, או לעניין תשלומי חובה או היטלים אחרים, לפי כל דין, וכן לעניין גמלאות לפי חוק זה ולפי חוק הבטחת הכנסה.

(ז) בכל שנה ולא יאוחר מ-1 במרס, ישלח הגוף כמשמעותו בסעיף קטן (ד)(2), דוח להורי הילד הזכאי בדבר סכום החיסכון שעומד לזכותו של הילד הזכאי.

(ח) בכל שנה ולא יאוחר מ-31 במרס, ידווח המוסד לוועדת הכספים של הכנסת על כספי החיסכון הצבור הכולל, על סכום החיסכון הבסיסי ועל סכום החיסכון הנוסף, וימסור לוועדה נתונים על מספר הבקשות להעברת סכום הקצבה כסכום חיסכון נוסף לפי סעיף קטן (א)(2) ועל ניהול סכום החיסכון הצבור הכולל לפי סעיף קטן (ד).

ג. גיל פדיון סכום החיסכון הצבור הכולל³²

(א)³³ (בוטל).

(ב)³⁴ רק בהגיע הילד הזכאי לגיל 18 (בסימן זה - גיל הפדיון), הוא יהיה זכאי למשוך את סכום החיסכון הצבור הכולל, כולו או חלקו, ובלבד שאחד מהוריו אישר בחתימתו את עצם המשיכה; לא משך הילד את סכום החיסכון הצבור הכולל, כולו או חלקו, קודם לכן - יעביר המוסד לסכום החיסכון הצבור הכולל סכום של 500 שקלים חדשים בהגיע הילד הזכאי לגיל 21.

(ג)³⁵ הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב) וכן הסכומים הנוספים המפורטים בסעיף 74ב(א)(1)(א) ו- (ב) יעודכנו, משנת 2017 ואילך, ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת.

התחילה הנ"ל ואילך.

³² סעיף 74ג נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

³³ סעיף 74ג(א) - בוטל בת' 189 ת"ת 1.1.17. עד לביטולו היה נוסח ס"ק (א) כדלקמן:

"(א) המוסד יעביר לסכום החיסכון הצבור הכולל סכום נוסף של 500 שקלים חדשים בהגיע הילד הזכאי לגיל 18 (בסימן זה - מענק המשיכה הראשון), ואם הילד לא משך את סכום החיסכון הצבור הכולל, או חלקו, קודם לכן - סכום נוסף של 500 שקלים חדשים, בהגיע הילד הזכאי לגיל 21 (בסימן זה - מענק המשיכה השני)."

³⁴ סעיף 74ג(ב) - בת' 189 ת"ת 1.1.17 הוחלפה הסיפא החל במילים "לא משך הילד את סכום החיסכון הצבור". עד להחלפתה, היה נוסח הסיפא: "משך הילד את סכום החיסכון הצבור הכולל, ייוסף אליו מענק המשיכה הראשון."

³⁵ סעיף 74ג(ג) - בת' 189 ת"ת 1.1.17 הוחלפה הרישא עד המילים "74ב(א)(1)(א) ו- (ב) יעודכנו". עד להחלפתה, היה נוסח הרישא: "הסכומים הנקובים בסעיף קטן (א) יעודכנו".

74. משיכת סכום החיסכון הצבור הכולל בשל מצב רפואי³⁶

(א) על אף האמור בסעיף 74ג(א), ניתן יהיה למשוך את סכום החיסכון הצבור הכולל בעד הילד הזכאי לפני גיל הפדיון, בשל מצב רפואי העלול להביא לפגיעה בחייו, בגופו או בנפשו, ולטובת מימון צרכיו הרפואיים בלבד, ובלבד שרופא מוסמך כמשמעותו בסעיף 208(ב) אישר זאת להורהו של הילד הזכאי או למי שמקבל בעבורו את קצבת הילדים לפי סעיף 69.

(ב)³⁷ התקיימו הוראות סעיף קטן (א), יעביר המוסד לחשבון שבו מנוהל סכום החיסכון הצבור הכולל את הסכומים הנוספים המפורטים בסעיף 74ב(א)(1)(א) ו-(ב), והילד הזכאי יהיה זכאי לסכומים הנוספים כאמור בעת משיכת סכום החיסכון הצבור הכולל.

74. תקנות - סימן ה'³⁸

שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע הוראות בעניינים אלה:

(1) תנאים ודרכים להעברת סכום החיסכון הצבור הכולל לילד זכאי שהגיע לגיל הפדיון, לרבות לעניין אישור הורה הנדרש לפי סעיף 74ג(ב);

(2) תנאים ודרכים להעברת סכום החיסכון הצבור הכולל במקרה של פטירת ילד זכאי, אף אם מלאו לו 18 שנים במועד פטירתו; תקנות לפי סעיף זה יכול שיקבעו הוראות שונות מההוראות לפי סעיפים 303(ג), 308 ו-309;

(3) סכום החיסכון הצבור הכולל שלא הוצא בגיל הפדיון והשימוש שיעשה בו;

(4) האופן שבו יעודכן סכום החיסכון הבסיסי.

174. דיווח לכנסת - הוראת שעה³⁹

לא יאוחר מתום החודשים אפריל, אוגוסט ודצמבר של שנת 2016, ידווחו שר האוצר והמוסד לוועדת הכספים של הכנסת על יישומן של הוראות סעיף 74ב(ד), ובכלל זה על פרסום ההליכים לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, על הגוף שינהל את סכום החיסכון הצבור הכולל, על התקדמות הליכי המכרז, על אופן ניהול והחזקת כספי הפיקדון בידי הגוף, על ניהול המעקב והפיקוח על הסכומים שנצברו, על אופן הבטחת הפיקדון ועל השקעתו בידי הגוף.

³⁶ סעיף 74ד נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

³⁷ סעיף 74ד(ב) - בת' 189, ת"ת 1.1.17. הוחלפה הסיפה החל במילים "את הסכומים הנוספים המפורטים בסעיף...". עד להחלפה, היה נוסח הסיפה: "את מענק המשיכה הראשון, והילד הזכאי יהיה זכאי למענק המשיכה הראשון בעת משיכת סכום החיסכון הצבור הכולל."

³⁸ סעיף 74ה נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

³⁹ סעיף 174 נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

פרק ה': ביטוח נפגעי עבודה
[ג']

סימן א': מבוטחים ותנאים לביטוח

75. מבוטחים

[31]

(א) אלה המבוטחים לפי פרק זה:

- (1) עובד, למעט שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה, סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי הסוהר ועובד שירותי הבטחון כמשמעותו בסעיף 63א לחוק שירות המדינה;
 - (2) עובד עצמאי, למעט מי שנמנה עם סוג אנשים שהוצאו מכלל עובדים עצמאיים, לענין סעיף זה, בתקנות ולאחר התייעצות עם ועדת העבודה והרווחה;
 - (3) אדם המצוי בהכשרה מקצועית או בשיקום מקצועי, במקום או אצל אדם שאושר לכך בתקנות. ולעניין זה יראו משתקם כהגדרתו בחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007, כמצוי בשיקום מקצועי;
 - (4) אדם הנבחן לפי סעיף 22 לחוק החניכות, התשי"ג-1953, או לפי הפרק השלישי לחוק שירות התעסוקה, והוא בשעת הבחינה בלבד;
 - (5) מי שמתאמן לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967;
 - (6) אסיר או עציר העובד בעבודה שאינה מן השירותים שנקבעו בתקנות כשירותים רגילים של בית סוהר או של מקום מעצר;
 - (7) חוסה במעון או במעון נעול על פי חוק הנוער, העובד בעבודה שאינה מן השירותים שנקבעו כשירותים רגילים של מעון או מעון נעול כאמור;
 - (8) מי ששכרו נקבע על פי חוק.
- (ב) לגבי מבוטח לפי פסקאות (3) עד (7) של סעיף קטן (א) יראו כמעבידו את מי שהשר קבע, ולגבי מבוטח לפי פסקה (8) יראו כמעבידו את החייב בתשלום שכרו.

76. עובד בחוץ לארץ

[32]

- (א) העובד בחוץ לארץ מבוטח לפי פרק זה אם הוא ומעבידו הם תושבי ישראל וחווה העבודה נקשר בישראל, או אף אם חווה העבודה לא נקשר בישראל ובמקום העבודה אין ביטוח נפגעי עבודה חובה לפי החוק ונמסרה הודעה על קיומו של החוזה כפי שנקבע בתקנות.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), אם שהה העובד בחוץ לארץ, תקופה העולה על חמש שנים רצופות, לא יהיה מבוטח לפי פרק זה אם לא התיר השר או מי שהשר הסמיך לכך את ביטוחו בתקופת עבודתו בחוץ לארץ שלאחר חמש השנים.

¹ .75(א)3 - בס"ח 2109, התשס"ז, עמ' 450, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ולעניין זה יראו משתקם..." כהוראת שעה לתקופה מיום 7.10.07 ועד 7.8.2012.

77. חובת רישום לעובד עצמאי ולעובד לשעה

[33]

(א) לגבי עובד עצמאי, תנאי לגמלה לפי פרק זה הוא שהמבוטח היה בעת הפגיעה רשום במוסד כעובד עצמאי או שעשה את המוטל עליו כדי להירשם.

(ב) לגבי עובד לשעה בעבודה שאינה לצורך עסקו או משלח ידו של מעביד, תנאי לגמלה לפי פרק זה הוא שהמבוטח היה בעת הפגיעה רשום במוסד כעובד לשעה שלא לצורך עסקו או משלח ידו של מעביד.

78. הוראות מיוחדות לסוגי מבוטחים

[34]

השר רשאי לקבוע, הן בדרך כלל והן לסוגים, הוראות מיוחדות, שכוחן יפה על אף הוראות פרק זה ופרק ט"ו, בקשר לביטוחם של -

- (1) עובד חלקי, עובד לשעה, או עובד מזמן לזמן מרצונו הוא ואין עיקר קיומו על שכר עבודה;
- (2) עובד בכלי שיט;
- (3) עובד בכלי טיס;
- (4) מבוטח לפי הוראות סעיף 76;
- (5) עובד בישראל בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ;
- (6) מבוטח לפי פסקאות (2) עד (8) של סעיף 75.

סימן ב': פגיעות בעבודה

79. הגדרות

[35]

בחוק זה, במבוטח -

"פגיעה בעבודה" - תאונת עבודה או מחלת מקצוע;

"תאונת עבודה" - תאונה שאירעה תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ובעובד עצמאי - תוך כדי עיסוקו במשלח ידו ועקב עיסוקו במשלח ידו;

"מחלת מקצוע" - מחלה שנקבעה כמחלת מקצוע בתקנות לפי סעיף 85 והוא חלה בה, בהיותה קבועה כמחלת מקצוע, עקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ובעובד עצמאי - עקב עיסוקו במשלח ידו.

80. חזקת תאונת עבודה

[36]

רואים תאונה כתאונת עבודה אף אם -

- (1) אירעה תוך כדי נסיעתו או הליכתו של המבוטח לעבודה ממעונו או ממקום שבו הוא לן אף אם אינו מעונו, מן העבודה למעונו או ממקום עבודה אחד למשנהו, ועקב נסיעתו או הליכתו זו;

(2) אירעה תוך כדי עבודתו של המבוטח, במקום העבודה או בסביבתו הקרובה ביותר, בעשותו להצלת גוף או רכוש או למניעת נזק או סכנה לגוף או לרכוש;

(3) אירעה תוך כדי עבודתו של המבוטח עקב פגיעה שאינה תוצאה מהעבודה ונגרמה בידי אדם אחר בכלי או בחפץ אחר, הנמצאים במקום העבודה או בקרבתו הקרובה ביותר לצרכי העבודה, או הנמצאים שם דרך קבע אף שלא לצרכי העבודה, והנפגע לא היה שותף לגרימת הפגיעה;

(4) אירעה למבוטח שהוא עובד, בהפסקה שנקבעה על דעת המעביד ושאינה עולה על שלוש שעות, במקום שבו המבוטח או העובדים במקום עבודתו סועדים, והתאונה אירעה בקשר לעבודה או עקב סיכוני המקום או תוך כדי סעדו באותו מקום ועקב כך או תוך כדי נסיעתו או הליכתו למקום כאמור מהעבודה או בחזרה ממנו לעבודה ועקב נסיעתו או הליכתו זו;

(5) אירעה למבוטח שהוא עובד, במקום שבו משתלם שכרו, או תוך כדי נסיעתו או הליכתו למקום כאמור ועקב נסיעתו או הליכתו זו ונתקיימו התנאים שנקבעו לכך בתקנות;

(6) אירעה למבוטח שהוא עובד, תוך כדי מילוי תפקידו כחבר ועד עובדים שבמקום עבודתו ועקב מילוי תפקידו כאמור, או תוך כדי נסיעתו או הליכתו לשם מילוי תפקידו כאמור או בחזרה ממנו ועקב נסיעתו או הליכתו זו, ובלבד שלא חלה בהן הפסקה או סטייה של ממש מהדרך המקובלת, ונתקיימו התנאים שנקבעו לכך; לענין זה דין חבר ועד מושב עובדים כדין חבר ועד עובדים;

(7) אירעה למבוטח שהוא עובד תוך כדי נסיעתו או הליכתו מהעבודה או ממעונו למקום הבחינה כאמור בסעיף 75(א)(4) או בחזרה למקום העבודה או למעונו ועקב נסיעתו או הליכתו זו.

81. הפסקה וסטייה

[37]

(א) תאונה שאירעה תוך כדי נסיעה או הליכה בנסיבות האמורות בפסקאות (1), (4), (5) או (7) של סעיף 80 אין רואים אותה כתאונה בעבודה אם חלה בנסיעה או בהליכה הפסקה או סטייה של ממש מהדרך המקובלת, כשהפסקה או הסטייה לא היו למטרה הכרוכה במילוי חובותיו של המבוטח כלפי מעבידו, או, לענין פסקה (1) האמורה, בעיסוקו במשלח ידו כעובד עצמאי, או אם יש לייחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של המבוטח ולא נגרם על-ידיה אי-כושר עבודה לארבעה שבועות לפחות, נכות או מוות.

(ב) בנסיבות האמורות בפסקה (1) של סעיף 80 לא יראו כהפסקה או כסטייה של ממש, לענין סעיף קטן (א), אם עשה זאת המבוטח לאחת מאלה:

(1) כדי ללוות ילדו לגן ילדים או למעון ילדים או למקום אחר שהשר קבע כמקום שבו נמצא ילד לפי הסדר קבע או להשיבו משם;

(2) כדי לקיים מצוות תפילת בוקר בציבור בבית תפילה שבו הוא נוהג להתפלל.

82. רשלנות

[38]

אין רואים תאונה כתאונת עבודה אם אירעה בעת שהמבוטח נהג ברשלנות שלא בהתאם להוראה חוקית ביחס לעבודתו שהובאה לידיעת העובדים במקום עבודתו, או שלא בהתאם להוראות שניתנו לו מאת מעבידו או מאת מי שנוהג להורות לו בענין עבודתו, אלא אם כן כתוצאה מאותה תאונה נפטר המבוטח או נעשה נכה עבודה או לא מסוגל לעבודתו או לעבודה מתאימה אחרת, עשרה ימים לפחות, ואלא אם כן היו רואים את התאונה כתאונת עבודה לולא נהג כאמור.

83. חזקת סיבתיות

[39]

תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודה רואים אותה כתאונה שאירעה גם עקב העבודה, אם לא הוכח ההיפך; ואולם תאונה שאינה תוצאה של גורמים חיצוניים הנראים לעין, בין שאירעה לעובד ובין לעובד עצמאי, אין רואים אותה כתאונת עבודה אם הוכח כי השפעת העבודה על אירוע התאונה היתה פחותה הרבה מהשפעת גורמים אחרים.

84. בקע מפשעתי

[40]

אין רואים בבקע מפשעתי תוצאה מפגיעה בעבודה אלא אם כן -

(1) הופעת הבקע באה תוך כדי העבודה כתוצאה ממאמץ לא רגיל או עקב פגיעה במישרין באזור קיר הבטן;

(2) עקב הופעת הבקע הפסיק המבוטח את עבודתו וקיבל טיפול רפואי תוך 72 שעות מהופעת הבקע;

(3) הודעה על התקף כאבים עקב הבקע נמסרה למוסד או למעביד תוך 72 שעות מהופעתם, להוציא ימי מנוחה שבועית, חג או שבתון שעל פי חיקוק, נוהג, חוזה עבודה או הסכם קיבוצי אין המבוטח עובד בהם; ואולם המוסד רשאי, לפי שיקול דעתו, לראות בבקע תוצאה מפגיעה בעבודה אף אם לא נמסרה הודעה כאמור.

84א. ליקוי שמיעה:

(א) אין רואים בליקוי שמיעה שעקב חשיפה לרעש, תוצאה של פגיעה בעבודה אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) המבוטח נחשף בעבודתו לרעש התקפי ומתמשך, העולה על המותר לפי סעיף 173 בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן - רעש מזיק);

(2) כושר השמיעה פחת, בשיעור של 20 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים;

(3) הוגשה למוסד תביעה להכרה בליקוי השמיעה כפגיעה בעבודה, בתוך 12 חודשים מהיום המוקדם מבין אלה:

(א) היום שבו תועד הליקוי לראשונה ברשומה רפואית כמשמעה בסעיף 17 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 (בסעיף זה - רשומה רפואית);

(ב) היום שבו, לדעת הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים כמשמעותן בפרק זה, לפי הענין, החלה הירידה בשמיעה.

(ב) רעש תמידי באוזניים (להלן - טינטון) עקב חשיפה לרעש, לא יוכר כפגיעה בעבודה אלא אם כן התקיים האמור בסעיף קטן (א), וכן כל אלה:

(1) כושר השמיעה בתדירויות הגבוהות פחת בשיעור של 25 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים; לענין זה, "תדירויות גבוהות" - תדירויות של 3000 ו-4000 מחזורים בשניה;

(2) הטינטון תועד לראשונה ברשומה רפואית, לפני שהמבוטח חדל לעבוד בחשיפה לרעש מזיק;

(3) הפגיעה בתפקוד עקב הטינטון חייב הפניות חוזרות ונשנות לטיפול רפואי, שתועדו ברשומה רפואית.

85. מחלות מקצוע

[41]

(א) השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע שמחלה פלונית היא, מיום פלוני, מחלת מקצוע, בין לגבי כל המבוטחים לפי פרק זה ובין לגבי סוג מבוטחים, אם לפי אופיה וגורמיה של אותה מחלה יש לראותה, לדעתו, כסיכון מקצועי.

(ב) השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע נסיבות שבהן מחלה פלונית היא בחזקת מחלה שבה חלה המבוטח עקב עבודתו כל עוד לא הוכח ההיפך.

(ג) אדם שנעשה לראשונה לא מסוגל לעבודתו עקב מחלה פלונית בטרם היותה קבועה כמחלת מקצוע, רואים אותו כמי שחלה באותה מחלה בטרם היותה קבועה כאמור.

סימן ג': גמלאות בעין

86. זכות לגמלאות בעין

[42]

(א) פגיעה בעבודה מזכה את המבוטח לריפוי, להחלמה, לשיקום רפואי ולשיקום מקצועי, בהתאם להוראות סימן זה.

(א1)³

(1) על אף האמור בסעיף קטן (א), תושב כהגדרתו בחוק ביטוח בריאות, אינו זכאי לריפוי, להחלמה או לשיקום רפואי כאמור בסעיף קטן (א) לעניין שירותי הבריאות הכלולים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות או בצו לפי סעיף 8(ז) לחוק האמור, ובלבד שהוא זכאי להם לפי אותו חוק; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על [זכאות למכשירי שיקום וניידות המפורטים בצו ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון התוספות השנייה והשלישית לחוק), התשפ"ג-2022, ועל] נפגע פעולות איבה שזכותו לפי סעיף זה הוחלה מכוח חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

(2) הזכאות לפי סעיף קטן (א), ממועד הפגיעה ואילך, לעניין שירותי בריאות שאינם כלולים בתוספת השנייה או בצו, או לעניין שירותי בריאות החורגים מהמכסה הקבועה לשירותים הכלולים בתוספת השנייה או בצו, לא תיפגע בשל הוראות פסקה (1).

(ב) לענין סימן זה, "ריפוי" - לרבות אשפוז, רפואות ומכשירים אורתופדיים ותרופויטיים, הספקתם, תיקונם או החלפתם.

³ ס' 86(א1) נוסף בתי' 166. ת"ת 1.12.15.

⁴ ס' 86(א1) - בתי' 246 נוספו בס"ק זה המילים המוקפות לעיל בסוגריים מרובעים, ונקבע כי הם ייקראו כחלק מהסעיף במשך שנתיים מיום תחילתו של צו ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון התוספות השנייה והשלישית לחוק), התשפ"ג-2022. תחילת תוקפו של חלק מהצו הנ"ל נקבעה ליום 1.4.24 ותחילת תוקפו של חלק אחר מהצו הנ"ל נקבעה ליום 1.10.24.

87. ריפוי

[43]

(א) ריפוי יינתן במידה שהפגיעה בעבודה ותוצאותיה מחייבות לתתו; היקפו ודרכו של הריפוי ייקבעו בתקנות.

(ב) היה אדם זכאי לגמלה לפי סעיף זה, ידאג המוסד להסיעו למקום שבו תינתן הגמלה ולהחזירו ממנו, או ישלם לו את דמי הנסיעה, והכל במידה ובאופן שנקבעו בתקנות.

(ג) המוסד רשאי, במסגרת התקנות ובאישור השר, לתת בעניני ריפוי והסעה הוראות משלימות שיפורסמו בדרך שיוורה השר.

(ד) תקנות לפי סעיף זה יותקנו בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת העבודה והרווחה.

88. החלמה ושיקום

[44]

החלמה, שיקום רפואי ושיקום מקצועי יינתנו במידה ובאופן שנקבעו בתקנות ובהוראות המוסד שניתנו במסגרת התקנות, אושרו בידי השר ופורסמו בדרך שהורה.

89. דרכים למתן ריפוי, החלמה ושיקום רפואי

[45]

(א) ריפוי, החלמה ושיקום רפואי יינתנו באחת הדרכים האלה או בצירופיהן:

(1) באמצעות שירותי הבריאות של המדינה;

(2) מאת המוסד באישור הממשלה;

(3) באמצעות גוף שהשר הסמיכו כשירות רפואי לאחר שהתייעץ עם שר הבריאות.

(ב) השר רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, לקבוע -

(1) תנאים להסמכת שירות רפואי;

(2) הוראות בדבר הפיקוח על שירות רפואי מוסמך.

(ג) בהסמיכו שירות רפואי רשאי השר לקבוע סייגים להסמכה.

(ד) השר רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, לבטל את הסמכתו של שירות רפואי אם נוכח כי התקיים אחד מאלה:

(1) התנאים שנקבעו על פי סעיף קטן (ב) אינם מתקיימים בו עוד;

(2) אין השירות ממלא אחר התקנות שהותקנו לפי חוק זה;

(3) השירות עובר על הסייגים שנקבעו להסמכה.

90. דרכים למתן שיקום מקצועי

[46]

שיקום מקצועי יתן המוסד במישרין, באמצעות שירותי המדינה או באמצעות גוף שהשר הסמיכו לכך.

היחסים בין המוסד ובין מי שבאמצעותו ניתנות גמלאות בעין לפי סימן זה, והחובות והזכויות ההדדיות, ייקבעו בהסכם שאישר השר במידה שלא קבע אותם בתקנות.

סימן ד': דמי פגיעה

92. הזכות ותחומיה

[48]

(א) מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה לו שאינו מסוגל לעבודתו ואף לא לעבודה מתאימה אחרת, ישלם לו המוסד דמי פגיעה, בעד פרק הזמן שאינו מסוגל כאמור, אם לא עסק למעשה בכל עבודה והוא נזקק לטיפול רפואי, לשיקום או להחלמה.

(ב)⁵ לא ישולמו, בקשר לפגיעה אחת, יותר מדמי פגיעה בעד שלושה עשר שבועות.

93. שלושה ימים ראשונים⁶

[49]

(א)⁷ בעד יום הפגיעה לא ישולמו דמי פגיעה, אולם המעביד ישלם לנפגע שכר אותו יום.

(א1)⁸ בוטל.

(א2)⁹ בוטל.

(א3)¹⁰ בוטל.

⁵ סי' 92(ב) - בת' 47, ת"ת 1.2.02, במקום "עשרים וששה" בא "שלושה עשר". ר' הערות מבוא לת' 47.

⁶ סי' 93 - כותרת שוליים - בת' 12 ת"ת 1.1.97 במקום "שלושה ימים ראשונים" בא "ימי הפגיעה הראשונים" בת' 14 ת"ת 1.1.97 במקום "ימי הפגיעה הראשונים" בא "שלושה ימים הראשונים".

⁷ סי' 93(א) - בנוסח המקורי:

"בעד יום הפגיעה לא ישולמו דמי פגיעה אולם המעביד ישלם לנפגע שכר אותו יום"
בת' 12 ת"ת 1.1.97 הוחלף לנוסח:

"על אף הוראות סעיף 92(א) המוסד לא ישלם דמי פגיעה -

(1) בעד יום הפגיעה;

(2) בעד תשעת הימים הראשונים שבעדם זכאי המבוטח לדמי פגיעה לפי פרק זה."

ראה הוראת תחילה בהערות מבוא לת' 12.

בת' 14, ת"ת 1.1.97, הוחלף לנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה ותחולה, בהערות מבוא לת' 14.

⁸ סי' 93(א) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97 בנוסח:

"היה הנפגע עובד, ישלם לו מעבידו -

(1) שכר בעד יום הפגיעה;

(2) דמי פגיעה בעד תשעת הימים הראשונים שבעדם הוא זכאי לדמי פגיעה לפי פרק זה."

ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

בוטל בת' 14 ת"ת 1.1.97.

⁹ סי' 93(א2) - נוסף בת' 12 ת"ת 1.1.97 בנוסח:

"תשלום לפי סעיף קטן (א1)(2) ישולם במועד תשלום השכר בעד הימים שבעדם משתלמים דמי הפגיעה; דמי

פגיעה כאמור שלא שולמו במועד האמור, יראו אותם כשכר מולך לענין חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958."

ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

בוטל בת' 14 ת"ת 1.1.97.

¹⁰ סי' 93(א3) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97 בנוסח:

(ב) בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה, אשר בהם לא היה המבוטח מסוגל לעבודתו ואף לא עבודה מתאימה אחרת כתוצאה מהפגיעה, לא ישולמו דמי הפגיעה אלא אם כן לא היה המבוטח מסוגל עבודה כאמור שנים עשר ימים לפחות בנוסף על יום הפגיעה.

94. תקופת הזכאות הראשונה¹¹

(א) בסעיף זה -

"שכר העבודה הרגיל" - כמשמעותו לפי סעיפים 98 ו-100;

"מעביד" - מי שבעת הפגיעה התקיימו, בינו ובין הנפגע, יחסי עובד ומעביד;

"עובד" - מבוטח כמשמעותו לפי סעיף 75(א), למעט עובד עצמאי ולמעט עובד במשק ביתו של המעביד שלא לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד;

"תקופת הזכאות הראשונה"¹² - שנים עשר הימים הראשונים שבעדם זכאי הנפגע לדמי פגיעה לפי פרק זה.

(ב) על אף האמור בסעיף 92(א) יחולו לגבי תקופת הזכאות הראשונה הוראות אלה:

(1) היה הנפגע עובד -

(א) המעביד יחזיר למוסד את סכום דמי הפגיעה שהמוסד שילם לנפגע בעד תקופת הזכאות הראשונה וכן כל סכום שהמוסד ניכה מדמי הפגיעה האמורים לפי כל דין (בסעיף זה - הסכום ששילם המוסד); הרשה המוסד למעביד לשלם בשמו דמי פגיעה לעובדיו - יהיה אותו מעביד חייב לשלם לעובד גם את דמי הפגיעה בעד תקופת הזכאות הראשונה, ולא יהיה זכאי להחזר הסכומים ששילם בעד תקופת הזכאות הראשונה;

(ב)

(1) היה הנפגע עובד אצל מעבידים שונים, יחזיר כל אחד מהם למוסד, חלק יחסי מהסכום ששילם המוסד בעד תקופת הזכאות הראשונה;

(2) המוסד יקבע את החלק היחסי האמור בפסקה (1), בהתאם לחלקו היחסי של סכום שכר עבודה הרגיל של העובד אצל אותו מעביד לעומת הסכום הכולל של שכר העבודה הרגיל של העובד אצל כל מעבידיו;

(ג) מועד תשלום החזר למוסד כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) יהיה היום ה-15 בחודש שחל בתכוף לאחר החודש שבו הודיע המוסד למעביד על הסכום שעליו להחזיר למוסד; ההודעה תכלול פירוט של הסכום שעל המעביד להחזיר למוסד;

(ד) דין סכום החזר לפי סעיף זה כדין דמי ביטוח, והוראות פרק ט"ו והתקנות שהותקנו לפיו יחולו לענין החזר הסכום האמור, בשינויים המחוייבים, כאילו היו דמי ביטוח;

¹¹ "השר יקבע תנאים, כללים והוראות בדבר המועדים וסכומי דמי הפגיעה שישלם מעביד לפי סעיף זה."

ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 12.

בוטל בתי' 14 ת"ת 1.1.97.

¹¹ סי' 94 - בנוסח המקורי:

"מבוטח שעדיין אינו מסוגל לעבודתו, אך התחיל לעבוד על פי תעודת רופא שהסמיך לכך המוסד הקובעת כי העבודה עשויה להחיש את החלמתו, לא יפסיד עקב העבודה בלבד את הזכות לדמי פגיעה, על אף הוראות סעיף 92."

בוטל בתי' 9, ת"ת 1.4.96.

הסעיף הוסף מחדש בתי' 14, ת"ת 1.1.97, בנוסח דלעיל. ר' הערת תחילה ותחולה בהערות מבוא לתי' 14.

¹² סי' 94(א) - בתי' 79, ת"ת 1.4.05, במקום תשעת הימים" בא "שנים עשר הימים". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ד) בהערות מבוא לתי' 79.

(ה) החזיר המעביד למוסד את הסכום ששילם המוסד או חלק ממנו, יחזיר לו המוסד חלק יחסי מהפיצוי על דמי הפגיעה שקיבל המוסד לפי סימן ד' לפרק י"ד ;

(ו) השר רשאי לקבוע כללים והוראות בדבר דרכי חישוב הסכום שעל מעביד להחזיר למוסד לפי סעיף זה וכן בדבר דרכי חישוב הסכום שעל המוסד להחזיר למעביד לפי סעיף קטן (ה), ובדבר המועדים לתשלום ההחזר למעביד לפי אותו סעיף קטן.

(2) היה הנפגע עובד עצמאי, לא ישולמו לו דמי פגיעה בעד תקופת הזכאות ראשונה.

95. המקבל תמורת דמי פגיעה

[51]

מבוטח שמעבידו משלם דמי ביטוח מופחתים על פי סעיף 343 לא ישולמו לו דמי פגיעה בקשר לפגיעה בעבודה, אך הוא זכאי לתמורת דמי פגיעה ממעבידו.

96. אסיר ועציר

[52]

לאסיר או לעציר, או למי שנמצא במעון או במעון נעול או במעצר על פי חוק הנוער, לא ישולמו דמי פגיעה.

97. שיעור דמי פגיעה¹³

[53]

(א)¹⁴ דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30.

(ב) בוטל.

(ג) בוטל.

(ד)¹⁵ מדמי הפגיעה שמשלם המוסד ומתמורת דמי פגיעה ינוכו דמי ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' שבלוח י'; הרשה המוסד למעביד פלוני לשלם דמי פגיעה לעובדיו - ינכה המעביד את דמי הביטוח כאמור.

¹³ . ס' 97 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

¹⁴ . ס' 97 (א)-(ג) - בנוסח המקורי :

"(א) דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, אך לא יותר מהסכום הנקוב בלוח ה'.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות את הסכום הנקוב בלוח ה', בשים לב לתנודות בשכר העבודה או לסכום המרבי הנקוב בלוח י"א.

(ג) חלו שינויים בסכום המרבי, על פי הוראות לוח י"א או כאמור בסעיף 349, ישונה הסכום הנקוב בלוח ה' בהתאם לשיעור שלפיו חל השינוי."

בת' 61, ת"ת 1.1.06, סעיף קטן (א) הוחלף לנוסח דלעיל וסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בוטלו. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

¹⁵ . ס' 97 (ד) - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03 בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59 (ח) להערות מבוא לת' 61. בת' 104, ת"ת 1.1.08, במקום "ינכה המוסד" בא "ומתמורת דמי פגיעה ינוכו". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

98. חישוב שכר עבודה רגיל¹⁶

[54]

(א) שכר העבודה הרגיל, לענין סעיף 97, הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.

(ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" -

(1) במבוטח לפי סעיף 75(א)(1) - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח;

(2) במבוטח אחר שלפי סעיף 75(א) - ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה האמור בסעיף קטן (א),

והכל לרבות אותו סכום שהיו מגיעים ממנו דמי ביטוח אילולא הסכום המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח.

99. מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי

[55]

(א) מבוטח שאירעה לו פגיעה בעבודה כעובד, הכנסותיו כעובד עצמאי לא יובאו בחשבון לצורך חישוב שכר עבודתו הרגיל לענין פרק זה אלא אם כן נתמלאו בו התנאים שהיו מזכים אותו לגמלה לפי פרק זה אילו נפגע בעבודתו כעובד עצמאי.

(ב) מבוטח לפי סעיף 75(א)(3), אשר ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לו לראשונה דמי פגיעה היו לו גם הכנסות כעובד או כעובד עצמאי, יובאו בחשבון, לענין חישוב שכר העבודה הרגיל לפי סעיף 98, הכנסותיו כעובד או כעובד עצמאי, או ההכנסה המחושבת לפי סעיף 98(ב)(2) לגביו כשהוא מבוטח לפי סעיף 75(א)(3), הכל לפי הסכום הגבוה יותר.

100. תקנות

[56]

השר רשאי לקבוע -

(1) הוראות נוספות ומשלימות בדבר חישוב שכר העבודה הרגיל לענין סימן זה;

(2) הוראות לחישוב שכר העבודה הרגיל, במקרים שבהם לדעתו החישוב לפי סעיף 98 לא ישיקף נאמנה את שכר העבודה הרגיל של המבוטח;

(3) הוראות בדבר חישוב התקופה של רבע השנה לענין סעיף 98.

101. הצמדת דמי פגיעה

[57]

בוטל¹⁷.

¹⁶ ס' 98 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

¹⁷ ס' 101 - בנוסח המקורי:

"בכפוף להוראות סעיף 97, דמי הפגיעה המשתלמים עקב פגיעה אחת בעבודה ישתנו החל ביום ה-91 שלאחר המועד לתחילת תשלום דמי הפגיעה (להלן - יום התשלום), לפי שיעור התנודות שחלו בשכר הממוצע ב-1 בינואר שלאחר יום התשלום ולפי שיעור הפיצוי שחל מיום התשלום ואילך."

בוטל בת' 47, ת"ת 1.2.02.

(א) על אף הוראות סעיף 92, ישלם המוסד דמי פגיעה מופחתים לעובד או לעובד עצמאי שצמצמו את מספר שעות עבודתם, מחמת אי-כושר חלקי לעבוד, שנגרם מפגיעה בעבודה.

(ב) דמי פגיעה מופחתים ליום יהיו שווים למכפלה של החלק השמיני מדמי הפגיעה ליום כמשמעותם לפי סעיף 97, במספר שעות אי-הכושר שנקבע באישור רפואי שנתן מי שהוסמך לתת אישור כאמור לפי פרק זה (להלן - שעות אי-הכושר) ובלבד שהעובד או העובד העצמאי לא עבד למעשה בכל עבודה בשעות אי-הכושר.

(ג) לא ישולמו דמי פגיעה מופחתים, בקשר לפגיעה אחת בעבודה, יותר מאשר בעד שלושה עשר שבועות.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות ומשלימות בדבר דרכי חישוב דמי הפגיעה המופחתים.

סימן ה': קצבה או מענק לנכה עבודה

103. הגדרות

[69, 62, 59]

(א) לענין חוק זה -

"נכה עבודה" - מבוטח שעקב פגיעה בעבודה נפגע כשרו לעבודה וכתוצאה מכך אינו מסוגל לעשות עבודה שבן גילו ומינו מסוגל לעשותה; בקביעת העובדה אם פלוני הוא נכה עבודה אפשר להביא בחשבון מום מכער;

"דרגה יציבה", של נכה עבודה - דרגת נכות שאינה לזמן מוגבל ואינה זמנית;

"דרגה שאינה יציבה", של נכה עבודה - דרגת נכות שהיא לזמן מוגבל או זמנית.

(ב) לענין פרק זה, "נכות" - נכות מפגיעה בעבודה, והמונחים "דרגת נכות" ו"קצבת נכות" יתפרשו לפי זה.

¹⁸ ס' 102 - בנוסח המקורי:

"(א) המוסד ישלם דמי פגיעה מופחתים לעובד עצמאי שמחמת אי-כושר חלקי לעבודתו או לעבודה מתאימה אחרת, שנגרם מפגיעה בעבודה, צמצם את עבודתו בארבע שעות או יותר ליום עבודה.

(ב) דמי פגיעה מופחתים יהיו, לגבי כל יום שבעדו הם משתלמים, חלק יחסי מדמי הפגיעה לפי סימן זה, באותו היחס שבין מספר שעות העבודה שהמבוטח לא עבד באותו יום למספר שעות העבודה שהיה המבוטח עובד באותו יום אילולא הפגיעה בעבודה, ובלבד שלא ישולמו דמי פגיעה מופחתים בקשר לפגיעה אחת בעבודה יותר מאשר בעד עשרים וששה שבועות.

(ג) לענין סעיף זה לא יובא בחשבון, כיום עבודה מלא של המבוטח, פרק זמן העודף על שמונה שעות עבודה.

(ד) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות ומשלימות בדבר דרכי חישוב דמי הפגיעה המופחתים."

בת 9, ת"ת 1.4.96, הוחלפו סעיפים קטנים (א)-(ג) לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי תיקון סעיף זה יחול לגבי דמי פגיעה המשתלמים בעד יום התחילה או לאחריו.

בת' 47, ת"ת 1.2.02, בסעיף קטן (ג), במקום "עשרים וששה" בא "שלושה עשר". ר' הערות מבוא לת' 47.

104. זכות לקצבה או למענק

[69, 62, 66(א), 69]

19(א) נסתיימה תקופת דמי הפגיעה לפי סימן ד' והמבוטח הגיש תביעה לגמלה לפי סימן זה ונמצא נכה עבודה כתוצאה מהפגיעה בעבודה, ישלם לו המוסד קצבה או מענק לפי סימן זה.

(ב) קצבה לפי סעיף 105 או סעיף 106, לפי דרגת הנכות, תשולם לנכה עבודה שדרגת נכותו היא אחת מאלה:

(1) דרגה יציבה של 20% ומעלה;

(2) דרגה שאינה יציבה של 9% ומעלה.

21(ג) מענק לפי סעיף 107 ישולם לנכה עבודה שדרגת נכותו היא דרגה יציבה והיא פחותה מ-20% אך אינה פחותה מ-9%.

105. חישוב קצבת נכות לנכה שדרגת נכותו 100%

[67]

22(א) נכה עבודה שדרגת נכותו היא 100% ישלם לו המוסד קצבת נכות; הקצבה לחודש תהיה שווה לדמי הפגיעה ליום שהיו משתלמים למבוטח, כפול שלושים (להלן - הסכום החודשי).

(ב) 23 חלה בתקופה הקובעת העלאה, לפי סעיף 110, של קצבאות נכות, יוגדל הסכום החודשי לפי שיעור העלאה זו.

(ג) לענין סעיף זה, "התקופה הקובעת" - התקופה שתחילתה באחד לחודש הראשון משני החודשים שקדמו למועד שהחל ממנו מגיעים לראשונה למבוטח דמי פגיעה בשל אותה פגיעה בעבודה וסופה ביום שבו נוצרה זכאותו לקצבת נכות.

106. קצבת נכות לנכה עבודה שדרגת נכותו פחותה מ-100%

[68]

נכה עבודה כאמור בסעיף 104(ב) שדרגת נכותו פחותה מ-100%, ישלם לו המוסד קצבת נכות חודשית בסכום שהיחס בינו לבין הקצבה שהיתה משתלמת אילו היתה דרגת נכותו 100%, שווה ליחס שבין אחוז דרגת נכותו לבין מאה.

19. סי' 104(א) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "והמבוטח נמצא" בא "והמבוטח הגיש... זה ונמצא".

20. סי' 104(ב)2 - בת' 79, ת"ת 1.1.05, במקום "5%" בא "9%". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ה) בהערות מבוא לת' 79.

21. סי' 104(ג) - בת' 79, ת"ת 1.1.05, במקום "5%" בא "9%". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ה) בהערות מבוא לת' 79.

22. סי' 105(א) - בת' 47, ת"ת 1.2.02, אחרי "שמשלמים למבוטח" נמחקו המילים "למעט הסכום שהוסף מכוח סעיף 101".

בת' 174, ת"ת 1.3.16, במקום "הסכום הבסיסי" בא: "הסכום החודשי".

23. סי' 105(ב) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, אחרי "סעיף 110" נמחקו המילים "או לפי סעיף 111". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 174, ת"ת 1.3.16, במקום "הסכום הבסיסי" בא: "הסכום החודשי".

107. מענק לנכה עבודה שדרגת נכותו 9% או יותר אך פחות מ-20%²⁴

[66]

(א)²⁵ נכה עבודה כאמור בסעיף 104(ג) ישלם לו המוסד מענק בסכום המתקבל מהכפלת קצבה חודשית, בארבעים ושלוש; הוגשה תביעה לגמלה לפי סימן זה לאחר שתמו 12 חודשים מהחודש שבו נוצרו התנאים המזכים במענק, ישולם המענק, על אף האמור בסעיף 296(ב), ובלבד שסכום המענק יופחת בסכום השווה לקצבה חודשית כפול במספר החודשים שמתום 12 החודשים האמורים ועד החודש שבו הוגשה התביעה.

(ב) נכה עבודה כאמור, שבעת הפגיעה בעבודה טרם מלאו לו 21 שנים, ישולם לו המענק בשיעור מוגדל כפי שייקבע בתקנות.

(ג)²⁶ בסעיף זה, "קצבה חודשית" - סכום הקצבה שהיה מגיע לנכה לפי סעיף 104(ב), בעד החודש שקדם לחודש תשלום המענק, אלמלא היתה דרגת הנכות האמורה, דרגה יציבה.

108. חישוב הקצבה עקב שינוי בדמי הפגיעה המרביים

[67א]

בוטל.²⁷

109. הגדלת שיעורים

[68א]

בוטל.²⁸

²⁴ ס' 107 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.
ס' 107 (כותרת) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "19%-5%" באה הסייפא המתחילה במילים "5% או יותר...".
בת' 79, ת"ת 1.1.05, במקום "5%" בא "9%". ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ה) בהערות מבוא לת' 79.
²⁵ ס' 107(א) - בת' 19 ת"ת 1.6.98, במקום הסייפא "מספר האחוזים בשלוש ובדמי הפגיעה לשבוע ימים שהיו מגיעים לו לפי סימן ד' אילו היה בלתי מסוגל לעבודה" באה הסייפא המתחילה במילים "קצבה חודשית, בשבעים...".
בת' 60, ת"ת 1.1.03, בכל מקום במקום "48" בא "12". ר' הערות מבוא לת' 60.
בת' 61, ת"ת 1.6.03, בסעיף קטן (א) במקום "בשבעים" בא "בארבעים ושלוש". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ט) בהערות מבוא לת' 61.
²⁶ ס' 107(ג) - בנוסח המקורי:

"נקבעה דרגת נכות כאמור בסעיף קטן (א) למועד שאחרי 31 בדצמבר שלאחר השנה שבה אירעה הפגיעה בעבודה, יוגדלו דמי הפגיעה המשמשים יסוד לחישוב המענק באופן יחסי לשיעור העליה בשכר הממוצע עד 1 בינואר, ובלבד שדמי הפגיעה לא יוגדלו מעל הסכום המרבי ליום הנקוב בלוח ה', כפול שבע."
בת' 19, ת"ת 1.6.98, הוחלף לנוסח דלעיל.
²⁷ ס' 108 - בנוסח המקורי:

"חל שינוי בסכום הנקוב בלוח ה' ודמי הפגיעה שלפיהם חושבה קצבת הנכות פחותים משלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, תחושב קצבת הנכות המגיעה לנכה עבודה מיום השינוי כאילו היו דמי הפגיעה שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח אך לא יותר מהסכום הנקוב בלוח ה'."
בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.
²⁸ ס' 109 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.
ס' 109 - בנוסח המקורי:

"השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להגדיל את הקצבה או להעריכה מחדש בשיעור שייקבע בצו, בשים לב לתנודות בשכר העבודה או בסכום המרבי הנקוב בלוח י"א, לגבי כלל נכי העבודה או לגבי סוגיהם, הכל כפי שייקבע בצו."
בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

110. הצמדה למדד²⁹

קצבת הנכות תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת.

111. עדכון קצבת נכות

[68ג]

בוטל³⁰.

112. גמלאות מיוחדות

[69]

(א) נכה עבודה שנקבעה לו דרגה יציבה בשיעור של 75% לפחות, זכאי, בנוסף לכל גמלה אחרת -

(1)³¹ לקצבה מיוחדת להחזקתו האישית או לשיקומו המקצועי עקב נכותו, בסכומים ולפי כללים שנקבעו, אולם לא יותר מרבע הקצבה המרבית המשתלמת לפי סעיף 105 על בסיס דמי הפגיעה המרביים האמורים בסעיף 97(א);

(2) למענק לסידורים חד-פעמיים הנובעים מנכותו, בתנאים ובסכומים שנקבעו.

(ב) נכה עבודה שנקבעה לו דרגת נכות של 75% לפחות והיא דרגה שאינה יציבה, יהיה זכאי לקצבה מיוחדת לפי סעיף קטן (א)1, אם קבעו רופא או ועדה רפואית לפי סעיף 118, או הועדה הרפואית לעררים לפי סעיף 122, כי הם סבורים שהדרגה היציבה של נכה העבודה לא תפחת מ-75%; קביעה לפי סעיף קטן זה, דינה, לענין סעיף 124, כדין קביעת דרגת נכות.

(ג) השר רשאי, בהתאם לתנאים מיוחדים שקבע, להחיל את הוראות סעיף קטן (א) לגבי נכה עבודה שדרגת נכותו פחותה מ-75%, לענין תשלום קצבה מיוחדת או מענקים לסידורים חד-פעמיים, שניהם ביחד או כל אחד מהם בנפרד.

113. מענק במקום קצבה³²

[70]

(א) נכה עבודה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-20%, ולדעת המוסד יש לו הכנסה קבועה המספיקה לפרנסתו או סיכוי מבוסס להכנסה כאמור, רשאי המוסד, בהסכמת נכה העבודה, לשלם לו מענק במקום קצבה; המענק יהיה בסכום המתקבל מהיוון קצבת אותו נכה עבודה, בהתאם להוראות שהשר קבע.

²⁹ . ס' 110 - בנוסח המקורי:

"(א) קצבת הנכות תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור התנודות שחלו בשכר הממוצע מ-1 בינואר הקודם (להלן בסעיף זה - התנודות).

(ב) קצבה שהוגדלה לפי שיעור התנודות או מכוח סעיף 105(ב) לא תעלה על הסכום הנקוב בלוח ה' כפול שלושים, בשיעור יחסי לאחוזי דרגת הנכות"
הוחלף בתי' 61, ת"ת 1.1.06 לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לתי' 61.

³⁰ . ס' 111 - בנוסח המקורי:

"(א) אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, תוגדל קצבת הנכות בשיעור הפיצוי, מיום תחילת הפיצוי.

(ב) העלאת קצבה מכוח סעיף קטן (א) או מכוח סעיף 105(ב) תעמוד בתוקפה עד 31 בדצמבר שלאחריה."
בוטל בתי' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לתי' 61.

³¹ . ס' 112(א)1 - בתי' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "שנקבעו בלוח ה'" בא "האמורים בסעיף 97(א)". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לתי' 61.

³² . ס' 113 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ראה הוראת שעה בהערות מבוא לתי' 48.

(ב) הסכים המוסד לשלם לנכה עבודה מענק לפי סעיף זה בתנאי שהמענק ישמש לו להשגת מקור פרנסה, ולדעת המוסד קיים צורך בפיקוח על הוצאת הכסף, רשאי בית הדין לעבודה, לפי בקשת המוסד, למנות אדם שלידי יינתן המענק, כולו או מקצתו, וליתן לאותו אדם הוראות בדבר השימוש במענק.

114. עליה בנכות המזכה לקצבה

[71]

עלתה דרגת נכותו של נכה עבודה אחרי קבלת מענק עד כדי לזכותו לקצבה, ינוכה מהקצבה האמורה הסכום שבו עודף המענק האמור על סך כל הקצבאות שהיו משתלמות לו, מהיום שבו היה זכאי לראשונה למענק עד היום שבו היה זכאי לקצבה עקב העליה בדרגת נכותו, אילו סעיף 106 היה חל על דרגת הנכות שזיכתה אותו למענק.

115. הגדלת קצבה לבני 18 ו-21

[72]

(א) קצבת הנכות המשתלמת למבוטח שבעת הפגיעה בעבודה טרם מלאו לו 18 שנים, להוציא מבוטח לפי סעיף 3 שלא משתלם לו שכר בעד עבודתו, תוגדל לאחר שמלאו לו 18 שנים ותשוב ותוגדל לאחר שמלאו לו 21 שנים, הכל כפי שנקבע.

(ב) מבוטח כאמור שנפגע בעבודה לאחר שמלאו לו 18 שנים אך טרם מלאו לו 21 שנים, תוגדל קצבת הנכות המשתלמת לו בעת הגיעו לגיל 21 שנים, כפי שנקבע.

116. ניכוי הוצאות כלכלה

[73]

היה נכה העבודה, בתוקף זכותו לפי סעיף 86, במקום שבו נותנים לו אכסון וכלכלה, רשאי המוסד להקטין בשיעור שנקבע את הקצבה שהוא זכאי לה בעד הזמן שבו הוא נמצא באותו מקום, ובלבד שהניכוי לא יעלה על הוצאות כלכלתו שם.

117. הגדלת קצבת הנכות³³

[73א]

קצבת הנכות המשתלמת לנכה עבודה שדרגת נכותו 50% ומעלה, בשל פגיעה בעבודה שאירעה באחת השנים הנקובות בלוח ו' (להלן - שנת הפגיעה), תוגדל בשיעור הנקוב באותו לוח בצידה של שנת הפגיעה, ובלבד שלא תעלה על הסכום המרבי ליום האמורים בסעיף 97(א) כפול שלושים.

סימן ו': קביעת דרגת נכות

118. קביעת דרגת נכות

[61]

(א)³⁴ רופא או ועדה רפואית יקבעו לפי כללים שנקבעו בתקנות -

³³ ס' 117 - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום " הנקוב בלוח ה'" בא "האמורים בסעיף 97(א)". ר' הערות תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

(1) אם הנכות נובעת מהפגיעה בעבודה ובאיזו מידה;

(2) את דרגת הנכות לענין סימן זה, לפי מבחנים ובהתאם לעקרונות שהשר קבע לאחר התייעצות עם שר הבריאות.

(א)104 סעיף (א) קביעה כאמור בסעיף קטן (א) תיעשה אם המבוטח הגיש תביעה לפי סעיף 104(א) וכן אם המוסד או הנכה הגישו תביעה לקביעה מחדש של דרגת הנכות.

(ב)66 אופן מינוים של רופאים ואופן הרכבת ועדות רפואיות וסדרי עבודתן ייקבעו בתקנות בכפוף להוראות אלה:

(1) לא ימונה רופא או חבר ועדה רפואית, אלא אם כן השתתף בתכנית הכשרה שמקיים מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (בסעיף קטן זה - מוסד מוכר), וקיבל אישור, מאת המוסד המוכר, על כך שסיים את התכנית בהצלחה;

(2) רופא או חבר ועדה רפואית שמונה כאמור, ישתתף בתכנית המשך לתכנית ההכשרה האמורה בפסקה (1), שמקיים מוסד מוכר, בתוך עשר שנים ממועד סיומה של תכנית ההכשרה, ולאחר מכן ישתתף, אחת לחמש שנים, בתכניות המשך נוספות שמקיים מוסד כאמור; רופא או חבר ועדה רפואית שלא השתתף בתכנית המשך כאמור בפסקה זו ולא קיבל אישור מאת המוסד המוכר, על כך שסיים את תכנית ההמשך בהצלחה, יפקע מינויו;

(3) המנהל הכללי של משרד הבריאות יכיר בתכנית הכשרה ובתכניות המשך, לענין פסקאות (1) ו-(2), לאחר התייעצות עם המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל, ולפי תנאים וכללים שקבע שר הבריאות.

(ג)77 בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע תקופה שבעדה תשולם הגמלה, שהנכה זכאי לה בעקבות קביעת דרגת נכות מחדש, אף בשונה מהוראות סעיף 296.

119. דרגת נכות שאינה יציבה

[62]

על אף הוראות סעיף 118 רשאים הרופא או הועדה הרפואית לקבוע דרגה שאינה יציבה, אף בשיעור העולה על הקבוע במבחנים, ובלבד שהשיעור לא יעלה על 100% והוא יכול להיות מלפני היום שבו נקבע, ולעתידי לא יהיה ליותר משנה אחת מהיום שבו נקבע.

120. סייג לקביעת דרגת נכות

[63]

(א) בקביעת דרגת נכות לא ישימו לב לכל מום, פגם או ליקוי מלידה או כתוצאה ממחלה, מתאונה או מכל סיבה אחרת שהיו לפני הפגיעה שבקשר אתה מוערכת דרגת הנכות, וכן לכל מום, פגם או ליקוי שבאו ממחלה, מתאונה או מכל סיבה אחרת אחרי פגיעה בעבודה כאמור אם אינם תוצאה ישירה מאותה פגיעה בעבודה.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות מיוחדות בדבר חישוב דרגת הנכות, לענין סעיף קטן (א), לגבי כלל הנכים או לסוגים.

³⁴ ס' 118(א) (ריישא) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "רופא או ועדה רפואית יקבעו לפי בקשת נכה העבודה או המוסד, הכל כפי שנקבע בתקנות" באה הריישא דלעיל.

³⁵ ס' 118(א) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

³⁶ ס' 118(ב) - בת' 115, ת"ת - ראה הערות מבוא לת' 115, נוסף בסוף הריישא "בכפוף להוראות אלה: " וכן נוספו סעיפי המשנה (1), (2) ו-(3) בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה ומעבר בהערות מבוא לת' 115.

³⁷ ס' 118(ג) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

121. התחשבות בנכות קודמת

[א63]

על אף הוראות סעיף 120, רשאי השר לקבוע, באישור ועדת העבודה והרווחה, נסיבות שלפיהן תובא בחשבון לצורך הגדלת דרגת הנכות אף נכות קודמת כתוצאה מפגיעה בעבודה אשר בשלה שולמה או משתלמת גמלה לפי סימן ה', אם עקב האופי המצטבר של הנכויות נפגע במידה ניכרת כושר השתכרותו של נכה העבודה.

122. ערר

[64]

(א) הרואה עצמו נפגע מהחלטה של רופא או של ועדה רפואית, רשאי, בתנאים שנקבעו, לערור עליה לפני הוועדה הרפואית לעררים.

(ב)³⁸ אופן הרכבתה של הוועדה הרפואית לעררים, סמכויותיה וסדרי עבודתה יהיו כפי שנקבע ויחולו לעניין מינוי והכשרה של חברי הוועדה האמורה, הוראות פסקאות (1) עד (3) של סעיף 118(ב), בשינויים המחויבים.

(ג) ועדה רפואית לעררים תוכל להיעזר ביועץ שאינו רופא; השר יקבע את דרכי מינויו של יועץ כאמור.

123. ערעור

[א64]

החלטת הוועדה הרפואית לעררים ניתנת לערעור, בשאלה משפטית בלבד, לפני בית דין אזורי לעבודה; פסק דינו של בית הדין ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי לעבודה אם נתקבלה רשות לכך מאת נשיא בית הדין הארצי לעבודה או סגנו, או מאת שופט של בית הדין הארצי שמינה לכך הנשיא.

124. קביעת דרגה - תנאי לתובענה

[65]

קביעת דרגת הנכות, לפי סעיפים 118 עד 122, היא תנאי מוקדם לכל תובענה לענין סימן זה בפני בית הדין לעבודה; הקביעה תחייב את בית הדין לעבודה.

125. קביעת הוצאות מחיה ולינה

[ב73]

המתייצב בפני רופא או ועדה רפואית לעררים יהיה זכאי להוצאות מחיה ולינה וכן לתמורה בעד הפסד שכר או הכנסה בהתאם לתעריפים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

סימן ז': סמל ותעודה לנכי עבודה

³⁸ ס' 122(ב) - בת' 115, נוספה הסיפא המתחילה במילים "ויחולו לעניין מינוי והכשרה..." ר' הוראות תחילה ומעבר בהערות מבוא לת' 115.

126. סמל ותעודה לנכי עבודה

[83]

נכה עבודה שנקבעה לו דרגה יציבה של 20% או יותר, יעניק לו המוסד סמל מיוחד ותעודה המעידים על נכותו.

127. הצורה ודרכי השימוש

[84]

צורת הסמל והתעודה, דרכי הענקתם והוראות בדבר ייצורו של הסמל, המסחר בו וכל שימוש אחר בו או בדמותו לצרכי מסחר או פרסומת, ייקבעו בתקנות.

128. עונשין

[85]

(א) מי שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר ששה חודשים :

(1) ענד את הסמל או סמל הדומה לו עד כדי להטעות ולא היה רשאי לענדו ;

(2) ייצר את הסמל או סמל הדומה לו עד כדי להטעות, הציעו למכירה, סחר בו או השתמש בו או בדמותו שלא בהתאם לתקנות.

(ב) אין סעיף קטן (א) גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי חיקוק אחר.

129. פטור

[86]

הוראות סעיפים 127 ו-128(א)(2) לא יחולו על בעל סימן מסחר שנרשם בפנקס סימני המסחר לפי פקודת סימני המסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972, בתאריך קודם לתאריך קביעת צורת הסמל כאמור בסעיף 127.

סימן ח' : גמלאות לתלויים בנפגעי עבודה

130. פרשנות

[74]

(א) אלה בגדר תלויים במבוטח לענין סימן זה :

(1) אשתו בשעת מותו ;

(2)³⁹ ילדו כמשמעותו בסעיף 238 או 252(ג1) ;

(3) הורים שעיקר פרנסתם על המבוטח וכן הורים שאינם מסוגלים לכלכל עצמם והמוסד אישרם כתלויים תלות מלאה או חלקית, מאחר שלדעתו שורת הצדק מחייבת זאת ; בפסקה זו, "הורה" - לרבות הורה מאמץ לפי חוק האימוץ, הורה המוכיח אימוץ על ידי פסק דין של בית משפט מוסמך והורה חורג ;

³⁹ . ס' 130(א)(2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נוסף בסופו הטקסט "או 252(ג1)".

(4) סב, סבה, אח או אחות הגרים בביתו של המבוטח לפחות שנים עשר חודשים לפני הפגיעה וכל פרנסתם על המבוטח ואינם מסוגלים לכלכל עצמם וכל עוד אינם מסוגלים לכלכל עצמם;

(5)⁴⁰ מי שהיה בן זוגה של המבוטחת בשעת פטירתה, כל עוד יש עמו ילד או אינו מסוגל לכלכל עצמו או הכנסתו אינה עולה על האמור בלוח ט' (להלן - אלמן); בן זוג של מבוטחת שבשעת פטירתה היה עמו ילד שמלאו לו 18 שנים אך לא נתקיימו בו התנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של הגדרת "ילד" שבסעיף 238 או התנאים שבסעיף 252(ג1), ייחשב כאלמן מהיום שבו נתקיים בילד תנאי מהתנאים האמורים בסעיף 238 או שהתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 252(ג1); השר רשאי לקבוע בצו, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, סכומים אחרים לענין הגדרה זו במקום הסכומים שבלוח ט'.

(ב) בסימן זה להלן -

(1) דין אלמן כדין אלמנה;

(2) "אלמנה", "אלמן" או "ילד" - אלמנה, אלמן או ילד שהם בגדר תלויים במבוטח לפי סעיף קטן (א);

(3) "קצבת נכות מלאה" - קצבת הנכות שהיתה משתלמת למבוטח אילו חל עליו סעיף 105.

131. זכות לקצבה או מענק

[75]

מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה למותו, ישלם המוסד לתלויים בנפטר קצבה חודשית או מענק לפי סימן זה.

132. שיעורי קצבת תלויים

[76]

המוסד ישלם קצבה בשיעורים שיחושבו באחוזים מקצבת הנכות המלאה כמפורט להלן:

(1) לאלמנה שהיא בת 50 שנים ומעלה - 60%;

(2) לאלמנה שהיא בת 40 שנים ומעלה ועוד אינה בת 50 שנים - 40%;

(3) לאלמנה שערב פטירתו של המבוטח לא היתה מסוגלת לכלכל עצמה מעבודה, כל זמן שאין היא מסוגלת כאמור, ויהא גילה אשר יהא - קצבה כאילו מלאו לה 50 שנים;

(4) לאלמנה שהיו עמה ילדים ואינם עמה עוד - קצבה כאילו מלאו לה 50 שנים;

(5) לאלמנה שעמה ילדים, ויהא גילה אשר יהא, כל זמן שהילדים עמה - קצבה לפי פסקה (1) ותוספת ילדים -

(א) לילד אחד - 20%;

(ב) לשני ילדים - 30%;

(ג) לשלושה ילדים ויותר - 40%;

(6) לילדים שהניח אחריו המבוטח ואין אלמנה זכאית לקבל בשבילם תוספת לפי פסקה (5) -

⁴⁰ . ס' 130(א)(5) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נוספה בשני מקומות בסעיף ההתייחסות לתנאים האמורים לסעיף 252(ג1).

- (א) לילד אחד - 60% ;
- (ב) לשני ילדים - 80% ;
- (ג) לשלושה ילדים - 90% ;
- (ד) לארבעה ילדים ויותר - 100% ;

(7) לתלויים אחרים שהניח אחריו המבוטח כשלא הניח אלמנה הזכאית לקצבה או ילדים הזכאים לקצבה -

- (א) לתלוי אחד - 50% ;
- (ב) לשני תלויים - 75% ;
- (ג) לשלושה תלויים - 90% ;
- (ד) לארבעה תלויים - 100% .

133. מענק לאלמנה

[77]

(א) אלמנה שלא מלאו לה עדיין 40 שנים ואינה זכאית לקצבה, או אלמנה שפקעה זכותה לקצבה שלא עקב נישואיה, ישלם לה המוסד מענק בסכום השווה לקצבה לפי סעיף 132(1) כפול שלושים ושש.

(ב) אלמנה הזכאית למענק לפי סעיף קטן (א) ואין סעיף 135 חל עליה, שוב לא תהא זכאית לקצבה בזכותו של אותו מבוטח, ואולם -

(1) אלמנה שילדה לו ילד אחרי מותו תהיה זכאית לקצבה החל ביום פטירתו של המבוטח, והמענק ששולם לה ייזקף על חשבון הקצבה המגיעה לה ;

(2)⁴¹ אלמנה, שאחד התנאים האמורים בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן מתקיים בילד שעמה אחרי מותו של המבוטח, תהיה זכאית לקצבה החל ביום שבו נתקיים בילד אותו תנאי, והמענק ששולם לה ייזקף על חשבון הקצבה המגיעה לה :

(א) תנאי מהתנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 ;

(ב) התנאים שבסעיף 252(ג1).

134. קצבה למפרע לבן זוג תלוי

[א77]

נפטר מבוטח ובן זוגו חדל להיות מסוגל לכלכל עצמו תוך שנה מהפטירה, יהיה זכאי בן הזוג לקצבה החל ביום הפטירה כל עוד אינו מסוגל כאמור, ואם שולם לו מענק - ייזקף המענק על חשבון הקצבה המגיעה לבן הזוג.

⁴¹ ס' 133(ב2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 הוחלפו המילים "האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של הגדרת "ילד" שבסעיף 238" במילים "האמורים בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן", ונוספו בסיפא פסקאות (א) ו(ב).

(א) חזרה האלמנה ונישאה, תפקע זכותה לקצבה והמוסד ישלם לה מענק בשני שיעורים כלהלן:

(1) לאחר יום נישואיה מחדש - סכום השווה לקצבת תלויים המחושב על בסיס שיעור הקצבה כאמור בסעיף 132(1) (להלן - שיעור הקצבה) שהשתלמה בעד החודש שבו נישאה מחדש, כפול שמונה עשרה;

(2) כתום שנתיים מיום נישואיה מחדש - סכום השווה לשיעור הקצבה כפי שהיתה משתלמת לה, לולא נישאה מחדש, בעד החודש האחרון של השנתיים האמורות, כפול שמונה עשרה;

ואולם אם חדלה להיות נשואה לפני תום עשר שנים מהיום שבו חזרה ונישאה, או שתוך תקופה זו החלו הליכי גירושין בינה לבין בן זוגה בפני בית דין או בפני בית משפט, תהא זכאית מחדש לקצבה החל ביום שבו חדלה להיות נשואה כאמור, והמענק או שיעורו הראשון ששולם לה לפי סעיף קטן זה ייזקף על חשבון הקצבה, לפי ההוראות שבפסקאות (1) עד (4) של סעיף 262(א).

(ב) נפטר בעלה של האלמנה מהנישואין החדשים והיא מקבלת מכוחו קצבת תלויים או קצבת שאירים, ישולם לה השיעור השני של המענק, אף אם טרם חלפו שנתיים מיום נישואיה מחדש; המענק יחושב על בסיס שיעור הקצבה שהיתה משתלמת לה בעד החודש שבו נפטר בעלה כאמור, לולא נישאה מחדש.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע סוגי מקרים ותנאים שבהם לא תפקע זכותה לקצבה של אלמנה שחזרה ונישאה.

136. קצבה כשיש גם תלויים אחרים

הניח אחריו המבוטח אלמנה הזכאית לקצבה או ילדים הזכאים לקצבה וגם תלויים אחרים, ישלם המוסד לתלויים האחרים קצבה השווה לסכום שלפי סעיף 132(5) או (6) היה מיתוסף לקצבה המשתלמת לאלמנה או לילדים אילו אותם תלויים היו ילדים שהניח אחריו המבוטח, ובלבד שכל הקצבאות לא יעלה על קצבת הנכות המלאה.

137. תלויים חלקיים

תלויים שהמוסד אישרם כתלויים חלקיים לפי סעיף 130(א)(3), תופחת הקצבה המשתלמת להם לפי סעיפים 132(7) או 136 באופן יחסי למידת תלותם כפי שאישר אותה המוסד.

138. תקנות בדבר תשלומים וחלוקתם

השר רשאי לקבוע לידי מי ישלמו קצבה לפי סעיפים 132(6) או (7) או 136, ואם אין היא משתלמת במלואה לידי אדם אחד - כיצד יחלקוה.

(א) בשום פנים לא יעלה סך כל הקצבאות המשתלמות לפי סימן זה על קצבת הנכות המלאה.

(ב) היו תובעים קצבה לפי סימן זה יותר מאדם אחד ובגלל הוראות סעיף קטן (א) אי אפשר לספק את כל התביעות במלואן, יפסוק בית הדין לעבודה למי ישלמו את הקצבה או כיצד תחולק הקצבה בהתחשב במצב הכלכלי של התובעים ובמידת תלותם באדם שבזכותו משתלמת הקצבה; ואולם אם הוגש הסכם בכתב של התובעים בענין תשלום הקצבה או חלוקתה, תשולם הקצבה, או תחולק לפי ההסכם.

140. הגדלת קצבת התלויים⁴²

[82א]

קצבת התלויים המשתלמת בשל פגיעה בעבודה שאירעה בשנים הנקובות בלוח ו' תוגדל בשיעור הנקוב באותו לוח בצידה של שנת הפגיעה, ובלבד שלא תעלה על השיעור המרבי ליום, האמור בסעיף 97(א), כפול שלושים.

141. הצמדת קצבת תלויים למדד⁴³

קצבת התלויים תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת.

142. עדכון קצבת תלויים

בוטל⁴⁴.

143. מענק ליתום שהגיע למצוות

[82ד]

(א)⁴⁵ מבוטח שפגיעה בעבודה גרמה למותו, ומשתלמת מכוחו קצבת תלויים, ישלם המוסד לילדו בהגיעו לגיל 13 שנים, ולילדתו בהגיעה לגיל 12 שנים, מענק בשיעור שני שלישים מהסכום הבסיסי.

(ב)⁴⁶ בוטל.

⁴² ס' 140 - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "הנקוב בלוח ה'" בא "האמור בסעיף 97(א)". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁴³ ס' 141 בנוסח המקורי:

"(א) קצבת תלויים תשתנה ב-1 בינואר של כל שנה לפי שיעור התנודות שחלו בשכר הממוצע מ-1 בינואר הקודם (להלן בסעיף זה - התנודות).

(ב) קצבה שהוגדלה לפי שיעור התנודות או מכוח סעיף 105(ב) לא תעלה על הסכום הנקוב בלוח ה' כפול שלושים, כשהיא מחושבת באחוזים מקצבת הנכות המלאה כאמור בסעיף 132.1. הוחלף בת' 61, ת"ת 1.1.06 לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁴⁴ ס' 142 בנוסח המקורי:

"(א) אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, תוגדל קצבת התלויים, בשיעור הפיצוי, מיום תחילת הפיצוי.

(ב) העלאת קצבה מכוח סעיף קטן (א) או מכוח סעיף 105(ב) תעמוד בתוקפה עד 31 בדצמבר לאחריה."

בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁴⁵ ס' 143(א) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום הסיפא "מהשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

144. הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמנה וליתום

[90, 90א]

(א) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות ותנאים בדבר -

(1) מתן הכשרה מקצועית לאלמנה או לאלמן, לרבות דמי מחיה והוצאות אבחון;

(2)⁴⁷ תשלומי דמי מחיה והוצאות אבחון בעד יתום שעיקר זמנו מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית או שהוא לומד במוסד חינוכי כהגדרתו בסעיף 252(ג1) ומתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף.

(ב)⁴⁸ לענין סעיף זה, "יתום" - יתום שהוא תלוי לפי סעיף 130(א2), ומשתלמת מכוח הורה קצבת תלויים.

סימן ט': שונות

145. הפחתת גמלה, השהייתה או שלילתה

[87]

המוסד רשאי להפחית, להשהות או לשלול גמלה לפי פרק זה אם התובע גמלה -

(1) הפר, ללא צידוק מספיק, הוראה של רופא מוסמך לכך מטעם המוסד, שהיתה מכוונת להחיש את החלמתו, להחזיר את כושר עבודתו או להפחית את דרגת נכותו;

(2) נהג בדרך שמן המפורסמות הוא כי היא עלולה למנוע את החלמתו או החזרת כושר עבודתו או לעכב בעדן;

(3) הפר הוראות שניתנו על פי חוק זה בקשר לשיקומו המקצועי.

146. ביקורת

[88]

(א) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר חובת מעביד, רופא או מבוטח למסור הודעות על פגיעה בעבודה.

(ב) מי שהסמיכו המוסד לכך רשאי להיכנס בכל עת סבירה לביתו של מבוטח התובע גמלה, או שקיבל גמלה, לפי פרק זה, כדי לחקור בכל ענין הכרוך בקבלת הגמלה.

⁴⁶ . סי' 143(ב) בנוסח המקורי:

"אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, יוגדל המענק לפי סעיף זה בשיעור הפיצוי"
בוטל בתי' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לתי' 61.

⁴⁷ . סי' 144(א2) - בתי' 196, ת"ת 1.7.17. נוספה הסיפא החל במילים "או שהוא לומד במוסד..."

⁴⁸ . סי' 144(ב) - בתי' 196, ת"ת 1.7.17. נמחקו אחרי המילים "יתום שהוא", המילים: "ילד כמשמעותו בסעיף 238, והוא בבחינת".

147. פקודת הפיצויים לעובדים

[89]

הוראותיה של פקודת הפיצויים לעובדים, 1947, יוסיפו לחול לגבי חבלת גוף בתאונה שאירעה תוך כדי עבודה ועקב עבודה (בלשון הפקודה - הנובעת מהעבודה ובמהלך ההעבדה) לפני יום כ"ז באדר ב' התשי"ד (1 באפריל 1954) וכן לגבי מחלה מהמפורטות בתוספת השלישית לפקודה ושלפיה הגיעו לראשונה פיצויים בגלל אותה מחלה לפני היום האמור.

148. ארגון יציג ודמי חברות

[א89]

(א)⁴⁹ על אף הוראות סעיף 303, רשאי המוסד לנכות מקצבה של נכה עבודה שנקבעה לו דרגת נכות יציבה, דמי חברות לטובת ארגון, שהשר הכריז עליו כארגון של נכי עבודה, ותשלומים לקרן לעזרה הדדית של אותו ארגון ודמי השתתפות בביטוח חיים הדדי שסידר הארגון כמו כן רשאי המוסד לנכות מקצבה של נכה עבודה כאמור דמי השתתפות בביטוח סיעודי קבוצתי שסידר הארגון ושמתיימות בו הוראות סעיף קטן (ה), ובלבד שנכה העבודה נתן את הסכמתו לניכוי דמי ההשתתפות בביטוח הסיעודי מראש ובכתב.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע את הסכום המרבי שמותר לנכות כל חודש מקצבה של נכה עבודה לפי סעיף קטן (א); נקבעו כללי עיגול לפי סעיף 381, יוגדל או יוקטן הסכום המרבי, לפי הענין, כמתחייב מכללי העיגול.

(ג)⁵⁰ הודיע נכה העבודה למוסד בכתב על התנגדותו לניכוי, או על ביטול הסכמתו לניכוי, לפי הענין ייפסק הניכוי בתום חודש מיום קבלת ההודעה.

(ד)⁵¹ הוראות סעיף זה בדבר ניכוי דמי חברות לטובת ארגון של נכי עבודה וניכוי תשלומים לקרן לעזרה הדדית של ארגון כאמור, וכן ניכוי דמי השתתפות בביטוח חיים הדדי ובביטוח סיעודי קבוצתי יחולו גם על אלמן ואלמנה כמשמעותם בסעיף 130.

(ה)⁵² המוסד לא ינכה דמי השתתפות בביטוח סיעודי קבוצתי אלא אם כן התקיימו תנאים אלה:

(1) לכל חברי ארגון נכי העבודה שהם נכי עבודה שנקבעה להם דרגת נכות יציבה או שהם אלמן או אלמנה כמשמעותם בסעיף 130, ניתנה האפשרות להצטרף לביטוח האמור, למעט מי שביום ההצטרפות לביטוח, כבר התרחש לגביו מקרה ביטוח כהגדרתו בפוליסת הביטוח;

(2) בפוליסת הביטוח התחייב המבטח לשלם תגמולי ביטוח בקרות מקרה הביטוח, לפי שיעור מוסכם מראש, בלא תלות בהוצאות שהוציא המבוטח בשל מקרה הביטוח.

(ו)⁵³ השר רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה.

149. מימון פעולות בטיחות בעבודה

[ב89]

(א)⁵⁴ המוסד ישתתף, לאחר התייעצות עם המועצה, במימון פעולות המיועדות למניעת תאונות בעבודה במפעלים או במקומות עבודה אחרים, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות

⁴⁹ ס' 148 (א) - בת' 125, ת"ת - 90 יום מיום פרסום התקנות, נוספה הסייפא המתחילה במילים "כמו כן רשאי...".

⁵⁰ ס' 148 (ג) - בת' 125, ת"ת - ר' הערת שוליים לסעיף 148(א), אחרי "התנגדותו לניכוי" בא "או על ... לפי הענין".

⁵¹ ס' 148 (ד) - בת' 125, ת"ת - ר' הערת שוליים לסעיף 148(א), אחרי "ארגון כאמור" בא "וכן ניכוי...קבוצתי".

⁵² ס' 148 (ה) - נוסף בת' 125, ת"ת - ר' הערת שוליים לסעיף 148(א), בנוסח דלעיל.

⁵³ ס' 148 (ו) - נוסף בת' 125, ת"ת - ר' הערת שוליים לסעיף 148(א), בנוסח דלעיל.

המוסד, בשנת כספים פלונית, להשתתף במימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 8,743,400 שקלים חדשים. מימון לפי סעיף זה ייעשה על פי תנאים וכללים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר, להתחייב להשתתף במימון פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות שייקבע בהסכמת שר האוצר;

(2) התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, להשתתף במימון פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המועצה, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת;

(3) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף זה, בשנת הכספים שבה ניתנה ההתחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, רשאי המוסד, בהתייעצות עם המועצה, להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו הוא רשאי להתחייב באותה שנת כספים לפי סעיף קטן (א) ופסקאות (1) ו-(2), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור.

(ג) הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר.

⁵⁴ ס' 149(א) - בת' 61, סומן סעיף 149 בסימן (א) ובמקום "ובלבד שסך ההוצאה השנתית לפעולות כאמור לא יעלה על 1% מאמדן הגביה השנתית של דמי ביטוח נפגעי עבודה" בא "ובלבד שהסכום... 7 מליון שקלים חדשים". ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) בהערות מבוא לת' 61. בת' 227, ת"ת 1.1.22 שונה הסכום ל-8,743,400 ש"ח.

⁵⁵ ס' 149(ב) - נוסף בת' 61 בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

⁵⁶ 149(ב)2 - הוראת שעה שנקבעה בת' 89 קובעת כי לתקופה 1.1.07-31.12.07 ייקרא הסעיף כאילו המילים "או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך" נמחקו.

⁵⁷ ס' 149(ג) - נוסף בת' 61 בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

58. ס' 149א - נוסף בת' 205, ת"ת 1.1.19. ראו הוראות תחילה, תחולה ודיווח לכנסת בהערות המבוא לתיקון זה. בת' 233, ת"ת 1.6.23 הוחלף הסעיף בנוסח דלעיל. עד להחלפתו, היה נוסחו כדלקמן:

"149א. חיוב מעסיק בתשלום לפי רמת הסיכון להתרחשות פגיעה בעבודה - הוראת שעה (א) בסעיף זה -

הכנסה חודשית" - ההכנסה של העובד המשמשת יסוד לחישוב דמי ביטוח לפי פרק ט"ו;
 "מבצע בנייה" - קבלן לעבודות הנדסה בנאיות, לרבות עבודות בענף הבניין, המבצע עבודה כאמור, כולה או חלקה, באמצעות קבלנים העובדים עבורו;
 "עבודות הנדסה בנאיות" ו"קבלן לעבודות הנדסה בנאיות" - כהגדרתם בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969;

"עובד" - לרבות מי שחלות עליו הוראות סעיף 344א או 378א, ולמעט כל אחד מאלה:

(1) מי שחל עליו פרק י"ג;

(2) עובד המועסק בידי יחיד שלא לצורך עסקו או משלח ידו של אותו יחיד;

"תאונת עבודה" - כמשמעותה בסעיפים 79 ו-280(2) עד (6), לרבות פגיעה בעבודה כמשמעותה בסעיף 84 או 84א.

(ב) מעסיק חייב לשלם בעד עובדו, נוסף על דמי הביטוח לפי חוק זה, תשלום לפי רמת הסיכון להתרחשות תאונת עבודה אצל המעסיק (בסעיף זה - תשלום לפי רמת סיכון), בהתאם להוראות המפורטות להלן:

(1) סכום התשלום לא יפחת מ-0.1% מהכנסתו החודשית של העובד ולא יעלה על 0.35% מהכנסתו כאמור;

(2) התשלום ישתנה בהתאם לסיכון להתרחשות תאונת עבודה אצל אותו מעסיק; השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע את אמות המידה לחישוב התשלום לפי רמת סיכון ואת משקלן היחסי, והכול בהתבסס על נתונים כמפורט להלן לגבי המעסיק שברשות המוסד, הנוגעים לחמש השנים שקדמו לשנה שבעדה משולם אותו תשלום:

(א) מספר עובדי המעסיק, מספר עובדיו שהוכרו כנפגעים בתאונת עבודה ושיעור העובדים שהוכרו כאמור מקרב כלל עובדי המעסיק; לגבי עבודות הנדסה בנאיות לרבות עבודות בענף הבניין, במספר העובדים של מעסיק שהוא מבצע בנייה יובאו בחשבון, לעניין פסקת משנה זו, גם עובדים של קבלן משנה שעמו הוא התקשר ושמצעיים עבודה עבורו, ככל שנתונים אלה ברשות המוסד;

(ב) דרגת הנכות שנקבעה לעובד עקב תאונת העבודה ומספר הימים שבעדם היה העובד זכאי לדמי פגיעה עקב התאונה;

(ג) ענף העבודה שבו פועל המעסיק, ומספר הנפגעים בתאונת עבודה אצל המעסיק יחסית למספר הנפגעים בתאונות עבודה באותו ענף;

(ד) אמצעי אכיפה מינהליים שנקטו נגד המעסיק לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, או לפי סימן ב' בחלק ב' או סימן ג' בחלק ג' לתוספת השנייה לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011, ככל שמושרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים מסר לגביהם מידע למוסד באופן מקוון, וכן מידע בדבר הליכי אכיפה אחרים שנקטו נגד המעסיק בשל הפרה של הוראות בטיחות בעבודה או בקשר לפגיעה בעבודה, שנמסר למוסד בדרך האמורה לפי נוהל שעליו יורה השר בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

(ג) השר, בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נתונים נוספים על הנתונים המפורטים בסעיף קטן (ב)2 או נתונים אחרים מאותם נתונים, שימשו בחישוב תשלום לפי רמת סיכון, ובלבד שאם קבע כאמור לגבי נתונים שאינם ברשות המוסד אלא ברשות גוף ציבורי, יקבע השר בדרך האמורה גם הוראות לעניין מסירת הנתונים כאמור על ידי הגוף הציבורי למוסד; בפסקה זו, "גוף ציבורי" - הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם, ותאגיד שהוקם בחוק.

(ד) השר רשאי לקבוע כי הוראות סעיף קטן (א)2(ב) לעניין עבודות הנדסה בנאיות יחולו גם על עבודות בענפים אחרים, בשינויים שיקבע.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים ובשינויים שיקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, גם לעניין מחלת מקצוע, ובלבד שיש קשר בינה ובין העבודה אצל המעסיק.

(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ב)1, השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע בחלוקה לפי סוגי עיסוקים, אמצעים ופעולות להבטחת בטיחות העובדים וקידום בריאותם שאם הוכיח מעסיק כי נקט אותם יופחת התשלום לפי רמת סיכון שנקבע לגביו לפי סעיף קטן (ב) בשיעור שיקבע השר כאמור, ויכול שבעקבות ההפחתה כאמור יהיה התשלום לפי רמת סיכון לגבי אותו מעסיק קטן מ-0.1% מהכנסתו החודשית של העובד.

(א) בסעיף זה, "תאונת עבודה" - כל אחת מאלה :

(1) תאונת עבודה כמשמעותה בסעיפים 79 ו-80(2) עד (6) ;

(2) מחלת מקצוע לרבות פגיעה בעבודה כמשמעותה בסעיף 84 או 84א.

(ב) המוסד ימסור לוועדת העבודה והרווחה, בתקופות כמפורט בסעיף קטן (ג), דיווח על העניינים האלה :

(1) התקדמות עבודת הצוות הבין-משרדי שהוקם לפי החלטת הממשלה מס' 230 מיום ג' באדר התשפ"ג (24 בפברואר 2023) לבחינת נושא צמצום תאונות עבודה (להלן - הצוות), ובכלל זה דיווח על הגורמים שהופיעו לפני הצוות ונתונים ומגמות בתחום תאונות העבודה ;

(2) המלצות של הצוות לפעולות לצמצום תאונות העבודה, אם ניתנו, ובכלל זה הפעולות שיש לנקוט למניעה ואכיפה של תאונות העבודה, לרבות פעולות של גופים חוץ-ממשלתיים, וכן תיקוני החקיקה הנדרשים בתחום הבטיחות בעבודה ;

(3) נתונים שבידי המוסד על תאונות עבודה בתקופת הדיווח, לרבות סיווג הפגיעה בעבודה לפי הענף שבו אירעה התאונה, הגורמים לתאונה, שיעור דמי הפגיעה ששולמו, מספר ימי אי-הכושר ששולמו, דרגת הנכות שנקבעה וסך ההוצאה על גמלאות נפגעי עבודה ;

(4) שיעור הגבייה לענף נפגעי עבודה לפי לוח י'.

(ג) דיווחים בעניינים כאמור בפסקאות בסעיף קטן (ב) יימסרו לוועדת העבודה והרווחה, אחת לשלושה חודשים, כמפורט להלן :

(ז) המוסד יקבע, אחת לשנתיים, את התשלום לפי רמת סיכון לגבי מעסיק כאמור בסעיף קטן (ב) וימסור למעסיק הודעה על קביעת התשלום עד 1 במרס של השנה שבה נקבע כאמור ; קביעת תשלום לפי רמת סיכון תחול לגבי תשלום כאמור המשתלם בעד התקופה שתחילתה ב-1 בינואר של השנה שבה נמסרה הודעה כאמור.

(ח) על תשלום לפי רמת סיכון יחולו ההוראות החלות על דמי ביטוח לפי חוק זה, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה:

(1) על אף האמור בהוראות לפי סעיף 353, נקבע לגבי מעסיק תשלום לפי רמת סיכון בשיעור העולה על 0.1%, ישולם החלק בתשלום הנוגע לשיעור העולה על 0.1% כאמור ב-1 במאי בכל שנה, בעד שנת המס שקדמה לה ;

(2) יקראו את סעיף 359 כך :

(א) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "ועל קביעת תשלום לפי רמת סיכון ;"

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי "בסעיף קטן (א)" יבוא "או בתשלום לפי רמת סיכון בהתאם לקביעה לפי סעיף 149 א", ובסופו יבוא "ואולם השגה לעניין קביעת תשלום לפי רמת סיכון יכול שתתייחס רק לעניינים שניתן היה להשיג עליהם לגבי קביעת דמי ביטוח לפי הסעיפים המפורטים בסעיף קטן (א), אלא אם כן קבע השר אחרת ;"

(ג) בסעיף קטן (ה), אחרי "סעיף קטן (א)" יבוא "או הודעה לפי 149א(ז)".

(ט) מעסיק לא יהיה רשאי לנכות את התשלום לפי רמת סיכון, כולו או חלקו, משכרו של העובד.

(י) בתקופת תוקפו של סעיף זה כאמור בסעיף קטן (יא) יערוך המוסד מחקרים כמפורט להלן, וכן ידווח לוועדת העבודה והרווחה, אחת לשנה, על ההתקדמות ביישום הוראות סעיף זה:

(1) מחקר לבחינת ההשפעות של קביעת תשלום לפי רמת סיכון על ההתרחשות של תאונות עבודה ומחלות מקצוע, ובכלל זה מספרן וחומרתן ;

(2) מחקר שיערך בשיתוף עם משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ועם משרד הבריאות, לבחינת ההשפעות של קביעת תשלום לפי רמת סיכון על נקיטת אמצעים ופעולות בידי מעסיקים להבטחת בטיחות עובדים וקידום בריאותם ועל נכונותם של עובדים ושל מעסיקים לפעול לדיווח על תאונות עבודה ומחלות מקצוע לגורמים הנוגעים בדבר.

(יא) הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023).

- (1) דיווחים לפי פסקאות (1) ו-(2) - החל מיום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, ועד להגשת המלצות הצוות לשר האוצר ולשר העבודה;
- (2) דיווחים לפי פסקאות (3) ו-(4) - החל ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024) ועד ליום א' בטבת התשפ"ח (31 בדצמבר 2027).

פרק ו': ביטוח נפגעי תאונות
[ג'2]

150. הגדרות

[90ב]

בפרק זה -

"מבוטח" - תושב ישראל שמלאו לו 18 שנים, וטרם הגיע לגיל הפרישה;

"תאונה" - אירוע פתאומי שבו גורם חיצוני מביא לחבלה פיזית וכתוצאה ממנה לאבדן כושר התפקוד;

"אבדן כושר התפקוד" - לפי כללים ומבחנים שיקבע השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, לכל המבוטחים או לסוגים מהם.

151. הזכות ותחומיה

[90ג]

(א) מבוטח שאירעה לו תאונה, בין בישראל ובין בחוץ לארץ, יהיה זכאי לדמי תאונה בעד פרק הזמן שבו הוא נמצא בישראל ואבד לו כושר התפקוד, אם לא עסק למעשה בעבודה כלשהי.

(ב) הזכות לדמי תאונה לפי סעיף זה מותנית בכך שהמבוטח נבדק בדיקה רפואית תוך 72 שעות משעת התאונה, ואם המוסד אישר שתוצאות התאונה יכול שנתגלו לראשונה לאחר 72 השעות האמורות - תוך שבועיים מיום התאונה.

152. דמי תאונה

[90ד]

דמי תאונה ישולמו בעד תקופה שלא תעלה על 90 ימים רצופים החל ביום שלאחר יום התאונה, ובלבד שלא ישולמו בשנת כספים אחת בעד יותר מ-90 ימים.

153. סייג

[90ה]

(א) בעד שני הימים הראשונים שלאחר יום התאונה שבהם אבד למבוטח, שהוא עובד או עובד עצמאי, כושר התפקוד כתוצאה מתאונה, לא ישולמו דמי תאונה, אלא אם כן אבד לו כושר התפקוד כאמור 12 ימים לפחות בנוסף ליום התאונה.

(ב) בעד 14 הימים הראשונים שלאחר יום התאונה שבהם אבד למבוטח, שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, כושר התפקוד כתוצאה מהתאונה, לא ישולמו דמי תאונה.

154. שיעור דמי תאונה

[90ו]

דמי תאונה ליום הם -

1. ס' 150 - "מבוטח" - בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום הסיפא "וטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "וטרם הגיע לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

(1) לגבי מי שהיה ביום התאונה עובד או עובד עצמאי - כשיעור דמי הפגיעה ליום שהיו משתלמים לו לפי פרק ה' אילו נפגע בעבודה, אך לא פחות מהשיעור הקבוע בפסקה (2); פסקה זו לא תחול על עובד לשעה בעבודה שאינה לצורך עסקו או משלח ידו של מעביד ועל עובד עצמאי אלא אם כן בעת התאונה היו רשומים במוסד כאמור בסעיף 77;

(2) לגבי מבוטח שפסקה (1) אינה חלה עליו - סכום השווה ל-25% מהסכום הבסיסי.

155. כפל גמלאות

[190ז]

מבוטח הזכאי לתשלום על פי כל חיקוק, למעט פקודת הנזיקין, הסכם קיבוצי כמשמעותו בסעיף 180 או הסדר קיבוצי אחר, תקנון של קופת גמל, חוזה עבודה או תקנון של קרן ביטוח או פנסיה, בעד תקופת אי-כושר לעבודה או לתפקוד מטעמי בריאות, לא יהיה זכאי לגמלה לפי פרק זה לגבי התקופה שבה הוא זכאי לתשלום כאמור.

156. פרקי זמן שאין משלמים בעדם³

[190ח]

על אף הוראות פרק זה, לא ישולמו דמי תאונה בעד פרק הזמן שמתקיימות במבוטח הוראות סעיף 92(א) וכן בעד פרקי זמן שבהם נמצא המבוטח -

(1) במוסד לטיפול רפואי או סיעודי, שניתנים בו אכסון וכלכלה, שלא לצורך קבלת טיפול רפואי או סיעודי עקב התאונה;

(2) בשירות בצבא הגנה לישראל;

(3) במאסר.

157. מועד להגשת התביעה

[190ט]

על אף הוראות סעיף 296 תוגש תביעה לגמלה לפי פרק זה למוסד תוך 90 ימים מיום התאונה; ואולם המוסד יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, ליתן את הגמלה אם נתבעה אחרי המועד האמור בגלל סיבה שמנעה מהמבוטח הגשת התביעה במועד, ובלבד שהתביעה הוגשה תוך 90 ימים מהיום שחדלה להתקיים הסיבה האמורה.

² ס' 154(2) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום הסיפא שנוסחה היה: "מהשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר שקדם ליום התאונה, ואם חל פיצוי לאחר היום האמור ולפני יום התאונה - כשהוא מוגדל בשיעור הפיצוי שחל, מחולק בשלושים" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

³ ס' 156 - בת' 12, ת"ת 1.1.97, אחרי "דמי תאונה בעד...". בא "פרק הזמן... וכן בעד".

פרק ז': ביטוח אבטלה [ו'1]

סימן א': מבוטחים

158. הגדרות:

[127א]

בפרק זה -

"מבוטח" -

(1) תושב ישראל או תושב ארעי שמלאו לו 18 שנים וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1, והוא עובד הזכאי לשכר שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו;

(2) חייל ששירת שירות סדיר על פי חוק שירות בטחון, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, מיום שחרורו מהשירות ולמשך שנה מאותו יום (להלן - חייל);

(3) מי ששירת כמתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית או כמשרת בשירות לאומי-אזרחי תקופה שאינה קצרה מ-24 חודשים, מיום תום השירות ולמשך שנה מאותו יום, ואולם בת ששירתה כמתנדבת בשירות לאומי, ותקופת שירותה בפועל לא פחתה משישה חודשים, והיא נישאה בתוך 30 הימים מהיום שבו הפסיקה בפועל את השירות הלאומי (להלן - יום הפסקת השירות), יראוה כמי ששירתה כמתנדבת בשירות לאומי תקופה שאינה קצרה מ-24 החודשים האמורים, ומנין השנה האמורה יחושב מיום הפסקת השירות;

"מבוטח מיוחד" - מי שהיה זכאי לדמי אבטלה לפי הוראות פרק זה, אלמלא החל לעסוק במשלח יד כעובד עצמאי, בשנה שבתכוף לאחר התאריך הקובע; לעניין זה, יראו את המועד שבו השלים המבוטח את כל אלה, כמועד שבו החל לעסוק במשלח היד כאמור (בפרק זה - מועד פתיחת העסק) -

(1) מסר הודעה לרשות המסים בישראל בדבר התחלת עיסוקו במשלח יד כאמור, בהתאם להוראות סעיף 134 לפקודת מס הכנסה ולפי סעיף 52 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

(2) נרשם כעצמאי במוסד, לפי סעיף 379;

"לשכת שירות התעסוקה" ו"שירות התעסוקה" - כמשמעותם בחוק שירות התעסוקה;

"דמי אבטלה" - גמלה המשתלמת לזכאי לפי פרק זה;

"עובד" - למעט חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש, שרואים אותו כעובד לפי הוראות סעיף 3 או 3א(א);

¹ ס' 158 - "מבוטח" - בת' 23, ת"ת - ר' הערות מבוא, בפסקה (3) נוספה הסייפא המתחילה במילים "ואולם בת שהתנדבה...".

בת' 66, ת"ת 1.4.04 בפסקה (1) במקום "עוד לא מלאו לו 65 שנים" בא "וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1" ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

² ס' 158(3) - בת' 88, ת"ת 1.9.06, בפסקה (3) במקום "בת ששירתה" בא "מי ששירתה כמתנדב בשירות לאומי", המילים "בשירות לאומי בהתנדבות שאישר השר ובתנאים שקבע על פי פסקה (3)(ב) להגדרת "ילד" שבסעיף 238, " - נמחקו, במקום "בת שהתנדבה לשרת בשירות לאומי כאמור" בא "בת ששירתה כמתנדבת בשירות לאומי", במקום "יראוה כמי ששירתה בשירות לאומי בהתנדבות" בא "יראוה כמי ששירתה כמתנדבת בשירות לאומי" והמילים "להלן - מתנדבת בשירות לאומי" - נמחקו. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 88.

בת' 152, ת"ת 19.3.14, אחרי "כמתנדב בשירות לאומי" בא "או כמשרת בשירות לאומי-אזרחי", במקום "מתקופה שבה חייבת יוצאת צבא אשה בשירות סדיר על פי סעיף 16(1) לחוק שירות ביטחון", בא "מ-24 חודשים" ובמקום "מתקופה שבה חייבת יוצאת צבא בשירות סדיר כאמור" בא "מ-24 החודשים האמורים".

בת' 194, ת"ת 1.4.18 נוספו (3) פעמים בסעיף זה) המילים "או בהתנדבות קהילתית" וכן המילים "או ההתנדבות הקהילתית".

³ "מבוטח מיוחד" - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ג) בהערות מבוא לת' 114.

⁴ "עובד" - נוסף בת' 33, ת"ת 1.3.99, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 33.

"תאריך קובע"⁵ - ה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה, ובלבד שחלפו 12 חודשים לפחות מה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה הקודמת ולגבי מבוטח מיוחד ימנו את 12 החודשים האמורים, בלי למנות בהם תקופה של 24 חודשים, לכל היותר, בין מועד פתיחת העסק לבין מועד סגירתו ולעניין מבוטחת שנולדה ביום א' בטבת התשי"ד (1 בינואר 1960) או לאחריו, מלאו לה 57 שנים והיא זכאית לדמי אבטלה בעד מספר הימים כאמור בסעיף 171(א)(ב) או (ג), בפעם השנייה ואילך - יהיה התאריך הקובע ה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה, ובלבד שחלפו 18 חודשים לפחות מה-1 בחודש שבו התחילה תקופת האבטלה הקודמת

159. תקנות'

[127ב]

השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להרחיב בתקנות את חוג המבוטחים לענין פרק זה, בתנאים שקבע.

סימן ב' : תנאי הזכאות

160. זכאי לדמי אבטלה

[127ג]

א) דמי אבטלה ישולמו למבוטח שהוא מובטל, אשר השלים את תקופת האכשרה כמוגדר בסעיף 161 ומלאו לו 20 שנים (בפרק זה - זכאי) וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1.

ב) השר, בהתייעצות עם שר הבטחון ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגי חיילים הזכאים לדמי אבטלה לפני שמלאו להם 20 שנים.

ג) מובטל שהשלים את תקופת האכשרה כאמור, יראו אותו כזכאי לענין פרק זה אף אם לא מלאו לו 20 שנים ובלבד שמלאו לו 18 שנים והוא המפרנס היחיד של משפחתו או שיש לו ילד כמשמעותו בסעיף 238 ועיקר פרנסתו של הילד עליו, הכל לפי תנאים שנקבעו; לענין סעיף זה, "משפחה" - בן זוג, הורה, אח או אחות.

ד) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נסיבות מיוחדות שלפיהן יראו במי שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 20 שנים זכאי לענין פרק זה ובלבד שהשלים את תקופת האכשרה כאמור.

ה) לענין סעיף קטן (ב) וסעיפים 161(ג), 168, ו-170(ב) ו-174 דין מי ששירת כמתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית או משרת בשירות לאומי-אזרחי כאמור בפסקה (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158 כדין חייל, בשינויים המחוייבים.

בת' 186, ת"ת 1.7.17 הוחלפו המילים "קיבוץ או מושב שיתופי" במילים "קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש ונוספה ההתייחסות לסעיף 4א.

⁵ "תאריך קובע" - בת' 114, ת"ת 15.7.09, נוסף הקטע המתחיל במילים "ולגבי מבוטח מיוחד" ועד "לבין מועד סגירתו" ר' הוראת תחולה בס' 141(ג) להערות מבוא לת' 114. בת' 228, ת"ת 1.1.22, נוספה הסיפא החל במילים "ולענין מבוטחת שנולדה...".

⁶ ס' 159 - ראה תקנות הביטוח הלאומי (הרחבת חוג המבוטחים בביטוח אבטלה ותשלום דמי ביטוח), התשנ"ח-1997.

⁷ ס' 160(א) - בת' 33, ת"ת 1.3.99, במקום "למובטל שהשלים את תקופת האכשרה" בא "למבוטח... את תקופת האכשרה". ר' הערות מבוא לת' 33.

בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "ועוד לא מלאו לו 65 שנים" בא "וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

⁸ ס' 160(ה) - בת' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "161(ד)" בא "161(ג)". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85. בת' 88, ת"ת 1.9.06, במקום "מתנדבת בשירות לאומי" בא "מי ששירת כמתנדב בשירות לאומי כאמור בפסקה (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158". ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 88.

בת' 152, ת"ת 19.3.14, אחרי "בשירות לאומי" בא "או משרת בשירות לאומי-אזרחי".

(ו) מבוטח מיוחד, שלא מיצה את זכותו לדמי אבטלה בתוך 12 חודשים מהתאריך הקובע, רק מחמת עיסוקו במשלח ידו כעובד עצמאי, יהיה זכאי לדמי אבטלה לפי הוראות פרק זה, אם חדל לעסוק במשלח ידו ושב והפך מובטל בתוך התקופה המיוחדת; לעניין זה, יראו את המועד שבו השלים המבוטח את כל אלה, כמועד שבו חדל לעסוק במשלח ידו כאמור (להלן - מועד סגירת העסק) -

(1) מסר הודעה לרשות המסים בדבר הפסקת עיסוקו במשלח ידו כאמור, בהתאם להוראות סעיף 134 לפקודת מס הכנסה ולפי סעיף 61 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

(2) נרשם במוסד כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, לפי סעיף 345;

בסעיף זה, "התקופה מיוחדת" - 12 חודשים שלאחר התאריך הקובע שבמניינם לא תובא בחשבון התקופה הקצרה מבין אלה:

(1) התקופה שבין מועד פתיחת העסק לבין מועד סגירתו;

(2) 24 חודשים.

161. תקופת אכשרה

[127ד]

(א)⁹ לענין סימן זה, תקופת האכשרה לגבי תקופת אבטלה פלונית היא 12 חודשים קלנדריים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה, בעד אחד או יותר מהימים בחודש, בתוך 18 החודשים בתכוף לתאריך הקובע.

(ב)¹⁰ (בוטל).

(ג) בתקופת האכשרה של מובטל ייכללו, אף ללא תשלום דמי ביטוח -

(1) ימי אבל במשפחה שמטעמי דת או נוהג לא עבד בהם (להלן - ימי אבל);

9. בת' 194, ת"ת 1.4.18 נוספו המילים "או בהתנדבות קהילתית".
ס' 160 (ה) - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחולה בסעיף 141(ג) להערות מבוא לת' 114.

10. ס' 161(א) - בנוסח המקורי:

"(א) לענין סימן זה, תקופת האכשרה לגבי תקופת אבטלה פלונית היא אחת מאלה:

(1)

(א) 180 ימים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה תוך 360 הימים בתכוף לתאריך הקובע;

(ב) היה שכרו של הזכאי מחושב על בסיס יומי (בפרק זה - שכיר יום), דיו ששולמו דמי ביטוח אבטלה בעד 150 ימי עבודה תוך 360 הימים האמורים;

(2)

(א) 270 ימים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה תוך 540 הימים שקדמו לתאריך הקובע;

(ב) היה הזכאי שכיר יום, דיו ששולמו דמי ביטוח אבטלה בעד 225 ימי עבודה תוך 540 הימים האמורים;

(ג) הוראות פסקה זו יחולו בתנאי שהתאריך הקובע חל בתום 24 חודשים לפחות מהתאריך הקובע שקדם לו."

בת' 48, ת"ת 1.7.02, במקום פסקאות (1) ו-(2) בא:

"(1) 360 ימים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה בתוך 540 הימים בתכוף לתאריך הקובע;

(2) היה שכרו של הזכאי מחושב על בסיס יומי (בפרק זה - שכיר יום), דיו ששולמו דמי ביטוח אבטלה בעד 300 ימי עבודה בתוך 540 הימים האמורים."

בת' 141, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

11. ס' 161(ב) - בת' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "שבתקופת של 360 או 540 הימים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (א)" בא "שבתקופה של 540 הימים האמורה בסעיף קטן (א)". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.
בת' 141 בוטל סעיף קטן (ב) שנוסחו היה:

"השר יקבע הוראות בדבר חישוב תקופת האכשרה לגבי מי שבתקופה של 540 הימים האמורה בסעיף קטן (א)

היה בחלק הזמן שכיר יום ובחלק הזמן היה עובד שאינו שכיר יום."

ר' הוראות תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

12(2) ימי שירות סדיר על פי חוק שירות בטחון - עד שישה חודשי שירות כאמור, או ימי שירות מילואים בצבא הגנה לישראל;

13(3) ימי מחלה שבעדם היה העובד זכאי לדמי מחלה כמשמעותם לפי חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976.

(ד) בוטל¹⁴.

15(ה) השלים מבוטח את תקופת האכשרה כנדרש בסעיף קטן (א), לא תידרש ממנו תקופת אכשרה במשך שנים עשר החודשים שלאחר התאריך הקובע שלגבי השלים את תקופת האכשרה ולגבי מבוטח מיוחד ימנו את 12 החודשים האמורים, בלי למנות בהם תקופה של 24 חודשים, לכל היותר, בין מועד פתיחת העסק לבין מועד סגירתו ולעניין מבוטחת שנולדה ביום א' בטבת התש"ך (1 בינואר 1960) או לאחריו, ומלאו לה 57 שנים - לא תידרש ממנה תקופת אכשרה במשך 18 החודשים שלאחר התאריך הקובע שלגבי השלימה את תקופת האכשרה.

16(ו) תקופת עבודה המזכה במענק לפי הוראות סעיף 174א לא תיחשב כתקופת אכשרה.

162. תקופות נוספות¹⁷

[127ה]

18(א) לא הושלמה תקופת האכשרה מחמת אחת או יותר מהעילות המנויות בפסקאות שלהלן (להלן - החודשים החסרים), ימנו את 18 החודשים כאמור בסעיף 161, בלי למנות בהם את החודשים החסרים שאינם עולים על המספר הנקוב לצד כל עילה, ולעניין זה יראו היעדרות בחלק מחודש קלנדרי בשל אחת מהעילות כאמור, כהיעדרות בכל החודש, אלא אם כן אותו חודש נכלל בתקופת האכשרה לפי חוק זה:

19(1) הכשרה, השתלמות או הסבה מקצועית לפי הפניה משירות התעסוקה או ממי שאישר לכך שירות התעסוקה (לכל אלה ייקרא להלן - הכשרה מקצועית) - 12 חודשים;

20(2) מחלה או תאונה - שישה חודשים;

¹² ס' 161(ג)(2) - בת' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "שירות בטחון" בא "שירות בטחון - עד 180 ימי שירות כאמור". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

בת' 141, במקום "עד 180 ימי שירות" בא "עד שישה חודשי שירות". ר' הוראות תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

¹³ ס' 161(ג)(3) - נוסף בת' 26, ת"ת 1.6.98. בנוסח דלעיל. ראה הערות מבוא לת' 26. בת' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "שירות בטחון" בא "שירות בטחון - עד 180 ימי שירות כאמור". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

¹⁴ ס' 161(ד) - בנוסח המקורי:

"לא תידרש תקופת אכשרה לגבי זכאי שהוא חייל"

בוטל בת' 85, ת"ת 1.7.06. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

¹⁵ ס' 161(ה) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, נוסף הקטע החל במילים "ולגבי מבוטח מיוחד" ועד "לבין מועד סגירתו" ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ג) בהערות מבוא לת' 114. בת' 228, ת"ת 1.1.22. נוספה הסיפא החל במילים "ולעניין מבוטחת שנולדה...".

¹⁶ ס' 161(ו) - נוסף בת' 33, ת"ת 1.3.99, בנוסח דלעיל. ר' הערת מבוא לת' 33.

¹⁷ ס' 162 - ריישא - בת' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "את 360 או 540 הימים" בא "את 540 הימים". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

בת' 78, ת"ת 18.2.05, במקום "(1) עד (4)" בא "שלהלן".

בת' 141, הריישא שנוסחה היה:

"לא הושלמה תקופת האכשרה מחמת אחת או יותר מהעילות המנויות בפסקאות שלהלן (להלן - הימים

החסרים), ימנו את 540 הימים, כאמור בסעיף 161, בלי למנות בהם את הימים החסרים שאינם עולים על

המספר הנקוב לצד כל עילה:"

הוחלפה לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

¹⁸ בת' 198, ת"ת 1.12.17. הפך תוכן סעיף 162 לס"ק 162(א) ונוסף תת סעיף (ב).

¹⁹ ס' 162(1) - בת' 141, במקום "360 ימים" בא "12 חודשים". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

²⁰ ס' 162(2) - בת' 141, במקום "180 ימים" בא "שישה חודשים". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

(3)²¹ היעדרות מעבודה לפי סעיפים 6 ו-7 לחוק עבודת נשים - לפי מספר חודשי ההיעדרות;

(4)²² היעדרות אחרת של עובד מעבודתו מסיבות שאינן תלויות ברצונו - חודש אחד.

(5)²³ היעדרות מעבודה בתקופה שבעדה שולמו דמי הסתגלות מיוחדים - לפי תקופת הזכאות לדמי ההסתגלות כאמור בסעיף 52 לחוק יישום תכנית ההתנתקות.

(ב)²⁴ בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), בחישוב תקופת האכשרה, ימנו את 18 החודשים כאמור בסעיף 161 בלי למנות בהם את התקופה שתחילתה ביום שבו הפסיק המבוטח את עבודתו בפעם האחרונה לפני התאריך הקובע וסיומה בתאריך הקובע, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שלושה חודשים.

163. מובטל

[127]

(א) רואים אדם כמובטל אם הוא רשום בלשכת שירות התעסוקה כמחוסר עבודה לפי תנאים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, והוא מוכן ומסוגל לעבודה במקצועו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו (לשני אלה ייקרא להלן - עבודה מתאימה), ולשכת שירות התעסוקה לא הציעה לו עבודה כאמור.

(ב) השר רשאי לקבוע דרכי מתן אישורים על היות אדם מובטל ועל מספר הימים שבהם היה מובטל.

(ג)²⁵ מובטל שחלה בתקופת האבטלה או שנכללו בה ימי אבל, יראו אותו כמובטל בימי האבל או במשך 30 ימי המחלה תוך 12 חודשים מהתאריך הקובע ולגבי מבוטח מיוחד ימנו את 12 החודשים האמורים, בלי למנות בהם תקופה של 24 חודשים, לכל היותר, בין מועד פתיחת העסק לבין מועד סגירתו, והכל בלבד שמוסד רפואי, כמשמעותו בסעיף 89(א), אישר את מחלתו; ואולם לא ייחשב אדם כמובטל לפי סעיף קטן זה בשני הימים הראשונים בכל פעם שחלה אלא אם כן היו לו לפחות 12 ימי מחלה רצופים; לענין זה, "מחלה" - לרבות תאונה.

(ד)²⁶

(1) אדם שנבחן בבחינה במקצועות מעשיים בכתב לפי הוראות חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (בסעיף קטן זה - חוק לשכת עורכי הדין), לא יראו אותו כמובטל, בתקופה שתחילתה חודשיים לפני מועד הבחינה האמורה ועד למועד הבחינה; השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע מועד של בחינה אחרת שנקבעה לפי הוראות חוק לשכת עורכי הדין, כמועד שממנו תימנה תקופת החודשיים האמורה; הוראת פסקה זו תחול גם על אדם ששב ונבחן בבחינה האמורה.

(2) אדם שנבחן בבחינה סופית חלק ב' בנושא חשבונאות פיננסית מתקדמת הנערכת מטעם מועצת רואי חשבון לפי חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955 (בסעיף זה - חוק רואי חשבון), לא יראו אותו כמובטל, בתקופה שתחילתה חודשיים לפני מועד הבחינה האמורה עד למועד הבחינה; השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע מועד של בחינה אחרת שנקבעה לפי הוראות חוק רואי חשבון, כמועד ממנו תימנה תקופת החודשיים האמורה; הוראת פסקה זו תחול גם על אדם ששב ונבחן בבחינה האמורה.

(3) אדם שנבחן בבחינה סופית חלק ב' בנושא ביקורת חשבונות ובעיות ביקורת מיוחדות הנערכת מטעם מועצת רואי חשבון לפי חוק רואי חשבון, לא יראו אותו כמובטל, בתקופה שתחילתה חודשיים לפני מועד הבחינה האמורה ועד למועד הבחינה; השר, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע

²¹ ס' 162(3) - בת' 141, במקום "לפי מספר ימי ההיעדרות" בא "לפי מספר חודשי ההיעדרות". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

²² ס' 162(4) - בת' 141, במקום "30 ימים" בא "חודש אחד". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 141.

²³ ס' 162(5) - נוסף בת' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.

²⁴ בת' 198, ת"ת 1.12.17 נוסף תת סעיף (ב). הוראת תחולה קובעת כי ס"ק (ב) יחול על מי שלגביו התאריך הקובע, כהגדרתו בסעיף 158 לחוק, חל ביום 1.12.17 ואילך.

²⁵ ס' 163(ג) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, אחרי "מהתאריך הקובע" בא "ולגבי מבוטח מיוחד... לבין מועד סגירתו" וכן במקום "ובלבד" בא "והכל בלבד". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ג) בהערות מבוא לת' 114.

²⁶ ס' 163(ד) - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ד) להערות מבוא לת' 114.

מועד של בחינה אחרת שנקבעה לפי הוראות חוק רואי חשבון, כמועד שממנו תימנה תקופת החודשיים האמורה; הוראת פסקה זו תחול גם על אדם ששב ונבחן בבחינה האמורה.

(ה) ²⁷ לא יראו חייל, מתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית או משרת בשירות לאומי-אזרחי כמובטל, במהלך תקופת השירות.

164. תחולת הוראות שעה

בוטל²⁸.

165. עבודה מתאימה

[127ז]

(א) ²⁹ בוטל.

(ב) ³⁰ לענין סעיף 163 רואים עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוני אם היא תואמת את מצב בריאותו וכושרו הגופני ונתמלאו בה כל אלה:

(1) ³¹ העבודה היא מסוג העבודה העיקרית שבה עבד תוך שלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע, או עבודה אחרת התואמת את הכשרתו המקצועית, או רמת השכלתו; השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי עבודה לפי קבוצות מיון, שייחשבו כעבודה מסוג העבודה העיקרית או כעבודה התואמת את ההכשרה המקצועית או את רמת ההשכלה כאמור;

(2) השכר בעבודה המוצעת שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לו אילו היה זכאי להם;

(3) העבודה המוצעת אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ג) לענין סעיף 166 (ד) רואים הכשרה מקצועית כעבודה מתאימה לאדם פלוני אם היא תואמת את רמת השכלתו, מצב בריאותו וכושרו הגופני, ואם אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ד) ³² הוראות סעיף קטן (ב) (1) ו-(2) לא יחולו לגבי מי שבשלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע היה עיקר עבודתו בעבודה שהיא מטבעה עונתית, וכן לגבי כל אחד מהמנויים בפסקאות (1) עד (3) שלהלן, בתקופות המפורטות בהן, ובלבד שהשכר בעבודה המוצעת לא יפחת משכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום:

²⁷ ס' 163(ה) - נוסף בת' 152, ת"ת 19.3.14.

בת' 194, ת"ת 1.4.18 נוספו המילים "או בהתנדבות קהילתית".

²⁸ ס' 164 - בנוסח המקורי: "בתקופה שעד יום י"ב בטבת בתשנ"ט (31 בדצמבר 1998) יחולו הוראות סעיפים 165, 166(ב) ו-(ד) ופסקה 1 שבלוח ז' בנוסחם לפי לוח י"ג, ואחרי סעיף 176 יבוא סעיף 176א בנוסחו בלוח האמור". בת' 34, ת"ת 1.2.99, במקום י"ב בטבת התשנ"ט (31 בדצמבר 1998) "בא ד" בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003)".

בת' 61, ת"ת 1.6.03, בוטל הסעיף. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

²⁹ ס' 165(א) - בנוסח המקורי: "הוראות סעיף זה יחולו בכפוף להוראות סעיף 164". בוטל בת' 61, ת"ת 1.6.03. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁰ ס' 165(ב) - ריישא - בת' 61, ת"ת 1.6.03, במקום "נתמלאו" בא "היא תואמת את מצב בריאותו וכושרו הגופני ונתמלאו". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³¹ ס' 165(ב) (1) - בת' 61, ת"ת 1.6.03, במקום הסייפא שנוסחה היה "רמת השכלתו, מצב בריאותו וכושרו הגופני" באה הסייפא המתחילה במילים "או רמת השכלתו...". ר' הוראות תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³² ס' 165(ד) - בנוסח המקורי:

"(ד) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע באילו נסיבות ותנאים ייחשבו עבודה או הכשרה מקצועית כמחייבות שינוי במקום המגורים."

הוחלף בת' 61, ת"ת 1.6.03 לניסוח "הוראות סעיף קטן (ב) (1) ו-(2) לא יחולו, לגבי מי שטרם מלאו לו 35 שנים, מתום 60 ימים מהתאריך הקובע, וכן לגבי מי שבשלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע היה עיקר עבודתו בעבודה שהיא מטבעה עונתית; בכל מקרה לא יפחת השכר בעבודה המוצעת משכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

בת' 89, ת"ת 1.3.07, הוחלף לניסוח דלעיל. הוראת שעה קובעת כי התיקון יחול על מי שהתאריך הקובע כהגדרתו בסעיף 158 לחוק חל לגביו ביום 1.3.07 ואילך.

(1) מי שטרם מלאו 25 שנים - מתום 14 ימים מהתאריך הקובע;

(2) מי שמלאו 25 שנים אך טרם מלאו לו 28 שנים - מתום 30 ימים מהתאריך הקובע;

(3) מי שמלאו 28 שנים אך טרם מלאו 35 שנים - מתום 60 ימים מהתאריך הקובע.

(ה)³³ לענין סעיפים קטנים (ב)(3) ו-(ג), אם הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אלא אם כן קיימת תחבורה ציבורית תקינה למקום העבודה או ההכשרה המקצועית ובחזרה, או שהמעביד מספק הסעה למקום העבודה ובחזרה, ובלבד שזמן הנסיעה לעבודה ובחזרה העולה על שעה אחת נחשב כחלק מזמן העבודה.

(ו)³⁴ הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו, לא תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אם אין לאדם בן משפחה הגר עמו, ומובטחים לו מגורים במקום העבודה או ההכשרה המקצועית והוצאות נסיעה ממקום מגוריו הקבוע למקום העבודה או ההכשרה המקצועית ובחזרה אחת לשבועיים לפחות.

(ז)³⁵ על אף הוראות סעיפים קטנים (ה) ו-(ו), אם הוצעה עבודה או הכשרה מקצועית לאם לילד שטרם מלאו לו שבע שנים, במקום המרוחק לפחות 40 קילומטרים ממקום מגוריה הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום המגורים.

(ח)³⁶ לענין סעיפים קטנים (ה) עד (ז) -

(1) מרחקים יחושבו לפי המרחק שבין יישובים כמובא בפרסומי מרחקי דרך של מחלקת המדידות במשרד התשתיות הלאומיות;

(2) "בן משפחה" - בן זוג, ילד, הורה, אח, סב או נכד;

(3) מקום המגורים הקבוע של אדם ייקבע לפי הרישום בתעודת הזהות שלו.

166. סייגים לזכאות

[127ח]

(א) בוטל³⁷.

(ב)³⁸ מי שהפסיק את עבודתו מרצונו, בלי שהיתה הצדקה לכך, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 90 הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה; השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע מה ייחשב כהצדקה לענין סעיף קטן זה.

(ג) בוטל³⁹.

(ד)⁴⁰ מי שלשכת שירות התעסוקה הציעה לו עבודה מתאימה והוא סירב לקבלה, למעט סירוב כאמור בסעיף 37(ג) לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד 90 הימים הראשונים מיום הסירוב, בכל פעם שסירב כאמור. הוראות סעיף קטן זה וסעיף 171(א) לא יחולו,

³³ ס' 165(ה) - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁴ ס' 165(ו) - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁵ ס' 165(ז) - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁶ ס' 165(ח) - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁷ ס' 166(א) - בנוסח המקורי: "הוראות סעיף זה יחולו בכפוף להוראות סעיף 164. בוטל בת' 61, ת"ת 1.6.03. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁸ ס' 166(ב) - בת' 61, ת"ת 1.6.03, במקום "30" בא "90". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

³⁹ ס' 166(ג) - בנוסח המקורי: "מבוטחת שהפסיקה את עבודתה מרצונה לאחר שמלאו לה 60 שנים לא תהיה זכאית לדמי אבטלה והוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו עליה" בוטל בת' 66, ת"ת 1.4.04, ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

⁴⁰ ס' 166(ד) - בת' 61, ת"ת 1.6.03, במקום "30" בא "90". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

בת' 228, ת"ת 1.1.22, נוספה הסיפא החל במילים "הוראות סעיף קטן זה".

בשנים 2022 עד 2026, לגבי מבוטחת שנולדה ביום א' בטבת התש"ך (1 בינואר 1960) או לאחריו ומלאו לה 60 שנים.

סימן ג': דמי אבטלה

167. חישוב דמי אבטלה

[127א]

(א)⁴¹ דמי האבטלה ליום יחושבו באחוזים מהשכר היומי הממוצע כפי שנקבע בלוח ז' בהתאם לגילו של המבוטח, או בצירופיהם, לפי הענין.

(ב)⁴²

(1) בסעיף קטן זה -

"יום תשלום" - יום שבעדו משתלמים למובטל דמי אבטלה לפי הוראות סעיפים 171 ו-173, לפי הענין;

"השכר היומי הממוצע במשק" - השכר הממוצע מחולק ב-25;

"התקופה הראשונה" - 125 ימי התשלום הראשונים שלאחר התאריך הקובע;

"התקופה השנייה" - יתרת ימי התשלום שלאחר תום תקופת התשלום הראשונה.

(2) על אף האמור בסעיף קטן (א) לא יעלה סכום דמי האבטלה ליום על -

(1) סכום השווה לשכר היומי הממוצע במשק בעד כל יום תשלום שבתקופה הראשונה;

(2) סכום השווה לשני שלישים מהשכר היומי הממוצע במשק בעד כל יום תשלום שבתקופה השנייה.

(ג)⁴³ על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), לעניין מובטלת שחל לגביה סעיף 171(א)(ג1), לא יעלה סכום דמי האבטלה ליום על סכום השווה ל-1.46% מהשכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 2, בעד ימי התשלום שמהיום ה-176 ואילך שלאחר התאריך הקובע.

168. חישוב דמי אבטלה לחייל שעבד פחות מחודש

[127א]

על אף הוראות סעיף 167, דמי האבטלה ליום, לחייל כאמור בסעיף 170(ב2), לא יעלו על החלק ה-25 מסכום השווה ל-80% משכר המינימום כהגדרתו בחוק שכר מינימום.

169. בני זוג מובטלים

[127ב]

בוטל⁴⁴.

⁴¹ ס' 167(א) - בת' 34, ת"ת 1.2.99, סומן סעיף 167 המקורי כ-167(א).
בת' 89, ת"ת 1.3.07, אחרי "בלוח ז'" בא "בהתאם לגילו של המבוטח". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהתארך הקובע כהגדרתו בסעיף 158 לחוק חל לגביו ביום 1.3.07 ואילך.

⁴² ס' 167(ב) - נוסף בת' 34, ת"ת 1.2.99, בנוסח דלעיל. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 34.

⁴³ ס' 167(ג) - נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

⁴⁴ ס' 169 - בנוסח המקורי: היו שני בני הזוג זכאים לדמי אבטלה, לא יעלו דמי האבטלה של שניהם יחד, במשך תקופה

(א)⁴⁶ השכר היומי הממוצע, לגבי מובטל שאינו חייל, יחושב לפי ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח אבטלה, לרבות אותו סכום שממנו היו מגיעים דמי ביטוח אילולא השיעור המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח, בתקופה של ששת החודשים הקלנדריים האחרונים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה לפני התאריך הקובע.

(ב)

(1) השכר היומי הממוצע, לגבי מובטל שהוא חייל, יחושב לפי השכר שממנו מגיעים דמי ביטוח אבטלה בתקופת השנה שקדמה לתאריך הקובע.

(2)⁴⁷ על אף האמור בפסקה (1), לא יפחת השכר היומי הממוצע לגבי החייל ממחצית הסכום הבסיסי.

(ב1)⁴⁸ השכר היומי הממוצע לגבי מובטל שבתכוף לפני התאריך הקובע היה זכאי לדמי פגיעה כמשמעותם בסעיף 92, יחושב לפי השכר שממנו מגיעים דמי ביטוח אבטלה בתקופה של ששת החודשים הקלנדריים האחרונים שקדמו לחודש שבעדו הגיעו לו לראשונה דמי הפגיעה האמורים, אם הוא גבוה מהשכר היומי הממוצע המחושב לפי סעיף קטן (א).

(ג) מקום שלפי הוראות סעיף זה קיימות אפשרויות שונות של חישוב השכר היומי הממוצע, ייעשה החישוב לפי הנוח ביותר למובטל.

(ד) אם בתאריך הקובע או לאחריו חל פיצוי, יוגדל השכר היומי הממוצע בשיעור הפיצוי מה-1 בחודש שבו חל הפיצוי.

(ה) מובטלת שבתכוף לפני התאריך הקובע נעדרה מעבודתה לפי סעיפים 6 או 7 לחוק עבודת נשים, וחל פיצוי לאחר תום התקופה ששימשה בסיס לחישוב השכר היומי הממוצע, יוגדל השכר היומי הממוצע לפי שיעור התנדדות של השכר הממוצע, מיום השינוי בשכר הממוצע.

(ו) בשום מקרה לא יעלה השכר היומי הממוצע על החלק ה-25 מההכנסה המרבית הקבועה בלוח י"א, ולא יפחת משכר מינימום יומי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק שכר מינימום, או משכר מינימום חלקי למי שחל לגביו סעיף 2 לחוק האמור.

(ז)⁴⁹ השר יקבע את דרכי חישוב השכר היומי הממוצע כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב). קביעת דרכי חישוב השכר היומי הממוצע כאמור בסעיף קטן (א) טעונה את הסכמת שר האוצר ואת אישור ועדת העבודה והרווחה.

של חודש אחד, על סכום השווה ל-150% של השכר הממוצע". בוטל בתי' 26, ת"ת 1.6.98. ראה הערות מבוא לתי' 26.

⁴⁵ סי' 170 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לתי' 48.

⁴⁶ סי' 170(א) - בתי' 141, במקום "75 הימים" בא "ששת החודשים הקלנדריים". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לתי' 141.

⁴⁷ סי' 170(ב2) - בנוסח המקורי: "עבד החייל תוך השנה האמורה פחות מחודש ימים, יחושב השכר היומי הממוצע לגביו לפי מחצית השכר הממוצע". הוחלף בתי' 16, ת"ת ראה הערת מבוא לתיקון 16.

בתי' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "השכר הממוצע" בא "הסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לתי' 61.

⁴⁸ סי' 170(ב1) - נוסף בתי' 104, ת"ת 1.1.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

בתי' 141, במקום "75 הימים שקדמו ליום" בא "ששת החודשים הקלנדריים האחרונים שקדמו לחודש". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לתי' 141.

⁴⁹ סעיף 170(ז) - בתי' 141 נוספה הסייפא המתחילה במילים "קביעת דרכי חישוב...". ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לתי' 141.

(א)⁵¹ לא ישולמו דמי אבטלה למובטל בחודש פלוני אם קיבל דמי אבטלה בעד מספר ימים כלהלן באותו חודש ובאחד עשר החודשים שקדמו בתכוף לאותו חודש, ולגבי מבוטח מיוחד ימנו את 11 החודשים האמורים, בלי למנות בהם תקופה של 24 חודשים, לכל היותר, בין מועד פתיחת העסק לבין מועד סגירתו ולעניין מובטלת שחלות לגביה פסקאות (ב1) או (ג1) - אם קיבלה דמי אבטלה בעד מספר הימים האמור באותן פסקאות באותו חודש וב-17 החודשים שקדמו בתכוף לאותו חודש :

(1)⁵² 175 - אם מלאו לו 45 שנים או שמלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247 ;

(א1)⁵³ 138 - אם מלאו לו 35 שנים ולא מתקיים בו האמור בפסקה (1), או אם טרם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247 ;

(ב1)⁵⁴ 300 - אם היא מבוטחת שנולדה ביום א' בטבת התש"ך (1 בינואר 1960) או לאחריו ומלאו לה 60 שנים ;

(ג1)⁵⁵ 300 - אם היא מבוטחת שנולדה ביום א' בטבת התש"ך (1 בינואר 1960) או לאחריו, מלאו לה 57 שנים וטרם מלאו לה 60 שנים ;

(2)⁵⁶ 70 - אם הוא מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרת מבוטח שבסעיף 158 אף אם חלק מתקופת הזכאות לפי פסקה זו חל לאחר תום התקופה של שנה מתום השירות כאמור באותה הגדרה, ובלבד שתקופת הזכאות היא רצופה והחלה לפני תום השנה ;

(א2)⁵⁷ 67 - אם מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 28 שנים ;

(ב2)⁵⁸ 50 - אם טרם מלאו לו 25 שנים ;

(3)⁵⁹ 100 - בכל מקרה אחר.

⁵⁰ בק"ת 7425, התשע"ד, עמ' 1792, נקבע כי החל ב-1.7.14 ולגבי מי שהיה מובטל בחודש יולי או אוגוסט 2014 והתאריך הקובע לגביו חל בתקופה שמיום 1.8.13 עד 1.8.14 ובתכוף לפני היותו מובטל כאמור התגורר באזור מיוחד כהגדרתו בתקנה 1 לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נוק מלחמה ונוק עקיף) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, יוארכו לגבי התקופות האמורות בפסקאות שבסעיף 171(א) לחוק כדלקמן: בפסקה (א1) - במקום "138" יבוא "148"; בפסקה (2) - במקום "70" יבוא "95"; בפסקה (א2) - במקום "67" יבוא "92"; בפסקה (ב2) - במקום "50" יבוא "75"; בפסקה (3) - במקום "100" יבוא "125".

⁵¹ ס' 171(א) - ריישא - בתי' 114, ת"ת 15.7.09, אחרי "מספר ימים" בא "כלהלן" ובמקום הסייפא "כלהלן" בא הקטע המתחיל במילים "ולגבי מבוטח מיוחד" עד "לבין מועד סגירתו". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ג) להערות מבוא לתי' 114. בתי' 228, ת"ת 1.1.22 נוספה הסייפא החל במילים "ולעניין מובטלת שחלות לגביה...".

ס' 171(א) - לתקופה 1.12.09 - 31.12.10 - ר' תקנות הביטוח הלאומי (הארכת התקופה המרבית לדמי אבטלה) (הוראת שעה), התש"ע - 2010.

⁵² ס' 171(א1) - בנוסח המקורי: "אם מלאו לו 45 שנים או ישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247. הוחלף בתי' 37, ת"ת 1.1.2000, לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 37.

⁵³ ס' 171(א1) - נוסף בתי' 37, ת"ת 1.1.2000. בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 37.

⁵⁴ ס' 171(ב1) - נוסף בתי' 228, ת"ת 1.1.22. עוד נקבע בתיקון כי על אף האמור בס"ק 171(א)(ב1) ו-(ג1), מבוטחת שהתאריך הקובע לגביה חל בתקופה שמיום 1.2.21 ועד ליום 31.12.21, והיא זכאית לדמי אבטלה לפי סעיף 179 יא או 179 יב לחוק, יתווספו 125 ימים למספר הימים שבעדם היא זכאית לדמי אבטלה לפי הסעיפים האמורים, ובלבד שסך הימים שהיא זכאית בעדם לדמי אבטלה ב-18 החודשים שלאחר התאריך הקובע לא יעלה על 300 ימים.

⁵⁵ ס' 171(ג1) - נוסף בתי' 228, ת"ת 1.1.22. עוד נקבע בתיקון כי על אף האמור בס"ק 171(א)(ב1) ו-(ג1), מבוטחת שהתאריך הקובע לגביה חל בתקופה שמיום 1.2.21 ועד ליום 31.12.21, והיא זכאית לדמי אבטלה לפי סעיף 179 יא או 179 יב לחוק, יתווספו 125 ימים למספר הימים שבעדם היא זכאית לדמי אבטלה לפי הסעיפים האמורים, ובלבד שסך הימים שהיא זכאית בעדם לדמי אבטלה ב-18 החודשים שלאחר התאריך הקובע לא יעלה על 300 ימים.

⁵⁶ ס' 171(א2) - בתי' 48, ת"ת 1.7.02, נוספה הסייפא המתחילה במילים "אף אם חלק...". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לתי' 48.

⁵⁷ ס' 171(א2) - נוסף בתי' 89, ת"ת 1.3.07, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהתאריך הקובע כהגדרתו בסעיף 158 לחוק חל לגביו ביום 1.3.07 ואילך.

⁵⁸ ס' 171(א2) - נוסף בתי' 48, ת"ת 1.7.02, כפסקה (א2) בנוסח דלעיל. בתי' 89, ת"ת 1.3.07, סומן כפסקה (ב2).

⁵⁹ ס' 171(א3) - בנוסח המקורי: "138 - בכל מקרה אחר" הוחלף בתי' 37, ת"ת 1.1.2000. לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 37.

1א)60 מספר הימים המפורט בסעיף קטן (א) בפסקאות (1), (א1) ו-(2) ו-3), לפי הענין, לגבי מי שסירב לקבל עבודה מתאימה, כאמור בסעיף 166(ד), יופחת ב-30 ימים או במספר הימים הנותרים מיום הסירוב שבעדס היה זכאי לדמי אבטלה אלמלא הוראות סעיף קטן זה, לפי הנמוך מביניהם.

ב) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להורות בתקנות על הארכת התקופות הנקובות בסעיף קטן (א) בעתות של אבטלה ממושכת או כללית בכל שטח המדינה או באזור מסויים, וכן לקבוע הוראות מיוחדות בדבר הזכאות לדמי אבטלה, שיעורם ותשלומם בפרק הזמן שבו הוארכו התקופות כאמור, הכל לגבי כלל המובטלים או לגבי סוגים מהם.

171. הפחתת שיעור ותקופת התשלום במקרים מיוחדים⁶⁰

(א) בסעיף זה -

"יום קובע" - תאריך קובע שבו התחילה תקופת אבטלה שבעדה, או בעד חלק ממנה, משתלמים למובטל דמי אבטלה;

"תקופה קובעת" - 48 חודשים רצופים שתחילתם ביום קובע;

"תקופת תשלום מרבית" - מספר הימים המרבי לתשלום דמי אבטלה החל, לפי הענין, על מובטל לפי סעיף 171(א);

"יתרת תקופה קובעת", לענין מובטל ששולמו לו דמי אבטלה בעד תקופת תשלום מרבית אשר חלה במהלך תקופה קובעת - התקופה שמתום תקופת התשלום המרבית האמורה ועד תום התקופה הקובעת האמורה.

ב) כפוף להוראות סעיף קטן (ג), ביתרת תקופה קובעת -

(1) לא ישולמו למובטל דמי אבטלה בעד תקופה העולה על 80% מתקופת תשלום מרבית;

(2) לא יעלה סכום דמי האבטלה ליום על 85% מסכום דמי האבטלה ליום החל לגביו לפי סעיפים 167(ב) או 168, לפי הענין.

ג) כל תקופה קובעת, לגבי מובטל, תחל ביום הקובע הראשון החל לאחר תום התקופה הקובעת שקדמה לה.

ד) התקופה הקובעת אשר תחול לראשונה על מובטל תחל ביום הקובע לגביו החל לראשונה לאחר יום ט' בטבת התשנ"ו (1 בינואר 1996).

ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על מי שמלאו לו 40 שנים.

172. תחילת תשלום דמי אבטלה

[127טו]

לא ישולמו דמי אבטלה בעד חמשת ימי האבטלה הראשונים מכל תקופה של ארבעה חודשים רצופים המתחילים בתאריך הקובע.

⁶⁰ ס' 171(א1) - נוסף בת' 20, ת"ת 1.1.98, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 20.
בת' 37, ת"ת 1.1.2000 אחרי "בפסקאות (1) בא "א1)". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.
⁶¹ ס' 171 א - נוסף בת' 37, ת"ת 1.1.2000, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.

(א)

62(1) זכאי שנשלח להכשרה מקצועית ישולמו לו, דמי אבטלה בסכום השווה להפרש שבין התשלומים הניתנים לו בהכשרה המקצועית לבין מלוא דמי האבטלה שהיה זכאי להם אילו היה מובטל.

(א1) 63 בוטל.

(2) 64 בוטל.

65(3) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגים של הכשרה מקצועית שבהם לא יהא בתשלומים הניתנים בהכשרה המקצועית כדי להשפיע על הזכאות לדמי האבטלה כאמור בפסקה (1), והכל לפי מבחנים וסייגים שנקבעו.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע תנאים לתשלום דמי אבטלה לפי סעיף זה.

66(ג) על מי שמקבל דמי אבטלה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 167 עד 172, ואולם על אף האמור בסעיף 171(א) לא ישולמו לזכאי מיוחד דמי אבטלה לתקופה העולה על 138 ימים, והוראות סעיף 171א לא יחולו לגביו, לענין זה, "זכאי מיוחד" - מי שהתקיימו בו כל אלה:

(1) ההכשרה המקצועית שאליה נשלח טרם הסתיימה והוא משתתף בה באופן סדיר;

(2) לפי הוראות סעיפים 171 ו-171א, הוא זכאי לדמי אבטלה בעד תקופה קצרה מ-138 ימים;

(3) הוא הוכיח להנחת דעתו של המוסד כי לא סיים 12 שנות לימוד.

67(ד) לענין סעיף זה, יראו חייל כזכאי, אף אם לא השלים את תקופת האכשרה כאמור בסעיף 161.

62. ס' 173(א)1 - בת' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "לבין מלוא דמי האבטלה" בא "לבין 70% מדמי האבטלה". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

בת' 61, ת"ת 1.6.03, אחרי המילים "ישולמו לו" נמחקו המילים "בעד כל תקופת ההכשרה". ר' הוראות תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

בת' 230, ת"ת 1.1.22 הוחלף השיעור "70% מדמי האבטלה" בשיעור "מלוא דמי האבטלה". עוד נקבע כי שינוי זה יחול על תשלום דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית בעד התקופה שמיום התחילה הנ"ל ואילך.

63. ס' 173(א)1 - נוסף בת' 110, ת"ת 6.8.08, בנוסח דלעיל. בתיקון נקבעה חובת התקנת תקנות ראשוניות כדלקמן:

"תקנות ראשוניות לפי סעיף 173(א)1(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יובאו לאישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת בתוך שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה."

בת' 230, ת"ת 1.1.22 בוטל ס"ק זה. עד לביטול היה נוסחו:

"על אף האמור בפסקה (1), שר התעשייה המסחר והתעסוקה, בהסכמת השר ובאישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע סוגים של הכשרה מקצועית, שבהם ישולמו לזכאי כאמור בפסקה (1) דמי אבטלה בסכום השווה להפרש שבין התשלומים הניתנים לו בהכשרה המקצועית לבין מלוא דמי האבטלה שהיה זכאי להם אילו היה מובטל."

64. ס' 173(א)2 - בנוסח המקורי:

"על אף הוראות פסקה (1), מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרת מבוטח שבסעיף 158, שנשלח להכשרה מקצועית, ישולמו לו בעד כל תקופת ההכשרה 80% מדמי האבטלה שהיה זכאי להם אילו היה מובטל."

בוטל בת' 48, ת"ת 1.7.02. ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

65. ס' 173(א)3 - בת' 48, ת"ת 1.7.02, במקום "למלוא דמי האבטלה" בא "ל-70% מדמי האבטלה כאמור בפסקה (1)". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

בת' 110, ת"ת 6.8.08, במקום "ל-70% מדמי האבטלה כאמור בפסקה (1)" בא "לדמי האבטלה כאמור בפסקאות (1) או (א1)".

66. ס' 173(ג) - בנוסח המקורי:

"(ג) הוראות סעיפים 168, 171, 171א ו-172 לא יחולו על מי שמקבל דמי אבטלה לפי סעיף זה."

בת' 37, ת"ת 1.1.2000, אחרי "171", בא "171א".

הוחלף בת' 61, ת"ת 1.6.03, לנוסח דלעיל. ר' הוראות תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

67. ס' 173(ד) - נוסף בת' 85, ת"ת 1.7.06, בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 85.

174. מענק למי שעבד בעבודה מועדפת

[127טז]

(א)⁶⁹ בסעיף זה -

"עבודה מועדפת" - עבודה במקום עבודה או בסוג עבודה כמפורט בלוח ח'; ובלבד שלגבי אדם פלוני העבודה אינה עבודה מתאימה כאמור בסעיף 165(א) ו-(ב);

"השיעור לחייל"⁷⁰ - שיעור דמי האבטלה שהיה משתלם לחייל לפי סעיף 170(ב)(2) אילולא הוראות סעיף 168. ואולם על אף הוראות סעיף 167(א), יחושב השיעור כאמור באחוזים מהשכר כפי שנקבע בטור א' של לוח ז'.

(ב)⁷¹ מבוטח שמתקיימים בו כל אלה זכאי למענק כאמור בסעיף קטן (ג):

(1)⁷² אילו התקיים בו האמור בסעיף 163(א) הוא היה זכאי לדמי אבטלה; לענין זה, יראו חייל כזכאי לדמי אבטלה, אף אם לא השלים את תקופת האכשרה כאמור בסעיף 161.

(2)⁷³ הוא עבד ששה חודשים לפחות, מתוך שנתיים מיום שחרורו משירות סדיר על פי חוק שירות בטחון, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע בעבודה מועדפת והוכיח להנחת דעתו של פקיד התביעות כי עבד כאמור בעבודה מועדפת. במניין השנתיים האמורות לא יובאו בחשבון ימים שבהם שירת המבוטח בשירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008.

⁶⁸ ס' 173 א - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח:

"על אף האמור בסעיף 173, על זכאי שנשלח להכשרה מקצועית בתקופה שמיום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) יחולו הוראות סעיפים 171 ו-171א, והתקופה שבעדה משתלמים לזכאי דמי אבטלה לפי סימן זה לא תעלה על התקופה המרבית לתשלום דמי אבטלה לפי הוראות סעיפים 171 ו-171א."

ר' הערות מבוא לת' 60.

בוטל בת' 61, ת"ת 1.6.03, ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

⁶⁹ ס' 174(א) - "עבודה מועדפת" - בת' 17, ת"ת - ראה הערת מבוא לת' 17, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ובלבד שלגבי...".

בת' 42, ת"ת 1.4.01, במקום "שקבע השר בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה" בא "כמפורט בלוח ח"י". ר' הערות מבוא לתיקון 42.

⁷⁰ "השיעור לחייל" - בת' 89, ת"ת 1.3.07, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ואולם על אף...". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהתאריך הקובע כהגדרתו בסעיף 158 לחוק חל לגביו ביום 1.3.07 ואילך.

⁷¹ ס' 174(ב) ריישא - בנוסח המקורי:

"מי שנתקיימו בו שני התנאים שלהלן יהיה זכאי למענק כאמור בסעיף קטן (ג)". הוחלף בת' 17, ת"ת - ראה הערת מבוא לת' 17, לנוסח דלעיל.

בת' 33, ת"ת 1.3.99, במקום "מי" בא "מבוטח". ר' הערות מבוא לת' 33.

⁷² ס' 174(ב)(1) - בנוסח המקורי: "הוא זכאי לדמי אבטלה ולשכתי שירות התעסוקה לא הציעה לו עבודה מתאימה כאמור בסעיף 165" הוחלף בת' 17, לנוסח: "אילו התקיים בו האמור בסעיף 163(א) הוא היה זכאי לדמי אבטלה" ר' הערת מבוא לת' 17.

בת' 85, ת"ת 1.7.06, נוספה הסייפא "לענין זה, יראו חייל כזכאי לדמי אבטלה, אף אם לא השלים את תקופת האכשרה כאמור בסעיף 161". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

⁷³ ס' 174(ב)(2) - בת' 17, ת"ת - ר' הערת מבוא לת' 17, במקום הסייפא "שהציעה לו לשכתי שירות התעסוקה" באה הסייפא המתחילה במילים, "והוכיח להנחת...".

בת' 33, ת"ת 1.3.99, אחרי "חוק שירות בטחון" בא "למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע". ר' הערות מבוא לת' 33.

בת' 135, ת"ת 1.3.12, נוספה הסייפא המתחילה במילים "במניין השנתיים...". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהשתחרר משירות סדיר לפי חוק שירות בטחון (נוסח משולב), התשמ"ו-1986, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, בתקופה של שנתיים לפני יום התחילה.

74(3) על אף האמור בפסקה (1), לענין מי שהשתחרר משירות סדיר על פי חוק שירות ביטחון בתקופה שמיום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) ועד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020), יקראו את פסקה (1) כך שאחרי "יראו חייל כזכאי לדמי אבטלה" יבוא "במשך שנתיים מיום שחרורו".

75(4) על אף האמור בפסקה (2), לענין מי שהשתחרר משירות סדיר על פי חוק שירות ביטחון בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) ועד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020), יקראו את פסקה (2) כך שבמקום "שנתיים" יבוא "שלוש שנים" ובמקום "השנתיים" יבוא "שלוש השנים".

76(ג) המענק יהיה בסכום השווה ל-50% מהשיעור לחייל בעד 138 ימי אבטלה, בניכוי ימי האבטלה שבעדם קיבל דמי אבטלה באחד עשר החודשים שקדמו בתכוף לתחילת העבודה המועדפת.

77(ד) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע כללים, תנאים, דרכי הוכחה וסייגים לתשלום מענק לפי סעיף זה, לרבות מענק חלקי, גם למי שעבד בעבודה מועדפת תקופה פחותה משה חודשים; כן יקבע כאמור את המועד או המועדים לתשלום המענק, דרכי חישובו ואופן תשלומו, ובלבד שהמענק ישולם לא יאוחר מתום התקופה של שנתיים, האמורה בסעיף קטן (ב).

(ה) הוראות סעיף זה אינן גורעות מהוראות סעיף 176.

(ו)

78(1) מענק, למעט מענק חלקי, בשיעור שנקבע לפי סעיף זה, ישולם למי שמתקיימים בו התנאים שבסעיף קטן (ב), גם אם עבד בעבודה שאינה עבודה מועדפת, אם מתקיימים בו כל אלה:

(א) הוא עבד בעבודה נדרשת שהיא לגבי עבודה מתאימה כאמור בסעיף 165(א) ו-(ב);

(ב) הוא הוכיח, להנחת דעתו של פקיד התביעות, כי עבד כאמור בסעיף קטן (ב)(2) בעבודה נדרשת;

לענין סעיף קטן זה, "עבודה נדרשת" - עבודה במקומות עבודה ובסוגי עבודה כמפורט בלוח ח'.

74. ס' 174(ב)(3) - נוסף בתי' 221, ת"ת 29.12.20 והוא יחול בתקופה שמתאריך התחילה האמור ועד 31.12.22.

75. ס' 174(ב)(4) - נוסף בתי' 221, ת"ת 29.12.20 והוא יחול בתקופה שמתאריך התחילה האמור ועד 31.12.22.

76. ס' 174(ג) - בנוסח המקורי: " (ג) המענק יהיה בסכום השווה ל-50% מן השיעור לחייל בעד 138 ימי אבטלה בניכוי ימי האבטלה שבעדם קיבל הזכאי דמי אבטלה באחד עשר החודשים שקדמו בתכוף לתחילת העבודה המועדפת." הוחלף בתי' 58, ת"ת 1.12.02, הוחלף לנוסח:

" (ג) המענק יהיה-

(1) לגבי מי שהועסק בעבודה כאמור בחלקים (א), (ב), (ג), (ד) ו-(ה) בלוח ח' - בסכום השווה ל-50% מן השיעור לחייל בעד 138 ימי אבטלה, בניכוי ימי האבטלה שבעדם קיבל דמי אבטלה באחד עשר החודשים שקדמו בתכוף לתחילת העבודה המועדפת;

(2) לגבי מי שהועסק בעבודה כאמור בחלק (ו) בלוח ח' - בסכום השווה ל-80% מסכום המענק שלפי פסקה (1).

ראה הערות מבוא לתי' 58.

בתי' 60, ת"ת 1.12.02 אחרי "בחלקים" בא "א)". ראה הערות מבוא לתי' 60.

בתי' 96, ת"ת 1.7.07, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מענק כמשמעותו בסעיף 174 המשתלם ביום התחילה ואילך.

77. ס' 174(ד) - בתי' 17, ת"ת - ר' הערת מבוא לתי' 17, אחרי "תנאים" בא "דרכי הוכחה".

בתי' 33, ת"ת 1.6.98, נמחקה הסייפא שנוסחה היה "ושהוא יחוש על בסיס השיעור לחייל שבתוקף במועד התשלום". ר' הערות מבוא לתי' 33.

78. ס' 174(ו)(1) - בנוסח המקורי:

"(1) מענק למעט מענק חלקי, בשיעור שנקבע לפי סעיף זה, ישולם גם למי שלא מתקיים בו התנאי שבסעיף קטן

(ב)(1), ובלבד שלשכת שירות התעסוקה הפנתה אותו לעבודה נדרשת שהיא לגבי עבודה מתאימה כאמור בסעיף

165, ושאיילו לשכת שירות התעסוקה לא היתה מציעה לו עבודה מתאימה הוא היה זכאי לדמי אבטלה; לענין

סעיף קטן זה, "עבודה נדרשת" - עבודה במקומות עבודה ובסוגי עבודה כמפורט בלוח ח'."

בתי' 17, ת"ת - ר' הערות מבוא לתי' 17, הוחלף לנוסח דלעיל.

79(2) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות או להחליף את לוח ח'.

80(ז) על אף האמור בסעיף קטן (ו), יינתן מענק חלקי למי שהועסק בעבודה נדרשת כאמור בחלק (ד) בלוח ח', והתקיימו בו כל התנאים שבסעיף הקטן האמור, אף אם עבד תקופה שפחתה משישה חודשים ובלבד שלא פחתה מארבעה חודשים.

174א. מענק לחבר קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש⁸¹

הוראות סעיף 174 יחולו גם לגבי חייל שהוא חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש ואשר רואים אותו כעובד לפי הוראות סעיף 3 או 3א.

175. דמי אבטלה למקבל קצבת פרישה

[2127טז]

82(א) הזכאי לדמי אבטלה ובעד אותו זמן יש לו הכנסה מקצבת פרישה, מגמול פרישה ומקצבת התאמה, ינוכה מדמי האבטלה, המגיעים לו ליום לפי סעיף 167, סכום השווה להכנסתו היומית שמקורה בקצבה או בגמול כאמור.

83(ב) בוטל.

(ג) השר יקבע את דרכי חישוב ההכנסה היומית כאמור בסעיף קטן (א).

(ד) בסעיף זה, "קצבת פרישה" - קצבה המשתלמת עקב פרישה מכל אחד מאלה:

(1) עבודה;

(2) שירות בצבא הגנה לישראל;

(3) שירות במשטרת ישראל;

(4) שירות בשירות בתי הסוהר.

⁷⁹ סי' 174(ו)(2) - בת' 42, ת"ת 1.4.01, במקום "באישור" בא "בהסכמת שר האוצר ובאישור". ראה הערות מבוא לתיקון 42.

⁸⁰ סי' 174(ז) - נוסף בת' 58, ת"ת 1.12.02, בנוסח דלעיל ר' הערות מבוא לת' 58.

⁸¹ סי' 174 א - נוסף בת' 33, ת"ת 1.3.99, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 33.

בת' 186, ת"ת 1.7.17 הוחלפה כותרת הסעיף. הכותרת הקודמת היתה: "מענק לחבר אגודה שיתופית" ובנוסף נוספו בגוף הסעיף אחרי המילה "קיבוץ" המילים "שיתופי או קיבוץ מתחדש", המילים "או מושב שיתופי" - נמחקו ונוספה ההתייחסות לסעיף 3א.

⁸² סי' 175(א) - בת' 20, ת"ת 1.1.98, במקום "ל-60% מהכנסתו היומית" בא "להכנסתו היומית". ר' הערות מבוא לת' 20.

בת' 78, ת"ת 18.2.05, אחרי "מקצבת פרישה" בא "או מגמול פרישה" ובמקום "בקצבה" בא "בקצבה או בגמול". בת' 121, ת"ת 28.7.10, במקום "מקצבת פרישה או מגמול פרישה" בא "מקצבת פרישה, מגמול פרישה ומקצבת התאמה".

⁸³ סי' 175(ב) - בנוסח המקורי:

"(ב) חושבו דמי אבטלה לזכאי כאמור בסעיף קטן (א) לפי הכנסה שהיתה לו לאחר הפרישה, לא יפחתו דמי האבטלה ליום, לאחר הניכוי האמור בסעיף קטן (א), מסכום השווה ל-40% מדמי האבטלה ליום שהיו מגיעים לו לפי סעיף 167 אילולא קיבל קצבת פרישה".

בת' 20, ת"ת 1.1.98, בוטל סעיף זה. ר' הערות מבוא לת' 20.

(א)⁸⁴ הזכאי לדמי אבטלה למעט אדם שנבחן בבחינות לפי הוראות סעיף 163(ד), ובעד אותו זמן יש לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד, תנוכה ההכנסה הממוצעת היומית מהעבודה או ממשלח היד מדמי האבטלה המגיעים לו ליום.

(ב)⁸⁵ בוטל.

(ג)⁸⁶ זכאי לדמי אבטלה שיש לו הכנסה כאמור בסעיף קטן (א), מעבודתו כעובד עצמאי, תחושב הכנסתו לעניין הניכוי שלפי סעיף זה בתקופה הקובעת, על אף האמור בסעיף 345 או לפיו, על פי אישור של רואה חשבון או יועץ מס בדבר הכנסותיו בתקופה הקובעת.

176א. מענק למובטל שעובד בשכר נמוך⁸⁷

(א)⁸⁸ מענק, לרבות מענק חלקי, בסכום האמור בסעיף קטן (ב), ישולם לעובד העובד בעבודה בהיקף משרה של 50% לפחות, ושאינה עבודה מתאימה לגביו לפי סעיף 165, וכן לעובד כאמור שהעבודה שהוצעה לו נחשבת עבודה מתאימה לגביו רק מחמת הוראות סעיף 165(ד), אם נתמלאו לגביו כל אלה:

(1)⁸⁹ הוא עובד 100 ימים לפחות, ולגבי מענק חלקי - 25 ימים לפחות, בתוך שנים עשר החודשים שמהתאריך הקובע, בעבודה כאמור בסעיף 165(ד) שהציע לו שירות התעסוקה;

(2) השכר בעבודה האמורה בפסקה (1) נמוך מדמי האבטלה אשר להם היה זכאי אילו לא הוצעה לו העבודה (להלן - עבודה בשכר נמוך).

(ב)⁹⁰ סכום המענק יהיה שווה להפרש שבין סכום השווה ל- 50% מההכנסה הממוצעת היומית מעבודתו בשכר נמוך, ובין דמי האבטלה ליום שהיו משתלמים לו אילו לא היה עובד, והכל בעד כל אחד מהימים שבהם עבד בעבודה שבשלהם היה זכאי לדמי אבטלה לפי מספר הימים החל לגביו בהתאם להוראות סעיף 171, או שהיה זכאי בשלהם לדמי אבטלה, אילו לא חל לגביו סעיף 65(ד); במניין הימים כאמור לא יימנו ימים שחלו בתוך 30 הימים הראשונים שבעדם שולמו לו דמי אבטלה לפי סעיף 160; מספר הימים שבעדם ישולם המענק לא יעלה על 100;

(ג) הפסיק העובד לעבוד בעבודה בשכר נמוך, לא יחולו לגבי הפסקה כאמור הוראות סעיף 166(ב).

⁸⁴ סי' 176(א) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, אחרי "הזכאי לדמי אבטלה" בא "למעט אדם... סעיף 163(ד)".
 ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ד) להערות מבוא לת' 114.

⁸⁵ סי' 176(ב) - בנוסח המקורי:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), זכאי לדמי אבטלה העובד בעבודה שהציע לו שירות התעסוקה ושאינה עבודה מתאימה לפי סעיף 165, לא יפחתו דמי האבטלה ליום מההפרש שבין ההכנסה הממוצעת היומית מהעבודה לבין סכום השווה ל-75% מהשכר היומי הממוצע ששימש בסיס לחישוב דמי האבטלה."
 בוטל בת' 114, ת"ת 15.7.09. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ה) להערות מבוא לת' 114.

⁸⁶ ס"ק 176(ג) נוסף בת' 239, ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

⁸⁷ סי' 176א - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ז) להערות מבוא לת' 61.

⁸⁸ סי' 176א(א) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, ברישא במקום "שאלולא הוראות סעיף 176(ב)" בא "העובד בעבודה בהיקף... הוראות סעיף 165(ד)". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ה) להערות מבוא לת' 114.

⁸⁹ סי' 176א(א)(1) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, במקום "150" בא "100" ובמקום "75" בא "25". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ה) להערות מבוא לת' 114.

⁹⁰ סי' 176א(ב) - בנוסח המקורי:

"(ב) סכום המענק יהיה שווה לדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 176(ב) בעד הימים שבהם עבד בעבודה שבשלהם היה זכאי לדמי אבטלה, אילו לא חל לגביו סעיף 165(ד); במנין הימים כאמור לא יימנו ימים שחלו בתוך 60 הימים האמורים בסעיף 165(ד), אף אם שולמו בעדם דמי אבטלה; מספר הימים שבעדם ישולם המענק לא יעלה על 150."

בת' 114, ת"ת 15.7.09, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ה) להערות מבוא לת' 114.

(ד) השכר היומי הממוצע לגבי מי שהיה למובטל בתוך שישה חודשים מהיום שבו הפסיק לעבוד בעבודה בשכר נמוך, יחושב לפי ההכנסה שהיתה לו לפני התאריך הקובע שקדם לאותה עבודה, ובלבד שדמי האבטלה לא יפחתו מדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 170.

(ה) השר יקבע תנאים, כללים, סייגים, מועדים ודרכי חישוב לתשלום המענק לפי סעיף זה.

(ו)⁹¹ על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יעלה סכום המענק ליום על ההפרש שבין השכר היומי הממוצע ששימש בסיס לחישוב דמי האבטלה שהיו משתלמים לו אילו לא היה עובד, ובין ההכנסה הממוצעת היומית מהעבודה בשכר נמוך.

(ז)⁹² על דמי האבטלה שלפיהם מחושב המענק לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 167(ב)(2).

סימן ד': שונות

177. ניכוי מס הכנסה

[127ז]

מדמי האבטלה ינכה המוסד במקור מס הכנסה לפי הוראות סעיפים 164 ו-243 לפקודת מס הכנסה והתקנות לפיה.

177א. תשלום דמי אבטלה למבוטח בחופשה ללא תשלום⁹³

לא ישולמו דמי אבטלה לפי פרק זה למבוטח שהעסקתו הופסקה בשל הוצאתו לחופשה ללא תשלום, אלא אם כן מתקיימים לגביו שניים אלה:

(1) הוא הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת המעסיק לתקופה של 30 ימים רצופים לפחות (בסעיף זה - תקופת החל"ית);

(2) הוא אינו זכאי לשכר בעד תקופת החל"ית.

177ב. אי-התחשבות בימי האבטלה לפי סימנים ה' ר' במניין תקופות ימי האבטלה לפי סעיפים מסוימים⁹⁴

(א) במניין תקופות ימי האבטלה המפורטות להלן לא יובאו בחשבון ימי האבטלה שבעדם שולמו דמי אבטלה למובטל לפי הוראות סימן ה':

(1) ימי האבטלה שקיבל מובטל בחודש פלוני ובאחד עשר החודשים שקדמו בתכוף לאותו חודש, כאמור בסעיף 171(א);

(2) ימי האבטלה בתקופת התשלום המרבית וביתרת התקופה הקובעת, כאמור בסעיף 171א; לעניין פסקה זו לא יובאו בחשבון גם ימי האבטלה שבעדם שולמו למובטל דמי אבטלה לפי הוראות סימן ו';

(3) ימי האבטלה כאמור בסעיף 174(ג).

(ב) בסעיף זה, "הוראות סימן ה'" - הוראות סימן ה' לפרק זה כנוסחן בחוק הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש - הוראת שעה - תיקון מס' 216) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש"ף-2020, כתוקפן ביום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021).

⁹¹ ס' 176א(ו) - נוסף בתי' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ה) להערות מבוא לתי' 114.

⁹² ס' 176א(ז) - נוסף בתי' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ה) להערות מבוא לתי' 114.

⁹³ ס' 177א - נוסף בתי' 225, ת"ת 1.7.21.

⁹⁴ ס' 177ב - נוסף בתי' 225, ת"ת 1.7.21.

177. הוראות מיוחדות לעניין מבוטחת שחל לגביה סעיף 171(א)(ג1)⁹⁵

(א) הוצעה למבוטחת שחל לגביה סעיף 171(א)(ג1), הכשרה מקצועית הולמת, ביום ה-176 שבעדו קיבלה דמי אבטלה לאחר התאריך הקובע (בסעיף זה - היום ה-176) ואילך, והיא סירבה להצעה סירוב שאינו סביר, תישלל זכאותה לדמי אבטלה ממועד הסירוב; בסעיף קטן זה, "הכשרה מקצועית הולמת" - הכשרה מקצועית מתאימה, ההולמת את השכלתה וכישוריה של המבוטחת, שמתקיימת בקרבת מקום מגוריה, במקום נגיש עבודה פיזית, ויש תחבורה ציבורית תקינה ממקום המגורים של המבוטחת אל המקום שבו ההכשרה מתקיימת.

(ב) לעניין תשלום דמי אבטלה למבוטחת שחל לגביה סעיף 171(א)(ג1), הנמצאת בהכשרה מקצועית, יקראו בתקופה שמהיום ה-176 ואילך את סעיף 173(א), כך שבמקום "70%" יבוא "100%", אולם דמי האבטלה ליום בעד התקופה האמורה לא יעלו על סכום השווה ל-1.46% מהשכר הממוצע.

178. הענקת אבטלה

[127יח(א)]

קטין שמלאו לו 15 שנים ועוד לא מלאו לו 18 שנים המשתתף בפרנסת הוריו או שהוא ללא הורים ואין בידו לשכת שירות התעסוקה לספק לו עבודה על פי הכללים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה, יהיה זכאי להענקת אבטלה; שיעור ההשתתפות בפרנסה כאמור, וכן שיעור הענקת האבטלה והתנאים לקבלתה, ייקבעו בכללים.

179. תנאי להענקה

[127יח(ב)]

הענקת אבטלה לא תינתן אלא בתנאי שהקטין משתתף בתקופת האבטלה, וכל עוד הוא משתתף, בהכשרה מקצועית, בסידורי תעסוקה או בפעילות אחרת, שהשר הכיר בהם והם הוצעו לו בדרך שנקבעה, זולת אם אינו יכול להשתתף בהם מנסיבות שנקבעו.

סימן ה': הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה בתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החדש⁹⁶

179א. הגדרות - סימן ה'⁹⁷

- בסימן זה -

"הפסקת העסקה", של עובד - הפסקת העסקתו של עובד באחד מאלה:

- (1) הודעת המעסיק על פיטורי העובד;
- (2) הוצאת העובד לחופשה ללא תשלום בתנאים הקבועים בסעיף 179ה;

⁹⁵ ס' 177ג - נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

⁹⁶ סימן ה' (סעיפים 179א - 179ו) הוסף בת' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לת' 216. במקור נחקקו סעיפים אלה לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 30.11.20. בת' 216א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20 עודכן תאריך סיום התקופה ליום 31.10.21.

⁹⁷ סעיף 179א הוסף בת' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לת' 216.

"שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה"⁹⁸ - מספר הבלתי מועסקים בתוספת מספר המועסקים הנעדרים זמנית מעבודה כל השבוע בגלל סיבות הקשורות בנגיף הקורונה, מתוך כוח העבודה, לפי הפרסום החודשי בירחון סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"התקופה הקובעת"⁹⁹ - התקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד 30 ימים לאחר המועד שבו הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה כי שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה פחת מ-7.5%, לפי המוקדם, והודעה על כך תפורסם ברשומות על ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

179. הוראות מיוחדות לעניין תביעה לדמי אבטלה¹⁰⁰

(א) על אף האמור בסעיף 163(א), מבוטח שהגיש למוסד תביעה לדמי אבטלה בעד תקופה שחלה בין יום י"ט באדר התש"ף (15 במרס 2020) ובין יום ח' בתמוז התש"ף (30 ביוני 2020), ולא נרשם בלשכת שירות התעסוקה כמחוסר עבודה או שנרשם כאמור אך מידע בדבר הרישום לא התקבל במוסד, יראו אותו כמובטל לפי אותו סעיף לעניין זכאות לדמי אבטלה מיום הפסקת העסקתו או מיום י"ט באדר התש"ף (15 במרס 2020), לפי המאוחר, ובלבד שהוכיח להנחת דעתו של המוסד כי לא היה מועסק באותה תקופה.

(ב) על אף האמור בסעיף 163(א), מבוטח שהגיש למוסד תביעה לדמי אבטלה בעד תקופה שחלה בין יום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) ובין יום י' באב התש"ף (31 ביולי 2020), ולא נרשם בלשכת שירות התעסוקה כמחוסר עבודה או שנרשם כאמור אך מידע בדבר הרישום לא התקבל במוסד, יראו אותו כמובטל לפי אותו סעיף לעניין זכאות לדמי אבטלה מיום הפסקת העסקתו או מיום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020), לפי המאוחר, ובלבד שהוכיח להנחת דעתו של המוסד כי לא היה מועסק באותה תקופה, ונרשם בשירות התעסוקה עד יום י' באב התש"ף (31 ביולי 2020).

(ג)¹⁰¹ על אף האמור בסעיף 163(א), מבוטח שהגיש למוסד תביעה לדמי אבטלה בעד תקופה שחלה בין יום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) ובין היום שבו מסתיימת התקופה הקובעת ולא נרשם בלשכת שירות התעסוקה כמחוסר עבודה או שנרשם כאמור אך מידע בדבר הרישום לא התקבל במוסד, יראו אותו כמובטל לפי אותו סעיף לעניין זכאות לדמי אבטלה מיום הפסקת העסקתו או מיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020), לפי המאוחר, ובלבד שהתקיימו בו שני אלה:

(1) הוא הוכיח להנחת דעתו של המוסד כי לא היה מועסק באותה תקופה;

(2) הוא נרשם בלשכת שירות התעסוקה עד שבעה ימים לאחר הפסקת העסקתו.

179. הוראות מיוחדות לעניין זכאות לדמי אבטלה¹⁰²

(א) על אף הוראות פרק זה, מבוטח שהופסקה העסקתו בתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שלא השלים תקופת אכשרה בת 12 חודשים כאמור בסעיף 161, אך צבר תקופת אכשרה כאמור באותו סעיף בת שישה חודשים לפחות, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מספר הימים כלהלן, לפי העניין, לכל היותר:

(1) 87 ימים - אם מלאו לו 45 שנים, או שמלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

⁹⁸ סעיף 179 א - ההגדרה "שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה" הוסף בת' 216א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20.

⁹⁹ סעיף 179 א - ההגדרה "התקופה הקובעת": במקור נקבעה התקופה עד ליום 16.8.20. בת' 216א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20 שונתה הסיפה להגדרה לנוסח דלעיל, החל במילים: "כ' בתמוז התשפ"א".

¹⁰⁰ סעיף 179ב הוסף בת' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לת' 216.

¹⁰¹ סעיף 179ב - ס"ק (ג) הוסף בהוראת שעה לת' 216, ת"ת 29.7.20.

¹⁰² סעיף 179ג הוסף בת' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לת' 216.

(2) 69 ימים - אם מלאו לו 35 שנים ולא מתקיים בו האמור בפסקה (1), או אם טרם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247 ;

(3) 35 ימים - אם הוא מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158 אף אם חלק מתקופת הזכאות לפי פסקה זו חל לאחר תום התקופה של שנה מתום השירות כאמור באותה הגדרה, ובלבד שתקופת הזכאות היא רצופה והחלה לפני תום השנה ;

(4) 34 ימים - אם מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 28 שנים ;

(5) 25 ימים - אם טרם מלאו לו 25 שנים ;

(6) 50 ימים - בכל מקרה אחר .

(ב) הוראות סעיף 161(ג)(2) לעניין הכללת ימי שירות סדיר על פי חוק שירות ביטחון בתקופת האכשרה, לא יחולו לעניין חישוב תקופת האכשרה לפי סעיף זה.

179ד. הארכת תקופת התשלום המרבית לדמי אבטלה¹⁰³

(א) על אף האמור בסעיפים 171, 171א ו-179ג, מבוטח שאינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה, לרבות כנוסחו בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התשי"ף-2020, רק בשל כך שמתקיים לגביו תנאי מהתנאים כמפורט להלן, או רק בשל כך שמתקיים לגביו תנאי מהתנאים שלהלן וגם סעיף קטן (ב), יהיה זכאי לדמי אבטלה בהתאם להוראות פרק זה עד היום שבו מסתיימת התקופה הקובעת :

(1) תקופת התשלום המרבית הקבועה לגביו לפי סעיפים 171, 171א או 179ג, לפי העניין, מסתיימת במהלך התקופה הקובעת ;

(2) העסקתו הופסקה במהלך התקופה הקובעת, אולם תקופת התשלום המרבית הקבועה לגביו לפי סעיפים 171, 171א או 179ג, לפי העניין, הסתיימה לפני תחילת התקופה הקובעת ;

(3) תקופת התשלום המרבית הקבועה לגביו לפי סעיפים 171 או 171א, לפי העניין, הסתיימה בחודשים ינואר או פברואר 2020.

(ב)

(1) מבוטח שזכאי לדמי אבטלה לפי סעיף זה וחלפו 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, ישולמו לו דמי האבטלה לפי סעיף זה, ויראו את התאריך האמור כתאריך הקובע לגבי כל התקופה שבה משולמים לו דמי אבטלה בתקופה הקובעת.

(2)¹⁰⁴ הוראות פסקה (1) יחולו גם על מבוטח הזכאי לדמי אבטלה לפי סעיף 171 או לפי סעיף 171א, שבמהלך התקופה הקובעת הסתיימו 12 החודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו וישולמו לו במהלכה דמי אבטלה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו לגבי תשלום דמי אבטלה בעד התקופה שמיום ט' בסיוון התשי"ף (1 ביוני 2020) ועד היום שבו מסתיימת התקופה הקובעת, ולעניין סעיף קטן (א)(3) - בעד התקופה שמיום ט' בתמוז התשי"ף (1 ביולי 2020), ועד היום שבו מסתיימת התקופה הקובעת.

179ה. תשלום דמי אבטלה למבוטח בחופשה ללא תשלום¹⁰⁵

לא ישולמו דמי אבטלה לפי פרק זה למבוטח שהעסקתו הופסקה בשל הוצאתו לחופשה ללא תשלום, אלא אם כן מתקיימים לגביו שניים אלה :

¹⁰³ סעיף 179ד הוסף בתי' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לתי' 216.
¹⁰⁴ סעיף 179ד(ב) - בתי' 216א (הוראת שעה לתי' 216), ת"ת 29.7.20 הפך הטקסט שהיה ס"ק (ב) - לס"ק (ב)(1), ונוסף ס"ק (ב)(2) בנוסח דלעיל.
¹⁰⁵ סעיף 179ה הוסף בתי' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לתי' 216.

106(1) הוא הוצא לחופשה ללא תשלום ביוזמת המעסיק לתקופה רצופה של 30 ימים לפחות ולעניין התקופה שמיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) ועד תום התקופה הקובעת - 14 ימים לפחות (בסעיף זה - תקופת החל"ת);
(2) הוא אינו זכאי לשכר בעד תקופת החל"ת.

179. הוראות מיוחדות לעניין תחולת תשלום דמי אבטלה¹⁰⁷

לעניין תשלום דמי אבטלה בעד התקופה הקובעת, יקראו את סעיף 172 כך שהמילים "מכל תקופה של ארבעה חודשים רצופים" - לא ייקראו.

179. הוראות מיוחדות לעניין חישוב דמי אבטלה¹⁰⁸

(א) לעניין חישוב דמי אבטלה והפחתת שיעור ותקופת התשלום במקרים מיוחדים בעד דמי אבטלה לתקופה שמיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) ועד תום התקופה הקובעת -

(1) יקראו את סעיף 167 כך שבמקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סכום דמי האבטלה ליום לא יעלה על סכום השווה לשכר הממוצע מחולק ב־25";

(2) סעיף 171 א - לא ייקרא;

(3) יקראו את סעיף 176 א(ז) כך שבמקום "167(ב)" יבוא "167(ב)";

(4) יקראו את לוח ז' כך שבטור א', בכותרת, אחרי "28 שנים" יבוא "או מי שיש עמו ילד שלו" ובטור ב', בכותרת, אחרי "28 שנים" יבוא "למעט מי שיש עמו ילד שלו".

(ב) פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אחרי יום כ"ו באב התש"ף (16 באוגוסט 2020), כי שיעור הבלתי מועסקים החודשי בתקופת הקורונה פחת מ־10% אך לא פחת מ־7.5%, יהיו דמי האבטלה בעד התקופה. שתחילתה 30 ימים לאחר הפרסום האמור וסיומה בתום התקופה הקובעת, למי שזכאי לדמי אבטלה לפי סימן זה, 90% מדמי האבטלה ששולמו לפי סימן זה ערב פרסום הלשכה כאמור; הודעה על כך תפורסם ברשומות על ידי הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

179. הוראות מיוחדות לעניין דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית¹⁰⁹

לעניין תשלום דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית בעד התקופה שמיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) ועד תום התקופה הקובעת, יקראו את סעיף 173 א(א) כך:

(1) בפסקה (1), במקום "70% מדמי" יבוא "מלוא דמי";

(2) פסקה (א1) - תימחק;

(3) בפסקה (3), במקום "בפסקאות (1) או (א1)" יבוא "בפסקה (1)";

¹⁰⁶ . סעיף 179ה(1) - בת' 216 א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20, נוספו אחרי המילים "30 ימים לפחות" המילים: "ולעניין התקופה שמיום י"א באב התש"ף (1 באוגוסט 2020) ועד תום התקופה הקובעת - 14 ימים לפחות".

¹⁰⁷ . סעיף 179 הוסף בת' 216, ת"ת 28.6.20. ראו הוראות תחילה, תחולה, מעבר ושיפוי בהערות המבוא לת' 216.

¹⁰⁸ . סעיף 179 - נוסף בת' 216 א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20.

¹⁰⁹ . סעיף 179 ח - נוסף בת' 216 א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20.

אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מזכאות לדמי אבטלה שלא מכוח הוראות סימן זה.

סימן ו': הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה בהמשך לתקופת ההתמודדות עם נגיף הקורונה החדש¹¹¹

179י. הגדרות - סימן ו'¹¹²

בסימן זה -

"הוראות סימן ה'" - הוראות סימן ה' לפרק זה כנוסחן בחוק הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש - הוראת שעה - תיקון מס' 216) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש"ף 2020-, כתוקפן ביום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021);

"הפסקת העסקה", של עובד - הפסקת העסקתו של עובד באחד מאלה:

(1) הודעת המעסיק על פיטורי העובד;

(2) הוצאת העובד לחופשה ללא תשלום בתנאים הקבועים בסעיף 177א;

"התקופה הקובעת" - התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

179יא. קיצור תקופת האכשרה לשם זכאות מיוחדת לדמי אבטלה בעד התקופה הקובעת¹¹³

(א) על אף הוראות פרק זה, מבוטח שהעסקתו הופסקה בשלושת החודשים הראשונים לתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שלא השלים תקופת אכשרה בת 12 חודשים כאמור בסעיף 161, אך צבר תקופת אכשרה כאמור באותו סעיף בת שישה חודשים לפחות, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מספר הימים כלהלן, לפי העניין, לכל היותר:

(1) 87 ימים - אם מלאו לו 45 שנים, או אם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(2) 69 ימים - אם מלאו לו 35 שנים ולא מתקיים בו האמור בפסקה (1), או אם טרם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(3) 35 ימים - אם הוא מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158 אף אם חלק מתקופת הזכאות לפי פסקה זו חל לאחר תום התקופה של שנה מתום השירות כאמור באותה הגדרה, ובלבד שתקופת הזכאות היא רצופה והחלה לפני תום השנה;

(4) 34 ימים - אם מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 28 שנים;

(5) 25 ימים - אם טרם מלאו לו 25 שנים;

(6) 50 ימים - בכל מקרה אחר.

(ב) על אף הוראות פרק זה, מבוטח שהעסקתו הופסקה בשלושת החודשים האחרונים לתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שלא השלים תקופת אכשרה בת 12 חודשים כאמור

¹¹⁰ . סעיף 179ט - נוסף בת' 216א (הוראת שעה לת' 216), ת"ת 29.7.20.

¹¹¹ . סימן ו' (סעיפים 179י - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

¹¹² . סימן ו' (סעיפים 179י - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

¹¹³ . סימן ו' (סעיפים 179י - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

בסעיף 161, אך צבר תקופת אכשרה כאמור באותו סעיף בת עשרה חודשים לפחות, יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד מספר הימים כלהלן, לפי העניין, לכל היותר:

(1) 145 ימים - אם מלאו לו 45 שנים, או אם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(2) 114 ימים - אם מלאו לו 35 שנים ולא מתקיים בו האמור בפסקה (1), או אם טרם מלאו לו 35 שנים וישנם שלושה תלויים בו כמשמעותם בסעיף 247;

(3) 58 ימים - אם הוא מבוטח כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרה "מבוטח" שבסעיף 158 אף אם חלק מתקופת הזכאות לפי פסקה זו חל לאחר תום התקופה של שנה מתום השירות כאמור באותה הגדרה, ובלבד שתקופת הזכאות היא רצופה והחלה לפני תום השנה;

(4) 56 ימים - אם מלאו לו 25 שנים וטרם מלאו לו 28 שנים;

(5) 42 ימים - אם טרם מלאו לו 25 שנים;

(6) 83 ימים - בכל מקרה אחר.

(ג) הוראות סעיף 161(ג)(2) לעניין הכללת ימי שירות סדיר על פי חוק שירות ביטחון בתקופת האכשרה, לא יחולו לעניין חישוב תקופת האכשרה לפי סעיף קטן (א).

(ד) לא תישלל זכאותו של מובטל לדמי אבטלה לפי סעיף זה בשל הוראות סעיף 171(א).

179. ימי אבטלה נוספים למבוטח שמלאו לו 45 שנים¹¹⁴

(א) מבוטח ששולמו לו דמי אבטלה לפי פרק זה בתקופה. שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), כולה או חלקה, ומלאו לו 45 שנים ביום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) או לפניו, יהיה זכאי לימי אבטלה נוספים שמספרם שווה למחצית ממספר ימי המימוש ולמחצית מימי האבטלה שהיה זכאי להם ושולמו לו לפי סעיף 179ג (בסעיף זה - ימי אבטלה נוספים); לעניין זה, "ימי המימוש" - הימים שבעדם שולמו למבוטח דמי אבטלה לפי הוראות פרק זה בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), בניכוי ימי אבטלה שבעדם שולמו לו דמי אבטלה לפי הוראות סימן ה'.

(ב) מבוטח שמלאו לו 45 שנים ביום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) או לפניו רשאי לממש ימי אבטלה כמפורט להלן עד תום התקופה הקובעת או עד תום 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, לפי המאוחר:

(1) ימי האבטלה הנוספים כאמור בסעיף קטן (א);

(2) ימי האבטלה לפי הוראות פרק זה, למעט לפי הוראות סימן ה', שלא מימש בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (1 במרס 2020) ועד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021), וימי אבטלה לפי סעיף 179ג שהיה זכאי להם ולא שולמו לו בתקופה האמורה.

(ג) מבוטח שמימש את זכאותו לדמי אבטלה לפי סעיף זה וחלפו 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, יראו את התאריך האמור כתאריך הקובע לגביו עד תום התקופה הקובעת.

(ד) לא תישלל זכאותו של מובטל לדמי אבטלה לפי סעיף זה בשל הוראות סעיף 171(א).

(ה) המוסד רשאי לשלם למבוטח מקדמה בסכום שלא יעלה על 8,000 שקלים חדשים לחודש בעד ימי אבטלה שניתנו לו לפי סעיף זה בעד חודשים יולי ואוגוסט 2021, בטרם הושלמו כל הליכי הטיפול לשם בירור זכאותו לימים אלה; הוראות סעיף 302(ב) יחולו לעניין תשלום מקדמה לפי סעיף קטן זה.

¹¹⁴ . סימן ו' (סעיפים 179 - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

דמי האבטלה שישולמו למבוטח לפי הוראות סימן זה, למעט דמי אבטלה בעד ימי אבטלה כאמור בסעיף 179יב(ב), יהיו בשיעור של 85% מדמי האבטלה שהיו משולמים לו לפי הוראות סימן ג'.

179יד. הוראות מיוחדות לעניין דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית¹¹⁶

לעניין תשלום דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית, בעד התקופה הקובעת, יקראו את סעיף 173א(א) כך:

(1) בפסקה (1), במקום "70% מדמי" יבוא "מלוא דמי";

(2) פסקה (א1) - לא תיקרא;

(3) בפסקה (3), במקום "בפסקאות (1) או (א1)" יבוא "בפסקה (1)";

179טו. הוראות מיוחדות לעניין חישוב דמי אבטלה¹¹⁷

לעניין חישוב דמי אבטלה והפחתת שיעור ותקופת התשלום במקרים מיוחדים, למבוטח שהתאריך הקובע שנקבע לגביו קדם ליום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021), בעד תקופה שמתחילת התקופה הקובעת ועד תום התקופה הקובעת או עד תום 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו, לפי המאוחר, יחולו הוראות אלה:

(1) בסעיף 167, במקום סעיף קטן (ב) יקראו:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סכום דמי האבטלה ליום לא יעלה על סכום השווה לשכר הממוצע מחולק ב"25";

(2) בסעיף 172, המילים "מכל תקופה של ארבעה חודשים רצופים" - לא ייקראו.

סימן ז': הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה - חרבות ברזל¹¹⁸

179טז. הגדרות - סימן ז'¹¹⁹

בסימן זה -

"הפסקת העסקה", של עובד - הפסקת העסקתו של עובד באחד מאלה:

(1) הודעת המעסיק על פיטורי העובד;

(2) הוצאת העובד לחופשה ללא תשלום בתנאים הקבועים בסעיף 177א, אולם בסעיף 177א(1), במקום "30" יקראו "14";

"התקופה הקובעת" - כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961.

¹¹⁵ . סימן ז' (סעיפים 179 - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

¹¹⁶ . סימן ז' (סעיפים 179 - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

¹¹⁷ . סימן ז' (סעיפים 179 - 179טו) - נוספו בת' 225 ת"ת 1.7.21 לתקופה שמיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.3.2022.

¹¹⁸ . סימן ז' (סעיפים 179טו - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

¹¹⁹ . סימן ז' (סעיפים 179טו - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

(א) על אף האמור בפרק זה, מבוטח שהופסקה העסקתו בתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שלא השלים תקופת אכשרה בת 12 חודשים כאמור בסעיף 161, אך צבר תקופת אכשרה כאמור באותו סעיף בת שישה חודשים לפחות, יהיה זכאי לדמי אבטלה לפי הוראות סעיף 171.

(ב) מבוטח כאמור בסעיף קטן (א), שהוא אדם עם מוגבלות, יהיה זכאי לדמי אבטלה לפי הוראות סעיף 171 אם צבר תקופת אכשרה, כאמור בסעיף קטן (א), בת שלושה חודשים לפחות; בסעיף קטן זה, "אדם עם מוגבלות" - מי שזכאי לקצבת נכות לפי הסכם בדבר תשלום מענק חד־פעמי בעד חודש אפריל 2020 למי שמשלמות לו קצבאות מסוימות ומי שזכאי לפטור ממס לפי סעיף 5(9) לפקודת מס הכנסה.

(ג) הוראות סעיף 161(ג)(2) לעניין הכללת ימי שירות סדיר על פי חוק שירות ביטחון, בתקופת האכשרה, לא יחולו לעניין חישוב תקופת האכשרה לפי סעיף זה.

179יח. הארכת תקופת התשלום המרבית לדמי אבטלה¹²¹

על אף הוראות פרק זה, מבוטח שהופסקה העסקתו בתקופה הקובעת ואינו זכאי לדמי אבטלה לפי פרק זה רק בשל כך שתקופת התשלום המרבית הקבועה לגביו לפי סעיף 171 א הסתיימה לפני התקופה הקובעת או במהלכה, והתאריך הקובע לגביו חל בתקופה הקובעת, יהיה זכאי לדמי אבטלה בהתאם להוראות פרק זה עד היום שבו מסתיימת התקופה הקובעת.

179יט. הארכת תקופת התשלום המרבית לדמי אבטלה למבוטח המתגורר ביישוב שפונה¹²²

על אף האמור בסעיפים 161(ה), 171 ו־171א, מבוטח המתגורר ביישוב שפונה לפי החלטת הממשלה בתקופה הקובעת, ותקופת התשלום המרבית הקבועה לגביו לפי סעיף 171 או 171א, לפי העניין, הסתיימה לפני התקופה הקובעת או במהלכה או שחלפו 12 חודשים מהתאריך הקובע שנקבע לגביו לפי סעיף 158 במהלך התקופה הקובעת, יראו את התאריך הקובע האמור כתאריך הקובע לגבי כל התקופה שבה יהיה זכאי לדמי אבטלה בהתאם להוראות פרק זה עד היום שבו מסתיימת התקופה הקובעת.

179כ. תחילת תשלום דמי האבטלה¹²³

לעניין תשלום דמי אבטלה בעד התקופה הקובעת, יקראו את סעיף 172 כך שבסופו יבוא "למעט בתקופה הראשונה שחלה בתקופה הקובעת".

179כא. סייג לתחולה¹²⁴

הוראות סעיף 320(ז)(ב) לא יחולו לעניין תשלום דמי אבטלה בעד התקופה הקובעת.

¹²⁰ . סימן ז' (סעיפים 179טז - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

¹²¹ . סימן ז' (סעיפים 179טז - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

¹²² . סימן ז' (סעיפים 179טז - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

¹²³ . סימן ז' (סעיפים 179טז - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

¹²⁴ . סימן ז' (סעיפים 179טז - 179כא) - נוספו בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

פרק ח': ביטוח זכויות עובדים בהליכי חדלות פירעון;
[31]

180. הגדרות

[127אנג]

בפרק זה -

"עובד" - מי שמבוטח או היה מבוטח כעובד לפי פרק ה';

"מעביד של עובד" - לרבות מי שהיה מעבידו;

"שכר עבודה"¹ - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הגנת השכר, לרבות סכום שלפי כל דין רואים אותו כשכר עבודה ולהוציא תגמול לפי פרק י"ב; פחת שכר העבודה של עובד פלוני משכר המינימום שלו הוא זכאי לפי חוק שכר מינימום, יהיה שכר העבודה שכר המינימום האמור;

"הסכם קיבוצי" - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, לרבות הסכם כאמור שלא הוגש לרישום ולרבות צו הרחבה לפי החוק האמור;

"פיצויי פיטורים" - פיצויי פיטורים המגיעים מכוח חוק פיצויי פיטורים או מכוח הסכם קיבוצי;

"קופת גמל" - כל גוף שעל פי הוראות הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או הסכם אחר שבין העובד והמעביד ולפי הסכמתו של אותו גוף, על מעביד להעביר אליו כספים, מכספי המעביד, מכספי העובד שנוכו משכרו או מכספי שניהם, לשם צבירתן או הבטחתן של זכויות העובד הקשורות בעבודתו, בהפסקת עבודתו או בפרישתו ממנה או בביטוחו הסוציאלי (לכל אלה ייקרא להלן - תשלומים סוציאליים);

"חוב שכר עבודה" - לרבות סכום שנוכה משכרו של עובד שלא על פי חיקוק על מנת להעבירו לאדם שאינו קופת גמל ולא הועבר לתעודתו;

"חוב לקופת גמל" - תשלומים סוציאליים שלא הועברו לקופת גמל ופיצויי הלנת שכר לגביהם כאמור בסעיף 19א(ב) לחוק הגנת השכר.

181. מבוטחים

[127אנד]

המבוטחים לפי פרק זה הם עובד וקופת גמל.

182. הזכות לגמלה

[127אנה]

מבוטח יהיה זכאי לגמלה לפי פרק זה אם ניתן לגבי מעבידו של העובד המבוטח אחד מאלה, לפי הענין:

(1) לגבי מעסיק שהוא יחיד - צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, ואם נפטר המעסיק - צו לניהול העיזבון בהליך חדלות פירעון לפי החוק האמור;

¹ כותרת פרק ח' - המילים "בהליכי חדלות פירעון" נוספו בת' 201, ת"ת 15.9.19, במקום הנוסח הקודם: "בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד". ראו גם הוראות שעה לענין פרק ח' בסעיפים 180, 182 ו-183 להלן.

² ההגדרה "שכר עבודה" בס' 180 - בת' 30, ת"ת 1.1.99, נוספה הסייפא המתחילה במילים "פחת שכר העבודה". ר' הערות מבוא לת' 30.

בת' 201, ת"ת 15.9.19 נקבע כי בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה תיקרא הגדרת "שכר עבודה" כך שאחרי "ולהוציא תגמול לפי פרק י"ב" יבוא "אך לא יותר מהסכום הבסיסי כפול חמש".

- (א)⁴ לגבי מעסיק שהוא תאגיד - צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי ;
- (2)⁵ צו שניתן לפי פקודת החברות לפירוק אגודה שנוסדה לפי החוק העותמאני על האגודות (להלן - אגודה עותמאנית) והוא פירוק שנעשה בידי בית המשפט או בהשגחתו ;
- (3)⁶ (נמחקה) ;
- (4) צו לפירוק אגודה שיתופית לפי פקודת האגודות השיתופיות ;
- (5)⁷ צו לפירוק עמותה שניתן לפי סעיף 49(4) לחוק העמותות ;
- (6)⁸ צו פירוק חברה לתועלת הציבור כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999, שניתן לפי סעיף 257(4) לפקודת החברות.

183. שיעור הגמלה לעובד⁹

[127נו]

(א) הגמלה שתשולם לפי פרק זה לעובד תהיה סכום חוב שכר העבודה ופיצויי הפיטורים שמעבידו חייב לו, עד סכום שלא יעלה על הסכום הבסיסי כפול 13 לגבי כל עובד, בכפוף להוראות סעיף 189(ב) ובלבד שחוב שכר העבודה כאמור לא ישולם בעד תקופה שלפני 12 החודשים שקדמו בתכוף למועד שבו נותקו יחסי עובד ומעביד, או למועד מתן צו לפי הוראות סעיף 182, לפי המוקדם מביניהם.

- ³ ס' 182(1) בנוסח דלעיל נוסף בת' 201 ת"ת 15.9.19 במקום הנוסח הקודם שהיה: "צו הכרזה כפושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל, ואם נפטר המעביד, צו ניהול העזבון בפשיטת רגל לפי הפקודה האמורה;"
- ⁴ ס' 182(א) נוסף בת' 201, ת"ת 15.9.19. כמו כן נקבע בתיקון 201 כי בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה המילים "שבו או אחריו הורה בית המשפט על פירוק התאגיד" - לא ייקראו.
- בת' 236, ת"ת 16.2.23 נמחקו המילים "שבו או אחריו הורה בית המשפט על פירוק התאגיד".
- ⁵ ס' 182(2) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 הוחלפו המילים "לפירוק חברה, שותפות או אגודה" ב"לפירוק אגודה".
- ⁶ ס' 182(3) - נמחק בת' 201, ת"ת 15.9.19. עד המחיקה היה נוסחו: "צו לפירוק שותפות לפי פקודת השותפויות; נתפרקה שותפות בלא שנתמנה כונס נכסים או מנהל עסקים, רואים לענין פסקה (1) כל שותף כמעבידו של עובד שהשותפות העסיקה"
- ⁷ ס' 182(5) - נוסף בת' 16 בנוסח דלעיל, ת"ת - ראה הערת מבוא לת' 16.
- ⁸ ס' 182(6) - נוסף בת' 236, ת"ת 16.2.23.
- ⁹ סכום המקסימום לענין סעיף 183 הוא, החל ביום 1.1.20, 114,452 ש"ח (י"פ 8968, התש"ף, עמ' 7048).
- ס' 183 - בת' 30, ת"ת 1.1.99, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ובלבד שחוב שכר...". ר' הערות מבוא לת' 30.
- בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "השכר הממוצע" בא "הסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.
- בת' 114, ת"ת 15.7.09, במקום "כפול עשר" בא "כפול 13". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ד) בהערות מבוא לתיקון 114.
- בת' 201, ת"ת 15.9.19 נקבע כי בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה, האמור בס' 183 יסומן "א" ואחריו יבוא:
- "(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא הורה בית המשפט, בצו לפתיחת הליכים לפי פרק ד' לחלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, על פירוק התאגיד -
- (1) לא ישולם חוב שכר העבודה כאמור בסעיף קטן (א) בעד תקופה שלפני חמשת החודשים שקדמו בתכוף למועד מתן הצו ;
- (2) סכום פיצויי הפיטורים וכן כל סכום מחוב שכר העבודה שמקורו בזכויות הנובעות מסיום יחסי עבודה ישולם לפי הוראות סעיף קטן (א) רק אם לאחר אישור התכנית לשיקום כלכלי על ידי בית המשפט לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי או לאחר אישור מכירת פעילותו העסקית של התאגיד לשם שיקומו הכלכלי בידי בית המשפט לפי החוק האמור, לא המשיך העובד לעבוד בתאגיד שלגביו אושרה התכנית או בתאגיד שלו נמכרה פעילותו העסקית.
- (ג) אין בהוראות סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מזכותו של העובד לקבל תמורה נוספת במסגרת התכנית לשיקום כלכלי לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי."
- בת' 236, ת"ת 16.2.23 סומן הטקסט בסעיף 183 בתור ס"ק (א) ונוסף ס"ק (ב) בנוסח דלעיל.

(ב)¹⁰ על אף האמור בסעיף קטן (א), לא הורה בית המשפט בצו לפתיחת הליכים לפי פרק ד' לחלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, על פירוק התאגיד שהוא מעסיקו של העובד המבוטח -

(1) לא ישולם חוב שכר העבודה כאמור בסעיף קטן (א) בעד תקופה שלפני חמשת החודשים שקדמו בתכוף למועד מתן הצו ;

(2) סכום פיצויי הפיטורים וכן כל סכום מחוב שכר העבודה שמקורו בזכויות הנובעות מסיום יחסי עבודה ישולמו לפי הוראות סעיף קטן (א) רק אם לאחר אישור התוכנית לשיקום כלכלי על ידי בית המשפט לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי או לאחר אישור מכירת פעילותו העסקית של התאגיד לשם שיקומו הכלכלי על ידי בית המשפט לפי החוק האמור, לא המשיך העובד לעבוד אצל מעסיק שמתקיים לגביו אחד מאלה :

(א) הוא התאגיד שלגביו אושרה התוכנית לשיקום כלכלי או אושרה מכירת פעילותו העסקית ;

(ב) הוא התאגיד שלו נמכרה הפעילות העסקית של תאגיד כאמור בפסקת משנה (א) ;

(ג) הוא בעל שליטה באחד מהתאגידים האמורים בפסקאות משנה (א) או (ב), או שאחד מהם הוא בעל שליטה בו ;

(ד) הוא תאגיד אשר הוא ואחד מהתאגידים שבפסקאות משנה (א) או (ב), נמצאים בשליטת אותו בעל שליטה ;

לעניין סעיף זה, "שליטה" - כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

(ג) אין בהוראות סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מזכותו של העובד לקבל תמורה נוספת במסגרת התוכנית לשיקום כלכלי לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

184. שיעור הגמלה לקופת גמל

[127נז]

(א)¹¹ הגמלה שתשולם לפי פרק זה לקופת גמל תהיה סכום החוב שמעבידו של עובד חייב לה, עד סכום שלא יעלה על סכום השווה לסכום הבסיסי כפול שניים לגבי כל עובד, בכפוף להוראות סעיף 189(ב).

(ב) הגיע למספר קופות גמל חוב כאמור בסעיף קטן (א), לא יעלה על סך כל הגמלה לכל קופות הגמל יחד על הסכום המרבי האמור בסעיף זה.

185. גמלה לחבר קיבוץ שיתופי¹²

[127נז1]

(א) בסעיף זה -

"חבר אגודה שיתופית"¹³ - מי שביום מתן צו כאמור בסעיף 182(4), היה שבע שנים לפחות חבר באגודה שיתופית שהיא קיבוץ שיתופי, שרואים אותו כעובד לפי סעיף 3 ;

¹⁰ ס"ק 183(ב) - נוסף בתי' 236, ת"ת 16.2.23.

¹¹ סכום המקסימום לענין סעיף 184 הוא, החל ביום 1.1.20, 17,608 ש"ח (י"פ 8968, התש"ף, עמ' 7048).
ס' 184(א) - בתי' 31, ת"ת 1.1.99, במקום "השכר הממוצע" בא "סכום השווה לשכר הממוצע כפול שניים".
בתי' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "לשכר הממוצע" בא "לסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לתי' 61.

¹² סעיף 185 - בתי' 186, ת"ת 1.7.17 הוחלפו בכותרת הסעיף המילים "אגודה שיתופית" במילים: "קיבוץ שיתופי".

¹³ סעיף 185(א) - ההגדרה "חבר באגודה שיתופית" - בתי' 186, ת"ת 1.7.17, במקום "קיבוץ או מושב שיתופי" בא

"הכנסה חודשית" - סכום ההכנסה החודשית של חבר אגודה שיתופית כפי שחושב לאחרונה לפי סעיף 344(א)1 לפני מועד מתן צו כאמור בסעיף 182(4).

(ב)¹⁴ על אף הוראות סעיפים 183 ו-184, הגמלה, שתשולם לפי פרק זה לחבר אגודה שיתופית, תהיה סכום הכנסתו החודשית כפול מספר השנים שבהם היה חבר האגודה השיתופית לאחר שמלאו לו 18 שנים, ועד הסכום המרבי של הסכום הבסיסי כפול שמונה.

(ג) הוראות פרק זה, למעט סעיפים 183 ו-184, יחולו על חבר אגודה שיתופית, בשינויים המחוייבים.

185. גמלה לחבר קיבוץ מתחדש¹⁵

(א) בסעיף זה -

"הכנסה חודשית" - סכום ההכנסה החודשית של חבר קיבוץ מתחדש כפי שחושב לאחרונה לפי סעיף 344 לפני מועד מתן צו כאמור בסעיף 182(4);

"חבר קיבוץ מתחדש" - מי שהיה חבר קיבוץ מתחדש ביום מתן צו כאמור בסעיף 182(4) והתקיים בו האמור בסעיף 3א(א).

(ב)¹⁶ על אף הוראות סעיפים 183 ו-184, הגמלה שתשולם לפי פרק זה לחבר קיבוץ מתחדש, תהיה סכום הכנסתו החודשית כפול מספר השנים שבהן היה חבר, ועד הסכום המרבי של הסכום הבסיסי כפול עשר.

(ג) הוראות פרק זה, למעט סעיפים 183 ו-184, יחולו על חבר קיבוץ מתחדש, בשינויים המחוייבים.

186. פרסום הסכומים המרביים

[127נח]

השר יפרסם ברשומות הודעה בדבר השינויים בסכומים המרביים שיחולו מכוח סעיפים 183 ו-184.

187. זקיפת חובות

[127נט]

(א) עלה חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים של מעביד לעובדו הזכאי לגמלה לפי פרק זה על הסכום המרבי האמור בסעיף 183, תיזקף תחילה הגמלה המגיעה לו לחוב שכר העבודה, ואחריו - לחוב פיצויי פיטורים.

(ב) עלה חובו של מעביד לקופת גמל או לקופות גמל על הסכום המרבי האמור בסעיף 184, תיזקף הגמלה המגיעה להן לחובות המפורטים להלן לפי סדר העדיפות הבא:

(1) ביטוח פנסיה מכוח הסכם קיבוצי;

(2) ביטוח פנסיה מכוח הסכם אחר;

(3) ביטוח בריאות;

"קיבוץ שיתופי".

¹⁴ ס' 185(ב) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "השכר הממוצע" בא "הסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 201, ת"ת 15.9.19 נמחקה הסיפא שנוסחה היה: "ובכפוף להוראות סעיף 189(ב)".

¹⁵ סעיף 185 א - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהוראות המבוא.

¹⁶ ס' 185א(ב) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 נמחקה הסיפא שנוסחה היה: "ובכפוף להוראות סעיף 189(ב)".

(4) קופת תגמולים ;

(5) כל מטרה אחרת.

(ג) הגיעו למספר קופות גמל חובות למטרה פלונית כאמור בסעיף קטן (ב) (1) עד (4), וסך כל החוב לאותה המטרה עלה על הסכום המרבי האמור בסעיף 184 או על יתרת הגמלה שנשארה עד הסכום המרבי, לפי הענין, תתחלק הגמלה או יתרתה בין קופות הגמל לפי היחס שבין סכומי החובות המגיעים להן לאותה מטרה.

(ד) היה החוב המגיע לפי סעיף קטן (ב) (5) מיועד למספר מטרות או למספר קופות גמל וסך כל החוב עלה על הסכום המרבי האמור בסעיף 184 או על יתרת הגמלה שנשארה עד הסכום המרבי, לפי הענין, תתחלק הגמלה או יתרתה בין קופות הגמל לפי היחס שבין סכומי החובות המגיעים להן לגבי המטרות האמורות, ובין המטרות - לפי היחס שבין סכומי החובות המגיעים לאותה קופת גמל למטרות האמורות.

188. הגמלה כשכר כפיצויים או כתשלום לקופה

[127ס]

גמלה המשתלמת לפי פרק זה יראו לכל דבר, בכפוף להוראות חוק זה והתקנות לפיו, כשכר עבודה, כפיצויי פיטורים או כתשלום לקופת גמל, לפי הענין.

189. הגשת תביעה לגמלה¹⁷

[127סא]

(א)¹⁸ הזכאי לגמלה לפי פרק זה יגיש תביעתו למוסד.

(ב)¹⁹ הגמלה לפי פרק זה תשולם רק לגבי חובות בעד שכר עבודה או פיצויי פיטורים או לקופת גמל שהמפרק קיבל את תביעתם לפי הדין החל עליו.

(ג)²⁰ (בוטל).

(ד)²¹ השר רשאי לקבוע פרטים שיש לכלול בתביעה ואת הטפסים להגשתה.

190. תשלום הגמלה

[127סב]

(א)²² המוסד ישלם לכל זכאי לגמלה את סכום הגמלה המגיע לו לאחר ניכוי הסכומים שיש לנכותם לפי הוראת סעיף 188; סכום שנוכה כאמור יעביר המוסד לאדם שאליו הוא נועד.

¹⁷ ס' 189 - בת' 201, ת"ת 15.9.19 הוחלפה בכותרת הסעיף המילה "העברת" במילה "הגשת".

¹⁸ ס' 189(א) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 נמחקה הסיפא של הסעיף שנוסחה היה: "באמצעות הנאמן בפשיטת רגל, מפרק החברה, האגודה העותמאנית או האגודה השיתופית, או מפרק השותפות, כונס נכסיה או מנהל עסקיה (לכל אחד מאלה ייקרא להלן - המפרק), הכל לפי הענין כאמור בסעיף 182".

¹⁹ ס' 189(ב) - בת' 30, ת"ת 1.1.99, נוספה הסיפא המתחילה במילים "והכל בכפוף...". ר' הערות מבוא לת' 30. בת' 201, ת"ת 15.9.19 הוחלפה המילה "שהמפרק" במילים: "שפקיד התביעות", ונמחקה הסיפא לסעיף שנוסחה היה: "ולענין גמלה לפי סעיף 185 - רק למי שפקיד התביעות אישר שהוא חבר אגודה שיתופית כהגדרתו בסעיף 185(א) והכל בכפוף להחלטת פקיד התביעות לפי הוראות סעיף 298".

²⁰ ס' 189(ג) - בוטל בת' 201, ת"ת 15.9.19. עד לביטול, נוסחו היה: "המפרק יעביר למוסד את התביעה בצירוף דין וחשבון על הגמלה שיש לשלם לתובע ובציון הסכומים שיש לנכותם לאור הוראות סעיף 188".

²¹ ס' 189(ד) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 החליפו המילים "ואת הטפסים להגשתה" בנוסח הקודם שהיה: "ובדין וחשבון כאמור בסעיף קטן (ג) או את הטפסים להגשתם".

²² ס' 190 - בת' 201, ת"ת 15.9.19 הפך הנוסח של סעיף 190 לתת סעיף 190(א) והמילים "כמתחייב מהוראות סעיף 189(ג) הוחלפו במילים: "יש לנכותם לפי הוראת סעיף 188".

(ב)²³ המוסד ישלח הודעה על תשלום הגמלה או על דחיית הבקשה לתשלום הגמלה לנאמן בהליכי חדלות פירעון; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין זה.

191. עובד שנפטר

[127סג]

(א) על אף הוראות סעיף 303(ג), אם נפטר עובד לפני ששולמה הגמלה המגיעה לו לפי פרק זה, תשלום הגמלה בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק הגנת השכר, ולשאירים כמשמעותם בסעיף 5 לחוק פיצויי פיטורים, הכל לפי הענין.

(ב) שאירים הזכאים לפיצויי פיטורים לפי סעיף 5 לחוק פיצויי פיטורים, יהיו זכאים לגמלה לפי פרק זה לענין פיצויי הפיטורים המגיעים להם לפי סעיף 5 האמור, עד לסכום המרבי הנקוב בסעיף 183 ובכפוף ליתר הוראות פרק זה.

192. תביעות המוסד כלפי המפרק

[127סה]

(א) שילם המוסד גמלה לפי פרק זה, יעברו זכויותיו של הזכאי לה למוסד לצורך גבייתה מהמפרק²⁴, ואולם -

(1)²⁵ זכויותיו של המוסד לביטוח לאומי לא יהיו בדין קדימה.

(2)²⁶ המוסד לא יהיה זכאי לגבות מהמפרק את הפרשי ההצמדה ששילם לזכאי לגבי התקופה שלאחר יום מתן הצו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, או לגבי התקופה שלאחר יום מתן צו כאמור בסעיף 182(2) ו-4), לפי הענין, אלא במידה שהמפרק החליט לשלם ריבית, הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית לגבי התקופה האמורה גם ליתר הנושים בהליכי חדלות הפירעון או בפירוק התאגיד, לפי הענין.

(ב)²⁷ בסעיף זה, "דין קדימה" - כמשמעותו בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

²³ ס' 190(ב) - נוסף בת' 201, ת"ת 15.9.19.

²⁴ ס' 192(א) - בת' 240, ת"ת 1.10.24 (או מאוחר מכך) נקבע כי החל בתאריך התחילה, במקום "מהמפרק" יבוא "במסגרת הליכי חדלות הפירעון או פירוק התאגיד, לפי העניין". על-פי הוראות התחילה (ס' 116 בעמ' 194 לתיקון) רשאי שר האוצר לדחות את תאריך התחילה ב-3 חודשים. עוד נקבע (ס' 119 בעמ' 195 לתיקון), כי על הליכים שבשלהם קמה זכאות לגמלה לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי, אשר לא חל בעניינם חלק ד' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, ימשיכו לחול הוראות סעיף 192 לחוק הביטוח הלאומי, כפי שחלו עליהם ערב יום התחילה.

²⁵ ס' 192(א)(1) - הוחלף בת' 201, ת"ת 15.9.19. הנוסח הקודם היה: "אם עלה סכום חוב שכר העבודה ופיצויי הפיטורים המגיע לעובד ממעבידו על הסכום המרבי של הגמלה האמור בסעיף 183 (להפרש האמור ייקרא להלן בסעיף זה - יתרת החוב), יעברו למוסד זכויותיו של העובד בדין קדימה רק לגבי הסכום שבו עולה הסכום המרבי של דין הקדימה על יתרת החוב";

²⁶ ס' 192(א)(2) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 הוחלפו המילים: "יום מתן צו הכינוס כמשמעותו בפקודת פשיטת הרגל" במילים "יום מתן הצו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי", במקום "בסעיף 182(2) עד (4)" בא "בסעיף 182(2) ו-4)" ובמקום "בפשיטת הרגל" בא "בהליכי חדלות הפירעון".

בת' 240, ת"ת 1.10.24 (או מאוחר מכך) נקבע כי החל בתאריך התחילה, סעיף 192(א)(2) - בטל. ראו התייחסות לתחולה ולמועד התחילה של ת' 240 - לעיל בהערה לסעיף 192(א).

²⁷ ס' 192(ב) - בת' 16, ת"ת - ראה הערת מבוא, אחרי המילים "לפקודת החברות" בא "לפי סעיף 54 לחוק העמותות". בת' 201, ת"ת 15.9.19 החליפו המילים "כמשמעותו בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי" את הנוסח הקודם שהיה: "זכויותיו של עובד לפי סעיף 78(1) לפקודת פשיטת הרגל, לפי סעיף 354(א)(1) לפקודת החברות, לפי סעיף 54 לחוק העמותות, לפי תקנות מכוח פקודת האגודות השיתופיות הנותנות דין קדימה לשכר עבודה או לפיצויי פיטורים, או לפי סעיף 27 לחוק פיצויי פיטורים".

[127סו]

הסמכות לדון ולפסוק בכל תובענה לפי פרק זה תהיה למי שבידו סמכות שיפוט בהליכי חדלות הפירעון או פירוק התאגיד כאמור בסעיף 182.

[127סד]

(א)²⁹ השר רשאי לקבוע הוראות בדבר סדרי הגשת תביעות לגמלה לפי פרק זה הוראות בדבר העברת המסמכים מהנאמן למוסד הדרושים לשם בירור זכאות העובד לתשלום הגמלה וכן הוראות בדבר העברת סכומי הגמלאות והניכויים והמועדים לביצוע הפעולות האמורות.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סדרים אחרים במקום האמורים בסעיפים 189 ו-190.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות, כללים, תנאים ומבחנים בדבר תשלום גמלה ואישור תביעה לגמלה לפי פרק זה.

²⁸ ס' 193 - בת' 201, ת"ת 15.9.19 החליפו המילים "בהליכי חדלות הפירעון" את המילים: "בהליכי פשיטת הרגל".

²⁹ ס' 194(א) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 החליפו המילים: "הוראות בדבר העברת המסמכים מהנאמן למוסד הדרושים לשם בירור זכאות העובד לתשלום הגמלה וכן הוראות בדבר", את הנוסח הקודם שהיה: "למפרק, העברת התביעות ודוחות המפרק למוסד".

פרק ט': ביטוח נכות

סימן א': הגדרות:

195. הגדרות

[127כא]

בפרק זה -

"בעל ליקוי חמור"² - (בוטלה);

"הכנסה" - הכנסה שהשר קבע באישור ועדת העבודה והרווחה ומתאריך שקבע, וכל זמן שלא קבע כאמור - "הכנסה" כמשמעותה בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, הכל למעט קצבת ילדים לפי פרק ד', ולמעט הענקות מכוח סעיף 40(ב1)(2) לחוק חיילים משוחררים;

"הכנסה מעבודה או ממשלח יד"³ - הכנסה חודשית, בפועל, לפי סעיף 1(2), (2) או (8) לפקודת מס הכנסה ולעניין סעיפים 200, 201 ו-202 - גם הכנסה מדמי אבטלה כהגדרתם בסעיף 158⁴;

"זכאי במשך תקופה ממושכת"⁵ - (בוטלה);

"ליקוי" - ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה;

"מבוטח"⁶ - תושב ישראל שמלאו לו 18 שנים וטרם הגיע לגיל הפרישה;

"נכה"⁷ - מבוטח, למעט עקרת בית, שכתוצאה מליקוי מתקיימים בו כל אלה:

¹ . כותרת סימן א' - במקור "סימן א: נכים" בת' 109, ת"ת, 1.8.09, הוחלף לנוסח דלעיל.

² . ס' 195 - "בעל ליקוי חמור" - נוסף בת' 109, בנוסח הבא:

"מי שנקבעה לו, לפי הוראות סעיף 208, נכות רפואית בשיעור של 70% לפחות, או בשיעור של 40% לפחות בהתאם למבחנים המנויים בפרטים 33 או 91 שברשימת הליקויים כמשמעותה בתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (קביעת אחוזי נכות רפואית, מינוי ועדות לעררים והוראות שונות), התשמ"ד-1984."

ראה הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

ההגדרה "בעל ליקוי חמור" בוטלה בתיקון 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא.

³ . "הכנסה מעבודה או ממשלח יד" - נוסף בת' 109, בנוסח דלעיל. ראה הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

⁴ . בת' 214, ת"ת 16.6.20 נקבע כי בתקופה שמיום 1.3.20 עד יום 30.6.20 ("תקופת הוראת השעה") תיקרא הגדרה זו כך שבסופה ייכללו המילים "ולעניין סעיפים 200, 201 ו-202 - גם הכנסה מדמי אבטלה כהגדרתם בסעיף 158". עוד נקבע כי נוסח זה יחול על גמלת אזרח ותיק, גמלת שארים, קצבת נכות ודמי אבטלה המגיעים לפי חוק הביטוח הלאומי בעד החודשים מרס, אפריל, מאי ויוני 2020 לאדם שהיה זכאי לקבלת הגמלה או הקצבה כאמור, ובלבד שאלמלא התיקון הייתה הקצבה החודשית לנכה נמוכה יותר. הוראה זוהי נקבעה בתיקון 225 לגבי התקופה שמיום 1.7.21 עד יום 31.3.22. בנוסף נקבע כי אוצר המדינה יחזיר למוסד לביטוח לאומי כל סכום שהוצא בגין כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות חוק הביטוח הלאומי בנוסח האמור. בת' 216, ת"ת 28.6.20 הוראה הוראת השעה שבת' 214 גם לתקופה שמתאריך התחילה הני"ל ועד סוף "התקופה הקובעת" כאמור בסעיף 179א לחוק. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 216 ולת' 225. בת' 229, ת"ת 1.1.22 נחקקה הוראה זוהי לגבי התקופה שמיום 1.1.22 ועד יום 31.3.23, ונקבעה הוראה לפיה אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי לגבי כל סכום שהוצא בעד כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות אלה.

בת' 235, ת"ת 16.2.23 הפכה הסיפא הני"ל להגדרה לחלק קבוע מנוסח ההגדרה.

⁵ . ס' 195 - ההגדרה "זכאי במשך תקופה ממושכת" בוטלה בתיקון 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא. עד לביטול היה נוסחה:

"מי שהיה זכאי לקצבה חודשית כאמור בסעיף 199(1), בתקופה של 60 חודשים לפחות מתוך 84 החודשים שקדמו בתכופ ליום תחילתו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 109), התשס"ח-2008."

⁶ . "מבוטח" - בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום הסיפא "וטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "וטרם הגיע לגיל הפרישה". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 66.

⁷ . "נכה" - בת' 109, ברישה במקום "מתקיים בו אחד מאלה" בא "מתקיימים בו כל אלה", פסקה 1 שנוסחה היה "אין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד ואינו משתכר סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע"; בוטלה.

בפסקה 2, במקום "כושרו" בא "אין לו כושר", במקום "וכן השתכרותו בפועל, צומצמו" בא "או שכושרו להשתכר כאמור צומצמו" ואחרי "ב-50% או יותר" באה הסייפה המתחילה במילים "לאי כושר או להפחתת הכושר...". נוספה פסקה 3 בנוסח דלעיל ובמקום הסייפה שנוסחה היה:

"הכל פי כללים ומבחנים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה (לאי כושר או לצמצום הכושר כאמור ייקרא להלן - אי-כושר להשתכר); לענין פרק זה יראו נכה גם מי שהיה עובד קטין בתכופ לפני שנגרם לו אי-הכושר להשתכר";

(1) בוטל;

(2) אין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד, או שכושרו להשתכר כאמור צומצם עקב הליקוי, בין בבת אחת ובין בהדרגה, ב-50% או יותר, (לאי-כושר או להפחתת הכושר כאמור ייקרא בחוק זה - אי-כושר להשתכר); לעניין פרק זה יראו כנכה גם מי שהיה עובד קטין בתכוף לפני שנגרם לו אי-הכושר להשתכר;

(3) אין לו הכנסה בפועל מעבודה או ממשלח יד או שהכנסתו כאמור אינה עולה על 60% מהשכר הממוצע לתקופה של 90 ימים רצופים לפחות מהתאריך הקובע.

השר באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע כללים ומבחנים לעניין הגדרת נכה כאמור.

"עובד קטין" - עובד תושב ישראל שמלאו לו 16 שנים אך לא 18 שנים והוא זכאי לשכר שבעדו חייב מעבידו בתשלום דמי ביטוח לפי פרק ה', ובלבד שמתקיימים בו התנאים שהיו מזכים אותו להענקת אבטלה לפי סעיף 178(א);

"עקרת בית" - כהגדרתה בסעיף 238, למעט אם מתקיים בה אחד מאלה:

(1) היא עבדה כעובדת או כעובדת עצמאית תקופה של 12 חודשים רצופים, או 24 חודשים אף אם אינם רצופים, מתוך 48 החודשים שקדמו להגשת התביעה למוסד;

(2) היא חיה בנפרד מבן זוגה ולא גרה עמו תקופה של 24 חודשים לפחות בתכוף לפני הגשת התביעה למוסד;

(3) היא היתה זכאית, בתכוף לפני נישואיה, לקצבה חודשית לפי סעיף 199(1).

"עקרת בית נכה" - מבוטחת שהיא עקרת בית ושכתוצאה מליקוי אין לה כושר לבצע פעולות שמקובל לבצע במשק בית רגיל, או שכושרה כאמור צומצם עקב הליקוי, בין בבת אחת ובין בהדרגה, ב-50% או יותר (לאי-כושר כאמור ייקרא להלן - אי-כושר לתפקד);

"התאריך הקובע"¹⁰ - התאריך שבו, עקב הליקוי, נגרם למבוטח אי-כושר להשתכר לתקופה של 90 ימים רצופים לפחות, ובלבד שלא ייקבע תאריך קובע הקודם לתקופה של 15 החודשים שבתכוף לפני יום הגשת התביעה למוסד, ולא יובא בחשבון אי-כושר להשתכר אלא בתקופה של 15 החודשים האמורים.

באה הסייפה המתחילה במילים "השר באישור..." ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לתיקון 109.

⁸ ס' 195 - פסקה (3) בהגדרה "נכה", בת' 187, ת"ת 1.1.17. תוקנה הפיסקה לנוסח דלעיל. עד אז, במקום הקטע החל ב-"60% וכלה ב"מהתאריך הקובע", בא: "המפורט להלן, לפי העניין:

(א) לגבי מי שזכאי במשך תקופה ממושכת או בעל ליקוי חמור - 60% מהשכר הממוצע;

(ב) לגבי מי שאינו זכאי במשך תקופה ממושכת ואינו בעל ליקוי חמור - 45% מהשכר הממוצע;"

ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

⁹ "עקרת בית" - בת' 7, ת"ת 1.1.96, בריישא במקום "כמשמעותה בסעיף 241" בא "כהגדרתה בסעיף 238". וראה הערות מבוא לתיקון 7.

פסקה (3) בהגדרת "עקרת בית" נוספה בת' 93, ת"ת 1.3.07, בנוסח:

"היא היתה זכאית, בתכף לפני נישואיה, לקצבה חודשית לפי סעיף 199 (1) ובשל נישואיה בלבד, לא היתה זכאית עוד לקצבה כאמור אלמלא הוראות פסקה זו".

בת' 109, נמחקה הסייפה של פסקה 3 המתחילה במילים "ובשל נישואיה בלבד..." ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

¹⁰ "התאריך קובע" - בת' 60, ת"ת 1.1.03, בכל מקום במקום "36" בא "15". ר' הערות מבוא לת' 60.

סימן ב': תנאי הזכאות

196. הזכאות לגמלת נכות

[127כב(א), (ד)]

(א)¹¹ נכה זכאי לגמלה לפי פרק זה אם אי-הכושר להשתכר נגרם לו בהיותו תושב ישראל או בהיותו תושב ארץ-ישראל לפני יום ו' באייר התש"ח (15 במאי 1948), או אם בהגיעו לגיל 18 היה תושב ישראל ונכה, אף אם הליקוי נגרם לפני היותו תושב ישראל, או אם הליקוי שבשלו נגרם אי הכושר להשתכר, נגרם בישראל בהיותו קטין תושב ישראל.

(ב)¹² הזכות לגמלה לפי פרק זה תתחיל בתום 90 ימים מהתאריך הקובע.

(ג)¹³

(1)¹⁴ על אף האמור בסעיף קטן (ב), נכה שמתקיימים בו כל התנאים המפורטים להלן והוא אינו זכאי לגמלה לפי פרק זה רק בשל כך שטרם חלפו 90 ימים מהתאריך הקובע, תשולם לו בעד פרק הזמן שבין היום ה-31 לבין היום ה-90 מהתאריך הקובע קצבה חודשית מלאה, כמשמעותה בסעיף 200¹⁵:

(א)¹⁶ (נמחקה);

(ב) נקבעה לו דרגת אי-כושר להשתכר של 100% למשך תקופה של שישה חודשים רצופים לפחות;

(ג)¹⁷ (נמחק).

(2)¹⁸ על אף האמור בפסקה (1) ובסעיף קטן (ב), לנכה שזכאי לקצבה חודשית מלאה כמשמעותה בפסקה (1) ונוסף על כך זכאי לגמלה לפי תקנה 5(ד) לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התש"ע-2010 (בפסקה זו - גמלת ילד נכה) או לקצבת שירותים מיוחדים לפי סעיף 206 (בפסקה זו - קצבה מיוחדת), ישולם בעד פרק הזמן שבין היום ה-31 לבין היום ה-90 מהתאריך הקובע, הגבוה מאלה:

(א) גמלת ילד נכה;

(ב) הסכום המתקבל מחיבור סכום התשלום לפי פסקה (1) וסכום הקצבה המיוחדת, ואם אינו זכאי לקצבה מיוחדת - סכום התשלום לפי פסקה (1).

¹¹ ס' 196(א) - בת' 53, ת"ת 1.9.02, נוספה הסיפא המתחילה במילים "או אם הליקוי...". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלה המשתלמת בעד יום התחילה ולאחריו.

¹² ס' 196(ב) תוקן בת' 187, ת"ת 1.1.17 ונמחקה בו הסיפא אחרי המילה "הקובע". הסיפא שנמחקה היתה: "ובלבד שאם במועד זה מקבל הנכה דמי מחלה ממעבידו או מקופת גמל כמשמעותה בסעיף 180, תתחיל הזכות בתום התקופה שבעדה שולמו דמי המחלה כאמור." ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

¹³ ס' 196(ג), ת"ת 1.3.16, נוסף בת' 174. נקבע כי הוא יחול על מבוטח שהגיש את תביעתו לגמלת נכות ביום התחילה ואילך; ואולם תשלומים לפי הסעיף האמור בעד התקופה שמיום התחילה ועד תום ששת החודשים שמיום פרסומו של תיקון 174 (28.3.16), ישולמו בתום ששת החודשים כאמור.

¹⁴ בת' 200, ת"ת 1.3.18 נמחקו מהסיפא של ס"ק 196(ג) המילים "וכן קצבה חודשית נוספת כמשמעותה בסעיף 200א(ב)".

¹⁵ בת' 227, ת"ת 1.1.22, תוקנה ההפנייה שבסוף הרישא לס"ק 196(ג) (1) מ"בסעיף 200(א)" ל"בסעיף 200".

¹⁶ ס' 196(ג) (1) - בת' 187, ת"ת 1.1.17 נמחקה פסקת משנה (א) שנוסחה היה: "הוא בעל ליקוי חמור". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

¹⁷ ס' 196(ג) (1) (ג) - נמחק בת' 227, ת"ת 1.1.22. עד למחיקתו, נוסחו היה:

"הוא אינו זכאי לגמלה לפי תקנה 5(ד) לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התש"ע-2010, בעד התקופה שמהיום ה-31 כאמור."

¹⁸ ס' 196(ג) (2) - הוחלף בת' 227, ת"ת 1.1.22. נוסחו ערב ההחלפה היה:

"נכה שזכאי לתשלום קצבאות כאמור בפסקה (1) וגם לקצבה מיוחדת לפי תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (מתן שירותים מיוחדים), התשל"ט-1978 (בפסקה זו - קצבה מיוחדת), בעד התקופה שמהיום ה-31 כאמור באותה פסקה, ישולמו לו הקצבאות כאמור בפסקה (1) או הקצבה המיוחדת, לפי הגבוה, עד ליום ה-90 מהתאריך הקובע."

197. הוראות מיוחדות לענין עולים

[127כב(א), (ב)]

(א)¹⁹ על אף הוראות סעיף 196(א), עולה, שאי-כושרו להשתכר נגרם לפני היותו תושב ישראל, יהיה זכאי לגמלה לפי פרק זה.

(ב) הוראות פרק זה יחולו על כל עולה בשינויים אלה:

(1)²⁰ לא ידון המוסד בתביעה לגמלה לפי פרק זה של עולה אלא אחרי תום 9 חודשים מהיום שבו נעשה עולה; הוראה זו באה להוסיף, לגבי עולה שאי-כושרו להשתכר נגרם בהיותו תושב ישראל, על הוראות סעיף 207(א), ולא לגרוע מהן;

(2)²¹ הזכות לגמלה לפי פרק זה של עולה תתחיל בתום 12 חודשים מהיום שבו נעשה עולה; הוראה זו באה להוסיף, לגבי עולה שאי-כושרו להשתכר נגרם בהיותו תושב ישראל, על הוראות סעיף 196(ב), ולא לגרוע מהן;

(3) לשם הקביעה שצמצום בכושר השתכרות של עולה חל לאחר שהיה תושב ישראל, לענין הגדרת נכה שבסעיף 195, לא תובא בחשבון הכנסה שהיתה לו בהיותו מחוץ לישראל.

(ג)²² בסעיף זה "עולה" - תושב ישראל שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) בידו אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות;

(2) בידו אשרה ורישיון לשיבת קבע או אשרה ורישיון לשיבת ארעי מסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, וניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה.

198. הוראות מיוחדות לענין עקרת בית

[127כג]

השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע כללים, מבחנים ותנאים לזכויותיה של עקרת בית נכה לגמלה לפי פרק זה, לרבות כללים ותנאים לבדיקת אי-כושרה לתפקד.

סימן ג': גמלאות

199. סוגי גמלאות נכות

[127כה(א) (1)-(3)]

נכה זכאי לגמלאות אלו:

(1) קצבה חודשית - לפי סעיפים 200 עד 202;

(2) שיקום מקצועי - לפי סעיפים 203 עד 205;

(3) השתתפות המוסד במתן שירותים מיוחדים - לפי סעיף 206;

¹⁹ בתי' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "תושב ישראל שבידו אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות (להלן בסעיף זה - עולה)" בא "עולה". ר' הוראת תחולה להערות מבוא לת' 85.

²⁰ סי' 197(ב) (1) - בתי' 29, ת"ת 1.1.99, במקום "21" בא "5". ר' הערות מבוא לת' 29. בתיקון טעות שפורסם בס"ח 1699 עמ' 66, במקום "5 חודשים" בא, 9 חודשים". ת"ת 1.1.99.

²¹ סי' 197(ב) (2) - בתי' 29, ת"ת 1.1.99, במקום "שנתיים" בא "12 חודשים". ר' הערות מבוא לת' 29.

²² סי' 197(ג) - נוסף בתי' 85, ת"ת 1.7.06, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה להערות מבוא לת' 85.

200. קצבה מלאה ושיעורה

[127ל, 127לז]

(א)²⁴ נכה יחיד שהכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 50.23%²⁵ מהשכר הממוצע, ושנקבעה לו דרגת אי-כושר להשתכר של 100% לקצבה ששיעורה הוא צירוף השיעורים האלה מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב) (להלן - קצבה חודשית מלאה):

(1) 107% ;

(2) 20.6%, למעט לעניין מי שהוראות סעיף 307 חלות לגביו ;

(3) 21.40% ;

(4)²⁶

(א) 17%, למעט לעניין מי שהוראות סעיף 307 חלות לגביו ;

(ב) 4.62%, לעניין מי שהוראות סעיף 307 חלות לגביו.

(ב)²⁷ שיעור הקצבה המלאה ליחיד יהיה 25% מהסכום הבסיסי (להלן - קצבת יחיד מלאה).

(ג)²⁸ היו לנכה תלויים שהם תושבי ישראל, תשולם לו בעדם, נוסף על קצבה חודשית מלאה, תוספת תלויים כדלהלן :

(1) בעד בן זוג שהכנסתו אינה עולה על הסכום הנקוב בפרט 1 שבלוח ט' - 12.5% מהסכום הבסיסי ;

(2) בעד כל אחד משני ילדיו הראשונים - 10% מהסכום הבסיסי ; לענין זה, "ילד" - כהגדרתו בסעיף 238.

²³ ס' 199(4) - נוסף בת' 54, ת"ת 1.9.02, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

²⁴ ס' 200(א) - בת' 3, אחרי "נכה" בא "יחיד" ובמקום הסייפא "לקצבה חדשית מלאה" באה הסייפא המתחילה במילים "לקצבת יחיד מלאה...".

בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון החל ב-1.6.95 וכי הוא חל על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.

בת' 109, במקום "שנקבעה לו" בא "שהכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 21% מהשכר הממוצע ושנקבעה לו" ובמקום "75% לפחות" בא "100%". ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לתיקון 109.

בת' 187, ת"ת 1.1.17, תוקן השיעור מ-21% ל-29%. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

בת' 200, ת"ת 1.3.18, הוחלף בסעיף 200(א) השיעור "29%" בשיעור דלעיל וכן החליפה הסייפא החל במילים "לקצבה ששעורה" את הנוסח הקודם שהיה: "לקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף קטן (ב) כשהיא מוגדלת ב-7% (להלן - קצבה חודשית מלאה)".

²⁵ ס' 200(א) - בת' 217 נקבע כי בתקופה שמיום 1.8.20 ועד יום 30.6.21 במקום השיעור 37.35% יבוא: 50.23%. עוד נקבע כי הוראות אלה יחולו לעניין קצבה המשולמת בעד חודש יולי 2020 ואילך. בת' 227, ת"ת 1.1.22, נקבע השיעור ל-50.23%.

²⁶ ס' 200(א)4) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.22.

²⁷ ס' 200(ב) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 200, ת"ת 1.3.18, החליפו המילים "(להלן - קצבת יחיד מלאה)" את הנוסח הקודם: "לקצבה בשיעור זה ייקרא להלן - קצבת יחיד מלאה".

²⁸ ס' 200(ג) - בת' 3, במקום "לקצבת יחיד מלאה" בא "לקצבת חדשית מלאה". בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון החל ב-1.6.95 וכי הוא חל על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.

בת' 60, ת"ת 1.1.03, אחרי "היו לנכה תלויים" בא "שהם תושבי ישראל". ר' הערות מבוא לת' 60.

בת' 61, ת"ת 1.1.06, בכל מקום במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 200, ת"ת 1.3.18, החליפו המילים "נוסף על קצבה חודשית מלאה, תוספת" את הנוסח: "בנוסף לקצבה חודשית מלאה, תוספת".

(ד) תוספת התלויים המשתלמת לפי סעיף קטן (ג) תוגדל ב-7%.

200א. קצבה חודשית נוספת³⁰

(בוטל).

²⁹ ס' 200(ד) - נוסף בת' 3 בנוסח דלעיל. בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון החל ב-1.6.95 וכי הוא חל על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.

³⁰ ס' 200א - נוסף בת' 54, ת"ת 1.9.02, בנוסח:

"(א) בסעיף זה, "נכות רפואית" - נכות שנקבעה לפי הוראות סעיף 208.

(ב) נכה שנקבעה לו דרגת אי כושר להשתכר של 75% לפחות ולא מתקיים בו האמור בסעיף 307, זכאי גם לקצבה נוספת בשיעורים שיחושבו מקצבת היחיד המלאה (בסימן זה - קצבה חודשית נוספת), כמפורט להלן:

(1) 17%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 80% לפחות;

(2) 14%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 70% לפחות ולא יותר מ-79%;

(3) 11.5%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 50% לפחות ולא יותר מ-69%.

ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

בת' 109, במקום "גם לקצבה נוספת" בא "לקצבה נוספת על הקצבה שלה הוא זכאי לפי הוראות סעיפים 200 או 201, לפי העניין" וכן נוסף סעיף קטן (ג) בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

ס' 200א(ב)(1) - בת' 187, ת"ת 1.1.17. תוקן השיעור מ-17% ל-20.6%. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

ס' 200א(ב)(2) - בת' 187, ת"ת 1.1.17. נמחקה הפסקה. עד לביטולה היה נוסחה: "14%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 70% לפחות ולא יותר מ-79%". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

ס' 200א(ב)(3) - בת' 150 הוספה הסיפא החל במילים "או אם נקבעה לו נכות רפואית". ת"ת 1.3.14. ראו הוראות תחולה ומעבר בהערות המבוא לת' 150.

בת' 187, ת"ת 1.1.17. תוקנה הפסקה לנוסח דלעיל. הנוסח עד לשינוי היה:

"11.5%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 50% לפחות ולא יותר מ-69% או אם נקבעה לו נכות רפואית

בשיעור של 40% לפחות ולא יותר מ-49% בהתאם לפרטים 33 או 201 או 91 שבחלק א' לתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956."

ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

ס' 200א(ב)(4) - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

בת' 200, ת"ת 1.3.18. בוטל הסעיף. נוסחו ערב הביטול היה:

"(א) בסעיף זה, "נכות רפואית" - נכות שנקבעה לפי הוראות סעיף 208.

(ב) נכה שנקבעה לו דרגת אי כושר להשתכר של 75% לפחות ולא מתקיים בו האמור בסעיף 307, זכאי לקצבה נוספת על הקצבה שלה הוא זכאי לפי הוראות סעיפים 200 או 201, לפי העניין, בשיעורים שיחושבו מקצבת

היחיד המלאה (בסימן זה - קצבה חודשית נוספת), כמפורט להלן:

(1) 20.6%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 80% לפחות;

(2) (נמחקה);

(3) 16%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 50% לפחות ולא יותר מ-79% או אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 40% לפחות ולא יותר מ-49% בהתאם לפרטים 32א(1), 33 או 91 שבחלק א' לתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956.

(4) 6.9%, אם נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 40% לפחות ולא יותר מ-49% והיא אינה נכות רפואית כאמור בסיפה של פסקה (3).

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), מי שהיה זכאי לקצבה חודשית נוספת לפי הוראות אותו סעיף קטן, ושבשל הכנסתו מעבודה או ממשלח יד חדלה זכאותו לקצבה כאמור, יוסיף המוסד לשלם לו קצבה חודשית נוספת בתקופות ובשיעורים כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) ב-12 החודשים הרצופים לאחר שחדלה זכאותו כאמור - בשיעור החל לגביו לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(2) החל בחודש ה-13 ועד תום 24 החודשים הרצופים לאחר שחדלה זכאותו כאמור - בשיעור של 75% מהשיעור החל לגביו לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(3) החל בחודש ה-25 ועד תום 36 החודשים הרצופים לאחר שחדלה זכאותו כאמור - בשיעור של 50% מהשיעור החל לגביו לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(4) החל בחודש ה-37 ועד תום 48 החודשים הרצופים לאחר שחדלה זכאותו כאמור - בשיעור של 25% מהשיעור החל לגביו לפי הוראות סעיף קטן (ב)."

(א)³² נכה, שנקבעה לו דרגת אי-כושר להשתכר שאינה עולה על 74%, זכאי לקצבה חודשית חלקית בעדו ובעד התלויים בו שהם תושבי ישראל, בסכום שיחסו לקצבה כאמור בסעיף 200(א)(1) ו-4(א), (ג) ו-ד), לפי הענין, הוא כיחס שבין אחוז דרגת אי-כושרו להשתכר לבין מאה וכן לקצבה כאמור בסעיף 200(א)(3).

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לגבי נכה כאמור באותו סעיף קטן שיש לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד בשיעור העולה על 21% מהשכר הממוצע, תהא הקצבה החודשית בעד התלויים בו שהם תושבי ישראל, בסכום השווה לסכום תוספת התלויים כאמור בסעיף 200(ג) ו-ד).

³¹ ס' 201 - בת' 3, במקום "כאמור בסעיף 200, בא "כאמור בסעיף 200(א)(ג) ו-ד), לפי הענין". בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון ב-1.6.95 וכי הוא חל על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.

בת' 60, ת"ת 1.1.03, אחרי "התלויים בו" בא "שהם תושבי ישראל". ר' הערות מבוא לת' 60.
בת' 109, סעיף 201 המקורי סומן (א) ואחרון נוסף סעיף קטן (ב) בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

³² בת' 200, ת"ת 1.3.18, במקום "200(א)" בא "200(א)(1)" ונוספה הסיפא החל במילים "וכן לקצבה...".

בת' 227, ת"ת 1.1.22, נוספה בס"ק (א) ההתייחסות לס"ק 200(א)(4).

33. ס' 202 - בנוסח המקורי :

- "(א) עלתה קצבה של נכה על הסכום השווה לקצבת יחיד מלאה (לעודף זה ייקרא להלן - יתרת הקצבה), ינהגו כך :
- (1) כל הכנסה שהיתה לו לא תנוכה מסכום השווה לקצבת יחיד מלאה ;
- (2) היתה לו הכנסה חודשית לפי סעיף 12(1) או (2) לפקודת מס הכנסה בסכום העולה על 40% מהשכר הממוצע, כפי שהיה ב-1 בינואר, ינוכה מיתרת הקצבה 60% מההכנסה העודפת ;
- (3) היתה לו הכנסה חודשית שלא לפי סעיף 12(1) או (2) האמור, תנוכה הכנסה זו מיתרת הקצבה.
- (ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות בדבר ניכויים מקצבה של עולה לפי סעיף קטן (א) בשל קצבה המשתלמת לעולה לפי דיני חוץ."
- בת' 3 ברישא, במקום "לקצבת יחיד מלאה" בא "לקצבת חודשית מלאה". בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון החל ב-1.6.95 וכי הוא חל על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.
- בת' 3, בסעיף קטן (א)1, במקום "לקצבת יחיד מלאה" בא "לקצבת חודשית מלאה". בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון החל ב-1.6.95 וכי הוא חל על גמלה המשולמת בעד הזמן שמיום התחילה ואילך.
- בת' 46, ת"ת 9.1.02, הוחלף לנוסח :
- "(א) בסעיף זה -
- "הכנסה" - כל אחת מאלה :
- (1) "הכנסת עבודה" - הכנסה חודשית לפי פסקאות (1), (2) או (8) של סעיף 2 בפקודת מס הכנסה ;
- (2) "פנסיה" - הכנסה חודשית, למעט גמלה המשתלמת לפי הוראות חוק זה, המשתלמת לנכה עקב פרישה מלאה או חלקית מעבודתו, לרבות כל אלה :
- (א) הכנסה כאמור המתקבלת או המופקת מחוץ לישראל ;
- (ב) הכנסה כאמור המשתלמת בידי קופות גמל כהגדרתה בסעיף 180 ;
- (ג) הכנסה כאמור המשתלמת בידי מבטח כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981.
- (3) "הכנסה אחרת" - הכנסה חודשית שאינה הכנסת עבודה ושאינה פנסיה.
- (ב) עלתה קצבה של נכה על הסכום השווה לקצבה חודשית מלאה, ואם שולמה לו קצבה חודשית נוספת עלתה על הסכום השווה לקצבה חודשית מלאה בצירוף הקצבה החודשית הנוספת (לעודף זה ייקרא בסעיף זה - יתרת הקצבה), ינהגו כך :
- (1) כל הכנסה שהיתה לו לא תנוכה מסכום השווה לקצבה חודשית מלאה ;
- (2) היתה לנכה הכנסת עבודה בסכום העולה על 40% מהשכר הממוצע, תנוכה מיתרת הקצבה 60% מההכנסה העודפת ;
- (3) היתה לנכה פנסיה בסכום העולה על 17% מהשכר הממוצע, תנוכה מיתרת הקצבה ההכנסה העודפת ;
- (4) היתה לנכה הכנסת עבודה וגם פנסיה ינהגו כך :
- (א) הוראות פסקה (3) יחולו על הפנסיה ;
- (ב) הוראות פסקה (2) יחולו על הכנסת עבודה ואולם אם הכנסת העבודה והפנסיה יחד עולים על 40% מהשכר הממוצע, תופחת, מה-40% כאמור בפסקה (2), הפנסיה עד לסכום השווה ל-17% מהשכר הממוצע ;
- (5) היתה לנכה הכנסה אחרת, תנוכה הכנסה זו מיתרת הקצבה.
- (ג) היו לנכה הכנסות משניים או יותר ממקורות ההכנסה המנויים בהגדרה "הכנסה", ייעשו הניכויים מיתרת הקצבה לפי סדר זה : הפנסיה תחילה, לאחריה הכנסת עבודה ולבסוף כל הכנסה אחרת."
- הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הכנסות שהופקו וקצבה המשתלמת בעד יום י"ז בטבת התשס"ב 1 בינואר 2002 ולאחריו.
- בת' 54, ת"ת 1.9.02, ברישא לסעיף קטן (ב) במקום "לקצבה חודשית מלאה" בא "לקצבה חודשית מלאה ואם שולמה לו קצבה חודשית נוספת עלתה על הסכום השווה לקצבה חודשית מלאה בצירוף הקצבה החודשית הנוספת". ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 54.
- הוחלף בת' 60, ת"ת 1.1.03, לנוסח -
- "(א) בסעיף זה, "הקצבה הקובעת" - סכום השווה לקצבה חודשית מלאה, ואם שולמה לנכה קצבה חודשית נוספת, סכום השווה לקצבה חודשית מלאה בצירוף הקצבה החודשית הנוספת.
- (ב) עלתה קצבה של נכה על הקצבה הקובעת (לעודף זה ייקרא בחוק זה - יתרת הקצבה), ינהגו כך :
- (1) כל הכנסה שהיתה לו לא תנוכה מסכום השווה לקצבה הקובעת ;
- (2) היתה לו הכנסה חודשית לפי סעיף 12(1), (2) או (8) לפקודת מס הכנסה בסכום העולה על 40% מהשכר הממוצע, ינוכה מיתרת הקצבה 60% מההכנסה העודפת ;
- (3) היתה לו הכנסה חודשית שלא לפי סעיף 12(1), (2) או (8) לפקודת מס הכנסה, תנוכה הכנסה זו מיתרת הקצבה."
- ר' הערות מבוא לת' 60.
- בת' 109, בסעיף קטן (ב) במקום הרישה בא "נכה שהיתה לו הכנסה", פסקה (1) נמחקה, במקום פסקה (2) בא הנוסח דלעיל ובמקום הסייפה של פסקה (3) מתחילה במילים "שלא לפי..." באה הסייפה בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

(ב) נכה שהיתה לו הכנסה -

(1) בוטל;

(2)³⁵ היתה לו הכנסה מעבודה או משלח יד ינוכה מקצבת הנכות המשתלמת בעדו לפי סעיף 200(א) הסכום המתקבל מסך המכפלות של חלקי הכנסתו של המבוטח, הנקובים לגביו בטור א' של לוח ח'1, בשיעורים הנקובים לצדם בטור ב'; נותרה יתרה לניכוי לאחר שבוצע הניכוי האמור, תנוכה היתרה מתוספת התלויים החלה לגביו; נקבעה לנכה דרגת אי-כושר בשיעור נמוך מ-100%, תשולם קצבתו בסכום הנמוך מבין אלה:

(א)³⁶ הסכום המתקבל מניכוי של סך המכפלות של חלקי הכנסתו של המבוטח, הנקובים לגביו בטור א' של לוח ח'1, בשיעורים הנקובים לצדם בטור ב', מקצבה חודשית מלאה; נותרה יתרה לניכוי לאחר שבוצע הניכוי האמור, תנוכה היתרה מתוספת התלויים החלה לגביו;

(ב) הסכום המחושב בעדו לפי סעיף 201(א) ו-(ב), ולגבי מי שהכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 21% מהשכר הממוצע - הסכום המחושב בעדו לפי סעיף 201(א) בלבד;

(3)³⁷ היתה לו הכנסה חודשית שלא מעבודה או ממשלח יד, תנוכה הכנסה זו מההפרש שבין הקצבה המשולמת לו ובין הקצבה החודשית המלאה ובלבד שלא יובא בחשבון לעניין הכנסתו האמורה סכום השווה ל-11.37% מהשכר הממוצע.

(ג)³⁸ על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא תשולם קצבה לפי סעיפים 200 ו-201 למבוטח אם שיעורה נמוך מ-2.68% מהסכום הבסיסי; לעניין זה, תחושב הקצבה שמבוטח זכאי לה, בצירוף תוספת התלויים החלה לגביו, בהתאם להכנסותיו ובהתאם להוראות סעיפים 200, 201 וסעיף זה.

203. שיקום מקצועי - תנאים³⁹

[127מ]

מבוטח שאירע לו ליקוי בהיותו תושב ישראל או בהיותו תושב ארץ-ישראל לפני ו' באייר התש"ח (15 במאי 1948), או מבוטח שבהגיעו לגיל 18 היה תושב ישראל ונכה או שנגרם לו ליקוי בהיותו עובד קטין, זכאי לשיקום מקצועי אם נתמלאו בו אלה:

(1) נקבעו לו עקב הליקוי לפחות 20% נכות בהתאם למבחני נכות מכוח סעיף 118;

(2) אין הוא מסוגל עוד, עקב ליקויו, לעסוק בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת;

(3) הוא זקוק להכשרה מקצועית שתאפשר לו לחזור לעבודתו הקודמת או להשתלב בעבודה התואמת את כישוריו לאחר אירוע הליקוי;

³⁴ ס' 202(א) - בוטל בת' 200, ת"ת 1.3.18. עד לביטול היה נוסחו: "בסעיף זה, "הקצבה הקובעת" - סכום השווה לקצבה חודשית מלאה, ואם שולמה לנכה קצבה חודשית נוספת, סכום השווה לקצבה חודשית מלאה בצירוף הקצבה החודשית הנוספת".

³⁵ ס' 202(ב)(2) - בת' 187, ת"ת 1.1.17. נוסף הטקסט החל במילים "נותרה יתרה לניכוי" וכלה במילים "התלויים החלה לגביו". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

³⁶ ס' 202(ב)(2)(א) - בת' 187, ת"ת 1.1.17. הוחלפה הסיפא החל במילים "מקצבה חודשית מלאה" לנוסח דלעיל. הנוסח הקודם היה: "מקצבה חודשית מלאה, בצירוף תוספת התלויים החלה לגביו". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

³⁷ ס' 202(ב)(3) - בת' 200, ת"ת 1.3.18. החליפו המילים "הקצבה החודשית המלאה" את הנוסח: "הקצבה הקובעת". בת' 227, ת"ת 1.1.22. נוספה הסיפא החל במילים "ובלבד שלא יובא בחשבון...", ונקבע כי היא תיקרא כחלק מהסעיף בתקופה שמיום 1.1.22 ועד יום 31.12.22.

בת' 235, ת"ת 16.2.23. הפכה הסיפא הני"ל לחלק קבוע מנוסח הסעיף.

³⁸ ס' 202(ג) - הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

³⁹ ס' 203 - בת' 109, בפסקה (3) במקום "לעבודה" בא "להשתלב בעבודה". ראה הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

(4) הוא ניתן לשיקום מקצועי; כללים ומבחנים לענין זה יקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

204. שיקום מקצועי - כללים

[127מא]

שיקום מקצועי יינתן לפי אותם העקרונות והכללים ובאותן הדרכים החלים לגבי נפגע לפי פרק ה'; התקנות וההוראות בדבר שיקום מקצועי מכוח פרק ה' יחולו לגבי מבוטח כאמור בסעיף 203, בשינויים המחוייבים, זולת אם קבע השר הוראה אחרת.

205. שיקום מקצועי למי שהגיע לגיל פרישה⁴⁰

מי שזכאי לשיקום מקצועי לפי פרק זה והגיע בעת מתן השיקום לגיל הפרישה, רשאי להשלים את השיקום המקצועי גם מעבר לגיל האמור.

206. שירותים מיוחדים

[127כח]

(א) שירותים מיוחדים הניתנים לאדם לפי פרק זה הם שירותים לטיפול אישי בו ולעזרת בית לשירותו האישי ולמשק ביתו.

(ב)⁴¹ השתתפות המוסד במתן שירותים מיוחדים לנכה תהיה לפי כללים, מבחנים ובשיעורים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה לכלל הנכים או לסוגיהם.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע כללים, מבחנים ושיעורים להשתתפות המוסד במתן שירותים מיוחדים למבוטח, אף אם אינו נכה, ובלבד שנקבע לו אחוז נכות לפי סעיף 208 בשיעור של 75% לפחות.

(ג1)⁴² בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע תקופה שבעדה תשולם הגמלה, שהנכה זכאי לה, אף בשונה מהוראות סעיף 296.

(ד)⁴³ מי שזכאי לשירותים מיוחדים והגיע לגיל הפרישה, לא תפקע מסיבה זו זכותו למתן שירותים מיוחדים גם מעבר לגיל האמור.

206א. גמלה מיוחדת למי שסובל ממוגבלות קשה⁴⁴

(א) בסעיף זה, "גמלה בסיסית" - גמלה לפי הוראות סעיף 206.

(ב)⁴⁵ מי שזכאי לגמלה בסיסית או לגמלת שירותים מיוחדים לעולה המשתלמת לפי הסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים התלויים בעזרת הזולת שנערך לפי סעיף 9, זכאי גם לגמלה שתחושב באחוזים מקצבת היחיד המלאה, כמפורט להלן:

⁴⁰ ס' 205 - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "ומלאו לו" בא "והגיע" ובמקום "65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה להערות מבוא לתי' 66.

בתי' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף בכותרת הסעיף הביטוי "לגיל זקנה" בביטוי "לגיל פרישה".

⁴¹ ס' 206(ב) - בתי' 19, ת"ת 1.6.98, במקום "כללים ובשיעורים" בא, כללים, מבחנים ובשיעורים".

⁴² ס' 206(ג1) - נוסף בתי' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

⁴³ ס' 206(ד) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "לגיל 65 שנים בגבר או 60 שנים באשה" בא "לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

⁴⁴ ס' 206א - נוסף בתי' 54, ת"ת 1.9.02, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 54.

⁴⁵ ס' 206א(ב) - בתי' 227, ת"ת 1.1.22, נוסף ברישא הקטע החל במילים "או לגמלת שירותים מיוחדים" ועד "שנערך".

(1)⁴⁶ 86.58%, לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור של 235% מקצבת יחיד מלאה;

(1א)⁴⁷ 65.05%, לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור של 188% מקצבת יחיד מלאה;

(2)⁴⁸ 46.57%, לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור של 111.9% מקצבת יחיד מלאה;

(3)⁴⁹ 18.48%, לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור של 50% מקצבת יחיד מלאה.

⁵⁰ מי שזכאי לגמלה בסיסית כאמור בסעיף קטן (ב) והגיע לגיל הפרישה, לא תפקע מסיבה זו זכותו לגמלה לפי סעיף זה גם מעבר לגיל האמור.

סימן ד': קביעת נכות ואי-כושר

207. תחילת הבירור

[127כב(ב), (ג)]

(א)⁵¹ לא ידון המוסד בתביעה לגמלה לפי פרק זה אלא בתום 90 ימים מהיום שלפי טענת התובע אין לו הכנסה בפועל מעבודה או ממשלח יד או שהכנסתו כאור אינה עולה על 60% מהשכר הממוצע.

(ב)⁵² לענין הקביעה אם הכנסתו כאמור בסעיף קטן (א) אינה עולה על 60% מהשכר הממוצע, לא יובאו בחשבון דמי מחלה המשתלמים למבוטח מאת מעבידו.

208. אחוזי נכות רפואית

[127כז]

(א)⁵³ תנאי לקביעת אי-כושר להשתכר הוא שנקבעה למבוטח נכות רפואית, לפי מבחנים, תנאים וכללים שקבע השר (בסעיף זה - המבחנים), בשיעור של 60% לפחות, ואולם אם נקבעה למבוטח לפי המבחנים נכות רפואית בשל ליקוי יחיד בשיעור של 25% לפחות, יהיה התנאי לקביעת אי כושר להשתכר - קביעת נכות רפואית, לפי המבחנים, בשיעור של 40% לפחות.

(ב) רופא שהוא עובד המוסד או רופא אחר, שהמוסד הסמיכם לכך (להלן - רופא מוסמך), יקבע את אחוזי הנכות כאמור בסעיף קטן (א).

לפי סעיף 9.

⁴⁶ ס' 206א(ב)1 - הוחלף בתי' 227, ת"ת 1.1.22 לנוסח דלעיל. עד להחלפתו היה נוסח הסעיף:

51.61%, לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור של 188% מקצבת יחיד מלאה;

בתי' 200, ת"ת 1.3.18, החליפו השיעורים 51.61% ו-188% את השיעורים 42.5% ו-150%, בהתאמה.

⁴⁷ ס' 206א(ב)1א - נוסף בתי' 227, ת"ת 1.1.22.

⁴⁸ ס' 206א(ב)2 - בתי' 200, ת"ת 1.3.18, החליפו השיעורים 37.61% ו-111.9% את השיעורים 28.5% ו-100%, בהתאמה. בתי' 227, ת"ת 1.1.22 תוקן השיעור 37.61% ל-46.57%.

⁴⁹ ס' 206א(ב)3 - בתי' 227, ת"ת 1.1.22 תוקן השיעור 14% ל-18.48%.

⁵⁰ ס' 206א(ג) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "65 שנים בגבר או 60 שנים באשה" בא "לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

⁵¹ ס' 207א - בתי' 187, ת"ת 1.1.17 הוחלפה הסיפה החל במילים "אין לו הכנסה בפועל" וכלה במילים "60% מהשכר הממוצע". עד להחלפה היה נוסח הסיפה: "צומצמה הכנסתו מעבודה או ממשלח יד ב-50% או יותר או שנפסקה, ובאין הכנסה כאמור - מהיום שהיה לנכה". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתי' 187.

⁵² ס' 207ב - בתי' 187, ת"ת 1.1.17 החליפו המילים "אם הכנסתו כאמור סעיף קטן (א) אינה עולה על 60% מהשכר הממוצע" את המילים: "אם חל צמצום בהכנסה מעבודה". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתי' 187.

⁵³ ס' 208א - בתי' 68, ת"ת 1.1.04, במקום "שקבע השר, בשיעור של 40% לפחות" בא "שקבע השר (בסעיף זה - המבחנים), בשיעור של 60% לפחות, ואולם אם נקבעה למבוטח לפי המבחנים נכות רפואית בשל ליקוי יחיד בשיעור של 25% לפחות, יהיה התנאי לקביעת אי כושר להשתכר - קביעת נכות רפואית, לפי המבחנים, בשיעור של 40% לפחות". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 68.

(ג) קבע רופא מוסמך שאחוזי הנכות פחותים מ-60%, ולעניין מי שנקבעה לו נכות בשל ליקוי יחיד בשיעור של 25% לפחות - שאחוזי הנכות פחותים מ-40%, חייב הוא לנמק קביעתו.

(ד) השר רשאי להפחית, בתקנות, את אחוזי הנכות מהאמור בסעיף זה, לכלל הנכים או לסוגים מהם.

(ה) בסעיף זה, "ליקוי יחיד" - כל ליקוי או פגימה שברשימת הליקויים כמשמעותה בתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (קביעת אחוזי נכות רפואית, מינוי ועדות לעררים והוראות שונות), התשמ"ד-1984, שבצדס נקוב אחוז נכות.

209. דרגת אי-כושר להשתכר

[127כח]

(א) פקיד תביעות כאמור בסעיף 298 יחליט אם התובע הינו נכה ויקבע את דרגת אי-כושרו להשתכר.

(א1) דרגת אי-כושר תיקבע באחד משיעורים אלה: 60%, 65%, 74% או 100%, ובלבד שאם דרגת אי-הכושר להשתכר עלתה על 74% תיקבע לנכה דרגת אי-כושר להשתכר בשיעור של 100%.

(ב) בהחלטתו יביא פקיד התביעות בחשבון גם את השפעת ליקויו של התובע על יכולתו לחזור לעבודתו במלואה או בחלקה, ועל יכולתו לבצע עבודה אחרת או לרכוש מקצוע חדש מסוג העבודות או המקצועות שהתובע מסוגל לעסוק בהם והתנאים את כושרו הגופני ומצב בריאותו, וזאת לאחר שרופא מוסמך ופקיד שיקום שהמוסד הסמיכו לכך חיוו דעתם בכתב לענין זה; פקיד התביעות לא יביא בחשבון אם הוצעה לתובע עבודה או אם לא השתלב בעבודה כאמור.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי פקיד תביעות לקבוע לתובע דרגת אי-כושר להשתכר, שאינה פחותה מ-75%, אף ללא קבלת חוות דעת של פקיד שיקום.

(ד) 57

(1) תובע שחדלה להשתלם לו קצבה לפי הוראות סעיפים 200 ו-201 בשל כך בלבד שהיתה לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד (בסעיף קטן זה - הכנסה שוללת), והכנסתו כאמור פחתה מ-60% מהשכר הממוצע, יקבע פקיד תביעות את דרגת אי-כושרו להשתכר, מחדש, בשיעור שלא יפחת משיעור דרגת אי-הכושר היציבה להשתכר שנקבע לגביו לאחרונה לפני שהחלה להשתלם לו ההכנסה השוללת.

(2) קביעה מחדש של דרגת אי-כושר להשתכר, לפי פסקה (1), תיעשה בלא קבלת חוות דעת של רופא מומחה או פקיד שיקום.

54. ס' 208 (ג) - בת' 68, ת"ת 1.1.04, במקום "מ-40%" בא "מ-60%", ולעניין מי שנקבעה לו נכות בשל ליקוי יחיד בשיעור של 25% לפחות - שאחוזי הנכות פחותים מ-40%." ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.

55. ס' 208 (ה) - נוסף בת' 68, ת"ת 1.1.04 בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68. ר' תקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (בדיקה מחדש ותביעה חדשה), התשס"א-2000.

56. ס' 209 (א1) - נוסף בת' 109, בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

57. ס' 209 (ד) - נוסף בת' 109, בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

58. ס' 209 (ד1) - בת' 187, ת"ת 1.1.17 הוחלפו המילים "שחדל להיות נכה" ב"שחדלה להשתלם לו קצבה לפי הוראות סעיפים 200 ו-201" והוחלפו המילים "ובתוך תקופה שלא עלתה על 36 חודשים רצופים מהיום שבו החלה להשתלם לו ההכנסה השוללת פחתה הכנסתו כאמור מההכנסה הקבועה לגביו בפסקה (3) להגדרה "נכה" שבסעיף 195" במילים "והכנסתו כאמור פחתה מ-60% מהשכר הממוצע". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

210. דרגה זמנית של אי-כושר להשתכר

[127לב]

פקיד תביעות רשאי לקבוע דרגת אי-כושר להשתכר לתקופה מוגבלת, כל עוד המצב הרפואי או התפקוד של הנכה אינם יציבים, או לתקופה הדרושה למתן שיקום מקצועי, או בנסיבות אחרות כפי שנקבע; תוקפה של כל קביעה זמנית תהיה לתקופה שאינה עולה על שנתיים.

211. ערר על החלטת רופא מוסמך או פקיד תביעות

[127כט, ל]

(א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת רופא מוסמך, בכך שקבע לו אחוזי נכות רפואית שאינם מזכים בגמלה לפי פרק זה, רשאי לערור עליה לפני ועדה רפואית לעררים.

(ב) הרואה עצמו נפגע מהחלטת פקיד תביעות בענין אי-כושרו להשתכר, למעט קביעתו בענין השתכרותו בפועל, רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים.

(ג) הרואה עצמו נפגע מהחלטת פקיד תביעות בענין זכאותו לשירותים מיוחדים רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים לשירותים מיוחדים.

212. מינוי הועדות, סמכויותיהן וסדרי עבודתן

[127לא]

(א) השר יקבע את אופן מינוין, הרכבן וסדרי עבודתן של ועדה רפואית לעררים, ועדה לעררים וועדה לעררים לשירותים מיוחדים; כן יקבע, באישור ועדת העבודה והרווחה, את סמכויותיהן של הועדות האמורות ואת העקרונות והכללים שינחו אותן.

(א1)⁵⁹ הוראות פסקאות (1) עד (3) של סעיף 118 (ב) יחולו לעניין מינוי והכשרה של רופא שהוא חבר בוועדה מהוועדות המנויות בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

(ב) השר רשאי לקבוע את המועדים והדרכים להגשת עררים לפי סעיף 211.

213. ערעור

[127לד]

החלטות של ועדה רפואית לעררים, ועדה לעררים וועדה לעררים לשירותים מיוחדים, ניתנות לערעור, בשאלה משפטית בלבד, לפני בית דין אזורי לעבודה; פסק דינו של בית הדין ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי לעבודה אם נתקבלה רשות לכך מאת נשיא בית הדין הארצי לעבודה או סגנו, או מאת שופט של בית הדין הארצי שמינה לכך הנשיא.

214. בדיקה מחדש של דרגת אי-כושר להשתכר

[127לה]

(א)⁶⁰ המוסד רשאי לבדוק מחדש את דרגת אי-הכושר של נכה להשתכר או את שיעור נכותו הרפואית וכן רשאי הנכה לתבוע בדיקה מחדש כאמור, הכל תוך פרקי זמן ובתנאים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה.

⁵⁹ ס' 212(א1) - נוסף בת' 115, בנוסח דלעיל ר' הוראת תחילה ומעבר בהערות מבוא לת' 115.

⁶⁰ ס' 214(א) - בת' 54, ת"ת 1.9.02, אחרי "אי כושר להשתכר" בא "או את שיעור נכותו הרפואית". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

(ב)⁶¹ החליט המוסד לבדוק מחדש את דרגת אי-הכושר להשתכר או את שיעור נכותו הרפואית, חייב הנכה לעמוד לבדיקה לענין סעיפים 208 ו-209; לא עשה כן במועד שנדרש לכך, רשאי המוסד להשהות את מתן הגמלה עד שיתייצב הנכה לבדיקה, זולת אם נתן הנכה הצדק סביר לאי-התייצבותו.

(ג)⁶² בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע תקופה שבעדה תשולם הגמלה שהנכה זכאי לה בעקבות בדיקה מחדש, אף בשונה מהוראות סעיף 296 ובלבד שלא תשולם גמלה כאמור לתקופה העולה על 12 החודשים שבתכוף לפני הגשת הבקשה לבדיקה מחדש.

סימן ה': שונות

215. הכשרה מקצועית לבן זוג של נכה⁶³

[127מז(א)(1)]

השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות, תנאים ושיעורי סכומים בדבר מתן הכשרה מקצועית, דמי מחיה והוצאות אבחון לבן זוגו של נכה שאינו ניתן לשיקום מקצועי, ובלבד שבן הזוג טרם הגיע לגיל הפרישה.

216. אלמנה הזכאית להכשרה מקצועית ולשירותים מיוחדים

[127מז(ב)]

(בוטל)⁶⁴.

217. הפחתת גמלה, השהייתה או שלילתה

[127כד]

המוסד רשאי להפחית, להשהות או לשלול גמלה למבוטח התובע גמלה לפי פרק זה או לזכאי לה, שסירב ללא צידוק מספיק למלא אחר הוראות שניתנו לו בקשר להכשרה מקצועית, הסבת מקצוע או השמה בעבודה, התואמות את כושרו הגופני ומצב בריאותו, או למי שסירב לעמוד לבדיקות רפואיות או שיקומיות.

בת' 109, אחרי "מחדש את" בא "שיעור נכותו הרפואית של מי שזכאי לקצבה לפי סימן ז' (להלן - זכאי) וכן את" ואחרי "וכן רשאי" בא "הזכאי או". ראה הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

בת' 187, ת"ת 1.1.17 נמחקו המילים "את שיעור נכותו הרפואית של מי שזכאי לקצבה לפי סימן ז' (להלן - זכאי), וכן" שהיו ברישא לאחר המילים "המוסד רשאי לבדוק מחדש". בנוסף הוחלפו המילים "רשאי הזכאי או הנכה" במילים "רשאי הנכה". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

⁶¹ ס' 214 (ב) - בת' 54, ת"ת 1.9.02, אחרי "אי כושר להשתכר" בא "או את שיעור נכותו הרפואית". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

⁶² ס' 214 (ג) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

בת' 60, ת"ת 1.1.03, נוספה הסיפא המתחילה במילים "ובלבד שלא...". ר' הערות מבוא לת' 60.
בת' 68, ת"ת 1.1.04, במקום "חודשים" בא "החודשים שבתכוף לפני הגשת הבקשה לבדיקה מחדש". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.

⁶³ ס' 215 - בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "לגיל 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

⁶⁴ סעיף 216 - בוטל בת' 44. נוסחו ערב הביטול היה:

"אלמנה שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית ומגיעה לה קצבה לפי סעיפים (1)132 עד (5) או 252 דינה, לענין הכשרה מקצועית, דמי מחיה, הוצאות אבחון ושיירותים מיוחדים, כדין עקרת בית לפי פרק זה.

218. הפרת הוראות רפואיות ושיקומיות

[127נב]

סמכויות המוסד לפי סעיף 145 יהיו לו גם לענין גמלה לפי פרק זה.

219. חובת אדם למסור מידע

[127נ]

השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע הוראות בדבר חובתו של כל אדם, לרבות רופא, למסור למוסד, לענין פרק זה, כל מידע המצוי ברשותו הנוגע לנכותו של אדם.

220. מימון פעולות לפיתוח שירותים לנכים

[127נב]

(א)⁶⁵ בהתייעצות עם המועצה יממן המוסד פעולות המיועדות לפיתוח שירותים לטובת הנכים, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, למימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 170 מיליון שקלים חדשים.

(ב)⁶⁶ על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד רשאי, בהתייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר, להתחייב לממן פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(2)⁶⁷ התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאי הוא, בהתייעצות עם המועצה, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת.

(3) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף זה, בשנת הכספים שבה ניתנה ההתחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, רשאי המוסד, בהתייעצות עם המועצה, להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו הוא רשאי להתחייב באותה שנת כספים לפי סעיף קטן (א) ופסקאות (1) ו-(2), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור.

(ג)⁶⁸ הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר.

⁶⁵ . ס' 220(א) - בת' 61, סומן כסעיף קטן (א) ובמקום הסייפא שנוסחה היה: "ובלבד שסך הוצאה השנתית לפעולות אלו לא יעלה על 5% מאומדן הגביה השנתית של דמי ביטוח נכות." באה הסייפא המתחילה במילים "ובלבד שהסכום...".

ר' הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61. בת' 227, ת"ת 1.1.22 שונה הסכום מ"90 מיליון" ל"170 מיליון".
⁶⁶ . ס' 220(ב) - נוסף בת' 61, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

⁶⁷ . ס' 220(ב) - הוראת שעה שנקבעה בת' 89 קובעת כי לתקופה 1.1.07-31.12.07 ייקרא הסעיף כאילו המילים "או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך" נמחקו.

⁶⁸ . ס' 220(ג) - נוסף בת' 61, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

220.א. שמירת הזכאות להטבות לפי כל דין⁶⁹

(א) נכה שנקבעה לגביו דרגת אי-כושר להשתכר, והיה זכאי בשל דרגת אי-הכושר כאמור לפטור מתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 351 או להטבה לפי כל דין אחר (בסעיף זה - זכאי להטבה) ואשר חדלה להשתלם לו קצבה חודשית כאמור בסעיף 199(1), תוסיף להינתן לו ההטבה כאמור במשך תקופה של 36 חודשים נוספים, אלא אם כן חדלה הזכאות להטבה כאמור לפי הוראות הדין שמכוחו ניתנה (בסעיף זה - תקופת הזכאות המיוחדת).

(ב)⁷⁰ (בוטל).

220.ב. הגדלת שיעור הקצבאות⁷¹

(א) השר ושר האוצר יבחנו את הגדלת שיעור קצבאות הנכות לפי פרק ט' ולפי סעיף 251, באופן מדורג בשנת 2020 ובשנת 2021, נוסף על הגדלת הקצבאות לפי תיקון מס' 200, ובכלל זה את המקורות התקציביים הנדרשים לכך, ויגישו את המלצותיהם בעניין לאישור הממשלה, כך שסך העלות בשנת 2021 של העלאת קצבאות הנכות יהיה 4.341 מיליארד שקלים חדשים, ובלבד שהקצבה החודשית המלאה לפי סעיף 200(א) לא תפחת מ-3,700 שקלים חדשים.

(ב) המלצות השרים כאמור בסעיף קטן (א) יוגשו לממשלה עד תום שנת 2019 והם יהיו רשאים, באישור הממשלה ובאישור ועדת העבודה והרווחה, להתקין תקנות לשם יישום הוראות סעיף קטן (א).

(ג) בסעיף זה -

"העלאת קצבאות הנכות" - ההפרש שבין סך התשלומים שהמוסד צפוי לשלם לאחר תיקון מס' 200 וכתוצאה מיישום תקנות כאמור בסעיף קטן (ב), לעומת סך התשלומים ששילם המוסד בשנת 2017 לפי פרק זה וסעיף 251; לעניין זה לא יובאו בחשבון העלאת שיעורי הקצבאות לפי ההגדרה "הסכום הבסיסי" ותיקוני חקיקה נוספים לאחר תחילתו של תיקון מס' 200;

"תיקון מס' 200" - חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 200), התשע"ח-2018.

סימן ו': ילד נכה

221. הגדרת ילד נכה

[127מט]

לענין סימן זה, "ילד נכה" - ילד שהיה לנכה בהיותו בין בישראל ובין בחוץ לארץ, הכל לפי מבחנים ותנאים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה.

⁶⁹ ס' 220 א - נוסף בתי' 109, בנוסח דלעיל. ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לתי' 109.
⁷⁰ ס' 222א(ב) בוטל בתי' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187. עד לביטול היה נוסח ס"ק (ב) כך:

"(ב) זכאי להטבה שמשלמת לו קצבה לפי הוראות סימן ז', תוסיף להינתן לו ההטבה כאמור בסעיף קטן (א) גם לאחר תום תקופת הזכאות המיוחדת, בסכום שיחסו להטבה הוא כיחס שבין שיעור הקצבה כאמור החל לגביו לבין קצבה חודשית מלאה בצירוף תוספת התלויים החלה לגביו, אלא אם כן חדלה הזכאות להטבה לפי הוראות הדין שמכוחו ניתנה."

⁷¹ ס' 220 ב - הוסף בתי' 200, ת"ת 1.3.18. ראו הוראות שעה בדבר דיווח לכנסת בהערות המבוא לתי' 200.

222. גמלאות בשל ילד נכה

[127מז(א)(2), (3), 127מח, 127מט, 127מט]

(א) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות, תנאים ושיעורי סכומים בדבר -

(1) תשלום דמי מחיה בעד ילדו הנכה של מבוטח או של מי שהיה מבוטח ונפטר כתושב ישראל, אם עיקר זמנו של הילד מוקדש ללימודים או להכשרה מקצועית;

(2) עזרה הדרושה ללימודיו של ילד כאמור בפסקה (1) שעקב נכותו דרושה לו עזרה מיוחדת ללימודיו או שאין ביכולתו לבקר, עקב נכותו, בבית ספר רגיל אך מסוגל הוא ללמוד.

(ב) השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע את התנאים והשיעורים להשתתפות המוסד בהוצאות המבוטח לסידורים מיוחדים לילד כאמור בסעיף קטן (א) (1), ההכרחיים לקיום אורח חיים רגיל.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות מיוחדות, תנאים ומבחנים בדבר תשלום קצבה בעד ילד נכה הסובל מליקויים מיוחדים שנקבעו בהן.

(1ג) בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר לקבוע תקופה שבעדה תשולם הגמלה, אף בשונה מהוראות סעיף 296.

(ד) הרואה עצמו נפגע מהחלטת פקיד תביעות שנתקבלה לפי סעיף זה רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים לילד נכה; הוראות סעיפים 212 ו-213 יחולו על ועדה לעררים לילד נכה, בשינויים המחוייבים.

222א. מועד תשלום גמלאות בשל ילד נכה⁷²

השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות ומבחנים בדבר תשלום גמלה בשל ילד נכה לפי סעיף 222, לתקופה שקדמה להגשת התביעה לגמלה, ובלבד שלא תשולם גמלה לפי הסעיף האמור לתקופה העולה על 12 החודשים שבתכוף לפני הגשת התביעה לגמלה, ואם הוגשה בקשה לבדיקה מחדש בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 222 - לתקופה העולה על 12 החודשים שבתכוף לפני הגשת הבקשה כאמור; השר רשאי באישור ועדת העבודה והרווחה לקבוע תקופות קודמות שונות, בהתחשב בסוג הליקוי שממנו סובל הילד הנכה ובסוג הגמלה המגיעה בעדו.

222ב. גמלה מוגדלת למשפחות ילדים נכים⁷³

(א) היו למבוטח שני ילדים או יותר שבעדם משתלמת גמלה לפי סימן זה, תשולם הגמלה בעד כל ילד כאמור בשיעור העולה בחמישים אחוזים על השיעור הקבוע לפי סעיף 222.

⁷² ס' 222(ב) - בת' 1 נמחקה הסייפא: "כשאין ביכולתו של המבוטח לספק לילדו סידורים אלה". בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של תיקון זה החל ב-19.7.95 ותחולתו לגבי יחיד שהיה לו בן משפחה נטול יכולת בשנת המס 1995 ואילך.

⁷³ ס' 222(ג) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל.

⁷⁴ ס' 222 א - נוסף בת' 15, ת"ת 10.4.97, בנוסח דלעיל.

בת' 68, ת"ת 1.1.04, במקום "ורשאי הוא" בא "ובלבד שלא תשולם גמלה לפי הסעיף האמור לתקופה העולה על 12 החודשים שבתכוף לפני הגשת התביעה לגמלה, ואם הוגשה בקשה לבדיקה מחדש בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 222 - לתקופה העולה על 12 החודשים שבתכוף לפני הגשת הבקשה כאמור; השר רשאי באישור ועדת העבודה והרווחה" ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.

⁷⁵ ס' 222 - נוסף בתיקון 40, בנוסח שלעיל. הוראת תחילה ותחולה קובעת: "תחילתו של חוק זה ביום ו' בטבת התשס"א (1 בינואר 2000) (להלן - יום התחילה), והוא יחול על גמלה המשתלמת בעד יום התחילה ולאחריו".

הערת העורך: אין התאמה בין התאריך העברי והלועזי. נראה כי הכוונה היתה להחיל את התיקון מיום 1 בינואר 2001. בס"ח 1754, התשס"א, עמ' 2, תוקן תאריך התחילה במקום 1.1.00 ליום 1.1.01.

(ב) היה למבוטח ילד אחד שבעדו משתלמת גמלה לפי סימן זה, תשולם הגמלה בשיעור האמור בסעיף קטן (א) אם התקיים אחד מאלה:

(1)⁷⁶ למבוטח ילד נכה נוסף שלא משתלמת למבוטח בעדו גמלה לפי סימן זה, רק בשל כך שהוא מוחזק בידי משפחת אומנה כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016;

(2) למבוטח בן או בת נוספים שמלאו להם 18 שנים ואשר רק בשל גילם לא משתלמת בעדם גמלה לפי סימן זה.

1222. הכשרה מקצועית ודמי מחיה למבוטח שילדו הנכה נפטר⁷⁷

מבוטח שילדו הנכה נפטר והשתלמה בעדו, ערב פטירתו, גמלה לפי סעיף 222, זכאי להכשרה מקצועית, לרבות דמי מחיה והוצאות אבחון הניתנים לפי סעיף 265(א)(1), בשינויים המחויבים.

סימן ז': קצבת עידוד השתלבות בשוק העבודה⁷⁸

סימן ח': מענק חד-פעמי חלף הגדלת קצבאות הנכות לשנת 2020⁷⁹

222. זכאות למענק חד פעמי⁸⁰

(א)⁸¹ מי ששולמה לו גמלה אחת או יותר מהגמלאות כמפורט בטור א' בלוח ח'1 בעד חודשים נואר 2020 עד יוני 2021, כולם או חלקם, יהיה זכאי למענק חד-פעמי בסכום כמפורט בטור ב' בלוח ח'1 לצד אותה גמלה, ואם הוא זכאי ליותר מגמלה אחת כאמור - למענק חד-פעמי של

⁷⁶ ס' 222(ב)(1) - בתי' 170, ת"ת 6.12.16 הוחלפה הסיפא שהיתה "משפחה אומנת" בנוסח הני"ל, החל במילים "משפחת אומנה כהגדרתה...". בתי' 243, ת"ת 20.5.24 הוספה המילה "למבוטח" אחרי המילה "משתלמת".

בתי' 227, ת"ת 1.1.22 נמחקו המילים "שהוא מוחזק בתנאי פנימיה במוסד שבו ניתנים שירותי רפואה, שירותי סיעוד או שירותי שיקום או" שהופיעו אחרי המילים "רק בשל כך".

⁷⁷ ס' 1222 - נוסף בתי' 208, ת"ת 1.8.18. עפ"י הוראות התחולה - הוא יחול על מבוטח שילדו הנכה נפטר ביום 1.1.18 ואילך.

⁷⁸ סימן ז' (שבו סעיף 222 בלבד) - נוסף בתי' 109. בוטל בתי' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187. עד לביטול היה נוסחו של סימן ז' כדלקמן:

"222ג. קצבת עידוד השתלבות בשוק העבודה

(א) בסימן זה, "מבוטח בעל ותק" - מבוטח שהיה זכאי לקצבה חודשית כאמור בסעיף 199(1), במשך תקופה של 12 החודשים הרצופים שקדמו בתכוף לפני שזכאותו לקצבה כאמור חדלה בשל הכנסתו מעבודה או ממשלח יד.

(ב) מבוטח בעל ותק זכאי לקצבה חודשית לפי סימן זה, כל עוד יש לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד.

(ג) הקצבה למבוטח בעל ותק תשולם בסכום הנמוך מבין אלה:

(1) הסכום המתקבל מניכוי של סך המכפלות של חלקי הכנסתו של המבוטח, הנקובים לגביו בטור א' של לוח ח'1, בשיעורים הנקובים לצדם בטור ב' מקצבה חודשית מלאה, בצירוף תוספת התלויים החלה לגביו;

(2) הסכום שחושב בעדו לאחרונה לפי סעיף 201, בתכוף לפני שהיה למבוטח בעל ותק, בצירוף תוספת התלויים החלה לגביו.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), קצבה לפי סימן זה, בסכום או בשיעור הנמוך מהסכום או מהשיעור המפורטים להלן, לפי העניין, לא תשולם:

(1) לגבי מבוטח בעל ותק שיש לו בן זוג ושני ילדים אשר משתלמת בעדם תוספת תלויים לפי סעיף 200(ג) ו-

(ד) - 15.5% מהסכום הבסיסי;

(2) לגבי מבוטח בעל ותק אחר - 200 שקלים חדשים.

(ה) הסכום האמור בסעיף קטן (ד)(2) יעודכן במועדים ושיעורי העדכון של הסכום הבסיסי.

(ו) הוראות סעיף 201(ב) יחולו על גמלה לפי סעיף זה, נותרה יתרה לניכוי לאחר שבוצע ניכוי כאמור בסעיף קטן (ג), מהקצבה המשלמת בעד מבוטח לפי סעיף זה, תנוכה היתרה מתוספת התלויים."

⁷⁹ סימן ח' - הוסף בתי' 218, ת"ת 25.10.20.

⁸⁰ סעיף 222 - הוסף בתי' 218, ת"ת 25.10.20. בתי' 227א, ת"ת 1.1.22, נקבע כי סעיף 222 יחול מתאריך התחילה הני"ל ועד יום 31.3.22.

⁸¹ סעיף 222(א) - בתיקון 218א, ת"ת 4.3.21, שונתה התקופה מ"ינואר עד דצמבר 2020" ל"ינואר 2020 עד יוני 2021".

צירוף הסכומים כמפורט בטור ב' בלוח ח'1א לצד אותן גמלאות, בעד כל חודש שבו שולמה לו גמלה כאמור, למעט חודש שבו חלו לגביו הוראות סעיף 307.

(ב) המענק החדפעמי לפי סעיף קטן (א) (בסימן זה - מענק חדפעמי) יהיה חלף הגדלת קצבאות הנכות לשנת 2020 כאמור בסעיף 220ב.

(ג) מענק חדפעמי לא ייחשב הכנסה לעניין חוק זה ולעניין כל דין אחר.

(ד) מענק חדפעמי ישולם במועדים אלה, לפי העניין:

(1) בעד חודשים ינואר עד אוקטובר - 2020 לא יאוחר מחודש אוקטובר 2020 ;

(2) בעד חודשים נובמבר עד דצמבר - 2020 לא יאוחר מחודש דצמבר 2020 ;

(3)⁸² בעד חודשים ינואר עד מרס 2021 - לא יאוחר מחודש מרס 2021 ;

(4)⁸³ בעד חודשים אפריל עד יוני 2021 לא יאוחר מחודש יוני 2021.

(ה)⁸⁴ אוצר המדינה ישפה את המוסד על ההוצאות שהוציא לתשלום מענקים חדפעמיים לפי סימן זה, עד לסכום של 1.569 מיליארד שקלים חדשים.

(ו)⁸⁵ מי ששולמה לו גמלה אחת או יותר מהגמלאות המפורטות בפרטים 4 ו-5 בטור א' בלוח ח'1א, בעד חודשים יולי עד דצמבר 2021, כולם או חלקם, יהיה זכאי, נוסף על התשלומים בעד התקופות המנויות בסעיף קטן (ד), למענק חדפעמי בסכום המפורט בטור ב' בלוח ח'1א לצד אותה גמלה, בעד כל חודש שבו שולמה לו גמלה כאמור, ויחולו לעניין המענק הוראות סעיף קטן (ג).

(ז)⁸⁶ לעניין התשלומים בעד התקופות המנויות בסעיף קטן (ד) (3) ו-(4) יקראו את לוח ח'1א כך:

(1) בפרט 1, בטור ב', במקום "3,511 שקלים חדשים" יבוא "3,700 שקלים חדשים";

(2) בפרט 6, בטור ב', בסופו יבוא "ואם נעשה זכאי לתשלום קצבת אזרח ותיק מיום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) - ההפרש שבין 3,700 שקלים חדשים לקצבה חודשית מלאה.

⁸² . סעיף 222ד(ד)(3) - הוסף בתי' 218א, ת"ת 4.3.21.

⁸³ . סעיף 222ד(ד)(4) - הוסף בתי' 218א, ת"ת 4.3.21.

⁸⁴ . הסכום הנקוב בסעיף 222ד(ה) הוגדל בתי' 218א מ-1.007 ל-1.569.

⁸⁵ . סעיף 222ד(ו) - נוסף בתי' 227א, ת"ת 1.1.22.

⁸⁶ . סעיף 222ד(ז) - נוסף בתי' 227א, ת"ת 1.1.22.

פרק י': ביטוח סיעוד
[5]

סימן א': הגדרות

223. הגדרות

[127פג]

בפרק זה -

"בדיקת תלות"¹ - בדיקה להערכת מידת התלות של המבוטח בעזרת הזולת בביצוע פעולות היום-יום או בשל הצורך בהשגחה;

"גמלת סיעוד" - גמלה חודשית להשתתפות בתשלום בעד שירותי סיעוד, המשולמת לפי פרק זה;

"השגחה" - השגחה ופיקוח על המבוטח למניעת נזק או סכנה לעצמו או לאחרים;

"ועדה מקומית מקצועית" - (נמחקה)²;

"יחידות שירות"³ - מתן שירותי סיעוד כאמור בטור א' ללוח ח'2, בהיקף כאמור בלוח ח'2;

"ימי מנוחה"⁴ - ימי מנוחה ושבתון, לפי לוח שיפרסם המוסד באתר האינטרנט שלו;

"ליקוי" - ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה;

"מבוטח"⁵ - אחד מאלה:

(1) מבוטח לפי פרק י"א;

(2) בוטל.

(3) בוטל.

(4) תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות, או תושב ישראל שבידו אשרה ורישיון לשיבת קבע או אשרה ורישיון לשיבת ארעי מסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה, והכל אם אינם מבוטחים בביטוח אזרחים ותיקים וביטוח שאירים;

¹ ההגדרה "בדיקת תלות" נוספה בת' 203, ת"ת 1.11.18.

² ההגדרה "ועדה מקומית מקצועית" נמחקה בת' 210, ת"ת 1.6.19. ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח בהערות המבוא לתיקון. עד לביטולה, היה נוסח ההגדרה כדלקמן:

"ועדה מקומית מקצועית" - ועדה מקומית מקצועית לעניני סיעוד לפי סעיף 231;

³ ההגדרה "יחידות שירות" נוספה בת' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה. בת' 203, ת"ת 1.11.18, במקום "בטור ב' ללוח ח'2" בא: "בלוח ח'2".

⁴ ההגדרה "ימי מנוחה" נוספה בת' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

⁵ ס' 223 "מבוטח" - בת' 7 ת"ת 1.1.96, בפסקה 1, במקום "מבוטח ביטוח זקנה וביטוח שאירים" בא הנוסח דלעיל וכן נמחקו פסקאות (2) ו-(3) שנוסחם היה:

"(2) עקרת בית כמשמעותה בסעיף 241.

(3) אלמנה הזכאית לקצבה כאמור בסעיף 242

ור' הערות מבוא לתיקון 7.

בת' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "ואינו מבוטח ביטוח" בא "או אשרה ורישיון לשיבת ארעי מסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה, והכל אם אינם מבוטחים בביטוח". ר' הוראת תחולה להערות מבוא לת' 85.

⁶ בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "בביטוח זקנה" בביטוי "ביטוח אזרחים ותיקים".

"מוסד סיעודי" - מוסד סיעודי או מחלקה סיעודית שבהם מוחזקים ומטופלים אנשים הזקוקים לסיעוד, תשושי נפש או תשושים;

"פעולות יום-יום" - לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחצה, ניידות עצמית בבית;

"שווי בכסף של יחידת שירות", לעניין חודש קלנדרי מסוים - התעריף שמשלם המוסד בעד אותו חודש קלנדרי, לנותן שירותים שאינו מוסד ללא כוונת רווח, בעד שעת טיפול אישי במבוטח בביתו, שלא בשעות לילה או בימי מנוחה, ושניתנת על ידי עובד שגילו עד 70 שנים ושאינו עובד זר, ואם משלם המוסד תעריפים שונים לנותני שירותים כאמור בגין שעת טיפול כאמור - ממוצע התעריפים בעבור שעת טיפול כאמור לנותני שירותים כאמור בעד אותו חודש קלנדרי, שאינו משוקלל;

"שירותי סיעוד"⁸ - שירותים או מוצרים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום-יום או בהשגחה או בניהול משק בית לרבות בדרך של מתן ארוחות חמות;

"שעות לילה"⁹ - השעות שבין 22:00 עד 06:00 למחרת, למעט בימי מנוחה.

223.א. הגדרות¹⁰

בסימן זה -

"היתר", "הממונה", "היתר שהותלה" - (בוטלו)¹¹;

"חוק עובדים זרים" - חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.

סימן ב': גמלאות

224. גמלת סיעוד

[127פד]

(א)¹² בכפוף להוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 225, מבוטח שכתוצאה מליקוי מתקיים בו האמור באחת מהפסקאות שלהלן על פי בדיקת תלות הנמדדת בנקודות שלהלן זכאי לגמלת סיעוד חודשית, בהיקף כמפורט באותן פסקאות:

⁷ ההגדרה "שווי בכסף של יחידת שירות" נוספה בת' 179, ת"ת 1.7.16, והחליפה הגדרה קודמת שנוסחה היה: "קצבת יחיד מלאה" - כמשמעותה בסעיף 200;

⁸ "שירותי סיעוד" - בת' 114, ת"ת 15.7.09 באה הסייפא המתחילה במילים "לרבות בדרך של...".

בת' 179, ת"ת 1.7.16 נוספו המילים "או מוצרים" והמילים "כמפורט בטור א' ללוח ח"2" החליפו את הסייפא הקודמת שנוסחה היה: "לרבות בדרך של מתן ארוחות חמות". בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

⁹ ההגדרה "שעות לילה" נוספה בתיקון 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

¹⁰ ס' 223 א - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ז) בהערות מבוא לת' 114.

¹¹ בת' 203, ת"ת 1.11.18, בוטלו ההגדרות "היתר", "הממונה" ו"היתר שהותלה". עד לביטול, נוסחן היה:

"היתר" - היתר להעסקת עובד זר בענף הסיעוד לפי סעיף 1יג לחוק עובדים זרים;

"הממונה" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים;

"היתר שהותלה" - היתר שהותלה על ידי הממונה בהסתמך על הודעתו של בעל ההיתר, שניתנה באופן שעליו הורה הממונה, ולפיו בעל ההיתר אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד, וכל עוד לא ביטל את הודעתו כאמור לא יעסיק עובד זר כאמור;

¹² ס"ק (א) הוחלף בת' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה. עד להחלפתו, היה נוסחו של ס"ק (א) כדלקמן:

(1) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 2.5 עד 3 נקודות - זכאי לאחת מאלו, לפי בחירתו והוא רשאי לשנותה:

(א) 9 יחידות שירות לשבוע שניתן לממשן לקבלת שירותי הסיעוד האמורים בפרטים (2) עד (6) בלוח ח'2, בלבד;

(ב) 5.5 יחידות שירות לשבוע, שניתן לממשן, כולן או חלקן, בעין, לקבלת כל שירות סיעוד, או לקבל את שווין בכסף, לפי בחירת המבוטח; בחר המבוטח לקבל כגמלה בכסף את שווין בכסף של יחידות השירות, כולן או חלקן, יקבל את מלוא השווי בכסף של יחידות השירות שבחר, ללא הפחתה של 20% משווין; הוראות הוראות סעיפים 224(ב), 225(א) ו-225(ב) לעניין תשלום 80% מהגמלה או לעניין הפחתת 20% מהגמלה, לא יחולו לגבי גמלה המשולמת בכסף לזכאי לפי פסקת משנה זו;

(2) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 3.5 עד 4.5 נקודות 10 - יחידות שירות לשבוע;

(3) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 5 עד 6 נקודות - 17 יחידות שירות לשבוע; ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 14 יחידות שירות לשבוע; ואולם בחודשים נובמבר ודצמבר 2018 ובשנים 2019 ו-2020 - יהיה זכאי מבוטח כאמור ל-15 יחידות שירות לשבוע, ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - ל-12 יחידות שירות לשבוע;

(4) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 6.5 עד 7.5 נקודות - 21 יחידות שירות לשבוע; ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 18 יחידות שירות לשבוע; ואולם בחודשים נובמבר ודצמבר 2018 ובשנת 2019 - יהיה זכאי מבוטח כאמור ל-19 יחידות שירות לשבוע, ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - ל-16 יחידות שירות לשבוע, ובשנת 2020 יהיה זכאי מבוטח כאמור ל-20 יחידות שירות לשבוע, ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - ל-17 יחידות שירות לשבוע;

(5) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 8 עד 9 נקודות - 26 יחידות שירות לשבוע; ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 22 יחידות שירות לשבוע; ואולם בחודשים נובמבר ודצמבר 2018 ובשנת 2019 - יהיה זכאי מבוטח כאמור ל-23 יחידות שירות לשבוע, ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - ל-19 יחידות שירות לשבוע, ובשנת 2020 יהיה זכאי מבוטח כאמור ל-25 יחידות שירות לשבוע, ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - ל-21 יחידות שירות לשבוע;

"(א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 225 -

(1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, או הזקוק להשגחה - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל- 91% מקצבת יחיד מלאה;

(א1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, ברוב שעות היממה - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-150% מקצבת יחיד מלאה ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - זכאי לתוספת בשיעור השווה ל-27.2% מקצבת יחיד מלאה;

(2) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום-יום, בכל שעות היממה או הזקוק להשגחה מתמדת - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-168% מקצבת יחיד מלאה ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - זכאי לתוספת בשיעור השווה ל-36.2% מקצבת יחיד מלאה."

בת' 203, ת"ת 1.11.18 ברישא לס' 224(א) החליפו המילים "מהפסקאות שלהלן על פי בדיקת תלות הנמדדת בנקודות" את המילים: "מפסקאות (1), (א1) או (2)", ופסקאות משנה (1) עד (6) בנוסח דלעיל, החליפו את פסקאות (1), (א1) ו-(2) שנוסחן עד להחלפתן היה:

"(1) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום-יום, או זקוק להשגחה - 9.75 יחידות שירות לשבוע;

(א1) הוא תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות היום-יום, ברוב שעות היממה - 16 יחידות שירות לשבוע, ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 19 יחידות שירות לשבוע;

(2) הוא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות היום-יום בכל שעות היממה, או זקוק להשגחה מתמדת - 18 יחידות שירות לשבוע, ואם אין בידו היתר או שההיתר הותלה והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 22 יחידות שירות לשבוע."

(6) מבוטח שנקבעו לגביו בבדיקת התלות 9.5 עד 10.5 נקודות - 30 יחידות שירות לשבוע; ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - 26 יחידות שירות לשבוע; ואולם בחודשים נובמבר ודצמבר 2018 ובשנת 2019 - יהיה זכאי מבוטח כאמור ל-28 יחידות שירות לשבוע, ואם הוא מעסיק עובד זר בענף הסיעוד - ל-24 יחידות שירות לשבוע.

(ב)¹³ גמלת סיעוד המשולמת כאמור בסעיף 225(ג) או 225א תהיה בשיעור של 80% משווין בכסף של יחידות השירות כאמור בסעיף קטן (א)1 עד (6), לפי העניין, במכפלה של 4.3.

(ג)¹⁴

(1)¹⁵ את בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת יעשה המוסד על פי הסדרים שייקבעו בין המוסד לבין שירותי הבריאות ושירותי הרווחה. השר רשאי לקבוע טופס שימלא מי שהמוסד התקשר עמו לשם ביצוע בדיקת התלות של מבוטחים.

(2) על אף האמור בפסקה (1), בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת לגבי מבוטח שמלאו לו 90 שנים יכול שתיערך, לפי בחירת המבוטח, בידי רופא מומחה במסגרת עבודתו במוסד רפואי, ובלבד שהמבוטח לא נדרש לשלם תשלום כלשהו בעבור הבדיקה, לרופא המומחה או למוסד הרפואי שבו הוא מועסק, במישרין או בעקיפין, למעט השתתפות עצמית כמשמעותה בסעיף 8 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994; בחר המבוטח להיבדק בידי רופא מומחה, יודיע על כך למוסד במועד הגשת התביעה או במועד הגשת הבקשה לבדיקה מחדש, לפי העניין.

(3) השר יקבע תנאים וכללים לעניין פסקה (2), לרבות לעניין מבחנים, לבדיקת מידת התלות בעזרת הזולת, שייערכו בידי רופא מומחה, ורשאי הוא לקבוע טופס שימלא רופא מומחה לשם קביעת מידת התלות של המבוטח בעזרת הזולת.

(4) בסעיף קטן זה -

"רופא מומחה" - רופא מומחה בגריאטריה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;

"מוסד רפואי" - כהגדרתו בסעיף 328.

(ד)

(1) הזכות לגמלת סיעוד ושיעורה מותנים במבחני הכנסה שיקבע השר בתקנות, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה;

בתקנות אלה ייקבעו שיעורי הגמלה בהתאם למבחני הכנסה וכללים לחישוב ההכנסה, לרבות מבחנים וכללים לסוגי מבוטחים.

(2)¹⁶ (נמחקה).

¹³ ס"ק (ב) הוחלף בתי' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה. עד להחלפתו, היה נוסחו של ס"ק (ב) כדלקמן:

"(ב) גמלת סיעוד המשולמת כאמור בסעיף 225(ג) תהיה בשיעור של 80% מהשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (א)."

בתי' 203, ת"ת 1.11.18 החליפו המילים "בסעיף קטן (א)1 עד (6) את המילים: "בסעיף קטן (1), (א1) או (2)".
¹⁴ ס' 224(ג) - בתי' 105, ת"ת 1.8.08, סעיף קטן (ג) המקורי סומן (ג)1 ואחריו נוספו סעיפים (2) עד (4). הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהגיש תביעה לגמלת סיעוד או בקשה לבדיקה מחדש, לפי העניין, ביום התחילה ואילך.

¹⁵ הסיפא לס"ק 224(ג)1 החל במילים "השר רשאי לקבוע...". הוספה בתי' 203, ת"ת 1.11.18.
¹⁶ בתי' 209, ת"ת 1.5.19 נמחקה פסקה 224(ד)2. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון. עד לתאריך התחילה האמור נוסחה של פסקה (2) היה:

"(2) לענין גמלה המשולמת לפי סעיף 225(ג) יכול שתובא בחשבון גם הכנסה של בן משפחה המטפל בזכאי, בתנאים שייקבעו בתקנות כאמור; לענין זה, "בן משפחה" - בן או בת של הזכאי, שהכנסתו עולה לפחות על שלוש פעמים השכר הממוצע."

37(3) לעניין הזכאות לגמלת סיעוד ושיעורה לא תובא בחשבון הכנסה שמקורה בקצבה חודשית המשולמת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים או מכוח סעיף 3 לחוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007 (בפסקה זו - חוק ההטבות), או המשולמת על ידי מדינת חוץ בקשר עם רדיפות הנאצים ועוזריהם כגון -

(א) קצבה כאמור בפסקאות (1) ו-(3) להגדרה "קצבה בשל רדיפות הנאצים" שבחוק ההטבות;

(ב) קצבה המשתלמת לפי הוראות החוק בדבר תשלום רנטות בשל עבודה בגטו, כאמור בתיקון הספר השישי לחוק הסוציאלי, אשר התקבל בגרמניה ביום 20 ביוני 2002;

(ג) קצבה המשולמת לפי ההסכם עם גרמניה כהגדרתו בחוק ההטבות.

38(ה) המוסד יפרסם באתר האינטרנט שלו את השווי בכסף של יחידת שירות, את העלות של השירותים והמוצרים המנויים בלוח ח'2 ואת השירותים שעל נותן שירותים המעניק שירותי סיעוד לתת לזכאים וכן יישום להצגה ולחישוב של מגוון האפשרויות העומדות לרשות זכאים לגמלת סיעוד למימוש יחידות השירות, תוך הצגת החלופות האפשרויות, לרבות בחירה בגמלה בעין או בכסף, או שילוב ביניהן, ולרבות בחירה בשירותי הסיעוד השונים כאמור בלוח ח'2, בהיקפים שונים; המידע כאמור בסעיף קטן זה יוצג בשפות שונות.

39(ו) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי, בצו, לשנות את לוח ח'2.

224. ביצוע בדיקת תלות במסגרת תכנית ניסיונית - הוראת שעה²⁰

(א) בסעיף זה -

"בדיקת תלות" - בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת;

"תכנית ניסיונית" - תכנית המלווה בבקרה ובבחינה של הממצאים שעורך המוסד לפי סעיף זה לבחינת השלכותיה של התכנית;

"תקופת הניסיון" - תקופה של שנה שתחילתה ב-1 בחודש שלאחר יום פרסומו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 145 - הוראת שעה), התשע"ג-2013;

(ב) על אף הוראות סעיף 224(ג), בתקופת הניסיון יהיה ניתן לבצע בדיקת תלות בידי רופא מומחה כהגדרתו בסעיף האמור, במסגרת עבודתו במוסד רפואי בהתאם להוראות אותו סעיף, לגבי מבטח שמלאו לו 80 שנים וטרם מלאו לו 90 שנים, במסגרת תכנית ניסיונית ובהתקיים כל אלה:

¹⁷ ס' 224(ד') (3) - נוסף בת' 129, ת"ת 11.8.11. ר' הוראות תחולה ומעבר בהערות מבוא לת' 129.

בתיקון 154, ת"ת 1.6.14, נוסף ברישא, אחרי "בקצבה חודשית המשולמת", הקטע עד "או המשולמת". כמו כן הוחלף ס"ק (א) שנוסחו היה "קצבה כאמור בפסקאות (1) עד (3) להגדרה "קצבה בשל רדיפות הנאצים" שבחוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007" - בנוסח דלעיל, ונוסף ס"ק (ג).

¹⁸ ס"ק (ה) נוסף בת' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

בת' 203, ת"ת 1.11.18, נוספה הסיפא החל במילים "ואת השירותים שעל נותן..."

¹⁹ ס"ק (ו) נוסף בת' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

²⁰ ס' 224 - נוסף בת' 132, ת"ת 1.5.12 ולמשך שנה כהוראת שעה.

ראה צו הביטוח הלאומי (אזורי ניסוי לענין סעיף 224 לחוק) (הוראת שעה), התשע"ב-2012.

²¹ ס' 224(א) - "תקופת הניסיון" - בת' 145, ת"ת 1.8.13, במקום הסיפא שנוסחה היה "תום שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 132 - הוראת שעה), התשע"ב-2012" באה הסיפא המתחילה במילים "יום פרסומו..."

(1) המבוטח מתגורר באזור שקבע השר בצו; מספר האזורים שייקבעו כאמור לא יפחת משישה;

(2) המבוטח בחר בכך שבדיקת התלות תיערך בידי רופא מומחה כאמור;

(3) הבדיקה תיערך בביתו של המבוטח.

(ג) על אף הוראות סעיף 230, בתקופת הניסיון יקראו את פסקה (2) שבסעיף האמור בלא הסיפה החל במילים "ובלבד שלעניין".

225. תשלום גמלת סיעוד

[127פה]

(א) זכאי לגמלה לפי פרק זה יהיה מי שביום הגשת התביעה לגמלת סיעוד הגיע לגיל הפרישה.

(א1) קבע המוסד שמבוטח זכאי לגמלת סיעוד לפי סעיף 224, יקבע את שירותי הסיעוד שיש לספק לו ואת נותן השירותים, וכן ידאג למתן אותם שירותים, והכול בהתחשב בבחירתו של הזכאי לפי סעיף זה או סעיף 225א; המוסד רשאי להגביל את קביעותיו לפי סעיף קטן זה בזמן.

(ב) על אף הוראות סעיפים 303, 304 ו-306, תשלום גמלת הסיעוד, כולה או מקצתה, לידי מי שנותן את שירותי הסיעוד, כפי שקבע המוסד לפי סעיף קטן (א1), ולא לידי הזכאי.

(ג) גמלת הסיעוד תשלום לזכאי רק אם המוסד קבע שאין שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו או שלא סופקו לו שירותי סיעוד החל במועד שבו נוצרה זכאות לגמלת סיעוד לפי סעיף 229; הגמלה תשולם בעד התקופה שבה טרם סופקו לו שירותי סיעוד, החל במועד האמור ואילך; היו שירותי סיעוד זמינים אך הזכאי סירב לקבלם ללא סיבה סבירה, יראו כאילו שירותי הסיעוד סופקו לו.

(ד) זכאי לגמלת סיעוד, שאינו גר עם בן משפחה או גר עם בן משפחה שאינו מטפל בו, והמוסד קבע שאין שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו, או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך 30 ימים מהיום שבו נוצרה זכאות לגמלת סיעוד, יהיה זכאי להתקבל, לפי הכללים המקובלים, למוסד סיעודי של המדינה או שהמדינה משתתפת בהחזקת המטופלים בו, ובלבד שהמימון להחזקתו יהיה במסגרת התקציב המיועד לכך מכספי ביטוח סיעוד כאמור בסעיף 237(ב) ובמסגרת התקציבים המאושרים של משרד הבריאות ומשרד העבודה והרווחה.

(ה) 28

22. ס' 224א(ב)1 - בתי' 145, ת"ת 1.8.13, במקום "משלושה" בא "משישה".

בסעיף 2 לתיקון נקבע כי צו ראשון לפי סעיף 224א(ב)1 יותקן בתוך חודש מיום פרסום התיקון.

23. ס' 225א - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "הגיע לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

24. ס' 225א(א) - נוסף בתי' 210, ת"ת 1.6.19. ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח בהערות המבוא לתיקון.

25. ס' 225ב(ב) - לאור ביטול "ועדה מקומית מקצועית", שונה בתי' 210, ת"ת 1.6.19 הטקסט "שקבעה ועדה מקומית מקצועית" לטקסט "שקבע המוסד לפי סעיף קטן (א1)". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח, בהוראות המבוא לתיקון.

26. ס' 225ג(ג) - בתי' 209, ת"ת 1.5.19, נמחק המשפט "שהוא גר עם בן משפחה המטפל בו, ושאינו שירותי סיעוד זמינים" ובמקומו בא: "שאינו שירותי סיעוד זמינים". עוד שונה המועד שהיה קבוע "תוך 60 יום מהיום" ב"החל במועד" והוספו המילים "לפי סעיף 229; הגמלה תשולם בעד התקופה שבה טרם סופקו לו שירותי סיעוד, החל במועד האמור ואילך". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהוראות המבוא לתיקון.

לאור ביטול "ועדה מקומית מקצועית", שונה בתי' 210, ת"ת 1.6.19 הטקסט "הועדה המקומית המקצועית קבעה" לטקסט "המוסד קבע". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח, בהוראות המבוא לתיקון.

27. סעיף 225ד(ד) - לאור ביטול "ועדה מקומית מקצועית", שונה בתי' 210, ת"ת 1.6.19 הטקסט "והועדה המקומית המקצועית קבעה" לטקסט "המוסד קבע". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח, בהוראות המבוא לתיקון.

28. ס"ק 225ה(ה) נוסף בתי' 203, ת"ת 1.11.18.

(1) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), ובלי לגרוע מהוראות סעיף 225א, מבוטח שזכאי לגמלת סיעוד כאמור בסעיף 224(א)(2) עד (6) רשאי לבחור לקבל לידיו כגמלה בכסף את שווין בכסף של עד שליש מיחידות השירות שהוא זכאי להן, ובלבד שגורם מקצועי ביקר בביתו של המבוטח והעריך כי מתן הגמלה בכסף יאפשר מתן שירותי סיעוד בהיקף וברמה שהולמים את צורכי המבוטח; המבוטח רשאי לשנות את בחירתו; חלק של יחידת שירות יעוגל לעניין סעיף קטן זה כלפי מעלה.

(2) כל עוד לא ביקר גורם מקצועי בביתו של מבוטח כאמור בפסקה (1), רשאי המבוטח לבחור לקבל לידיו כגמלה בכסף את שווין בכסף של עד ארבע יחידות שירות מכלל יחידות השירות שהוא זכאי להן.

(3) הוראות סעיף 225ב(ב) יחולו על מבוטח שקיבל גמלה בכסף וכן שירותי סיעוד לפי סעיף קטן זה, בשינויים המחויבים.

(ו)²⁹ גורם מקצועי יבקר בביתו של מבוטח שמשולמת לו גמלת סיעוד בכסף לפי הוראות סעיף 224(א)(1) או לפי הוראות סעיף קטן (ה), אחת לשנה, ויבדוק אם שירותי הסיעוד שניתנים לו בפועל ורמתם עונים על צרכיו.

(ז)³⁰ קבע המוסד לגבי מבוטח שמשולמת לו גמלת סיעוד בכסף לפי הוראות סעיף 224(א)(1) או לפי הוראות סעיף קטן (ה), כי שירותי הסיעוד הניתנים לו אינם עונים על צרכיו, רשאי המוסד שלא לשלם לו את הגמלה בכסף, ולקבוע כי יסופקו לו שירותי סיעוד בעין או להפעיל את סמכותו לפי סעיף 304.

(ח)³¹ בסעיף זה, "גורם מקצועי" - עובד סוציאלי מטעם המוסד או מתאם טיפול כמשמעותו בסעיף 225ה.

²⁹ . ס"ק 225(ו) נוסף בת' 203, ת"ת 1.11.18.

³⁰ . ס"ק 225(ז) נוסף בת' 203, ת"ת 1.11.18.

לאור ביטול "ועדה מקומית מקצועית", שונה בת' 210, ת"ת 1.6.19 הטקסט "קבעו הועדה המקומית המקצועית או המוסד" לטקסט "קבע המוסד". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח, בהוראות המבוא לתיקון.

³¹ . ס"ק 225(ח) נוסף בת' 203, ת"ת 1.11.18.

לאור ביטול "ועדה מקומית מקצועית", נמחקו בת' 210, ת"ת 1.6.19, בהגדרה "גורם מקצועי", המילים "עובד סוציאלי שהוא חבר הועדה המקומית המקצועית". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח, בהוראות המבוא לתיקון.

225א. תשלום גמלת סיעוד לידי הזכאי במסגרת תכנית ניסיונית - הוראת שעה³²

(א) על אף הוראות סעיף 225(ב) ו-(ג), גמלת סיעוד תשולם בכסף לידי זכאי שמתקיימים בו תנאים אלה:

(1) הוא זכאי לגמלת סיעוד כאמור בסעיף 224;

³². סי' 225א - נוסף בת' 92, ת"ת 1.2.07, בנוסח:

תשלום גמלת סיעוד לידי הזכאי במסגרת תכנית ניסיונית - הוראת שעה

(א) בסעיף זה -

"אזור ניסוי" - אזור שקבע השר לפי הוראות סעיף קטן (ו);

"בן משפחה" - הורה, בן זוג, ילד, אח או אחות, וכן בן זוגו וילדו של כל אחד מהם;

"מטפל" - מי שנותן שירותי סיעוד בעצמו, תמורת שכר, ומתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא אינו בן משפחה של הזכאי לגמלת סיעוד;

(2) הוא אינו שוהה שלא כדין בישראל, כמשמעותו בסעיף 324ב;

"תכנית ניסיונית" - תכנית המלווה במחקר, שעורך המוסד לפי סעיף זה, לבחינת דרך חלופית למתן גמלת סיעוד;

"תקופת הניסיון" - תקופה של 24 חודשים שתחילתה ביום ט"ו בסיון התשס"ז (1 ביוני 2007).

(ב) על אף הוראות סעיף 225(ב) ו-(ג), בתקופת הניסיון תשולם גמלת סיעוד לידי זכאי לגמלה כאמור שמתקיימים בו התנאים המפורטים להלן, אם בחר בכך, וזאת במסגרת התכנית הניסיונית:

(1) הוא מתגורר באזור ניסוי;

(2) הוא זכאי לגמלת סיעוד לפי הוראות סעיף 224(א1) ו-(2);

(3) ניתנים לו, או לבן משפחתו המתגורר עמו, שירותי סיעוד בידי מטפל, ברוב שעות היממה, לפחות שישה ימים בשבוע;

(4) הוא, אדם המבקש להתמנות למקבל גמלה לפי סעיף 304 או מי שמונה כמקבל גמלה כאמור, הגישו למוסד בקשה לקבלת גמלה לפי הוראות סעיף זה, בטופס שעליו הורה המוסד.

(ג) על אף הוראות סעיף 224, גמלת סיעוד המשולמת לפי הוראות סעיף זה תהיה בשיעור כמפורט להלן:

(1) בשנה הראשונה של תקופת הניסיון - לגבי מי שזכאי לגמלה לפי הוראות סעיף 224(א1) - 120% מקצבת יחיד מלאה, ולגבי מי שזכאי לגמלה לפי סעיף 224(א2) - 135% מקצבת יחיד מלאה;

(2) בשנה השנייה של תקופת הניסיון - בשיעור מקצבת יחיד מלאה כפי שיקבע השר בצו, בהתייעצות עם שר האוצר, ובלבד שלא יפחת מהשיעורים הנקובים בפסקה (1).

(ד) הוועדה המקומית המקצועית והמוסד רשאים לקבוע אם המטפל כשיר ומתאים לטפל בזכאי לגמלה, בהתחשב בצרכיו, וכן אם היקף שירותי הסיעוד הניתנים לזכאי בפועל בידי המטפל ורמתם, עונים על צרכי הזכאי; קבעו הוועדה המקומית המקצועית או המוסד כי המטפל אינו כשיר או אינו מתאים לטפל בזכאי או כי שירותי הסיעוד הניתנים לזכאי אינם עונים על צרכיו, רשאי המוסד לשלול מהזכאי את תשלום הגמלה לפי הוראות סעיף זה.

(ה) זכאי לגמלת סיעוד, בין אם הוא מקבל גמלת סיעוד לפי הוראות סעיף זה ובין אם לאו, ימסור למוסד כל מידע הדרוש למוסד לשם יישום התכנית הניסיונית ועריכת המחקר כאמור בסעיף זה; מי שהגיע אליו מידע לפי הוראות סעיף זה ישמרנו בסוד, לא יעביר אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש אלא לצורך יישום התכנית הניסיונית ועריכת המחקר כאמור, או אם הותר הדבר לפי כל דין אחר.

(ו) הוראות סעיף זה יחולו באזור שקבע השר, ובלבד שמספר האזורים שייקבעו לא יעלה על ארבעה."

בת' 100, ת"ת 1.6.07, בסעיף 225א(א) בהגדרת "תקופת ניסיון" במקום "ביום ט"ו בסיון התשס"ז (1 ביוני 2007)" בא "כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008)".

בת' 118, ת"ת 1.1.10, במקום "24 חודשים" בא "36 חודשים".

בת' 126, ת"ת 1.11.11, במקום "36 חודשים" בא "חמש שנים".

בת' 118, ת"ת 1.1.10, נמחק הרישא שבסעיף 225א(ג1) שנוסחה היה "בשנה הראשונה של תקופת הניסיון".

בת' 114, ת"ת 15.7.09, נוספה הסייפא שבסעיף 225א(ג2) המתחילה במילים ובתוספת השווה ל-22%... "ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ז) בהערות מבוא לת' 114.

בת' 118, ת"ת 1.1.10 במקום הרישא שנוסחה היה "בשנה השנייה של תקופת הניסיון - בשיעור מקצבת יחיד מלאה כפי שיקבע השר בצו, בהתייעצות עם שר האוצר, ובלבד שלא יפחת מהשיעורים הנקובים בפסקה (1) ובתוספת השווה ל-22% באה הרישא "על השיעורים האמורים בפסקה (1) נתון תוספת בשיעור של 22%" ובמקום "ובתוספת השווה ל-29%" בא "ובשיעור של 29%".

בתיקון 118, ת"ת 1.1.10 בסעיף 225א(ו), במקום "ארבעה" בא "תשעה".

בתיקון 147, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראות מעבר והוראות תחולה לאחר תום תקופת הוראת השעה בהערות מבוא לת' 147.

(2) ניתנים לו או לבן משפחתו המתגורר עמו שירותי סיעוד בידי מטפל, ברוב שעות היממה, שישה ימים בשבוע לפחות;

(3) הוא, המבקש להתמנות למקבל גמלה לפי סעיף 304 או מי שמונה למקבל גמלה כאמור, בחר לקבל את הגמלה לידיו כאמור בסעיף זה, והגיש בקשה לקבלת גמלה לפי הוראות סעיף זה, בטופס שעליו הורה המוסד.

(ב)³³ גמלת סיעוד המשולמת לזכאי לפי הוראות סעיף זה תהיה בשיעור כאמור בסעיף 224(ב).

(ג) מי שבחר לקבל גמלה לפי סעיף זה, רשאי לשנות את בחירתו.

(ד)³⁴ המוסד רשאי לקבוע, לגבי מי שמשולמת לו גמלת סיעוד בכסף לפי הוראות סעיף זה, אם המטפל כשיר ומתאים לטפל בזכאי לגמלה, בהתחשב בצרכיו, וכן אם היקף שירותי הסיעוד הניתנים לזכאי בפועל בידי המטפל ורמתם עונים על צרכי הזכאי; קבע המוסד כי המטפל אינו כשיר או אינו מתאים לטפל בזכאי או כי שירותי הסיעוד הניתנים לזכאי אינם עונים על צרכיו, רשאי המוסד שלא לשלם לזכאי את הגמלה לפי הוראות סעיף זה, ולקבוע כי יסופקו לו שירותי סיעוד או להפעיל את סמכותו לפי סעיף 304.

(ה) בסעיף זה ובסעיפים 225 ו-225ג -

"בן משפחה" - הורה, בן זוג, ילד, אח או אחות, וכן בן זוגו וילדו של כל אחד מהם;

"מטפל" - מי שנותן שירותי סיעוד בעצמו, תמורת שכר, ומתקיימים בו שני אלה:

(1) הוא אינו בן משפחה של הזכאי לגמלת סיעוד;

(2) הוא אינו שוהה שלא כדין בישראל, כמשמעותו בסעיף 324ב3;

"עובד זר" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.

(ו) הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן בתקופה שמיום כ"ו באלול התשע"ג (1 בספטמבר 2013) או מיום תחילתן של תקנות ראשונות לפי סעיף 225ד, לפי המאוחר, ועד יום ט' בטבת התשע"ה (31 בדצמבר 2014), והן יחולו על גמלת סיעוד המשולמת בעד התקופה האמורה.

225. קבלת שירותי סיעוד על ידי מי שמקבל גמלה בכסף³⁵

(א)³⁶ אין בהוראות סעיף 225א כדי למנוע מזכאי המקבל גמלה לפי הסעיף האמור לקבל גם שירותי סיעוד כאמור בסעיף 225(ב), כפי שקבע המוסד בהתאם להוראות סעיף 225(א1) למעט שירותי סיעוד הניתנים בידי עובד זר.

³³ ס"ק 225א(ב) הוחלף בתי' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשולמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה. עד להחלפתו, היה נוסח ס"ק (ב) כדלקמן:

"(ב) על אף הוראות סעיף 224, גמלת סיעוד המשולמת לזכאי לפי הוראות סעיף זה תהיה בשיעורים אלה:

(1) לגבי מי שזכאי לגמלה לפי הוראות סעיף 224(א1) - 73% מקצבת יחיד מלאה, מי שזכאי לגמלה לפי הוראות סעיף 224(א1) - 120% מקצבת יחיד מלאה, ומי שזכאי לגמלה לפי סעיף 224(א2) - 135% מקצבת יחיד מלאה;

(2) על השיעורים האמורים בפסקה (1) תינתן תוספת בשיעור של 22% מקצבת יחיד מלאה לגבי מי שזכאי לגמלה לפי הוראות סעיף 224(א1), ובשיעור של 29% מקצבת יחיד מלאה לגבי מי שזכאי לגמלה לפי הוראות סעיף 224(א2), והכל אם אין בידו היתר להעסקת עובד זר בענף הסיעוד, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר כאמור."

³⁴ ס' 225א(ד) - בתי' 210, ת"ת 1.6.19. הוחלפו המילים "הוועדה המקומית המקצועית והמוסד רשאים" במילים "המוסד רשאי", ובמקום "קבעו הוועדה המקומית המקצועית או המוסד" בא "קבע המוסד". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח בהערות המבוא לתיקון.

³⁵ ס' 225 - נוסף בתי' 147 בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה לאחר תום תקופת הוראת השעה בהערות מבוא לתי' 147.

³⁶ ס' 225(א) - בתי' 210, ת"ת 1.6.19, במקום המילים "כפי שקבעה הוועדה המקומית המקצועית בהתאם לסמכותה לפי סעיף 232", בא "כפי שקבע המוסד בהתאם להוראות סעיף 225(א1)". ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח בהערות המבוא לתיקון.

37(ב) מי שקיבל גמלה בכסף כאמור בסעיף 225א וכן שירותי סיעוד, כאמור בסעיף זה, תחושב גמלתו כך שמגמלתו המלאה ינוכה השווי בכסף של יחידות השירות שקיבל, ומהיתרה שתתקבל לאחר הניכוי יופחתו 20%; לעניין זה -

"גמלה מלאה" - שווי הגמלה שהיתה ניתנת לזכאי אילו היה מקבל את הגמלה בעין לפי סעיף 224;

38(ג) (בוטל).

225ג. ניכוי הפרשות סוציאליות מגמלת סיעוד³⁹

(א) בסעיף זה -

"חשבון בנק", "פיקדון" - חשבון הבנק או הפיקדון כמשמעותם בסעיף 1יא לחוק עובדים זרים;

"שיעור ההפרשה לפי צו הרחבה או הסכם קיבוצי" - השיעור הגבוה מבין אלה:

(1) 12%;

(2) האחוז משכר העבודה שחובה על מעביד בענף הסיעוד, לפי הסכם קיבוצי או צו הרחבה, לשלם לקופת גמל לקצבה בעד עובדו בעבור מרכיב הפיצויים ובעבור מרכיב התגמולים בגין חלקו של המעביד;

"שיעור ההפרשה" - שיעור ההפרשה לפי צו הרחבה או הסכם קיבוצי, או, בהתקיים כל התנאים המפורטים להלן, השיעור האמור כשממנו מופחת אחד חלקי 12:

(1) המעביד הוא זכאי לגמלת סיעוד שמקבל את גמלת הסיעוד לידיו לפי הוראת סעיף 225א;

(2) המעביד התחיל להעביר, באמצעות המוסד, את הפיקדון החל בחודש הראשון שלאחר תחילת העסקת העובד, לחשבון הבנק, והעברת הפיקדון לחשבון הבנק לא הופסקה לבקשתו של המעביד לפי הוראות סעיף קטן (ב);

(3) טרם חלפו 72 חודשים מהיום שבו ניתנה לראשונה לעובד הזר אשרת עבודה מסוג ב/1 לפי תקנה 5 לתקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974;

"קופת גמל לקצבה" - כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

(ב) זכאי לגמלת סיעוד בכסף לפי סעיף 225א, המעסיק עובד זר, רשאי לבקש מהמוסד לנכות סכום השווה לשיעור ההפרשה כשהוא מוכפל בשכר המינימום, לחודש, כמשמעותו בחוק שכר מינימום, והמוסד יעבירו בשם הזכאי לחשבון הבנק; זכאי כאמור רשאי לבקש מהמוסד להפסיק את הניכוי.

(ג) קבלת שירותי סיעוד לפי סעיף 225ב קודמת לניכוי סכומים כאמור בסעיף זה.

³⁷ ס' 225ב(ב) - בת' 179, ת"ת 1.7.16 החליפו המילים "שמגמלתו המלאה ינוכה השווי בכסף של יחידות השירות שקיבל" את הנוסח הקודם שהיה: "שלגמלה המלאה יתווספו התוספות, ככל שהוא זכאי להן, ומהסכום המתקבל ינוכה שווי שירותי הסיעוד שקיבל". בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

בת' 179, ת"ת 1.7.16 נמחקה בס' 225ב(ב) ההגדרה "התוספות" שנוסחה היה: "התוספות" - התוספות האמורות בסעיף 224א(א1) או (2), לפי העניין, הניתנות למי שאינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד."

³⁸ סעיף 225ב(ג) - בטל בת' 162. ת"ת 15.10.15. ר' הוראת תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 162. נוסח ס"ק (ג) לפני הביטול הוא: "הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן בתקופה שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) או מיום תחילתן של תקנות ראשונות לפי סעיף 225ד, לפי המאוחר, ועד יום ט' בטבת התשע"ה (31 בדצמבר 2014), והן יחולו על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה האמורה."

³⁹ ס' 225ג - נוסף בת' 147 בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה לאחר תום תקופת הוראת השעה בהערות מבוא לת' 147.

(ד) בוצע ניכוי כאמור בסעיף זה יראו את הזכאי, בתקופה שבעדה בוצע הניכוי, כאילו מילא את חובתו לפי הסכם קיבוצי או צו הרחבה לתשלום לקופת גמל לקצבה; היה הפרש בין השכר המחושב לפי הוראות סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורים שנקבע במפורש בחוזה העבודה שבין הזכאי לבין המטפל, לבין שכר המינימום, יהיה הזכאי חייב בתשלום שיעור ההפרשה לפי צו הרחבה או הסכם קיבוצי, לגבי חלק מההכנסה השווה להפרש.

(ה)⁴⁰ העביר המוסד ניכוי כאמור בסעיף זה לחשבון הבנק, יראו את הסכומים שנוכו כסכומים שהופקדו לטובת פיקדון, ויחולו לגביהם הוראות סעיף 1א(א) עד (ה) ו-(ז) עד (ט) לחוק עובדים זרים, והתקנות שהותקנו מכוחן, לרבות לעניין ניכויים מהפיקדון.

(ה1)⁴¹ בוצע ניכוי כאמור בסעיף זה, יעביר המוסד לזכאי לגמלת סיעוד, אחת לשנה, וכן לפי בקשתו, אישור לגבי הסכומים שנוכו מגמלתו לפי סעיף זה, התקופה שבעדה בוצע הניכוי, פרטים מזהים של העובד שלטובתו בוצע הניכוי ושיעור ההפרשה שלפיו חושב סכום הניכוי; באישור כאמור יצוינו גם עיקרי הוראות סעיף קטן (ד).

(ו) אין בהוראות סעיף קטן (ד) כדי לפטור זכאי מהוראות חוק פיצויי פיטורים, אם התקיימו התנאים הקבועים בו לתשלום פיצויי פיטורים, והכל לגבי השלמת תשלום פיצויי הפיטורים העולה על הסכום של מרכיב הפיצויים שעל המעביד להפריש לקופת גמל לקצבה לפי צו הרחבה או הסכם קיבוצי.

(ז)⁴² (בוטל).

225ד. תשלום גמלת סיעוד לידי הזכאי במסגרת תכנית ניסיונית - הוראת שעה⁴³

(א) שר הרווחה והשירותים החברתיים, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות לביצוע סעיפים 225א עד 225ג.

(ב)⁴⁴ (בוטל).

(ג) גמלת סיעוד המשולמת בכסף לא תיחשב הכנסה של הזכאי לכל דבר ועניין.

(ד) המוסד יערוך מעקב אחר ההשפעה של יישום הוראות סעיפים 224א(1) ו-225(ה) על מקבלי גמלת סיעוד, לרבות האפשרות לקבל גמלה בכסף ולרבות שירותי הסיעוד שניתנו בפועל שלא מכוח חוק זה למי שקיבל גמלה בכסף, ויגיש דיווח על הממצאים לוועדת העבודה והרווחה אחת לשנה, ב-1 בינואר בשנים 2020 עד 2023.

⁴⁰ ס"ק 225ג(ה) - הוחלף בת' 203, ת"ת 1.11.18. הנוסח הקודם הוא כדלקמן:

"(ה) בוצע ניכוי כאמור בסעיף זה יראו את הזכאי, בתקופה שבעדה בוצע הניכוי, כאילו מילא את חובתו על פי דין לשלם כספים לפיקדון כאמור בסעיף 1א לחוק עובדים זרים, ככל שנקבעה לגביו חובה כאמור."

⁴¹ ס"ק 225ג(ה1) - נוסף בת' 203, ת"ת 1.11.18.

⁴² ס' 225ג(ז) - בטל בת' 162. ת"ת 15.10.15. ר' הוראות תחילה ותחולה בהוראות המבוא לת' 162 כפי שתוקנו בת' 203. נוסח ס"ק (ז) לפני הביטול הוא: "הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן בתקופה שמיום תחילתן של תקנות לפי סעיף 1א לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, לעניין הפקדת פיקדון על ידי יחיד המעסיק עובד זר בענף הסיעוד שלא במסגרת עסקו או משלח ידו, או מיום תחילתן של תקנות ראשונות לפי סעיף 225ד, לפי המאוחר, ועד יום ט' בטבת התשע"ה (31 בדצמבר 2014), והן יחולו על גמלת סיעוד המשתלמת בעד התקופה האמורה."

⁴³ ס' 225ד - נוסף בת' 147 בנוסח הכולל את ס"ק (א) ו-(ב). ר' הוראות תחולה לאחר תום תקופת הוראת השעה בהערות מבוא לת' 147. בת' 203, ת"ת 1.11.18. נוספו ס"ק (ג) ו-(ד).

⁴⁴ ס' 225ד(ב) - בטל בת' 162. ת"ת 15.10.15. ר' הוראות תחילה ותחולה בהוראות המבוא לת' 162. נוסח ס"ק (ב) לפני הביטול הוא: "בתקופת תוקפו של סעיף 225א יערוך המוסד מחקר לבחינת יישומם והשלכותיהם של סעיפים 225א עד 225ג."

225ה. מתאם טיפול⁴⁵

(א) מתאם טיפול יקשר בין גופים הנותנים שירות בתחומי הסיעוד, הבריאות והרווחה ובין מבוטח ויסייע לו לממש את זכויותיו בתחומים אלו, וכן ימלא תפקידים שהוטלו עליו לפי חוק זה, והכול כפי שייקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר ושר הבריאות ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות לעניין מתאם טיפול, ובכלל זה הוראות בעניינים אלו:

(1) תנאי הכשירות של מתאם טיפול;

(2) הגדרת תפקידו וסמכויותיו של מתאם טיפול, כך שיינתן מענה מיטבי לצרכיהם של המבוטחים, בהתאם למצבם התפקודי והבריאותי;

(3) אוכלוסיות נוספות שיהיו זכאיות לסיוע מאת מתאם טיפול;

(4) אופן מתן הסיוע על ידי מתאם טיפול;

(5) הממשקים בין מתאם טיפול לבין הגופים כאמור בסעיף קטן (א);

(6) דרכי הבקרה והפיקוח על מתאמי טיפול;

(7) הוראות לעניין סיוע במימוש זכאות לגמלת סיעוד.

(ג) השר ידווח לוועדת העבודה והרווחה אחת לשלושה חודשים על יישום הוראות סעיף זה.

226. תקופת אכשרה

[127פ]

תקופת האכשרה המזכה לגמלת סיעוד היא 12 חודשים רצופים בתכוף לפני הגשת התביעה לגמלה.

227. סייג לזכאות⁴⁶

[127פז]

(א) מבוטח הנמצא במוסד סיעודי או שמתקיים בו האמור בסעיף 307(א) לא יהיה זכאי לגמלת סיעוד.

(ב)⁴⁷ על אף האמור בסעיף קטן (א), מבוטח שאושפז בבית חולים, יהיה זכאי לגמלת סיעוד לתקופה שאינה עולה על 30 ימים ממועד אשפוזו; בסעיף זה, "בית חולים" - בית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940, למעט בית חולים המיועד לפי תעודת הרישום שלו לאשפוז חולים סיעודיים, סיעודיים מורכבים, תשושי נפש או שיקומיים בלבד.

(ג) מבוטח שחדלה להשתלם לו גמלת סיעוד בשל כך שאושפז בבית חולים, ובתוך תקופה של 90 ימים שוחרר מבית החולים, יהיה זכאי לגמלת סיעוד ממועד שחרורו, בשיעור שנקבע לגביו טרם אשפוזו; המוסד רשאי לקבוע תקופה ארוכה מ-90 ימים.

⁴⁵ ס' 225ה - נוסף בת' 203, ת"ת 1.11.18.

⁴⁶ ס' 227 - בת' 117, ת"ת 4.2.10, סעיף 227 המקורי סומן (א) ואחריו באו סעיפים קטנים (ב) ו(ג) בנוסח דלעיל.

⁴⁷ ס' 227(ב) - בת' 190, ת"ת 1.2.17. במקום "14 יום ממועד אשפוזו" בא "30 ימים מיום אשפוזו".

[127פח]

(א)⁴⁸ הזכאי לגמלת סיעוד וכן לקצבה מיוחדת לפי סעיף 112 או לקצבה לשירותים מיוחדים לפי סעיף 206 ו-206א, הברירה בידו לבחור באחת מהן.

(ב) הזכאי לגמלת סיעוד לפי פרק זה וכן לשירותי סיעוד בכסף או בעין מאוצר המדינה, על פי חוקים וסוגי תשלומים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, הברירה בידו לבחור באחד מהם.

229. תחילת הזכאות⁴⁹

[127פט]

על אף הוראות סעיף 296, הזכאות לגמלת סיעוד תתחיל בתום שבעה ימים מהיום שבו הוגשה התביעה לגמלה.

230. בדיקה⁵⁰

[127צ]

(א) המוסד רשאי לבדוק -

(1) אם הזכאי מטופל בידי בן משפחה או אם הוא מקבל את שירותי הסיעוד בהיקף וברמה שנקבעו לו, לפי הענין ;

(2)⁵¹ את מידת תלותו של הזכאי בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום-יום ואת הצורך שלו בהשגחה (להלן - התפקוד), לרבות בדיקה מחדש לפי בקשתו של הזכאי, הכל לפי כללים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה ובלבד שלעניין הוראות סעיף 224(ג) בדיקה מחדש, בטרם חלפו שישה חודשים ממועד בדיקה קודמת, תיערך באותו האופן שבו נערכה הבדיקה הקודמת.

(ב)⁵² המוסד יערוך פיקוח ובקרה על מתן שירותי סיעוד בפועל לזכאים בהיקף שנקבע להם וברמה הולמת ועל קבלת שירותי סיעוד על ידי זכאים שמקבלים גמלה בכסף בלבד.

230א. הגבלת תקופת הזכאות⁵³

(א) פקיד תביעות רשאי לקבוע כי הגמלה תשולם לתקופה מוגבלת שקבע, כאשר מצבו התפקודי של הזכאי אינו יציב.

(ב)⁵⁴ מי שזכאי לגמלת סיעוד לראשונה, והוא לוקה בליקוי שהוא זמני לפי טיבו, לא תשולם לו הגמלה לתקופה העולה על 60 ימים ; השר יקבע כללים, תנאים והוראות שבהתקיימם יוכר ליקוי כליקוי זמני.

⁴⁸ ס' 228(א) - בת' 54, ת"ת 1.9.02, במקום "סעיף 206" בא "סעיף 206 ו-206א". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

⁴⁹ ס' 229 - בת' 175, ת"ת 1.4.16 הוחלף הנוסח "30 ימים מה-1 בחודש" בנוסח "שבעה ימים מהיום" ונקבע כי הוא יחול על מי שהגיש תביעה לגמלת סיעוד ביום התחילה ואילך.

⁵⁰ ס' 230 - בת' 37, ת"ת 1.1.2000, נמחקה המילה "מחדש". בת' 203, ת"ת 1.11.18 הפך נוסח הסעיף לס"ק 230(א).

⁵¹ ס' 230(2) - בת' 37, ת"ת 1.1.2000, אחרי "פעולות יום יום" בא "ואת הצורך שלו בהשגחה (להלן - התפקוד)".

בת' 105, ת"ת 1.8.08, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ובלבד שלעניין הוראות סעיף 224(ג)..." הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהגיש תביעה לגמלת סיעוד או בקשה לבדיקה מחדש, לפי העניין, ביום התחילה ואילך.

⁵² ס' 230(ב) - נוסף בת' 203, ת"ת 1.11.18.

⁵³ ס' 230א - נוסף בת' 37, ת"ת 1.1.2000 בנוסח דלעיל.

(ג) הוראות סעיף 229 לא יחולו על מי שמתקיים בו האמור בסעיף קטן (ב), ובלבד שלא תינתן גמלת סיעוד בעד תקופה שקדמה ליום שבו הוגשה התביעה לגמלה.

2230. ועדה לעררים לענין מצב תפקודי - הוראת שעה⁵⁵

(א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת המוסד לענין מצבו התפקודי רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים לענין מצב תפקודי (בסעיף זה - הוועדה).

(ב) השר יקבע רשימת חברים בוועדה, מבין בעלי המקצוע המנויים להלן (בסעיף זה - הרשימה):

(1) רופא מומחה בגריאטריה או ברפואה פיסיקלית ושיקום, לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;

(2) אחות מוסמכת כמשמעותה לפי פקודת בריאות העם, 1940.

(ג) הרשימה תפורסם ברשומות.

(ד) הוועדה שתדון בערר לפי סעיף זה תהא בהרכב של שניים או שלושה חברים ששמותיהם כלולים ברשימה ויושב ראש הוועדה יהיה חבר הוועדה שהוא רופא; השר יקבע הוראות לענין הרכב הוועדה, סמכויותיה וסדרי עבודתה וכן לענין המועדים והדרכים להגשת הערר.

(ה) הוראות סעיף 213 יחולו לגבי החלטות של הוועדה.

⁵⁴ . לענין סעיף קטן (ב) - ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.

⁵⁵ . ס' 2230 - נוסף כהוראת שעה בת' 83, ת"ת 28.9.06 בנוסח דלעיל. הוראת תחילה תחולה והוראת שעה קובעת: "תחילתו של חוק זה בתום עשרה חודשים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה), והוא יחול על החלטות המוסד, כאמור בסעיף 2230(א) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, שניתנו בתקופה שמיום התחילה עד תום שלוש שנים מיום התחילה." בס"ח 2232 התשי"ע, עמ' 407, ת"ת 29.9.09, הוארכה הוראת השעה למשך 30 חודשים החל ממועד התחילה.

231. ועדה מקומית מקצועית⁵⁶

[127צא]

232. תפקידי הועדה המקומית המקצועית⁵⁷

[127צב]

233. השגה על קביעת שירותי סיעוד⁵⁸

על קביעת המוסד לפי סעיפים 225(א1) עד (ד) ו-ז(ז) או 225א(ד) ניתן להשיג לפני מנהל תחום הגמלאות במוסד, שיחליט בהשגה שהוגשה לו בתוך 21 ימים.

234. הרחבת סוגי זכאים וגמלאות

[127צד]

השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי -

(1)⁵⁹ להחיל את הזכאות לגמלת סיעוד גם על מי שטרם הגיע לגיל הפרישה;

(2) לקבוע סוגים נוספים של גמלאות שיינתנו למוגבלים בתפקוד, וכללים, תנאים, מבחנים, שיעורים ומועדים לתשלומן.

סימן ג': ועדה ארצית

⁵⁶ . סעיף 231 בוטל בתי' 210, ת"ת 1.6.19. עד ביטולו היה נוסח הסעיף כדלקמן:

"(א) השר ימנה ועדות מקומיות מקצועיות לעניני סיעוד, ויקבע את אזורי פעולותיהן.

(ב) חברי הועדה יהיו אחות של שירותי הבריאות, עובד סוציאלי של שירותי הרווחה המקומיים ועובד המוסד; הועדה תתייעץ עם רופא.

(ג) אחות ורופא כאמור בסעיף קטן (ב) ימונו מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות.

(ד) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע את סדרי העבודה של ועדה מקומית מקצועית, וככל שלא נקבעו כאמור, רשאית כל ועדה מקומית מקצועית לקבוע את סדרי עבודתה."

⁵⁷ . סעיף 232 - ס"ק (ב1) - נוסף בתי' 147. בתי' 162, ת"ת 15.10.15 נמחקו בסיפא של ס"ק (ב1) המילים: "בתקופת תוקפו של הסעיף האמור". בתי' 210, ת"ת 1.6.19 בוטל הסעיף כולו. נוסחו ערב הביטול היה כדלקמן:

"(א) קבע המוסד שהמבוטח זכאי לגמלת סיעוד לפי סעיף 224, יודיע על כך לוועדה המקומית המקצועית שבאזור פעולתה מתגורר הזכאי.

(ב) הועדה המקומית המקצועית תקבע את שירותי הסיעוד שיש לספק למבוטח; קבעה כאמור, תקבע את נותן השירותים ותדאג למתן אותם השירותים או תקבע שאין שירותים זמינים שניתן לספק לו; הועדה רשאית להגביל את קביעותיה בזמן.

(ב1) הוועדה המקומית המקצועית רשאית לקבוע כי זכאי שבחר בכך יקבל את גמלת הסיעוד בכסף לפי הוראות סעיף 225א.

(ג) הועדה המקומית המקצועית תודיע למוסד את החלטותיה לפי סעיף קטן (ב)."

⁵⁸ . סעיף 233 - הוסף בנוסח דלעיל בתי' 210, ת"ת 1.6.19. ראו הוראות תחילה, תחולה, מחקר ודיווח בהערות המבוא לתיקון. עד להחלפתו, היה נוסחו כדלקמן:

"233. ועדה לעררים

(א) הרואה עצמו נפגע מהחלטה של ועדה מקומית מקצועית, רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים.

(ב) הרכב הועדה לעררים, סמכויותיה, המועדים להגשת ערר וסדרי עבודתה ייקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה.

(ג) חברי הועדה לעררים, שהם רופא או אחות, ימונו מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות."

⁵⁹ . ס' 234(1) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "הגיע לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

235. ועדה ארצית לענייני סיעוד

[127צה]

(א) השר ימנה ועדה ארצית מייעצת לענייני סיעוד (להלן - הועדה הארצית), וכן ימנה את יושב ראש הועדה מבין החברים שימונו לפי סעיף קטן (ב) (9) או (10).

(ב) ואלה חברי הועדה הארצית:

(1) שני נציגים של משרד העבודה והרווחה;

(2) שני נציגים של משרד הבריאות;

(3) נציג של משרד האוצר;

(4) נציג של משרד הפנים;

(5) שני נציגים של מרכז השלטון המקומי;

(6) שני נציגים של המוסד;

(7) שני נציגים של קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל;

(8) נציג של כל קופת החולים האלה:

(א) קופת חולים מכבי;

(ב) קופת חולים לעובדים לאומיים;

(ג) קופת חולים מאוחדת;

(9) שלושה מומחים בתחום הטיפול הממושך של חולים סיעודיים, שימונו בהתייעצות עם שר הבריאות;

(10) מומחה מבין מנהלי המחלקות הגריאטריות או מבין מומחים במוסדות סיעוד, שימונה בהתייעצות עם שר הבריאות;

(11) נציג של "אש"ל" - האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן בישראל;

(12) נציג של "משען" - מרכז משען של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל;

(13) שני נציגים של הסתדרות הגמלאים בישראל.

(ג) תקופת כהונתה של הועדה הארצית תהיה ארבע שנים.

(ד) המוסד יספק לועדה הארצית שירותי מינהל שיידרשו לעבודתה התקינה.

(ה) השר רשאי לקבוע את סדרי עבודת הועדה, וככל שלא נקבעו כאמור רשאית היא לקבוע את סדרי עבודתה.

236. תפקידי הועדה הארצית

[127צו]

הועדה הארצית תיעץ למוסד בענין מימון פעולות לפי סעיף 237(א) (להלן - פעולות פיתוח) ולצורך זה -

(1) תבדוק תכניות לפעולות פיתוח שיגישו לה גופים ציבוריים ותחווה דעתה עליהן;

(2) תמליץ על סדרי עדיפות כלל-ארציים לפעולות פיתוח;

(3) תמליץ על הקצאת כספים למימון פעולות פיתוח.

237. פיתוח והחזקה שוטפת של שירותים⁶⁰

[127צז]

(א)⁶¹

(1)⁶² בהתייעצות עם המועצה ולפי המלצה של הועדה הארצית יממן המוסד, באישור השר ובהסכמת שר האוצר, פעולות המיועדות לפיתוח שירותים קהילתיים למוגבלים בתפקודם הזקוקים לטיפול ממושך וכן לפיתוח שירותים הניתנים במוסדות סיעודיים ולשיפור איכותם, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, למימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 57 מליון שקלים חדשים.

(2)⁶³ על אף הוראות פסקה (1) -

(א) המוסד רשאי, באופן כאמור בפסקה (1), להתחייב לממן פעולות לפי הוראות אותה פסקה, בסכום העולה על הסכום הקבוע בה, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(ב)⁶⁴ התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות כאמור בפסקה (1) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בה, רשאי הוא, באופן כאמור באותה פסקה, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בה, בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בה, לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בפסקה (1) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת;

(ג) בוטלה התחייבות שניתנה לפי סעיף קטן זה, בשנת הכספים שבה ניתנה ההתחייבות או באחת משתי שנות הכספים שלאחריה, רשאי המוסד, באופן כאמור בפסקה (1), להתחייב, בשנת הכספים שבה בוטלה ההתחייבות או בשנת הכספים שלאחריה, בסכום השווה לסכום המרבי שבו הוא רשאי להתחייב באותה שנת כספים לפי פסקה (1) ופסקאות משנה (א) ו-(ב), בתוספת סכום ההתחייבות שבוטלה כאמור.

(3)⁶⁵ הסכום הקבוע בפסקה (1) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה לפי השינוי במדד ביחס ל-1 בינואר של השנה שקדמה לה; לענין זה, "מדד" - מדד שיקבע השר בצו בהסכמת שר האוצר;

⁶⁰ סי' 237 - כותרת שוליים - בת' 61, נמחקו המילים "הוראת שעה" שבכותרת השוליים.
⁶¹ סי' 237(א) - בת' 36 נוספה הסייפא המתחילה במילים "סכומים מההקצאה..." תחילתו של תיקון זה מיום תחילתו של סעיף 237 לחוק העיקרי.

⁶² סי' 237(א) - בת' 61, סומן סעיף קטן (א) המקורי כ-(א)1 ובמקום הסייפא שנוסחה היה:
"ובלבד שסך ההקצאה השנתית לפעולות אלה לא יעלה, בשנת כספים, על 10% מאמדי הגביה השנתית של דמי ביטוח סיעוד לאותה שנה; המוסד יקבע נהלים ומועדים לדיווח על ניצול הכספים שהוקצו. סכומים מההקצאה לשנת כספים פלונית שלא נוצלו באותה שנת כספים, ייתוספו לסכום ההקצאה בשנה שלאחריה, וכן הלאה." באה הסייפא המתחילה במילים "ובלבד שהסכום..."
ר' הוראת תחילה תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

בת' 227, ת"ת 1.1.22. תוקן הסכום מ"30 מיליון" ל"57 מיליון".
⁶³ סי' 237(א)2 - נוסף בת' 61, בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

⁶⁴ סי' 237(א)2(ב) - הוראת שעה שנקבעה בת' 89 קובעת כי לתקופה 1.07-31.12.07 ייקרא הסעיף כאילו המילים "או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בה, לפי הנמוך" נמחקו.

⁶⁵ סי' 237(א)3 - נוסף בת' 61, בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

(ב) הגדיל משרד העבודה והרווחה או משרד הבריאות בשנת כספים פלונית את מספר האנשים המטופלים במוסדות סיעודיים, לעומת מספר האנשים שטופלו במוסדות סיעודיים בשנת 1985, יממן המוסד את ההחזקה השוטפת של מספר האנשים שנוספו במוסדות האמורים באותה שנת כספים, ובלבד שסך ההקצאה לשנה פלונית, לכל אחד מהמשרדים, לא יעלה על 15% מאמדין הגביה השנתית של דמי ביטוח סיעוד לאותה שנה; המימון ייעשה בסכומים, במועדים ובדרכים שיוסכמו בין המוסד לבין המשרדים, ובלבד שישולמו הסכומים, בעד שנה פלונית, לאחר שנתקבל דיווח על ניצול הכספים שהוקצו לפי סעיף קטן זה בשנה הקודמת.

(ג)

(1) בוטל⁶⁷.

(2)⁶⁸ אומדין הגביה האמור בסעיף קטן (ב) יחושב בהתאם לשיעור דמי ביטוח סיעוד כפי שהיה בתוקף ביום ג' בתמוז התשנ"ה (1 ביולי 1995).

⁶⁶ ס' 237(ב) - בת' 36, אחרי "במוסדות סיעודיים" בא "לעומתו מספר האנשים... בשנת 1985". תחילתו של תיקון זה מיום תחילתו של סעיף 237 לחוק העיקרי.

⁶⁷ ס' 237(ג)(1) - בנוסח המקורי: "הוראות סעיף זה יחולו עד שנת הכספים 1995" בת' 9, ת"ת 1.1.96, סעיף 237(ג) המקורי סומן (1) ובמקום "1995" בא "1997".

בת' 26, ת"ת 1.1.98, במקום "1997" בא "1999".

בת' 36, ת"ת מיום תחילתו של סעיף 237 לחוק העיקרי, נמחקה פסקה (1).

⁶⁸ ס' 237(ג)(2) - נוסף בת' 9, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל.

בת' 61, במקום "בסעיפים קטנים (א) ו-(ב)" בא "בסעיף קטן (ב)". ר' הוראות תחילה, תחולה והוראות מעבר בסעיף 59(ב) להערות מבוא לת' 61.

פרק י"א : ביטוח אזרחים ותיקים וביטוח שאירים:
[ב']

סימן א' : הוראות כלליות

238. הגדרות

[5]

בפרק זה -

"אלמנה" - מי שהיתה אשתו של המבוטח בשעת פטירתו, להוציא -

(1) מי שהיתה אשתו פחות משנה, ואם היא בת 55 שנים ומעלה - פחות מחצי שנה, ולא ילדה לו ילד;

(2) מי שבחמש השנים האחרונות שלפני פטירת המבוטח היתה נפרדת ממנו שלוש שנים לפחות ובכללן 12 חודשים שלפני פטירת המבוטח ולא היתה זכאית למזונות ממנו על פי פסק דין של בית משפט או בית דין מוסמך או על פי הסכם בכתב, או שהמבוטח לא נשא למעשה במזונותיה תוך 12 החודשים שלפני פטירתו; פסקה זו לא תחול על אשה שבעת פטירתו של המבוטח שולמה בעדה תוספת תלויים לפי סעיפים 200 או 244;

"אלמן" - מי שהיה בן זוגה של המבוטחת בשעת פטירתה, כל עוד יש עמו ילד או הכנסתו אינה עולה על הסכום המתקבל לפי פרט 1 של לוח ט', להוציא -

(1) מי שהיה בן זוגה פחות משנה, ואם הוא בן 55 שנים ומעלה - פחות מחצי שנה;

(2) מי שבחמש השנים האחרונות שלפני פטירת המבוטחת היה נפרד ממנה שלוש שנים לפחות ובכללן 12 חודשים שלפני פטירת המבוטחת;

בן זוג של מבוטחת שבשעת פטירתה היה עמו ילד שמלאו לו 18 שנים אך לא נתקיימו בו התנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של הגדרת "ילד", ייחשב כאלמן מהיום שבו נתקיים בילד תנאי מהתנאים האמורים;

"ילד" - ילד של המבוטח לרבות נכד שכל פרנסתו על המבוטח, ובלבד שנתקיים בהם אחד מאלה:

1. כותרת הפרק - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "ביטוח זקנה" בביטוי "ביטוח אזרחים ותיקים"
2. ס' 238 - הגדרת "ילד" -

פסקאות (1) ו-(2) הוחלפו בת' 194, ת"ת 1.4.18 בפסקה (1) בנוסח דלעיל. עד לביטול היה נוסחן:
" (1) לא מלאו להם 18 שנים;

(2) לא מלאו להם 20 שנים, ובלבד שעיקר זמנם מוקדש לסיום לימודים במוסד חינוכי על-יסודי או שהם שוחרים במסגרת קדם-צבאית של צבא הגנה לישראל";

פסקה (3) רישא - בת' 120, ת"ת 1.8.10, במקום הרישא "לא מלאו להם 22 שנים והם" בא "לא מלאו להם 24 שנים והם אחד מאלה": הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלה המשתלמת בעד יום התחולה ואילך.
בת' 45, ת"ת 1.9.01, פסקה (ב) המקורית סומנה כ-(ב)3(1) ונוספה פסקה (ב)3(2) בנוסח דלעיל כהוראת שעה. לענין זה ר' חוק שירות לאומי בהתנדבות (תכנית ניסיונית לבנים)(הוראת שעה), התשס"א-2001.

פסקה (3) (ב)2) שנוסחה היה "בן המשרת בהתנדבות בשירות לאומי בתקופה הקובעת במסגרת תכנית ניסיונית, כאמור בסעיף 1 לחוק שירות לאומי בהתנדבות (תכנית ניסיונית לבנים) (הוראת שעה) התשס"א-2001 שקיבל אישור מאת שר העבודה והרווחה או מי שהוא הסמיך לכך" הוחלפה לנוסח דלעיל בת' 88, ת"ת 1.9.06. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 88.

פסקה (ג)3) נוספת בת' 8, ת"ת 6 חודשים מיום 8.3.96, בנוסח דלעיל. וכן נוספו פסקאות (4) ו-(5), ור' הערות מבוא לתיקון 8.

פסקה 4 - ר' תקנות הביטוח הלאומי (ילד המשרת בהתנדבות בשירות למטרה ציבורית או לאומית), התשנ"ז-1997.
פסקה 5 - בנוסח המקורי:

"הם משרתים בשירות סדיר כמשמעותו בחוק שירות בטחון, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, ובתכוף לפני שירותם נתקיים בהם האמור בפסקה (4); לענין פסקה זו, לא יובא בחשבון שירות סדיר העולה על 36 חודשים".

בוטל בת' 120, ת"ת 1.8.10

- (1) לא מלאו להם 18 שנים ;
- (2) לא מלאו להם 20 שנים, ובלבד שעיקר זמנם מוקדש לסיום לימודים במוסד חינוכי על יסודי או שהם שוחרים במסגרת קדם-צבאית של צבא הגנה לישראל ;

(3) לא מלאו להם 24 שנים והם אחד מאלה :

(א) בשירות סדיר כמשמעותו בחוק שירות בטחון, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, ואולם לא יובא בחשבון, לענין פסקה זו, שירות סדיר העולה על 36 חודשים ;

(ב)

(1) מתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית ;

(2) (בוטל) ;

(3) משרת בשירות לאומי-אזרחי.

(ג) לומדים באחד ממסלולי העתודה שהוכרו בפקודות הצבא כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ושירותם הסדיר לפי חוק שירות בטחון נדחה עקב לימודיהם כאמור ;

(4) לא מלאו להם 21 שנים והם משרתים בהתנדבות בשירות למטרה ציבורית או לאומית שאישר השר ובתנאים שקבע באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, תקופה שאינה עולה על 12 חודשים ושירותם הסדיר לפי חוק שירות בטחון נדחה עקב שירותם בהתנדבות כאמור ;

(5) בוטל ;

המונח הורה יתפרש בהתאם לכך ; לענין סימן ד' לפרק זה וסימן ח' לפרק ה' ייחשב כילד מי שנתקיימו בו התנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) להגדרה זו, אף אם בשעת פטירת המבוטח לא היה בגדר ילד ;

"הכנסה" - כפי שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה [ויראו הכנסה מדמי אבטלה כהגדרתם בסעיף 158 כהכנסה מעבודה או ממשלח יד].

"עקרת בית" - אשה נשואה, למעט עגונה, שכן זוגה מבוטח לפי פרק זה, שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית ובכלל זה אישה כאמור שהיא חברת קיבוץ מתחדש ;

"אלמנה בת קצבה" - אלמנה שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית הזכאית לקצבה לפי סעיף 132(1) עד (5) או לפי סעיף 252 ;

³ פיסקה (ב)(3) בהגדרת "ילד" הוחלפה בתיקון 194, ת"ת 1.4.2018.

⁴ פיסקה (ב)(3) בהגדרת "ילד" בוטלה בתיקון 194, ת"ת 1.4.2018.

⁵ פיסקה (ב)(3) בהגדרת "ילד" נוספה בת' 152, ת"ת 19.3.14.

⁶ הגדרת "הכנסה" - בת' 214, ת"ת 16.6.20 נקבע כי בתקופה שמיום 1.3.20 עד יום 30.6.20 ("תקופת הוראת השעה") תיקרא הגדרה זו כך שבסופה נאמר ייקראו המילים : "ויראו הכנסה מדמי אבטלה כהגדרתם בסעיף 158 כהכנסה מעבודה או ממשלח יד." עוד נקבע כי נוסח זה יחול על גמלת אזרח ותיק, גמלת שארית, קצבת נכות ודמי אבטלה המגיעים לפי חוק הביטוח הלאומי בעד החודשים מרס, אפריל, מאי ויוני 2020 לאדם שהיה זכאי לקבלת הגמלה או הקצבה כאמור, ובלבד שאלמלא התיקון הייתה הקצבה החודשית לנכה נמוכה יותר. הוראה זוהי נקבעה בת' 225 לגבי התקופה שמיום 1.7.21 עד יום 31.3.22 לגבי גמלות לפי חוק זה או תשלום המגיע לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום) המשולמים בעד התקופה שמיום 1.7.21 עד יום 31.12.21. בנוסף נקבע כי אוצר המדינה יחזיר למוסד לביטוח לאומי כל סכום שהוצא בגין כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות חוק הביטוח הלאומי בנוסח האמור. בת' 216, ת"ת 28.6.20 הוארכה הוראת השעה שבת' 214 גם לתקופה שמתאריך התחילה הנ"ל ועד סוף "התקופה הקובעת" כאמור בסעיף 179א לחוק. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 216 ולת' 225. בת' 229, ת"ת 1.1.22 נחקקה הוראה זוהי לגבי התקופה שמיום 1.1.22 ועד יום 31.3.23, ונקבעה הוראה לפיה אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי לגבי כל סכום שהוצא בעד כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות אלה.

בת' 235, ת"ת 16.2.23 הפכה הסיפא הנ"ל לחלק קבוע מנוסח הסעיף.

⁷ "עקרת בית" - נוסף בת' 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל. ור' הערת מבוא לת' 7.

בת' 186, ת"ת 1.7.17 נוספה הסיפא החל במילים "ובכלל זה...".

⁸ "אלמנה בת קצבה" - נוסף בת' 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל. ור' הערת מבוא לת' 7.

"עובד מבוטח", "עובדת מבוטחת" - מבוטח לפי פרק זה, למעט עקרת בית ואלמנה בת קצבה ולרבות עקרת בית ואלמנה שמשלמת לה גמלה לפי פרק ט'.

239. תחילת תקופת התשלום

[6]

(א) נוצרה זכות לקצבה או לתוספת לקצבה לפי פרק זה עד 15 בחודש פלוני, תשולם הקצבה או התוספת החל ב-1 באותו חודש; נוצרה הזכות אחרי 15 בחודש פלוני, תשולם הקצבה או התוספת החל ב-1 בחודש שלאחריו.

(ב)¹⁰ על אף הוראות סעיף קטן (א), אם היה הזכאי לקצבה זכאי גם לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה בעד החודש שבו נוצרה הזכות לקצבה, תשולם הקצבה החל ב-1 בחודש שבו נוצרה הזכות כאמור, ובלבד שלא תשולם קצבת שאירים בעד חודש שבעדו שולמה קצבת אזרח ותיק לפי פרק זה או קצבת נכות לפי פרק ט' למבוטח שמכוחו משולמת קצבת השאירים.

סימן ב': מבוטחים

240. מבוטח

[7]

(א)¹¹ בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), תושב ישראל שמלאו לו 18 שנים מבוטח לפי פרק זה, להוציא מי שביום שבו נעשה לראשונה תושב ישראל כבר הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ג' בלוח א'1 ולגבי אישה - אם ביום שבו נעשתה לראשונה תושבת ישראל כבר הגיעה לגיל הפרישה.

(ב)¹² מבוטחת שאינה פטורה מתקופת אכשרה לפי סעיף 246(ב), ואשר לא נתמלאה לגביה כעובדת מבוטחת תקופת אכשרה המזכה בקצבת אזרח ותיק לפי סעיף 246(א), תהיה מבוטחת לענין פרק זה לפי סימן ג' בלבד.

⁹ "עובד מבוטח", "עובדת מבוטחת" - נוסף בת' 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל. ור' הערת מבוא לת' 7.
¹⁰ ס' 239(ב) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".
¹¹ ס' 240(א) - בת' 7, ת"ת 1.1.96, סעיף 240 המקורי סומן 240(א) ונוספה הריישא, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), ר' הערות מבוא לתיקון 7.
בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום הנוסח שהיה:
"להוציא -

(1) מי שביום י"א בכסלו התשי"ד (18 בנובמבר 1953) כבר מלאו לו 67 שנים;
(2) מי שנעשה תושב ישראל לראשונה לאחר י"א בכסלו התשי"ד (18 בנובמבר 1953) וביום שנעשה תושב -
(א) בגבר - כבר מלאו לו 60 שנים;
(ב) באשה שעוד לא מלאו לה 60 שנים ביום י"ד בניסן התשכ"ה (16 באפריל 1965) - היתה בת 60 שנים ומעלה, ובאשה שכבר מלאו לה 60 שנים ביום האמור - היתה בת 55 שנים ומעלה."
בא "להוציא מי שביום שבו נעשה לראשונה תושב ישראל כבר הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ג' בלוח א'1".
ר' הוראת תחולה בהערות המבוא לת' 66.
בת' 228, ת"ת 1.1.22, נוספה הסיפא החל במילים "ולגבי אישה - אם ביום...".
¹² ס' 240(ב) - נוסף בת' 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל, ור' הערות מבוא לתיקון 7.
בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "בקצבת אזרח ותיק".

241. בוטל¹³.

242. בוטל¹⁴.

243. סוגים מיוחדים

[10]

השר רשאי לקבוע סוגי בני אדם שעל אף הוראות סעיף 240 לא יהיו מבוטחים לפי פרק זה; ואולם המוסד רשאי, אם נתבקש לעשות כן, לבטח אדם מאלה או להפסיק ביטוחו לפי תנאים שנקבעו.

סימן ג': ביטוח אזרחים ותיקים¹⁵

244. קצבת אזרח ותיק¹⁶

[11]

(א)¹⁷ מבוטח שהגיע לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק, ישלם לו המוסד, בכפוף להוראות סימן זה, קצבה חודשית בשיעור של 17.7% מהסכום הבסיסי.

(ב)¹⁸ היו למבוטח האמור בסעיף קטן (א) תלויים - תשולם לו בעדם, בנוסף לקצבה שלו, תוספת תלויים כדלהלן:

(1) בעד בן הזוג לפי סעיף 247(1) או (3) - 8.9% מהסכום הבסיסי;

¹³ ס' 241 - בנוסח המקורי:

"(א) אשה נשואה, שבן זוגה מבוטח לפי פרק זה, והיא עובדת במשק ביתה בלבד או שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית (בחוק זה - עקרת בית), אינה מבוטחת לפי פרק זה על אף הוראות סעיף 240; ואולם המוסד רשאי, אם נתבקש לעשות כן, לבטחה או להפסיק ביטוחה לפי תנאים שנקבעו.

(ב) סעיף קטן (א) לא יחול על עקרת בית שהיא עגונה."

בוטל בת' 7, ת"ת 1.1.96, ור' הערות מבוא לתיקון 7.

¹⁴ ס' 242 - בנוסח המקורי:

"אלמנה שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית ומגיעה לה קצבה לפי סעיף 252 או לפי סעיף 132(1) עד (5), אינה מבוטחת לפי פרק זה, על אף הוראות סעיף 240; ואולם המוסד רשאי, אם נתבקש לעשות כן, לבטחה או להפסיק ביטוחה לפי תנאים שנקבעו."

בוטל בת' תיקון 7, ת"ת 1.1.96, ור' הערות מבוא לתיקון 7.

¹⁵ כותרת סימן ג' - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "ביטוח זקנה" בביטוי "ביטוח אזרחים ותיקים".

¹⁶ ס' 244 - בכותרת הסעיף בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

¹⁷ ס' 244(א) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 86, ת"ת 1.7.06, במקום "16%" בא "16.2%". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 86.

בת' 106, ת"ת 1.4.08, במקום "16.2%" בא "16.5%". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בת' 114, במקום "16.5%" בא "17.7%". ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 141(ח) וכן הוראת שעה לתקופה 1.9.09-31.12.10 בסעיף 142 ו-143 בהערות מבוא לת' 114.

בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "מזכה בקצבת אזרח ותיק".

¹⁸ ס' 244(ב) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, בכל מקום במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 86, ת"ת 1.7.06, בפסקה (1) במקום "8%" בא "8.1%" ובפסקה (2) במקום "5%" בא "5.1%". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 86.

בת' 106, ת"ת 1.4.08, בפסקה (1) במקום "8.1%" בא "8.3%" ובפסקה (2) במקום "5.1%" בא "5.2%". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בת' 114, בפסקה (1) במקום "8.3%" בא "8.9%" ובפסקה (2) במקום "5.2%" בא "5.6%".

ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 141(ח) וכן הוראת שעה לתקופה 1.9.09-31.12.10 בסעיף 142 ו-143 בהערות מבוא לת' 114.

(2) בעד כל אחד משני ילדיו הראשונים - 5.6% מהסכום הבסיסי.

(ג)¹⁹ לענין הזכויות לפי סעיף 238, סעיף זה וסעיפים 245, 247, 249 ו-250, רואים כמבוטח גם תושב ישראל שהשלים תקופת אכשרה לפי סעיף 246 אף אם לא היה מבוטח לפי סימן ב' ערב הגיעו לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק.

(ג1)²⁰ הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו לגבי מי שמבוטח לפי סימן זה בלבד.

(ד) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להגדיל את השיעורים הנקובים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

(ה) בכפוף להוראות סעיף 324 יוסיף המוסד לשלם את הקצבה למי שחדל להיות תושב ישראל.

245. גיל קצבת אזרח ותיק וקצבת אזרח ותיק יחסית²¹

[12]

(א)²² הגיל לקצבת אזרח ותיק הוא -

(1) בגבר - שבעים שנים ואם הכנסתו בשנת מס אינה עולה על ההכנסה המרבית - גיל הפרישה;

(2) באשה - הגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1, ואם נתקיים בה אחד מאלה - גיל הפרישה;

(א)²³ נתמלאה לגביה כעובדת מבוטחת תקופת אכשרה המזכה בקצבת אזרח ותיק לפי סעיף 246(א) והכנסתה בשנת מס אינה עולה על ההכנסה המרבית;

(ב) היא פטורה מתקופת אכשרה לפי סעיף 246(ב) והכנסתה בשנת מס אינה עולה על ההכנסה המרבית;

(ג) קיבלה קצבת נכות לפי פרק ט', שנים עשר חודשים רצופים לפחות בתכוף לפני שהגיעה לגיל הפרישה.

(ב)²⁴ על אף הוראות סעיף קטן (א), אם עלתה הכנסתו של המבוטח על ההכנסה המרבית, תשולם לו קצבת אזרח ותיק לפי סעיף 244(א) ו-(ב) בניכוי 60% מהסכום העולה על ההכנסה המרבית, לפי דרכי חישוב וכללי עיגול שקבע השר, ובלבד שסכום הקצבה לאחר הניכוי לא

¹⁹ ס' 244(ג) - בתי' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "אותו לקצבת זקנה" בביטוי "בקצבת אזרח ותיק".

²⁰ ס' 244(ג1) - נוסף בתי' תיקון 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל. ור' הערות מבוא לתיקון 7.

²¹ ס' 245 - בתי' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלפה כותרת הסעיף. הנוסח הקודם היה: "גיל קצבת זקנה וקצבת זקנה יחסית".

²² ס' 245(א) - בנוסח המקורי:

"(א) הגיל לקצבת זקנה הוא 70 שנים בגבר ו-65 שנים באשה, ואולם מבוטח שהכנסתו בשנת מס אינה עולה

על ההכנסה המרבית - גילו לקצבת זקנה הוא 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה".

הוחלף בתי' תיקון 7, ת"ת 1.1.96, לנוסח דלעיל, וראה הערות מבוא לתיקון 7.

בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 386, תוקנה טעות באופן שבמקום "בתקופת" בא "מתקופת".

ס' 245(א1) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "ששים וחמש שנים" בא "גיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

ס' 245(א2) - רישא בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "ששים וחמש שנים" בא "הגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1" ובמקום "ששים שנים" בא "גיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

ס' 245(א2) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "שמלאו לה ששים שנים" בא "שהגיעה לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

בתי' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "לקצבת אזרח ותיק".

ס' 245(א2) - בתי' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "בקצבת אזרח ותיק".

ס' 245(ב) - בתי' 28, ת"ת 1.1.99, במקום "בניכוי הסכום העולה על ההכנסה המרבית" בא "בניכוי 60% מהסכום העולה של ההכנסה המרבית". הוראת תחולה קובעת כי תיקון זה יחול על קצבה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך.

בתי' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק"

יפחת מסכום השווה ל-10% מסכום הקצבה לפי סעיף 244(א); ואולם רשאי המבוטח לוותר על קצבה זו לתקופה שביקש.

(ב1)²⁵ לענין סעיף קטן (ב), לא תובא בחשבון הכנסה של מי שהיה זכאי לקצבה לפי פרק ט' בתכופ לפני הגיעו לגיל הפרישה."

(ב2)²⁶ (בוטל).

(ג) לענין סעיף זה -

"הכנסה" - הכנסה למעט הכנסה שמקורה בקצבה המשתלמת מכוח חיקוק, דיני חוץ או הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, בין שנערכו בישראל ובין שנערכו בחוץ לארץ;

"הכנסה מרבית"²⁷ - צירוף ההכנסות החודשיות המחושבות לפי האמור בלוח ט' בשנת מס, ואם עוד לא חלפה שנת המס - צירופם של שניים אלה:

(1) ההכנסות החודשיות שחושבו לפי לוח ט' באותה שנת מס;

(2) ההכנסה החודשית האחרונה שחושבה לפי לוח ט' כפול מספר החודשים שנותרו עד תום אותה שנת מס.

246. תקופת אכשרה

[15]

(א)²⁸ תקופת האכשרה המזכה בקצבת אזרח ותיק היא אחת מאלה:

(1)²⁹ 60 חודשים, בין שהם רצופים ובין שאינם רצופים, שבהם היה אדם מבוטח תוך עשר השנים האחרונות שקדמו לגיל המזכה אותו בקצבת אזרח ותיק;

(2) 144 חודשים שבהם היה אדם מבוטח, בין שתקופה זו רצופה ובין שאינה רצופה;

(3)³⁰ לא פחות מ-60 חודשים, אף אם אינם רצופים, שבהם היה אדם עובד מבוטח או עובדת מבוטחת, ובלבד שמספר חודשים אלה אינו פחות ממספר החודשים שבהם התקיימו ההוראות שלהלן:

(א) הוא לא היה מבוטח מחמת שחדל להיות תושב ישראל;

(ב) הוא לא היה עובד מבוטח או עובדת מבוטחת.

(ב) אשה מבוטחת לא תזדקק לתקופת אכשרה לפי סעיף קטן (א) אם נתקיים אחד מאלה:

(1) היא גרושה, אלמנה או עגונה;

²⁵ ס' 245(ב1) - נוסף בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל. ור' הערות מבוא לתיקון 7. בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "לגיל ששים וחמש בגבר וששים באשה" בא "לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

²⁶ ס' 245(ב2) - נוסף בת' 66, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66. בת' 228, ת"ת 1.1.22 בוטל הסעיף. נוסחו ערב הביטול היה:

"שינה שר האוצר את חלק ב' בתוספת לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, לפי הוראות פרק ד' בחוק האמור, ישנה השר, בצו, את חלק ד' בלוח א' בהתאמה לשינוי בחלק ב' האמור."

²⁷ בת' 228, ת"ת 1.1.22. תוקנו כל ההתייחסויות בהגדרה "הכנסה מרבית" מ"לוח ט"י" ל"לוח ט'1".

²⁸ ס' 246(א) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "בקצבת אזרח ותיק".

²⁹ ס' 246(א1) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "בקצבת הזקנה" בביטוי "בקצבת אזרח ותיק".

³⁰ ס' 246(א3) - בנוסח המקורי:

"(3) לא פחות מ-60 חודשים, אף אם הם בלתי רצופים, שבהם היה אדם מבוטח, ובלבד שמספרם אינו פחות ממספר החודשים שבהם לא היה מבוטח מחמת היותו עקרת בית או אלמנה לפי סעיף 242, או מחמת שחדל להיות תושב ישראל."

הוחלף בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, לנוסח דלעיל. ור' הערות מבוא לתיקון 7.

31(2) היא לא נשואה, ונעשתה תושבת ישראל מכוח כניסתה לישראל, ובאותו זמן כבר הגיעה לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ה' בלוח א'1 ;
(3) בן זוגה אינו מבוטח.

32(4) שולמה לה קצבת נכות לפי פרק ט' בעד החודש שקדם בתכוף ליום שבו הגיעה לגיל הפרישה.

(ג)33(בוטל).

247. תלויים³⁴

[17]

לענין סימן זה, תלוי במבוטח הוא אחד מהמפורטים להלן שהוא תושב ישראל:

(1) אשתו שנתמלאו בה כל אלה:

(א) ילדה לו ילד או שהיא אשתו שנה אחת לפחות;

(ב) היא בת 45 שנים ומעלה או שיש עמה ילד שלו;

(ג) אם לא הגיעה לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ב' בלוח א'1 - הכנסתה אינה עולה על הסכום המתקבל לפי פרט 1 של לוח ט';

(2) ילדו;

(3) מי שהוא בן זוגה של מבוטחת שנה אחת לפחות ונתקיים בו אחד מאלה:

(א) מלאו לו 70 שנים;

(ב) מלאו לו 50 שנים והכנסתו אינה עולה על הסכום הנקוב בפרט 1 ללוח ט' או על כל סכום אחר שהשר קבע בצו לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה.

247א. תוספת לקצבה למי שהגיע לגיל³⁶80

מבוטח שהגיע לגיל 80, תשולם לו, נוסף על קצבתו, תוספת בשיעור ההפרש שבין 18.7% לבין השיעור האמור בסעיף 244(א).

³¹ ס' 246(ב)(2) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "היתה בת 55 שנים ומעלה" בא "כבר הגיעה לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ה' בלוח א'1". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

³² ס' 246(ב)(4) - נוסף בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, בנוסח דלעיל. ור' הערות מבוא לתיקון 7.

בתי' 54, ת"ת 1.9.02, במקום הסייפא שנוסחה היה "במשך 12 חודשים רצופים לפחות, בתכוף לפני שמלאו לה ששים שנים" באה הסייפא המתחילה במילים "בעד החודש שקדם...". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 54.

בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "לגיל 60 שנים" בא "לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

³³ ס' 246(ג) - נוסף בתי' 66, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

בתי' 228, ת"ת 1.1.22 בוטל הסעיף. נוסחו ערב הביטול היה:

"שינה שר האוצר את חלק ב' בתוספת לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, לפי הוראות פרק ד' בחוק האמור,

שינה השר, בצו, את חלק ה' בלוח א'1 בהתאמה לשינוי בחלק ב' האמור."

³⁴ ס' 247 - ריישא - בנוסח המקורי: "אלה בגדר תלויים במבוטח לענין סימן זה". בתי' 60, ת"ת 1.1.03, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לתי' 60.

³⁵ ס' 247(1)(ג) - בתי' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "מלאו לה 65 שנים" בא "הגיעה לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ב' בלוח א'1". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי' 66.

³⁶ ס' 247א - נוסף בתי' 106, ת"ת 1.4.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בתי' 114, במקום "17.5%" בא "18.7%". ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 141(ח) והוראת שעה בסעיף 142 ו-143

בהערות מבוא לתי' 114.

[18]

מי שהיה מבוטח כעובד מבוטח או כעובדת מבוטחת לפני היום שבו הגיעה לו לראשונה קצבת אזרח ותיק, יוגדלו הקצבה והתוספת כאמור בסעיף 247א, ב-2% לכל שנת ביטוח שבעדה שולמו דמי הביטוח, אך לא תוגדל מכוח סעיף זה ביותר מ-50%.

249. תוספת דחיית קצבה

[19]

(א)³⁸ מבוטח שהגיע לגיל שבו היה זכאי לקצבת אזרח ותיק אילולא היתה לו הכנסה העולה על ההכנסה המזכה אותו לפי סעיף 245 לקצבה כאמור, והכנסה זו מקורה במשלח יד, תוגדל הקצבה שהוא זכאי לה לפי הסעיפים הקודמים ב-5% לכל שנה שבה היתה לו הכנסה כאמור.

(ב) מבוטח שהיתה לו הכנסה כאמור במשך תשעה חודשים לפחות מתוך שנה פלונית יראוהו, לענין סעיף זה, כאילו היתה לו הכנסתו זו במשך כל השנה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף זה אף לגבי מי שוויתר על הקצבה לפי סעיף 245.

250. מבוטח שחדל להיות זכאי

[20]

היה המבוטח זכאי לקצבה וחדלו להתקיים בו תנאי הזכאות לקצבה בהתאם לסעיף 245, יופסק תשלום הקצבה; חזר המבוטח ונעשה זכאי לקצבה, יחודש תשלום הקצבה; שנות העבודה שבהן הופסק תשלום הקצבה כאמור יבואו במנין השנים לענין הגדלת הקצבה לפי סעיף 249.

³⁷ ס' 248 - בת" 7, ת"ת 1.1.96, במקום הריישא "היה אדם מבוטח" בא הריישא "מי שהיה מבוטח כעובד מבוטח או כעובדת מבוטחת. ור' הערות מבוא לתיקון 7.

בת" 106, ת"ת 1.4.08, במקום "תוגדל הקצבה" בא "יוגדלו הקצבה והתוספת כאמור בסעיף 247א. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בת" 187, ת"ת 1.1.19 נמחקו מהסעיף המילים "יותר מעשר שנים" (שהופיעו אחרי המילים "או כעובדת מבוטחת") והמילים "שלמעלה מעשר שנות הביטוח הראשונות" (שהופיעו אחרי המילים "לכל שנת ביטוח"). ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187 כפי שתוקנו בס"ח 2713, התשע"ח, עמ' 523, ת"ת 1.1.18.

בת" 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

³⁸ ס' 249(א) - בת" 66, ת"ת 1.4.04, נמחקה הסיפא שנוסחה היה "ובלבד שלא תוגדל הקצבה מכוח סעיף זה ביותר מ-25%". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת" 66.

בת" 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "לקצבת אזרח ותיק".

(א) בסעיף זה -

"קצבת נכות" - קצבה חודשית כמשמעותה בסעיף 199(1) וכן גמלה מיוחדת לעולה המשתלמת לפי הסכם מכוח סעיף 9;

"סכום קצבת אזרח ותיק"⁴⁰ - סכום השווה לקצבה המשתלמת לפי הוראות סעיפים 244(א) ו-248, וכן גמלת אזרח ותיק מיוחדת לעולה;

"גמלה נוספת לנכה"⁴¹ - סכום השווה להפרש שבין קצבת נכות וסכום קצבת אזרח ותיק;

"תיקון מס' 200"⁴² - חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 200), התשע"ח-2018.

(ב)⁴³ מבוטח ששולמה לו קצבת נכות בתכוף לפני שנעשה זכאי לקצבת אזרח ותיק, וסכום קצבת האזרח הוותיק שהוא זכאי לו נמוך מסכום קצבת הנכות האמורה, זכאי לקצבת האזרח הוותיק בצירוף גמלה נוספת לנכה (בסעיף זה - קצבת אזרח ותיק לנכה), ואולם תוספת התלויים תחושב בעד כל חודש בהתאם למספר התלויים בנכה באותו חודש כמשמעותם בסעיף 200(ג); קצבת האזרח הוותיק לנכה תעודכן בשיעורים ובמועדים שבהם מתעדכנת קצבת הנכות.

(ג)⁴⁴ על אף האמור בסעיף קטן (ב), לעניין חישוב הגמלה הנוספת לנכה, מבוטח ששולמה לו קצבת נכות ונעשה זכאי לתשלום קצבת אזרח ותיק ביום תחילתו של תיקון מס' 200 או לפניו, יהיה זכאי לתוספת לקצבת הנכות בשיעור של 10.70% מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף 200(ב), החל ביום תחילתו של תיקון מס' 200 ואם לא חלות לגביו הוראות סעיף 307 - יהיה זכאי גם לתוספת לקצבת הנכות בשיעורים המפורטים להלן מקצבת יחיד מלאה:

(1) 8.52% - בעד התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) ועד ליום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021);

(2) 12.74% - בעד התקופה שמיום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022) ואילך;

(ד)⁴⁵ על אף האמור בסעיף קטן (ב), לעניין חישוב הגמלה הנוספת לנכה, מבוטח ששולמה לו קצבת נכות והוראות סעיף 307 אינן חלות לגביו, יהיה זכאי לתוספת לקצבת הנכות בשיעורים המפורטים להלן מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף 200 (ב), לפי העניין:

³⁹ ס' 251 - בנוסח המקורי:

"מבוטח שבתכוף לפני שנעשה זכאי לקצבת זקנה קיבל, במשך תקופה של שנה אחת לפחות, קצבה חודשית לפי סעיף 199(1), לא תפחת קצבת הזקנה המגיעה לו משיעור הקצבה החודשית האמורה האחרונה ששולמה לו; ואולם תוספת תלויים ששולמה לו לפי סעיף 200 תובא בחשבון לענין סעיף זה כל עוד מתקיימים התנאים לתשלומה."

בת' 54, ת"ת 1.9.02, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

הערת העורך: בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף בחוק הביטוח הלאומי בכל מקום הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק" (כולל כל ההטיות הדיקדוקיות של ביטוי זה). כנראה בטעות, לא ניתנה הוראה להחליף את כותרת סעיף 251, שכנראה אמורה להיות: "קצבת אזרח ותיק לנכה".

⁴⁰ ס' 251(א) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלפה ההגדרה "סכום קצבת זקנה" בביטוי "סכום קצבת אזרח ותיק", והסיפה "גמלת אזרח ותיק מיוחדת לעולה" החליפה את הנוסח הקודם שהיה: "גמלת זקנה מיוחדת לעולה המשתלמת לפי הסכם מכוח סעיף 9".

⁴¹ ס' 251(א) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף בהגדרה "גמלה נוספת לנכה" הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

⁴² ההגדרה "תיקון מס' 200" הוספה בת' 200, ת"ת 1.3.18.

⁴³ ס' 251(ב) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק" (כולל כל ההטיות הדיקדוקיות שלו).

⁴⁴ ס' 251(ג) - נוסף בת' 200, ת"ת 1.3.18.

בת' 227, ת"ת 1.1.22, נוספה הסיפה החל במילים "ואם לא חלות לגביו הוראות סעיף 307...".

⁴⁵ ס' 251(ד) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.22.

(1) אם נעשה זכאי לתשלום קצבת אזרח ותיק בתקופה שמיום תחילתו של תיקון מס' 200 ועד יום ט"ז בטבת התשפ"א (31 בדצמבר 2020) -

(א) 8.52% - בעד התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) ועד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021);

(ב) 12.74% - בעד התקופה שמיום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022) ואילך;

(2) אם נעשה זכאי לתשלום קצבת אזרח ותיק בתקופה שמיום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021) ועד יום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) - 17%, בעד התקופה שמיום כ"א בתמוז התשפ"א (1 ביולי 2021) ואילך, ואם היה זכאי לקצבה לפי סעיף 201 לפני שנעשה זכאי לתשלום קצבת אזרח ותיק - כיחס שבין אחוז דרגת איכושרו להשתכר ובין מאה, במכפלת 17%.

251.א. שמירת הזכאות להטבות שנלוות לגמלת הבטחת הכנסה⁴⁶

(א) בסעיף זה -

"גוף ציבורי" - הממשלה, הסוכנות היהודית לארץ ישראל וכן גוף נתמך או גוף מתוקצב כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985;

"גמלת הבטחת הכנסה" - גמלה חודשית המשתלמת לפי חוק הבטחת הכנסה;

"תיקון מס' 200"⁴⁷ - חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 200), התשע"ח-2018.

(ב)⁴⁸ מבוטח שהשתלמה לו גמלת הבטחת הכנסה, ערב תחילתו של תיקון מס' 200 או ערב תחילת הזכאות להגדלה בהתאם להוראות סעיף 251 כנוסחו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021, ובשל השינוי שחל בשיעור קצבת אזרח ותיק לנכה המשתלמת לו בהתאם להוראות סעיף 251(ב) עד (ד) חדלה להשתלם לו גמלת הבטחת הכנסה, יוסיף להיות זכאי להטבות הניתנות לפי כל דין וכן להטבות הניתנות על ידי גוף ציבורי לפי הסכם או נוהג למי שמשתלמת לו גמלת הבטחת הכנסה.

סימן ד': ביטוח שאירים

⁴⁶ ס' 251 א - הוסף בת' 200, ת"ת 1.3.18.

⁴⁷ ההגדרה "תיקון מס' 200" הוספה בת' 200, ת"ת 1.3.18.

⁴⁸ ס' 251 א(ב) - בת' 227, ת"ת 1.1.22 הוחלפו המילים "לתקנות לפי סעיף 220, אם נקבעה" במילים: "להוראות סעיף 251 כנוסחו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021, ובמקום "בהתאם להוראות סעיף 251 ו-(ג) ב"א: "251(ב) עד (ד)".

(א) נפטר מבוטח, ישלם המוסד מענק לפי הוראות סעיף 255 או קצבת שאירים חודשית באחד משיעורים אלה:

(1) 17.7% מהסכום הבסיסי -

(א) לאלמנה שעמה ילדים;

(ב) לאלמן שעמו ילדים, כל זמן שהילדים עמו;

(ג) לאלמנה או לאלמן שהם בני 50 שנים ומעלה;

(2) 13.3% מהסכום הבסיסי - לאלמנה או לאלמן שהם בני 40 שנים ומעלה ועדיין אינם בני 50 שנים ולא נתקיים בהם אחד התנאים שבפסקה (1) (א) ו-(ב).

(ב) אלמנה או אלמן שעמם ילדים, ישלם להם המוסד, כל זמן שהילדים עמם, תוספת בעד כל אחד מילדיהם - 8.3% מהסכום הבסיסי.

(ג) ילדים שהניח אחריו המבוטח ואין אלמנה או אלמן הזכאים לקבל בעדם תוספת, יהיו שיעורי הקצבה כך:

(1) בכפוף להוראות פסקה (2), אם לילדים הורה - תשולם הקצבה בשיעור של 11% מהסכום הבסיסי כשישנו ילד אחד בלבד, ובשיעור של 8.3% מהסכום הבסיסי בעד כל ילד;

(2) אם אין לילדים הורה, או שההורה גר דרך קבע בחוץ לארץ, תשולם הקצבה בעד כל ילד מהילדים בשיעור של 11% מהסכום הבסיסי.

(1)⁵⁰ לעניין סימן זה, יראו כילד גם מי שלא מלאו לו 20 שנים, ובלבד שהוא לומד במוסד חינוכי בתכנית לימודים בהיקף שלא יפחת מ-20 שעות לימוד שבועיות; לענין סעיף קטן זה, "מוסד חינוכי" - אחד מאלה:

(1) מוסד שקיבל הכרה לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (בסעיף זה - חוק המועצה להשכלה גבוהה);

(2) מוסד שקיבל היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(3) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

(4) מוסד שקיבל רישיון לפי סעיפים 25ג ו-25ד לחוק המועצה להשכלה גבוהה או רישיון זמני לפי סעיף 25ט לחוק המועצה להשכלה גבוהה;

⁴⁹ ס' 252 - בת' 61, ת"ת 1.1.06, בכל מקום במקום "מהשכר הממוצע" בא "מהסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

בת' 86, ת"ת 1.7.06, בסעיף קטן (א) במקום "16%" בא "16.2%" ובמקום "12%" בא "12.2%". בסעיף קטן (ב) במקום "7.5%" בא "7.6%". בסעיף קטן (ג) במקום "10%" בא "10.1%" ובמקום "7.5%" בא "7.6%". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 86.

בת' 106, ת"ת 1.4.08, בסעיף קטן (א)(1) במקום "16.2%" בא "16.5%", בסעיף קטן (א)(2) במקום "12.2%" בא "12.4%", בסעיף קטן (ב) במקום "7.6%" בא "7.7%", בסעיף קטן (ג)(1) במקום "10.1%" בא "10.3%" ובמקום "7.6%" בא "7.7%" ובפסקה (2) במקום "10%" בא "10.3%". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בת' 114, בסעיף קטן (א) בפסקה (1) ברישא, במקום "16.5%" בא "17.7%" בפסקה (2) במקום "12.4%" בא "13.3%", בסעיף קטן (ב) במקום "7.7%" בא "8.3%", בסעיף קטן (ג) בפסקה (1) במקום "10.3%" בא "11%" ובמקום "7.7%" בא "8.3%". בפסקה (2) במקום "10.3%" בא "11%". ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 141(ח) והוראת שעה בסעיף 142 ו-143 בהערות מבוא לת' 114.

⁵⁰ ס' 252(ג) - נוסף בת' 156, ת"ת 15.7.14, ר' הערת מבוא לתיקון 156.

(5) מוסד על-תיכוני להכשרה או להשכלה מקצועית, טכנית, תורנית או דתית, לרבות מסלול להכשרה או להשכלה כאמור במוסד על-תיכוני, המכשיר את תלמידיו לבחינות ממשלתיות או המעניק השכלה המוכרת על ידי משרד ממשלתי או לפי כל דין;

(6) ישיבת הסדר, ישיבה גבוהה ציונית או ישיבה, כהגדרתן בסעיפים 22א, 22ב או 26ב לחוק שירות ביטחון;

(7) מוסד ללימודים תורניים לבנות שמקבל תמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

(8) מכינה קדם-אקדמית או קדם-הנדסית של מוסד כאמור בפסקאות (1) עד (5) או מכינה קדם-צבאית מוכרת כהגדרתה בחוק המכינות הקדם-צבאיות, התשס"ח-2008.

(2ג)⁵¹ לענין סימן זה, יראו כאלמן גם מי שהילד שעמו הוא ילד כאמור בסעיף קטן (ג1).

(ד) לענין הזכויות לפי סעיף 238, סעיף זה וסעיפים 253, 258, 260 ו-267, רואים כמבוטח גם תושב ישראל שהשלים את תקופת האכשרה לפי סעיף 253 אף אם לא היה מבוטח בעת שנפטר.

(ה) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להגדיל את השיעורים הנקובים בסעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג).

252. גמלת שאירים לילדיה של עקרת בית

(א)⁵² מבוטחת לענין פרק זה לפי סימן ג' בלבד לפי סעיף 240(ב), אשר אינה פטורה מתקופת אכשרה לפי סעיף 253(ב) ואשר לא נתמלאה לגביה כעובדת מבוטחת תקופת אכשרה המזכה בגמלת שאירים לפי סעיף 253(א), יהיו הילדים שהניחה אחריה זכאים לקצבת שאירים לפי הוראות סעיף 252(ג).

(ב)⁵³ האמור בסעיף קטן (א) יחול גם על ילדים שהניחה אחריה מי שלא היתה מבוטחת כמשמעותה בסעיף קטן (א) מחמת אחד מאלה בלבד:

(1) היא נפטרה לפני יום ט' בטבת התשנ"ו (1 בינואר 1996) (להלן - היום הקובע);

(2) מלאו לה 65 לפני היום הקובע.

253. תקופת אכשרה

[22]

(א)⁵⁴ תקופת האכשרה המזכה לגמלת שאירים לפי סעיף 252 היא תקופה שבה היה אדם מבוטח כעובד מבוטח או כעובדת מבוטחת באחת מתקופות אלה:

(1) 12 החודשים האחרונים לפני תאריך הפטירה;

(2) 24 חודשים, בין שהם רצופים ובין שאינם רצופים, בחמש השנים האחרונות לפני תאריך הפטירה;

(3) תקופת האכשרה לפי סעיף 246;

⁵¹ סי' 252(ג) - נוסף בתי' 196, ת"ת 1.7.17.

⁵² סי' 252א(א) - נוסף בתי' 32, ת"ת 1.3.99, בנוסח דלעיל. ר' הערת מבוא לת' 32. בתי' 39, ת"ת 1.9.00, שונה מיספור הסעיף 252א(א).

⁵³ סי' 252א(ב) - נוסף בתי' 39, ת"ת 1.9.00, בנוסח דלעיל. ר' הערת מבוא לת' 39.

⁵⁴ סי' 253(א) - בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, בריישא במקום "היא אחת מאלה" בא "היא תקופה... מתקופות אלה". ור' הערות מבוא לתיקון 7.

(4) 60 חודשים, בין שהם רצופים ובין שאינם רצופים, בעשר השנים האחרונות לפני תאריך הפטירה.

(ב)⁵⁵ הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על עובד מבוטח או עובדת מבוטחת שנפטרו והיו אחד מאלה:

- (1) מבוטח שעדיין לא מלאה שנה מהיום שנעשה תושב ישראל;
- (2) מבוטח שעדיין לא מלאו לו 19 שנים;
- (3) גרושה או אלמנה שנפטרה תוך שנה מיום שנתגרשה או שנתאלמנה;
- (4) מבוטח שעיקר פרנסת בן זוגו או ילדיו היתה עליו;
- (5) מבוטח שהניח אחריו ילד - לגבי אותו ילד.

254. מענק ליתום שהגיע למצוות⁵⁶

[22א]

(א) נפטר מבוטח ומשתלמת מכוחו קצבת שאירים, ישלם המוסד לילדו בהגיעו לגיל 13 שנים, ולילדתו בהגיעה לגיל 12 שנים, מענק בשיעור שני שלישים מהסכום הבסיסי.
(ב) בוטל.

255. תשלום מענק

[23]

(א) אלמנה שלא מלאו לה עדיין 40 שנים ואינה זכאית לקצבה, או אלמנה שפקעה זכותה לקצבה שלא עקב נישואיה, ישלם לה המוסד מענק בסכום השווה לקצבת שאירים לפי שיעור הקצבה כאמור בסעיף 252(א)(1) כפול שלושים ושש.

(ב) חזרה ונישאה אלמנה הזכאית לקצבת שאירים, תפקע זכותה לקצבת שאירים והמוסד ישלם לה מענק בשני שיעורים כלהלן:

(1) לאחר יום נישואיה מחדש - סכום השווה לקצבת שאירים המחושב על בסיס שיעור הקצבה כאמור בסעיף 252(א)(1) (להלן - שיעור הקצבה), שהשתלמה בעד החודש שבו נישאה מחדש, כפול שמונה עשרה;

(2) כתום שנתיים מיום נישואיה מחדש - סכום השווה לשיעור הקצבה, בעד החודש האחרון של השנתיים האמורות, כפול שמונה עשרה.

(ג) אלמנה שחזרה ונישאה ונפטר בעלה מהנישואין החדשים והיא מקבלת מכוחו קצבת שאירים או קצבת תלויים, ישולם לה השיעור השני של המענק, אף אם טרם חלפו שנתיים מיום נישואיה מחדש; המענק יחושב על בסיס שיעור הקצבה בעד החודש שבו נפטר בעלה כאמור.

(ד) דין אלמן לענין סעיף זה כדין אלמנה.

⁵⁵ ס' 253(ב) - בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, במקום הרישאה שנוסחה היה "הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו אם הנפטר היה אחד מאלה" באה הרישאה בנוסחה דלעיל. ורי' הערות מבוא לתיקון 7.

⁵⁶ ס' 254 - בתי 61, ת"ת 1.1.06, במקום "מהשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר" בא "מהסכום הבסיסי" וכן בוטל סעיף קטן (ב) שנוסחו היה: "אם לאחר תחילתה של שנת מס חל פיצוי, יוגדל המענק לפי סעיף זה בשיעור הפיצוי". ר' הוראות תחולה בס' 68 להערות מבוא לתי 61.

256. אלמנה שהיה עמה ילד

[23א]

אלמנה הזכאית לקצבת שאירים, שהיה עמה ילד ואינו עמה עוד, תשולם לה קצבה כאילו היא בת 50 שנים.

256א. תוספת לקצבה למי שהגיע לגיל 80⁵⁷

[23ב]

אלמן או אלמנה שהגיעו לגיל 80, תשולם להם, נוסף על קצבתם, תוספת בשיעור ההפרש שבין 18.7% לבין השיעור האמור בסעיף 252(א).

257. תוספת ותק⁵⁸

[24]

היה אדם שבזכותו משתלמת הגמלה עובד מבוטח או עובדת מבוטחת ושולמו כל דמי הביטוח, יוגדלו הגמלאות המשתלמות לפי סעיף 252 ו-256א או לפי סעיף 255 ב-2% לכל שנת ביטוח שבעדה שולמו דמי הביטוח, אך לא תוגדל גמלה מכוח סעיף זה ביותר מ-50%.

258. גמלה ליותר מאלמנה אחת

[25]

מבוטח שהניח אחריו יותר מאלמנה אחת, תהיה כל אחת מהן זכאית לגמלת שאירים לפי סימן זה כאילו היא אלמנה יחידה.

259. קצבה לילדים מנישואין קודמים

[25א]

מבוטח שהניח אחריו ילדים מנישואין קודמים שאינם נמצאים עם האלמנה, יהיו שני הילדים הראשונים מכל נישואין כאמור זכאים לקצבה לפי סעיף 252(ג).

260. חידוש זכות לקצבה

[26]

אלמנה או אלמן הזכאים למענק לפי סימן זה שלא עקב נישואיהם, שוב לא יהיו זכאים לקצבה בזכותו של אותו מבוטח, ואולם -

⁵⁷ ס' 256א - נוסף בתי' 106, ת"ת 1.4.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בתי' 114 במקום "17.5%" בא "18.7%" ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 141(ח) והוראת שעה בסעיף 142 ו-143 בהערות מבוא לתי' 114.

⁵⁸ ס' 257 - בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, במקום "מבוטח" בא "עובד מבוטח או עובדת מבוטחת". ר' הערות מבוא לתיקון 7. בתי' 106, ת"ת 1.4.08, במקום "לפי סעיף 252" בא "לפי סעיף 252 ו-256א". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

בתי' 187, ת"ת 1.1.19 נמחקו מהסעיף המילים "יותר מעשר שנים" (שהופיעו אחרי המילים "או עובדת מבוטחת") והמילים "שלמעלה מעשר שנות הביטוח הראשונות" (שהופיעו אחרי המילים "לכל שנת ביטוח"). ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187 כפי שתוקנו בס"ח 2713, התשע"ח, עמ' 523, ת"ת 1.1.18.

(1) אלמנה שילדה לו ילד אחרי מותו תהיה זכאית לקצבה החל ביום פטירתו של המבוטח, והמענק ששולם לה ייזקף על חשבון הקצבה המגיעה לה ;

(2)⁵⁹ אלמנה או אלמן, שאחד התנאים האמורים בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן מתקיים בילד שעמם אחרי מותו של המבוטח, יהיו זכאים לקצבה החל ביום שבו נתקיים בילד אותו תנאי, והמענק ששולם להם ייזקף על חשבון הקצבה המגיעה להם :

(א) תנאי מהתנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(3) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 ;

(ב) התנאים שבסעיף 252(ג1).

261. זכאי לקצבת שאירים בגיל קצבת אזרח ותיק⁶⁰

[26ב, לוח ד'1]

(א)⁶¹ זכאי לקצבת שאירים שנעשה זכאי לקצבת אזרח ותיק או זכאי לקצבת אזרח ותיק שנעשה זכאי לקצבת שאירים, ישולם לו, בנוסף לקצבת האזרח הוותיק, 50% מקצבת השאירים, ובלבד שהשלים תקופת אכשרה לפי סעיף 246(א) כעובד מבוטח או כעובדת מבוטחת.

(ב)⁶² זכאית לקצבת שאירים שנעשתה זכאית לקצבת אזרח ותיק כמבוטחת לפי סימן ג' לפרק זה בלבד, או זכאית לקצבת אזרח ותיק כמבוטחת לפי הסימן האמור בלבד, שנעשתה זכאית לקצבת שאירים - הבחירה בידיהן לקבל אחת מהן.

(ג)⁶³ קצבת אזרח ותיק לפי סעיף זה תשולם במלואה, על אף הוראות סעיף 366.

262. אלמנה או אלמן שנישאו

[27]

(א) אלמנה הזכאית למענק לפי סימן זה עקב נישואיה, זכותה לקצבה תפקע, ואולם אם חדלה להיות נשואה לפני תום עשר שנים מהיום שבו חזרה ונישאה, או שתוך תקופה זו החלו הליכי גירושין בינה לבין בן זוגה בפני בית דין או בית משפט, תהא זכאית מחדש לקצבה החל ביום שבו חדלה להיות נשואה כאמור, והמענק או שיעורו הראשון ששולם לה ייזקף על חשבון הקצבה, בכפוף להוראות אלה :

(1) חזרה האלמנה להיות זכאית לקצבה תוך 18 חודשים מהיום שבו פקעה זכותה לקצבה עקב נישואיה, ייזקף על חשבון הקצבה החלק השמונה עשר מהשיעור הראשון של המענק כפול במספר החודשים שבעדם מגיעה לה קצבה בתקופת 18 החודשים האמורים ;

⁵⁹ ס' 260(2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 הוחלפו המילים "האמורים בפסקאות (2) ו-(3) של הגדרת "ילד" שבסעיף 238 במילים "האמורים בפסקת משנה (א) או (ב) שלהלן", ונוספו בסיפא פסקאות (א) ו(ב).

⁶⁰ ס' 261 - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף בכותרת הסעיף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

⁶¹ ס' 261(א) - בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, נוספה הסיפא "כעובד מבוטח או כעובדת מבוטחת" ור' הערות מבוא לתיקון 7. בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק", על כל ההטיות הדיקדוקיות שלו.

⁶² ס' 261(ב) - הוחלף בת' 7, ת"ת 1.1.96 לנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לתיקון 7. הנוסח בחוק המקורי היה :

"(ב) תושב ישראל הזכאי לקצבת שאירים ואינו מבוטח לפי פרק זה, יהיה זכאי לקצבת זקנה בשיעור שאינו פחות מקצבת שאירים אם התמלאו בו התנאים שהיו מזכים מבוטח לקצבת זקנה לפי סעיף 245, ומאותו מועד לא יהיה זכאי לקצבת שאירים, ואולם אם חדל להיות זכאי לקצבת זקנה יחודש תשלום קצבת השאירים ; לענין סעיף קטן זה, "קצבת שאירים", - לרבות קצבת תלויים ששיעורה אינו עולה על שיעור קצבת השאירים שהיתה משתלמת לאותו זכאי".

בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק" (על כל ההטיות הדיקדוקיות שלו).

⁶³ בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

(2) חזרה האלמנה להיות זכאית לקצבה אחרי תום 18 חודשים ולפני תום שנתיים מהיום שבו פקעה זכותה לקצבה עקב נישואיה, לא ייזקף השיעור הראשון של המענק על חשבון הקצבה;

(3) חזרה האלמנה להיות זכאית לקצבה לאחר תום שנתיים ולפני תום שלוש שנים מהיום שבו פקעה זכותה לקצבה עקב נישואיה, ייזקף על חשבון הקצבה החלק השמונה עשר מהשיעור השני של המענק כפול במספר החודשים שבעדם מגיעה לה קצבה בתקופת 18 החודשים האחרונים מתוך שלוש השנים האמורות;

(4) חזרה האלמנה להיות זכאית לקצבה לאחר תום שלוש שנים מהיום שבו פקעה זכותה לקצבה עקב נישואיה - לא ייזקף המענק על חשבון הקצבה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע סוגי מקרים ותנאים שבהם לא תפקע זכותה לקצבה של האלמנה שחזרה ונישאה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על אלמן, בתיאומים לפי הענין.

263. תשלום הקצבה לילדים

[28]

השר רשאי לקבוע לידי מי ישלמו את הקצבה לילדים לפי סעיף 252(ב) ו-(ג), ואם אין היא משתלמת במלואה לידי אדם אחד - כיצד יחלקוה.

264. סייג לתחולה

[30]

הוראות סעיפים 252 עד 263 לא יחולו לגבי מי שנפטר כתוצאה ישירה מפעולות מלחמה.

265. הכשרה מקצועית ודמי מחיה לאלמנה וליתום

[90, 90א]

(א) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות ותנאים בדבר -

(1) מתן הכשרה מקצועית לאלמנה או לאלמן, לרבות דמי מחיה והוצאות אבחון;

(2) תשלומי דמי מחיה והוצאות אבחון בעד יתום שעיקר זמנו מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית או שהוא לומד במוסד חינוכי כהגדרתו בסעיף 252(ג1) ומתקיימים בו התנאים האמורים באותו סעיף.

(ב) לענין סעיף זה, "יתום" - יתום שהוא ילד, ומשתלמת מכוח הורה קצבת שאירים.

סימן ה': דמי קבורה

⁶⁴ . ס' 265(א)(2) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נוספה הסיפא החל במילים "או שהוא לומד במוסד..."

⁶⁵ . ס' 265(ב) - בת' 196, ת"ת 1.7.17 נמחקו אחרי המילים "יתום שהוא ילד", המילים: "והוא בבחינת תלוי לפי סעיף 247(2)"

266. דמי קבורה בארץ⁶⁶

[29(א)]

הובא לקבורה בישראל אדם שנפטר בישראל או תושב ישראל שנפטר בחוץ לארץ, ישלם המוסד לחברה קדישא, לרשות מקומית, למוסד ציבורי אחר או לכל אדם המורשה כדין לעסוק בקבורת נפטרים, שטיפלו בקבורת המת, דמי קבורה בסכומים ולפי תנאים ומבחנים שקבע השר בהתייעצות עם השר לעניני דתות ובאישור ועדת העבודה והרווחה. הסכומים שנקבעו כאמור יעודכנו מדי שנה משנת 2006 ואילך, ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת.

267. דמי קבורה בחוץ לארץ

[29(ב)]

נפטר מבוטח, בן זוגו או ילדו, והובא לקבורה בחוץ לארץ, ישולמו דמי הקבורה למי שנקבע, ובלבד שהסכום לא יעלה על דמי הקבורה שהיו משתלמים אילו הובא הנפטר לקבורה בישראל.

268. סייג לאגרות קבורה

[29(ג)]

כל גוף המורשה לפי סעיף 13 לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971, והתקנות שהותקנו לפיו (להלן - חוק שירותי הדת), לעסוק בקבורת נפטרים, לא יגבה בקשר לקבורה כל תשלום, לרבות אגרות שירותים לפי חוק שירותי הדת, בנוסף לדמי קבורה לפי סימן זה, זולת אם הותר התשלום לפי התנאים והמבחנים שנקבעו לפי סעיף 266.

269. סייג לתחולה

[30]

הוראות סימן זה לא יחולו על מי שנפטר כתוצאה ישירה מפעולות מלחמה.

סימן ו': מענק מעבר בשל העלאת גיל הפרישה⁶⁷

269א. מענק מעבר בשל העלאת גיל הפרישה⁶⁸

(א) מבוטחת תהיה זכאית למענק מעבר בשל העלאת גיל הפרישה, בעד ארבעת החודשים העוקבים מיום שמלאו לה 62 שנים (בסעיף זה ובסעיף 269ב - מענק מעבר); המענק ישולם בשיעורים האמורים בסעיף קטן (ב), בהתאם לשנת לידתה כאמור באותו סעיף קטן, בעד כל חודש מהחודשים האמורים שבו התקיימו בה כל התנאים המפורטים להלן:

(1) אין לה הכנסה מעבודה או ממשלח יד והיא אינה נמצאת בחופשה ללא תשלום מיוזמתה;

(2) נתמלאה לגביה כעובדת מבוטחת תקופת אכשרה המזכה בקצבת אזרח ותיק לפי סעיף 246(א) או שהיא פטורה מתקופת אכשרה לפי סעיף 246(ב);

⁶⁶ ס' 266 - בת' 61, ת"ת 1.1.06, נוספה הסיפא המתחילה במילים "הסכומים שנקבעו כאמור". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁶⁷ סימן ו' (סעיפים 269א עד 269ג) נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

⁶⁸ ס' 269א - נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

(3) הכנסתה שמקורה בקצבה המשולמת מכוח חיקוק, דיני חוץ, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה אינה עולה על 73.5% מהשכר הממוצע (בסעיף זה - הסכום הקובע);

(4) היא נולדה בין השנים 1960 ו-1966;

(5) לא שולמו לה דמי אבטלה לפי סעיף 171(א)(ב) והיא אינה זכאית לדמי אבטלה בעד אותו חודש לפי הסעיף האמור;

(6) היא אינה זכאית לקצבת נכות, גמלת הבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה או תשלום מזונות לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972;

(7) היא הצהירה כי הכנסתה ממקורות נוספים על אלו המפורטים בפסקה (3), למעט הכנסה מעבודה וממשלח יד, בשנת המס שקדמה למועד הזכאות, לא עלתה על 60,000 שקלים חדשים, והסכימה להעברת ההצהרה מהמוסד לרשות המסים לשם בדיקתה; לעניין זה תובא בחשבון רק מחצית מההכנסה המשותפת של בני זוג במשק בית משותף.

(ב) שיעור מענק המעבר לכל חודש יהיה לגבי כל מבוטחת הסכום כמפורט להלן לצידה או ההפרש שבין הסכום הקובע להכנסתה כמשמעותה בסעיף קטן (א)(3), לפי הנמוך:

(1) מבוטחת שנולדה בין השנים 1960 ל-1962 - 4,000 שקלים חדשים;

(2) מבוטחת שנולדה בשנת 1963 - 3,750 שקלים חדשים;

(3) מבוטחת שנולדה בשנת 1964 - 3,500 שקלים חדשים;

(4) מבוטחת שנולדה בשנת 1965 - 3,250 שקלים חדשים;

(5) מבוטחת שנולדה בשנת 1966 - 3,000 שקלים חדשים.

(ג) מענק מעבר לא ייחשב כהכנסה לעניין כל דין.

(ד) הייתה המבוטחת זכאית למענק מעבר ולקצבת שאירים לפי סימן ד' או לקצבת תלויים לפי סעיף 131, בעד אותו החודש, ישולם לה חלף המענק סכום השווה להפרש שבין המענק לקצבה כאמור שהיא זכאית לה, לפי העניין, ואם סכום הקצבה גבוה מהמענק - לא ישולם לה מענק.

(ה) על אף האמור בסעיף 296(ב)(1) סיפה, מענק מעבר ישולם אף אם חלפו 18 חודשים מהחודש שבו נוצרו התנאים המזכים במענק, ובלבד שטרם חלפו 24 חודשים מהחודש האמור.

269. פנייה יזומה לבחינת זכאות למענק מעבר⁶⁹

(א) המוסד יפנה באופן יזום, ככל שיש ברשותו את הנתונים הנדרשים לכך, ויש ביכולתו להשתמש בהם לשם כך, למי שעשויות להיות זכאיות למענק מעבר, כדי ליידע אותן בדבר זכאותן האפשרית לפי סימן זה; הפנייה תכלול, ככל האפשר, פרטים בדבר כל האמצעים שניתן להגיש באמצעותם את טופס התביעה למענק או קישור לטופס תביעה מקוון.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי להעניק זכאות למענק מעבר בשל העלאת גיל הפרישה לפי סעיף 269א, למי שאינה זכאית לו לפי אותו סעיף.

269.ג. שיפוי⁷⁰

אוצר המדינה ישפה את המוסד על ההוצאות שהוציא לביצוע סעיף 269א.

⁶⁹ . ס' 269ב - נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

⁷⁰ . ס' 269ג - נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

פרק י"ב: תגמולים למשרתים במילואים
[4'1]

270. הגדרות:

[127סז]

בפרק זה -

"מילואים"² - שירות מילואים כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008;

"שירות חצי-יוממי" - שירות מילואים שתחילתו לאחר השעה 16:00 ושמשכו, לרבות זמני הנסיעה אל מקום השירות וממנו, אינו עולה על שש שעות באותו היום, בהתייצבות אחת, בהתאם לכללים ולהוראות שייקבעו בפקודות הצבא, כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

"התגמול המרבי"⁴ - סכום השווה לסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק בשלושים;

"התגמול המזערי"⁵ - 68% מהסכום הבסיסי, לחודש, מחולק בשלושים [ולעניין מי שנקרא לשירות מילואים במהלך התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025) - 95% מהסכום הבסיסי לחודש, מחולק בשלושים];⁶

"הכנסה"⁷ - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח, לרבות הסכום שממנו היו מגיעים דמי ביטוח אילולא השיעור המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח [ולעניין שירות מילואים של עובד עצמאי שהחל בתקופה שמיום י' בשבט התשפ"ג (1 בפברואר 2023) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), הכנסה כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) לעניין שנת 2023 - ההכנסה המחושבת לפי השומה הסופית כמשמעותה בסעיף 345(ב)(1)

(בסעיף זה - שומה סופית), לאותה שנה, או ההכנסה האחרונה ששימשה בסיס לתשלום

1. ס' 270 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48. "שכר מינימום" - נוסף בת' 70, ת"ת 1.6.04, בנוסח "כהגדרתו בסעיף 1 לחוק שכר מינימום". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות במילואים שהחל ביום התחילה ולאחריו. בוטל בת' 107, ת"ת 1.8.08, ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107.
2. "מילואים" בת' 107, ת"ת 1.8.08, במקום "כמשמעותו בחוק שירות בטחון" באה הסייפא המתחילה במילים "כמשמעותו בחוק..." ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107.
3. "שירות חצי יוממי" - נוסף בת' 107, ת"ת 1.8.08, בנוסח דלעיל. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107. "שירות חד-יוממי" - בנוסח המקורי: "שירות מילואים בהתייצבות אחת לא יותר מיום אחד" בוטל בת' 63, ת"ת 1.10.03. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות מילואים שבוצע ביום התחולה ולאחריו.
4. "התגמול המרבי" - בנוסח המקורי: "התגמול המרבי" - ההכנסה המרבית הקבועה בלוח י"א לתשלום דמי ביטוח בחישוב החודשי, כשהיא מחולקת בשלושים; בת' 61, ת"ת 1.1.06, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.
5. "התגמול המזערי" - בנוסח המקורי: "45% מהשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר, בצירוף פיצוי כמשמעותו בסעיף 1, מחולק בשלושים, הוחלף בת' 30, ת"ת 1.1.99, לנוסח: "התגמול המזערי, - "שכר מינימום יוממי" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק שכר מינימום, כפי שהיה ב-1 בינואר, בצירוף פיצוי כהגדרתו בסעיף 1; " ר' הערות מבוא לת' 30. בת' 31, ת"ת 1.1.99, הוחלף לנוסח: "התגמול המזערי" - שכר מינימום, לחודש, כהגדרתו בסעיף 1 לחוק שכר מינימום, מחולק בשלושים";
- בת' 70, ת"ת 1.6.04, אחרי "לחודש", נמחקו המילים "כהגדרתו בסעיף 1 לחוק שכר מינימום", הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות במילואים שהחל ביום התחילה או לאחריו. בת' 107, ת"ת 1.8.08, במקום "שכר מינימום" בא "68% מהסכום הבסיסי". ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107.
6. הסיפא להגדרה "התגמול המזערי" בסעיף 270 (המילים המוקפות בסוגריים המרובעים, החל במילים "ולעניין מי שנקרא...") - נוספה בת' 238, ת"ת 7.10.23 וחלה במקור - מיום התחילה הנ"ל ועד יום 31.12.23. ראו הוראות להארכת תקופת הוראת השעה והוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא. בת' 240, ת"ת 21.11.23, תוקנה הגדרת תום התקופה לנוסח "עד תום תקופת הוראת השעה כמשמעותה בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 238 - הוראת שעה - חרבות ברזל) (תגמולים למשרתים במילואים), התשפ"ד-2023". בק"ת 11097, התשפ"ד, עמ' 1440 הוארכה תקופת הוראת השעה עד 31 בדצמבר 2024. בת' 253, תוקן תאריך תום התקופה ל"י"א בטבת התשפ"ה (31.12.25)".
7. הסיפא להגדרה "הכנסה" בסעיף 270 (המילים המוקפות בסוגריים המרובעים, החל במילים "ולעניין שירות מילואים של עובד עצמאי...") - נוספה בת' 253 ועל פי הוראת השעה היא חלה בתקופה שמיום 20.2.25 ועד 31.12.25.

מקדמות על חשבון דמי ביטוח ולחישוב תגמולי מילואים בעד אותה שנה, לפי סעיף 345(ב)(1) סיפה, לפי ההכנסה הגבוהה מהן ;

(2) לעניין שנת 2024 - ההכנסה המחושבת לפי השומה הסופית לאותה שנה, או ההכנסה האחרונה ששימשה בסיס לתשלום מקדמות על חשבון דמי ביטוח ולחישוב תגמולי מילואים בעד אותה שנה, לפי סעיף 345(ב)(1) סיפה, כפי שדווחה עד יום כ"ט בתשרי התשפ"ה (31 באוקטובר 2024), לפי ההכנסה הגבוהה מהן ;

(3) לעניין שנת 2025 - ההכנסה המחושבת לפי השומה הסופית לאותה שנה או ההכנסה הקבועה בפסקה (2), לפי ההכנסה הגבוהה מהן ; ואולם הוראות אלה לא יחולו לעניין הכנסתו של עובד עצמאי שלא נערכה לו שומה סופית לשנת 2024 ולא שילם מקדמות על חשבון דמי ביטוח בעד אותה שנה, לפי סעיף 345(ב).[.

271. הזכות לתגמול

[127סח]

(א) מי שמשרת כחוק במילואים, ישולם לו תגמול בשיעור האמור בסעיף 272 בעד ימי שירותו במילואים כמפורט להלן, לפי העניין, אף אם הכנסתו לא פחתה מחמת שירותו כאמור :

(1) לגבי שירות רצוף של שבעה ימי מילואים, לרבות כמה תקופות בנות שבעה ימים כל אחת - בעד כל יום מילואים ;

(2) היתה יתרת ימי השירות במילואים לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), שישה ימים - בעד שבעה ימים ; פחתה היתרה כאמור משישה ימים - בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.

(ב) שיעור התגמול למי ששירת שירות חצי-יומי, יהיה מחצית השיעור האמור בסעיף 272.

(ג) בוטל¹⁰.

272. שיעור התגמול

[127ע]

(א) שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה -

(1) עובד - שכר העבודה הרגיל ;

(2) עובד עצמאי - הכנסתו הממוצעת ;

⁸ ס' 271 - בת' 63, ת"ת 1.10.03 בסעיף קטן (א) אחרי "מי שמשרת כחוק במילואים" נמחקו המילים " יותר מיום אחד בהתייצבות אחת,". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות מילואים שבוצע ביום התחילה ולאחריו.

⁹ סעיף קטן (ב) - בנוסח המקורי :

"שירת אדם בשירות חד-יומי, יהיה זכאי לתגמול לפי סעיף קטן (א) אם נקבע כך בצו שנתן שר הבטחון בהתייעצות עם השר לגבי סוגים מסויימים של משרתים במילואים." בוטל בת' 63 ת"ת 1.10.03. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות מילואים שבוצע ביום התחילה ולאחריו.

¹⁰ סעיף קטן (ג) - בנוסח המקורי :

"שירת אדם שירות חד-יומי יותר מפעמיים במהלך שנת המס, והוא אינו נמנה עם הסוגים שנקבעו בצו לפי סעיף קטן (ב), יהיה זכאי לתגמול בעד כל שירות חד-יומי החל בשירות השלישי ששירת באותה שנת מס, לפי כללים והוראות מיוחדות לחישוב התגמול ותשלומו שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה."

בת' 43, ת"ת 1.7.01, אחרי המילים "שירת אדם בשירות חד יומי" נמחקו המילים "יותר מפעמיים במהלך שנת מס" וכן נמחקו המילים "החל בשירות החד-יומי השלישי ששירת באותה שנת מס" לפני המילים "לפי כללים והוראות". ר' הוראות מבוא לת' 43.

בוטל בת' 63, ת"ת 1.10.03. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות מילואים שבוצע ביום התחילה ואילך.

(3) לא עובד ולא עובד עצמאי - התגמול המזערי.

(ב) לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי ולא יעלה על התגמול המרבי.

(ג) מי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה מובטל הזכאי לדמי אבטלה לפי פרק ז' (בסעיף זה - מובטל), לא יפחת שיעור תגמולו מדמי האבטלה ליום שהיה זכאי להם אילו היה מובטל בתקופת שירותו במילואים.

273. שכר עבודה רגיל והכנסה ממוצעת¹¹

[127עא]

(א)

(1)¹² שכר העבודה הרגיל של עובד וההכנסה הממוצעת של עובד עצמאי, לענין סעיף 272, הם סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים (בסעיף זה - רבע השנה); חל פיצוי לאחר חודש שבתקופת רבע השנה, תוגדל ההכנסה בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.

(2)¹³ סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון, המחושב לענין פסקה (1), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם לא עבד באותו חודש;

(3)¹⁴ לענין סעיף 272, מי שברבע השנה עבד פחות מ-60 ימים, יהיה שכר עבודתו הרגיל או הכנסתו הממוצעת, לפי הענין, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, והוראות סעיף קטן (א)(2) יחולו לגבי כל חודש שבחר לעצמו כאמור; חל פיצוי לאחר חודש שבחר, יוגדלו שכר העבודה הרגיל וההכנסה הממוצעת בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נסיבות מיוחדות שבהן יחושב התגמול לפי ההכנסה שהיתה לעובד בחודש שבו שירת במילואים אילו לא שירת ואילו עבד ודרכי חישוב התגמול.

274. חישוב התגמול במקרים מיוחדים

[127עב]

(א) לענין חישוב שכר העבודה הרגיל או ההכנסה הממוצעת יראו אדם שבתכוף לפני שירותו במילואים לא היה עובד או עובד עצמאי, אך ההפסקה בעיסוקו לא עלתה על התקופה שנקבעה לכך, כאילו החל את שירותו במילואים ביום שחדל להיות עובד או עובד עצמאי, לפי הענין.

¹¹ בת' 107, ת"ת 1.8.08, הוחלף הסעיף לנוסח דלעיל. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107.

¹² ס' 273(א)(1) - בת' 70, ת"ת 1.6.04, סעיף 273(א) המקורי סומן 273(א)(1).

¹³ ס' 273(א)(2) - נוסף בת' 70, ת"ת 1.6.04 בנוסח דלעיל. בת' 107, ת"ת 1.8.08, במקום "משכר המינימום לחודש" בא "מ-68% מהסכום הבסיסי". ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות במילואים שהחל ביום התחילה או לאחריו.

¹⁴ ס' 273(ב) - בנסוח המקורי:

"עובד שעבד ברבע השנה פחות מ-60 ימים, יהיה שכר עבודתו הרגיל, לענין סעיף 272, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים; חל פיצוי לאחר חודש שבחר, תוגדל ההכנסה בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90"

בת' 70, ת"ת 1.6.04, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תגמול המשתלם בעד שירות במילואים שהחל ביום התחילה או לאחריו.

(ב) עובד הזכאי לתגמול גם כעובד עצמאי, לא יעלה סכום התגמול ליום, שישולם לו, על התגמול המרבי לעובד עצמאי.

274.א. חישוב התגמול למקבל דמי פגיעה¹⁵

מי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה זכאי לדמי פגיעה כמשמעותם בסעיף 92, יהיה שכר העבודה הרגיל או ההכנסה הממוצעת שלו לעניין סעיף 272, סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ליום שבעדו הגיעו לו לראשונה דמי הפגיעה האמורים, אם הסכום האמור גבוה משכר העבודה הרגיל או ההכנסה הממוצעת, המחושבים לפי סעיף 274; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.

274.ב. חישוב התגמול בעד שירות מילואים נוסף בתקופת חירום¹⁶

(א) בסעיף זה, "תקופת חירום" - תקופה שתחילתה ב'1 בחודש שלאחר 30 ימים מהיום שבו נקראו חיילי מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, וסיומה ביום האחרון של החודש שבו הפסיקו להיקרא חיילי מילואים כאמור.

(ב)

(1) על אף האמור בסעיף 273, עובד שנקרא לשירות מילואים בתקופת חירום, וה-1 בחודש שבו החל שירות המילואים חל פחות מ-90 ימים רצופים לאחר סיום שירות מילואים קודם שלו בתקופת החירום (בסעיף קטן זה - שירות מילואים נוסף בתקופת החירום), יהיה שכר עבודתו הרגיל, לעניין סעיף 272, סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים הראשון שלו בתקופת החירום, ושכל שירות מילואים בתקופה שמתום שירות מילואים זה ועד שירות המילואים שבעדו ניתן התגמול, הוא שירות מילואים נוסף בתקופת החירום.

(2) על אף האמור בסעיף 273, עובד שנקרא לשירות מילואים נוסף בתקופת החירום ועבד פחות מ-60 ימים ברבע השנה כאמור בפסקה (1), יהיה שכר עבודתו הרגיל, לעניין סעיף 272, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים הראשון שלו כאמור בפסקה (1).

(3) חל פיצוי לאחר חודש שבתקופת רבע השנה כאמור בפסקה (1) או חודש שבחר העובד כאמור בפסקה (2), לפי העניין, תוגדל ההכנסה בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת שירות המילואים.

(4) סכום ההכנסה המתקבל לפי פסקאות (1) עד (3), יחולק ב-90.

(ג) עלה סכום ההכנסה המחושב לפי הוראות סעיף 273(א) או (ב), על סכום ההכנסה המחושב בעד רבע השנה או בעד שלושת החודשים, כאמור בסעיף קטן (ב), לפי העניין, יחולו לעניין ההפרש שבין הסכומים (בסעיף זה - עלייה בהכנסה) הוראות אלה:

(1) עלייה בהכנסה בשיעור של עד 20% תובא בחשבון בחישוב התגמול;

(2) עלייה בהכנסה בשיעור העולה על 20% תובא בחשבון בחישוב התגמול, ובלבד שהיא חלה במשך שלושה חודשים רצופים לפחות מהמועד שבו עלתה ההכנסה לראשונה והוכח, להנחת דעתו של המוסד, כי העלייה נובעת מהכנסה מעבודה ולא מתגמול בעד שירות מילואים.

15. ס' 274 - נוסף בת' 104, ת"ת 1.1.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

16. ס' 274 - נוסף בת' 253, ת"ת 1.5.25.

(ד) סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבע השנה או בשלושת החודשים כאמור בסעיף קטן (ב), המחושב לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם העובד לא עבד באותו חודש.

(ה) שר העבודה, בהסכמת שר האוצר ושר הביטחון ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע, בצו, כי הוראות סעיף זה לא יחולו בתקופת חירום, כולה או חלקה; נקבע צו כאמור, יחולו לעניין סעיף 279, בתקופת תוקפו של הצו, הוראות סעיף קטן (א) שבו, בלבד.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מתקנות לפי סעיף 273(ג) לעניין חישוב התגמול בעת עלייה בשכר העובד כאמור באותן תקנות; התקיימו התנאים למתן תגמול לפי סעיף זה ולפי התקנות האמורות, יחושב התגמול לפי הגבוה מביניהם, ולא תחול ההוראה שבתקנות האמורות לעניין תשלום התגמול במישרין לעובד.

274.ג. תגמול למשוחרר משירות קבע¹⁷

אדם שלפני שירותו במילואים שוחרר משירות קבע, יחולו עליו ההוראות לפי פרק זה לעניין חישוב התגמול כאילו היה עובד בעת שירותו בשירות הקבע, אף שלא התקיימו לגביו יחסי עבודה, זולת אם לטובתו הוא שחישוב התגמול ייעשה ללא התייחסות לשירות הקבע; לעניין זה, "שוחרר משירות קבע" - סיום שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, מכל סיבה שהיא, ובכלל זה פרישה משירות כהגדרתה בחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985.

275. תקנות נוספות ומשלימות

[127עג]

השר רשאי לקבוע הוראות נוספות ומשלימות בדבר חישוב שכר העבודה הרגיל, חישוב ההכנסה הממוצעת, חישוב ההכנסה של מי שהיה עובד עצמאי בחלק משנת המס וחישוב התקופה של רבע השנה לענין סעיף 273.

276. תשלום תגמול או תשלום על חשבון תגמול¹⁸

[127עד]

(א)

(1)¹⁹ מי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד וברבע השנה שקדם לשירותו עבד לפחות 75 ימים אצל מעביד אחד או במקום עבודה אחד, או מי ששכרו משתלם על בסיס של חודש או יותר, ישלם לו מעבידו תשלום על חשבון התגמול, בסכום השכר שהיה משולם לעובד אילולא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

(2)²⁰ התשלום כאמור בפסקה (1) ישולם לכל המאוחר ביום שבו היה משתלם שכרו אילולא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

(3)²¹ דין התשלום המגיע לעובד לפי סעיף קטן זה כדין שכר עבודה.

(ב) מי שבתכוף לפני שירותו במילואים לא היה עובד כאמור בסעיף קטן (א), ישלם לו המוסד את התגמול.

¹⁷ ס' 274ג - נוסף בתי' 255, ת"ת 1.6.25. עוד נקבע כי הוא יחול על תגמול המגיע בעד שירות מילואים שהחל ביום 7.10.23 או אחריו.

¹⁸ ס' 276 - הגדרת שוליים - בתי' 127, ת"ת 2.3.11, במקום "תשלום תגמול" בא הנוסח דלעיל.

¹⁹ ס' 276(א)(1) - בתי' 127, ת"ת 2.3.11, במקום הסייפא "את התגמול המגיע לוי" באה הסייפא המתחילה במילים "תשלום על חשבון התגמול...".

²⁰ ס' 276(א)(2) - בתי' 127, ת"ת 2.3.11, במקום "התגמול" בא "התשלום כאמור בפסקה (1)".

²¹ ס' 276(א)(3) - בתי' 127, ת"ת 2.3.11, במקום "התגמול" בא "התשלום".

(ג) בכלל 75 הימים, האמורים בסעיף קטן (א)(1), יובאו במנין גם ימים אלה :

(1) יום המנוחה השבועית או חג שאין עובדים בהם, אם על פי חוק ואם על פי הסכם או נוהג ;

(2) ימי היעדרות מהעבודה בשל חופשה שניתנה לעובד מאת מעבידו, בין בשכר ובין שלא בשכר ;

(3) ימי היעדרות מהעבודה בשל תאונה או מחלה ;

(4) ימי אבל במשפחה שמטעמי דת או נוהג לא עבד בהם העובד ;

(5) ימים אחרים שקבע השר.

(ד) השר רשאי לקבוע סוגי מקרים, שבהם ישולם התגמול לעובד במישרין מאת המוסד, על אף הוראות סעיף קטן (א).

(ב) המעביד יעביר לעובד את יתרת התגמול ; בסעיף זה, "יתרת התגמול" - ההפרש שבין התגמול שהועבר למעביד לפי סעיף קטן (א) ובין התשלום ששילם מעביד לעובד על חשבון התגמול לפי סעיף 276(א), למעט סכום ששילם לעובד עקב עבודתו או סכום שהיה משלם לו בין שהוסיף לעבוד ובין שנעדר מעבודתו.

277. קביעת תנאים ונסיבות לשיעור מוגדל של התגמול

[127ע"ה]

(א) על אף הוראות פרק זה רשאי השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, לקבוע נסיבות ותנאים שבהם ישולם התגמול בשיעור מוגדל לכלל המשרתים במילואים או לסוגים מהם, ללא הגבלה של זמן או לתקופה מוגבלת, וכן לקבוע את גובה השיעור המוגדל, מקורות מימונו וסדרי תשלומיו.

(ב) הורה שר הבטחון, לפי סעיף 278, כי שירות מילואים יהיה שירות חירום, תהא הסמכות להתקין תקנות לענין סעיף קטן (א) בידי שר הבטחון בהתייעצות עם השר ושר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה.

278. תשלום מקדמה ע"י צה"ל

[127ע"ו]

(א) הורה שר הבטחון כי שירות מילואים יהיה שירות חירום לענין פרק זה -

(1) ישלם אוצר המדינה על ידי צבא הגנה לישראל, לכל משרת במילואים או למי שהוא הורה, מקדמה בשיעור השווה לתגמול המזערי לכל יום שירות, על חשבון התגמול המגיע לו לפי פרק זה ; המקדמה תשולם במועד שהורה עליו שר הבטחון ;

(2) שר הבטחון רשאי, בהתייעצות עם השר ושר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, להורות על הגדלת שיעור התגמול המזערי לכלל המשרתים במילואים או לסוגים מהם.

(ב) הוראות לפי סעיף קטן (א) אינן טעונות פרסום ברשומות.

(ג) המעביד או המוסד, לפי הענין, ינכה את סכום המקדמה ששולם לפי סעיף קטן (א) מסכום התגמול המגיע למשרת במילואים לפי פרק זה.

279. תגמול בשירות נוסף במילואים

[127עז]

(א) אדם שהחל לשרת במילואים תוך תקופה שנקבעה לכך מסיום שירותו הקודם במילואים שבעדו קיבל תגמול לפי פרק זה, יראוהו, לענין חישוב התגמול בעד תקופת שירותו הנוסף, כממשיך בשירותו הקודם, זולת אם לטובתו הוא שחישוב התגמול ייעשה ללא התייחסות לשירותו הקודם.

(ב)²²

(1) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על שירות נוסף כמשמעותו באותו סעיף קטן שהחל בתקופת חירום כהגדרתה בסעיף 274ב (בסעיף קטן זה - תקופת החירום).

(2) על אף האמור בפסקה (1), מי ששירותו הראשון במילואים בתקופת החירום החל בתוך התקופה שנקבעה לפי סעיף קטן (א) מסיום שירותו הקודם במילואים, יחולו לגביו הוראות סעיף קטן (א); ואולם לענין שירות נוסף כאמור בפסקה (1) שהחל בתקופת החירום, אם עלתה הכנסתו המחושבת לפי סעיף 273(א) או (ב) על ההכנסה שהובאה בחשבון בחישוב התגמול שלו היה זכאי בשירות המילואים הראשון בתקופת החירום, יחולו לענין חישוב התגמול הוראות סעיף 274ב.

280. העברת תגמול באמצעות מעביד²³

[127עח]

(א) המוסד יעביר למעביד של עובד כאמור בסעיף 276(א), את סכום התגמול המגיע לעובד.

(ב) המעביד יעביר לעובד את יתרת התגמול; בסעיף זה, "יתרת התגמול" - ההפרש שבין התגמול שהועבר למעביד לפי סעיף קטן (א) ובין התשלום ששילם מעביד לעובד על חשבון התגמול לפי סעיף 276(א), למעט סכום ששילם לעובד עקב עבודתו או סכום שהיה משלם לו בין שהוסיף לעבוד ובין שנעדר מעבודתו.

(ג) דין יתרת התגמול כדין שכר עבודה, והמעביד יעבירו לעובד לכל המאוחר ביום שבו היה משתלם שכרו של העובד בעד החודש שבו הועבר התגמול למעביד כאמור בסעיף קטן (א).

281. ניכוי חוב

[127עט]

המוסד רשאי לנכות, מכל סכום שהוא צריך להחזיר למעביד לפי סעיף 280, חוב של דמי ביטוח המגיע ממנו למוסד.

282. הענקות

[127פ]

(א) המוסד רשאי, לאחר התייעצות עם הועדה לענין שירות מילואים האמורה בסעיף 16 ובאישור השר, ליתן הענקות -

22. בת' 253, ת"ת 1.5.25 סומן הטקסט המקורי של סעיף 279 כס"ק (א) ונוסף ס"ק (ב) בנוסח דלעיל.
23. ס' 280 - בנוסח המקורי: "המוסד יחזיר למעביד את התגמול שהמעביד שילם לעובדו לפי סעיף 276(א)".
בת' 127, ת"ת 2.3.11, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת: "חוק זה יחול על תגמול המגיע בעד ימי שירות מילואים לפי החוק העיקרי, לגבי תקופת שירות המילואים שחלה מיום תחילתו של חוק זה ואילך, אף אם החלה ערב תחילתו".

(1) לנערים עובדים עד גיל 18 שנים שנעדרו מעבודתם עקב השתתפותם בחינוך קדם-צבאי, הכל לפי כללים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה;

(2) לפיתוח שירותי רווחה למשרתים במילואים ובני משפחותיהם, לרבות ביצוע מחקרים ופעולות נסיוניות בקשר לכך.

(ב) סך כל ההענקות לשנה לפי סעיף קטן (א)(2) לא יעלה על 0.25% מאמדת הסכום השנתי הכולל של התגמולים שישולמו לפי פרק זה; שר הבטחון, בהתייעצות עם השר ושר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להגדיל את השיעור האמור עד 0.5%.

283. המשך תשלומים לקופות ולקרנות

[127פא]

מעביד ועובדיו, או מעביד בלבד, שנהגו לשלם תשלומים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה או לקופה או לקרן כיוצא באלה, יהיו המעביד והעובד הזכאי לתגמול לפי פרק זה, או המעביד בלבד, הכל לפי הענין, חייבים להמשיך לשלם תשלומים לאותה קופה או לאותה קרן בעד פרק הזמן שהעובד שירת במילואים, כאילו העובד לא שירת במילואים והוסיף לעבוד.

284. מימון

[127פא1]

(א) תגמולים והענקות לפי פרק זה, לרבות החזרים לפי סעיף 280 (להלן - התגמולים וההענקות), ישולמו, לזכאים, מאוצר המדינה במסגרת תקציב הבטחון, בהתאם להוראה שיעביר המוסד לתשלום מחשבון בנק שהממשלה הועידה לצורך זה.

(ב) אוצר המדינה ישפה את המוסד על ההוצאות המינהליות שלו הנובעות מביצוע פרק זה.

285. דיווח

[127פא2]

(א) המוסד ידווח למשרד הבטחון על מספר ימי המילואים וסכום התגמולים וההענקות בשל כל תקופה, החל במועד ולפי כללים שייקבעו בהסכם בין הממשלה למוסד; עד למועד שייקבע בהסכם האמור לדיווח ימסור המוסד למשרד הבטחון נתונים על תשלום תגמולי מילואים, לפי כללים שייקבעו בהסכם האמור.

(ב) הכללים לפי סעיף קטן (א) יובאו לידיעת ועדת הכספים של הכנסת.

286. שוטר, סוהר ואיש משמר הכנסת

[127פב]

(א) פרק זה לא יחול לגבי -

(1) שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה;

(2) סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי הסוהר;

(3)²⁴ איש משמר הכנסת כמשמעותו בחוק משכן הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968.

²⁴ ס' 286(א)(3) - בת' 73, ת"ת 17.6.04, במקום "בחק משכן הכנסת ורחבתו, התשכ"ח-1968" בא "בחק משכן

(ב) שוטר, סוהר ואיש משמר הכנסת, המשרתים במילואים, יהיו זכאים לקבל מאוצר המדינה, בעד כל יום שירותם במילואים, תשלום שלא יפחת מהתגמול שהיה מגיע להם אילו היו זכאים לתגמול לפי סעיף 271.

286א. מענק לבני זוג של משרתים במילואים - הוראת שעה²⁵

(א) מי שהוא תושב ישראל ומלאו לו 18 שנים ומתקיימים לגביו כל התנאים כמפורט להלן, זכאי למענק כאמור בסעיפים קטנים (ב) עד (ו):

(1) בתקופת שירות המילואים של בן זוגו או של הורהו האחר של ילדו הוא יצא לחופשה ללא תשלום לתקופה רצופה של 21 ימים לפחות;

(2) שירות המילואים של בן זוגו או של הורהו האחר של ילדו כאמור בפסקה (1) הוא לתקופה שלא תפחת מ-21 ימים;

(3) יש עימו ילד שטרם מלאו לו 14 שנים או תלמיד עם צרכים מיוחדים כהגדרתו בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988, או שהוא אומן כהגדרתו בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016, ובידו אישור מנחה אומנה כהגדרתו בחוק האמור המעיד כי בתקופה האמורה בפסקה (1) מתגורר אצלו ילד כאמור לפי אותו חוק;

(4) הוא היה עובד בתקופה של 6 חודשים מתוך 18 חודשים שבתכוף לפני החודש שבו חל מועד יציאתו לחופשה ללא תשלום;

(5) לא השתלמו לו דמי אבטלה לפי פרק ז' או דמי לידה לפי פרק ג' בעד אותו פרק זמן שבעדו הוא מקבל מענק לפי סעיף זה.

(ב) המענק לפי סעיף זה ישולם למי שמועד יציאתו לחופשה ללא תשלום כאמור בסעיף קטן (א)(1), חל בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ועד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024) (בסעיף זה - תקופת המענק), ולכל היותר פעם אחת.

(ג) המענק יהיה בשיעור של 70% מהכנסתו של הזכאי מעבודה, אך לא יותר מהסכום המרבי ליום, כשהוא מוכפל במספר הימים שבהם שהה בחופשה ללא תשלום בתקופת שירות המילואים של בן זוגו או של הורהו האחר של ילדו כאמור בסעיף קטן (א)(2), ולכל היותר בעד 30 ימים בתקופת המענק; לעניין זה -

"הכנסה מעבודה" - הכנסה מעבודה או מתגמול בתקופה של ששת החודשים הקלנדריים האחרונים שבעדם שולמו דמי ביטוח לפני מועד יציאתו לחופשה ללא תשלום, כשהיא מחולקת ב-180;

"הסכום המרבי ליום" - סכום השווה לסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30;

"תגמול" - כהגדרתו בסעיף 12(ג) לחוק הבטחת הכנסה.

(ד) לא יראו את המענק כהכנסה לעניין כל דין.

(ה) אוצר המדינה ישפה את המוסד, על פי דרישתו, על כל הוצאה שהוציא לביצוע התשלומים למענק לפי סעיף זה ועל החלק היחסי מההוצאות המינהליות של המוסד הנובע מביצוע המענקים לפי סעיף זה.

(ו) לא ישולם מענק לפי סעיף זה בעד פרק הזמן של 21 הימים שאחרי תום התקופה המזכה בתשלום דמי לידה לפי סימן ג' לפרק ג', למי שקיבל מענק מקרן הסיוע למשרתי המילואים

הכנסת, רחבתו ומשמר הכנסת, התשכ"ח-1968".
סעיף 286א - נוסף בת' 245, ת"ת 6.6.24. על אף תאריך התחילה הנ"ל, נקבע כי הסעיף יחול גם לגבי מי שהוצא לחופשה ללא תשלום מיום 7.10.23 ומתקיימות בו הוראות הסעיף החל מאותו מועד. על פי הוראת השעה - הסעיף יחול עד יום 31.12.24.

בעד אותה תקופה לפי סעיף 3.ז.6. להחלטת הממשלה מספר 1226 מיום כ"ו בטבת התשפ"ד
(7 בינואר 2024).

פרק י"ג : תגמולים למתנדבים [ט"ז]

287. מתנדב

[198ה]

לענין פרק זה, "מתנדב" - אחד מאלה :

(1) מי שפעל בהתנדבות, שלא בשכר, למען זולתו, על פי הפניה מאת משרד ממשלתי, המוסד, רשות מקומית, ההסתדרות הציונית העולמית או הסוכנות היהודית לארץ-ישראל או מאת גוף ציבורי אחר שאישר השר לפי כללים, מבחנים, תנאים וסייגים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה, ובלבד שהתנדבות מחוץ לישראל תוכר רק בסוגי מקרים שאישר השר בצו; לענין זה, "הפניה" - הפניה מוקדמת שנעשתה למטרות שיש בהן תועלת לאומית או ציבורית ונקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה, ובתנאים ובסייגים שנקבעו כאמור;

(2) מי שממלא, ללא שכר, חובת אבטחה לפי חיקוק, לרבות אימונים, סריקות, שמירה וכל פעולה אחרת הדרושה לביצוע האבטחה, שלא אגב שירותו לפי חוק שירות בטחון;

(3) מי שהושיט עזרה לזולתו לפי חובתו על פי דין;

(4) מי שעושה עבודה ציבורית או שירות לציבור לפי סימנים ב'1 או ד'1 לפרק ו' של חוק העונשין;

(5) מי שעשה בהתנדבות, שלא בשכר, פעולה להצלת חייו או רכושו של הזולת, לפי כללים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה, והמוסד הכיר בפעולתו לאחר מעשה;

(6) חבר מתנדב, שלא בשכר, של מגן דוד אדום בישראל;

(7) חבר מתנדב, שלא בשכר, של ארגון לעזרה ראשונה, למניעת נזקים לגוף או לרכוש או לטיפול בחולים או באנשים שאינם מסוגלים לטפל בעצמם, או חבר מתנדב, שלא בשכר, בארגון המטפל בקבורה, ובלבד שהשר אישר את הארגון בהודעה שפורסמה ברשומות;

(8) מתנדב כהגדרתו בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012, או מי שגויס לפי סעיף 24 לחוק האמור;

(9) משתתף המבצע שירות בקהילה במסגרת תכנית אישית שהוכנה לו לפי סעיף 42 בפרק ז' בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד-2004 (בפסקה זו - חוק המדיניות הכלכלית); לענין זה, "משתתף" - כהגדרתו בסעיף 37 ו"שירות בקהילה" - כמשמעותו בסעיף 44 בפרק ז' בחוק המדיניות הכלכלית;

(10) מי שמשרת בשירות אזרחי כהגדרתו בסעיף 6(א) לחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבה שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002;

(11) משרת בשירות לאומי-אזרחי;

(12) מתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית.

¹ ס' 287(8) - בנוסח המקורי:

"כבאי מתנדב כמשמעותו בסעיף 1 לחוק שירותי הכבאות, או מי שגויס לפי סעיף 24 לחוק האמור."

בת' 142, ת"ת 8.2.13, הוחלף לנוסח דלעיל.

² ס' 287(9) - נוסף בס"ח 1920, התשס"ד, עמ' 70 בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי הסעיף יכנס לתוקף במועד שיקבע בצו על פי סעיף 59 לחוק המתקן והוא יעמוד בתוקפו עד תום שלוש שנים מיום התחילה. עוד נקבע כי הסעיף יחול על פגיעה שאירעה למשתתף בתקופת תוקפו של התיקון.

³ ס' 287(10) - נוסף בת' 98, ת"ת 27.5.07, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלה לפי פרק י"ג לחוק ועל דמי ביטוח לפי הוראת פרק ט"ו לחוק המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

⁴ פסקה (11) בהגדרת "מתנדב" שבסעיף 287 נוספה בת' 152, ת"ת 19.3.14.

⁵ פסקת משנה 287(12) - נוספה בת' 194, ת"ת 1.4.18.

288. הגדרות

[198ה]

בפרק זה -

"תלויים" - כמשמעותם בסעיף 130;

"שכר" - שכר בעד עבודה שממנו מגיעים דמי ביטוח.

289. הזכאות לגמלאות

[198ו]

מתנדב שנפגע תוך כדי פעולת ההתנדבות ועקב פעולה זו, יחולו עליו ועל התלויים בו, לפי הענין, הוראות פרק ה' בשינויים המחוייבים; לענין זה יראו גם פגיעה שאירעה למתנדב בדרך למקום שבו מבוצעת פעולת ההתנדבות או בחזרה ממנו, אף שלא ממעונו או למעונו, כפגיעה לפי הפרק האמור, ובלבד שהתקיימו שאר התנאים כאמור בסעיף 81.

290. דרכי חישוב הגמלאות

[198ז]

(א) היה המתנדב עובד או עובד עצמאי ערב הפגיעה, יחושבו הגמלאות שישולמו לו או לתלויים בו לפי ההכנסה המשמשת בסיס לחישוב הגמלה לפי פרק ה', אך לא פחות ממחצית הסכום הבסיסי כפול שלוש (בסעיף זה - הכנסת המינימום); לא היה המתנדב עובד או עובד עצמאי ערב הפגיעה - יחושבו הגמלאות כאמור כאילו הכנסתו ברבע השנה שקדמה לפגיעה היתה הכנסת המינימום.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), לא יינתנו גמלאות בכסף בעד פרק הזמן שלפני הגיע המתנדב לגיל 14, ואילו לגבי פרק הזמן שבין גיל 14 לבין גיל 18 תחושב הגמלה בכסף לפי ההכנסה מעבודה או ממשלח יד או על פי הניתן לאדם המצוי בהכשרה מקצועית כאמור בסעיף 75(א)(3), הכל לפי הסכום הגבוה יותר.

(ג) נפטר המתנדב כתוצאה מהפגיעה, לא יהיו התלויים בו זכאים לגמלאות לפני המועד שבו היה מגיע הנפטר לגיל 14 אילו נשאר בחיים.

290א. גמלאות נוספות למתנדב שפעל שלא בשכר להצלת חיי הזולת⁶

(א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 289 -

(1) בן משפחתו של מתנדב שנפטר עקב הושטת עזרה לאדם אחר שנמצא לנגד עיניו בסכנה חמורה ומיידית לחייו, לשלמות גופו או לבריאותו עקב אירוע פתאומי זכאי למענקים, לתגמולים או להטבות כפי שיקבע השר, אף אם אינו זכאי לגמלאות אחרות לפי פרק זה, והשר רשאי לקבוע תנאים לזכאות;

⁶ ס' 290(א) - בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "ממחצית השכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר" בא "ממחצית הסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁷ ס' 290 - נוסף בת' 222, ת"ת 6.1.21. בהוראות התחולה נקבע כי הסעיף יחול גם לגבי אדם שנפטר או נפגע בנסיבות האמורות בסעיף 290 בתקופה שמיום 1.1.18 ועד ערב תאריך התחילה האמור, אולם לא יהיה אדם זכאי למענקים, לתגמולים ולהטבות מכוח הסעיף בעד תקופה שקדמה ליום התחילה האמור. עוד נקבע כי תקנות ראשונות לפי סעיף 290(א)(1) יובאו לאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת עד יום 31.12.21.

(2) השר רשאי לקבוע כללים לזכאות למענקים, לתגמולים או להטבות למתנדב שנפגע עקב הושטת עזרה כאמור בפסקה (1).

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע כי על אף האמור בכל דין, תשלומים שייקבעו מכוחן לא ייחשבו הכנסה לעניינים שיקבע ולא יחולו על התשלומים הוראות סעיפים 320 ו-321, כולן או חלקן, ורשאי הוא לקבוע הוראות שונות לגבי תשלומים שונים ולגבי בני משפחה שונים.

(ג) תקנות לפי סעיף זה ייקבעו בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה.

(ד) בסעיף זה -

"בן משפחה" - הורה, וכן קרובי משפחה נוספים שיקבע השר בתקנות;

"מתנדב" - כמשמעותו בסעיף 287(5).

291. מימון

[198ח]

אוצר המדינה ישפה את המוסד, על פי דרישתו, בשל כל הוצאה שהוציא למתן גמלאות לפי פרק זה ובשל החלק היחסי מההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מביצוע הוראות פרק זה.

292. העברת כספים לאוצר המדינה

[198ט]

זכה המוסד בפיצויים לפי הוראות סימן ד' לפרק י"ד כשהנפגע היה מתנדב, יועבר סכום הפיצויים לאוצר המדינה.

293. ארגונים מאושרים

[התשל"ו 37(א)]

הארגונים המנויים בלוח י"ד ייחשבו כארגונים מאושרים לפי סעיף 287(7).

294. זכאים ישנים

[התשל"ו 37(ב)]

הוראות פרק זה יחולו גם על מי שערב ביטול החיקוקים המנויים בלוח ט"ו היו זכאים לפיהם ולולא בוטלו היו ממשיכים להיות זכאים לפיהם.

295. פיצויים בשל פגיעת מתנדב

[התשל"ו 38]

שר האוצר, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, יתקין תקנות בענין תשלום פיצויים מאת אוצר המדינה למי שנפגע או שניזוק, או לתלויים בו, מעוולה שנעשתה בידי מתנדב תוך כדי פעולת ההתנדבות ועקב פעולה זו ואין לו זכות לפיצויים מאדם אחר זולת המתנדב; בסעיף זה, "עוולה" ו"תלויים" - כמשמעותם בפקודת הנזיקין.

פרק י"ג: תגמולים לנפגעי כוחות הביטחון¹

295א. הזכאות לגמלאות²

(א) בפרק זה -

"חבלת שירות", "חייל בשירות קבע", "מחלה" ו"מחלת שירות" - כהגדרתם בחוקי השיקום, לפי העניין;

"חוקי השיקום" - חוק הנכים וחוק משפחות חיילים, לפי העניין;

"פגיעה מזכה לפי חוקי השיקום" - חבלה, מחלה או החמרת מחלה, כמשמעותן בחוקי שיקום, שבשלהן מוכר חייל בשירות קבע כנכה או כנספה לפי חוקי השיקום.

(ב) על אף האמור בסעיף 75, הוראות פרק ה' וכן הוראות סעיפים 296 עד 298, 301 עד 304, 306, 308 עד 312, 315 עד 318, 320 עד 322, 324, 325 עד 333, 333א, 385 ו-386 יחולו, בשינויים המחויבים, על שוטר כהגדרתו בחוק המשטרה, סוהר כהגדרתו בחוק שירות בתי הסוהר ועובד שירותי הביטחון כהגדרתו בסעיף 63א לחוק שירות המדינה, וכן על חייל בשירות קבע (בפרק זה - משרת כוחות הביטחון), אם הפגיעה שאירעה להם, תוך כדי השירות ועקב השירות, אינה פגיעה מזכה לפי חוקי השיקום ואינה החמרה של פגיעה כאמור שהוכרה, וכן על התלויים בכל אחד מאלה, שנפטרו; ואולם לא ישולמו גמלאות בעין כמשמעותן בסימן ג' לפרק ה' ודמי פגיעה כמשמעותם בסימן ד' לאותו פרק לחייל בשירות קבע כל עוד הוא בשירות כאמור.

(ג) על אף הוראות כל דין, לצורך קביעת זכאות לגמלה לפי פרק זה, יראו במשרת כוחות הביטחון כמבוטח שהוא עובד כאמור בסעיף 175(1), ולעניין חייל בשירות קבע - אף שאין מתקיימים לגביו יחסי עבודה, ויראו את השירות כאמור כעבודה.

(ד) לצורך חישוב זכאות לגמלה לפי פרק זה למשרת כוחות הביטחון, שכר העבודה הרגיל לא יפחת מגובה התגמול המזערי כהגדרתו בסעיף 270.

(ה) סבר המוסד כי משרת כוחות הביטחון או התלוי בו, שהגיש תביעה לפי פרק זה, עשוי להיות זכאי בשל אותה פגיעה להכרה לפי חוקי השיקום, יערוך המוסד בירור עם קצין תגמולים שמונה לפי חוקי השיקום (בפרק זה - קצין תגמולים) וישהה את החלטתו עד לסיום הבירור.

(ו) הוגשה תביעה למוסד לפי פרק זה, והוגשה גם תביעה בשל אותה פגיעה לפי חוקי השיקום, לא יבחן המוסד את התביעה עד לקבלת החלטה חלוטה של קצין תגמולים בתביעה לפי חוקי השיקום, ואם הוגש ערעור על החלטת קצין התגמולים, עד לקבלת החלטה חלוטה בערעור; לעניין זה, "החלטה חלוטה" - החלטה, לרבות פסק דין, שאין עליהם ערעור עוד.

(ז) הוגשה תביעה למוסד לפי פרק זה, לאחר שניתנה החלטה של קצין תגמולים בתביעה בשל אותה פגיעה שהוגשה לפי חוקי השיקום או לאחר שניתנה החלטה בערעור על החלטת קצין התגמולים בתביעה כאמור, יחולו הוראות אלה:

(1) נדחו התביעה או הערעור מהטעם שהחבלה אינה חבלת שירות או שהמחלה אינה מחלת שירות, לא תימנה לעניין סעיף 296 התקופה שממועד הגשת התביעה לקצין התגמולים עד מועד מתן החלטת קצין התגמולים או מועד ההחלטה בערעור, לפי העניין;

(2) אושרה התביעה או נדחתה התביעה מכל טעם אחר, לא תקום עילה לתביעה לפי פרק זה; הוראת פסקה זו לא תחול על תביעה שנדחתה מחמת התיישנות לפי סעיף 26 לחוק משפחות חיילים, או שנדחתה מחמת התיישנות לפי סעיף 32 לחוק הנכים על אף קיומה של חבלה רשומה כמשמעותה בסעיף 32 א לאותו חוק.

¹ . פרק י"ג (סעיפים 295א עד 295ג) נוסף בת' 185, ת"ת 27.4.17. ראו הוראות תחולה, תחילה ומעבר בהערות המבוא.

² . סעיף 295א נוסף בת' 185, ת"ת 27.4.17. ראו הוראות תחולה, תחילה ומעבר בהערות המבוא.

ח) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (ה) עד (ז), אושרה תביעה לפי פרק זה, לא תקום עילה לתביעה לפי חוקי השיקום.

295ב. מסירת מידע לשם החלטה בתביעה³

(א) גוף שאליו משתייך משרת כוחות הביטחון שהוא או התלוי בו הגישו תביעה לפי פרק זה ימסור לעובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך (בסעיף זה - עובד מוסמך), לפי בקשתו, כל מידע הנדרש לשם החלטה בתביעה לפי פרק זה, לרבות תיקו הרפואי של אותו משרת כוחות הביטחון, והכול במידה הנדרשת לשם כך.

(ב) משרד הביטחון ימסור לעובד מוסמך, לפי בקשתו, מידע בדבר תביעה באותו עניין, לגבי משרת כוחות הביטחון כאמור בסעיף קטן (א), שהוגשה לקצין תגמולים, וכן את חומרי הבדיקה שנאספו לעניין אותה תביעה וההחלטות שניתנו בה.

(ג) מידע כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יימסר למוסד בתוך 21 ימי עבודה מהמועד שבו ביקש העובד המוסמך את המידע, ויכול שיימסר כמסר אלקטרוני, כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

(ד) המוסד לא יעשה כל שימוש במידע שנמסר לפי סעיף זה אלא לשם החלטה בתביעה לפי פרק זה, ולא יעבירו לאחר.

(ה)⁴ השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן מסירת המידע ואבטחתו בעת המסירה; לא נקבעו הוראות כאמור, יחולו לעניין זה, בשינויים המחויבים, הוראות שנקבעו לפי סעיף 23 ז לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לעניין אבטחת מידע, נוהל מסירה וטיפול במידע אישי עודף.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 384 או מהוראות כל דין אחר.

295ג. מימון⁵

(א) אוצר המדינה, במסגרת תקציב הגוף שאליו משתייך משרת כוחות הביטחון, ישפה את המוסד בשל כל הוצאה שהוציא לתשלום גמלאות לפי פרק זה ובשל החלק היחסי מההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מביצוע הוראות פרק זה.

(ב) סכומי השיפוי כאמור בסעיף קטן (א) ויתרת זכות או חובה בשל יישום הוראות פרק זה, ינוהלו בחשבון נפרד, והוראת סעיף 28(ב) לא תחול לגביהם.

³ . סעיף 295ב נוסף בת' 185, ת"ת 27.4.17. ראו הוראות תחולה, תחילה ומעבר בהערות המבוא.

⁴ . סעיף 295ב(ה) – בת' 249, ת"ת 14.8.25, הוחלפו המילים "במידע עודף" במילים "במידע אישי עודף".

⁵ . סעיף 295ג נוסף בת' 185, ת"ת 27.4.17. ראו הוראות תחולה, תחילה ומעבר בהערות המבוא.

פרק י"ג: 2: תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או נעדר – הוראת שעה¹

סימן א': תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או נעדר²

295ד. הגדרות - סימן א'³

בסימן זה -

"הכנסה" - כמשמעותה בסעיף 345 ;

"ההכרזה על מצב מיוחד בעורף" - ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ;

"חטוף או נעדר" - מי שנקבע לפי סעיף 3 לחוק תגמולים לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולת איבה, התשפ"ד-2023 כי הוא חטוף או נעדר כתוצאה מפעולות האיבה או פעולות המלחמה, וכל עוד הוא לא שוחרר או אותר ולא נפטר ;

"פעולות האיבה או פעולות המלחמה" - פעולות האיבה או פעולות המלחמה, שאירעו בתקופה שמיום ההכרזה על מצב מיוחד בעורף עד תום תקופת תוקפה של ההכרזה האמורה או עד תום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המאוחר ;

"הפעולות הצבאיות המשמעותיות" - הפעולות הצבאיות המשמעותיות שעליהן החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023) ;

"קופת גמל לקצבה" - כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לרבות ביטוחים שבהם מבוטחים עמיתים בקופת הגמל לקצבה כאמור בסעיף 16(ד)(6) לחוק האמור, לפי תוכנית ביטוח שהתיר הממונה כהגדרתו באותו חוק, הכלולה בקופת הגמל לקצבה או הנמכרת אגב מכירתה ;

"שכר העבודה" - הגבוה מבין אלה :

(1) ממוצע השכר שבעדו המעסיק ביצע הפקדות לקופת הגמל לקצבה ב־12 החודשים הרצופים האחרונים שקדמו למועד החטיפה, למועד תחילת ההיעדרות או למועד סיום ההעסקה כאמור בסעיף 1295, לפי המוקדם, ואם העובד הועסק אצל אותו מעסיק פחות מ־12 חודשים רצופים, יהיה שכר העבודה ממוצע השכר כאמור בתקופת העסקתו ;

(2) ממוצע השכר שבעדו המעסיק ביצע הפקדות לקופת הגמל לקצבה בשלושת החודשים הרצופים האחרונים שקדמו למועד החטיפה, למועד תחילת ההיעדרות או למועד סיום ההעסקה כאמור בסעיף 1295, לפי המוקדם, ואם העובד הועסק אצל אותו מעסיק פחות משלושה חודשים רצופים, יהיה שכר העבודה ממוצע השכר כאמור בתקופת העסקתו.

295ה. המשך תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או נעדר שהוא עובד

(א) מעסיק של עובד חטוף או נעדר, שהוא בלבד או שהוא והעובד נהגו לשלם תשלומים לקופת גמל לקצבה, ישלם את התשלומים שעליו לשלם וכן את התשלומים שעל העובד לשלם לאותה קופת גמל לקצבה בעד התקופה שבה העובד חטוף או נעדר, לשם הבטחת זכויות העובד בקופת הגמל לקצבה, והכול בשיעורים ולפי שכר העבודה שהיה משולם לו אילו הוסיף לעבוד באותה תקופה.

¹ פרק י"ג (סעיפים 295ד עד 295יב) נוסף בת' 241, ת"ת 7.10.23.

² כותרת סימן א' נוספה בת' 248, ת"ת 30.7.24.

³ בת' 248 שונתה הכותרת מ"הגדרות" - פרק י"ג" לכותרת דלעיל וברישא של הסעיף, שונתה התייחסות מ"פרק" ל"סימן".

(ב) המעסיק ידווח למוסד על התשלומים שביצע, באופן שעליו יורה המוסד ויפורסם באתר המוסד.

(ג) אוצר המדינה, באמצעות המוסד, יעביר למעסיק שיפוי על התשלומים ששילם לפי סעיף זה, ובלבד שלא ניתן מימון לתשלומים אלה ממקור אחר, אולם המעסיק לא יהיה זכאי לשיפוי על תשלומים ששילם כאמור כפיצוי הלנת שכר לפי סעיף 19א לחוק הגנת השכר.

295. תשלומים לקופת גמל לקצבה לשם שמירת זכויות של חטוף או נעדר שהיה עובד והעסקתו הסתיימה

חטוף או נעדר שהעסקתו כעובד הסתיימה בחמשת החודשים שקדמו למועד החטיפה או למועד תחילת ההיעדרות או שהעסקתו הסתיימה אחרי מועד כאמור, יעביר אוצר המדינה, באמצעות המוסד, את התשלומים שהמעסיק או המעסיק והעובד נהגו לשלם לקופת גמל לקצבה, לאותה קופת גמל לקצבה, בעד התקופה שבה היה חטוף או נעדר, לשם הבטחת זכויותיו בקופת הגמל לקצבה, והכול בשיעורים ולפי שכר העבודה ששולם לו לאחרונה לפני מועד סיום העסקתו, ושהיה משולם לו אילו הוסיף לעבוד באותה תקופה.

295ז. המשך תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או נעדר שהוא עצמאי

בעד עצמאי שהפקיד תשלומים לקופת גמל לקצבה בשנה שקדמה למועד שבו היה לחטוף או לנעדר, יעביר אוצר המדינה, באמצעות המוסד, תשלומים לאותה קופת גמל לקצבה, בעד התקופה שבה היה העצמאי חטוף או נעדר, לשם הבטחת זכויותיו בקופת הגמל לקצבה, והכול לפי הכנסתו שבעדה שולמו דמי ביטוח ברבעון שקדם למועד החטיפה או למועד תחילת ההיעדרות; בסעיף זה, "עצמאי" - כהגדרתו בסעיף 2 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016.

295ח. השבת תשלומים

שילם מעסיק או המוסד תשלום לקופת גמל לקצבה לפי סעיף 295ה, 295ז או 295ז, והתברר לאחר מכן כי חל מקרה ביטוח לפני המועד שבו היה עליו לבצע את אותו תשלום, תשיב קופת הגמל למוסד את סכום התשלום כאמור ששולם לה, בערכו הנקוב כפי שהיה במועד ששולם.

295ט. סייג לתחולה

הוראות סעיפים 295ה ו-295ז לא יחולו על עובד שחל לגביו, בזמן שהיה חטוף או נעדר, הסדר אחר, מיטיב, לפי דין או הסכם להבטחת המשך הזכויות הפנסיוניות שהיו מגיעות לו אילו הוסיף לעבוד באותה תקופה.

295י. הוראות שונות - סימן א'⁴

(א) חברה מנהלת של קופת גמל לקצבה תדווח למוסד את הנתונים הדרושים לו לשם ביצוע התשלומים כאמור בסעיפים 295ז ו-295ז, באופן שעליו יורה המוסד ויפורסם באתר המוסד.

(ב) לעניין פקודת מס הכנסה, במועד ההפקדה לקופת הגמל לקצבה לא יראו תשלומים ששולמו לפי סעיף 295ה, 295ז או 295ז, לקופת הגמל לקצבה על שם החטוף או הנעדר, כהכנסה בידו, ועל תשלומים לפי סעיף 295ה לא יחולו הוראות סעיף 3(ה)3(1) ו-1(א) לפקודת מס הכנסה.

⁴ . בת' 248 שונתה כותרת הסעיף מ"הוראות שונות - פרק י"ג" לכותרת דלעיל.

סימן ב': תגמול מיוחד חלף שכר לחטופים ולנעדרים⁵

1.295. הגדרות – סימן ב'

בסימן זה –

"הכנסה" - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח בהתאם להוראות סימן ב' בפרק ט"ו ;
"חטוף או נעדר" - כהגדרתו בסימן א', ובלבד שביום ח' באדר ב' התשפ"ד (18 במרץ 2024) היה חטוף או נעדר ;
"התגמול המזערי" - סך של 7,328 שקלים חדשים, ולגבי חטוף או נעדר שהוא הורה לילד - סך של 9,503 שקלים חדשים, והכול כשהוא מחולק ב־30 ; הסכומים יעודכנו לפי סעיף 6י295 ;
"התגמול המרבי" - סכום השווה לסכום הבסיסי כאמור בפסקה (3) להגדרה "הסכום הבסיסי" שבסעיף 1, כפול 5, כשהוא מחולק ב־30 ;
"תקופת הזכאות" - התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (6 באוקטובר 2023) עד יום כ"ה בתשרי התשפ"ז (7 באוקטובר 2026), או מועד מאוחר יותר כפי שנקבע בצו לפי סעיף 295ב(ב), אם נקבע.

2.295. הזכאות לתגמול מיוחד חלף שכר לחטוף או לנעדר

(א) בעד חטוף או נעדר שביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) מלאו לו 18 שנים, ישולם תגמול מיוחד חלף שכר (בסימן זה - תגמול מיוחד), בתקופת הזכאות.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הזכאות לתגמול מיוחד לפי סעיף קטן (א) לגבי מי שנספה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) וגופתו נחטפה או לגבי חטוף שנספה בהיותו חטוף, תהיה עד למועד שבו נקבע לגביו כי הוא נספה לעניין חוק נפגעי פעולות איבה.

3.295. סכום התגמול המיוחד

(א) סכום התגמול המיוחד ליום לחטוף או לנעדר, יהיה למי שבתכוף למועד שקדם לחטיפה או להיעדרות היה אחד מהמפורטים להלן, לפי העניין, כמפורט לצידו :
(1) עובד שעבד 60 ימים או יותר בחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר 2023 - סכום ההכנסה בעד החודשים האמורים כשהוא מחולק ב־90 ;
(2) עובד שעבד פחות מ־60 ימים בחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר 2023 - סכום ההכנסה בעד שלושה חודשים מתוך החודשים אפריל עד ספטמבר 2023, שבהם הכנסתו הייתה הגבוהה ביותר, כשהוא מחולק ב־90 ;
(3) עובד עצמאי - סכום ההכנסה בעד חודשים יולי, אוגוסט וספטמבר 2023 או ברבע שנה בשנת 2022, לפי הגבוהה, כשהוא מחולק ב־90 ;
(4) הן עובד והן עובד עצמאי - בהתאם להוראות פסקאות (1) עד (3), לפי העניין, לגבי ההכנסה הנוגעת לאותה פסקה ;
(5) לא עובד ולא עצמאי - התגמול המזערי.
(ב) סכום התגמול המיוחד ליום לא יפחת מהתגמול המזערי ולא יעלה על התגמול המרבי.
(ג) חישוב סכום ההכנסה כאמור בסעיף קטן (א) ייעשה בהסתמך על נתונים שבמאגרי המידע של המוסד.

⁵ . בת' 248 נוספה כותרת סימן ב' והסעיפים 1.295 – 6.295. על פי הוראות המעבר בתיקון - יראו את התשלומים ששולמו לפני יום 30.7.2024 בעד חטוף או נעדר לפי הסכם בדבר מתן תגמול מיוחד חלף שכר לחטופים ולנעדרים - מלחמת חרבות ברזל, מכוח סעיף 9 לחוק, או לפי החלטת הממשלה מספר 1379 מיום 4.2.2024, כאילו שולמו על חשבון הזכויות המגיעות בעד חטוף או נעדר לפי חוק זה.

4.295. סייג לתחולה

הוראות סימן זה לא יחולו על חטוף או על נעדר שהוא חייל כהגדרתו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, או מכוחות הביטחון כהגדרתם בחוק מימון הוצאות למשפחות שבויים, חטופים ונעדרים, התשס"ח-2008.

5.295. הוראות מיוחדות

(א) התגמול המיוחד יועבר אחת לחודש בתקופת הזכאות לחשבון הבנק שפקיד תביעות סבר כי הוא חשבון בנק פעיל של החטוף או הנעדר, בשים לב, בין השאר, לאלה:

(1) חשבון הבנק הוא החשבון שאליו שולמו גמלאות על ידי המוסד בתקופה של 12 החודשים שקדמו למועד החטיפה או למועד תחילת ההיעדרות;

(2) לפי מידע שקיבל המוסד מתאגיד בנקאי או מבנק הדואר, חשבון הבנק הוא החשבון שאליו שולמה המשכורת של החטוף או הנעדר, או שממנו נגבות ההוצאות השוטפות שלו; לעניין זה -

"בנק הדואר" - החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה את השירותים הכספיים כהגדרתם באותו חוק מטעם החברה הבת כמשמעותה בסעיף 88א לחוק האמור;

"תאגיד בנקאי" - תאגיד בנקאי שהוא בעל רישיון בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לעניין חטוף או נעדר שאינו תושב ישראל ואין לו חשבון בנק כאמור בסעיף קטן (א), יועבר התגמול המיוחד לחשבון בנק כמפורט להלן:

(1) אם הוא אינו עובד זר - לחשבון הבנק של מי שהוא בן זוגו, ובאין בן זוג - לילדיו בחלקים שווים, ובאין ילדים - להוריו בחלקים שווים; בסעיף קטן זה, "עובד זר" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991;

(2) אם הוא עובד זר - לחשבון הבנק שאליו העביר לו מעסיקו את המשכורת בתכוף לפני חטיפתו או לפני מועד תחילת היעדרותו, ובאין חשבון כאמור - לחשבון כאמור בפסקה (1).

(ג) לעניין כל דין, יראו את התגמול המיוחד כאילו הוא תגמול הניתן לנפגע לפי חוק נפגעי פעולות איבה, ולא יראו אותו כהכנסה

6.295. עדכון התגמול המזערי

הסכומים האמורים בהגדרה "התגמול המזערי" יעודכנו לפי הוראות סעיף 49 לחוק הנכים.

סימן ג': הוראות שונות⁶

295א. שיפוי המוסד⁷

אוצר המדינה ישפה את המוסד, על פי דרישתו, על כל הוצאה שהוציא לביצוע התשלומים והתגמולים לפי פרק זה ועל החלק היחסי מההוצאות המינהליות של המוסד הנובע מביצוע פרק זה.

⁶ . כותרת סימן ג' בנוסח דלעיל נוספה בת' 248.

⁷ . בת' 248, ת"ת 30.7.24, בס' 295א נוספה אחרי המילה "התשלומים" - המילה "והתגמולים".

(א) סימן א' יעמוד בתוקפו שנתיים מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023); השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את תוקפו של סימן א' בתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על 12 חודשים.

(ב) סימן ב' יעמוד בתוקפו שלוש שנים מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023); השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את תוקפו של סימן ב' ושל תקופת הזכאות כהגדרתה בסעיף 1295 בתקופות נוספות שלא יעלו על שנה כל אחת.

⁸ . בת' 295 יב סומן הסעיף המקורי כ-(א) ובו, בכל מקום, הוחלפו המילים "פרק זה" במילים "סימן א'", וכן נוסף סעיף קטן (ב).

פרק י"ד : גמלאות - הוראות כלליות
[ז']

סימן א' : תביעות

296. מועד לתביעת גמלת כסף והתקופה שבעדה תשולם:

[128]

(א)² כל תביעה לגמלת כסף תוגש למוסד תוך שנים עשר חודשים מהיום שבו נוצרה עילת התביעה.

(ב)³

(1) הוגשה התביעה אחרי המועד האמור בסעיף קטן (א), וקבע המוסד כי התובע זכאי לגמלה בעד תקופה שקדמה להגשת התביעה, תשולם לו הגמלה שהוא זכאי לה, ובלבד שלא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 12 חודשים שקדמו בתכוף לפני החודש שבו הוגשה התביעה כאמור; היתה התביעה שהוגשה כאמור, למענק או לגמלה אחרת שאינה משתלמת בעד תקופה מסוימת, ישולמו המענק או הגמלה האמורים, בתנאי שבחודש שבו הוגשה התביעה למוסד טרם חלפו 18 חודשים מהחודש שבו נוצרו התנאים המזכים בגמלה.

(2)⁴ על אף האמור בפסקה (1), לעניין קצבת אזרח ותיק - לא תשולם גמלה בעד תקופה העולה על 48 חודשים שקדמו בתכוף לפני החודש שבו הוגשה התביעה, ומתוך אותה תקופה לא תשולם קצבת אזרח ותיק שהזכאות לה מותנית בהכנסת המבוטח לפי הוראות סעיף 245, ככל שהוא זכאי לה, בעד תקופה העולה על 12 חודשים.

(ב1)⁵. (בוטל).

(ג)⁶ לענין סעיף זה, יראו את המועד הנקוב לצד כל אחת מהגמלאות המפורטות להלן, כמועד שבו הוגשה התביעה לאותה גמלה:

(1)⁷ בוטל;

¹ סי' 296 (כותרת) - בת' 19, ת"ת 1.6.98, נוספה הסייפא "והתקופה שבעדה תשולם".

² סי' 296 (א) - בת' 19, ת"ת 1.6.98 - ר' הערות מבוא, סומן סעיף 296 המקורי כ-296(א), אחרי "לגמלת כסף תוגש" בא "למוסד" וכן נמחקה הסייפא "אולם רשאי המוסד ליתן גמלה, כולה או מקצתה, אף אם נתבעה אחרי המועד האמור".

³ סי' 296 (ב) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל, ר' הערות מבוא לת' 19.

⁴ בת' 60, ת"ת 1.1.03, במקום "העולה על 48 חודשים" בא "העולה על 12 חודשים" ובמקום "טרם חלפו 48 חודשים" בא "טרם חלפו 18 חודשים". ר' הערות מבוא לת' 60.

בת' 133, ת"ת 1.2.12 סעיף קטן (ב) סומן כ-(ב1).

⁴ סי' 296 (ב)2 - נוסף בת' 133, ת"ת 1.2.12, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תביעה שהוגשה במהלך 48 החודשים שקדמו ליום התחילה או לאחרי.

בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף בשני מקומות הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

⁵ סי' 296(ב1) - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח הבא:

"על אף הוראות סעיף קטן (ב), נרשם ילד במרשם האוכלוסין, לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, לאחר שחלפו 30 ימים מיום לידתו, לא תשולם בעדו קצבה לפי פרק ד' בעד תקופה העולה על 3 חודשים שקדמו בתכוף לפני החודש שבו הוגשה התביעה".

ר' הערות מבוא לת' 60.

בת' 207, ת"ת 1.7.18 בוטל ס"ק זה. הוראות התחילה והתחולה קובעות כי הביטול יחול על מבוטח כהגדרתו בסעיף 65 לחוק שהתקיימו בו תנאי הזכאות לקצבת ילדים לפי הוראות סימן ב' לפרק ד' לחוק מיום התחילה ואילך.

⁶ סי' 296(ג) - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל, ר' הערות מבוא לת' 19.

⁷ סי' 296(ג)1 - בת' 91, ת"ת 23.1.07, נמחקה הפסקה שנוסחה היה: "במענק לימודים לשנת לימודים פלונית, המשתלם לפי סעיף 74 - ה-1 באוגוסט שבתכוף לפני שנת הלימודים שבתחילתה זכאי ההורה היחיד למענק". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי מענק לימודים המשתלם בעד שנת הלימודים התשס"ח ואילך.

- (2) במענק לאלמנה ולאלמן לפי סעיף 133(א) או 255(א) -ה-1 בחודש שלאחר הפסקת תשלום הקצבה ;
- (3) במענק לאלמנה ולאלמן לפי סעיפים 135(א) ו-255(ב) ו-135(ג) -ה-1 בחודש שלאחר החודש שבו חזרו ונישאו או ה-1 בחודש שבתכוף לאחר תום שנתיים מיום הנישואין מחדש, לפי הענין ;
- (4) במענק ליתום לפי סעיפים 143 או 254 -ה-1 בחודש שבו הגיע הילד - לגיל 13 לבן, ולגיל 12 לבת ;
- (5) במענק פטירה לפי סעיף 310 -ה-1 בחודש שבו אירעה הפטירה ;
- (6) בתגמול לפי פרק י"ב -ה-1 בחודש שלאחר החודש שבו חל שירות המילואים.

297. הגשת תביעות*

[129]

השר יקבע הוראות בדבר הגשת תביעה לגמלה ודרכי הוכחתה.

297א. גמלה בתוספת הפרשי הצמדה*

(א) בסעיף זה -

"חודש לתשלום" - אחד מאלה, לפי הענין :

- (1) בגמלה המשתלמת בעד תקופת מסוימת - החודש שבעדו או שבעד חלק ממנו משולמת הגמלה ;
- (2) במענק או בגמלה אחרת שאינה משולמת בעד תקופה מסוימת - החודש שבו נוצרו התנאים המזכים בגמלה ;
- (3) בגמלה המשולמת לפי פרק ח' - החודש שבו הוגשה התביעה למוסד ;
- "מועד תשלום" - החודש שבו משולמת הגמלה.
- (ב) גמלה, המשולמת במועד תשלום שחל לאחר שחלף חודש קלנדרי מלא מהחודש לתשלום, תעודכן בשיעור שבו עלה המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד התשלום, לעומת המדד שפורסם בחודש לתשלום.
- (ג) חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, לא יחול על גמלה המשולמת לפי חוק זה.

297ב. ניכוי מקדמה או תשלום אחר¹⁰

משולמת גמלה, ולפני תשלומה שולמו על חשבון אותה גמלה מקדמה או תשלום אחר שיש לנכות מהגמלה (בסעיף זה - מקדמה), תנוכה המקדמה, אם חלף חודש קלנדרי מלא מהחודש שבו שולמה המקדמה, כשהיא מעודכנת בשיעור שבו עלה המדד שפורסם לאחרונה לפני החודש שבו מבוצע הניכוי לעומת המדד שפורסם לאחרונה בחודש שבו שולמה המקדמה, ולגבי ניכוי לפי סעיף 114 - לעומת המדד שפורסם לאחרונה בחודש שבו נעשה הנכה זכאי לקצבה.

⁸ ס' 297 - ר' תקנות הביטוח הלאומי (הגשת תביעה לגמלה ואופן תשלומה), התשנ"ח-1998.

⁹ ס' 297א - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 19.

¹⁰ ס' 297ב - נוסף בת' 19, ת"ת 1.6.98, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 19.

בת' 74, ת"ת 1.8.04, במקום "לפני החודש שבו שולמה המקדמה" בא "בחודש שבו שולמה המקדמה" ובמקום "לפני החודש שבו נעשה" בא "בחודש שבו נעשה". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על ניכוי המבוצע ביום התחילה או לאחריו.

298. החלטת המוסד בתביעות

[130]

- (א) כל תביעה לגמלה שהוגשה למוסד תתברר בידי עובד המוסד שהסמיכה לכך המינהלה (להלן - פקיד תביעות), והוא יחליט אם תינתן הגמלה ובאיזו מידה תינתן.
- (א1)¹¹ השר יקבע, באישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת, כללים והוראות לענין משך הזמן המרבי שבו על פקיד תביעות להחליט, בתביעה לדמי פגיעה כמשמעותם בסעיף 92.
- (ב) המוסד יקבע בהוראות לעובדיו באילו ענינים יחליט פקיד תביעות על דעת עצמו ובאילו יזדקק לאישור הממונים עליו.

299. ועדת תביעות

[131]

ליד כל סניף של המוסד תוקם ועדת תביעות אשר לחוות דעתה רשאי פקיד תביעות להביא כל תביעה, וחייב הוא להביא כל תביעה שהחליט בה אם דרש זאת התובע.

300. הרכב ועדת התביעות

[133]

- (א) המועצה תמנה את חברי ועדת התביעות.
- (ב) ועדת התביעות תפעל בשלושה, אולם אם נעדר אחד מהם לא תיפגע מכך כשרות פעולותיה.
- (ג) מנהל סניף המוסד שליחו הוקמה ועדת תביעות יקבע את התור שלפיו יכהנו חברי ועדת התביעות.

301. בדיקות רפואיות

[134]

- (א) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר בדיקות רפואיות של אדם התובע גמלה, או של אדם שמכוחו או בקשר אליו נתבעת או משתלמת גמלה, וכן בדבר דינו של מי שלא קיים חובה שהוטלה עליו לפי סעיף זה.
- (ב) הוצאות בדיקה רפואית לפי סעיף זה יחולו על המוסד.

302. תשלום מקדמות

[134א]

- (א) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הוראות, לרבות מבחנים וכללים, בדבר תשלום מקדמות -
- (1) לתובע גמלה, אם לכאורה הוא זכאי לה, אך טרם הושלמו כל הליכי הטיפול בתביעתו;
- (2) לזכאי לגמלה.

¹¹ ס' 298(א1) - נוסף בת' 51, ת"ת 1.8.02, בנוסח דלעיל.

32(3) לתובע גמלה לפי פרק ה', אם הוכח להנחת דעתו של פקיד התביעות כי אירעה לו פגיעה בעבודה.

(ב) המקבל תשלום לפי הוראות סעיף קטן (א), בין שלא היתה קיימת זכאות לגמלה, כולה או חלקה, בעת התשלום ובין שהזכאות לגמלה פקעה לאחר מכן, חייב להחזיר למוסד, לפי דרישתו, את התשלום שאינו זכאי לו, ורשאי המוסד לקזז תשלום זה כנגד גמלה המגיעה לו.

סימן ב': ייעוד הגמלה

303. מניעת העברת זכות לגמלה

[135]

(א) זכות לגמלת כסף אינה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול בכל דרך שהיא אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגמלה לפי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך.

(ב)33 הוראת סעיף קטן (א) תחול גם על גמלת כסף ששולמה באמצעות בנק או החברה הבת כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986 (בסעיף זה - החברה הבת), במשך שלושים ימים מיום ששולמה; ואולם רשאי הבנק או החברה הבת, לפי הענין, לנכות מהגמלה כל סכום שנתנו לזכאי לגמלה על חשבון הגמלה.

(ג) זכות לגמלת כסף לפי חוק זה אינה עוברת בירושה.

304. מינוי מקבל גמלה

[136]

(א) נוכח המוסד כי הזכאי לגמלה או האדם שלידי צריכה הגמלה להינתן אינו יכול לגבותה, או כי מתן הגמלה לידי כל אחד מאלה אינו לטובת הזכאי או לטובת האדם שבשבילו היא ניתנת, רשאי המוסד למנות את מי שבהחזקתו או שבהשגחתו נמצא הזכאי או אדם אחר, בתנאים שקבע המוסד, כמקבל הגמלה, ולשלם לו את הגמלה, כולה או חלקה, והכל בתנאים שייראו למוסד; החלטה לגבי מינוי מקבל גמלה שאינו הורה או ילד של הזכאי טעונה התייעצות עם פקיד שיקום שהמוסד הסמיכו לכך.

(ב) לא ימונה אדם כמקבל גמלה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן -

(1) נמסרה הודעה על כך 15 ימים מראש לזכאי לגמלה, ואם הגמלה שולמה כבר לאדם אחר שמונה לפני כן כמקבל גמלה - גם לאותו אדם, ולאדם שבדעת המוסד למנותו כמקבל הגמלה;

(2) האדם שבדעת המוסד למנותו הודיע למוסד כי הוא מסכים למינוי.

(ג) שולמה גמלה למי שמונה לפי סעיף זה כמקבל הגמלה, יראו את התשלום כתשלום לזכאי.

¹² ס' 302(א)(3) - נוסף בתי' 51, ת"ת 1.8.02, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על פגיעה בעבודה שאירעה ביום התחילה ולאחריו.

¹³ ס' 303(ב) - בתי' 67, ת"ת - ביום שיקבעו שר האוצר ושר התקשורת בצו, ברישא במקום "בנק הדואר" בא "החברה כהגדרתה בחוק הדואר, התשמ"ו-1986, בנותנה שירותים לפי סעיף 88א' לאותו חוק (בסעיף זה - חברת הדואר)" וכן בסיפא במקום "בנק הדואר" בא "חברת הדואר".
בתי' 140, ת"ת 31.7.13 במקום "החברה" בא "החברה הבת", המילים "בנותנה שירותים לפי סעיף 88א' לאותו חוק" נמחקו ובכל מקום במקום "חברת הדואר" בא "החברה הבת".

[136א]

זכאי אדם לתוספת תלויים בעד בן זוגו, רשאי המוסד לשלם את התוספת במישרין לבן הזוג, אם בן הזוג ביקש זאת ולתקופה שביקש.

306. תשלום לקיבוץ שיתופי או לקיבוץ מתחדש¹⁴

[136ב]

(א)¹⁵ היה הזכאי לגמלה, או האדם שבעדו היא משתלמת, חבר קיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש, תשלום הגמלה, לפי בקשתו, לידי מזכירות הקיבוץ השיתופי או הקיבוץ המתחדש, לפי הענין.

(ב)¹⁶ הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לגבי הורה או ילד של חבר שנפטר, אם ההורה או הילד מתגוררים בקיבוץ שיתופי או בקיבוץ המתחדש, או אם כל החזקתם היא על חשבון הקיבוץ השיתופי או הקיבוץ המתחדש, אף אם אינם מתגוררים שם.

306א. תשלום לאומן¹⁷

(א) השתלמה גמלת ילד נכה לפי סימן ו' לפרק ט', בעד ילד נכה שהושם באומנה, בסמוך לפני השמתו באומנה, יודיע המפקח הארצי על האומנה או מי מטעמו למוסד על השמתו של הילד באומנה, והגמלה לפי אותו סימן תשלום לאומן של הילד החל ב-1 בחודש שלאחר קבלת ההודעה כאמור על ידי המוסד, בעד התקופה שבה הילד הושם אצלו באומנה.

(ב)

(1) לא השתלמה גמלת ילד נכה לפי סימן ו' לפרק ט' בעד ילד נכה, בסמוך לפני השמתו באומנה, רשאי האומן שהילד הושם אצלו באומנה להגיש, בהתאם להוראות חוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016, תביעה לגמלת ילד נכה.

(2) הגיש אומן תביעה כאמור בפסקה (1), תשלום לו הגמלה בעד התקופה שבה הילד הושם אצלו באומנה, שתחילתה ב-1 בחודש שבו הילד הושם אצלו כאמור, ובלבד שבמועד הגשת התביעה לגמלה חלף חודש לפחות מהמועד שבו הילד הושם אצלו באומנה.

(ג) תשלום גמלת ילד נכה לאומן לפי הוראות סעיף זה יסתיים ב-1 בחודש שלאחר המועד שבו הסתיימה האומנה לילד שהושם אצל האומן.

(ד) היו במשפחת אומנה שני ילדים נכים או יותר שמשתלמת בעדם גמלת ילד נכה לפי סימן ו' לפרק ט', תשלום לאומן בעד כל ילד כאמור גמלה בשיעור העולה בחמישים אחוזים על השיעור הקבוע לפי סעיף 222.

(ה) בסעיף זה -

"אומן", "המפקח הארצי על האומנה" ו"משפחת אומנה" - כהגדרתם בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016;

"ילד נכה" - כהגדרתו בסעיף 221.

¹⁴ ס' 306 - בת' 186, ת"ת 1.7.17 הוחלפה כותרת השוליים. הכותרת הקודמת היתה: "תשלום לקיבוץ או למושב שיתופי"

¹⁵ ס' 306(א) - בת' 186, ת"ת 1.7.17, הוחלפו בשני מקומות ההתייחסויות לקיבוץ או מושב שיתופי - בהתייחסויות לקיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש.

¹⁶ ס' 306(ב) - בת' 186, ת"ת 1.7.17, הוחלפו בשני מקומות ההתייחסויות לקיבוץ או מושב שיתופי - בהתייחסויות לקיבוץ שיתופי או קיבוץ מתחדש.

¹⁷ ס' 306א - נוסף בת' 243, ת"ת 20.5.24. עוד נקבע (ס' 5) (ב) לתיקון כי גמלת ילד נכה לפי סימן ו' לחוק תשלום לאומן כאמור בסעיף 306א לחוק בעד התקופה שמיום התחילה האמור ואילך.

307. חלוקת קצבה של זכאי הנמצא במוסד

[137]

(א)¹⁸ נמצא זכאי לקצבה במוסד, וגוף ציבורי שהשר קבע בצו נושא ביותר ממחצית הוצאות החזקתו בו, תשולם הקצבה בחלקה לזכאי ובחלקה לגוף הציבורי; היו לזכאי תלויים שהם תושבי ישראל, ישולם להם חלק מהקצבה.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע כללים ותנאים לחלוקת הקצבאות, לרבות שיעורי חלוקת הקצבאות לסוגיהן, ובלבד שלזכאי לקצבה ישולם חלק ממנה שאינו נמוך מסכום השווה ל-20% מקצבת יחיד מלאה כמשמעותה בסעיף 200.

(ג) השר רשאי להחיל בתקנות את ההוראות בדבר חלוקת הקצבאות שקבע לפי סעיף קטן (ב), כולן או חלקן, בשינויים ובתנאים שקבע, גם על זכאי לקצבה הנמצא במוסד על פי הפניה של משרד ממשלתי.

(ד)¹⁹ הוראות סעיף זה לא יחולו על הקצבה המשתלמת לפי סעיף 200(א)(3) ו-(4)(ב).

308. חוב של גמלה

[137א]

הזכאי לגמלה בכסף, שנפטר בלי שגבה את מלוא הגמלה המגיעה לו, ישולם חוב הגמלה לשאייריו כמשמעותם בפרק י"א, על אף הוראות סעיף 303(ג).

309. תשלום למי שסיפק מצרכים חיוניים

[137ב]

זכאי לקצבה לפי פרקים ה', ט' או י"א, שנפטר בלי שגבה את מלוא הקצבה המגיעה לו ובלי שהשאיר אחריו שאירים או תלויים, ישולם למי שיוכיח, להנחת דעתו של המוסד, שסיפק לזכאי בשנה האחרונה לפני הפטירה מצרכים או שירותים שהיו חיוניים לו ולא שולם בעדם, סכום שלא יעלה על סכום הקצבה בעד ששת החודשים האחרונים לפני הפטירה.

310. מענק במקרה פטירה

[137ג]

(א)

(1)²⁰ נפטר אדם שהיתה משתלמת לו קצבת אזרח ותיק, קצבת שאירים, קצבה לפי פרקים ה', י"ג או י"ג בשל נכות שדרגתה 50% לפחות, קצבת תלויים לפי פרקים ה', י"ג או י"ג

¹⁸ ס' 307(א) - בת' 60, ת"ת 1.1.03, אחרי "תלויים" בא "שהם תושבי ישראל". ר' הערות מבוא לת' 60.

¹⁹ ס' 307(ד) - הוסף בת' 200, ת"ת 1.3.18.

בת' 227, ת"ת 1.1.22 הוספה בסיפא ההתייחסות לס' 200(א)(4)(ב).

²⁰ ס' 310(א)(1) - בת' 75, ת"ת 1.9.04, סעיף קטן (א) סומן (א)(1) ואחרי המילים "הקצבאות האמורות" בא (בסעיף קטן זה - המנוח).

בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "לשכר הממוצע" בא "לסכום הבסיסי". ר' הוראת תחולה בהערות המבוא לת' 61. בת' 109, אחרי "או קצבת נכות" בא "או קצבת עידוד השתלבות בשוק העבודה". ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לת' 109.

בת' 185, ת"ת 27.4.17 נוספה ההתייחסות לפרק י"ג.

בת' 187, ת"ת 1.1.17 נמחקו מהסעיף המילים "או קצבת עידוד השתלבות בשוק העבודה". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

ת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

או קצבת נכות לפי פרק ט', או הענקה לפי פרק י"ז הניתנת במקום הקצבאות האמורות, (בסעיף קטן זה - המנוח) ישולם למי שהיה בן זוגו בשעת מותו, ובאין בן זוג - לילדו כהגדרתו בסעיף 238, מענק בסכום השווה לסכום הבסיסי, כפי שהיה ב-1 בינואר שקדם ליום הפטירה; חל פיצוי לאחר מכן, יוגדל המענק בשיעור הפיצוי.

(2) מענק לפי הוראות פסקה (1) ישולם ליחיד שנשא בעיקר ההוצאות להקמת המצבה של המנוח, בהתקיים שניים אלה:

(א) בן זוגו של המנוח נפטר בטרם חלפו 100 ימים ממועד פטירת המנוח, ולא שולם לו מענק לפי הוראות פסקה (1);

(ב) למנוח אין ילד כהגדרתו בסעיף 238.

(א) נפטר ילד נכה כהגדרתו בסעיף 221, שהיתה משתלמת בעדו למבוטח או לאומן לפי הוראות סעיף 306א, גמלה לפי סימן ו' לפרק ט', ישולם למבוטח האמור מענק בסכום השווה לסכום הבסיסי.

(ב) נפטר מקבל קצבה לפי פרקים ה', פרק י"ג או י"גא לאחר שהגיע לגיל הפרישה, ישולם המענק לפי הוראות סעיף קטן (א).

(ג) נפטר מבוטח שהיתה משתלמת לו קצבת נכות לפי פרקים ה', פרק י"ג או י"גא ומתקיימים התנאים המפורטים להלן, ישולם למי שהיה בן זוגו בשעת מותו, שהוא תלוי במבוטח לפי הוראות סעיף 130, ובאין בן זוג כאמור - לילדו כהגדרתו בסעיף 238, מענק כאמור בסעיף קטן (ד) או מענק כאמור בסעיף קטן (א), לפי הגבוה מביניהם:

(1) בן זוגו או ילדו של המבוטח, לפי הענין, אינם זכאים לקצבת תלויים בשל כך שפטירת המבוטח לא נגרמה בשל הפגיעה בעבודה;

(2) הנפטר היה זכאי לקצבת נכות שדרגתה 50% לפחות, בעד 36 החודשים שקדמו בתכוף לפטירה;

(3) הכנסתו הממוצעת של בן הזוג מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, בשנה שקדמה לפטירה, אינה עולה על סכום השווה לכפל השכר.

(ד) המענק האמור בסעיף קטן (ג) יהיה בסכום השווה ל-60% מקצבת הנכות המלאה כהגדרתה בסעיף 130(ב), כפול 36, והוא ישולם בשני שיעורים שווים במועדים שלהלן:

(1) עם פקיעת הזכות לקצבת הנכות מחמת הפטירה;

(2) בתום שנה מהמועד האמור בפסקה (1).

(ה) הזכאי למענק פטירה לפי סעיף זה וכן למענק פטירה לפי סעיף 15 בחוק הבטחת הכנסה, בידו הברירה לקבל אחד מהם.

21. ס' 310(א)2 - נוסף בת' 75, ת"ת 1.9.04, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי מענק המשתלם בשל פטירתו של מנוח כמשמעותו בסעיף האמור, שאירעה ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) ואילך, ואולם לא ישולם מענק לפי הסעיף האמור בשל פטירתו של מנוח שאירעה לפני יום התחילה, אלא אם כן הוגשה למוסד לביטוח לאומי תביעה למענק, בתוך שלושה חודשים מיום התחילה.

22. ס' 310(א)1 נוסף בת' 177, ת"ת 1.4.16. נקבע כי הוא יחול לגבי ילד נכה כאמור בסעיף קטן זה שנפטר ביום התחילה ואילך. בת' 243, ת"ת 20.5.24, נוספו המילים "או לאומן לפי הוראות סעיף 306א".

23. ס' 310(ב) - בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "שמלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה" בא "שהגיע לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

בת' 185, ת"ת 27.4.17 נוספה ההתייחסות לפרק י"ג.

24. ס' 310(ג) - נוסף בת' 44, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 44, בנוסח דלעיל. לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

בת' 185, ת"ת 27.4.17 נוספה ההתייחסות לפרק י"ג.

25. ס' 310(ד) - נוסף בת' 44, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 44, בנוסח דלעיל. לתקופה שמיום 1.7.02 עד יום 31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

26. ס' 310(ה) - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

311. חייב בהליכי חדלות פירעון²⁷

[138]

זכותו של אדם לגמלה לא תוקנה לנאמן בהליכי חדלות פירעון לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי.

312. קיזוז

[139]

(א) בסעיף זה, "דמי ביטוח" -

(1) לרבות דמי ביטוח שנערך לגביהם הסכם כאמור בסעיף 368 אף אם עדיין לא הגיע זמן פרעונם לפי ההסכם, ודמי הביטוח שבתשלוםם חייב בן זוגה של אשה שאינה מבוטחת לפי סעיף 241 כשהיא זכאית למענק לידה;

(2) למעט דמי ביטוח שמעבידו של המבוטח חייב בתשלוםם.

(ב) המוסד רשאי לקזז -

(1) כנגד גמלאות כסף או תשלום אחר לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, המגיעים מהמוסד לזכאי או לאדם אחר מכוח הזכאי, סכומים אלה בלבד:

(א) דמי ביטוח;

(ב) מקדמות שקיבל הזכאי על חשבון הגמלה או התשלום האחר;

(ג) סכומים ששילם המוסד לזכאי בטעות או שלא כדין, בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום קיזוז התשלום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד שבו שולם הסכום בטעות או שלא כדין;

(2)²⁸ בוטל.

(ג)²⁹ המוסד לא יקזז כנגד קצבה, אם הזכאי לה אינו מבוטח, דמי ביטוח בסכום העולה על מחציתה, זולת אם היא קצבת ילדים.

(ד)³⁰ בוטל.

(ה)³¹ על אף האמור בסעיף זה ובסעיף 281, המוסד לא יקזז כנגד התגמול לפי פרק י"ב סכום כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ג) שבסעיף קטן (ב)(1), אלא אם כן הסכים לכך הזכאי לתגמול.

(ו)³² המוסד לא יקזז כנגד סכום החיסכון הצבור הכולל לפי סימן ה' לפרק ד'.

²⁷ ס' 311 - בת' 201, ת"ת 15.9.19, החליפה כותרת הסעיף דלעיל את הנוסח הקודם: "פושט רגל". בנוסף, הסיפא לסעיף החל במילים "לנאמן בהליכי חדלות..." החליפה את הנוסח הקודם שהיה: "לכונס הרשמי או לנאמן בהליכים לפי פקודת פשיטת הרגל".

²⁸ ס' 312(ב)(2) - בנוסח המקורי: .

"כנגד קצבת ילדים המגיעה לזכאי או לכל אדם אחר מכוח הזכאי - מס הכנסה שהזכאי חייב בו לפי פקודת מס הכנסה, ובלבד שלא יקוזז סכום שיפחית את הכנסתו של אדם, לפי חישוב חודשי, מן הסכומים הנקובים בסעיף 8 לחוק הגנת השכר, לפי ענין".

בוטל בת' 13, ת"ת 20.3.97.

²⁹ ס' 312(ג) - בת' 13, ת"ת 20.3.97, נמחקה הסיפא "זולת אם היא קצבת ילדים". בת' 16, ת"ת - ראה הערת מבוא לת' 16, נוספה הסיפא "זולת אם...".

³⁰ ס' 312(ד) - בנוסח המקורי: "סכום מס הכנסה שקוזז כאמור בסעיף קטן (ב)(2) יועבר לאוצר המדינה לזיכוי חשבון מס הכנסה של הזכאי לקצבה".

בוטל בת' 13, ת"ת 20.3.97.

³¹ ס' 312(ה) - נוסף בת' 107, ת"ת 1.8.08, בנוסח דלעיל. ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 107.

313. עיכוב תשלום קצבת ילדים

[139א]

לא הגיש הזכאי לקצבה דין וחשבון לפי חוק זה על הכנסתו למוסד או לפי פקודת מס הכנסה לפקיד השומה, רשאי המוסד, לפי כללים שיקבע השר בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, לעכב את תשלום קצבת הילדים, כולה או חלקה; הוגש הדין וחשבון כאמור, ישלם המוסד את הסכומים שעוכבו.

314. ערעור³³

[139ב]

על אף הוראות סעיף 391, הרואה עצמו נפגע מעיכוב תשלום קצבת ילדים לפי סעיף 313 בשל אי-הגשת דין וחשבון לפקיד השומה, רשאי לערער על כך רק לפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו פעל פקיד השומה, ופקיד השומה יהיה המשיב בערעור; על ערעור כאמור יחולו הוראות סעיפים 153 עד 158 לפקודת מס הכנסה, בשינויים המחוייבים.

315. החזרת גמלאות

[140]

שילם המוסד, בטעות או שלא כדין, גמלת כסף או תשלום אחר לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, יחולו הוראות אלה:

- (1) המוסד רשאי לנכות את הסכומים ששילם כאמור מכל תשלום שיגיע ממנו, בין בבת אחת ובין בשיעורים, כפי שייראה למוסד, בהתחשב במצבו של מקבל התשלום ובנסיבות הענין;
- (2) המוסד רשאי לתבוע החזרת כל סכום ששילם, בטעות או שלא כדין, אם מקבל התשלום נהג בקבלת התשלום שלא בתום לב;
- (3) המוסד רשאי לנכות או לתבוע את הסכומים ששילם כאמור, בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום החזר התשלום בפועל לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד שבו שולם הסכום בטעות או שלא כדין;
- (4) סכום שנוכה או שנתקבל לפי סעיף זה שלא לטובת המוסד, יעבירו המוסד למי שנושא במימון התשלום.

סימן ב'1: הגבלת תשלום בעד טיפול בתביעה

315א. הגדרות - סימן ב'1³⁴

בסימן זה -

"גמלה"³⁵ - גמלה לפי פרקים ה', ט' י"ג או י"ג, לפי הסכם בדבר גמלת ניידות או הסכם בדבר מתן הלוואות לרכישת רכב למוגבלים בניידות, שנערך לפי סעיף 9 (בסימן זה - הסכם הניידות) לפי הסכם

³² סעיף 312(ו) נוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

³³ ס' 314 - בת' 13, ת"ת 20.3.97, אחרי המילים "הרואה עצמו נפגע", נמחקו המילים "מקיזוז מס הכנסה כנגד קצבת ילדים לפי סעיף 312(ב) אר".

³⁴ סעיף 315א וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

³⁵ סעיף 315א - בהגדרה "גמלה", ההתייחסות לפרק י"ג נוספה בת' 185, ת"ת 27.4.17.

בדבר תשלום תוספת לקצבה מיוחדת ולגמלת ילד נכה הזקוקים למכונת הנשמה באופן רצוף שנערך לפי סעיף 9, לפי חוק לפיצוי נפגעי גזת או לפי חוק פיצוי לנפגעי פוליו ;

"גמלה בסכום נמוך" - כל אחת מאלה :

(1) קצבה שסכומה אינו עולה על 1,200 שקלים חדשים ;

(2) קצבה לפי סעיף 199(1) שמכפלת סכומה ביחס שבין מספר החודשים שנותרו לתובע ממועד תחילת הזכאות לקצבה עד הגיעו לגיל פרישה ובין 60 חודשים, אינה עולה על הסכום האמור בפסקה (1) ;

(3) קצבה כאמור בסעיף 315ד(א)(2)(ב) שמכפלת סכומה ביחס שבין מספר חודשי הזכאות לה לפי החלטת הזכאות ובין 60 חודשים אינה עולה על הסכום האמור בפסקה (1), וכל קצבה שתשולם אחריה מכוח אותה תביעה ;

"דמי פתיחת תיק" - סכום שאינו עולה על הסכום היסודי, שמי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה רשאי לגבות בעד הגשת התביעה ;

"החלטת הזכאות" - ההחלטה בתביעה שבה ניתן הטיפול ומכוחה משולמת הגמלה ;

"ועדת עררים" - כל אחת מאלה :

(1) ועדה רפואית לעררים לפי פרק ה' ;

(2) ועדה רפואית לעררים, ועדה לעררים, ועדה לעררים לשירותים מיוחדים או ועדה לעררים לילד נכה, לפי פרק ט' ;

(3) ועדה רפואית לעררים לפי הסכם הניידות ;

(4) ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 9 לחוק לפיצוי נפגעי גזת ;

(5) ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 7 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו ;

"ועדה רפואית" - כל אחד מאלה :

(1) רופא או ועדה רפואית לפי פרק ה', או הרשות לעניין תקנות 15, 17 ו-18א לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956 ;

(2) רופא מוסמך כמשמעותו בסעיף 208, או פקיד תביעות לעניין קביעת דרגת איכושר להשתכר לפי סעיפים 209 ו-210 ;

(3) ועדה רפואית לפי הסכם הניידות ;

(4) ועדה רפואית לפי סעיף 9 לחוק לפיצוי נפגעי גזת ;

(5) רופא מוסמך לפי סעיף 7 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו ;

"חוות דעת מקצועית" - כל אחת מהמפורטות להלן, שניתנו בעניין שבתחום המקצוע וההתמחות ובאופן המקובל באותו מקצוע :

(1) חוות דעת מומחה שניתנה בידי רופא מומחה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976, בתחום התמחותו, או תעודת רופא שניתנה בידי רופא כאמור ; לעניין זה, "חוות דעת מומחה" ו"תעודת רופא" - כמשמעותן בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 ;

(2) חוות דעת של רואה חשבון, יועץ מס, פסיכולוג מומחה בפסיכולוגיה קלינית או בעל מקצוע אחר שקבע השר ;

"חוק לפיצוי נפגעי גזות" - חוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994 ;

"חוק פיצוי לנפגעי פוליו" - חוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז-2007 ;

"הסכום היסודי" - סך של 800 שקלים חדשים, מעודכן לפי הוראות סעיף 315ט(ב) ;
 "תביעה" - תביעה לגמלה.

315. הגבלת תשלום בעד טיפול בתביעה³⁶

(א) על אף האמור בכל דין או הסכם, לא יידרש אדם לשלם בעד טיפול בתביעה תשלום העולה על סכום המחושב בהתאם לסוג הטיפול כמפורט בטור א' שלהלן, וכן בהתאם לאחת האפשרויות בטור ב', כפי שהסכימו הצדדים בעת ההתקשרות, ולעניין גמלה בסכום נמוך - בהתאם לאחת האפשרויות בטור ג', כפי שהסכימו הצדדים בעת ההתקשרות, והכול בכפוף להוראות סעיפים 315 עד 315ז :

טור ג' סכום מרבי לתשלום לעניין גמלה בסכום נמוך		טור ב' סכום מרבי לתשלום		טור א' סוג הטיפול
				(1) טיפול בתביעה שאינו טיפול כאמור בפסקאות (2) עד (4) -
12.25 אחוזים מחלק הגמלה	10.25 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק ובתוספת הסכום היסודי	12.25 אחוזים מחלק הגמלה	11.25 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק	(א) לעניין גמלה, למעט גמלה לפי פרקים ה', פרק י"ג או י"ג ³⁷
12.25 אחוזים מחלק הגמלה	10.25 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק ובתוספת הסכום היסודי	12.25 אחוזים מחלק הגמלה, ואם חלק הגמלה הוא מענק לפי סעיף 107 - 14 אחוזים	11.25 אחוזים מחלק הגמלה, ואם חלק הגמלה הוא מענק לפי סעיף 107 - 13 אחוזים, והכול בתוספת דמי פתיחת תיק	(ב) לעניין גמלה לפי פרקים ה', פרק י"ג או י"ג ³⁸
				(2) טיפול של עורך דין בתביעה הכולל ייצוג בוועדה רפואית או בוועדת עררים והופעה בהן, שאינו טיפול כאמור בפסקה (3) או (4) -
15 אחוזים מחלק הגמלה	12.75 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק ובתוספת הסכום היסודי	15 אחוזים מחלק הגמלה	13.75 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק	(א) לעניין גמלה שאינה גמלה לפי פרק ה' או י"ג

³⁶ . סעיף 315 וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

³⁷ . סעיף 315 - ההתייחסות בטבלה לפרק י"ג נוספה בת' 185, ת"ת 27.4.17.

³⁸ . סעיף 315 - ההתייחסות בטבלה לפרק י"ג נוספה בת' 185, ת"ת 27.4.17.

טור ג' סכום מרבי לתשלום לעניין גמלה בסכום נמוך		טור ב' סכום מרבי לתשלום		טור א' סוג הטיפול
17 אחוזים מחלק הגמלה	14.75 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק ובתוספת הסכום היסודי	17 אחוזים מחלק הגמלה, ואם חלק הגמלה הוא מענק לפי סעיף 107 - 17 אחוזים	15.75 אחוזים מחלק הגמלה, ואם חלק הגמלה הוא מענק לפי סעיף 107 - 16 אחוזים, והכול בתוספת דמי פתיחת תיק	(ב) לעניין גמלה לפי פרק ה' או י"ג
25.5 אחוזים מחלק הגמלה	23 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק ובתוספת הסכום היסודי	25.5 אחוזים מחלק הגמלה	24 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק	(3) טיפול של עורך דין בתביעה שהוא ייצוג לפני בית הדין לעבודה בהליכים לפי סעיפים 10, 213, או 123 לרבות כפי שהוחל מכוח סעיף 7 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו, או לפי סעיף 14(ב) לחוק לפיצוי נפגעי גזזת, אם עורך הדין טיפל בתביעה כאמור בפסקה (1) או (2)
13.5 אחוזים מחלק הגמלה	11 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק ובתוספת הסכום היסודי	13.5 אחוזים מחלק הגמלה	12 אחוזים מחלק הגמלה בתוספת דמי פתיחת תיק	(4) טיפול כאמור בפסקה (3), אם עורך הדין לא טיפל בתביעה כאמור בפסקאות (1) או (2)

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) -

(1) התשלום בעד טיפול בתביעה אך ורק למתן גמלה בעין לפי סימן ג' לפרק ה' או לפי סעיף 203 או 205, לא יעלה על דמי פתיחת תיק בתוספת הסכום היסודי;

(2) התשלום בעד טיפול בתביעה שלפי נוהלי המוסד לצורך החלטה בה לא נדרש לזמן את התובע להתייצב לפני ועדה רפואית מפאת חומרת נכותו, לא יעלה על דמי פתיחת תיק בתוספת הסכום היסודי;

(3) התשלום בעד טיפול בבדיקה מחדש ביוזמת המוסד לפי סעיף 214 או ביוזמת רופא מוסמך לפי תקנה 37 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956, בערר שהגיש המוסד על החלטת ועדה רפואית או בערעור המוסד על החלטת ועדת עררים (בסימן זה - בדיקה מחדש), אם המייצג בתביעה או המסייע באופן אחר בהגשתה ייצג או סייע באופן אחר בטיפול בתביעה בשלביה הקודמים או שהוא בעל זיקה כהגדרתו בסעיף 315ג(ד) למייצג או למסייע כאמור, לא יעלה על דמי פתיחת תיק בתוספת שלוש פעמים הסכום היסודי;

(4) התשלום בעד טיפול בתביעה אך ורק להכרה בפגיעה בעבודה בלא תביעה לתשלום גמלה לא יעלה על דמי פתיחת תיק בתוספת הסכום היסודי, וסכום זה יהיה על חשבון התשלום בעד טיפול של מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה, בתביעה עתידית לגמלה בהסתמך על ההכרה;

(5) התשלום בעד טיפול בתביעה אך ורק להלוואה והחזר הוצאות לפי הסכם הניידות לא יעלה על דמי פתיחת תיק;

(6) התשלום בעד טיפול בתביעה לגמלה של מי ששולמה לו לפני הגשת התביעה גמלת הבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה, לא יעלה על התשלומים המגיעים כאמור בסעיף קטן (א), בתוספת הסכום היסודי;

(7) התשלום בעד טיפול בתביעה אך ורק להיוון לפי סעיף 113 או סעיף 333, של גמלה שהמייצג בתביעה או המסייע באופן אחר בהגשתה לא ייצג או סייע באופן אחר בשלביה הקודמים ואינו בעל זיקה כהגדרתו בסעיף 315ג(ד) למייצג או למסייע כאמור יהיה דמי פתיחת תיק.

(ג) שילם אדם בעד טיפול בתביעה סכום העולה על האמור בסעיף קטן (א) או (ב), רשאי הוא לתבוע את החזרת הסכום העודף.

315ג. מהו טיפול בתביעה³⁹

(א) לעניין סימן זה טיפול בתביעה הוא אחד מאלה:

(1) ייצוג אדם לפני המוסד לפי סעיף 386, לפני ועדה רפואית או ועדת עררים, או לפני בית הדין לעבודה בהליכים לפי סעיפים 10, 213 או 123 לרבות כפי שהוחל מכוח סעיף 7 לחוק פיצוי לנפגעי פוליו, או לפי סעיף 14(ב) לחוק לפיצוי נפגעי גזות;

(2) סיוע אחר בהגשת תביעה והקשור בה או הנובע ממנה.

(ב) מתן חוות דעת מקצועית ייחשב טיפול בתביעה לעניין סימן זה, ובלבד שמתקיים אחד מאלה:

(1) התשלום בעד חוות הדעת, כולו או חלקו, משולם לפי תוצאות התביעה;

(2) נותן חוות הדעת הוא מייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה מעבר למתן חוות הדעת;

(3) נותן חוות הדעת הוא בעל זיקה למי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה, ובכלל זה בעל זיקה לחבר בני אדם שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה.

(ג) מתן חוות דעת שאינה חוות דעת מקצועית, ייחשב טיפול בתביעה לעניין סימן זה, אלא אם כן מתקיימים שני אלה:

(1) הטיפול בתביעה הוא בידי עורך דין או רואה חשבון או שהתובע אינו מקבל ייצוג בתביעה או סיוע אחר בהגשתה, מעבר לחוות הדעת;

(2) לא מתקיימים התנאים שבסעיף קטן (ב)(1) עד (3).

(ד) בסעיף זה -

"בן משפחה" - בן זוג, אח, הורה, הורה הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג, או בן זוגו של כל אחד מאלה;

"בעל זיקה" - לרבות אלה:

(1) (א) בן משפחה של מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה.

(ב) שותף או עובד של מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה.

(ג) בעל תפקיד או נושא משרה אצל מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה או אצל בן משפחתו, שותפו או עובדו.

³⁹. סעיף 315ג וסימן ב' כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

(ד) מי שפועל מטעמו של מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה.

(ה) חבר בני אדם שנשלט על ידי מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה;

(2) מי שנותן שירות או נכס, לרבות זכות במקרקעין למי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה או לאדם המנוי בפסקה (1), או מי שמקבל שירות או נכס, לרבות זכות במקרקעין מאדם כאמור;

(3) מי שבאופן תדיר נותן שירות לפי הפנייה של מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה והוא בעל קשרים עסקיים עמו;

(4) לעניין חבר בני אדם שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה, גם כל אחד מאלה:

(א) בעל זכות שהיא אחת מאלה בחבר בני האדם:

(1) בעלות במניה, החזקה בה או זכות להורות על מכירתה;

(2) זכות להצביע באסיפה הכללית של חבר בני האדם, או זכות להורות כיצד להצביע באסיפה כללית;

(3) זכות למנות דירקטור, או זכות למנות בעל תפקיד דומה; לעניין זה יראו את מי שמנה דירקטור או בעל תפקיד דומה כבעל הזכות למנותו;

(4) זכות למנות מנהל כללי;

(5) זכות להשתתף ברווחי חבר בני האדם;

(6) זכות לחלוק ביתרת נכסי חבר בני האדם לאחר סילוק חובותיו בעת פירוקו;

(ב) חבר בני אדם שהרכב בעלי מניותיו או שותפיו, לפי העניין, דומה במהותו להרכב כאמור של מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה, ותחומי פעילותו של חבר בני האדם דומים במהותם לתחומי פעילותו של המייצג או המסייע לפי העניין;

(ג) מי שאחראי מטעם מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה למתן חוות דעת בתביעות;

(ד) אם מי שמייצג בתביעה או המסייע באופן אחר בהגשתה הוא חבר בני אדם שנשלט שליטה מהותית - חבר בני אדם אחר, שנשלט שליטה מהותית בידי מי ששולט במייצג או במסייע כאמור;

"שליטה" ו"שליטה מהותית" - כהגדרתן בסעיף 2 לחוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו-1976.

315ד. חלק הגמלה לעניין הגבלת התשלום⁴⁰

(א)

(1) חלק הגמלה לעניין גמלה שהיא קצבה חודשית יהיה סכום הקצבה שמשולמת לפי החלטת הזכאות לתובע, כל עוד החלטת הזכאות לא שונתה, ולגבי קצבה שהוונה - סכום הקצבה החודשית שעל בסיסה חושב ההיוון, והכול לתקופה שבעדה התובע זכאי לתשלום הגמלה לפי החלטת הזכאות, אך לא יותר מ־60 חודשים.

(2) במניין התקופות האמורות בפסקה (1) יובאו בחשבון גם -

⁴⁰ סעיף 315ד וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

(א) קופה שבעדה שולמה הגמלה, הקודמת להגשת התביעה או הקודמת לאישור התביעה;

(ב) תקופות שבהן משולמת לתובע קצבה מכוח קביעת דרגת נכות לא יציבה לפי סעיף 119, קביעה זמנית של נכות רפואית לפי סעיף 208 או של דרגת אי-כושר לפי סעיף 210, קביעה זמנית לפי סעיף 7(ה) לחוק פיצוי לנפגעי פוליו, קביעה לפי סעיף 9(א) (2) לחוק לפיצוי נפגעי גזת או החלטה לזמן מוגבל לפי תקנה 6 לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התשי"ע-2010;

(ג) לעניין קצבה שהוונה לאחר שהוחל בתשלומה - התקופה שבה שולמה הקצבה לפני שהוונה.

(3)⁴¹ על אף האמור בפסקה (1), בחלק הגמלה לעניין קצבה חודשית לפי סעיפים 200 ו-201 לא יובאו בחשבון כל אלה:

(א) לגבי הסכם התקשרות שנכרת ערב תחילתו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 200), התשע"ח-2018 (בסעיף זה - תיקון מס' 200) - כל סכום שנוסף על הקצבה בשל הוראות תיקון מס' 200;

(ב) לגבי הסכם התקשרות שנכרת מיום תחילתו של תיקון מס' 200 ואילך - סכום של 300 שקלים חדשים, ולגבי מי שזכאי להגדלה של קצבה כאמור לפי תקנות לפי סעיף 220ב, אם נקבעה - גם סכום השווה ל-40% מהגדלה כאמור.

(4)⁴² על אף האמור בפסקה (1), בחלק הגמלה לעניין קצבה חודשית לפי הסעיפים המפורטים בפסקאות המשנה שלהלן לא יובאו בחשבון כל אלה:

(א) לגבי הסכם התקשרות שנכרת עד יום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 כל סכום שנוסף על הקצבה בשל הוראות סעיפים 196(ג), 200(א), 201(א), 206א ו-251(א), כנוסחם בחוק האמור, ובשל תקנות לפי סעיפים 206 ו-222 והסכמים לפי סעיף 9, כפי שתוקן נוסחם בתקופה שמיום פרסומו של החוק האמור ועד יום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022);

(ב) לגבי הסכם התקשרות שנכרת ביום פרסומו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021, או לאחריו - סכום של 300 שקלים חדשים מהסכום שנוסף על קצבה כאמור בשל הוראות סעיפים 196(ג), 200(א), 201(א), 206א ו-251(א), כנוסחם בחוק האמור, ולגבי מי שזכאי להגדלה של הקצבה בשל תקנות לפי סעיפים 206 ו-222 והסכמים לפי סעיף 9, כפי שתוקן נוסחם בתקופה שמיום פרסומו של החוק האמור ועד יום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022) - גם סכום השווה ל-40% מהסכום שנוסף בשל ההגדלה כאמור.

(ב)

(1) חלק הגמלה לעניין מענק לפי סעיף 107 או מענק לפי סעיף 4(ג) לחוק פיצוי לנפגעי פוליו יהיה סכום המענק; שולמה לפני קבלת המענק קצבה חודשית לפי קביעה זמנית ומספר החודשים שבעדם שולמה קצבה כאמור בצירוף התקופה שלפיה חושב המענק עולה על 60 חודשים, יובא בחשבון לעניין חלק הגמלה לפי פסקה זו רק חלק מהמענק שבצירוף מספר החודשים שבעדם שולמה הקצבה יהיה שווה ל-60 חודשים.

⁴¹ . ס' 315ד(א)(3) - נוסף בת' 200, ת"ת 1.3.18.

⁴² . ס' 315ד(א)(4) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.22.

(2) חלק הגמלה לעניין מענק לפי סעיפים 133 ו-135 או לפי סעיפים 4 ו-10 לחוק לפיצוי נפגעי גזזת יהיה סכום המענק.

(ג) לעניין חישוב חלק הגמלה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו הוראות אלה :

(1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), התקיים אחד מאלה, יהיה חלק הגמלה ההפרש שבין הסכום המשולם בשל התביעה לסכום הגמלה או הקצבה ששולמה קודם לכן :

(א) שולמה לפני אישור התביעה גמלה אחרת לפי חוק זה או קצבה אחרת לפי כל דין המשתלמת בידי המוסד, והגמלה או הקצבה כאמור הפסיקה להשתלם עקב אישור התביעה, לרבות לפי סעיף 321 או לפי בחירת התובע סעיף 320(ד) ;

(ב) שולמה לפני אישור התביעה גמלה בשיעור נמוך מהשיעור ששולם בשל התביעה, לרבות עקב החלטה בערר או בערעור ;

(2) חלק הגמלה יהיה כאמור בסעיף זה, אף אם קוזז או נוכה כנגד הגמלה חוב לפי סעיפים 312 או 315 או לפי סעיף 18(ב) לחוק המזונות הבטחת תשלום), התשל"ב-1972 ;

(3) היו משולמים קצבה חודשית או מענק לפי חוק פיצוי לנפגעי פוליו או קצבה חודשית לפי חוק לפיצוי נפגעי גזזת, לא יובא בחשבון לעניין חלק הגמלה פיצוי חד-פעמי ששולם לפי החוקים האמורים ;

(4) הלוואה והחזר הוצאות לפי הסכם הניידות לא יובאו בחשבון לעניין חלק הגמלה ;

(5) שולמו דמי פגיעה לפי סעיף 92 והתקבלו קצבה חודשית או מענק בקשר לאותה פגיעה בעבודה, תובא בחשבון התקופה שבעדה שולמו דמי הפגיעה במניין החודשים לפי סעיף קטן (א)(1) או (ב)(1), לפי העניין, כאילו היו דמי הפגיעה קצבה חודשית.

315ה. הגבלה על מועדי גביית התשלומים⁴³

(א) התשלומים האמורים בסעיף 315ב(א) ייגבו במועדים שבהם משולם חלק הגמלה שכנגדו הם משולמים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הצדדים רשאים להסכים בכתב, בעת ההתקשרות, על הקדמת גביית התשלומים בכפוף לסייגים אלה :

(1) עד המועד שבו התקבלו לראשונה תשלומים מהמוסד לא ייגבה סכום כלשהו למעט דמי פתיחת תיק, שאותם מותר לגבות ממועד ההתקשרות ואילך ;

(2) שילם המוסד סכום בעד תקופה שקדמה לאישור התביעה, לא ייגבה על חשבון הסכום המגיע כאמור בסעיף 315ב(א) תשלום העולה על סכום בשווי 60% מהסכום ששולם כאמור, והתשלום כאמור ייזקף על חשבון הסכומים המגיעים לפי סעיף 315ב ; התשלום שמותר לגבות כאמור לא ישתנה אף אם יחול שינוי בסכום הקצבה לאחר מועד התשלום שהוקדם ;

(3) יתרת התשלום המגיעה לפי סעיף 315ב(א) בעד טיפול בתביעה לקצבה חודשית, ככל שנתרה, תיגבה בתשלומים חודשיים שכל אחד מהם לא יעלה על סכום השווה ל-25% מהקצבה המשולמת באותו חודש ; התשלום שמותר לגבות כאמור לא ישתנה אף אם יחול שינוי בסכום הקצבה לאחר מועד התשלום שהוקדם.

(ג) בלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ב), לאחר החלטת הזכאות רשאים הצדדים להסכים בכתב על הקדמת מועד גביית התשלומים.

⁴³ סעיף 315 וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב)(2) ו(3), מועד התשלום בעד טיפול בתביעה לגמלה שהיא היוון של קצבה או מענק, יהיה מועד תשלום הסכום המהוון או המענק, לפי העניין.

(ה) דמי פתיחת תיק כאמור בסעיף 315ב(ב) ייגבו במועד כאמור בסעיף קטן (ב)(1), ויתרת התשלומים האמורים באותו סעיף תיגבה במועד קבלת החלטה על זכאות לגמלה, למעט תשלומים לפי סעיף 315ב(ב)(6) שייגבו בהתאם להוראות סעיף קטן (ב).

(ו)

(1) חדלה הזכאות לתשלום הגמלה מחמת פטירה, לא ייגבו תשלומים נוספים ממועד פקיעת הזכות לגמלה לפי סעיף 316, למעט תשלומים שהגיעו בעד התקופה שקדמה למועד האמור ותשלומים שנגבו בעד התקופה שלאחר המועד האמור - יוחזרו.

(2) על אף האמור בפסקה (1), נפטר תובע בתוך שנה מיום שהחל לקבל קצבה חודשית לפי פרק ה' ונותר חייב בתשלום לפי סימן זה למי שייצגו בתביעה לאותה קצבה או למי שסייע באופן אחר בהגשתה, תיגבה יתרת התשלומים מהאלמנה או האלמן הזכאים לקצבת התלויים, ובלבד שנתנו את הסכמתם לכך בעת חתימת הסכם ההתקשרות.

(ז) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 303.

1315. מהי תביעה אחת⁴⁴

(א) לעניין תשלום בעד טיפול בתביעה כאמור בסימן זה -

(1) יראו תביעות שהוגשו לגמלאות שונות עקב מאורע אחד, בין מכוח אותו ענף ביטוח ובין מכוח ענפי ביטוח שונים, בין מכוח חוק זה ובין מכוח דין אחר, כתביעה אחת;

(2) יראו תביעה להכרה בדרגת איכושר שאינה קבועה או דרגת נכות לא יציבה, ותביעה להכרה בדרגה כאמור שהיא קבועה או יציבה, לפי העניין, כתביעה אחת;

(3) לא יראו תביעה בשל החמרת מצב רפואי או תפקודי כחלק מהתביעה שקדמה לה, ולעניין החמרת המצב יחולו הוראות סעיף 315ד(ג)(1);

(4) יראו תביעה להכרה בפגיעה בעבודה או תביעה לתשלום דמי פגיעה כחלק מהתביעה לגמלה שתוגש בשל אותה פגיעה;

(5) יראו ערר על החלטת ועדה רפואית או על החלטת הרשות לעניין תקנות 15, 17 ו-18א לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), התשט"ז-1956, וערעור על החלטה בערר כחלק מהתביעה שלגביה הוגשו;

(6) יראו תביעה להיוון גמלה, לרבות לפי סעיף 113 או סעיף 333, כחלק מהתביעה לקבלת אותה גמלה;

(7) לא יראו תביעה לגמלה לפי סעיף 199(1) של תובע שבעדו שולמה גמלה לפי סימן ו' לפרק ט' כחלק מהתביעה לפי הסימן האמור.

(ב) על אף האמור בפסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (א), השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע נסיבות שבהן לא יראו תביעות כאמור באותן פסקאות כתביעה אחת, בתנאים שיקבע, ולקבוע שיעור מרבי מתוך התשלום כאמור בסעיף 315ב(א) או סכום מרבי, שניתן יהיה לגבות בעד טיפול בהן.

⁴⁴ סעיף 1315 וסימן ב' כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

315ז. התקשרות לעניין טיפול בתביעה⁴⁵

(א) כל התקשרות לעניין טיפול בתביעה בעד תשלום תהיה בהסכם בכתב, שיפורטו בו בין השאר כל אלה והעתקו החתום יימסר לתובע:

(1) פירוט הגמלאות שלגביהן תוגש התביעה, מהות הטיפול ושלביו הצפויים;

(2) התשלום בעד הטיפול לפי כל שלב כאמור בפסקה (1), אופן חישוב התשלום, תנאיו ומועדיו, לרבות אם הוקדמו לפי סעיף 315ה(ב).

(ב) בטרם ההתקשרות יימסר למי שמבקש טיפול בתביעה דף מידע כללי, בכתב ובלשון פשוטה, ובו עיקרי סימן זה, ובכלל זה פרטים לעניין חיוב בתשלום גם במקרה של קיזוז הגמלה או ניכוי ממנה כנגד חוב, וכן מידע בדבר האפשרות לפנות למוסד באופן ישיר ולקבל סיוע מטעם המוסד בהגשת התביעה ובדבר הזכאות לסיוע משפטי לפי הוראות סעיף 397; נוסח דף המידע יפורסם באתר המוסד.

(ג) המבקש טיפול בתביעה יאשר בחתימתו על גבי העתק דף המידע הכללי כאמור בסעיף קטן (ב) כי קיבלו, והעתק הדף בחתימתו יצורף כנספח להסכם ההתקשרות.

(ד) המבקש טיפול בתביעה רשאי לחזור בו מההתקשרות בהסכם, בתוך שבעה ימי עבודה מהמועד שבו נמסר לו ההסכם בכתב, למעט אם עד המועד האמור הוגשה תביעה שבשל הגבלת מועדים לפי דין לא היה ניתן להגישה במועד מאוחר יותר; חזר בו המבקש מההתקשרות, לא יחויב בתשלום בשל כך, וסכום ששילם - יוחזר לו.

(ה) לא קוימו הוראות סעיף קטן (ב), לא יידרש בעד טיפול בתביעה סכום העולה על 85 אחוזים מהתשלום שהיה ניתן לדרוש בעד טיפול כאמור לפי הוראות סעיף 315ב.

(ו) אין בהוראות סימן זה כדי למנוע את הפסקת ההתקשרות בידי צד מהצדדים לפי כל דין; תניה בהסכם ההתקשרות המגבילה את הזכות להפסקת ההתקשרות לפי כל דין - אין לה תוקף.

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות החלות על מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה או על ההתקשרות לפי כל דין אחר אלא להוסיף עליהן.

(ח) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות לעניין הסכם ההתקשרות ודף המידע הכללי לפי סעיף זה, ובין השאר הוראות לעניין פרטים שייכללו בהסכם ובדף המידע, צורתם, השפות שבהן ייערכו ודרכי מסירתם.

315ח. סייג להגבלת תשלום בעד טיפול בהליכים מסוימים⁴⁶

(א) הוראות סעיפים 315ב(א) ו-315ג, 315ד, 315ה ו-315ו(א) לא יחולו על טיפול בתביעה בידי עורך דין שנדרש לנקוט בשלה אחד מההליכים האלה:

(1) תובענה שהגיש עורך הדין לבית הדין לעבודה בשל החלטה של פקיד תביעות לדחות תביעה או לא להכיר בפגיעה בעבודה, למעט החלטה לעניין דרגת אי-כושר או החלטה בשל נסיבות טכניות לרבות אי-השלמת פרטי תביעה, אי-מסירת מסמך או מידע הנוגעים בדבר, אי-התייצבות לדיון בוועדה רפואית או בוועדת עררים או איחור במתן החלטה בידי המוסד (בסעיף זה - נסיבות טכניות);

(2) ערעור שהגיש עורך הדין על החלטת ועדת מומחים לפי חוק לפיצוי נפגעי גזות, שלא נובעת מנסיבות טכניות;

(3) ערעור שהגיש עורך הדין בשל אי-הכרה בתקופה שקדמה לתקופה שבשלה ניתן להגיש תביעה לפי סעיף 296.

⁴⁵ סעיף 315ז וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

⁴⁶ סעיף 315ח וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר המשפטים, בהתייעצות עם השר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סכומים מרביים לתשלום בעד תביעה כאמור באותו סעיף קטן או הגבלות על אופן התשלום או מועדי גביית התשלומים.

(ג) הוראות סעיפים 315 ב(א) ו-(ג), 315 ד, ו-315(א)1 לא יחולו על טיפול בבדיקה מחדש כאמור בסעיף 315 ב(ב)3, אם המייצג בתביעה או המסייע באופן אחר בהגשתה לא ייצג בתביעה או סייע באופן אחר בטיפול בתביעה בשלביה הקודמים ואינו בעל זיקה כהגדרתו בסעיף 315 ג(ד) למייצג או למסייע כאמור.

315 ט. מס ערך מוסף ושינוי סכומים ועדכונים⁴⁷

(א) על הסכומים כאמור בסעיף 315 ב ייוסף מס ערך מוסף.

(ב) הסכומים הנקובים בהגדרות "גמלה בסכום נמוך" ו"הסכום היסודי" יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת, ולעניין מועד העדכון הראשון - לעומת המדד שפורסם לאחרונה ביום ט"ז באב התשע"ה (1 באוגוסט 2015).

(ג) שר המשפטים, בהסכמת השר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות, בצו, את הסכומים הנקובים בהגדרה "גמלה בסכום נמוך" ובהגדרה "הסכום היסודי", ואת השיעורים הנקובים בסעיף 315 ב(א).

(ד) הודעה בדבר הסכומים והשיעורים המעודכנים לפי סעיף זה תפורסם באתר המוסד.

315 י. דיווח לכנסת - הוראת שעה⁴⁸

(א) מי שמייצג בתביעה או מסייע באופן אחר בהגשתה יציין את עובדת הייצוג או הסיוע, לפי העניין במסמכים המוגשים למוסד במסגרת הטיפול בתביעה, למטרת מחקר ודיווח.

(ב) המוסד ימסור לוועדת העבודה והרווחה, מדי שנה, בחמש השנים החל מיולי 2017, נתונים בדבר מספר הזכאים לגמלה, סכומי הגמלה ששולמו ואחוזי הנכות ודרגת אי-כושר שנקבעו, לפי סוגי הגמלאות, תוך הבחנה בין מי שתביעתם טופלה בידי מי שמייצג בתביעה, מי שתביעתם טופלה בידי מסייע באופן אחר בהגשתה, מי שתביעתם טופלה בידי גורם הפועל מטעם המוסד, ומי שתביעתם הוגשה בלא טיפול כאמור.

סימן ג': תשלומי גמלה

316 יא- הפחתת קצבה ופקיעת זכות לקיצבה⁴⁹

[141]

(א) בוטל.⁵⁰

(ב) בוטל.⁵¹

⁴⁷ סעיף 315 ט וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

⁴⁸ סעיף 315 י וסימן ב'1 כולו הוספו בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

⁴⁹ ס' 316 - בת' 9, ת"ת 1.4.96, נוספו להגדרת השוליים המילים "ופקיעת זכות לקיצבה".

⁵⁰ ס' 316 (א) בנוסח המקורי:

"קצבה שהוגדלה על פי סעיפים 111(א) או 142(א) לא תפחת משום כך בלבד שתוקף ההעלאה פקע במועד שבו מעודכנת הקצבה על פי השכר הממוצע".

בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

(ג)⁵² פקעה מחמת פטירה זכותו של מי ששולמה לו קצבה או תוספת קצבה המשולמות לפי פרקים ה', ט' או י"א, ישולמו הקצבה או תוספת הקצבה עד תום החודש שבו פקעה הזכות; ואולם אם קיימת בעד אותו חודש, מכוחו של הנפטר, גם זכות לקצבת תלויים לפי פרק ה' או לקצבת שאירים לפי פרק י"א, תשולם לזכאי לקצבת התלויים או לקצבת השאירים כאמור, הגמלה הגבוהה מבין אלה:

(1) קצבת התלויים או קצבת השאירים האמורות, לפי הענין;

(2) הקצבה או תוספת הקצבה שיש לשלמן עד תום החודש שבו פקעה הזכות, לפי סעיף קטן זה.

317. אופן תשלומן של גמלאות⁵³

[142]

(א) השר רשאי לקבוע, בין לגבי כל הזכאים ובין לגבי סוגים מהם -

(1) הוראות בדבר אופן תשלומן של גמלאות ומועדי תשלומן;

(2) פריסת הכנסה, שהיא בנוסף לשכר החודשי הרגיל, לענין חישוב גמלאות.

(ב)⁵⁴ המוסד יפרסם באתר האינטרנט שלו, בתחילת כל שנה קלנדרית, את החגים שלפניהם יוקדם תשלום הגמלה לזכאים, את הגמלאות שתשלומן יוקדם ואת המועדים שבהם ישולמו הגמלאות לפני החג, והוא רשאי לשנות את הפרטים האמורים.

318. תחילת זכות

[142א]

מקום שנקבע בחוק זה כי זכות לגמלה תהיה לפי תנאים, כללים, מבחנים או כיוצא באלה, שייקבעו או שנקבעו, תהיה תחילתה של הזכות ביום תחילתן של התקנות שקבעו אותם.

319. שמירת זכויות

[142ב]

מקום שנקבע בחוק זה כי זכות לגמלה או לתוספת גמלה, למעט זכות לגמלה לפי פרקים ג' ו-ז', מותנית בתשלום דמי ביטוח, יראו תקופה שבה היה מבוטח פטור מתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 351(יא), כתקופה שבעדה שולמו דמי ביטוח.

⁵¹ . ס' 316(ב) בנוסח המקורי:

"בהגדלת קצבה לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א) לא יובא הסכום שבו היתה פוחתת הקצבה אילולא הוראת סעיף קטן (א) בחישוב הבסיס לקביעת ההגדלה, וסכום זה יקוּזז כנגד ההגדלה".
בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.

⁵² . ס' 316(ג) - נוסף בת' 9, ת"ת 1.4.96, בנוסח:

"(ג) פקעה, מחמת פטירה, זכותו של מבוטח לקצבה או לתוספת לקצבה, המשולמות לפי פרקים ה', ט' או י"א, ישולמו הקצבה או התוספת עד תום החודש שבו פקעה הזכות; ואולם לא תשולם בעד אותו חודש מכוחו של אותו מבוטח קצבת תלויים לפי פרק ה' או קצבת שאירים לפי פרק י"א."
הוראת תחולה קובעת כי סעיף זה יחול לגבי מקרים שבהם תפקע הזכות לקצבה או לתוספת לקצבה ביום התחילה או אחריו.

בת' 44, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 44, הוחלף לנוסח דלעיל.

⁵³ . ס' 317 - ר' תקנות הביטוח הלאומי (הגשת תביעה לגמלה ואופן תשלומה), התשנ"ח-1998.

⁵⁴ . ס' 317(ב) - נוסף בת' 212, ת"ת 10.1.19.

(א) לא תשולם תוספת קצבה -

(1) בזכותו של אדם המקבל קצבה ;

(2) לשני בני אדם או יותר בזכותו של אדם אחד.

(ב) גמלת סיעוד לא תיחשב כקצבה לענין סעיף קטן (א)(1).

(ב1)⁵⁵ נמצא אדם זכאי לקצבה בעד תקופה שבעדה שולמה בזכותו תוספת קצבה (בסעיף קטן זה - הזכאי), יופחת מסכום הקצבה שהוא זכאי לה סכום תוספת הקצבה ששולמה בזכותו כאמור, ובלבד שבתקופה שבעדה שולמה בזכותו תוספת הקצבה, התגורר הזכאי עם האדם שלו שולמה התוספת, ואותו אדם נפטר בטרם התבררה זכאותו של הזכאי לקצבה ; על סכום תוספת הקצבה שיופחת כאמור, יחולו הוראות סעיף 315, בשינויים המחויבים.

(ג) לא יינתנו לאדם, אם אין כוונה אחרת משתמעת -

(1) קצבאות שונות לפי חוק זה בעד פרק זמן אחד ;

(2) גמלאות שונות עקב מאורע אחד מכוח ענפי ביטוח שונים לפי חוק זה.

(ד)⁵⁶ היה אדם זכאי, לולא הוראות סעיף זה, ליותר מגמלה אחת, הברירה בידו לקבל אחת מהן ; בחר בקצבת נכות לפי פרק ה' או בקצבת תלויים לפי הפרק האמור במקום בקצבת אזרח ותיק או בקצבת שאירים, לפי הענין, לא תפחת קצבת הנכות או קצבת התלויים כאמור משיעור קצבת האזרח הוותיק או קצבת השאירים כל עוד הוא זכאי לכך כאמור.

(ה)⁵⁷ על אף הוראות סעיף קטן (ג)(1), זכאי לקיצבת תלויים שנעשה זכאי לקיצבת אזרח ותיק, או זכאי לקיצבת אזרח ותיק שנעשה זכאי לקיצבת תלויים, יקבל קיצבת תלויים ומחצית מקיצבת האזרח הוותיק שהיתה משתלמת לו, ובלבד שקיצבה זו לא תפחת משיעור הקיצבה הכוללת שהיתה משתלמת לו אילו שולמה לו קיצבת האזרח הוותיק במלואה ובנוסף לה מחצית הקיצבה הגבוהה מבין אלה : קיצבת תלויים או קיצבת שאירים.

(ו)⁵⁸ הוראות סעיף קטן (ג) לא יחולו לגבי -

(1) קצבת ילדים ;

⁵⁵ ס' 320(ב1) - נוסף בת' 120 ת"ת 1.8.10 בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גימלה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך.

⁵⁶ ס' 320(ד) - ת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק" והביטוי "קצבת הזקנה" בביטוי "קצבת האזרח הוותיק".

⁵⁷ ס' 320(ה) - בנוסח המקורי :

"זכאי לקצבת תלויים שנעשה זכאי לקצבת זקנה או זכאי לקצבת זקנה שנעשה זכאי לקצבת תלויים, יחולו לגביו הוראות אלה :

(1) בחר בקצבת זקנה - תשולם לו אותה קצבה, ובנוסף לה תשולם לו מחצית מקצבת תלויים המגיעה לו, ובלבד שמחצית זו לא תעלה על 50% מקצבת השאירים לפי סעיף 252(א)(1).

(2) בחר בקצבת תלויים - לא תפחת קצבה זו משיעור הקצבה הכוללת שהיתה משתלמת לו אילו בחר בקצבת זקנה כאמור בפסקה (1) ;

(3) לענין סעיף קטן זה, "זכאי לקצבת זקנה" - זכאי לקצבת זקנה שהשלים תקופה אכשרה לפי סעיף, 246(א).

בת' 4, הוחלף לנוסח דלעיל. בס"ח 1600, התשנ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של תיקון זה הינו מיום 1.9.95 והוא חל על קצבה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך.

ת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק" (כולל ההטיות הדיקדוקיות השונות).

⁵⁸ ס' 320(ו) - הערת העורך : ברישא, במקום אזכור סעיף קטן (ב) צריך להיות סעיף קטן (ג). טעות זאת נפלה בעת ההחלפה לנוסח המשולב החדש אך טרם תוקנה.

בת' 26, ת"ת 1.10.95, במקום "סעיף קטן (ב), בא "סעיף קטן (ג)".

(2) דמי קבורה ;

(3) מבוטח המקבל קצבת נכות לפי פרק ה' והזכאי לקבל קצבת נכות כאמור בקשר לפגיעה אחרת, ובלבד שסך כל הקצבאות לא יעלה על הקצבה שהיתה ניתנת לו אילו היתה דרגת נכותו לפי פרק ה' 100% ;

(4) קצבת לידה ;

(5) תשלום מיוחד לפי סעיף 62 ;

(6) גמלת סיעוד ;

(7)⁵⁹ חיסכון ארוך טווח לילד לפי סימן ה' לפרק ד'.

(ז) לא יהיה אדם זכאי לדמי אבטלה בעד התקופה שבה הוא זכאי לאחד מאלה :

(1) דמי לידה המשתלמים לפי פרק ג' ;

(2) דמי פגיעה המשתלמים לפי פרק ה' ;

(3) תגמול לפי פרק י"ב ;

(4)⁶⁰ דמי חופשה לפי חוק חופשה שנתית או לפי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה בין ששולמו ובין שלא שולמו ;

(4א)⁶¹ דמי הסתגלות מיוחדים ;

(4ב)⁶² לגבי מבוטח בחופשה ללא תשלום - ימי חופשה צבורים שהמבוטח זכאי להם, בין ששולם בעדם שכר ובין שלא שולם ;

(5) כל תשלום אחר שהשר, באישור ועדת העבודה והרווחה, קבע בצו כתשלום הבא כפיצוי על הפסד שכר ולפי התנאים שקבע בצו.

(ח)⁶³ מבוטחת הזכאית לדמי הסתגלות מיוחדים בעד ימים החלים בחודש שבעדו היא זכאית גם לקצבת אזרח ותיק, תשולם לה בעד אותו חודש הגמלה הגבוהה מביניהן.

(ט) קיבל זכאי לקצבת נכות לפי פרק ט' מענק לפי סעיף 107 או לפי סעיף 113, יהיה המוסד רשאי לנכות מקצבת הנכות את המענק או חלק ממנו, הכל לפי כללים, מבחנים ודרכי חישוב שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה.

⁵⁹ ס' 320(ז)(7) הוסף בת' 164. ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 164.

⁶⁰ ס' 320(ז)(4) - בת' 225, ת"ת 1.7.21 נמחקה המילה "המשתלמים" (אחרי המילים "דמי חופשה") ונוספה הסיפא החל במילים "בין ששולמו...".

⁶¹ ס' 320(ז)(4א) - נוסף בת' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.

⁶² ס' 320(ז)(4ב) - נוסף בת' 225, ת"ת 1.7.21.

⁶³ ס' 320(ח) - בת' 78, ת"ת 18.2.05, אחרי "לדמי אבטלה" בא "או לדמי הסתגלות מיוחדים". בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "לקצבת אזרח ותיק". בת' 214, ת"ת 16.6.20 נקבע כי בתקופה שמיום 1.3.20 עד יום 30.6.20 ("יתקופת הוראת השעה") ייקרא ס"ק (ח) ללא המילים "לדמי אבטלה או". עוד נקבע כי נוסח זה יחול על גמלת אזרח ותיק, גמלת שארים, קצבת נכות ודמי אבטלה המגיעים לפי חוק הביטוח הלאומי בעד החודשים מרס, אפריל, מאי ויוני 2020 לאדם שהיה זכאי לקבלת הגמלה או הקצבה כאמור, ובלבד שאלמלא התיקון הייתה הקצבה החודשית לנכה נמוכה יותר. בנוסף נקבע כי אוצר המדינה יחזיר למוסד לביטוח לאומי כל סכום שהוצא בגין כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות חוק הביטוח הלאומי בנוסח האמור. בת' 216, ת"ת 28.6.20 הוארכה הוראת השעה שבת' 214 גם לתקופה שמתאריך התחילה הנ"ל ועד סוף "התקופה הקובעת" כאמור בסעיף 179א לחוק (16.8.20). ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 216. בת' 229, ת"ת 1.1.22 נחקקה הוראה זוהי לגבי התקופה שמיום 1.1.22 ועד יום 31.3.23, ונקבעה הוראה לפיה אוצר המדינה ישפה את המוסד לביטוח לאומי לגבי כל סכום שהוצא בעד כל גמלה או תוספת גמלה המשתלמת לפי הוראות אלה.

בת' 235, ת"ת 16.2.23 נמחקו המילים "לדמי אבטלה או" באופן קבוע מנוסח הסעיף.

321. ניכוי מקצבה

[143ב]

(א) נעשה אדם זכאי לקצבה לפי פרקים ה', ט', י"א או י"ג והיא מגיעה לו למפרע בעד תקופה שבה שולמה לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, רשאי המוסד לנכות מסכום הקצבה את סכום הגמלה ששולמה בעד אותה תקופה, כולה או מקצתה, ובלבד שלא ינוכה יותר מסכום הקצבה שהיתה מגיעה לו בעד אותה תקופה.

(ב) הסכום שנוכה כאמור בסעיף קטן (א) יועבר לאוצר המדינה, בהתאם להסדרים שנקבעו.

322. סכום מרבי לתביעות תלויים ושאיירים

[144]

(א) היתה קצבה נתבעת על ידי בני אדם שונים בגלל פטירתו של מבוטח אחד כשהאחד תובע לפי פרק ה' והאחד לפי פרק י"א, לא יעלה סך כל הקצבאות שישתלמו בזכותו של אותו מבוטח על הסכום המרבי שנקבע לסך כל הקצבאות המגיעות בזכות אותו מבוטח לפי אחד הפרקים האמורים, הכל לפי הסכום הגדול יותר.

(ב) מקום שבגלל הוראות סעיף קטן (א) אי אפשר לספק את התביעות של כל התובעים במלואן, יפסוק בית הדין לעבודה כיצד יחולק סך כל הקצבאות העומד לחלוקה בין כל התובעים בהתחשב במצב הכלכלי של התובעים ובמידת תלותם באדם שבזכותו משתלמות הקצבאות; ואולם אם הוגש הסכם בכתב של התובעים בענין תשלום סך כל הקצבאות או חלוקתו, ישולם סך כל הקצבאות, או יחולק, לפי ההסכם.

323. גמלאות בחירה

[145]

(א)

(1) הזכאי עקב מאורע אחד לגמלה לפי פרקים ה', י"א או י"ג ולתגמול או למענק או להענקה לפי חוק הנכים, חוק משפחות חיילים, חוק תגמול לחייל, חוק המשטרה, חוק שירות בתי הסוהר או סעיפים 63 ו-63ח לחוק שירות המדינה, הברירה בידו לבחור באחד מהם.

(2) תגמול המשולם לפי סעיף 20א(א) לחוק הנכים לא ייחשב כתגמול לענין סעיף קטן זה.

(ב) הזכאי בעד פרק זמן אחד לדמי פגיעה ולתגמול לפי פרק י"ב, הברירה בידו לבחור באחד מהם.

(ג) הזכאי עקב מאורע אחד לגמלה לפי פרק ט' ולתגמול או לקצבה לפי אחד החוקים המפורטים להלן, הברירה בידו לבחור באחד מהם:

(1) חוק הנכים;

(2) חוק המשטרה;

(3) חוק שירות בתי הסוהר;

(4) סעיפים 63 ו-63ח לחוק שירות המדינה;

(5) חוק נכי המלחמה בנאצים;

(6) חוק נכי רדיפות הנאצים;

(7) חוק נפגעי פעולות איבה ;

(8) חוק תגמול לחייל.

(ד) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בצו כל חוק אחר כחוק שקיימת לגביו הברירה לענין סעיף קטן (ג).

(ה)⁶⁵ הבחירה לפי פסקאות (2) עד (8) של סעיף קטן (ג) תיעשה עד תום ששה חודשים מהיום שבו נקבעה לראשונה דרגת נכותו היציבה של הנכה לפי פרק ט'.

(ו)⁶⁶ הבחירה לפי פסקה (1) של סעיף קטן (ג) תיעשה עד תום שישים ימים מהיום שבו נקבעו דרגת נכותו היציבה לפי פרק ט' ודרגת נכותו הקבועה לפי חוק הנכים, לפי המאוחר מביניהם; כל עוד לא נקבעו דרגות נכות כאמור, יהיה הנכה זכאי לבחור אם לקבל תגמולים לפי חוק זה או לפי חוק הנכים, כל אימת שחל שינוי בגובהם של הגמלה או של התגמול החודשי, לפי העניין, ובלבד שלא ישנה את בחירתו יותר מפעמיים.

324. הנמצא בחוץ לארץ

[146]

(א)⁶⁷ הנמצא בחוץ לארץ למעלה משלושה חודשים, לא תשולם לו קצבה בעד הזמן שלמעלה משלושת החודשים הראשונים, אלא בהסכמת המוסד; ואולם רשאי המוסד לשלם את הקצבה, כולה או מקצתה, לתלויים בו.

(ב)⁶⁸ נמצא זכאי לקצבה בישראל, לא תשולם לו תוספת לקצבה בעד תלוי כמשמעותו בסעיפים 200, 201 ו-247 ובעד ילד כמשמעותו בסעיף 252(ב), הנמצאים בחוץ לארץ למעלה מעשרים וארבעה חודשים רצופים, בעד פרק הזמן שמתום עשרים וארבעה חודשים האמורים, אלא בהסכמת המוסד.

324א. תנאי לתשלום גמלה למי ששהה מחוץ לישראל⁶⁹

(א) שהה אדם מחוץ לישראל 183 ימים לפחות במהלך שנה והוא זכאי לגמלה בתנאי שהוא מתגורר בישראל, לא תשולם לו או בעדו גמלה כאמור, כל עוד לא תמה שנה שבמהלכה התגורר בישראל 183 ימים לפחות, אלא אם כן הודיע למוסד במועד, בתנאים ובאופן שקבע השר על יציאתו מישראל, על תקופת היעדרותו המשוערת ממנה ועל חזרתו אליה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לגבי -

(1) גמלה המשתלמת לפי פרק ג' למבוטח כמשמעותו לפי הוראות סעיף 40(א) ו-1(ב);

(2) גמלה המשתלמת לפי פרקים ה', ח' ו-י"ג;

(3) מי ששהה מחוץ לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי הניתן לפי הוראות סעיף 11 בחוק ביטוח בריאות.

(ג) בסעיף זה, "שנה" - שנים עשר חודשים רצופים.

⁶⁵ ס' 323(ה) - ת"ת 30 יום מיום 27.12.07, במקום "סעיף קטן (ג)" בא "פסקאות (2) עד (8) של סעיף קטן (ג)".

⁶⁶ ס' 323(ו) - נוסף בת' 101, ת"ת 30 יום מיום 27.12.07, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהגיש לראשונה תביעה לקצין תגמולים ביום התחילה ואילך, וכן על מי שהגיש תביעה לפי פרק ט' לחוק הביטוח הלאומי בשלוש השנים שקדמו ליום התחילה.

⁶⁷ ס' 324(א) - בת' 60, ת"ת 1.1.03, סעיף 324 המקורי סומן כ-324(א).

בת' 114, ת"ת 1.8.09, במקום "מששה חודשים" בא "משלושה חודשים" ובמקום "מששת החודשים" בא "משלושת החודשים". ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ב) להערות מבוא לת' 114.

⁶⁸ ס' 324(ב) - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

⁶⁹ ס' 324 א - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

3324. שלילת גמלה משוהה שלא כדין⁷⁰

(א) לא תשולם גמלה לשוהה שלא כדין, כמשמעותו בסעיף 13 בחוק הכניסה לישראל (בסעיף זה - שוהה שלא כדין) בעד תקופת שהותו כאמור.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), מי שמשלמת לו גמלה ונעשה שוהה שלא כדין, יופסק לו תשלום הגמלה בעד תקופת שהותו שלא כדין לפי הוראות הסעיף הקטן האמור, החל בתום 30 ימים מיום שנעשה שוהה שלא כדין.

325. אסיר⁷¹

[147]

(א) הנמצא במאסר על פי פסק דין של בית משפט שדן אותו למאסר של שלושה חודשים או יותר, לא תשולם לו כל גמלה בעד הזמן שהוא במאסר.

(ב)⁷²

(1) ילד כהגדרתו בסעיף 238 שהורשע בעבירת ביטחון כהגדרתה בסעיף 326(ג), ונגזר עליו עונש מאסר, לא ישולמו להוריו במשך הזמן שהוא במאסר -

(א) גמלה המשולמת בעדו לפי פרק ד';

(ב) תוספת לגמלה המשולמת בעדו לפי סעיפים 132(5), 200(ג)(2), 244(ב)(2) ו-252(ב), וכן לפי חוק הבטחת הכנסה וחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972.

(2) במשך תקופת המאסר כאמור בפסקה (1), לא יבוא הילד במניין הילדים לעניין הסעיפים המנויים בפסקה (1)(ב), לעניין סעיף 68 ולעניין חוק הבטחת הכנסה וחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972.

326. שלילת גמלה בגלל פשע⁷³

[148]

(א)⁷⁴ חל המקרה המזכה לגמלה, אגב ביצוע או אגב נסיון לבצע פשע בידי הזכאי לאותה גמלה, או כתוצאה מביצוע או נסיון כאמור או בקשר עמו, לא תינתן הגמלה - ואם בוצע הפשע מתוך מניע

⁷⁰ ס' 3324 - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.
⁷¹ בת' 163, ת"ת 5.11.15. סומן הסעיף כס"ק (א), והוסף ס"ק (ב). ר' הערות מבוא לת' 163.
⁷² ס' 325(ב) הוחלף בת' 251, ת"ת 20.11.24. על פי הוראות התחולה, הוראות התיקון יחולו לגבי מי שנמצא במאסר ביום התחילה הנ"ל או לאחריו.
עד להחלפתו בנוסח דלעיל, היה נוסח ס' 325(ב) כדלקמן:
" (ב)

(1) ילד כהגדרתו בסעיף 238, שהורשע בעבירת ביטחון כהגדרתה בסעיף 326(ג) או בעבירה לפי סעיף 332א לחוק העונשין שבוצעה מתוך מניע לאומני או בזיקה לפעילות טרור, ונגזר עליו עונש מאסר, לא ישולמו להוריו במשך הזמן שהוא במאסר -
(א) גמלה המשולמת בעדו לפי פרק ד';

(ב) תוספת לגמלה המשולמת בעדו לפי סעיפים 132(5), 200(ג)(2), 244(ב)(2) ו-252(ב), וכן לפי חוק הבטחת הכנסה וחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972.

(2) במשך תקופת המאסר כאמור בפסקה (1), לא יבוא הילד במניין הילדים לעניין הסעיפים המנויים בפסקת משנה (1)(ב), לעניין סעיף 68, ולעניין חוק הבטחת הכנסה וחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972."

⁷³ ס' 326 - בת' 50, ת"ת 1.11.02, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ואם בוצע הפשע..." הוראת תחולה קובעת כי לא תנתן גמלה לפי התיקון בעד התקופה שמיום התחילה ולאחריו לרבות עקב ביצוע פשע כאמור בסעיף 326 סייפא שהתרחש לפני יום התחילה.

⁷⁴ ס' 326(א) - בת' 95, ת"ת 1.6.07, סעיף 326 סומן 326(א) ובמקום "בפרק י"א או לפי סעיף 310" בא "בפרק יא...."

לאומני או בזיקה לפעילות טרור בידי מי שמכוחו ניתנת גמלה לפי סעיף 62, לפי סימנים ד' או ה' בפרק י"א לפי סעיף 310 או בידי מי שבעד ילדו ניתנת גמלה לפי סעיף 74(ב)(1)(א) או (ב), לא תינתן הגמלה לפי אותם סעיפים.

(ב)75 נדון אדם למאסר עולם בשל עבירה לפי סעיף 301א(א)(10) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או לפי סעיף 301א(א)(11) לחוק האמור במסגרת פעילותו של ארגון טרור או לפי סעיף 300 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 כנוסחו ערב תחילתו של חוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019, אשר בוצעה מתוך מניע לאומני או בזיקה לפעילות טרור - לא תשולם לו קצבה לפי סימן ג' בפרק י"א.

(ג)76 בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), הורשע אדם בעבירת טרור חמורה כהגדרתה בחוק המאבק בטרור התשע"ו-2016, (בסימן זה - עבירת ביטחון), ובשל כך נגזרו עליו עשר שנות מאסר לפחות, יפחית המוסד את הגמלה המשתלמת לו לפי פרקים ה' עד ח' או י"א בשיעור של 50%, ככל שהוא זכאי לאותה גמלה.

(ד)77 על אף הוראות סעיף קטן (ג), מי ששוחרר ממאסר במסגרת שחרור שבויים ישראלים או משא ומתן מדיני לאחר שהורשע בעבירה כאמור באותו סעיף קטן ונגזרו עליו עשר שנות מאסר לפחות, לא ישולמו לו - עד תום תקופת המאסר שנגזרה עליו - גמלות אלה: דמי לידה לפי סימן ג' לפרק ג', גמלה לפי פרקים ה' עד ח', י"א וי"ג, וגמלה לפי הסכם בדבר גמלת ניידות או הסכם בדבר מתן הלוואות לרכישת רכב למוגבלים בניידות, שנערך לפי סעיף 9, והוראות סעיף קטן (ג) יחולו לגביו רק מתום התקופה שנגזרה עליו.

326. שלילת גמלה ממי שאינו תושב ישראל בגלל טרור⁷⁸

(א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 326, הורשע מי שאינו תושב ישראל בביצוע עבירה כמפורט להלן, ואותו אדם זכאי לתשלום גמלה מחוץ לישראל, מכוח עצמו או מכוח בן משפחתו, לא תשולם לו הגמלה מיום שפסק הדין בעניינו היה לסופי, וכל עוד לא ניתן פסק דין סופי, יעוכב תשלום הגמלה כאמור:

(1) עבירת טרור חמורה או עבירה שבית המשפט קבע כי היא מעשה טרור לפי סעיף 37(ד) לחוק המאבק בטרור;

(2) עבירת טרור ביטחונית - בבית משפט צבאי.

74(ב)(1)(א) או (ב). הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על פשע שבוצע ביום התחולה ואילך. בת' 116, ת"ת 17.1.10, במקום "סימן ד" בא "סימנים ד' או ה". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי פשע שבוצע מתוך מניע לאומני ביום פרסומו של חוק זה ואילך.

בת' 139, ת"ת 14.5.12, אחרי "מניע לאומני" בא "או בזיקה לפעולת טרור".

75 ס 326(ב) - נוסף בת' 95, ת"ת 1.6.07, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על פשע שבוצע ביום התחולה ואילך.

בת' 139, ת"ת 14.5.12, אחרי "מניע לאומני" בא "או בזיקה לפעולת טרור".

בת' 211, ת"ת 10.7.19, נוספה ההתייחסות לסעיפים 301א(10) ו-11 לחוק העונשין במסגרת פעילותו של ארגון טרור, והותאמה ההתייחסות לסעיף 300 לחוק העונשין כנוסחו ערב תאריך התחילה האמור.

76 326(ג) - נוסף בת' 139, ת"ת 14.5.12, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שביצע עבירה כאמור בו ביום התחילה ואילך.

בת' 163, ת"ת 5.11.15, הוספו בס"ק 326(ג) אחרי המילים "בזיקה לפעילות טרור", המילים "(בסימן זה - עבירת ביטחון)".

בת' 178, ת"ת 1.11.16, החליפו המילים "בעבירת ביטחון חמורה כהגדרתה בחוק המאבק בטרור התשע"ו-2016" את הנוסח הקודם שהיה: "באחת או יותר מהעבירות המנויות בפסקאות (1) ו-(2) בהגדרה "עבירת ביטחון" בחוק סדר הדין הפלילי (עצור החשוד בעבירת ביטחון) (הוראת שעה), התשס"ו-2006".

בת' 251, ת"ת 20.11.24, הוחלפו בס"ק זה המילים "בעבירת ביטחון חמורה" במילים "בעבירת טרור חמורה", ונמחקו מהסעיף המילים "שבוצעה מתוך מניע לאומני או בזיקה לפעילות טרור".

77 ס"ק 326(ד) - נוסף בת' 157, ת"ת 15.7.14, ר' הוראות מבוא לת' 157.

78 ס' 326 - נוסף בת' 250, ת"ת 1.1.25, והוא יחול על גמלות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך, גם לגבי עבירה שנעברה לפני יום התחילה והכרזה על פעיל טרור שהוכרזה לפני יום התחילה.

(ב) נעצר במעצר עד תום ההליכים מי שאינו תושב ישראל, בשל אישום בביצוע עבירת טרור חמורה, עבירה שהיא מעשה טרור לפי סעיף 37(א) לחוק המאבק בטרור או עבירת טרור ביטחונית, והוא זכאי לגמלה כאמור בסעיף קטן (א), יעוכב תשלום הגמלה עד הכרעת הדין בעניינו.

(ג) הכריז שר הביטחון על אדם זר כפעיל טרור לפי פרק ב' לחוק המאבק בטרור, ואותו אדם זכאי לתשלום גמלה מחוץ לישראל, מכוח עצמו או מכוח בן משפחתו, לא תשלום לו הגמלה כל עוד ההכרזה עומדת בתוקפה.

(ד) טען אדם שלא שולמה לו גמלה או עוכב תשלומה בשל הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב), לפני המוסד, כי עבירת הטרור הביטחונית שעבר נעברה בנסיבות שאין בהן כדי ליצור חשש לפגיעה בביטחון המדינה ושלא בזיקה לפעילות טרור (בסעיף קטן זה - נסיבות שאינן טרור), ושוכנע המוסד, על יסוד פסק הדין וכתב האישום, כי העבירה התקיימה בנסיבות שאינן טרור, לא יחולו הוראות אותם סעיפים קטנים; המוסד רשאי לבקש מהתובע המוסמך לעניין עבירה כאמור מידע לבחינת הטענות.

(ה) הגורמים שלהלן ימסרו למוסד, אחת לחודש, מידע בעניינים אלה:

(1) שירות בתי הסוהר - מידע על מעצר עד תום ההליכים בשירות בתי הסוהר של מי שאינו תושב ישראל, שהואשם בביצוע עבירת טרור חמורה, עבירה שהיא מעשה טרור לפי סעיף 37(א) לחוק המאבק בטרור או עבירת טרור ביטחונית;

(2) משרד הביטחון - מידע על הכרזות בתוקף על פעילי טרור לפי פרק ב' לחוק המאבק בטרור.

(ו)⁷⁹ המוסד ידווח לוועדת העבודה והרווחה, אחת לשנה, במשך חמש שנים, על מספר האנשים שלא שולמה להם גמלה או שעוכב תשלומה לפי הוראות סעיף זה, ועל סוגי הגמלאות וסכומן, בתקופה שקדמה למועד הדיווח.

(ז) בסעיף זה -

"אזור" ו"בית משפט צבאי" - כהגדרתם בתקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, כפי שהוארך ותוקן נוסחן בחוק, מעת לעת;

"חוק המאבק בטרור" - חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016;

"עבירת טרור ביטחונית" - עבירה כלהלן:

(1) עבירה לפי סעיפים 237א, 237ב ו-246(א)(1) לצו בדבר הוראות ביטחון;

(2) עבירה לפי סעיפים 242א, 242ב ו-249א לצו בדבר הוראות ביטחון לגבי העבירות המנויות בתוספת הראשונה לאותו צו למעט עבירות לפי הוראות אלה: סעיפים 90, 212א, 215(ג) ו-(ד), 218, 220, 223, 231, 234, 244, 245, 248, 253, 254(א), 257, 300(א) ו-(ב) לצו בדבר הוראות ביטחון ותקנות 139, ו-143א לתקנות ההגנה;

(3) עבירה המנויה בתוספת השלישית לצו בדבר הוראות ביטחון, למעט עבירה לפי סעיפים 211, 212א, 215(ג) ו-(ד), 218, 220, 222, 223, 231, 232, 233(ג), 234, 245, 248, 251, 254, 259, 261, 300(א) ו-(ב), 317, 318, ו-319(ב)(2) לצו בדבר הוראות ביטחון, עבירה לפי צו בדבר איסור פעולות הסתה ותעמולה עוינת (יהודה והשומרון) (מס' 101), התשכ"ז-1967, ועבירה לפי תקנות 59(ד) ו-(ה), 63, 64, 66, 129(2), ו-140א לתקנות ההגנה;

"עבירת טרור חמורה" - עבירה המנויה בפסקה (1) להגדרה "עבירת טרור חמורה" בחוק המאבק בטרור;

⁷⁹ ס' 326א(ו) - על פי הוראות התחילה, החולה והמעבר שבת' 250, דיווח ראשון לפי סעיף 326א(ו) יימסר לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת בתוך 6 חודשים מיום תחילתו של סעיף 326א (1.1.25).

"צו בדבר הוראות ביטחון" - צו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"ע-2009, כתוקפו מעת לעת ;
"תקנות ההגנה" - תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, כתוקפן באזור.

327. מסירת מידע מטעה⁸⁰

(א) בסעיף זה -

"מידע מטעה" - ידיעה כוזבת, בין בעל פה ובין בכתב, או מסמך מזויף ;

"מסמך" ו"זיוף" - כהגדרתם בסעיף 414 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ב) הוכח להנחת דעתו של המוסד כי תובע גמלה או מקבל גמלה מסר למוסד מידע מטעה, ביודעין, או נמנע מלמסור מידע ביודעו שיש בכך כדי להשפיע על זכותו לגמלה, והמוסד החליט לדחות בשל כך את התביעה לגמלה, כולה או חלקה, או להפסיק בשל כך את תשלום הגמלה, כולה או חלקה, לפי הענין (בסעיף זה - החלטת המוסד), יחולו הוראות אלה :

(1) נדחתה התביעה לגמלה במלואה או הופסק תשלום הגמלה במלואה -

(א) לא תוגש תביעה חוזרת לגמלה זהה (בסעיף זה - תביעה חוזרת) בעד תקופה של 90 ימים מהיום שבו הודע לתובע הגמלה או למקבל הגמלה על החלטת המוסד, אלא אם כן שילם למוסד דמי טיפול בסך 400 שקלים חדשים ;

(ב) הוגשה תביעה חוזרת בטרם חלפו 24 חודשים קלנדריים מהחודש שבו הודע לתובע הגמלה או למקבל הגמלה על החלטת המוסד, תופחת הגמלה המשתלמת בעד התקופה הקובעת בשיעור של 25% ;

היתה התביעה החוזרת לגמלה שאינה משתלמת בעד תקופה מסוימת, תופחת אותה גמלה בשיעור האמור ; לענין זה, "התקופה הקובעת" - שלושת החודשים הראשונים שלאחר הגשת התביעה החוזרת שבעדם זכאי התובע לגמלה ;

(2) נדחתה התביעה לגמלה בחלקה או הופסק תשלום הגמלה בחלקו - יחולו הוראות פסקת משנה (א) של פסקה (1), וכן תופחת הגמלה המשתלמת בעד שלושת החודשים הראשונים שלאחר החלטת המוסד בשיעור של 25%, ולענין גמלה שאינה משתלמת בעד תקופה מסוימת - תופחת אותה גמלה בשיעור האמור.

(ג) לענין סעיף זה יראו כתביעה חוזרת גם תביעה לגמלה זהה, שאינה בעד התקופה, שלגביה הוגשה התביעה שנדחתה בהחלטת המוסד או שבעדה שולמה הגמלה שתשלומה הופסק בהחלטת המוסד, לפי הענין.

(ד) החלטת המוסד תתקבל לאחר שניתנה לתובע הגמלה או למקבל הגמלה, לפי הענין, הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריותו הפלילית של תובע הגמלה או מקבל הגמלה.

(ו) הסכום האמור בסעיף קטן (ב)(1)(א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה בהתאם לשיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד העדכון לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה שקדמה לה, ויעוגל לשקל החדש הקרוב.

סימן ד' : תביעות נגד צד שלישי

⁸⁰ ס' 327 - בנוסח המקורי : "ניסה אדם להשיג גמלה במרמה, תופחת הגמלה שהוא זכאי לה ב-25%". בת' 79, ת"ת 1.4.05, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 3(ו) להערות מבוא לת' 79.

(א)⁸¹ היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין, או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, רשאי המוסד או מעביד שאושר לכך לפי סעיף 343 לתבוע מאותו צד שלישי פיצוי על הגמלה ששילמו או שהם עתידים לשלמה. החזיר מעביד למוסד את הסכום ששילם המוסד לפי הוראות סעיף 94 או שילם מעביד לעובד דמי פגיעה בעד תקופת הזכאות הראשונה לפי הוראות אותו סעיף, רשאי המוסד או המעביד לתבוע מאותו צד שלישי פיצוי בעד הסכום שהוחזר למוסד או ששולם לעובד בידי המעביד כאמור.

(1א)⁸²

(1)⁸³ מבטח ידווח למוסד על כך שהוא או צד שלישי שהוא מבוטח שלו ניכו או רשאים היו לנכות סכום כלשהו מהפיצויים שהוא או צד שלישי שהוא מבוטח שלו חייבים לשלם לזכאי, בין לפי הסכם ביניהם ובין לפי פסק דין, בשל גמלה ששילם או שעתיד לשלם המוסד לפי חוק זה, ואשר המוסד רשאי היה לתבוע מהמבטח או מהצד השלישי לפי סעיף קטן (א); בסעיף זה, "מבטח" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

(2)⁸⁴ דיווח כאמור בפסקה (1) יועבר באופן מקוון על גבי טופס שעליו הורה המוסד ופרסם באתר האינטרנט שלו בתוך שישים ימים מיום כריתת ההסכם, מיום מתן פסק הדין או מיום ביצוע הניכוי, לפי המוקדם, ובו יפרט המבטח את שם הזכאי ומספר הזהות שלו, את הסכום ששילם או שהוא עתיד לשלם לפי ההסכם או לפי פסק הדין, את מועד כריתת ההסכם, מתן פסק הדין או ביצוע הניכוי, ולפי איזה חיקוק מאלה המנויים בסעיף קטן (א) חלה חובת הפיצוי, ואם נוהל הליך משפטי, יציין את מספרו; השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע דרכים נוספות למסירת הדיווח ומסמכים או פרטים נוספים שיצורפו לדיווח, ולהאריך את התקופה למסירתו.

(3)⁸⁵ על אף האמור בכל דין, תקופת ההתיישנות של תביעת המוסד לפי סעיף קטן (א) נגד המבטח או צד שלישי שהוא מבוטח שלו תחל ביום קבלת הדיווח או ביום שבו נודע למוסד על ההליכים בין הזכאי למבטח או לצד השלישי, לפי המוקדם, ובלבד שלא תוגש תביעה כאמור אם חלפו 15 שנים מיום המקרה שחייב את המוסד לשלם את הגמלה.

(4) על אף הוראות סעיף 398(ב), אי-מסירת דיווח לפי סעיף קטן זה לא יהיה עבירה פלילית.

(2א)⁸⁶

(1) היתה למוסד זכות תביעה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להעביר למבטח של הצד השלישי דרישה לתשלום סכום הפיצוי על הגמלה, או סכום פיצוי מופחת אם

⁸¹ ס' 328(א) - בת' 14, ת"ת 1.1.97, נוספה הסייפא המתחילה במילים "וכן פיצוי על סכום שהמעביד החזיר למוסד לפי סעיף 94". ר' הוראות תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 14.

בת' 44, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 44, הוחלפה הסייפא בסייפא המתחילה במילים "החזיר מעביד למוסד...". בת' 79, ת"ת 1.1.97, אחרי "סעיף 94" בא "או שילם מעביד לעובד דמי פגיעה בעד תקופת הזכאות הראשונה לפי הוראות אותו סעיף" ואחרי "שהוחזר למוסד" בא "או ששולם לעובד בידי המעביד". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול לגבי פגיעה בעבודה שארעה ביום 1.1.97 ואילך.

⁸² ס' 328(1א) - נוסף בת' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, בנוסח דלעיל.

⁸³ בת' 168, ת"ת - ראו בהערות המבוא לת' 168, תוקן הנוסח "בסעיף קטן זה" בנוסח "בסעיף זה".

⁸⁴ בת' 168, ת"ת - ראו בהערות המבוא לת' 168, תוקן הנוסח "יישלח בדואר רשום" בנוסח "יועבר באופן מקוון על גבי טופס שעליו הורה המוסד ופרסם באתר האינטרנט שלו".

⁸⁵ בת' 168, ת"ת - ראו בהערות המבוא לת' 168, נמחקו אחרי "על אף האמור בכל דין, המילים "לא דיווח מבטח כאמור בסעיף קטן זה, תחל", ואחרי "מבטח שלו" נוספה המילה "תחל".

⁸⁶ ס' 328(2א) נוסף בת' 168. ת"ת - 1.1.16. ראו הוראות תחולה בהערות המבוא לת' 168.

נקבע סכום כאמור בהסכם בין המוסד לבין המבטח; דרישת תשלום לפי סעיף קטן זה לא תועבר למבטח אם הוגשה תובענה על הסכום האמור.

(2) העביר המוסד דרישת תשלום כאמור בפסקה (1), ישלם המבטח למוסד את הסכום שאינו שנוי במחלוקת מהסכום הנקוב בדרישה, בתוך 60 ימים מיום קבלת דרישת התשלום.

(3) המבטח יפרט את הסתייגויותיו בנוגע ליתרת התשלום שנותרה שנויה במחלוקת מהסכום הנקוב בדרישת התשלום, בתוך התקופה האמורה בפסקה (2); פירט המבטח את הסתייגויותיו כאמור, רשאי המוסד לתקן את דרישת התשלום, ולהעבירה למבטח בתוך 30 ימים; המבטח ישיב לדרישת התשלום המתוקנת, בתוך 30 ימים מיום קבלתה.

(4) הוראות פסקאות (2) ו-(3) לא יחולו, ככל שנקבע אחרת בהסכם בין המוסד למבטח.

(ב) הזכאי לגמלה לפי חוק זה חייב להושיט כל עזרה ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע למוסד במימוש זכותו לפי סימן זה, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויות המוסד לפי סימן זה או למנוע בעד מימושה; עבר הזכאי לגמלה על איסור לפי סימן זה, או לא עשה את המוטל עליו לפיו, רשאי המוסד לשלול ממנו את הזכות לגמלה, כולה או מקצתה.

(ג)87

(1)88 לא תוגש תובענה לפי סעיף זה נגד המדינה, או נגד עובד שלה בשל מעשה שעשה תוך כדי עבודתו כעובד המדינה.

(2) לא תוגש תובענה לפי סעיף זה נגד מוסד רפואי או נגד קופת חולים, או נגד עובד שלהם, שעילתה היא טיפול רפואי במסגרת המוסד הרפואי, או במסגרת קופת החולים.

(3) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), חייב בית משפט את המדינה, מוסד רפואי, קופת חולים או עובד שלהם לשלם פיצויים לזכאי לגמלה, במסגרת תביעה לפי פקודת הנוזיקין, שהגיש אותו זכאי בשל מקרה כאמור בסעיף קטן (א), יופחת סכום הגמלה שחייב המוסד לשלם בשל המקרה האמור מסכום הפיצויים.

(4) בסעיף קטן זה-

"טיפול רפואי"- כהגדרתו בסעיף 2 לחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996.

"מוסד רפואי"- כהגדרתו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940, שבבעלות הממשלה, קופת חולים או רשות מקומית, או מוסד רפואי שהוא תאגיד שהוא מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9 לפקודת מס הכנסה.

"עובד המדינה"- כהגדרתו בסעיף 7 לפקודת הנוזיקין.

"קופת חולים"- כהגדרתה בסעיף 2 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

"תאונת דרכים"89 - (נמחקה).

(ד)90 משרד האוצר יעביר למוסד, מדי שנה, את הסכום הקבוע לגבי אותה שנה בתוספת שבלוח ט"ז, לפיצויי בשל מקרים כאמור בסעיף קטן (א), שחלות עליהם הוראות סעיף קטן (ג) (1) או (2); הסכומים הנקובים בלוח ט"ז יעודכנו ב-1 בינואר, מדי שנה, החל ביום 1 בינואר 2009 ואילך, לפי

87. ס' 328(ג) - נוסף בת' 102, ת"ת 1.1.08 בנוסח דלעיל. הוראות תחולה ומעבר בהערות מבוא לת' 102.

88. ס' 328(ג) (1) - בת' 226, ת"ת 1.1.22 נמחקו מהסיפא המילים: "למעט תובענה בשל נזק גוף כתוצאה מתאונת דרכים".

89. הגדרת "תאונת דרכים" בס' 328(ג) (4) - נמחקה בת' 226, ת"ת 1.1.22. ערב המחיקה, היה נוסחה כדלקמן: "תאונת דרכים - כהגדרתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, שמעורב בה רכב של המדינה".

90. ס' 328(ד) - נוסף בת' 102, ת"ת 1.1.08 בנוסח דלעיל. ר' הוראות תחולה ומעבר בהערות מבוא לת' 102.

שיעור השינוי במדד שפורסם לאחרונה לפני היום האמור, לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת; השר ושר האוצר, רשאים לשנות, בצו, את הסכומים הנקובים בלוח ט"ז.

328א. העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים⁹¹

(א) בסעיף זה -

"דמי ביטוח" - סך כל התשלומים הנגבים ממבטח בענף ביטוח רכב מנועי כמשמעותו בפקודת ביטוח רכב מנועי, לרבות עודפי התקציב של הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, ולמעט עלות מימון הקרן ועלות אספקת השירותים;

"חוק הפיצויים" - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975;

"מבטח" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, לרבות הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים;

"עודפי התקציב של הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים" - הסכום העודף שהועבר למבטחים לפי סעיף 15(ד) לחוק הפיצויים;

"עלות אספקת השירותים" - כהגדרתה בסעיף 12ד לחוק הפיצויים;

"עלות מימון הקרן" - עלות מימון הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים לפי סעיף 15(א) עד (ג) לחוק הפיצויים;

"פקודת ביטוח רכב מנועי" - פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התשל"ל-1970;

"הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים" - כמשמעותה בחוק הפיצויים;

"תאונות דרכים" - כהגדרתה בחוק הפיצויים.

(ב) היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש גם עילה לחייב מבטח לשלם פיצויים לפי חוק הפיצויים ורשאי המוסד לתבוע פיצוי על גמלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה לפי סעיף 328(א), יחולו הוראות אלה:

(1) המוסד לא יגיש תובענה כאמור בסעיף 328(א) או דרישה לתשלום כאמור בסעיף 328(א2) נגד מבטח, ולא תחול על מבטח חובת דיווח לפי סעיף 328(א1);

(2) על אף האמור בפסקה (1), חייב בית משפט מבטח לשלם פיצויים לזכאי לגמלה, במסגרת תביעה לפי חוק הפיצויים, שהגיש אותו זכאי בשל מקרה כאמור בסעיף קטן זה, יופחת סכום הגמלה שחייב המוסד לשלם בשל המקרה האמור מסכום הפיצויים;

(3)⁹² (בוטל);

(4)⁹³ (נמחק);

⁹¹ ס' 328א - נוסף בתי' 204, ת"ת 19.1.1. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לתיקון. בתי' 225 תוקנו הוראות התחולה הנ"ל, ונקבע כי תחילתו של ס' 328א ביום 1.1.23.

בתי' 225 נוספו לס"ק (א) ההגדרות "דמי ביטוח", "עודפי התקציב של הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים", "עלות אספקת השירותים" ו"עלות מימון הקרן".

⁹² ס"ק 328א(ב)(3) - נמחק בתיקון 225ב, עוד לפני כניסתו לתוקף. עד למחיקתו היה נוסחו:

"מבטח יעביר למוסד את הסכום השנתי שחושב לגביו, בהתאם להוראות לפי פסקה (4), לפיצוי בשל מקרים כאמור בסעיף קטן זה (בסעיף זה - הסכום הקובע)."

⁹³ ס"ק 328א(ב)(4) נמחק בתי' 225ב, עוד לפני כניסתו לתוקף. עד למחיקתו היה נוסחו:

"שר האוצר, באישור ועדת העבודה והרווחה ולאחר שנתן למבטחים הזדמנות לטעון את טענותיהם, יקבע את כל אלה:

(5) (נמחק).

(ג) מבטח, למעט הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים, יעביר לקרן עד היום העשירי בכל חודש (בסעיף זה - מועד התשלום), לטובת פיצוי בשל מקרה כאמור בסעיף קטן (ב), תשלום בשיעור המפורט להלן מדמי הביטוח שנגבו על ידו בחודש הקודם:

(1) בעד התקופה שמיום ח' בטבת התשפ"ג (1 בינואר 2023) עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024) - 10% ;

(2) בעד התקופה שמיום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) ואילך - 10.95%.

(ד) סכומים ששולמו במועד מאוחר ממועד התשלום (בסעיף קטן זה - מועד התשלום בפועל) יעודכנו בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום מועד התשלום בפועל לעומת המדד הידוע ביום מועד התשלום, ותיווסף להם ריבית קבועה בשיעור של 3% לשנה, בעד התקופה שבין מועד התשלום למועד התשלום בפועל.

(ה) הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים תעביר למוסד את הסכומים שקיבלה לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), בניכוי עלויות הפעלת חשבון הבנק שייפתח לשם כך בקרן, מייד לאחר קבלתם.

(א) הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למוסד מדי שנה לפיצוי בשל מקרים כאמור בסעיף קטן זה (בסעיף

זה - הסכום הכולל) ואופן חישובו;

(ב) אופן עדכונו של הסכום הכולל;

(ג) כללים לחלוקת הסכום הכולל בין המבטחים, שלפיהם יחושב הסכום הקובע לכל מבטח;

(ד) המועדים להעברת הסכום הקובע;

(ה) הוראות לעניין אופן העברת הסכום הקובע על ידי מבטח, ורשאי הוא לקבוע הוראות מיוחדות שיחולו על

הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים;

(ו)

(1) הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למוסד בעד מקרים כאמור בסעיף קטן זה שאירעו בתקופה

שמיום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014) עד יום כ"ג בטבת התשע"ט (31 בדצמבר 2018) והמוסד

לא הגיש לגביהם תובענה לפי סעיף 328(א) או דרישה לתשלום לפי סעיף 328(א);

(2) אופן חלוקתו של הסכום האמור בפסקת משנה (1) בין המבטחים, אופן העברתו למוסד והמועדים

להעברתו, ורשאי שר האוצר לקבוע הוראות מיוחדות לעניין אופן ההעברה כאמור שיחולו על הקרן

לפיצוי נפגעי תאונות דרכים."

⁹⁴ . ס"ק 328א(ב)(5) נמחק בת' 225, עוד לפני כניסתו לתוקף. עד למחיקתו היה נוסחו:

"תקנות לפי פסקה (4) ייקבעו בהתחשב, בין השאר, באלה:

(א) סך הפיצויים על גמלאות שהמוסד שילם או שהוא עתיד לשלם לפי חוק זה, בעד מקרים כאמור בסעיף

קטן זה שאירעו בשנים 2010 ו-2011;

(ב) לוחות וריבית שנקבעו בתקנות לפי סעיפים 113(א), 333 ו-369, לעניין היוון קצבאות;

(ג) עלות הסיכון הטהור, כהגדרתה בסעיף 7א לפקודת ביטוח רכב מנועי;

(ד)

(1) דמי ביטוח חובה לרכב בענף ביטוח רכב מנועי כמשמעותו בפקודת ביטוח רכב מנועי, שנגבו בפועל

על ידי כלל המבטחים בענף האמור משנת 2010 עד שנת 2017, בהתאם לנתוני רשות שוק ההון, ביטוח

וחיסכון במשרד האוצר, ואולם רשאי שר האוצר לקבוע כי לעניין דמי הביטוח כאמור לא יובאו

בחשבון התוספת למימון הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים לפי סעיף 15 לחוק הפיצויים או עלות

אספקת השירותים שנקבעה לפי סעיף 12 לאותו חוק;

(2) ההשפעה הצפויה של הסכום הקובע על דמי ביטוח חובה כאמור בפסקת משנה (1) שיגבו מבטחים

משנת 2019 ואילך;

(ה) שיעורי הגמלאות שנקבעו לפי חוק זה, כפי שישונו מעת לעת."

⁹⁵ . ס"ק 328א(ג) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.23.

⁹⁶ . ס"ק 328א(ד) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.23.

⁹⁷ . ס"ק 328א(ה) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.23.

(ו)⁹⁸ מבטח ימציא לקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים ולמוסד עד סוף חודש מרס של כל שנה אישור של רואה חשבון על העברת מלוא הסכומים לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), בשל השנה שקדמה לה.

(ז)⁹⁹ הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים רשאית לדרוש מכל מבטח להעמיד לרשותה ולביקורתה, במועד שתקבע, כל מידע הדרוש לדעתה לשם בדיקת הסכומים שהיה על המבטח להעביר לקרן לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד); לעניין סעיף זה, "מידע" - למעט מידע אישי כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

329. זקיפת פיצויים לחשבון הגמלה

[151]

זכאי לגמלה שקיבל מצד שלישי תשלום על חשבון פיצויים כאמור, רשאי המוסד לזקוף סכום השווה ללא יותר מ-75% מאותו תשלום על חשבון הגמלה המגיעה ממנו; הוראות סעיף זה לא יחולו על פיצויים ששולמו לזכאי לגמלה מכוח סעיף 330.

330. חלוקת פיצויים מצד שלישי

[152]

(א) הגיש הזכאי לגמלה תביעה לפיצויים נגד צד שלישי ותביעה זו התבררה יחד עם תביעת המוסד לפי סעיף 328(א). לא יהיה המוסד זכאי לסכום העולה על 75% מסך כל הפיצויים המגיעים מהצד השלישי למוסד ולזכאי לגמלה כאחד (בסעיף זה - סך כל הפיצויים), והזכאי לגמלה יהיה זכאי ליתרה.

(ב) הוגשה תביעת המוסד לפי סעיף 328(א) ובאותה שעה לא הוגשה תביעת הזכאי לגמלה לפיצויים נגד הצד השלישי, יודיע המוסד לזכאי לגמלה על הגשת תביעתו כאמור; לא עשה כן והתבררה התביעה בלי שהזכאי לגמלה היה בעל דין בה, והמוסד גבה בעקבות פסק דין שניתן בתביעה סכום העודף על 75% מסך כל הפיצויים, ישלם המוסד לזכאי לגמלה את הסכום העודף.

(ג) הגיש הזכאי לגמלה תביעה לפיצויים נגד הצד השלישי, ובאותה שעה לא הוגשה תביעת המוסד לפי סעיף 328(א), והזכאי לגמלה הודיע למוסד על הגשת תביעתו. יהא הזכאי לגמלה זכאי לפחות ל-25% מסך כל הפיצויים שנפסקו באותה תביעה.

(ד) הודעה כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) תישלח בדואר רשום, תוך זמן סביר שיאפשר דיון מאוחד בתביעות המוסד והזכאי לגמלה.

331. אין המעביד חב לצד שלישי

[153]

היה המקרה שחייב את המוסד לשלם גמלה לפי חוק זה משמש גם עילה לחייב את המעביד, נוסף לצד שלישי, לשלם פיצויים לזכאי לגמלה לפי פקודת הנזיקין, לא יהיה הצד השלישי זכאי לתבוע מהמעביד להשתתף בתשלום הפיצויים שהצד השלישי חייב בו לפי סעיף 328(א), על אף הוראות סעיף 84 לפקודה האמורה, וסכום הפיצויים האמור יוקטן בסך שבו היה המעביד חייב כהשתתפות בתשלום הפיצויים אילולא הוראות סעיף זה.

⁹⁸ . ס"ק 328א(ו) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.23.

⁹⁹ . ס"ק 328א(ז) - נוסף בת' 227, ת"ת 1.1.23.

בת' 249, ת"ת 14.8.25, הוחלפו המילים "מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק" במילים "מידע אישי כהגדרתו בחוק".

332. גמלה לענין פיצויי נזיקין

[154]

לענין סעיף 86 לפקודת הנזיקין רואים גמלה כזכות הנובעת מחוזה.

333. היוון

[155]

לענין סימן זה רשאי השר לקבוע הוראות בדבר היוון קצבאות.

פרק ט"ו : דמי ביטוח
[ח']

סימן א': הוראות כלליות

334. פרשנות

[156]

(א) בפרק זה -

"תקופת תשלום" - פרק זמן שלפיו משתלמים דמי ביטוח;

"מועד תשלום" - מועד לתשלום דמי ביטוח.

(ב) לענין פרק זה רואים כעובד גם את מי ששכרו נקבע בחוק או בהחלטת הכנסת או על פיה, ואת החייב בתשלום השכר רואים כמעבידו.

335. הוראות יסוד

[157]

(א) עובד או עובד עצמאי שאינו תושב ישראל ישתלמו בעדו דמי ביטוח אימהות.

(ב) מבוטח כהגדרתו בסעיף 65(א)(1) ישתלמו בעדו דמי ביטוח ילדים.

(ג) מבוטח לפי פרק ה' ישתלמו בעדו דמי ביטוח נפגעי עבודה.

(ד) מבוטח לפי פרק ו' ישתלמו בעדו דמי ביטוח נפגעי תאונות.

(ה)¹ מבוטח לפי פסקה (1) להגדרת מבוטח שבסעיף 158 למעט בעל שליטה בחברת מעטים ישתלמו בעדו דמי ביטוח אבטלה.

(ו): עובד המבוטח לפי פרק ח' למעט בעל שליטה בחברת מעטים ישתלמו בעדו דמי ביטוח זכויות עובדים בהליכי חדלות פירעון.

(ז) מבוטח לפי פרק ט' ישתלמו בעדו דמי ביטוח נכות.

(ח) מבוטח ביטוח סיעוד ישתלמו בעדו דמי ביטוח סיעוד.

(ט)² מבוטח לפי פרק י"א למעט עקרת בית ואלמנה בת קצבה כהגדרתן בסעיף 238 ישתלמו בעדו דמי ביטוח אזרחים ותיקים ושאינם ודמי ביטוח אימהות, בין שהוא מבוטח גם לפי פרק ג' ובין שאינו מבוטח לפיו.

(י) אין הוראות סעיף זה גורעות זו מזו.

¹ ס' 335(ה) - בת' 61, ת"ת 1.1.04, אחרי "שבסעיף 158" בא "למעט בעל שליטה בחברת מעטים". ר' הוראות תחולה בסעיף 59(א) להערות מבוא לת' 61.

² ס' 335(ו) - בת' 61, ת"ת 1.1.04, אחרי "פרק ח'" בא "למעט בעל שליטה בחברת מעטים". ר' הוראות תחולה בסעיף 59(א) להערות מבוא לת' 61.

³ ס' 335(ט) - בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, אחרי "לפי פרק יא" בא "למעט עקרת בית ואלמנה בת קצבה כהגדרתן בסעיף 238". ור' הערות מבוא לתיקון 7.
בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "ביטוח זקנה" בביטוי "ביטוח אזרחים ותיקים".

[158]

כל תקופת תשלום תסתיים בסופו של כל חודש, אם לא קבע השר תחומים אחרים לתקופת תשלום, בין לכל המבוטחים ובין לסוג מבוטחים.

337. שיעור דמי ביטוח

[159]

(א)⁴

(1) שיעורי דמי הביטוח החודשיים לפי סעיף 335 לענין עובד הם אחוזים כאמור בלוח י', מהכנסתו החודשית.

(2) שיעורי דמי הביטוח השנתיים לפי סעיף 335 לענין מבוטח אחר הם אחוזים כאמור בלוח י', מהכנסתו השנתית כשהיא מחולקת לתקופות שנקבעו לצורך תשלום מקדמות.

(ב)⁵ השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות בצו את שיעורי דמי הביטוח האמורים בלוח י', ואולם שינוי שיעורי דמי הביטוח לענין זכויות עובדים בהליכי חדלות פירעון ייעשה לאחר התייעצות עם שר האוצר, ולענין ביטוח סיעוד - בהסכמת שר האוצר.

(ג) שונה שיעור דמי הביטוח מכוח סעיף קטן (ב), ישונה, באותה דרך ובאופן יחסי, שיעור דמי הביטוח שמעביד ינכה משכרו של עובד לפי סעיף 342(ג).

⁴ ס' 337(א) - בנוסח המקורי:

"(1) שיעורי דמי הביטוח החודשיים לפי סעיף 335 לענין עובד הם אחוזים כאמור בלוח י' מהכנסתו החודשית, ובלבד שעל חלק ההכנסה האמורה שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 2 יהיה שיעור דמי הביטוח 5.3% ושיעור הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) יהיה 2.9%."

בת' 25, ת"ת 29.5.98, נמחקה הסייפא המתחילה במילים, ובלבד שעל... "

בנוסח המקורי:

"(2) שיעורי דמי הביטוח השנתיים לפי סעיף 335 לענין מבוטח אחר הם אחוזים כאמור בלוח י' מהכנסתו השנתית כשהיא מחולקת לתקופות שנקבעו לצורך תשלום מקדמות."

בת' 37 הוחלף סעיף 337(א) לנוסח:

"(1) שיעורי דמי הביטוח החודשיים לפי סעיף 335 לענין עובד, לגבי החלק מהכנסתו החודשית שאינו עולה על סכום השווה לשכר הממוצע כפול ארבע, הם אחוזים כאמור בלוח י' מהכנסתו החודשית, ולגבי החלק מהכנסתו החודשית העולה על הסכום האמור - האחוזים הקבועים בטור ה' בלוח י', שעניינו חלק השכר העולה על מחצית השכר הממוצע;

(2) שיעורי דמי הביטוח השנתיים לפי סעיף 335 לענין מבוטח אחר, הם אחוזים כאמור בלוח י', לגבי החלק מהכנסתו שאינו עולה על סכום השווה לשכר הממוצע כפול ארבע, ולגבי החלק מהכנסתו העולה על סכום כאמור - האחוזים הקבועים בטור ה' בלוח י', לגבי חלק השכר העולה על מחצית השכר הממוצע; בפסקה זו, "הכנסה" - הכנסתו השנתית של המבוטח כשהיא מחולקת לתקופות שנקבעו לצורך תשלום מקדמות."

ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.

בת' 48, ת"ת 1.7.02, בפסקה (1) ו-(2) במקום "בטור ה'" בא "בטור ד'". ר' הוראות שעה ותחולה בהערות מבוא לת' 48.

הוחלף בת' 61, ת"ת 1.6.03, לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ה) להערות מבוא לת' 61.

⁵ ס' 337(ב) - בת' 201, ת"ת 15.9.19 הוחלפו המילים: "בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד" במילים: "בהליכי חדלות פירעון".

338. הפחתת דמי ביטוח⁶

[159א]

בוטל.

339. שיפוי אוצר המדינה למוסד⁷

[159ב]

בוטל.

340. דמי ביטוח נפגעי עבודה ואימהות⁸

[160]

(א) שיעורי דמי ביטוח בענף ביטוח נפגעי עבודה הם -

(1) לגבי מבוטח שהוא עובד או עובד עצמאי - כאמור בפרט 4 בלוח יי ובסעיף 337 ;

(2) לגבי מבוטח אחר - שיעורי דמי ביטוח שקבע השר, ובלבד שלא יעלו על השיעור האמור בפרט 4 בלוח יי ובסעיף 337

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות משלימות בדבר חישוב ההכנסה לענין סעיף זה.

⁶ ס' 338 - בנוסח המקורי :

"(א) שיעורי דמי הביטוח הנקובים בטור ג' בלוח יי, לענין עובד ולענין עובד עצמאי, יופחתו באחוזים מההכנסה או מהשכר כנקוב בטור ו' בלוח יי.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) תחול רק לגבי שיעורי דמי הביטוח שהמעביד אינו מנכה משכרו של העובד לפי סעיף 342."

בוטל בת' 48, ת"ת 1.7.02. ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

⁷ ס' 339 - בנוסח המקורי :

"(א) הופחתו דמי ביטוח לפי הוראות סעיף 338, ישלם אוצר המדינה למוסד, מדי חודש, סכום השווה לצירופם של שניים אלה (להלן - השיפוי) :

(1) סכום השווה ל-49.8742% מסך כל התקבולים שגבה המוסד ממעבידים בחודש שלגביו מחושב השיפוי ;

(2) סכום השווה ל-47.8689% מסך כל התקבולים שגבה המוסד מעובדים עצמאיים בחודש שלגביו מחושב השיפוי ;

לענין סעיף זה, "תקבולים" - כל התקבולים שגבה המוסד לפי הוראות פרק זה.

(ב) הסכומים שאוצר המדינה חייב בתשלום לפי סעיף קטן (א) יועברו למוסד מדי חודש עד היום ה-15 בו.

(ג) הסכומים כאמור בסעיף קטן (ב) ישולמו למוסד לפי אומדן שקבע המוסד מדי חודש בהתאם לגביית דמי הביטוח הצפויה באותו חודש ושעליו הודיע המוסד לאוצר המדינה.

(ד) שילם אוצר המדינה, בהתאם לאמדן לפי סעיף קטן (ג), סכום קטן או גדול מהסכום שהיה צריך להשתלם לפי סעיף קטן (א), ישולם החסר או יוחזר היתר במועד התשלום הקרוב שלפי סעיף קטן (ב), לאחר שהודיע המוסד על החסר או היתר, לפי הענין, בצירוף הפרשי הצמדה למדד לפי שיעור השינוי של המדד שפורסם בחודש שיועד לתשלום לעומת המדד שפורסם בחודש שבו שולם התשלום בפועל ; הודיע המוסד על תשלום חסר פחות משבעה ימים לפני מועד התשלום הקרוב, ישולם החסר במועד התשלום שלאחריו.

(ה) לא שילם אוצר המדינה למוסד תשלומים, על פי האמדן האמור בסעיף קטן (ג) או על פי הודעה על תשלום חסר כאמור בסעיף קטן (ד), במועד, ייווספו לסכום האמור (להלן - הסכום שבפיגור) שניים אלה :

(1) הפרשי הצמדה למדד לפי שיעור השינוי של המדד שפורסם בחודש שיועד לתשלום הסכום שבפיגור לעומת המדד שפורסם בחודש שבו שולם התשלום בפועל ;

(2) ריבית בשיעור של 5% לשנה, צמודה למדד לפי שיעור השינוי של המדד כאמור בפסקה (1)."

בת' 107 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ"ח-1968, בסעיף קטן (א)(1) במקום - "49.8742%" בא "76.12%". בסעיף קטן (א)(2) במקום - "47.8689%" בא "76.91%" וכן נמחקה הסייפא "ולפי הוראות חוק מס מקביל, תשל"ג-1973". בס"ח 1600, התשכ"ו, עמ' 382, נקבע כי תחילתו של התיקון ביום 1.1.95.

בת' 12, ת"ת 1.1.97, בפסקה (א)(1), במקום "76.12%" בא "16.52%" ובפסקה (א)(2) במקום, "76.91%" בא "16.77%". בוטל בת' 48, ת"ת 1.7.02. ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

⁸ ס' 340(א)(1) - בת' 37, ת"ת 1.1.2000, אחרי "בלוח יי", בא "ובסעיף 337". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.

⁹ ס' 340(א)(2) - בת' 37, ת"ת 1.1.2000, אחרי "בלוח יי", בא "ובסעיף 337". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.

(ג)10 שיעורי דמי ביטוח בענף ביטוח אימהות לגבי מי שמתגורר באזור ואינו תושב ישראל באזור, והכל כהגדרתם בסעיף 378, יהיו בשיעור של 70% מהשיעור האמור בפרט 1 בלוח י' ובסעיף 337.

341. שיעורים מופחתים¹¹

[160א]

על אף הוראות סעיפים 337 ו-340 רשאי השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בצו שיעורים מופחתים של דמי ביטוח לגבי חלק מהכנסתו של מבוטח שהוא עובד עצמאי או שהוא עובד או של מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, או להחיל שיעורים מופחתים על הכנסה של מבוטח כאמור שלא תעלה על סכום שיקבע בצו. הוראות לפי סעיף זה, שהיו בתוקף לפני יום א' בטבת התשס"ו (1 בינואר 2006) לענין קביעת סכום השכר או ההכנסה שאינם עולים על מחצית השכר הממוצע, יחולו לענין קביעת סכום השכר או ההכנסה שאינם עולים על 60% מהשכר הממוצע.

342. החייבים בתשלום דמי ביטוח

[161]

(א) מבוטח שהוא עובד עצמאי, ומבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, חייבים בתשלום דמי ביטוח בעד עצמם; ואולם מבוטחת לפי פרק ג' בלבד מכוח היותה אשת מבוטח אינה חייבת בתשלום דמי הביטוח.

(ב)12 המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח כאילו הוא בלבד היה מעבידו, ועל המבוטח יחולו הוראות סעיפים קטנים (ד) ו-(ה).

(ג)

1313 היו דמי ביטוח משתלמים בעד עובד לפי סעיף 335(א), (ד), (ה), (ז), (ח) או (ט), ינכה המעביד משכרו של העובד אחוזים מההכנסה שלפיה משתלמים דמי הביטוח כאמור בלוח י' ובסעיף 337

14(2) המעביד לא ינכה משכר עובד את האחוזים האמורים בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קצבת אזרח ותיק ובעד הזמן שלאחר הגיע המבוטח לגיל 70 שנים בגבר, ובאישה - לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1, בכפוף להוראות סעיף 245(ב2), אף אם לא מגיע למבוטח קצבת אזרח ותיק. ואם העובד הוא שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה או סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי הסוהר, לא ינוכה משכרם הניכוי

10. ס' 340(ג) - בת' 20, ת"ת 1.1.98, אחרי המילים "מי שמתגורר באזור" נמחקו המילים "או בשטחי עזה ויריחו". בת' 37, ת"ת 1.1.2000, אחרי "בלוח י'", בא "ובסעיף 337".

בת' 82, ת"ת 1.1.2006, במקום הסייפא שנוסחה היה: "יהיו בשיעור של 70%". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

11. ס' 341 - בת' 25, ת"ת 29.5.98, אחרי "שהוא עובד עצמאי" בא "או שהוא עובד". בת' 82, ת"ת 1.1.2006, נוספה הסייפא המתחילה במילים "הוראות לפי סעיף זה". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

12. ס' 342(ב) - בת' 12, ת"ת 1.1.97, נוספה הסייפא המתחילה במילים "ועל המבוטח יחולו...".

13. ס' 342(ג)1 - בת' 37, ת"ת 1.1.2000, אחרי "בלוח י'" בא "ובסעיף 337". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.

14. ס' 342(ג)2 - בת' 20, ת"ת 1.1.98, במקום המילים "אם מלאו לעובד, בגבר 65 שנים ובאשה 60 שנים" באה הפיסקה "בעד הזמן שבעדו... אף אם לא מגיעה למבוטח קצבת זקנה" וכמובן נוספה הסייפא המתחילה במילים "בפסקה זו...". ר' הערות מבוא לת' 20.

בת' 66, ת"ת 1.4.04, במקום "בגבר או לגיל 65 שנים באשה" בא "בגבר, ובאישה - לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1, בכפוף להוראות סעיף 245(ב2)" ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66. בת' 192, ת"ת 27.8.17, הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק" ו"גמלת זקנה מיוחדת" ב"קצבת אזרח ותיק מיוחדת".

כאמור בפרט 6 ללוח י'; ואולם המעביד רשאי להפחית מדמי הביטוח שהוא חייב בהם את הסכומים שהיה מנכה משכרו של העובד אילולא הוראה זו בחוק.

בפסקה זו, "קצבת אזרח ותיק" - לרבות גמלת אזרח ותיק מיוחדת המשולמת מכוח הסכם לפי סעיף 9.

(ד)¹⁵ היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים, יחולו לגביו הוראות אלה:

(1) היה הסכום שנוכה מהכנסתו החודשית הכוללת של המבוטח מכל מעבידיו (בסעיף זה - הניכוי בפועל), נמוך מהסכום שהיה על כל מעבידיו לנכות מהכנסתו החודשית הכוללת, אילו שולמה לו על ידי מעביד אחד (בסעיף זה - דמי ביטוח מתואמים), יהיה העובד חייב בתשלום ההפרש שבין הניכוי בפועל לבין דמי הביטוח המתואמים;

(2) היה סכום הניכוי בפועל גבוה מסכום דמי הביטוח המתואמים - יהיה העובד זכאי להחזר ההפרש שבין סכום הניכוי בפועל, לבין דמי הביטוח המתואמים.

(ה)¹⁶ השר רשאי לקבוע תנאים, כללים ומועדים בדבר -

(1) חובת עובד לדווח למעבידו ולמוסד על היותו עובד אצל מעביד נוסף;

(2) תשלום או החזר של ההפרש שבין סכום הניכוי בפועל, לבין סכום דמי הביטוח המתואמים;

(3)¹⁷ חובת מעביד לנכות דמי ביטוח בשיעור החל, לפי טור ד' בלוח י', על הכנסת עובד העולה על 60% מהשכר הממוצע, גם מהכנסת העובד שאינה עולה על 60% מהשכר הממוצע, אם העובד מועסק אצל מעביד נוסף;

(4)¹⁸ אישור המוסד בדבר ניכוי דמי ביטוח בשיעורים הנקובים בטור ד' בלוח י', לפי הענין, בשונה מההוראות שנקבעו לפי פסקה (3), וכן בדבר חובת מעביד לנכות מהכנסת עובד המועסק על ידי מעבידים שונים, דמי ביטוח בהתאם לאישור המוסד.

(ה)¹⁹ חבר קיבוץ מתחדש שמתקיים בו האמור בסעיף 3א(א), ונוסף על כך הוא עובד כאמור בסעיף 3א(ב) יחולו על הקיבוץ המתחדש הוראות לפי סעיף קטן (ה)3(3) בשינויים המחויבים, והקיבוץ המתחדש ישלם בעד החבר דמי ביטוח בסכום השווה להפרש שבין דמי הביטוח המתואמים ובין הסכום הכולל של דמי הביטוח שנוכו בעד שכרו של החבר המשתלם בידי מעסיקו האחר בעד אותו חודש.

(ו)²⁰

(1)²¹ עובד שהוא גם עובד עצמאי, לא יחולו לגבי הכנסתו, מהמקורות המפורטים בסעיף (1)2 ו- (8) לפקודת מס הכנסה, שיעורי דמי הביטוח החלים לפי לוח י' על חלק ההכנסה של עובד עצמאי שאינה עולה על 60% מהשכר הממוצע (בסעיף זה - שיעור מופחת).

¹⁵ סי' 342(ד) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97, בנוסח דלעיל.

¹⁶ סי' 342(ה) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97, בנוסח דלעיל. ראה תקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים), התשנ"ז-1997.

¹⁷ סי' 342(ה)3(3) - בנוסח המקורי "חובת מעביד לנכות דמי ביטוח בשיעור החל, לפי טור ה' בלוח י', על הכנסת עובד העולה על מחצית השכר הממוצע, גם מהכנסת העובד שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע, אם העובד מועסק אצל מעביד נוסף".

בת' 82, ת"ת 1.1.2006, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

¹⁸ סי' 342(ה)4(4) - בת' 82, ת"ת 1.1.2006, במקום "בטור ה'" בא "בטור ד'". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

¹⁹ סי' 342(ה)1(1) - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17, ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהוראות המבוא.

²⁰ סי' 342(ו)1(1) - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97, בנוסח דלעיל.

²¹ סי' 342(ו)1(1) - בת' 82, ת"ת 1.1.2006, במקום "מחצית השכר הממוצע" בא "60% מהשכר הממוצע". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

(2)²² היתה ההכנסה של עובד כאמור, בחודש פלוני, מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, נמוכה 60% מהשכר הממוצע, יחול השיעור המופחת, על סכום הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-8 לפקודה האמורה, השווה לסכום ההפרש שבין הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה, לבין 60% מהשכר הממוצע.

(3) שר העבודה והרווחה רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף קטן זה.

343. דמי ביטוח מופחתים

[162]

השר רשאי לקבוע כי מעביד שאישר לכך ישלם דמי ביטוח מופחתים לענין סעיף 340 כפי שיקבע, ובלבד שנתמלאו בו תנאים אלה:

(1) הוא מעביד לפחות חמש מאות עובדים;

(2) הוא חייב, בתוקף חוק, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, לשלם לעובדים שכר בעד הזמן שבעדו משתלמים דמי פגיעה בעבודה לפי סעיף 92, וסך כל השכר אינו קטן מדמי הפגיעה (להלן - תמורת דמי פגיעה).

סימן ב': הכנסה לענין דמי ביטוח

344. חישוב הכנסתו החודשית של עובד

[163]

(א) יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בעד החודש שקדם ל-1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה; ואולם -

(1)²³ אם הוא חבר קיבוץ שיתופי כאמור בסעיף 3, יראו כהכנסתו החודשית את צירופם של כל אלה:

(א) שווי השירותים שנותן קיבוץ שיתופי מכוח החברות בו לחבריו ולמי שהחברים היו זכאים בעדם בשנה השוטפת לנקודת זיכוי לפי סעיף 37 לפקודת מס הכנסה או לנקודות קצבה לפי סעיף 40 לאותה פקודה, כשהוא מחולק במספר כלל החברים בקיבוץ השיתופי בסוף אותה שנה; בפסקה זו -

"טובת הנאה" - לרבות בריכה, חדר אוכל, ארוחות, מכבסה, גן ילדים, לימודים, חוגים, רכב, ארנונה, טלפון נייד ונייד;

"שווי דיור" - שווי של 7.5% אחוזים מהסכום כאמור בפסקה (3) להגדרה הסכום הבסיסי, בכל אחד מחודשי השנה בעד כל חבר בקיבוץ השיתופי, כפול מספר חברי הקיבוץ השיתופי בסוף אותה שנה;

"שווי שירותים" - שווי הדיור, ועלותן לקיבוץ של אספקת המחיה וטובות הנאה אחרות, שהקיבוץ סיפק אותן או שילם בעדן, לחבריו, אף אם מקורן בסכומים פטורים ממס לפי הוראות פקודת מס הכנסה או בסכומים פטורים מדמי ביטוח;

²² ס' 342(ו)2 - בתי' 82, ת"ת 1.1.2006, במקום "ממחצית השכר הממוצע" בא "מ-60% מהשכר הממוצע" ובמקום "מחצית השכר הממוצע" בא "60% מהשכר הממוצע". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

²³ ס' 344(א)1 - הוחלף בתי' 186, ת"ת 1.7.17 לנוסח דלעיל. עד להחלפה היה הנוסח: "אם הוא חבר אגודה שיתופית העובד במפעל האגודה, תוערך הכנסתו בהתאם להוראות השר בתקנות".

(ב) פחת ציוד צרכני מחולק במספר כלל החברים בקיבוץ השיתופי בסוף אותה שנה; בפסקה זו, "פחת ציוד צרכני" - 90% מהוצאות הפחת על נכסי הקיבוץ השיתופי, הנמצאים, במישרין או בעקיפין, בבעלותו של הקיבוץ השיתופי, או בבעלות משותפת של חבריו, ואשר לא משמשים לצורכי ייצור הכנסה, ואם נעשה בהם שימוש מעורב - הוצאות הפחת על החלק שאינו משמש לייצור הכנסה, והכול למעט נכסים כאמור שייעודם למגורים בלבד;

(ג) סכום שאילו חבר הקיבוץ השיתופי היה עובד אצל מעסיק, המעסיק היה מנכה בשנה השוטפת מהכנסת העבודה שלו לזכות קופת גמל כמשמעותה בסעיף 180, ולעניין זה תהיה הכנסת העבודה הסכום המתקבל לפי פסקת משנה (א) בתוספת סכום הניכוי כאמור;

(ד) סכום שאילו חבר הקיבוץ השיתופי היה עובד אצל מעסיק, המעסיק היה מנכה בשנה השוטפת מהכנסת העבודה שלו לפי דיני מס הכנסה, ולעניין זה תהיה הכנסת העבודה הסכום המתקבל מצירוף הסכומים לפי פסקאות משנה (א) עד (ג), בתוספת סכום הניכוי כאמור;

(2) אם הוא בן משפחה העובד במפעל של קרוב כאמור בסעיף 1, יראו כהכנסתו את הסכום שהיו רואים כהכנסתו של אדם שאת מקומו הוא ממלא.

(ב) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגים נוספים של תשלומים, טובות הנאה או קצובות שנתן מעסיק במישרין או בעקיפין לעובד, המהווים הכנסה החייבת במס לפי פקודת מס הכנסה, שייחשבו כהכנסה לענין סעיף זה.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות משלימות בדבר חישוב ההכנסה לענין סעיף זה.

(ד) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות נוספות לענין הכנסתו של חבר קיבוץ שיתופי ואופן חישובה.

344א. חישוב הכנסתו של חבר קיבוץ מתחדש²⁵

(א) חבר קיבוץ מתחדש שמתקיים בו האמור בסעיף 3א(א) יראו את תקציב החבר המגולם שלו כהכנסתו החודשית של עובד ויחולו לגביה ההוראות החלות על הכנסת עובד, ואולם לא יראו כהכנסה כאמור סכומים שקיבל החבר מתוך יתרת רווחי הקיבוץ, ולגבי סכומים אלה יחולו הוראות סעיף קטן (ד); שיעור דמי הביטוח של חבר קיבוץ מתחדש כאמור יהיה כאמור בסעיף 337(א)(1) למעט השיעור הנקוב בפרט 6 בלוח י'.

(ב) חבר קיבוץ מתחדש שמתקיים בו האמור בסעיף 3א(ב) יראו כהכנסתו לענין דמי ביטוח את ההכנסה שהתקבלה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, בהתאם למעמדו כעובד, כעובד עצמאי או כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, לפי העניין.

(ג) חבר קיבוץ מתחדש שמשולם לו תשלום מכוח תקנה 2 או 3 לתקנות האגודות השיתופיות (ערבות הדדית בקיבוץ מתחדש), התשס"ו-2005 יראו תשלום כאמור כהכנסה מהמקורות הקבועים בסעיף 2(5) לפקודת מס הכנסה; שיעורי דמי הביטוח יהיו כקבוע בטור ד' שבלוח י' לענין ניכוי משכר עובד, למעט השיעור הנקוב בפרט 6 בטור האמור.

(ד) נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לחבר קיבוץ מתחדש שחלות לגביו הוראות אותם סעיפים קטנים, כולן או מקצתן, והוא עובד או עובד עצמאי או שחלות עליו הוראות סעיף 3א(א), תיחס הכנסה שנתית בסכום חלקו ביתרת רווחי הקיבוץ המשולמת, ויראו אותה כהכנסה מהמקורות המנויים בסעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה, ויחולו על הכנסה זו הוראות סעיף 345.

²⁴ ס' 344(ד) - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחולה, תחילה ומעבר בהערות המבוא.

²⁵ ס' 344א - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחולה, תחילה ומעבר בהערות המבוא.

(ה) נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), לחבר קיבוץ מתחדש שחלות לגביו הוראות אותם סעיפים קטנים, כולן או מקצתן, הוא אינו עובד ואינו עובד עצמאי, ולא חלות עליו הוראות סעיף 3א(א) תיוחס הכנסה שנתית בסכום חלקו ביתרת רווחי הקיבוץ המשולמת, ויראו אותה כהכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה מעבודה כעובד או כעובד עצמאי.

(ו) נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ה) לחבר קיבוץ מתחדש שחלות לגביו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) כולן או מקצתן, תיוחס הכנסה שנתית בסכום השווה ליתרת רווחי הקיבוץ שלא שולמה, כשהיא מחולקת במספר חברי הקיבוץ המתחדש, ויראו אותה כהכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה מעבודה כעובד או כעובד עצמאי; הכנסה לפי סעיף קטן זה, לא תובא בחשבון לעניין מבחני הכנסה לפי פרקים ה', ט', ט"ו, י"ו-י"א, לפי סעיפים 310(ג) ו-387 ולפי הסכם שנערך לפי הוראות סעיף 9.

(ז) על חבר קיבוץ מתחדש שאינו עובד ואינו עובד עצמאי יחולו הוראות סעיף 348.

(ח) בסעיף זה -

"טובת הנאה" - לרבות בכסף, בשווה כסף, במוצר או בשירות;

"יתרת רווחי הקיבוץ" - ההכנסה החייבת של קיבוץ מתחדש, כהגדרתה בסעיף 60א(א) לפקודת מס הכנסה, בשנת מס, בניכוי סך הכנסות חברי הקיבוץ המתחדש ששולמו בגינן דמי ביטוח, ובניכוי ההכנסות הפטורות מתשלום דמי ביטוח לפי הוראות חוק זה;

"יתרת רווחי הקיבוץ המשולמת" - הסכום מתוך יתרת רווחי הקיבוץ ששולם בפועל לחברי הקיבוץ בשנת המס;

"יתרת רווחי הקיבוץ שלא שולמה" - יתרת רווחי הקיבוץ בניכוי יתרת רווחי הקיבוץ המשולמת;

"תקציב חבר" - סכומים שקיבל חבר קיבוץ מתחדש או שקיבל קרובו שאינו חבר בשל היותו קרובו, בחודש, בעד עבודתו, ולרבות כל טובת הנאה החייבת במס על פי דין, שניתנה לו על ידי הקיבוץ, למעט טובת הנאה הניתנת על ידי הקיבוץ לכלל חבריו;

"תקציב חבר מגולם" - תקציב חבר בתוספת דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות כמשמעותם בחוק ביטוח בריאות, שהיתה חובה לשלם בעד החבר בשל תקציב החבר ובתוספת סכום המס שהיה עליו לשלם כדי שיוותר לו תקציב חבר, אילו היתה זו הכנסתו היחידה; חישוב תוספת סכום המס, דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות כאמור ייעשה בהתאם להכנסה שהופקה או נצמחה בידי אותו חבר, ושיעורי המס החלים לגביה.

345. חישוב הכנסתו השנתית של מבוטח אחר

[164]

(א) עובד עצמאי יראו כהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בפסקאות (1) ו-(8) של סעיף 2 לפקודת מס הכנסה, ומי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי יראו כהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 האמור, והכל - בשנת המס שבעדה משתלמים דמי הביטוח (להלן - השנה השוטפת), ולאחר שנוכו ההוצאות הקשורות במישרין בהשגת ההכנסה.

(ב)

(1) ההכנסה בשנה השוטפת תיקבע על פי השומה הסופית של ההכנסה כאמור לאותה שנה לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי פקודת מס הכנסה (להלן - ההכנסה בשומה), בהפחתת סכומים אלה:

(א)26 סכומי דמי ביטוח ומס מקביל המותרים בניכוי מההכנסה בשומה לפי סעיף 47א לפקודת מס הכנסה ובלבד שלא חלות עליו ההוראות לעניין סכום הניכוי לבעל עסק זעיר כהגדרתו בסעיף 87ב לפקודת מס הכנסה ;

(ב) סכום שהותר בניכוי לפי סעיף 47(ב)(1) לפקודת מס הכנסה ;

ואולם כל עוד לא נערכה שומה סופית כאמור ישולמו מקדמות על חשבון דמי הביטוח בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות, ודין המקדמות לענין חוק זה כדין דמי ביטוח ; בתקנות כאמור ייקבעו גם התנאים והכללים שלפיהם תקודם הכנסה של שנות כספים קודמות, כפי שנקבעה בתקנות, לצורך תשלום המקדמות בשנה השוטפת.

(2) לגבי מבוטח שלא נערכה לו שומה כאמור והוא חייב על פי התקנות להגיש דין וחשבון על הכנסתו, תיקבע ההכנסה לפי הדין וחשבון של המבוטח בכפוף להוראות סעיפים 347 ו-357 עד 359, ואולם אם נערכה השומה למבוטח לאחר מכן, תיקבע הכנסתו על פיה ויראו את התשלומים ששילם על פי הדין וחשבון או על פי קביעה מכוח סעיפים 357 או 358 כמקדמות.

(3) השר יקבע -

(א) תנאים וכללים שלפיהם שומה עצמית כמשמעותה בסעיף 145(א) לפקודת מס הכנסה (להלן - שומה עצמית), תיחשב כשומה סופית ;

(ב) נסיבות שבהן תיחשב ההכנסה בשנה השוטפת, שלפיה שולמו מקדמות כאמור בפסקאות (1) או (2), כהכנסה לפי שומה סופית.

(ג)

(1) נקבעה ההכנסה לשנת מס פלונית על פי השומה הסופית כאמור, והתברר כי שולמו מקדמות בסכום קטן מסכום דמי הביטוח שהמבוטח היה חייב בתשלומם לפי אותה שומה, יהיה המבוטח חייב לשלם את הפרש דמי הביטוח, לאחר ניכוי הפרש המגיע בשל גמלה שחושבה מחדש על בסיס השומה הסופית כאמור, לרבות הפרשי הצמדה עליהם, ודינם יהיה כדין דמי ביטוח.

(2) השר יקבע כללים לחישוב הפרש דמי הביטוח, הפרש המגיע בשל גמלה שחושבה מחדש על בסיס השומה הסופית והפרשי הצמדה עליהם, בשים לב לדרך תשלום המקדמות במהלך אותה שנת מס, וכן מועדים והוראות לתשלומם ; בכללים כאמור רשאי השר לקבוע תנאים לפטור מתשלום הפרש דמי ביטוח.

(3) לא שילם המבוטח את הסכום שנדרש לשלם לפי פסקה (1) במועד שנקבע לתשלומו לפי פסקה (2), יחולו על סכום זה הוראות סעיף 364.

(ד) הוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 362(א) (3) יחולו גם על הכנסה שנקבעה לשנת מס פלונית על פי שומה עצמית.

(ה) מבוטח שלא נערכה לו שומה כאמור ולא הגיש דין וחשבון על הכנסתו ואף לא נקבע הסכום המגיע כדמי ביטוח בהתאם לסעיף 357, ישלם מקדמה כאילו הכנסתו היתה הסכום המזערי האמור לגביו בלוח י"א או ההכנסה האחרונה שעל פיה חושבו לאחרונה המקדמות שהוא חייב בהן, כשהיא מקודמת כאמור בסעיף קטן (ב) (1), לפי הגבוהה ביניהן.

(ו) בתקנות לפי סעיף זה רשאי השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, לקבוע הוראות מיוחדות לגבי -

(1) מבוטח הרשאי לנהל במטבע חוץ פנקסי חשבונות כאמור בסעיף 130א לפקודת מס הכנסה, והכנסה שנקבעה לפי פנקסי חשבונות כאמור ;

(2) מבוטח שהוראות פטור לפי סעיף 351(יא) חלות עליו או עשויות לחול עליו;

תקנות כאמור יכול שייקבעו לגבי כלל המבוטחים כאמור בפסקאות (1) או (2) או לגבי חלק מהם, ויכול שייקבעו הוראות שונות לגבי סוגים מהם.

345. הקצאת מניות²⁷

(א) בסעיף זה -

"הכנסה" - הכנסה, שלפי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה רואים אותה כהכנסה לפי פסקאות (1) או (2) בסעיף 2 לפקודה האמורה;

"חייב בתשלום בעד עצמו" - מי שחייב בתשלומי דמי ביטוח לפי הוראות סעיף 342(א);

"מועד חיוב" - המועד שנקבע לחיוב במס לפי הוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה.

(ב) הכנסה של עובד או של חייב בתשלום בעד עצמו, יראו אותה כהכנסתו של העובד או כהכנסתו של החייב בתשלום בעד עצמו, לפי הענין, במועד החיוב במס שנקבע לפי הוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, ולענין הוראות סעיף 342(א) יהיה מעבידו של העובד מי שהיה מעבידו בעת ההקצאה כמשמעותה בסעיף 102 לפקודת מס הכנסה.

(ג)²⁸ לענין הוראות סעיף 344(א), הכנסה שלפי הוראות סעיף קטן (ב) יש לראותה כהכנסתו של העובד, תיווסף להכנסתו החודשית, ולענין זה יחולו ההוראות שנקבעו לפי סעיפים 352 ו-353.

(ד) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע תנאים, מועדים, כללים והוראות לענין תשלום דמי ביטוח לפי סעיף זה.

(ה)²⁹

(1) לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראות סעיף זה בעד תקופה שמיום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) עד ליום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) (בסעיף קטן זה - תקופת הוראת השעה), לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על סכום השווה לחמש פעמים השכר הממוצע בעד כל אחד מהחודשים בתקופת הוראת השעה, לגבי עובד ולגבי החייב בתשלום בעד עצמו - הסכום האמור כשהוא מוכפל ב-12, בעד תקופת הוראת השעה;

(2) סעיף קטן זה יעמוד בתוקפו בתקופת הוראת השעה.

345. הכנסה מפנסיה מוקדמת³⁰

(א) בסעיף זה, "פנסיה מוקדמת" - קצבה המשתלמת מכוח חיקוק או הסכם עבודה לעובד או למי שהיה עובד, בטרם הגיעו לגיל הפרישה, לאחר שפרש מעבודתו פרישה מוחלטת או חלקית, לרבות קצבה המשתלמת כאמור בשל נכות או אבדן כושר עבודה, מלא או חלקי.

²⁷ ס' 345 א - נוסף בת' 56, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי הסעיף יחול על הכנסה שהופקה או שנצמחה בשנת המס 2003 ואילך, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בחוק זה. עוד נקבע כי: "סעיף 345 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כנוסחו בסעיף 88 לחוק זה, יחול על הקצאת מניות לעובדים לפי תכנית שהחברה המעבידה בחרה בה ביום התחילה ואילך ובהקצאת מניות שלא באמצעות נאמן - על הקצאת מניות לעובדים ביום התחילה ואילך".

²⁸ ס' 345 א(ג) - נוסף בת' 56, ת"ת 1.1.03, בנוסח: "לענין הוראות סעיף 344(א), ייווסף להכנסתו החודשית של עובד החלק ה-12 של ההכנסה שלפי הוראות סעיף קטן (ב) יש לראותה כהכנסתו של העובד, בעד כל אחד מהחודשים שבשנת המס שבה חל מועד החיוב".

בתיקון לת' 56, ת"ת 1.1.03, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הערת שוליים לתיקון 56.

²⁹ ס' 345 א(ה) - נוסף בתיקון לת' 56, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערת שוליים לתיקון 56.

³⁰ ס' 345 ב - נוסף בת' 68, ת"ת 1.1.04, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.

(ב) מבוטח לפי פרק י"א (בסעיף זה - מבוטח) שמשלמת לו פנסיה מוקדמת, חייב בתשלום דמי ביטוח ממלוא סכום הפנסיה המוקדמת המשלמת לו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ג); שיעור דמי הביטוח מסכום הפנסיה המוקדמת יהיה, על אף הוראות סעיף 337(א)(2), כקבוע בטור ד' שבלוח י' לענין ניכוי משכר עובד, למעט השיעור הנקוב בפרט 6 בטור האמור.

(ג)

(1) עלה סכום הפנסיה המוקדמת שמשלמת למבוטח על ההפרש שבין ההכנסה המרבית הקבועה לגביו בלוח י"א לבין שאר הכנסותיו החייבות בתשלום דמי ביטוח, יובא בחשבון, לענין תשלום דמי הביטוח לפי הוראות סעיף זה, סכום הפנסיה המוקדמת שאינו עולה על ההפרש האמור.

(2) פחת סכום הפנסיה המוקדמת שמשלמת למבוטח מההכנסה המזערית הקבועה בפרט 3 בלוח י"א, ישתלמו דמי הביטוח לפי הוראות סעיף זה מסכום השווה להכנסה המזערית האמורה, ובלבד שאין למבוטח הכנסה אחרת שבעדה משתלמים דמי ביטוח.

(ד) מי שמשלם פנסיה מוקדמת ינכה את דמי הביטוח לפי סעיף זה מהפנסיה המוקדמת, במקור, ויעבירם למוסד במועד התשלום החל לגבי עובד לפי הוראות סעיף 353.

(ה)³¹

(1) מבוטח שמשלמת לו פנסיה מוקדמת שהוא גם עובד או עובד עצמאי, לא יחולו לגבי הכנסתו מפנסיה מוקדמת שיעורי דמי הביטוח החלים לפי לוח י' על חלק ההכנסה של עובד שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע (בסעיף קטן זה - שיעור מופחת).

(2) היתה ההכנסה של מבוטח כאמור בפסקה (1) בחודש פלוני, מהמקורות המפורטים בסעיף 12(1), (2) ו-8) בפקודת מס הכנסה, נמוכה 60% מהשכר הממוצע, יחול השיעור המופחת על סכום הכנסתו מפנסיה מוקדמת, השווה לסכום ההפרש שבין הכנסתו מהמקורות האמורים לבין 60% מהשכר הממוצע.

(ו) השר רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, לקבוע כללים, תנאים ומועדים שיחולו לענין תשלום דמי הביטוח לפי סעיף זה וחישובם, לרבות חובת דיווח וניכוי דמי ביטוח מפנסיה מוקדמת, ורשאי השר לקבוע כאמור הוראות השונות מהוראות סעיף זה.

346. חישוב הכנסתו של מבוטח ברשות

[165]

על אף הוראות סעיף 345, מי שהמוסד ביטח אותו על פי בקשתו, יראו כהכנסתו השנתית את ההכנסה כפי שנקבעה בתקנות.

347. סמכות קביעה

[166]

מבוטח שהיה עובד או עובד עצמאי או שלא היה עובד ולא עובד עצמאי, ועבר מאחד הסוגים למשנהו, רשאי פקיד גביה ראשי שהמוסד מינהו לכך לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח על בסיס מקור הכנסתו בתקופת התשלום ולחייב בתשלום או בתשלום מקדמות.

³¹ ס' 345(ב)ה - בת' 82, ת"ת 1.1.2006, בפסקה (1) ו-2), במקום "מחצית השכר הממוצע" בא "60% מהשכר הממוצע" ובפסקה (2) במקום "ממחצית השכר הממוצע" בא "מ- 60% מהשכר הממוצע". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים ממועד התחילה ואילך.

[167, 167ב]

(א) לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יובא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א.

(א1)³³ לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראות סעיף 335, לא תובא בחשבון ההכנסה של מבוטח מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה מעבודתו כעובד או כעובד עצמאי, אשר אינה פטורה מתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 350 ואינה עולה על סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע.

(ב) מבוטח שאין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה לסכום המזערי האמור לגביו בלוח י"א, ישתלמו בעדו דמי הביטוח כאילו הכנסתו היתה הסכום המזערי האמור.

(ג) השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות בצו את הסכומים המזעריים האמורים בלוח י"א.

(ד) מבוטח שקיבל דמי אבטלה לחודש מלא לפי פרק ז', ישלם דמי ביטוח כאילו היתה הכנסתו הסכום המזערי הקבוע בפרט 3 שבלוח י"א.

(ה)³⁴ מתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית, משרת בשירות לאומי-אזרחי, תלמיד במוסד תורני או בישיבה, או מי שמשרת בשירות אזרחי כהגדרתו בסעיף 6(א) לחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002, שאין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה לסכום המזערי האמור בפרט 3 בלוח י"א, יראו כאילו הכנסתם היתה הסכום המזערי האמור.

[167א]

השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות או להחליף את לוח י"א.

[168]

(א) לענין תשלום דמי ביטוח לא יראו כהכנסה -

(1)³⁶ גמלה לפי חוק זה, למעט דמי לידה וגמלה לשמירת הריון המשתלמים לפי פרק ג' למעט דמי פגיעה לפי פרק ה' ולמעט גמלה לפי פרק ח' או פרק י"ב;

³² 348 - כותרת שוליים - בת' 103, ת"ת 1.1.08, במקום "סכום מרבי וסכום מזערי" בא "סכום מרבי, סכום מזערי וסכום שלא יובא בחשבון".

ס' 348 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

³³ ס' 348(א1) - נוסף בת' 103, ת"ת 1.1.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על קצבאות מאוצר המדינה ועל דמי ביטוח המשתלמים מיום התחילה ואילך.

³⁴ ס' 348(ה) - בת' 88, ת"ת 1.9.06, במקום הריישא שנוסחה היה "בת המשרתת בשירות לאומי, בהתנדבות שאישר השר לפי פסקה (3)(ב) להגדרת "ילד" שבסעיף 238, ותלמיד" באה הריישא "מתנדב בשירות לאומי, וכן תלמיד". ר' הוראת מעבר בהערות מבוא לת' 88.

בת' 98, ת"ת 25.7.07, אחרי "מתנדב בשירות לאומי" נמחקה המילה "וכן" ואחרי "או בישיבה" בא "או מי שמשרת... התשס"ב-2002". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלה לפי הוראות פרק י"ג לחוק ועל דמי ביטוח לפי הוראות פרק ט"ו לחוק המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

בת' 152, ת"ת 19.3.14 אחרי "מתנדב בשירות לאומי" נוסף: "משרת בשירות לאומי-אזרחי".

בת' 194, ת"ת 1.4.18 נוספו המילים "או בהתנדבות קהילתית".

³⁵ ס' 349 - כותרת שוליים - בת' 61 במקום "שינוי הסכום המרבי" בא "שינוי לוח י"א".

ס' 349 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

(2) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה ;

(3) תגמול נכות או שאירים המשתלם למבוטח מכוח חוק של מדינת חוץ שאישר השר לענין זה כחוק תגמולים ;

(4) תגמולים לפי חוקי תגמולים אלה :

(א) חוק הנכים ;

(ב) חוק משפחות חיילים ;

(ג) חוק המשטרה ;

(ד) חוק נכי המלחמה בנאצים ;

(ה) חוק נכי רדיפות הנאצים ;

(ו) חוק נפגעי פעולות איבה ;

(ז)³⁷ חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995 ;

(ח)³⁸ חוק התגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992 ;

(ט)³⁹ חוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד-1994 ;

(5) תגמולים לפי סעיפים 63 ו-63 לחוק שירות המדינה.

(6)⁴⁰ הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיפים 125ב לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה לפי סעיף 373א, וכן הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיף 125ג(ב) או (ג) לפקודת מס הכנסה ;

(7)⁴¹ הכנסה מדמי שכירות שחלות עליה הוראות סעיף 122 לפקודת מס הכנסה, הכנסה מדמי שכירות מחוץ לישראל שחלות עליה הוראות סעיף 122א לפקודת מס הכנסה

³⁶ סי' 350(א)1 - בת' 2, ת"ת 1.11.95, אחרי "דמי לידה" בא "וגימלה לשמירת הריון". בת' 61, ת"ת 1.6.03, אחרי "פרק ג" בא "למעט דמי פגיעה לפי פרק ה". ר' הוראות תחולה בסעיף 59(ח) להערות מבוא לת' 61.

³⁷ סי' 350(א)4(ז) - נוסף בת' 5, ת"ת 10.8.95, בנוסח דלעיל.

³⁸ סי' 350(א)4(ח) - נוסף בת' 5, ת"ת 10.8.95, בנוסח דלעיל.

³⁹ סי' 350(א)4(ט) - נוסף בת' 77, ת"ת 17.1.05, בנוסח דלעיל.

⁴⁰ סי' 350(א)6 - נוסף בתיקון לת' 56, ת"ת 1.1.03, בנוסח :
"6)

(א) הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיפים 125ב או 125ג(ב) או (ג) לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה בידי בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 9)32 לפקודה האמורה, המשתלמת לו על ידי חבר בני אדם שבשליטתו ;

(ב) הוראות פסקה זו יעמדו בתוקפן בתקופה שמיום כ' בתמוז התשס"ב (1 ביולי 2002) עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) ;

(ג) שר העבודה והרווחה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך את התקופה האמורה בפסקת משנה (ב).

ר' הוראת תחולה בהערות שוליים לסעיף 345א. ר' הערת מבוא לת' 56.

בת' 76, ת"ת 1.1.04, נוסף בנוסח :

"הכנסה החייבת במס לפי הוראות סעיפים 125ב' או 125ג(ב), (ג) או (ד) לפקודת מס הכנסה, שאינה הכנסה בידי בעל שליטה, כהגדרתו בסעיף 9)32 לפקודה האמורה, המשתלמת לו על ידי חבר בני אדם שבשליטתו"

הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח בעד יום התחילה ואילך.

בת' 103, ת"ת 1.1.08, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הקצבות מאוצר המדינה ועל דמי ביטוח בעד יום התחולה ואילך.

סי' 350(א)7 - נוסף בת' 76, ת"ת 1.1.04, בנוסח :

"הכנסה מדמי שכירות מהשכרת דירת מגורים, הפטורה ממס לפי הוראות חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן-1990, וכן הכנסה מדמי שכירות שחלות עליה הוראות סעיף 122 לפקודת מס הכנסה"

הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח בעד יום התחילה ואילך.

והכנסה שאינה הכנסה מעבודה כעובד או כעובד עצמאי, הפטורה ממס לפי כל דין, למעט הכנסה מפנסייה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345(ב), ולמעט הכנסה שיקבע שר האוצר, בהסכמת שר הרווחה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת.

(8) סיוע הניתן לניצול השואה לפי הרישה של סעיף 4(א) לחוק נכסים של נספי השואה (השבה ליורשים והקדשה למטרות סיוע והנצחה), התשס"ו-2006 או לפי סעיף 64(ג) או 67 לחוק האמור, לרבות כפי שהוחל בסעיף 67ט לאותו חוק.

(9) גמול תעסוקה המשתלם למשתקם לפי הוראות חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007.

(ב) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בצו כל חוק אחר כחוק תגמולים לענין סעיף זה.

351. פטור מתשלום דמי ביטוח

[169]

(א) בכפוף להוראות סעיפים 53(ד) ו-97(ד), לא ישולמו דמי ביטוח בעד עובד בעד הזמן שבעדו מגיעים לו דמי פגיעה, תמורת דמי פגיעה, דמי לידה או תשלומים בקשר לשיקום מקצועי הניתן לפי סעיף 88, אלא מהסכום העולה על הסכום שהשתלם לו כדמי פגיעה, דמי לידה, תשלום בקשר לשיקום מקצועי או על הסכום שהיה משתלם לו כדמי פגיעה אילו לא קיבל תמורת דמי פגיעה, לפי העניין.

(ב) לא ישולמו דמי ביטוח לפי סעיף 335(ב), (ה), (ז), (ח) ו-(ט) בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קצבת אזרח ותיק ובעד הזמן שלאחר הגיע המבוטח לגיל 70 בגבר, ובאישה - לגיל הקבוע, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1, בכפוף להוראות סעיף 245(ב), אף אם לא מגיעה לו קצבת אזרח ותיק.

(ג) מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי החייב בתשלום דמי ביטוח בעד עצמו שהגיע לגיל הפרישה וטרם מגיעה לו קצבת אזרח ותיק, לא יהיה חייב בתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 335(ב), (ה), (ז), (ח) ו-(ט).

(ד) לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קצבת נכות לפי פרק ה' או לפי פרק ט' אם אין לו כל הכנסה אחרת, ולא ישולמו דמי ביטוח לפי סעיף 335(א), (ב), (ד), (ה), (ז), (ח) ו-(ט) בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח לפי סעיף 105 או לפי סעיף 200 קצבה בשל

בתי 103, ת"ת 1.1.08, הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הקצבות מאוצר המדינה ועל דמי ביטוח בעד יום התחילה ואילך.

⁴² ס' 350(א)8 - נוסף בתי 84, ת"ת 3.1.06, בנוסח דלעיל.

בתי 195 נקבע כי בתקופה שמיום 28.6.17 ועד 31.12.17 ייקרא במקום "סעיף 4(4)" - "סעיף 4(א)4", וכן כי בתקופה זו תתווסף לסופו הסיפא החל במילים "או לפי סעיף 64(ג)..."

⁴³ ס' 350(א)9 - נוסף בסי"ח 2109, התשס"ז, עמ' 450 כהוראת שעה לתקופה מ-7.10.07 ועד 7.8.2012.

⁴⁴ ס' 351(א) - בתי 61, ת"ת 1.6.03, במקום "סעיף 53(ד)" בא "סעיפים 53(ד) ו-97(ד)". ר' הוראת תחולה בסעיף 59(ח) להערות מבוא לתי 61.

בתי 104, ת"ת 1.1.08, אחרי "דמי פגיעה" בא "תמורת דמי פגיעה", וכן נוספה הסיפא המתחילה במילים "אלא מהסכום העולה...". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

⁴⁵ ס' 351(ב) - בתי 66, ת"ת 1.4.04, במקום "בגבר או לגיל 65 באשה" בא "בגבר, ובאישה - לגיל הקבוע, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1, בכפוף להוראות סעיף 245(ב)". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי 66.

בתי 192, ת"ת 27.8.17, הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

⁴⁶ ס' 351(ג) - בתי 20, ת"ת 1.1.98, אחרי "מבוטח" בא, שאינו עובד ואינו עובד עצמאי. ר' הערות מבוא לתי 20.

בתי 66, ת"ת 1.4.04, במקום "ומלאו לו בגבר 65 שנים ובאשה 60 שנים" בא "שהגיע לגיל הפרישה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לתי 66.

בתי 192, ת"ת 27.8.17, הוחלף הביטוי "קצבת זקנה" בביטוי "קצבת אזרח ותיק".

⁴⁷ ס' 351(ד) - בתי 9, ת"ת 1.4.96, אחרי "בשל דרגת נכות יציבה" בא "או לפי סעיף 200... שנה לפחות, והכל". הוראת תחולה קובעת כי סעיף זה יחול לגבי דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

דרגת נכות יציבה, או לפי סעיף 200 קצבה בשל דרגת נכות בלתי יציבה, שנקבעה לתקופה רצופה של שנה לפחות, והכל אף אם יש לו הכנסה אחרת.

(ה) 48 בוטל.

(ו) לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שהמבוטח אינו עובד ואינו עובד עצמאי והוא אחד מאלה:

(1) תלוי לפי סעיף 130 שאינו מסוגל לכלכל עצמו ומשתלמת בעדו קצבת תלויים;

(2) 49 תלוי לפי סעיף 247(3) שמשלמת בעדו קצבת שאירים או תוספת לקצבת אזרח ותיק.

(ז) לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שבעדו מגיעה לאדם גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, אם אין לו הכנסה אחרת באותה תקופה.

(ח) 50 מבוטחת לפי פרק ו' שהיא עקרת בית או אלמנה בת קצבה, כהגדרתן בסעיף 238, לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 335(ד).

(ט) 51 מבוטחת לפי פרק ט' שהיא עקרת בית או אלמנה בת קצבה, כהגדרתן בסעיף 238, לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 335(ז).

(י) 52 מבוטחת לפי פרק י' שהיא עקרת בית או אלמנה בת קצבה, כהגדרתן בסעיף 238, לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 335(ח).

(יא) מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, והכנסתו בשנת המס, או באותו חלק ממנה שבו היה מבוטח כאמור, אינה עולה על ההכנסה המזערית האמורה בפרט 3 בלוח י"א לגבי אותה תקופה, לא ישלם דמי ביטוח אם הוא -

(1) מקבל גמלה או תגמול האמורים בסעיף 350, למעט דמי אבטלה בעד חודש מלא - בעד התקופה שבה קיבל גמלה או תגמול כאמור, ואם הוא נכה הזכאי לקצבת נכות לפי פרק ט' - בעד תקופה שתחילתה בתאריך הקובע כמשמעותו בסעיף 195;

(2) 53 תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות, או תושב ישראל שבידו אשרה ורישיון לשיבת קבע או אשרה ורישיון לשיבת ארעי בסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה - בעד תקופה שעד 12 חודשים מיום שעלה או מיום שנכנס לישראל על פי אשרה כאמור, לפי הענין;

(א2) 54 תלמיד במוסד חינוכי על יסודי או מי שמצוי בהכשרה מקצועית (בפסקה זו - תלמיד), חניך במכינה קדם צבאית או מתנדב בשנת שירות מיום שמלאו לו 18 שנים וכל

48 . ס' 351(ה) - בת' 104, ת"ת 1.1.08, בוטל הסעיף שנוסחו היה: "לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שבעדו מגיעה לעובד תמורת דמי פגיעה אלא מהסכום העודף על הסכום שהיה משתלם לו כדמי פגיעה אילו לא קיבל תמורת דמי פגיעה".

49 . ס' 351(ו)(2) בת' 192, ת"ת 27.8.17, הוחלף הביטוי "לקצבת זקנה" בביטוי "לקצבת אזרח ותיק".

50 . ס' 351(ח) - בנוסח המקורי:

"(ח) מבוטחת לפי פרק ו' שהיא עקרת בית כמשמעותה בסעיף 241 או אלמנה הזכאית לקצבה כאמור בסעיף 242 לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 335(ד)".

הוחלף בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, לנוסח דלעיל. ורי הערות מבוא לתיקון 7.

51 . ס' 351(ט) - בנוסח המקורי:

"(ט) מבוטחת לפי פרק ט' שהיא עקרת בית כמשמעותה בסעיף 241 או אלמנה הזכאית לקצבה כאמור בסעיף 242, לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 335(ז) כל עוד אינה מבוטחת לפי פרק י"א".

הוחלף בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, לנוסח דלעיל, ורי הערות מבוא לתיקון 7.

52 . ס' 351(י) - בנוסח המקורי:

"(י) מבוטחת לפי פרק י' שהיא עקרת בית כמשמעותה בסעיף 241 או אלמנה הזכאית לקצבה כאמור בסעיף 242, לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 335(ח) כל עוד אינה מבוטחת לפי פרק י"א".

הוחלף בתיקון 7, ת"ת 1.1.96, לנוסח דלעיל. ורי הערות מבוא לתיקון 7.

53 . ס' 351(יא)(2) - בת' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "לפי חוק השבות" בא "לפי חוק השבות, או תושב ישראל שבידו אשרה ורישיון לשיבת קבע או אשרה ורישיון לשיבת ארעי בסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה" ובסופו באה הסייפא המתחילה במילים "או מיום שנכנס". רי הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

54 . ס' 351(יא)(א2) - נוסף בת' 52, ת"ת 1.8.02, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות בעד יום התחילה ואילך.

עוד לא מלאו לו 21 שנים - בעד התקופה שבה הוא תלמיד, חניך או מתנדב, לפי העניין, ובלבד שהחל לשרת בשירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון או בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית לפני שמלאו לו 21 שנים; לעניין זה -

"הכשרה מקצועית" - מסגרת לימודית מקצועית שהוכרה על ידי השר או מי שהוא הסמיכו לכך;

"מכינה קדם-צבאית" - כהגדרתה בחוק המכינות הקדם-צבאיות, התשס"ח-2008;

"מתנדב בשנת שירות" - מי שמשרת בהתנדבות בשירות למטרה ציבורית או לאומית שאישר השר לפי פסקה (4) להגדרה "ילד" שבסעיף 238, ושירותו הסדיר לפי חוק שירות ביטחון נדחה עקב שירותו בהתנדבות כאמור;

"שירות לאומי בהתנדבות"⁵⁵ - (בוטלה).

(ב2) מבוטח לפי פרק י"א - בעד תקופה שלא תעלה על שנים עשר חודשים, ובלבד שהחל לשרת בשירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון, או בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית, לפני שמלאו לו 21 שנים (בפסקה זו - מתגייס).

(ג2)⁵⁷

(א) מי שסיים שירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון, למעט שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע, אף אם שוחרר כדין לפי תום התקופה שהוא חייב בה לפי החוק האמור, ובלבד ששירת שני שלישים לפחות מהתקופה האמורה ולא שוחרר בגלל אי התאמה שיש עמה התנהגות רעה חמורה כפי שנקבע בפקודות הצבא, כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, וכן מי ששוחרר מטעמי בריאות או מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים - בעד שני החודשים הראשונים שלאחר סיום השירות;

(ב) מי שסיים שירות כמשרת בשירות לאומי-אזרחי או כמתנדב בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית, ובלבד ששירת שנתיים לפחות או ששירותו נפסק בשל פגיעה תוך כדי השירות ועקב השירות שבשלה הוא זכאי לגמלאות לפי פרק י"ג - בעד שני החודשים הראשונים שלאחר סיום השירות;

(ג) משרד הביטחון והמשרד כהגדרתו בחוק שירות אזרחי ימסרו למוסד רשימה של מסיימי שירות כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב);

(3) פטור מתשלום דמי ביטוח, לפי כללים ומבחנים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה - בעד תקופה שקבעו כאמור.

בת' 130, ת"ת 1.9.11, אחרי "מי שמצוי בהכשרה מקצועית" בא "בפסקה זו - תלמיד), חניך במכינה קדם צבאית או מתנדב בשנת שירות". המילים "בפסקה זו - תלמיד" שהופיעו אחרי "21 שנים" נמחקו, ובמקום "לומד" בא "תלמיד, חניך או מתנדב לפי העניין" ובמקום הסייפא נוסחה היה:

"[נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן - חוק שירות ביטחון), או בשירות לאומי בהתנדבות כמשמעותו לפי פסקה 3(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238, לפני שמלאו לו 21 שנים;

לענין זה, "הכשרה מקצועית" - מסגרת לימודית מקצועית שהוכרה על ידי השר או מי שהסמיכו לכך; "

באה הסייפא המתחילה במילים "או בשירות לאומי בהתנדבות...". הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על פטור מתשלום דמי ביטוח בעד התקופה שמיום התחילה ואילך.

בת' 194, ת"ת 1.4.18 הוחלף הביטוי "בשירות לאומי בהתנדבות" בביטוי "בשירות לאומי או בהתנדבות קהילתית".

בת' 194, ת"ת 1.4.18 נמחקה ההגדרה "שירות לאומי בהתנדבות". קודם למחיקתה, היה נוסחה:

"שירות לאומי בהתנדבות"⁵⁵ - כמשמעותו לפי פסקה 3(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238.

סי' 351(יא)(ג2) - נוסף בת' 52, ת"ת 1.8.02, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות בעד יום התחילה ואילך.

בת' 194, ת"ת 1.4.18 הוחלפו המילים "בהתנדבות כמשמעותו לפי פסקה 3(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238" במילים "או בהתנדבות קהילתית".

סי' 351(יא)(ג2) - נוסף בת' 160, ת"ת 1.4.15. הוראת תחולה קובעת כי הוא יחול על תשלום דמי ביטוח לאומי המגיעים בעד יום 21.12.14 ואילך.

סי' 351(יא)(ג2)(ב) - בת' 194, ת"ת 1.4.18 נוספו המילים "או בהתנדבות קהילתית".

סי' 351(יא)(ג2)(ג) - בת' 194, ת"ת 1.4.18 במקום "והמשרד הממונה על שטח הפעולה "השירות האזרחי-לאומי" בא: "והמשרד כהגדרתו בחוק שירות אזרחי".

352. תקנות בדבר הכנסות מסוימות

[170]

השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע -

- (1) הוראות מיוחדות בדבר תשלום או פטור מתשלום של דמי ביטוח, כולם או מקצתם, מהכנסה שמקורה בבונוסים, מהכנסה המשתלמת שלא בכסף או שלא במישרין בידי מעביד לעובדו ומתשלום שהוא נוסף לשכר החודשי הרגיל כפי שהוגדר בתקנות;
- (2) הוראות וכללים דרך כלל או לסוגים של מבוטחים, שלפיהם, על אף הוראות סעיף 344, לענין דמי ביטוח, הכנסה פלונית לא תובא בחשבון, או תובא בחשבון לענין דמי ביטוח אף שאינה חייבת במס לפי פקודת מס הכנסה.

סימן ג': תשלומים ודו"חות

353. מועד התשלום

[171]

(א)⁶⁰ מועד התשלום של דמי הביטוח יהיה, לגבי עובד - היום ה-15 בחודש שאחרי תקופת התשלום, ולגבי כל מבוטח אחר - היום ה-15 בחודש של תקופת התשלום; השר רשאי לקבוע מועדים אחרים במקום המועדים שבסעיף זה, לכלל המבוטחים או לחלק מהם, ולכל דמי הביטוח או לחלק מהם.

(ב)⁶¹ מועד תשלום שנקבע לפי סעיף קטן (א) יידחה, אם בחמשת הימים שקדמו למועד האמור היו לפחות שלושה ימי מנוחה, והוא יהיה ביום החול הרביעי שמתום ימי המנוחה הבאים ברצף; לענין זה, "ימי מנוחה" - ימי המנוחה הקבועים במדינת ישראל כמשמעותם בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, וכן חול המועד.

354. זקיפת תשלומים⁶²

[172]

(א) בסעיף זה -

"חוב דמי ביטוח" - סכום חוב דמי ביטוח של החייב לרבות הפרש דמי הביטוח ותוספת החלים לפי סעיף 345(ג);

"קנס" - סכום הקנס שחושב לפי סעיף 364(א)(1) החל על חוב דמי הביטוח;

"תוספת" - סכום התוספת שחושב לפי סעיף 364(א)(2), החל על חוב דמי הביטוח;

⁶⁰ סי' 353(א) - בת' 22, ת"ת 16.2.98, סומן סעיף 353 המקורי כ-(א).

⁶¹ סי' 353(ב) - בת' 22, ת"ת 16.2.98, נוסף בנוסח דלעיל.

⁶² סי' 354 - בנוסח המקורי:

"כל תשלום על חשבון דמי ביטוח ייזקף לפי סדר זה:

(1) כנגד אותו סכום של דמי ביטוח שמועד תשלומו הוא המוקדם ביותר מבין חובות דמי הביטוח של החייב;

לענין פסקה זו, "דמי ביטוח" - לרבות ההפרש בצירוף התוספת לפי סעיף 345;

(2) כנגד הקנס לפי סעיף 364(א)(1) החל על אותו סכום;

(3) כנגד התוספת לפי סעיף 364(א)(2) החלה על אותו סכום.

הוחלף בת' 11, לנוסח דלעיל. הוראות תחילה ותחולה ר' בהערות מבוא לתיקון 11.

"חוב כולל" - סכום השווה לצירוף של חוב דמי ביטוח וכן הקנס והתוספת החלים עליו.

(ב)

(1) כל תשלום ששולם על חשבון דמי ביטוח ייזקף כנגד חוב כולל שמועד תשלומו הוא המוקדם ביותר מבין החובות הכוללים של החייב - השווה לסכומו של כל תשלום כאמור (להלן - החוב הכולל המוקדם ביותר);

(2) שולם תשלום על חשבון דמי ביטוח בסכום נמוך מסכום החוב הכולל המוקדם ביותר, ייזקף סכום התשלום כנגד חוב דמי הביטוח, הקנס והתוספת שבחוב הכולל המוקדם ביותר כמפורט להלן:

(א) לחוב דמי הביטוח - החלק שיחסו לתשלום כיחס של חוב דמי הביטוח לחוב הכולל המוקדם ביותר;

(ב) לקנס - החלק שיחסו לתשלום כיחס של הקנס לחוב הכולל המוקדם ביותר;

(ג) לתוספת - החלק שיחסו לתשלום כיחס של התוספת לחוב הכולל המוקדם ביותר.

355. חובת דיווח וייחוס תשלומים

[173]

(א)⁶³ השר רשאי להתקין תקנות בדבר -

(1) דין וחשבון שאדם חייב להגיש על הכנסתו;

(2)⁶⁴ דין וחשבון שאדם חייב להגיש על שכר עבודה או פנסיה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345ב(א) ששילם למי שבעדו הוא חייב בתשלום דמי ביטוח;

(3) חובת קבלן להודיע על ביצוע עבודה באמצעות קבלן משנה ודינו של קבלן שלא קיים חובה כאמור.

(4)⁶⁵ התנאים שבהתקיימם יהיה המוסד רשאי לייחס תשלום ששילם המבוטח על חשבון דמי ביטוח, לחוב כולל שמועד תשלומו אינו המוקדם ביותר מבין חובותיו הכוללים, ורשאי הוא לענין זה לקבוע תנאים והוראות שונים לענין חוב כולל החל על הכנסה כאמור בכל אחד מסעיפים אלה: 344, 345(ב), 345(ג). תנאים והוראות כאמור ייקבעו, בין היתר, בשים לב לסכום כל החובות הכוללים שהמבוטח חייב בתשלום ולמועדים שנקבעו לפי חוק זה לתשלום הסכום האמור או כל חלק ממנו, ובלבד שלא יותר בתנאים והוראות כאמור לייחס תשלום לתקופות תשלום דמי ביטוח הנקובות בסעיף 50(א)(1) ו-2, ואם יוחס תשלום לתקופה כאמור - יבוטל הייחוס ויחולו הוראות סעיף 354;

לענין פסקה זו, "חוב כולל" - כהגדרתו בסעיף 354.

(א)⁶⁶

(1) מעסיק או מי שמשלם פנסיה מוקדמת יגיש למוסד באופן מקוון, כפי שיורה המוסד, דין וחשבון על שכר עבודה או על פנסיה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345ב(א) ששילם למי שבעדו הוא חייב או היה חייב בתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 342(ב), במועדים אלה.

(א) עד יום 18 ביולי בכל שנה - לגבי החודשים ינואר עד יוני של אותה שנה;

⁶³ סי' 355(א) - בת' 22, ת"ת 16.2.98, סומן סעיף 335 המקורי כ-(א).

⁶⁴ סי' 355(א)(2) - בת' 68, ת"ת 1.1.04, אחרי "שכר עבודה" בא "או פנסיה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345ב(א)". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.

⁶⁵ סי' 355(א)(4) - נוסף בת' 11 בסעיף 355(4), בנוסח דלעיל. הוראת תחילה ותחולה ר' בהערות מבוא לתיקון 11.

⁶⁶ סי' 355(א)(1) - נוסף בת' 167, ת"ת ר' הערות מבוא בת' 167.

(ב) עד יום 18 בינואר בכל שנה - לגבי החודשים ינואר עד דצמבר של השנה שקדמה לה;

(ג) עד יום 30 באפריל בכל שנה - לגבי שנת המס שקדמה לה; ניתנה לכלל המעסיקים ארכה להגשת דוח לפי סעיף 166 לפקודת מס הכנסה, יוארך המועד להגשת דין וחשבון לפי פסקת משנה זו בהתאם.

(א1)⁶⁷ נוסף על האמור בפסקה (1), מעסיק או מי שמשלם פנסיה מוקדמת יגיש למוסד גם דיווחים כמפורט להלן:

(א) דיווח חודשי מקוון כפי שיורה המוסד, במועד התשלום כאמור בסעיף 353, לגבי אלה:

(1) סך שכר העבודה או הפנסיה המוקדמת ששילם לכלל עובדיו או לכלל מקבלי הפנסיה המוקדמת, וכן סך דמי הביטוח שעליו לשלם בעדם, לפי העניין;

(2) לעניין מעסיק, לגבי כל אחד מעובדיו - שכר העבודה ונתוני שכר הדרושים לחישוב דמי הביטוח שעליו לשלם בעד כל עובד, היקף משרתו וסיווג העובד לעניין חובת תשלום דמי הביטוח;

(3) לעניין מי שמשלם פנסיה מוקדמת, לגבי כל מי שמשלמת לו פנסיה מוקדמת - סכום הפנסיה המוקדמת שמשלמת לו וסיווגו לעניין חובת תשלום דמי הביטוח;

(ב) דיווח מקוון כפי שיורה המוסד, על פי דרישת המוסד ולגבי פרק הזמן שהורה בדרישתו, לגבי מידע כמפורט להלן:

(1) מידע הדרוש למוסד לבירור תביעה של עובד או של מי שמשלמת לו פנסיה מוקדמת, ובלבד שהמוסד יידע את העובד או את מי שמשלמת לו פנסיה מוקדמת, לפי העניין, בעת הגשת התביעה, במישרין או באמצעות מעסיקו או מי שמשלם לו את הפנסיה המוקדמת, כי לשם בירור התביעה יפנה המוסד למעסיקו או למשלם הפנסיה המוקדמת, לפי העניין, לקבלת מידע כאמור, והעובד או מקבל הפנסיה המוקדמת לא התנגד לכך בעת הגשת התביעה;

(2) מידע הדרוש למוסד לחישוב דמי ביטוח המשתלמים בעד עובד או מי שמשלמת לו פנסיה מוקדמת, ובלבד שהמידע המבוקש הוא מידע שהמעסיק או מי שמשלם פנסיה מוקדמת, לפי העניין, וכן העובד או מי שמשלמת לו פנסיה מוקדמת, לפי העניין, חייבים על פי דין למוסד למוסד, או שהמוסד רשאי על פי דין לדרוש מכל אלה.

(2) פקיד גבייה שהמוסד מינהו לכך רשאי לדחות את המועדים הקבועים בפסקה (1) אם הוכח להנחת דעתו כי קיימת סיבה מספקת לכך.

(3) לעניין סעיף קטן זה, יקראו את סעיף 342(ב) כאילו "עובד" הוא מבוטח כמשמעותו לפי סעיף 75(א), למעט עובד במשק ביתו של המעסיק שלא לצורך עסקו או משלח ידו של המעסיק.

(4) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגי מעסיקים או משלמי פנסיה מוקדמת שיגישו דין וחשבון כאמור בסעיף קטן זה באופן שאינו מקוון, בהתאם להוראות שיקבע.

(ב)⁶⁸ הוראות סעיף 353(ב) יחולו לגבי מועד שנקבע לפי סעיף קטן (א) או (א1) להגשת דין וחשבון.

⁶⁷ ס"ק 355(א1)(א) - נוסף בת' 219, ת"ת 1.4.21 והוא יחול לעניין מעסיק שיש לו יותר מ-180 עובדים: לגבי דיווחים עפ"י סעיף 355(א1)(א) - בעד חודש אפריל 21 ואילך, ולגבי דיווחים עפ"י סעיף 355(א1)(א) - על פי דרישת המוסד החל מאותו חודש; לעניין מעסיק שיש לו לכל היותר 180 עובדים: לגבי דיווחים עפ"י סעיף 355(א1)(א) - בעד חודש אוקטובר 21 ואילך, ולגבי דיווחים עפ"י סעיף 355(א1)(א) - על פי דרישת המוסד החל מאותו חודש.

⁶⁸ ס' 355(ב) - נוסף בת' 22, ת"ת 16.2.98, בנוסח דלעיל.

355א. חובת דיווח וייחוס תשלומים בקיבוץ מתחדש⁶⁹

(א) קיבוץ מתחדש יגיש, במועד תשלום דמי הביטוח בעד חבריו, דין וחשבון באופן מקוון כפי שיוורה המוסד, בדבר ההכנסה של כל אחד מחבריו בתקופת התשלום שלגביה מוגש הדין וחשבון.

(ב) הוראות סעיפים 355(א1) ו-ו(ב) יחולו על קיבוץ מתחדש, בשינויים המחויבים.

356. קנס על אי-הגשת דו"ח

[173א]

(א)⁷⁰ החייב להגיש דין וחשבון או למסור הודעה לפי סעיף 355(א) ולא הגישם במועד שנקבע - יחוייב בקנס.

(ב) השר יקבע הוראות בדבר שיעור הקנס, התקופות שבעדן יוטל והמועדים לתשלום, ובלבד -

(1)⁷¹ שלגבי אדם החייב בהגשת דין וחשבון כאמור בסעיף 355(א1) ו-ו(ב), לא יוטל קנס העולה על 36% מדמי הביטוח שהיה עליו לשלם באותה שנה שוטפת;

(2)⁷² שלגבי אדם החייב בהגשת דין וחשבון כאמור בסעיף 355(א2) ו-ו(ב), ייקבע הקנס בשים לב למספר בני האדם שלגביהם היה חייב להגיש את הדין וחשבון ובשים לב לסכום דמי הביטוח שהיה חייב בתשלום.

(ג) לענין סעיפים 28(א), 312, 362, 363, 364, 367 ו-397(א), דין קנס כאמור בסעיף קטן (א) כדין דמי ביטוח.

357. קביעת דמי ביטוח בהעדר דו"ח⁷³

[174]

היה אדם חייב, להגיש דין וחשבון כאמור בסעיפים 342, 355(א1), (א2) או (א1) ו-ו(ב) ו-355א ולא הגישו, רשאי פקיד גביה ראשי שהמוסד מינהו לכך לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם, ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום של תקופת התשלום שאליה מתייחס הסכום.

358. קביעת דמי ביטוח בניגוד לדו"ח

[175]

היה פקיד גביה ראשי משוכנע שהכנסתו של המבוטח או שכר העבודה של עובדי מעביד פלוני עולים על הסכומים הנקובים בדין וחשבון שהמעביד או שהמבוטח הגיש לפי התקנות, רשאי הוא לקבוע

בתי 167, ת"ת ר' הערות מבוא בתי 167, אחרי "סעיף קטן (א) " בא: "או (א1)".
⁶⁹ סי 355א נוסף בתי 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא.
⁷⁰ סי 356(א) - בתי 167, ת"ת ר' הערות מבוא בתי 167, במקום "סעיף 355" בא "סעיף 355(א)".
⁷¹ סי 356(ב1) - בתי 22, ת"ת 16.2.98, במקום "355(1)" בא "355(א1) ו-ו(ב)".
⁷² סי 356(ב2) - בתי 22, ת"ת 16.2.98, במקום "355(2)" בא "355(א2) ו-ו(ב)".
⁷³ סי 357 - בתי 12, ת"ת 1.1.97, במקום "כאמור בסעיף 355(1) או (2)" בא "כאמור בסעיפים 342 ו-355(1) או (2) בתי 22, ת"ת 16.2.98, במקום "355(1) או (2)" בא "355(א1) או (א2) ו-ו(ב)".
בתי 167, ת"ת ר' הערות מבוא בתי 167, נמחקו המילים "לפי התקנות" שהופיעו אחרי המילים "היה אדם חייב". בנוסף, הטקסט שהופיע "או (א2) ו-ו(ב)" הוחלף ב" (א2) או (א1) ו-ו(ב)".
בתי 186, ת"ת 1.7.17 נוספה ההתייחסות לסי 355א.

את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם, ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום של תקופת התשלום שאליה מתייחס הסכום.

359. השגה על קביעת דמי ביטוח⁷⁴

[176]

(א) קבע פקיד גבייה ראשי את דמי הביטוח כאמור בסעיפים 347, 357 או 358, תימסר לחייב בתשלום הודעה על כך בדואר רשום.

(ב) השתמש פקיד גבייה ראשי בסמכותו לפי סעיפים 347, 357 או 358, חייב הוא לנמק את החלטתו, בהודעה לפי סעיף קטן (א).

(ג) החייב בתשלום דמי ביטוח בהתאם לקביעה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי להגיש השגה בכתב על הקביעה לפני פקיד גבייה ראשי שמינה המוסד לשם כך בהתאם להוראות סעיף קטן (ד) (בסעיף זה - פקיד השגות).

(ד) המוסד ימנה פקיד השגות שהוא עובד המוסד המשמש כפקיד גבייה ראשי, והוא בעל ניסיון כמפורט להלן בקביעת הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם או בעריכת ביקורת אצל מעסיק בכל הנוגע לתשלום דמי ביטוח:

(1) לעניין מי שהוא רואה חשבון - ניסיון של חמש שנים לפחות;

(2) לעניין מי שאינו רואה חשבון - ניסיון של עשר שנים לפחות.

(ה) השגה כאמור בסעיף קטן (ג) תוגש בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה לחייב בתשלום הודעה לפי סעיף קטן (א); בהשגה כאמור יפורטו הנימוקים להשגה.

(ו) פקיד השגות רשאי להאריך את המועד להגשת ההשגה.

(ז) פקיד השגות לא ידון בהשגה על קביעת דמי ביטוח שנקבעה על ידו לפי סעיף קטן (א) או בהשגה על קביעה שנקבעה על ידי הממונה עליו.

(ח) פקיד השגות יודיע למשיג על החלטתו בתוך שלושה חודשים מהיום שבו הוגשה ההשגה או מהיום שבו מסר לו מגיש ההשגה את כל המסמכים והפרטים הנדרשים לצורך ההחלטה בהשגה, לפי המאוחר; פקיד השגות רשאי, מטעמים מיוחדים, להאריך את התקופה האמורה בשלושה חודשים נוספים.

(ט) התקבלה ההשגה, תתוקן קביעת דמי הביטוח בהתאם ותומצא למשיג הודעה על דמי הביטוח שעליו לשלם.

(י) נדחתה ההשגה או התקבלה באופן חלקי, יקבע פקיד השגות את דמי הביטוח שעל המשיג לשלם ותומצא על כך הודעה למשיג בדואר רשום.

(יא) המשיג רשאי להגיש תובענה על קביעה כאמור בסעיף קטן (י) לפני בית הדין האזורי לעבודה.

⁷⁴ . סעיף 359 הוחלף במלואו בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187. עד להחלפתו, היה נוסח הסעיף כדלקמן:

"359. ערר על קביעת דמי ביטוח

(א) קבע פקיד גבייה ראשי את דמי הביטוח כאמור בסעיפים 347, 357 או 358, תימסר לחייב בתשלום הודעה על כך במכתב רשום, והחייב בתשלום רשאי לערר לפני ועדת שומה הפועלת לפי סעיף 372, תוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה; לא ערר החייב בתשלום כאמור, תהא קביעת פקיד גבייה ראשי סופית.

(ב) השתמש פקיד גבייה ראשי בסמכותו לפי סעיפים 357 או 358, חייב הוא לנמק את החלטתו בהודעה על פי סעיף קטן (א).

(ג) העורר על קביעה לפי סעיפים 347 או 357 עליו הראיה.

(ד) הוגש ערר על קביעה לפי סעיף 358, על המוסד הראיה שהקביעה היתה סבירה."

השר רשאי לקבוע, לגבי כלל המבוטחים או לגבי סוגים מהם, הוראות בדבר שיטת הגביה של דמי הביטוח.

361. סמכות למתן הנחה

השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע הנחות שיינתנו לעובד עצמאי ולמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, ששילמו דמי ביטוח לפני המועד שנקבע לתשלומם או באמצעות גביה מרוכזת, והכל בשיעורים ובתנאים שקבע, דרך כלל או לסוגים של מבוטחים.

362. החזרת תשלומי יתר

(א)⁷⁵ שולמו למוסד דמי ביטוח לפי חוק זה או כספים לפי חוק אחר ביתר (להלן - תשלום יתר), יחולו הוראות אלה:

(1) תשלום היתר יוחזר בתוך 12 חודשים מיום שהומצאו למוסד כל הנתונים הנדרשים לצורך ביצוע ההחזר, בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו הוחזר תשלום היתר לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו שולם תשלום היתר;

(2) לא הוחזר תשלום היתר לאחר שחלפו 12 חודשים מהיום שבו הומצאו למוסד כל הנתונים כאמור בפסקה (1), יוחזר תשלום היתר בצירוף תוספת הצמדה כאמור בפסקה (1), ובעד החודש ה-13 ואילך - גם בתוספת ריבית בשיעור של 1% לשנה;

(3) שולמו מקדמות בעד שנת מס פלוניית, בסכום העולה על סכום דמי הביטוח המגיע בעד אותה שנה על פי שומה סופית, יוחזר תשלום היתר בניכוי הפרש המגיע למוסד בשל גמלה שחושבה מחדש על בסיס השומה הסופית, בתוספת הפרשי הצמדה; השר יקבע כללים לחישוב תשלום היתר, הפרש הגמלה והפרשי ההצמדה, בשים לב לדרך תשלום המקדמות במהלך אותה שנת מס, וכן מועדים והוראות לתשלומם; בכללים כאמור רשאי השר לקבוע גם תנאים שבהם לא יוחזר תשלום היתר.

(ב) המוסד יקזז, מהתשלומים המגיעים לזכאי להחזר לפי סעיף זה, כל סכום שהזכאי חייב למוסד על פי כל דין.

(ג) לענין סעיף זה יראו כיום החזרת תשלום היתר לזכאי את היום שבו נשלח שיק למען שמסר, זוכה חשבונו בבנק, קוזז חובו למוסד או הועמד סכום כסף לרשותו בדרך אחרת; השר רשאי לקבוע הוראות משלימות לענין זה.

⁷⁵ ס' 362(א) - בת' 136, ת"ת 1.3.12, במקום סעיפי משנה (1) ו-(2) שנוסחם היה:

"(1) נגבה תשלום היתר על פי דרישת המוסד, הוא יוחזר בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו הוחזר תשלום היתר לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו נגבה תשלום היתר;

(2) שולם תשלום היתר שלא על פי דרישת המוסד, הוא יוחזר בצירוף תוספת שתחושב כאמור בפסקה (1), ואולם לא תשולם תוספת בשל תקופה העולה על שלוש שנים;"

בא הנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על תשלום יתר שהנתונים הנדרשים לצורך ביצוע ההחזר לגבי הומצאו למוסד לביטוח לאומי ביום התחילה ואילך.

(ד) המוסד יודיע למי ששילם תשלום יתר על זכאותו להחזר על פי סעיף זה; השר רשאי לקבוע הוראות בדבר מתן ההודעה וכן מקרים ונסיבות שבהם התוספת לתשלום יתר מוחזר תחושב בדרך שונה מהדרך שנקבעה בסעיף קטן (א).

(ה) תוספת ששולמה לפי סעיף זה לא תיחשב כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה ולענין קביעת תשלומי חובה או היטלים אחרים.

363. מחיקת חוב דמי ביטוח⁷⁶

[178א]

(א) מבוטח שנפטר בלי שקיימת מכוחו זכאות לגמלת שאירים או תלויים, לא יהיה המוסד זכאי לגבות כל חוב של דמי ביטוח שהמבוטח שנפטר היה חייב בהם בעד עצמו.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך רשאי להחליט כי המוסד לא יגבה חוב של דמי ביטוח, כולו או חלקו, לגבי מבוטח שנפטר, גם אם קיימת מכוחו זכאות לגמלת שאירים או תלויים, מטעמים מיוחדים שיירשמו המצדיקים זאת בנסיבות המקרה.

363א. דרישה לתשלום חוב דמי ביטוח בתוך שבע שנים⁷⁷

(א) בתוך שבע שנים, לכל היותר, מהמועד לתשלום דמי ביטוח כהגדרתם בסעיף 364(ב), ישלח המוסד לחייב בתשלום דרישה לתשלום חוב באמצעות הדואר; לא נשלחה דרישה לתשלום החוב בתקופה כאמור, ואם נשלחה - לא ננקטו הליכי גבייה לפי פקודת המסים (גבייה), או לא בוצע קיזוז בתוך שבע שנים ממועד הדרישה, לא ייגבו דמי הביטוח וכל חוב הנצמח מהם מהחייב בתשלום, לרבות בדרך של קיזוז, ואייתשלום לא יפגע בזכויות לקצבה או לגמלה, על אף הוראות כל דין אחר.

(ב) חלה חובת דיווח לפי סעיף 355 או חובת רישום לפי סעיף 379 שלא קוימה במועדה לגבי התקופה שבעדה נדרשים דמי הביטוח, למעט בנסיבות כאמור בסעיף 380(ב), תתחיל התקופה האמורה בסעיף קטן (א) -

(1) מהמועד שבו קוימה החובה או ממועד קבלת מידע לענין החבות בדמי הביטוח לפי סעיף 384א, לפי המוקדם;

(2) לענין מי שחלות לגביי הוראות בדבר שומה סופית של הכנסה וקביעת השומה הסופית חלה במועד מאוחר מהמועדים האמורים בפסקה (1) - ממועד קביעת השומה.

סימן ד': פיגורים

364. תשלומי פיגורים

[179]

(א) לא שולמו דמי ביטוח במועד התשלום, ישלם החייב בתשלום דמי ביטוח, בנוסף על דמי הביטוח -

(1) קנס בשיעור של 1.5% מסכום דמי הביטוח שבפיגור לכל שבוע של פיגור או חלק ממנו; עלה הפיגור על 90 ימים - יהיה הקנס, החל ביום ה-91, 3% מסכום דמי הביטוח שבפיגור

⁷⁶ ס' 363 - בת' 151, ת"ת 1.3.14, סומן הטקסט המקורי כסעיף קטן (א) והוסף סעיף קטן (ב). ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לתיקון 151.

⁷⁷ ס' 363א הוסף בת' 159, ת"ת 1.1.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהוראות המבוא לת' 159.

לכל שבוע של פיגור או חלק ממנו; השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות בצו את התקופות ואת שיעורי הקנס האמורים;

(2) החל ב-1 בחודש שלאחר מועד התשלום - תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלום הסכום בפועל לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד התשלום.

(ב) לענין סעיף קטן (א), "דמי ביטוח" - לרבות תשלומים שהמוסד גובה לפי חיקוק אחר.

(ג)⁷⁸ דין קנס ותוספת לפי סעיף קטן (א) כדין דמי ביטוח לענין סעיפים 28(א), 312, 362, 363, 367 עד 367ג ו-397(א).

365. שמירת זכות לגמלה

[180]

היה אדם חייב לפי חוק זה לשלם דמי ביטוח בעד הזולת ולא שילמם, יראו, לענין הזכות לגמלה, כאילו שולמו.

366. הפחתת גמלה ושלילתה מחמת פיגור

[181]

(א) קרה מקרה המזכה לגמלה וקיים אותה שעה חוב של דמי ביטוח והפיגור בתשלומו הוא בעד תקופה העולה על 12 חודשים, ינהגו כך:

(1) בפיגור שאינו עולה על 18 חודשים - תשולם הגמלה פחות רבע;

(2) בפיגור העולה על 18 חודשים ואינו עולה על 36 חודשים - תשולם הגמלה פחות חצי;

(3) בפיגור העולה על 36 חודשים - לא תינתן גמלה לא בכסף ולא בעין.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על -

(1) הטבות לפי סעיף 9;

(2) גמלאות לפי סעיפים 42, 49, 57, 62, 66, 143, 144, 254, 265, 266 ו-267;

(3) על גמלאות לפי פרק ה' כשחובת תשלום דמי ביטוח נפגעי עבודה אינה חלה על המבוטח בעת קרות המקרה המזכה לגמלה;

(4) גמלאות לפי פרקים י', י"ב ו-י"ג;

(5) הענקות לפי סעיף 387.

(ג) היה אדם מבוטח תקופה העולה על עשר שנים, יוארכו התקופות האמורות בסעיף קטן (א) בחודשיים לכל שנה שמעל עשר השנים האמורות ובלבד שלא יעלו על 60 חודשים.

(ד) פיגור בתשלום דמי ביטוח, שמועד תשלומם חל תוך 90 הימים שלפני קרות המקרה המזכה לגמלה, לא ייחשב כפיגור לענין סעיף קטן (א).

(ה) פיגור בתשלום סכום דמי ביטוח שאינו עולה על 15% מהשכר הממוצע, כפי שהוא ביום קרות המקרה המזכה לגמלה, לא ייחשב כפיגור לענין סעיף קטן (א).

⁷⁸ ס' 364(ג) - בת' 187, ת"ת 1.1.17 במקום "367" בא "367 עד 367ג". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

(א) פקודת המסים (גביה), להוציא סעיף 12 שבה, תחול על דמי ביטוח כאילו היו מס כמשמעותו בפקודה האמורה.

(ב) השר רשאי למנות אדם שיהיו לו הסמכויות של פקיד גביה או ממונה על הגביה לענין הפקודה האמורה, והוא ימלא לצורך סעיף זה את התפקידים המוטלים על פקיד גביה או ממונה על הגביה לפי הפקודה האמורה.

(ג) ⁷⁹ (בוטל).

367.א. גביית חוב דמי ביטוח בנסיבות מיוחדות⁸⁰

(א)

(1) היה לחבר בני אדם חוב דמי ביטוח והתפרק או העביר את נכסיו בלא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנתרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את חוב דמי הביטוח שהחבר חייב בו ממי שקיבל את הנכסים בנסיבות כאמור.

(2) היה לחבר בני אדם חוב דמי ביטוח סופי והוא העביר את פעילותו לחבר בני אדם אחר, שיש בו, במישרין או בעקיפין, אותם בעלי שליטה או קרוביהם (בפסקה זו - החבר האחר), בלא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנתרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את חוב דמי הביטוח שהחבר חייב בו מהחבר האחר.

(3) בלי לגרוע מהוראות פסקאות (1) ו-(2), היה לחבר בני אדם חוב דמי ביטוח סופי והוא התפרק או הפסיק את פעילותו בלי ששילם את חוב דמי הביטוח האמור, יראו את הנכסים שהיו לחבר כאילו הועברו לבעלי השליטה בו בלא תמורה, וניתן לגבות מהם את חוב דמי הביטוח, אלא אם כן הוכח אחרת להנחת דעתו של פקיד גבייה ראשי.

(ב) היה לעובד עצמאי או למעסיק שאינו חבר בני אדם (בסעיף זה - יחיד) חוב דמי ביטוח סופי והוא העביר את נכסיו, בלא תמורה או בתמורה חלקית, לקרובו או לחברה שהוא בעל שליטה בה, בלי שנתרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את חוב דמי הביטוח שהוא חייב בו ממי שקיבל את הנכסים בנסיבות כאמור, כל עוד לא עברו שלוש שנים מתום שנת המס שבה היה חוב דמי הביטוח לסופי או שבה הועברו הנכסים, לפי המאוחר.

(ג) לא יגבו ממי שקיבל את הנכסים או הפעילות לפי סעיף קטן (א) או (ב), יותר משווי הנכסים או הפעילות שקיבל בלא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין שווי הנכסים או הפעילות.

(ד) הורשע מנהל בחבר בני אדם, שהוא בעל שליטה באותו חבר, בשל אי תשלום דמי ביטוח בעד עובדו, לפי סעיף 398(ג) ו-(ה), ולא ניתן עוד לערער על הרשעתו, ניתן לגבות ממנו את דמי הביטוח שניכה מהעובד ולא העבירם לפקיד הגבייה.

(ה) על גביית סכומים לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גבייה), בהתאם להוראות סעיף 367.

(ו) על החלטה לגבות חוב דמי ביטוח לפי סעיף זה ניתן להשיג לפני המנהל בתוך 21 ימים מיום פקודת האגודות השיתופיות או פקודת החברות, סילוקם קודם לסילוק יתר החובות - דין דמי ביטוח כדין מס המגיע לאוצר המדינה".

ימים מיום שנמסרה ההחלטה.

(ז) בסעיף זה -

⁷⁹ ס' 367(ג) - בוטל בת' 201, ת"ת 15.9.19. עד לביטולו היה נוסחו: "לענין גביית חובות, אשר לפי פקודת פשיטת הרגל, פקודת האגודות השיתופיות או פקודת החברות, סילוקם קודם לסילוק יתר החובות - דין דמי ביטוח כדין מס המגיע לאוצר המדינה".

⁸⁰ ס' 367 א - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

"בעל שליטה" - כהגדרתו בסעיף 119א לפקודת מס הכנסה;

"חבר בני אדם" - כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה;

"חוב דמי ביטוח" - למעט חוב מקדמות בשל השנה השוטפת, כמשמעותם בסעיף 345;

"חוב דמי ביטוח סופי" - חוב דמי ביטוח שחלפו לגביו 30 ימים מהמועד האחרון להגשת השגה כאמור בסעיף 359 וההשגה לא הוגשה במועד, או חוב דמי ביטוח שהוגשה לגביו השגה כאמור שנדחתה;

"המנהל" - עובד המוסד שהמנהלה הסמיכה לעניין דיון בהשגה לפי סעיף זה ובלבד שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא עורך דין או רואה חשבון;

(2) הוא בעל תואר ראשון לפחות במשפטים או בראיית חשבון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 וכן בעל ניסיון של חמש שנים לפחות כפקיד גבייה;

"קרוב" - כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה.

3367. עיקול רכבי⁸¹

לשם אכיפת תשלום דמי ביטוח לפי הוראות סעיף 367(א) רשאי פקיד גבייה ראשי לעקל, בהתאם להוראות סעיף 15(1) לפקודת המסים (גבייה), גם רכב של חייב בתשלום דמי ביטוח (בסעיף זה - החייב) החונה ברשות הרבים, ובלבד שמתקיים אחד מאלה, לפי העניין:

(1) הרכב חונה סמוך לחצריו של החייב;

(2) אם הרכב אינו חונה סמוך לחצריו של החייב - מתקיימים תנאים אלה:

(א) לעיקול קדם עיקול ברישום של הרכב במשרד הרישוי והומצאה לחייב הודעה על כך; לעניין המצאה כאמור יחולו הוראות סעיף 112 לפקודת המסים (גבייה);

(ב) פקיד הגבייה עשה מאמץ ממשי, סמוך לפני העיקול, להודיע לחייב, ואם הוא חבר בני אדם כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה - למי שנוהג דרך קבע ברכב, לבא כוחו של החייב או למשרד הרישום של חבר בני האדם, על הכוונה לעקל את הרכב;

(ג) הרכב אינו רשום כרכב של נכה על פי הרישום במשרד הרישוי.

3367. ערב לתשלום חוב דמי ביטוח⁸²

(א) נתן ערב, שהוא בעל שליטה בחברה החייבת בתשלום דמי ביטוח, לפקיד הגבייה ערובה על דרך של מתן ערבות להבטחת תשלום חוב דמי הביטוח שהחברה חייבת לשלם, כתנאי לעריכת הסכם תשלומים בהתאם לסעיף 368, רשאי פקיד הגבייה לאכוף את מילוי הערבות לפי פקודת המסים (גבייה) או באמצעות בית המשפט המוסמך לכך; ואולם לא יינקטו הליכים לפי פקודת המסים (גבייה), אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) פקיד הגבייה רשאי לגבות את החוב מאת החייב בתשלום דמי ביטוח, לפי סעיף 367;

(2) אין מניעה לדרוש את קיום החוב מהערב לפי הוראות חוק הערבות, התשכ"ז-1967;

(3) הוסבר לערב בעל פה ובכתב, בטופס שקבע המוסד והערב חתם עליו, כי מילוי הערבות ייאכף בדרך זו.

⁸¹ ס' 3367 - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

⁸² ס' 3367 - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

(ב) בסעיף "שליטה" - כהגדרתה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

368. הסכם תשלומים

[184]

(א) המוסד רשאי לערוך עם מעביד או מבוטח או עם באי כוחם הסכם בכתב, לפי טופס שנקבע, בדבר תשלום לשיעורים של חוב דמי ביטוח, כולו או מקצתו; נערך הסכם כאמור - יראו לגבי הזכות לגמלה שנוצרה לאחר שנערך ההסכם ובכפוף לסעיף 312(ב) ולתנאי ההסכם, כאילו שולמו דמי הביטוח שלגביהם נערך ההסכם, כל עוד החייב בתשלום מקיים את הוראות ההסכם.

(ב) כל תשלום שישולם לפי הסכם כאמור ישא ריבית בשיעור שנקבע בצו לפי חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972, ממועד ההסכם ועד מועד התשלום.

(ג) לא פרע אדם במועד שני תשלומים, בין רצופים ובין שאינם רצופים, על פי ההסכם שנערך עמו, רשאי המוסד לבטל את ההסכם; בוטל ההסכם, רואים כאילו לא נערך ההסכם, והוראות סעיף 364 יחולו על דמי הביטוח שבפיגור.

369. אי-רישום ואי-תשלום דמי ביטוח - אחריות המעביד⁸³

[185]

(א)⁸⁴ לא נרשם מעסיק בהתאם לתקנות על פי סעיף 379 או לא שילם במועד התשלום את דמי הביטוח בעד עובד פלוני, ולפני הרישום או אחרי מועד התשלום ולפני סילוק הפיגורים קרה לעובד מקרה המזכה לגמלה, רשאי פקיד גבייה ראשי, בכיר, שהמינהלה הסמיכה לעניין סעיף זה (בסעיף זה - פקיד גבייה ראשי) לחייב את המעסיק בסכום השווה לגמלאות בכסף ששילם המוסד, או שהוא עתיד לשלמן, ואת השווי הכספי של הגמלאות בעין שניתנו לזכאי לגמלה, בקשר לאותו מקרה. הסכום המרבי שרשאי פקיד גבייה ראשי לחייב בו את המעסיק לפי סעיף זה, יהיה כמפורט בטור ב' ללוח י"א בהתאם לתקופה שחלפה מהמועד שנקבע לתשלום דמי הביטוח לפי סעיף 353 או מהמועד שהיה עליו להירשם לפי סעיף 379, לפי העניין, כמפורט בטור א' ללוח האמור.

(א1)⁸⁵ היה המקרה המזכה לגמלה מקרה שלגביו היתה למוסד זכות תביעה כאמור בסעיף 328, לא יחולו הוראות סעיף זה אלא לגבי החלק מהסכום שלא נגבה לפי סעיף 328 לאחר שהמוסד מיצה את זכותו לתביעה לפי הסעיף האמור, והמוסד יהיה רשאי לנקוט בפעולה לפי סעיף זה ממועד החלטה בהליך שנקט לפי סעיף 328.

(א2)⁸⁶ היה בכוונת פקיד גבייה ראשי לחייב מעסיק לפי סעיף קטן (א) ישלח לו בדואר רשום הודעה על כוונת חיוב, ויפרט בה את תקופת אי-הרישום או אי-התשלום, את סכום החיוב והמועד לתשלום, ואת זכות המעסיק לטעון את טענותיו בכתב לפני פקיד גבייה ראשי.

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות בדבר היוון קצבאות ובדבר חישוב ערכן הכספי של גמלאות בעין, לענין סעיף זה.

(ג)⁸⁷ קיבל מעסיק הודעה על כוונת חיוב רשאי הוא לטעון את טענותיו בכתב לפני פקיד גבייה ראשי, לענין הכוונה לחייבו ולענין סכומו, בתוך 45 ימים ממועד מסירת ההודעה.

⁸³ ס' 369 - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

⁸⁴ ס' 369(א) - בת' 187, ת"ת 1.1.17 הוחלף הביטוי "מעביד" ב"מעסיק", הוחלפו המילים "המוסד לתבוע מהמעביד סכום" בטקסט החל במילים "פקיד גבייה ראשי" וכלה במילים "את המעסיק בסכום", ונוספה הסיפא החל במילים "הסכום המרבי שרשאי פקיד גבייה". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

⁸⁵ ס' 369(א1) - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

⁸⁶ ס' 369(א2) - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

⁸⁷ ס' 369(ג) - הוחלף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187. עד

(1ג)⁸⁸ פקיד גבייה ראשי יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף קטן (ג), אם לחייב את המעסיק לפי סעיף זה ולקבוע את סכום החיוב, ואם מצא כי היה לעובד בתקופה שעל פיה מחושבת הגמלה או נקבעת הזכאות לה, יותר ממעסיק אחד שלא נרשם או פיגר בתשלום דמי הביטוח בעדו יחולק סכום החיוב ביניהם בהתאם למשך הפיגור.

(2ג)⁸⁹ החליט פקיד גבייה ראשי לחייב את המעסיק לפי סעיף זה ימסור לו דרישת תשלום שבה יציין את סכום החיוב ואת המועד לתשלומו ויפרט את נימוקי החלטתו; החליט פקיד גבייה ראשי שלא לחייב מעסיק כאמור, ימסור לו על כך הודעה בכתב.

(3ג)⁹⁰ לא טען המעסיק את טענותיו לפי הוראות סעיף קטן (ג) בתוך 45 ימים ממועד שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו כדרישת תשלום שנמסרה למעסיק במועד האמור.

(4ג)⁹¹ מעסיק ישלם את סכום החיוב בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו דרישת תשלום כאמור בסעיף קטן (2ג) או (3ג), לפי העניין; לא שולם החיוב במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, עד לתשלומו.

(ד)⁹² הוראות סעיף קטן (ג) לא יחולו אם חויב מעסיק בשל פגיעה בעבודה שאירעה לעובד או אם הפיגור בתשלום דמי ביטוח חל בתקופה שקדמה לחמש שנים שלפני יום המקרה המזכה לגמלה.

(ה)⁹³ על גביית חיוב לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה).

370. ויתור⁹⁴

[185א]

(א) עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך רשאי, על פי בקשה מנומקת ומטעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות המקרה שיירשמו, לוותר על הפרש דמי ביטוח לפי סעיף 345, על קנס לפי סעיף 356, על קנס ותוספת לפי סעיף 364 ועל ריבית לפי סעיף 368 (ב), כולם או חלקם.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך, לוותר מיוזמתו, על הפרש, קנס, תוספת או ריבית, כאמור באותו סעיף קטן, כולם או חלקם, גם אם לא הוגשה בקשה לפי הסעיף הקטן האמור, בהתקיים אחד מאלה:

(1) החייב בתשלום נפטר;

(2) עובד המוסד שוכנע, על יסוד אישור רפואי, כי מחמת מצב בריאותו של החייב בתשלום, נבצר ממנו להגיש בקשה כאמור;

(3) החייב מטפל בבן משפחה חולה הזקוק להשגחה מתמדת; בפסקה זו, "בן משפחה" - בן זוג, הורה או ילד;

החלפתו, היה נוסח ס"ק (ג) כדלקמן:

"(ג) נתבע מעביד לפי סעיף זה, יהיה זכאי לצרף כנתבעים נוספים את כל מי שהיה, בשעת התביעה או לפני כן, מעבידו של העובד שלגביו הוגשה התביעה, אם אותו מעביד פיגר בתשלום דמי ביטוח בעדו, ולתבוע חלוקת סכום התביעה ביניהם באופן יחסי לסכומי הפיגור."

- ⁸⁸ סי' 369 (1ג) - הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.
- ⁸⁹ סי' 369 (2ג) - הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.
- ⁹⁰ סי' 369 (3ג) - הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.
- ⁹¹ סי' 369 (4ג) - הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.
- בת' 240, ת"ת 1.10.24 (או מאוחר מכך) נקבע כי החל בתאריך התחילה, במקום "הפרשי הצמדה" יבוא: "ריבית שקלית ודמי פיגורים", ובסופו של הסעיף יבוא: "ויחולו הוראות החוק האמור, בשינויים המחוייבים". על-פי הוראות התחילה (סי' 116 בעמ' 194 לתיקון) רשאי שר האוצר לדחות את תאריך התחילה ב- 3 חודשים.
- ⁹² סי' 369 (ד) - בת' 187, ת"ת 1.1.17. הוחלף הביטוי "נתבע מעביד" בביטוי "חויב מעסיק".
- ⁹³ סי' 369 (ה) - הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.
- ⁹⁴ סי' 370 - בת' 108, ת"ת 1.8.08, סעיף 370 המקורי סומן כ-(א) ונוסף סעיף קטן (ב) בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשולמים בעד יום התחילה ואילך.

(4) החייב מטופל במוסד, נמצא בתהליך גמילה מסם או אינו ניתן להשמה בעבודה כלשהי בגלל שימושו בסמים; בפסקה זו, "מוסד" ו"סם" - כהגדרתם בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993.

(5) אם הוויתור הוא על קנס, תוספת או ריבית - הסכום הכולל שעליו מוותרים אינו עולה על 10% מהשכר הממוצע, והחוב שבשלהם הוטלו הקנס, התוספת או הריבית שולם במלואו;

(6) מי שהשר קבע, בצו, לעניין זה.

סימן ה': הוראות מיוחדות

371. הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח⁹⁵

[186]

(א)⁹⁶ השר רשאי לקבוע, הן בדרך כלל והן לסוגים, הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח של המבוטחים המנויים להלן, וכוחן יפה על אף הוראות פרק זה למעט הוראות סעיף 345ב, ובלבד שלא יחויבו בתקנות לשלם דמי ביטוח מסכום העולה על ההכנסה המרבית שלפיה משתלמים דמי ביטוח; ואלה הם המבוטחים:

(1)

(א) עובד חלקי;

(ב) עובד לשעה;

(ג) עובד אצל מעבידים שונים;

(ד) עובד מזמן לזמן לפי רצונו הוא;

(ה) עובד שתוך פרק זמן הנקוב בתקנות עבד מספר ימים פחות מהנקוב בהן;

(ו) עובד בחופשה, ללא תשלום, חודש תמים;

(ז) עובד שמעבידו אינו תושב ישראל;

(ח) עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ;

(ט) עובד שאין אדם אחר חייב לפי חוק זה בתשלום דמי ביטוח בעדו;

(י) עובר ששכר עבודתו, כולו או מקצתו, אינו משתלם על ידי מעבידו או מטעמו;

(יא) עובד במשק בית;

(יב) עובד שאינו עובד עצמאי ואין עיקר הכנסתו מעבודה שכירה;

(2) מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי;

(3) עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו ממשלח ידו;

(4) מבוטח שהוא מתיישב בישוב חקלאי שהוקם אחרי המועד הנקוב בתקנות;

⁹⁵ ס' 371 - ראה תקנות הביטוח הלאומי (הרחבת חוג המבוטחים בביטוח אבטלה ותשלום דמי ביטוח), התשנ"ח-1997.

לתקופה 31.12.03-1.7.02, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.

רישא - בת' 68, ת"ת 1.1.04, אחרי "הוראות פרק זה" בא "למעט הוראות סעיף 345ב". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.

⁹⁶ ס' 371(א) - בת' 103, ת"ת 1.1.08, סעיף 371 המקורי סומן כ- 371(א).

- (א) מבוטח ששירותי סעד תומכים בו ;
- (ב) מבוטח בתקופת היותו אסיר או עציר ;
- (ג) מבוטח השוהה בחוץ לארץ ;
- (ד) מבוטח שעבר מסוג אחד של מבוטחים למשנהו - בתקופת מעבר שנקבעה ;
- (ה)⁹⁷ מבוטח שהוא תלמיד במוסד להשכלה לרבות מוסד להשכלה בחוץ לארץ ;
- (ו) מבוטח המצוי בהכשרה מקצועית או בשיקום מקצועי כמשמעותם בסעיף 75(א)(3) ;
- (ז) מבוטח לפי פרק ה' בלבד ;
- (ח) מבוטחים בני זוג העובדים במפעל או בעסק של שניהם או של אחד מהם ;
- (ט) מבוטח שאינו עובד בשנה הראשונה לביטוחו ;
- (י) מבוטח שסווג לפי סעיף 6 ;

(יא) מבוטח שלפי פקודת מס הכנסה יש לגבות מהכנסותיו מס הכנסה במקור, למעט הכנסות מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה האמורה.

(ב)⁹⁸ על אף האמור בסעיף קטן (א) ובהוראות שנקבעו לפיו, מבוטח שהוא עובד, עובד עצמאי או עובד ועובד עצמאי, שיש לו גם הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה אשר אינה הכנסה מעבודתו כעובד ואינה הכנסה מעבודתו כעובד עצמאי (בסעיף זה - הכנסה אחרת), ישלם דמי ביטוח גם בעד הכנסתו האחרת, בשיעור החל על הכנסה אחרת של מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, וזאת אף אם הכנסתו האחרת פחותה ממצחית סך הכנסותיו.

371א. תשלום דמי ביטוח בעד עובד בחופשה ללא תשלום⁹⁹

על אף האמור בסעיף 371(א) ובהוראות שנקבעו לפיו, היה עובד בחופשה ללא תשלום בהסכמת המעסיק, ומעסיקו היה חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 371(א), יחושבו דמי הביטוח שמעסיקו חייב בעדו עבור התקופה שבה העובד היה בחופשה ללא תשלום לפי הכנסת העובד בחודש שקדם לחודש שבו הוצא לחופשה ללא תשלום, אם הכנסתו האמורה פחתה מההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א.

371ב. פטור מתשלום דמי ביטוח בעד עובד שהיה בחופשה ללא תשלום בתקופת משבר הקורונה - הוראת שעה¹⁰⁰

(א) על אף האמור בסעיף 371(א) ובהוראות שנקבעו לפיו, היה עובד בחופשה ללא תשלום בהסכמת המעסיק במשך חודש קלנדרי מלא אחד לפחות בתקופה שמיום ז' בניסן התש"ף 1) באפריל 2020) עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) (בסעיף זה - התקופה הקובעת), ומעסיקו היה חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 371(א),

⁹⁷ הסיפה לס' 371(א)(5)(ה) החל במילים "לרבות מוסד להשכלה..." נוספה בת' 231, ת"ת 8.6.22. עוד נקבע בת' 231 כי תקנות ראשונות לפי סעיף קטן זה ייקבעו בתוך חודשיים מתאריך התחילה הני"ל ותוקפן לא יעלה על שנתיים. בתקנות כאמור יקבע שר הרווחה והביטחון החברתי כי שיעור דמי הביטוח למבוטח שהוא תלמיד במוסד להשכלה בחוץ לארץ בעד השנים 2022 ו-2023 יהיה שווה לשיעור דמי הביטוח למבוטח במוסד להשכלה בארץ.

⁹⁸ ס' 371(ב) - נוסף בת' 103, ת"ת 1.1.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הקצבות מאוצר המדינה ועל דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

⁹⁹ ס' 371 הוסף בת' 224, ת"ת 16.3.21.

¹⁰⁰ ס' 371ב הוסף בת' 224, ת"ת 16.3.21. הסעיף חל עד תום שישה חודשים מתאריך התחילה האמור. התקופה הקובעת כאמור בסעיף 371ב(א) נקבעה במקור עד ליום 30.4.2021 והוארכה עד לתאריך הני"ל בק"ת 9408, התשפ"א, עמ' 3250.

יהיה מעסיקו פטור מתשלום דמי ביטוח בעדו עבור התקופה שבה היה העובד בחופשה ללא תשלום בתקופה הקובעת.

(ב) עובד שמעסיקו פטור מתשלום דמי ביטוח בעדו לפי הוראות סעיף קטן (א), יראו אותו כמי ששולמו בעדו דמי הביטוח כאמור בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9, ו-10 של לוח י', לפי ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א, לגבי התקופה שבה היה מעסיקו פטור מתשלום דמי ביטוח כאמור.

(ג) שר האוצר רשאי, בצו, להאריך את התקופה הקובעת עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021).

371ג. פטור מתשלום דמי ביטוח בעד עובד שהיה בחופשה ללא תשלום - הוראת שעה - חרבות ברזל¹⁰¹

(א) על אף האמור בסעיף 371(א) ובהוראות שנקבעו לפיו, היה עובד בחופשה ללא תשלום בהסכמת המעסיק במשך 14 ימים רצופים לפחות בתקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 179טז ומעסיקו היה חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 371(א), יהיה מעסיקו פטור מתשלום דמי ביטוח בעדו עבור התקופה שבה היה העובד בחופשה ללא תשלום בתקופה הקובעת.

(ב) עובד שמעסיקו פטור מתשלום דמי ביטוח בעדו לפי הוראות סעיף קטן (א), יראו אותו כמי ששולמו בעדו דמי הביטוח כאמור בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9 ו-10 בלוח י', לפי ההכנסה המזערית כאמור בפרט 1 בלוח י"א, לגבי התקופה שבה היה מעסיקו פטור מתשלום דמי ביטוח כאמור.

372. ועדת שומה

[187]

(בוטל)¹⁰²

373. ניכוי מתשלומים אחרים

[188(א)]

סכום קצבת הילדים לפי פרק ד' אשר ישולם לאדם בזכות ילדו, ינוכה מתשלומים לאותו אדם בזכות אותו ילד על פי הסכם קיבוצי או חוזה.

¹⁰¹ ס' 371ג הוסף בת' 239 ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש. במקור כלל הסעיף רק את הטקסט המופיע לעיל בס"ק (א). בת' 240, ת"ת 21.11.23 סומן הטקסט כס"ק (א) והוסף ס"ק (ב) בנוסח דלעיל.

¹⁰² ס' 372 בוטל בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187. קודם לביטולו, היה נוסחו של הסעיף כדלקמן:

"(א) ליד כל סניף של המוסד תוקם ועדת שומה, והיא תקבע, לפי בקשת החייב בתשלום דמי ביטוח, את דמי הביטוח שיש לשלם.

(ב) המועצה תמנה את חברי ועדת השומה.

(ג) ועדת שומה תדון בשלושה; מנהל הסניף שליחו הוקמה ועדת שומה יקבע את התור שלפיו יכהנו חבריה.
(ד) ועדת שומה תקבע את סדרי הדין לפנייה, במידה שלא נקבעו בתקנות, ולא תהיה כפופה לדיני הראיות אלא תשקול לפי אומד דעתה את חומר הראיות שהובאו לפנייה; ואולם שומה סופית של הכנסה מהמקורות האמורים בסעיפים 344(א) ו-345(א), לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי פקודת מס הכנסה, תחייב את הועדה.

(ה) החלטת ועדת שומה בשאלה שבעובדה תהיה סופית."

הפיקה חברה מהחברות המנויות בסעיפים 64 עד 1א64 לפקודת מס הכנסה, לפי העניין, הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה, בשנת מס פלונית, יראו את ההכנסה האמורה כאילו חולקה בסוף אותה שנת מס לחברי החברה או לבעלי המניות בה, לפי העניין, והכל בהתאם לזכאותם היחסית ברווחי החברה במועד האמור.

¹⁰³ . ס' 373 א - נוסף בתי' 103, ת"ת 1.1.08. בנוסח דלעיל הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הקצבות מאוצר המדינה ועל דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

פרק ט"ז : שונות
[ט']

374. ביצוע אמנות

[190]

(א) נכרת הסכם, בין ממשלת ישראל לבין מדינת חוץ או רשות שאינה מדינה, הקובע יחסי גומלין בענין ענפי ביטוח לאומי שחוק זה דן בהם, או המחיל זכויות או חובות לפי חוק זה על תושבי המדינה או הרשות שעמן נכרת ההסכם, רשאי השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, להתקין תקנות לביצוע ההסכם אף בסטיה מהוראות חוק זה, ובהסכמתו של השר הממונה על ביצוע חיקוק אחר - אף בסטיה מהוראות אותו חיקוק.

(ב) אמנה רב-צדדית הנוגעת לביטוח לאומי שמדינת ישראל הצטרפה אליה יראו כהסכם בין המדינה לבין כל אחת מהמדינות החברות לאותה אמנה, ובלבד שאותה מדינה אינה מפלה לרעה אזרחים ישראלים בענפי ביטוח שחוק זה דן בהם.

375. הדדיות בביטוח אזרחי חוץ

[191]

השר רשאי לקבוע הוראות מיוחדות בדבר ביטוחו של אזרח מדינה שחוקיה מפלים לרעה אזרחים ישראלים בענפי ביטוח שחוק זה דן בהם.

376. הוראות מיוחדות לשעת חירום

[191א]

הורה שר הבטחון לפי סעיף 278 כי שירות מילואים יהיה שירות חירום, רשאים השר ושר האוצר, בנסיבות מיוחדות, לקבוע באישור ועדת העבודה והרווחה, לגבי תקופת אותו שירות, הוראות בדבר שיפוי מלא או חלקי של מעביד על תשלומים כאמור בסעיף 283 ועל תשלום דמי ביטוח בעד עובדיו; בתקנות לפי סעיף זה ייקבעו המקורות למימון השיפוי ושיעורו, ומותר לקבוע בהן כי השיפוי יחול לגבי חלק מהתקופה, סוגי המעבידים שיהיו זכאים לשיפוי ותנאים למתן השיפוי.

377. ביטוח חיילים

[192]

השר רשאי לקבוע הוראות מיוחדות בדבר ביטוחם של אנשים המשרתים בצבא הגנה לישראל, להוציא אנשים בשירות מילואים, ושל התלויים בהם.

377א. הודעה לחייל משוחרר¹

(א) בסעיף זה -

"חוק קליטת חיילים משוחררים" - חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994;

"חייל משוחרר" - מי שסיים את שירותו הסדיר אף אם שוחרר לפני תום התקופה שהוא חייל בה;

"שירות סדיר" - כהגדרתו בחוק קליטת חיילים משוחררים.

¹ ס' 377א. - נוסף בת' 144, ת"ת 1.8.13, בנוסח דלעיל.

(ב) המוסד יודיע לחייל משוחרר, בסמוך למועד שחרורו הצפוי, על הזכויות שיהיה זכאי להן ועל החובות שיחולו עליו, לפי חוק זה, עם שחרורו משירות סדיר; אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל או המשרד הממונה על שטח הפעולה "השירות האזרחי-לאומי", לפי העניין, ימסרו למוסד הודעה על תום תקופת השירות הסדיר של חייל משוחרר.

(ג) השר, בהסכמת שר הביטחון או השר הממונה על המשרד כאמור בסעיף קטן (ב), לפי העניין, ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יקבע הוראות לביצוע סעיף זה.

378. סוגים מיוחדים של מבוטחים

[192א]

(א) בסעיף זה -

"אזור" - יהודה והשומרון וחבל עזה;

"ההסכם" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק יישום הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה (סמכויות שיפוט והוראות אחרות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ו-1996;

"היישובים" - כהגדרתם בסעיף XII להסכם;

"האתרים הצבאיים" - כמשמעותם בהסכם, לרבות אזור המיתקנים הצבאיים כמשמעותו בסעיף XVII להסכם;

"תושב ישראל באזור" - מי שאילו מקום מגוריו היה בישראל היה בגדר תושב ישראל והוא אזרח ישראלי מי שזכאי לעלות לישראל לפי חוק השבות, או מי שבידו אשרה ורישיון לישיבת

² . ס' 378(א) - "אזור" - בתי' 20, ת"ת 1.1.98, נמחקה הסייפא "למעט שטחי עזה ויריחו".
"שטחי עזה ויריחו" - בנוסח המקורי:

"שטחי עזה ויריחו" - השטחים הכלולים בתחום השיפוט הטריטוריאלי של הרשות הפלסטינית על פי ההסכם שנחתם בקהיר בין מדינת ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום כ"ג באייר התשנ"ד (4 במאי 1994);

בתי' 20, ת"ת 1.1.98, בוטלה הגדרה זו.

"ההסכם" - נוסף בתי' 20, ת"ת 1.1.98, בנוסח דלעיל.

"שטחי המועצה הפלסטינית" - נוסף בתיקון 34 ת"ת 1.2.98 בנוסח: "השטחים הכלולים מעת לעת בתחום הסמכות הטריטוריאלי של המועצה הפלסטינית לפי ההסכם." ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 34, ההגדרה בוטלה בתי' 60, ת"ת 1.1.03 ובמקומה נוספו ההגדרות "היישובים" ו"האתרים הצבאיים". ר' הערות מבוא לת' 60.

"היישובים" - נוסף בתיקון 20, ת"ת 1.1.98, בנוסח: "כהגדרתם בסעיף XII להסכם".

בוטל בתיקון 34 ת"ת 1.2.98. ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לתיקון 34.

בתי' 60, ת"ת 1.1.03, חודש בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

"האתרים הצבאיים" - נוסף בתיקון 20, ת"ת 1.1.98 בנוסח: "כמשמעותם בהסכם, לרבות המתקנים הצבאיים, כמשמעותו בסעיף XVII להסכם".

בוטל בתיקון 34, ת"ת 1.2.98. ראה הוראת תחולה בהערות מבוא לתיקון 34.

בתי' 60, ת"ת 1.1.03, חודש בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

"תושב ישראל באזור" בנוסח המקורי:

"מי שמועסק או גר באזור או בשטחי עזה ויריחו והוא אזרח ישראלי או שהוא זכאי לעלות לישראל לפי חוק השבות, ואשר אילו מקום מגוריו היה בישראל היה בגדר תושב ישראלי".

בתיקון 20, ת"ת 1.1.98 אחרי המילים "או גר באזור" נמחקו המילים "או בשטחי עזה ויריחו" ואחרי "והוא אזרח ישראלי" בא "אשר מתגורר בישובים או באתרים צבאיים".

בתיקון 34, ת"ת 1.2.98 הוחלף לנוסח דלעיל. ראה הוראות תחולה בהערות מבוא לתיקון 34.

בתי' 60, ת"ת 1.1.03, הוחלפו לנוסח דלעיל פסקאות (1) ו-(2) שנוסחו היה:

"(1) הוא מועסק או מתגורר באזור מחוץ לשטחי המועצה הפלסטינית.

(2) הוא מתגורר באזור בשטחי המועצה הפלסטינית, וביום ט"ו בניסן התשנ"ט (1 באפריל 1999) ובכל יום

שלאחריו הוא אינו מפגר בתשלום דמי ביטוח בעד תקופה העולה על שנים עשר חודשים". ר' הערות מבוא לת' 60.

בתי' 85, ת"ת 1.7.06, במקום "או שהוא זכאי לעלות לישראל לפי חוק השבות" בא "מי שזכאי לעלות לישראל לפי חוק השבות, או מי שבידו אשרה ורישיון לישיבת קבע או אשרה ורישיון לישיבת ארעי בסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העלייה". ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

קבע או אשרה ורישיון לשיבת ארעי בסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה, והכל אם מתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא מתגורר ביישובים או באתרים הצבאיים;

(2) הוא מתגורר באזור ומועסק בישראל;

"יום התחילה" - י"ח בטבת התשנ"ה (21 בדצמבר 1994).

(ב) השר, לאחר התייעצות עם המועצה ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע זכויות וחובות לפי חוק זה, כולן או מקצתן, בשטח שיקבע, לגבי אלה:

(1) מי שאינו תושב ישראל;

(2) תושב ישראל באזור;

(3) תושב ישראל המועסק מחוץ לישראל;

(4) תושב ישראל הגר מחוץ לישראל;

(5) תושב ישראל ותושב ישראל באזור המעסיק עובדים מחוץ לישראל;

(6) מעביד שהוא חבר-בני-אדם הרשום בישראל או חבר-בני-אדם אשר 50% או יותר מהבעלות בו הם בבעלות ישירה או עקיפה של תושב ישראל או של תושב ישראל באזור;

(7) תושב ישראל שהוא עובד עצמאי העוסק במשלח ידו באזור;

(8) תושב ישראל שהכנסתו נצמחה, הופקה או נתקבלה באזור.

(ג) תקנות שהותקנו לפני יום התחילה, לפי סעיף 192א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, כנוסחו לפני יום התחילה -

(1) לענין מי שאינו תושב ישראל באזור - בטלות, למעט תקנות שהותקנו לענין פרק ה', ואולם לא יראו כתאונת עבודה תאונה שאירעה לאחר יום התחילה בדרך לעבודה וממנה, אם אירעה מחוץ לישראל;

(2) ימשיכו לעמוד בתוקפן לגבי המנויים בפסקאות (2) עד (8) בסעיף קטן (ב).

³ סי' 378(ב)5 - בתיקון 20, ת"ת 1.1.98, אחרי "תושב ישראל" בא "ותושב ישראל באזור".

⁴ סי' 378(ב)7 - נוסף בתי' 20, ת"ת 1.1.98, בנוסח דלעיל.

⁵ סי' 378(ב)8 - נוסף בתי' 20, ת"ת 1.1.98, בנוסח דלעיל.

⁶ סי' 378(ג) - בנוסח המקורי:

"(ג) תקנות שהותקנו לפני יום התחילה לפי סעיף 192א לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968, כנוסחו לפני יום התחילה, ימשיכו לעמוד בתוקפן ובלבד שלא ישולמו תגמול או גמלה לפיהן למי שאינו תושב ישראל באזור, אלא בתנאים אלה:

(1) לגבי מי שמתגורר באזור - אם התגמול או הגמלה שולמו לו לפי התקנות ביום התחילה, ולגבי קצבת זקנה - אם השלים תקופת אכשרה לקבלת קצבת זקנה לפני יום התחילה ונעשה זכאי לקצבת זקנה תוך התקופה שנקבעה בתקנות, אך לא יאוחר מאשר תוך שנתיים מיום התחילה;

(2) לגבי מי שמתגוררים בשטחי עזה ויריחו - בתנאי שלא ישולמו תגמול או גמלה לפי תקנות כאמור, אלא לפי פרק ה';

(3) לא יראו כתאונת עבודה, תאונה שאירעה לאחר יום התחילה בדרך לעבודה וממנה, אם אירעה מחוץ לישראל".

בתי' 20, ת"ת 1.1.98, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לתי' 20.

378א. ביטוח עובד זר המועסק באזורי

(א) הוראות פרקים ג', ה' ו-ח' יחולו על עובד זר המועסק ביישובים או באתרים הצבאיים, (בסעיף זה - עובד זר באזור) בידי מעסיק שהוא תושב ישראל או תושב ישראל באזור.

(ב) בעד עובד זר באזור ישתלמו דמי ביטוח לפי הוראות סעיפים קטנים (א), (ג) ו-(ו) של סעיף 335 והוראות סעיף 340(ג).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) -

(1) עובדת זרה באזור או אשת עובד זר באזור לא תהיה מבוטחת לפי סעיף קטן זה למענק אשפוז, למענק לידה ולקצבת לידה אם אינה מתגוררת באחד מהיישובים או האתרים הצבאיים כאמור;

(2) הוראות סעיף 180(1) לא יחולו אלא אם העובד הזר מתגורר בישראל או באחד מהיישובים או האתרים הצבאיים ומתקיים אחד מאלה:

(א) תאונת העבודה כאמור בסעיף 180(1) אירעה בתוך אחד היישובים או האתרים הצבאיים;

(ב) תאונת העבודה כאמור אירעה מחוץ ליישובים או לאתרים הצבאיים ובתנאי שהיא אירעה באזור כמשמעותו בסעיף 1 לתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט ובעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ח-1967; אירעה התאונה אגב השימוש ברכב מנועי - הרכב המנועי היה בבעלות תושב ישראל, תושב ישראל באזור או תאגיד הרשום בישראל והיה נהוג בידי תושב ישראל או תושב ישראל באזור.

(ד) בסעיף זה -

"עובד זר" - כמשמעותו בסעיף 1 לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.

"רכב מנועי" - כהגדרתו בפקודת התעבורה [נוסח חדש].

"יישובים", "אתרים צבאיים" ו"תושב ישראל באזור" - כהגדרתם בסעיף 378

379. רישום

[193]

השר רשאי לקבוע הוראות בדבר רישום המבוטחים והמעבידים במוסד ובדבר שינוי בפרטי הרישום.

380. מבוטח שלא נרשם

[194]

(א) לא נרשם מבוטח על פי ההוראות בדבר רישום החלות עליו, לא תיחשב לגביו כל תקופת אכשרה לענין סעיפים 246 ו-253, אלא מיום שנרשם.

(ב) סעיף זה לא יחול אם הוכיח המבוטח כי אי-הרישום נגרם על ידי מעשה שלא היה תלוי ברצונו של החייב ברישום.

381. עיגול סכומים

[195]

השר יקבע את שיטות העיגול של הסכומים שהמוסד מחשב, גובה או משלם לפי חוק זה, וכן לפי כל דין אחר, אם אין בו הוראה אחרת לאותו ענין; נקבע כי סכום כאמור יחולק, יהיה השר רשאי לקבוע גם את שיטות העיגול של המנה המתקבלת לאחר החלוקה.

382. זקיפת תשלומים בחיובים אחדים

[195א]

(א) סכום שגבה המוסד מן החייב לחיובים אחדים, בין לפי חוק זה ובין לפי כל דין אחר, ייזקף חלק יחסי ממנו לחשבונו של כל חיוב כיחס חלקו של אותו חיוב לסך החיובים; הוראה זו לא תחול על סכומים שהמוסד גובה לפי סעיפים 192, 328, 329, 330 ו-369.

(ב) הזקיפה בחשבונו של כל חיוב תיעשה לפי הסדר האמור בסעיף 354.

383. פיקוח

[196]

(א) מי שהסמיכו לכך המוסד רשאי להיכנס, בכל עת סבירה, לכל מקום שיש לו יסוד להניח שעובד בו אדם כעובד עצמאי או שמועבד בו עובד, או לשם חקירה בקשר לתביעה או לתשלום גמלה, ובלבד שלא יהא רשאי להיכנס בכוח למקום מגורים לשם חקירה כאמור אלא על פי צו מאת שופט בית משפט השלום.

(ב) מי שהוסמך כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לדרוש כי יוצג בפניו כל פנקס או מסמך אחר בדבר האנשים העובדים באותו מקום, הן כעובדים והן כעובדים עצמאיים, ולחקור כל אדם בכל ענין הנוגע לחוק זה, ובלבד שלא יידרש אדם לתת תשובה או עדות העלולות להפילו.

(ג) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מהוראות סעיף 146.

383א. חובת עדכון פרטים

זכאי לגמלה יודיע למוסד בכתב על כל שינוי שחל במצבו המשפחתי, בהכנסותיו או בענין אחר, שלגביהם מסר בעבר מידע למוסד או בענין שלגביו הודיע לו המוסד כי הוא דרוש לצורך קבלת גמלה, בתוך שישים ימים ממועד השינוי, והכל אם השינוי עשוי להשפיע על זכאותו לגמלה או על שיעורה; מונה לזכאי מקבל גמלה לפי סעיף 304, יודיע מקבל הגמלה על כל שינוי כאמור בסעיף זה שחל במצבו של הזכאי לגמלה.

384. סמכות לדרוש ידיעות רשמיות

[196א]

(א) על אף הוראות כל דין אחר, רשאי עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה אותו לכך לדרוש מכל עובד של גוף ציבורי שישפק כל פרט הנדרש לענין חוק זה והוא בידיעתו או ברשותו של אותו עובד, אך אין לחייב מכוח סעיף זה עובד כאמור לגלות פרטים שעליהם הוא חייב

⁸ ס' 383א - נוסף בת' 122, ת"ת 1.1.12, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 122.

⁹ ס' 384(א) - בת' 67, ת"ת ביום שיקבעו שר האוצר ושר התקשורת בצו, במקום "חוק בנק הדואר, התשי"א-1951" בא "חוק הדואר, התשמ"ו-1986".

בשמירת סודיות לפי פקודת הסטטיסטיקה [נוסח חדש], התשל"ב-1972, לפי חוק הדואר, התשמ"ו-1986, או לפי חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954.

(ב) לענין סעיף זה, "גוף ציבורי" - המדינה, רשות מקומית, חברה שהממשלה משתתפת בהנהלתה וכל גוף אחר העומד לביקורתו של מבקר המדינה, וכן קופת גמל כמשמעותה בסעיף 180 וקרן חופשה לפי חוק חופשה שנתית.

384א. קבלת מידע מרשות המסים בישראל¹⁰

(א) בלי לפגוע בהוראות סעיף 384 ועל אף האמור בכל דין, רשאי עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך, לקבל מאת מנהל רשות המסים בישראל או מי שהוא הסמיך לעניין זה, מידע כאמור בלוח ב"ז ובהתאם לסוג המידע המפורט בטור ג' באותו לוח, לצורך קביעת זכאותו של אדם לגמלה מהגמלאות המפורטות בטור א' בלוח האמור, וכן מידע כמפורט בפסקאות (1) עד (3), לצורך קביעת חיובו של אדם בדמי ביטוח:

(1) הכנסותיו של נישום גפי שדווחו לרשות המסים בישראל על ידו או על ידי מעסיקו, לפי העניין, למעט הכנסה מרווחי הון כמשמעותם בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה;

(2) מידע בדבר החזקת מניות בחברת בית ובחברה משפחתית; לעניין זה, "חברת בית" ו"חברה משפחתית" - כמשמעותן בסעיפים 64 ו-64א לפקודת מס הכנסה;

(3) מידע בדבר שומות ניכויים שנערכו למעסיק בידי רשות המסים בישראל.

(א1)¹¹ המוסד יבקש מידע כאמור בסעיף קטן (א) או (ד), רק אם נדרש לצורך התכליות האמורות באותו סעיף קטן ובמידה שנדרש.

(ב)¹² שר הרווחה, בהסכמה עם שר המשפטים ושר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע מידע נוסף שעובד המוסד, שהמינהלה הסמיכה לכך, יהא רשאי לקבל; מידע שנקבע לפי הוראות סעיף קטן זה, יימסר רק אם הוא נדרש ובמידה שנדרש, לצורך קביעת חיובו של אדם בדמי ביטוח או לצורך קביעת זכאותו של אדם לגמלה שמשלם המוסד לפי כל דין, ושהזכאות לה, שיעורה או אופן חישובה תלויים בהכנסת המבוטח.

(ג)¹³ מידע כאמור בסעיף קטן (א) ו-(ד) ומידע שנקבע לפי הוראות סעיף קטן (ב), יימסר למוסד כמסר אלקטרוני, כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001, ואולם רשאי מנהל רשות המסים בישראל להורות כי פרטי מידע מסוימים יימסרו למוסד בדרך אחרת, אם מצא כי קיימת מניעה להעבירם כמסר אלקטרוני כאמור.

¹⁰ ס' 384א' - נוסף בת' 61, ת"ת 1.6.03.

בת' 114, ת"ת 15.7.09, בכותרת השוליים במקום "ממס הכנסה וממס ערך מוסף" בא "מרשות המסים בישראל" ובמקום הסייפא שנוסחה היה:

"נציב מס הכנסה כמשמעותו בפקודת מס הכנסה ומהמנהל כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, כל מידע שנקבע לפי סעיף קטן (ב) אשר הגיע אליהם אגב ביצוע תפקידם, והנדרש למוסד לצורך מילוי תפקידו לפי כל דין."

באה הסייפא המתחילה במילים "רשות המסים בישראל או מי שהסמיך..." ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ט) בהערות מבוא לת' 114.

¹¹ ס' 384א(א) - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ט) בהערות מבוא לת' 114. ההתייחסות לס"ק (ד) נוספה בת' 186, ת"ת 1.7.17.

¹² ס' 384א(ב) - בת' 114, ת"ת 15.7.09, במקום "בהתייעצות עם שר האוצר" בא "ושר האוצר" ובמקום הסייפא שנוסחה היה: " יקבע את סוגי המידע שהמוסד לביטוח לאומי רשאי לקבל לפי הוראות סעיף קטן (א) באה הסייפא המתחילה במילים "רשאי לקבוע מידע..." ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ט) בהערות מבוא לת' 114.

¹³ ס' 384א(ג) - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ט) בהערות מבוא לת' 114. ההתייחסות לס"ק (ד) נוספה בת' 186, ת"ת 1.7.17.

(ד)¹⁴ בלי לפגוע בהוראות סעיף 384 ועל אף האמור בכל דין, רשות המסים בישראל תעביר לעובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך, מידע כמפורט להלן, לצורך קביעת חיובו של אדם בדמי ביטוח או לצורך קביעת זכאותו של אדם לגמלה שמשלם המוסד, שהזכאות לה, שיעורה או אופן חישובה תלויים בהכנסתו:

(1) הכנסותיו של חבר קיבוץ מתחדש כפי שדווחו לרשות המסים בישראל על ידו או על ידי מעסיקו, לרבות על ידי הקיבוץ המתחדש, לפי העניין;

(2) מידע בדבר שומות שנערכו לקיבוץ המתחדש בידי רשות המסים בישראל.

384. קבלת מידע ממשד הבריאות¹⁵

(בוטל)

385. חישובי מועדים

[197]

(א) לא הוכח יום לידתו של אדם, חזקה עליו, לענין חוק זה, שנולד בחמישה עשר לחודש לידתו, ואם לא הוכח החודש - חזקה כאמור שנולד באחד באפריל של שנת לידתו.

(ב) לא נקבע גילו של אדם אך נקבע לו מתח גילים, יהיה גילו, לענין חוק זה, הגיל שבתחום אותו מתח שהמבוטח או הזכאי לגמלה, לפי הענין, הצהיר עליו כעל גילו.

386. ייצוג בפני המוסד¹⁶

[198]

לא ייוצג אדם בפני המוסד אלא על ידי עורך דין, רואה חשבון, יועץ מס מייצג, ידיד קרוב, נציג ארגון עובדים או מעבידים, נציג ארגון של ישובים חקלאיים או אדם אחר שנתקיימו בו התנאים שנקבעו לכך.

386. הקצאת שוטרים בתשלום¹⁷

בלי לגרוע מהאמור בסעיף 102 לחוק המשטרה, התשס"ו-2006 (בסעיף זה - חוק המשטרה), קצין מוסמך, כהגדרתו בסעיף 102 לחוק האמור, רשאי להקצות שוטרים בתשלום גם לשם שמירה על הסדר הציבורי ועל שלום הציבור בסניפים של המוסד ולעניין זה יחולו הוראות סעיף 102 לחוק המשטרה.

¹⁴ ס' 384א(ד) - נוסף בת' 186, ת"ת 1.7.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא.

¹⁵ ס' 384 ב - נוסף בת' 113, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחילה ותחולה בסעיף 62(ז) בהערות מבוא לת' 113. בת' 146, ת"ת - ר' הערות מבוא לת' 146, בוטל הסעיף שנוסחו היה:

"384ב. קבלת מידע ממשד הבריאות

(א) משרד הבריאות יעביר למוסד את רשימת מספרי הזהות, תאריכי הלידה והמין של ילדים אשר לא חוסנו בהתאם לנדרש בתכנית החיסונים, והכל לשם ביצוע הוראות סעיף 68.

(ב) העברת המידע כאמור בסעיף קטן (א), תהיה לא יאוחר מהמועד הנקוב בסעיף 68(ד)."

¹⁶ ס' 386 - בת' 171, ת"ת 17.3.16 נוספו אחרי "רואה חשבון" המילים "יועץ מס מייצג".

¹⁷ ס' 386 א נוסף בת' 180, ת"ת 1.7.16.

פרק י"ז : הענקות
[ט"ז]

387. מתן הענקה

[198א]

המוסד רשאי, לפי שיקול דעתו מטעמי צדק, לתת הענקות לאדם בכסף ובעין על פי מבחנים וכללים ובשיעורים שנקבעו באישור ועדת העבודה והרווחה, כשתביעתו של האדם לגמלה במסגרת ענפי הביטוח אינה מזכה אותו בגלל אחת מאלה:

(1) אי-הזדקקות לאשפוז לפי סעיף 42;

(2) פיגור בתשלום דמי ביטוח לפי סעיפים 50 או 366;

(3) אי-מילוי חובת רישום לפי סעיף 77;

(4) אי-השלמת תקופת אכשרה לפי סעיפים 246 או 253.

388. מימון

[198ב]

ההענקות לפי סעיף 387 ימומנו מחשבון נפרד שייווצר על ידי הפרשה שנתית של 1% מתקבולי המוסד וממקורות אחרים שהסכימו עליהם המוסד והממשלה (להלן - שיעור ההפרשה).

389. שינוי שיעור ההפרשה

[198ג]

השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לשנות בצו את שיעור ההפרשה.

390. התחשבות בתקנות בשיעור ההפרשה

[198ד]

השר, בהתקינתו תקנות לפי סעיף 387, יביא בחשבון את מקורות המימון לתשלום ההענקות, לאחר שהמוסד ימציא לו הערכה של שיעורי ההפרשה; המוסד ימציא את ההערכה כאמור לקראת יום 1 באפריל בכל שנה.

פרק י"ח : בית הדין לעבודה
[י"א]

391. סמכות בית דין אזורי

[230]

(א) לבית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תהיה סמכות ייחודית לדון ולפסוק בכל תובענה למעט בתובענה לפי פרק ח' -

(1) של הזכאי לגמלה, או של האדם אשר לידיו ניתנה הגמלה, הטוענים שקופחו בזכותם או שלא הוחלט תוך הזמן הקבוע בתקנות בתביעה שהגישו בהתאם לסימן א' של פרק י"ד ;

(2)

(א)¹: של המוסד נגד מבוטח, או נגד כל אדם שנתבע לשלם דמי ביטוח ;

(ב) של המוסד נגד התובע גמלה או מי שקיבל גמלה או תשלום אחר, לרבות גמלה או תשלום אחר ששולמו בטעות או שלא כדין ;

(3) של מבוטח או של מי שהיה מבוטח, של הנתבע לשלם דמי ביטוח או של הטוען שהוא מבוטח, נגד המוסד בכל ענין הנוגע לביטוח לפי חוק זה ;

(4)²: של מבוטח נגד מעביד לתשלום תמורת דמי פגיעה וכן של המוסד ושל מעביד בכל ענין הנובע מהוראות סעיף 94 ;

(5) שבין המוסד ובין שירות רפואי מוסמך בכל ענין הנובע מההסכם ביניהם או מתקנות לפי סעיף 91 ;

(6) של אדם הטוען שלא שולמו דמי קבורה ונגרמה לו הוצאה כספית בשל כך ;

(7) של אדם הרואה עצמו נפגע עקב החלטת המוסד לפי סעיף 304 ;

(8)³: של אדם לעניין גביית תשלום בעד טיפול בתביעה לפי סימן ב'1 לפרק י"ד ;

(9)⁴: של אדם הרואה את עצמו נפגע עקב החלטה של פקיד גבייה ראשי לפי סעיף 369.

(ב) לא תהיה לבית הדין סמכות לקבוע את גילו של אדם אלא לצורך סעיף 385 בתחום מתח גילים שנקבע לפי חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963.

392. בעלי דין

[231]

(א) בעלי הדין לפני בית הדין לעבודה יכולים להיות -

(1) הזכאי לגמלה או האדם אשר לידיו ניתנת הגמלה ;

(2) המוסד ;

(3) מבוטח, מי שהיה מבוטח, האדם הנתבע לשלם דמי ביטוח, או הטוען שהוא מבוטח ;

¹ . ס' 391(א)(2)(א) - בת' 187, ת"ת 1.1.17 הוחלף הביטוי "נגד כל אדם שנתבע לשלם דמי ביטוח או לפי סעיף 369 נגד מעביד" בביטוי "או נגד כל אדם שנתבע לשלם דמי ביטוח". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

² . ס' 391(א)(4) - בת' 12, ת"ת 1.1.97, נוספה הסייפא המתחילה במילים "או לתשלום דמי פגיעה לפי סעיף 93(א)(2)". בת' 14, ת"ת 1.1.97, במקום הסייפא "או לתשלום דמי פגיעה לפי סעיף 93(א)(2)" באה הסייפא המתחילה במילים "וכן של המוסד...". ר' הוראות תחילה ותחולה בהערות מבוא לת' 14.

³ . ס"ק 391(א)(8) הוסף בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

⁴ . ס' 391(א)(9) הוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

(4) מעביד ;

(5) שירות רפואי מוסמך ;

(6) אדם כאמור בסעיף 391(א) או (7) ;

(7) שירות התעסוקה.

(ב) כל נתבע בדין רשאי לבקש שיצרפו כבעל דין כל אדם הנמנה עם המפורטים בסעיף קטן (א).

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בעלי הדין בערעור לפי הוראות סעיף 68(י) יהיו הורה הילד או מי שמקבל קצבת ילדים בעדו והמדינה.

393. תובענה של מעביד בהעדר תובענה של עובד

[231א]

עובד או התלויים בו, שהמוסד דחה את תביעתם לגמלה לפי פרק ה' ולא הגישו תובענה לבית הדין לעבודה תוך המועד שנקבע בתקנות, הזכות בידי המעביד להגיש לבית הדין לעבודה, בשמם, תובענה נגד המוסד תוך תקופה שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם השר.

394. מניעת טיעון

[231ב]

לא תישמע בכל בית משפט או בית דין טענה הסותרת פסק דין סופי של בית הדין לעבודה בשאלה אם מגיעה גמלה לפי פרק ה' או לא.

395. השתתפות בתקציב בית הדין לעבודה

[232]

המוסד לביטוח לאומי ישתתף בתקציב בית הדין לעבודה על ידי ניכוי מהקצבת האוצר האמורה בסעיף 32 בשיעור שיקבעו שרי האוצר והמשפטים והשר, לאחר התייעצות עם המוסד.

396. קביעת מועדים

[233]

שר המשפטים, בהתייעצות עם השר, רשאי לקבוע הוראות בדבר מועדים להגשת תובענות וערעורים לענין חוק זה לפני בית הדין לעבודה.

397. סיוע משפטי

[234]

(א) השר, בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, יתקין תקנות בדבר מתן סיוע משפטי לכל מבקש, שאינו חבר-בני-אדם, בהליכים בבית הדין לעבודה שהמוסד הוא צד בהם, בעניינים הנובעים מחוק זה או מכל חיקוק אחר

⁵ . ס' 392(ג) - נוסף בתי' 113, בנוסח דלעיל. ר' הערות תחילה ותחולה בסעיף 62(ח) בהערות מבוא לתי' 113.

⁶ . ס' 397(א) - בתי' 187, ת"ת 1.1.17 נמחקו מהסעיף המילים "נגד מעביד" שהופיעו אחרי המילים "לתשלום דמי ביטוח או תביעה". ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

שהמוסד משלם תשלומים על פיו, למעט הליכים שענינם תביעה לתשלום דמי ביטוח או תביעה לפי סעיף 369.

(א1) הוראות לפי סעיף קטן (א) בדבר מתן סיוע משפטי לכל מבקש שאינו חבר בני אדם, יחולו גם על סיוע משפטי לתובע גמלה כהגדרתה בסעיף 315א בעניין תובענה או הליך הוצאה לפועל שהוגשו נגדו לתשלום שאינו בהתאם להוראות סימן ב'1 לפרק י"ד, בעד טיפול בתביעה לגמלה כאמור.

(ב) הסיוע המשפטי לפי סעיף זה יינתן באמצעות לשכות הסיוע המשפטי הפועלות לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, ולפי הוראותיו, הכל בשינויים שנקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (א), ובלבד שהגבלות בדבר יכולתו של המבקש לשאת בהוצאות השירות המשפטי כאמור בסעיפים 2 ו-3 לחוק האמור לא יחולו.

(ג) המוסד ישא בכל ההוצאות הקשורות במתן סיוע משפטי לפי סעיף זה, לפי הסדר בינו לבין המדינה.

(ד) בהחלטות המוסד הניתנות לערעור לפני בית הדין לעבודה או שניתן להגיש בשלן תובענה לבית הדין לעבודה יצוין, בלשון פשוטה, מידע בדבר הזכאות לסיוע משפטי לפי סעיף זה לכל מבקש שאינו חבר בני אדם, בלא הגבלות בדבר יכולת לשאת בהוצאות השירות המשפטי.

⁷ ס"ק 397(א1) הוסף בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

⁸ ס' 397(ב) תוקן בת' 161, ת"ת 5.12.15 כך: במקום "הסיוע המשפטי יינתן" יבוא "הסיוע המשפטי לפי סעיף זה יינתן".

⁹ ס"ק 397(ד) הוסף בת' 161, ת"ת 5.12.15. ראו הוראות תחילה ותחולה בהערות המבוא לת' 161.

פרק י"ט : עונשין וביצוע
[י"ב]

398. עונשין

[239]

(א) מי שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה אחת :

- (1) גרם במרמה או על ידי העלמת עובדה למתן גמלה לפי חוק זה או להגדלתה, בין שהגמלה הגיעה לידיו ובין שהגיעה לידי זולתו ;
- (2) מסר הצהרה כוזבת בקשר לדמי ביטוח או העלים עובדה שיש לה חשיבות לענין זה ;
- (3) קשר קשר עם אדם אחר כדי להביא להקטנת דמי ביטוח או להגדלת גמלה.

(א1)¹ תובע שמסר הצהרה כוזבת לגבי מידע הדרוש למוסד, לצורך קביעת זכאותו לגמלה, שיעורה או עדכונה או שהעלים מידע כאמור, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) חוק העונשין.

(א2)²

(1) קיבל זכאי לגמלה או מקבל גמלה (בסעיף קטן זה - זכאי לגמלה), הודעה מהמוסד בדואר רשום בדבר הפרטים האמורים בלוח י"ח והמשפיעים על הזכאות לגמלה או על שיעורה שעליהם הוא נדרש לדווח, וחל שינוי באחד או יותר מהפרטים האמורים בתקופה של ארבע שנים ממועד משלוח ההודעה, והזכאי לגמלה לא דיווח בכתב למוסד על השינוי בתוך שישים ימים ממועד השינוי, בניגוד להוראות סעיף 383א', דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(2) ההודעה כאמור בפסקה (1) תכלול אזהרה בנוסח האמור בחלק ג' שבלוח י"ח, ותהיה בשפות עברית, ערבית, רוסית ואמהרית: ערכם של השיעורים מהסכום הבסיסי כאמור בלוח י"ח המצויינים בהודעה, יוצג גם בשקלים חדשים; להודעה יצורף טופס לעדכון הפרטים בשפה העברית.

(3) נשלחה לזכאי לגמלה הודעה לפי סעיף קטן זה בדואר רשום לכתובת שעליה הודיע למוסד לאחרונה ולכתובתו המופיעה במרשם האוכלוסין, יראו אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה בתום 15 ימים מיום שנשלחה, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן.

(4) הוכיח זכאי לגמלה כי לא קיבל את ההודעה בדואר רשום מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן, יחולו לגביו הוראות פסקה (1), ובלבד שקיבל את ההודעה כאמור מידי פקיד תביעות.

(5) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מי שנקבעה לגביו נכות רפואית לפי פרט 33, 34 או 91 שברשימת הליקויים, כמשמעותה בסעיף 208, ועל מי שנקבע לגביו כי הוא זקוק להשגחה מתמדת, כמשמעותה בסעיף 224(א)(2).

(ב) מי שלא מילא חובה המוטלת עליו בחוק זה או על פיו, דינו - קנס בשל כל אדם שלגביו נעברה העבירה; לענין זה, "חובה" - למעט חובת תשלום למוסד.

(ג) מי שלא שילם דמי ביטוח בעד עובדו כאמור בחוק זה, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור.

(ד) מי שלא שילם ביודעין דמי ביטוח בעד עצמו כאמור בחוק זה, דינו - קנס.

¹ ס' 398(א1) - נוסף בת' 122, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 122.

² ס' 398(א2) - נוסף בת' 122, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 122.

(ד1)³ מי שלא הגיש דין וחשבון כאמור בפסקה (1) או (א1)(א) שבסעיף 355(א1) בתוך 60 ימים מהמועדים הנקובים בו, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

(ה) נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי חבר-בני-אדם מואגד או בלתי מואגד, יאשם בה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בו חבר מינהלה, מנהל, שותף, למעט שותף מוגבל, או עובד האחראי למעשה נושא העבירה, אלא אם כן הוכיח שניים אלה:

(1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) שהוא נקט את כל האמצעים הסבירים למנוע את ביצוע העבירה.

(ו) אין סעיף זה גורע מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל חוק אחר.

399. בית המשפט המוסמך

[241]

בית משפט שלום הוא המוסמך לדון בכל תביעה לפי סעיף 398.

400. ביצוע

[242]

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

401. העברת סמכויות

[243]

השר רשאי להעביר מסמכויותיו לפי חוק זה, להוציא את הסמכות להתקין תקנות ואת הסמכויות לפי סעיפים 20, 24, 25(ב) ו-26.

402. תחילה

[244]

תחילתו של נוסח משולב זה היא ביום ז' בתשרי התשנ"ו (1 באוקטובר 1995).

403. הוראות מעבר

[תיקון 83]

(א) לענין דמי לידה, יולדת שלגביה היום הקובע, כהגדרתו בסעיף 48, חל לפני יום כ"ז בחשון התשנ"ה (1 בנובמבר 1994), ייקראו לגביה -

(1) סעיף 53 -

(א) כאילו בסעיף קטן (א) במקום "שכר העבודה הרגיל" נאמר "שלושה רבעים משכר העבודה הרגיל";

(ב) כאילו סעיף קטן (ד) לא קיים;

³ . ס' 398(ד1) - נוסף בת' 167. ת"ת 1.1.16.

בת' 219, ת"ת 1.4.21 הוחלפה ההפנייה "בסעיף 355(א1)" להפנייה המפורטת יותר דלעיל.

(2) סעיף 350(א)1 כאילו המלים "למעט דמי לידה המשתלמים לפי פרק ג" לא קיימות ;

(3) סעיף 351(א) כאילו המלים "בכפוף להוראות סעיף 53(ד)" לא קיימות.

(ב) [תיקון 99]

הסיפה של סעיף 170(1) המתחילה במלים "ולא יפחת" לא תחול על תביעה לדמי אבטלה שהוגשה לפני ג' בסיון התשנ"ה (1 ביוני 1995).

(ג) [תיקון 86]

הוראות סעיפים 171(א)2 ו-173(א)2 לא יחולו לגבי חייל ומתנדבת בשירות לאומי שסיימו את שירותם לפני ב' בניסן התשנ"ד (1 באפריל 1994).

(ד) [תיקון 91]

לענין חישוב גמלה לפי פרק ה' בשל פגיעה בעבודה שאירעה לפני יום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995) יחולו הוראות סעיף 170 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, והתקנות לפיו, ופרט 1 בלוח י"א, כנוסחם לפני היום האמור.

(ה) מי שבשנת 2004 מלאו לו 60 באישה ו-65 בגבר (להלן - גיל הזכאות הקודם), וביום שבו הגיע לגיל הזכאות הקודם נצברה לזכותו תקופת אכשרה המזכה לפי הוראות סעיף 246 בקצבת אזרח ותיק, יראו אותו כאילו צבר תקופת אכשרה כאמור גם ביום הגיעו לגיל הקבוע לגביו, לפי חודש לידתו, בחלק א' של לוח א'1.

404. הוראות מתמצות

[73א(ב)], [188(ב)-(ד)]

(א) הוראות סעיף 117 לא יחולו על מבוטח שהקצבה שלו גדלה לפי סעיף 115.

(ב) היו סכומים משתלמים לקופת תגמולים, לקרן פנסיה או לגוף כיוצא באלה, מכוח הסכם שנעשה לפני ג' באב התשכ"ה (1 באוגוסט 1965), והם מיועדים לביטוח תוספת משפחתית, רשאי המעביד להפחית את תשלומיו באחוזים מהכנסת העובד שלפיה נעשה התשלום כאמור, כנקוב בלוח י"ב.

(ג) היו סכומים משתלמים לקופת תגמולים או לקופת פנסיה מכוח הסכם שנעשה לפני כ"ז באדר ב' התשי"ד (1 באפריל 1954), רשאי המעביד להפחית את תשלומיו לקופה באחוזים מההכנסה שלפיה משתלמים דמי ביטוח בעד עובד פלוני, ורשאי העובד להפחית את תשלומיו לקופה באחוזים מההכנסה שלפיה משתלמים בעדו דמי ביטוח, הכל כנקוב בלוח י"ב.

(ד) שונה שיעור דמי הביטוח מכוח סעיף 337(ב), ישונו באותה דרך ובאופן יחסי שיעורי ההפחתה הנקובים בלוח י"ב.

405. הוראה מיוחדת לגבי תושב קבע⁴

על אף הוראות כל דין, ניתנו לאדם אשרה ורישיון לשיבת קבע בישראל לפי חוק הכניסה לישראל, לא תשולם לו גמלה לפי חוק זה בעד התקופה שקדמה ליום שבו המציא למשרד הפנים את הראיות שמכוחן ניתנו לו האשרה והרישיון האמורים, אף אם התקופה כאמור היתה לפני יום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003).

⁴ . ס' 403(ה) - נוסף בת' 66, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66. בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלף הביטוי "בקצבת זקנה" בביטוי "בקצבת אזרח ותיק".

⁵ . ס' 405 - נוסף בת' 60, ת"ת 1.1.03, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

406. הוראות מיוחדות לענין הסכמים לפי סעיף 9⁶

(א) על אף האמור בכל הסכם שנערך לפי הוראות סעיף 9 עד ליום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) (בסעיף זה - הסכם)

(1) נקבע בהסכם כי אישה זכאית לגמלה, או שחדלה להיות זכאית לגמלה, בשל הגיעה לגיל 60, יחל תשלום הגמלה או יופסק תשלום הגמלה, לפי הענין, בהגיעה לגיל הפרישה הקבוע לגביה;

(2) נקבע בהסכם כי אדם זכאי לגמלה, או שחדל להיות זכאי לגמלה, בשל הגיעו לגיל 65, יחל תשלום הגמלה או יופסק תשלום הגמלה, לפי הענין, בהגיעו לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1;

(3) המשך זכאות להטבות שלפי ההסכם בדבר גמלת הניידות, למי שהגיע לגיל זקנה כמשמעו בפרק ה' באותו הסכם, יחול לגבי מי שהגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א'1;

(4) לענין ההסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות -

(א) הוראות ההסכם המתייחסות להכנסתה של מי שמלאו לה 65, יחולו על מי שהגיעה לגיל הקבוע לגביה, בהתאם לחודש לידתה, בחלק ד' בלוח א'1;

(ב) הוראות ההסכם המתייחסות לגבר שנעשה תושב ישראל, שלא לראשונה, לאחר הגיעו לגיל 60, יחולו על גבר שנעשה תושב ישראל, שלא לראשונה, לאחר הגיעו לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ג' בלוח א'1.

(5) נקבע בהסכם כי מי שעלה לישראל לפי חוק השבות זכאי לגמלה, יחולו הוראות ההסכם גם לגבי תושב ישראל שבידו אשרה ורישיון לישיבת קבע או אשרה ורישיון לישיבת ארעי מסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל, שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה.

(ב) מענקים שישולמו לפי ההסכם בדבר תשלום מענק חד פעמי בעד חודש אפריל 2020 למי שמשלמים לו קצבה, גמלה או תגמול המנויים באותו הסכם, לא ייחשבו הכנסה לענין כל דין.

(ג) תשלומים לפי הסכמים שנערכו לפי הוראת סעיף 9 בשל ההשפעות הכלכליות של נגיף הקורונה החדש לא ייחשבו הכנסה לענין כל דין, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם כאמור.

(ד) תשלומים לפי הסכמים שנערכו לפי הוראות סעיף 9 בשל המצב הביטחוני המיוחד, לא ייחשבו הכנסה לענין כל דין, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם כאמור; לענין זה, "המצב הביטחוני המיוחד" - המצב הביטחוני השורר במדינה, שבשלו הוכרז מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023).

(ה) תשלומים לפי הסכמים שנערכו עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025) לפי הוראות סעיף 9 בשל המצב הביטחוני המיוחד, לא ייחשבו הכנסה לענין כל דין, אלא אם כן נקבע אחרת בהסכם כאמור; לענין זה, "המצב הביטחוני המיוחד" - המצב הביטחוני השורר

⁶ סי' 406 - נוסף בת' 66, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 66.

⁷ סי' 406(א) - בת' 213 סומן תוכנו של סי' 406 כולו כסי"ק (א), ונוסף ס"ק (ב).

⁸ סי' 406(1) - בת' 197, ת"ת 3.8.17 נמחקו מהסיפא המילים: "בהתאם לחודש לידתה, בחלק א' בלוח א'1".

⁹ סי' 406(4) - בת' 192, ת"ת 27.8.17 הוחלפו המילים "גמלאות זקנה" במילים "גמלאות אזרח ותיק".

¹⁰ סי' 406(5) - נוסף בת' 85, ת"ת 1.7.06, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 85.

¹¹ סי' 406(ב) - נוסף בת' 213, ת"ת 7.4.20 בנוסח דלעיל.

¹² סי' 406(ג) - נוסף בת' 218, ת"ת 25.10.20.

¹³ סי' 406(ד) - נוסף בת' 239, ת"ת 7.10.23 לתקופה שעד תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 38 לחוק מס רכוש.

¹⁴ סי' 406(ה) - נוסף בת' 242, ת"ת 1.1.24. בנוסח המקורי נכלל התאריך 31.3.24. בתיקון 245 תוקן התאריך 31.10.24 ובת' 250 תוקן התאריך לתאריך הני"ל.

במדינה שבשלו הוכרו מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023).

407. דמי הסתגלות מיוחדים וגמול פרישה - הוראות מיוחדות¹⁵

(א) לצורך חישוב הכנסה לפי חוק זה, לרבות לענין דמי ביטוח המשתלמים מהם -

(1) יראו דמי הסתגלות מיוחדים כדמי אבטלה ;

(2)¹⁶ יראו גמול פרישה וקצבת התאמה כפנסיה מוקדמת כהגדרתה בסעיף 345ב.

(ב) לענין הוראות סעיפים 248 ו-257 יראו את התקופה שבעדה שולמו לאדם דמי הסתגלות מיוחדים כתקופה שבה שולמו בעדו דמי ביטוח כעובד .

(ג)¹⁷ המינהלה כהגדרתה בחוק יישום תכנית ההתנתקות תנכה את דמי הביטוח מדמי ההסתגלות המיוחדים מגמול הפרישה ומקצבת ההתאמה, ותעבירם למוסד.

¹⁵ . ס' 407 - נוסף בתי' 78, ת"ת 18.2.05, בנוסח דלעיל.

¹⁶ . ס' 407(א)(2) - בתי' 121, ת"ת 28.7.10, אחרי "גמול פרישה" בא "וקצבת התאמה".

¹⁷ . ס' 407(ג) - בתי' 121, ת"ת 28.7.10, במקום "ומגמול פרישה" בא "ומגמול הפרישה ומקצבת ההתאמה".

לוחות

לוח א'

[א']

(סעיף 1, הגדרת "עובד עצמאי")
הכנסה מזערית חודשית ממוצעת לעובד עצמאי

לגבי כל אחד מהחודשים שברבעון - סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע, כפי שהוא ב-1 בחודש שבתחילת כל רבעון; לענין זה, "רבעון" - תקופה רצופה של שלושה חודשים שתחילתה ב-1 בינואר, ב-1 באפריל, ב-1 ביולי או ב-1 באוקטובר של כל שנת מס.

לוח א'1:

(סעיפים 1 (ההגדרה "גיל הפרישה"), 158, 160, 240(א), 245(א),
246(ב), 247(ג), 342(ג), 351(ב), 403(ה) ו-406(א))

חלק א'

(סעיפים 1 (ההגדרה "גיל הפרישה"), 403(ה) ו-406(א))
גיל הפרישה²

1. לוח א' - נוסף בת' 66, ת"ת 1.4.04, בנוסח דלעיל ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 66. הערת עורך: נראה כי נפלה פליטת קולמוס בסייפא של חלק ב' ללוח במקום "76" צריך להיות "67". בתיקון טעות, ס"ח 1932 התשס"ד, עמ' 332, בחלק ב' במקום "76" בא "67". בת' 131, ת"ת 1.1.12, בחלק א' תחת הכותרת "לאשה", במקום "עד דצמבר 1949" בא "עד דצמבר 1954" וכן הוחלף המשך הלוח שנוסחו היה:

62 ו-4 חודשים	"ינואר עד אוגוסט 1950
62 ו-8 חודשים	ספטמבר 1950 עד אפריל 1951
63	מאי עד דצמבר 1951
63 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1952
63 ו-8 חודשים	ספטמבר 1952 עד אפריל 1953
"64	מאי 1953 ואילך

בת' 188, ת"ת 1.1.17 תוקנה הטבלה תחת הכותרת "לאשה" לנוסח דלעיל. עד לתיקון היתה הטבלה בנוסח שלהלן:

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
60	עד יוני 1944
60 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1944
60 ו-8 חודשים	ספטמבר 1944 עד אפריל 1945
61	מאי עד דצמבר 1945
61 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1946
61 ו-8 חודשים	ספטמבר 1946 עד אפריל 1947
62	מאי 1947 עד דצמבר 1954
62 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1955
62 ו-8 חודשים	ספטמבר 1955 עד אפריל 1956
63	מאי עד דצמבר 1956
63 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1957
63 ו-8 חודשים	ספטמבר 1957 עד אפריל 1958
64	מאי 1958 ואילך

2. לוח א'1, חלק א', בטבלה שתחת הכותרת "לאשה", בת' 197, ת"ת 3.8.17, במקום הקטע:

62	"מאי 1947 עד יולי 1955"
62 ו-4 חודשים	אוגוסט 1955 עד מרס 1956
62 ו-8 חודשים	אפריל 1956 עד נובמבר 1956

גיל הזכאות (בשנים)	לגבר	חודש הלידה
65	עד יוני 1939	
65 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1939	
65 ו-8 חודשים	ספטמבר 1939 עד אפריל 1940	
66	מאי עד דצמבר 1940	
66 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1941	
66 ו-8 חודשים	ספטמבר 1941 עד אפריל 1942	
67	מאי 1942 ואילך	

גיל הזכאות (בשנים)	לאישה	חודש הלידה
60	עד יוני 1944	
60 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1944	
60 ו-8 חודשים	ספטמבר 1944 עד אפריל 1945	
61	מאי עד דצמבר 1945	
61 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1946	
61 ו-8 חודשים	ספטמבר 1946 עד אפריל 1947	
62	מאי 1947 עד דצמבר 1955	

חלק ב'

(סעיפים 158 (ההגדרה "מבוטח"), 160, 247(1)(ג) ו-406(א)(2) ו-(3))
 הגיל המרבי לביטוח אבטלה ולתשלום דמי אבטלה
 אשתו של מבוטח שהיא תלויה בו לענין סימן ג' בפרק י"א

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
65	עד יוני 1939
65 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1939
65 ו-8 חודשים	ספטמבר 1939 עד אפריל 1940
66	מאי עד דצמבר 1940
66 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1941
66 ו-8 חודשים	ספטמבר 1941 עד אפריל 1942
67	מאי 1942 ואילך

חלק ג'

(סעיפים 240(א) ו-406(א)(4)(ב))
 מי שאינו מבוטח לפי פרק י"א, מחמת גילו

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
60	עד יוני 1944
60 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1944
60 ו-8 חודשים	ספטמבר 1944 עד אפריל 1945
61	מאי עד דצמבר 1945

63 דצמבר 1956 עד יולי 1957
 63 ו-4 חודשים אוגוסט 1957 עד מרס 1958
 63 ו-8 חודשים אפריל 1958 עד נובמבר 1958
 "64 דצמבר 1958 ואילך

בא :

"62 "מאי 1947 עד דצמבר 1955"

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
61 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1946
61 ו-8 חודשים	ספטמבר 1946 עד אפריל 1947
62	מאי 1947 ואילך

חלק ד'

(סעיפים 245(א), 342(ג), 351(ב) ו-406(א)(4)(א))

גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק לנשים לפי חודש לידתן³

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
65	עד יוני 1939
65 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1939
65 ו-8 חודשים	ספטמבר 1939 עד אפריל 1940
66	מאי עד דצמבר 1940
66 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1941
66 ו-8 חודשים	ספטמבר 1941 עד אפריל 1942
67	מאי 1942 עד דצמבר 1944
67 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1945
67 ו-8 חודשים	ספטמבר 1945 עד אפריל 1946
68	מאי עד דצמבר 1946
68 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1947
68 ו-8 חודשים	ספטמבר 1947 עד אפריל 1948
69	מאי עד דצמבר 1948
69 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1949
69 ו-8 חודשים	ספטמבר 1949 עד אפריל 1950
70	מאי 1950 ואילך

חלק ה'⁴

(סעיף 246(ב)(2))

אישה הפטורה מתקופת אכשרה לענין פרק י"א, מחמת גילה

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
55	עד יוני 1949
55 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1949
55 ו-8 חודשים	ספטמבר 1949 עד אפריל 1950
56	מאי עד דצמבר 1950
56 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1951
56 ו-8 חודשים	ספטמבר 1951 עד אפריל 1952
57	מאי 1952 עד יולי 1955
57 ו-4 חודשים	אוגוסט 1955 עד מרס 1956
57 ו-8 חודשים	אפריל 1956 עד נובמבר 1956

³ . בת' 192, ת"ת 27.8.17, בכותרת חלק ד' ללוח א'1, במקום "לקצבת זקנה" בא "לקצבת אזרח ותיק".

⁴ . בת' 188, ת"ת 1.1.17, תוקנה הטבלה בחלק ה' לנוסח דלעיל. עד לתיקונה, היה נוסח הטבלה כדלקמן:

גיל הזכאות (בשנים)	חודש הלידה
55	עד יוני 1949
55 ו-4 חודשים	יולי ואוגוסט 1949
55 ו-8 חודשים	ספטמבר 1949 עד אפריל 1950
56	מאי עד דצמבר 1950
56 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1951
56 ו-8 חודשים	ספטמבר 1951 עד אפריל 1952
57	מאי 1952 עד דצמבר 1954
57 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1955
57 ו-8 חודשים	ספטמבר 1955 עד אפריל 1956
58	מאי עד דצמבר 1956
58 ו-4 חודשים	ינואר עד אוגוסט 1957
58 ו-8 חודשים	ספטמבר 1957 עד אפריל 1958
59	מאי 1958 ואילך

גיל הזכאות (בשנים)

חודש הלידה

58	דצמבר 1956 עד יולי 1957
58 ו-4 חודשים	אוגוסט 1957 עד מרס 1958
58 ו-8 חודשים	אפריל 1958 עד נובמבר 1958
59	דצמבר 1958 ואילך

לוח ב'5

לוח ב'16

(סעיף 43)

7(1) בלוח זה -

5. לוח ב' בוטל בת' 165. ת"ת והערות תחולה ומעבר - ר' הערות מבוא לת' 165. עד לביטולו נוסחו היה:

הקצבת האוצר למוסד

פרט	הבסיס לחישוב	שיעור
1	דמי ביטוח זקנה וביטוח שאירים	17.1 %
2	דמי ביטוח ילדים -	
	(1) בשנת 1994	115 %
	(2) בשנת 1995	130 %
	(3) בשנת 1996	145 %
	(4) בשנת 1997 ואילך	170.3 %
3	דמי ביטוח נכות	13%

עד לביטולו - תיקוני לוח ב' היו:

בת' 54, ת"ת 1.9.02, נוסף פרט 3. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 54.

לתקופה 1.7.05-31.12.05 - ר' סעיף 4(ג)2 בהערות מבוא לת' 79.

לתקופה 1.1.06-31.12.06 - ר' סעיף 5(ג)2 בהערות מבוא לת' 79.

לתקופה 1.1.07-31.12.07 - ר' סעיף 6(ג)2 בהערות מבוא לת' 79.

לתקופה 1.1.08-31.12.08 - ר' סעיף 7(ג)2 בהערות מבוא לת' 79.

לתקופה 1.1.09 ואילך - ר' סעיף 2(9) בהערות מבוא לת' 79.

לתקופה מיום 1.9.09 ועד 31.3.11 - ר' הוראות שעה בסעיף 144 בהערות מבוא לת' 114.

בת' 124, נקבעה הוראת שעה כדלקמן:

"(א) בתקופה שמיום כ"ו באדר ב' התשע"א (1 באפריל 2011) ועד יום ה' טבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011) ייקרא לוח ב' לחוק הביטוח הלאומי כך: בפרט 2, בפסקה (4), במקום השיעור הנקוב בו יקראו "200.5%" והלוח בנוסחו כאמור יחול על הקצבות אוצר המדינה המשתלמות בעד אותה תקופה.

(ב) בתקופה שמיום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012) ועד יום י' בסיוון התשע"ב (31 במאי 2012) ייקרא לוח ב' לחוק הביטוח הלאומי כך: בפרט 2, בפסקה (4), במקום השיעור הנקוב בו יקראו "204.5%" והלוח בנוסחו כאמור יחול על הקצבות אוצר המדינה המשתלמות בעד אותה תקופה."

בחוק לצמצום הגרעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012 (פורסם בס"ח 2382, התשע"ב, עמ' 754, בסעיף 10(ב) דלעיל, במקום "י"ח" בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012)) בא "י" בסיוון התשע"ב (31 במאי 2012)."

בת' 146, בטור שכותרתו "שיעור", בפרט 2(4) במקום "210%" בא "170.3%". הוראת שעה ותחולה קובעת כי "בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ח בטבת התשע"ד (31 בדצמבר 2013) (בסעיף זה - תקופת הוראת השעה) יקראו את לוח ב' לחוק הביטוח הלאומי, כך שבטור שכותרתו "שיעור", בפרט 2(4), במקום "210%" יבוא "166%"; לוח ב' לחוק הביטוח הלאומי כנוסחו בסעיף זה יחול על הקצבות אוצר המדינה המשתלמות בעד תקופת הוראת השעה."

6. לוח ב'1 - נוסף בת' 12, ת"ת 1.1.97, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 12.

7. לוח ב'1(1) - "מענק בסיסי" - נוסף בת' 79, 1.4.05 בנוסח דלעיל.

בת' 90, ת"ת 1.1.07, במקום "8,562" בא "9,598".

בת' 114, ת"ת 15.7.09, במקום "9,598" שקלים חדשים" בא "11,917" שקלים חדשים".

ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ד) בהערות מבוא לת' 114.

בת' 138 במקום "11,917" בא "13,884". לענין עדכון סכומים, תחילה, תחולה והוראות שעה - ר' סעיפים 3, 4 ו-5 בהערות מבוא לת' 138.

"סכום שנתי בסיסי" - בנוסח המקורי: "הסכום הכולל של מענקי האשפוז שהיו משולמים בשנה פלוניית אילו שולמו לפי סכום המענק שנקבע בתקנות הביטוח הלאומי (מענק אשפוז בביטוח אימהות), התשנ"ב-1992, כפי שהיה ערב ביטולן של התקנות, מעודכן לפי סעיף 4 בלוח זה"

בת' 79, ת"ת 1.4.05, הוחלף לנוסח דלעיל.

לתקופה עד 31.12.05 תקרא ההגדרה כאמור בסעיף 3(ח)1 בהערות מבוא לת' 79.

"פג" - יילוד שמשקלו בעת הלידה לא עלה על 1,750 גרם, שהיה בחיים 4 ימים לפחות ואושפז ביחידה לטיפול מיוחד ביילודים ;

"שיעור עדכון" - שיעור עליית מחיר יום אשפוז, כפי שנקבע בהיתר להעלאת מחירי אשפוז לשירותים אמבולטוריים שניתן לפי חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996, לגבי אשפוז יולדות ואשפוז על ידי קופות החולים או משרד הבטחון בבתי חולים כלליים ;

"מענק בסיסי" - סכום של 13,884 שקלים חדשים כשהוא מעודכן לפי סעיף (4) בלוח זה ;

"סכום שנתי בסיסי" - מכפלת סך מספר הלידות בשנה פלונית של מבוטחות הזכאיות למענק אשפוז לפי חוק זה, במענק הבסיסי.

(2)

(א) סכום מענק האשפוז ליולדת, בשל לידת יילוד אחד או יותר, הוא 11,015 שקלים חדשים בתוספת 174,754 שקלים חדשים בעד כל פג שנולד באותה לידה.

(ב) הסכום הכולל של מענקי האשפוז שישלם המוסד בשנה פלונית לא יעלה על הסכום השנתי הבסיסי לאותה שנה ולא יפחת ממנו.

(3) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 4, בכל שנה (להלן - השנה השוטפת), ייקבע מחדש, בצו, סכום מענק האשפוז שיחושב לפי הנוסחה הבאה והוא יהיה בתוקף מה-1 בינואר של אותה שנה :

$$M_1 = M_0(1 + ST)$$

כאשר -

" M_1 " - סכום מענק האשפוז החדש לשנה השוטפת ;

" M_0 " - סכום מענק האשפוז כפי שהיה בתוקף בתום השנה שקדמה לשנה השוטפת ;

"ST" - ההפרש שבין הסכום השנתי הבסיסי לשנה שקדמה לשנה השוטפת לבין סכום כל המענקים ששולמו בפועל באותה שנה, מחולק בסכום כל המענקים ששולמו בפועל כאמור (להלן - שיעור התיקון).

(4) המענק הבסיסי, מענק האשפוז ליולדת ותוספת בעד פג יעודכנו, מעת לעת, בשיעור העדכון שנקבע בהיתר ומהמועד הנקוב בו ; השר יפרסם ברשומות הודעה על המענק הבסיסי, מענק האשפוז ליולדת ותוספת בעד פג המעודכנים.

(5) בתמורה למענק האשפוז יינתנו ליולדת וליילוד שירותים אלה :

(1) כל השירותים והטיפולים הרפואיים הקשורים בלידה לרבות בדיקות מעבדה, הדמיה ובדיקות אחרות מכל סוג שהוא, ניתוח או ניתוחים על כל הקשור והנובע מהם ;

(2) אשפוז היולדת במחלקת יולדות לפרק זמן שהלידה ותוצאותיה מחייבות זאת וכן אשפוז של היולדת תוך 3 ימים שקדמו ליום הלידה ;

בתי' 90, ת"ת 1.1.07, נקבעה הוראת שעה לפיה בתקופה עד 31.12.07 במקום הגדרת "סכום שנתי בסיסי" דלעיל תבוא ההגדרה הבאה : "סכום שנתי בסיסי" - הסכום השנתי הבסיסי לשנת 2006, הוא הסכום השנתי כפי שהוא מחושב לפי הוראות לוח זה, בתוספת 12.1%.

לוח ב(2)(א) - בתי' 79, ת"ת 1.4.05, במקום "4,806" בא "6,775" ובמקום "49,950" בא "102,409".

בתי' 90, ת"ת 1.1.07, במקום "6,775" בא "7,595" ובמקום "102,409" בא "114,800".

לתקופה עד 31.12.05 - ראה הנוסח בסעיף 3(ח)(2) בהערות מבוא לתי' 79.

בתי' 114, ת"ת 15.7.09, במקום "7,595" בא "9,539" ובמקום "114,800" בא "144,177".

ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ד) בהערות מבוא לתי' 114.

בתי' 138 במקום "9,539" בא "11,015" ובמקום "144,177" בא "174,754". לענין עדכון סכומים, תחילה, תחולה והוראות שעה - ר' סעיפים 3, 4 ו-5 בהערות מבוא לתי' 138.

לוח ב(1)(4) - בתי' 79, ת"ת 1.4.05, במקום סכום מענק האשפוז יעודכן" בא "המענק הבסיסי, מענק האשפוז ליולדת ותוספת בעד פג יעודכנו" ובמקום "סכום המענק המעודכן" באה הסייפא המתחילה במילים "המענק הבסיסי...".

(3) אשפוז היילוד עד לצאת היולדת מבית החולים ;

(4) אשפוז היילוד לאחר צאת היולדת מבית החולים, לפרק זמן כפי שהמצב הרפואי מחייב עקב צהבת, דלקת ריאות, כתוצאה משתיית מי שפיר או כתוצאה מכל מחלה זיהומית אחרת ;

(5) אשפוז פגים ביחידה רפואית מתאימה ;

(6) זריקות אימונוגלובולין אנטי D במקרה של RH שלילי וכל זריקה או טיפול אחר הדרושים ליולדת וליילוד על פי החלטת הרופא.

(7)¹⁰ בדיקות סינון שמיעה ליילוד.

לוח ג'

בוטל.¹¹

לוח ד'

(סעיף 68(ב))

בוטל.¹²

¹⁰ . לוח ב(5)(7)- נוסף בתי' 114, ת"ת 15.7.09, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ד) בהערות מבוא לתי' 114.

¹¹ . לוח ג' - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לתי' 48.

לוח ג' בנוסח המקורי :

(סעיף 53)

דמי לידה מרביים

557.07 שקלים חדשים ליום

* בתוקף מ-1 באפריל 1995.

בוטל בתי' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לתי' 61.

¹² . לוח ד' - בנוסח המקורי :

"נקודות קצבה בעד ילדים מעל לשניים הראשונים

הילד	השנה	1996	1997 ואילך
השלישי	1.65	1.85	2.00
הרביעי	2.75	3.35	4.05
החמישי	2.40	2.90	5.00
הששי	2.60	3.15	5.00
כל ילד נוסף	2.35	2.90	"5.00

בתי' 41, ת"ת 1.9.00, בעמודה "ואילך" 1997 במקום "3.40" לילד החמישי, "3.75" לילד השישי ו-"3.50" לכל ילד נוסף בא "5.00". ר' הערות מבוא לתיקון 41.

לתקופה 1.3.02-31.12.02, ר' הוראת שעה בהערות מבוא "חוק ההסדרים במשק המדינה, התשס"ב-2002" לענין ערך נקודות קצבה.

בתי' 48, ת"ת 1.7.02, במקום כותרת המשנה "1997 ואילך" בא "1997 עד פברואר 2002 וכן נוסף ללוח -

"מרס עד יוני 2002	יולי 2002 עד דצמבר 2003			2004 ואילך
	א'	ב'	א'	א'
1.76	1.69	1.35	1.91	
3.56	3.42	2.74	3.88	
4.40	4.23	3.39	4.79	
4.40	4.23	3.39	4.79	
4.40	4.23	3.39	"4.79	

ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לתי' 48.

הוחלף בתי' 61, ת"ת 1.6.03 לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה וביטול הוראות בדבר שירות מזכה בסעיפים 59(ו) ו-60 להערות מבוא לתי' 61.

לוח ה'

בוטל.¹³

לוח ו' [ה'1]

(סעיפים 117 ו-140)

הגדלת קצבת נכות או קצבת תלויים לפי פרק ה'

שנת פגיעה (שנת כספים)	שיעור ההגדלה	שנת פגיעה (שנת כספים)	שיעור ההגדלה
1954 / 55	48%	1960 / 61	24%
1955 / 56	44%	1961 / 62	20%
1956 / 57	40%	1962 / 63	16%
1957 / 58	36%	1963 / 64	12%
1958 / 59	32%	1964 / 65	8%
1959 / 60	28%	1965 / 66	4%

בת' 68, ת"ת 1.1.04, בטור "אוגוסט 2003 עד דצמבר 2003" במקום "דצמבר 2003" בא "ינואר 2004" ואחריו הוסף הטור "פברואר 2004 עד יוני 2004".
 בטור "ינואר 2004 עד דצמבר 2004" במקום "ינואר 2004" בא "יולי 2004". במקום "1.10" בא "0.96", במקום "2.39" בא "2.36" ובמקום "2.71" בא "2.68".
 בטור "ינואר 2005 עד דצמבר 2005" במקום "1.05" בא "0.91", במקום "2.13" בא "2.10" ובמקום "2.37" בא "2.34".
 ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 68.
 בת' 61, ת"ת 1.1.06, הוחלף לוח ד' שנוסחו היה:

(סעיף 68(ב))

נקודות קצבה בעד ילד שלישי ואילך שנולד לפני יום א' בסיון התשס"ג (1 ביוני 2003)

ינואר 2009 ואילך	ינואר 2008 עד דצמבר 2008	ינואר 2007 עד דצמבר 2007	ינואר 2006 עד דצמבר 2006	ינואר 2005 עד דצמבר 2005	יולי 2004 עד דצמבר 2004	פברואר 2004 עד יוני 2004	אוגוסט 2003 עד ינואר 2004	
0.84	0.89	0.93	1.01	0.91	0.96	1.00	1.14	הילד השלישי
0.84	1.15	1.45	1.87	2.10	2.36	2.51	2.65	הילד הרביעי
0.84	1.15	1.45	1.87	2.34	2.68	2.91	3.05	הילד החמישי וכל ילד נוסף

לנוסח:

ינואר 2009 ואילך	ינואר 2008 עד דצמבר 2008	ינואר 2007 עד דצמבר 2007	ינואר 2006 עד דצמבר 2006	
1	1.06	1.1	1.2	הילד השלישי
1	1.37	1.72	2.22	הילד הרביעי וכל ילד נוסף

ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לת' 61.

בוטל בת' 87, ת"ת 24.7.06. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

¹³ לוח ה' - בנוסח המקורי:

(סעיף 97)

דמי פגיעה מרביים

417.80 שקלים חדשים ליום

* בתוקף מ-1 באפריל 1995.

בוטל בת' 61, ת"ת 1.1.06. ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לת' 61.

לוח ז'¹⁴
[ט'1]

(סעיף 167)
חישוב דמי אבטלה
בלוח זה -

"הסכום היומי הבסיסי" - הסכום הבסיסי מחולק ב-25;
"השכר" - השכר היומי הממוצע לפי סעיף 170;
"הסכום המרבי" - החלק ה-25 מההכנסה המרבית הקבועה בלוח י"א;
"אחוזים" - אחוזים מהשכר שלפיהם או לפי צירופיהם יחושבו דמי אבטלה.

טור ב' מי שטרם מלאו לו 28 שנים (באחוזים)	טור א' מי שמלאו לו 28 שנים (באחוזים)	
60	80	1. בכפוף להוראות סעיף 164 - על חלק מהשכר שעד למחצית הסכום היומי הבסיסי
40	50	2. על חלק השכר שמעל למחצית ועד שלושת רבעי הסכום היומי הבסיסי
35	45	3. על חלק השכר שמעל לשלושת רבעי הסכום היומי הבסיסי ועד לסכום היומי הבסיסי במלואו
25	30	4. על חלק השכר שמעל לסכום היומי הבסיסי ועד לסכום המרבי

לוח ח'¹⁵

[ט'2]

(סעיף 174(א)-ו)

¹⁴ . לוח ז' - לתקופה 1.7.02-31.12.03, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.
בת' 61, ת"ת 1.6.03, בפרט 4 במקום "40" בא "30". ר' הוראות תחולה בסעיף 59(ג) להערות מבוא לת' 61.
בת' 61, ת"ת 1.1.06, במקום "השכר היומי הממוצע במשק" - השכר הממוצע מחולק ב-25" באה הגדרת "הסכום היומי הבסיסי" ובסעיפים (1) עד (4) בכל מקום במקום "השכר היומי הממוצע במשק" בא "הסכום היומי הבסיסי" ובמקום "לשכר היומי הממוצע במשק" בא "לסכום היומי הבסיסי". ר' הוראת תחולה בסי' 68 להערות מבוא לת' 61.
בת' 89, ת"ת 1.3.07, במקום הטור שכותרתו הייתה "אחוזים" בא "טור א' מי שמלאו לו 28 שנים (באחוזים)" וכן נוסף טור ב. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על מי שהתאריך הקובע כהגדרתו בסעיף 158 לחוק חל לגביו ביום 1.3.07 ואילך.

¹⁵ . לוח ח' - בנוסח המקורי:

"לוח ח'

(סעיף 174(ו))

עבודה נדרשת

(א) במפעלי תעשייה, בבתי מלאכה ובתדלוק:

(1) עבודות מתכת -

(א) מסגרות וריתוך

(ב) חרטות וכרסום

(ג) חשמלאות

(ד) מכוונאות

(ה) מכשירנות

(ו) משחיזנות

(2) הלבשה -

(א) חייטות ותפירה

(ב) גזרנות

(ג) תפירת עור

(3) עבודות בלתי מקצועיות -

עבודה בלתי מקצועית בתעשיות הבניה, המזון והטקסטיל ובתעשיות אחרות, לרבות עבודה בתחנות דלק, הפעלת מכוונות ועבודת נקיון ולמעט עבודה פקידותית.

עבודה מועדפת ועבודה נדרשת

(א) עבודה בלתי מקצועית בתחנות דלק ;

(ב) בבנין : כל עבודה באתר בניה, למעט עבודה פקידותית ;

(ג) בבתי מלון :

(1) מלצרות ;

(2) טבחיות ;

(3) חדרנות ;

(4) עבודה בלתי מקצועית, לרבות שטיפת כלים ועבודת ניקיון ולמעט עבודה פקידותית ;

(ד) באתרי גידולים חקלאיים ובתי אריזה :

עבודה בלתי מקצועית, לרבות עבודת ניקיון ולמעט עבודה פקידותית.

(ה) באבטחה :

עבודה באבטחה של כל אחד מאלה :

(1) מעון יום לילדים מגיל 3 חודשים שמשדד העבודה והרווחה הכיר בו כמעון יום ;

(2) מוסד חינוך שמשדד החינוך נתן לו אישור להפעלת המוסד כמוסד פטור, וכל עוד האישור בתוקף ;

(3) מוסד חינוך מוכר כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, לרבות מוסד ללימוד שיטתי לילדים מגיל שלוש עד כיתה י"ב, ומוסד לחינוך מיוחד כהגדרתו בחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח - 1988 ;

(4) בית ספר שחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט 1969, חל עליו, שקבע השר, באישור שר החינוך ;

(5) בית ספר מקצועי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק החניכות, התשי"ג-1953.

(ב) בבנין :

כל עבודה באתר בניה, למעט עבודה פקידותית.

(ג) בבתי מלון :

(1) מלצרות

(2) טבחיות

(3) חדרנות

(4) עבודה בלתי מקצועית, לרבות שטיפת כלים ועבודת ניקיון ולמעט עבודה פקידותית.

(ד) באתרי גידולים חקלאיים ובתי אריזה :

עבודה בלתי מקצועית, לרבות עבודת ניקיון ולמעט עבודה פקידותית."

בת' 42, ת"ת 1.4.01, הוחלף לנוסח דלעיל.

בת' 55, ת"ת 1.9.02, נוסף סעיף ה' כהוראת שעה. ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 55.

בת' 58, ת"ת 1.12.02, בוטל חלק א' שנוסחו היה "עבודה בלתי מקצועית בתחנות דלק" וכן נוסף חלק ו' בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 58.

בת' 60, ת"ת 1.12.02, חודש חלק א' בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 60.

17. לוח ח' - חלק ה' - פרט (3) בת' 65 ת"ת 31.8.03, במקום הסייפא "שהוא מוסד ללימוד שיטתי לילדים בכתות א' עד י"ב", באה הסייפא המתחילה במילים "לרבות מוסד....."

18. לוח ח' - חלק ה' - פרט (4) בת' 65 ת"ת 31.8.03, במקום "מוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה" בא "בית ספר שחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט 1969, חל עליו".

(6)¹⁹ רכב ציבורי כהגדרתו בפקודת התעבורה.

(7) רכבת כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל (נוסח חדש), התשל"ב-1972.

(ו) במפעלי תעשייה ובבתי מלאכה :

(1) עבודות מתכת -

(א) מסגרות וריתוך ;

(ב) חרטות וכרסום ;

(ג) חשמלאות ;

(ד) מכונאות ;

(ה) מכשירנות ;

(ו) משחזנות ;

(2) הלבשה -

(א) חייטות ותפירה ;

(ב) גזרנות ;

(ג) תפירת עור ;

(3) עבודות בלתי מקצועיות -

עבודה בלתי מקצועית בתעשיות הבניה, המזון והטקסטיל ובתעשיות אחרות, לרבות הפעלת מכונות ועבודת ניקיון, ולמעט עבודה פקידותית.

(ז)²⁰

(1) טיפול וסיוע אישי לאדם עם מוגבלות, שלא בידי בן משפחה, שבידו היתר להעסקת עובד זר כמשמעותו בפרק ד'1 לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 ; לעניין זה, "אדם עם מוגבלות" - כל אחד מאלה :

(א) מבוטח הזכאי לגמלת שירותים מיוחדים לפי פרק ט' ;

(ב) ילד נכה הזכאי לגמלה לפי סימן ו' בפרק ט' ;

(ג) מבוטח הזכאי לגמלת סיעוד לפי פרק י' ;

(ד) נכה הזכאי לתגמול לפי חוק הנכים שרופא מוסמך ראשי שנתמנה לפי תקנה 2(א) לתקנות הנכים (טיפול רפואי), התשי"ד-1954, קבע כי הוא זכאי לליווי לאנשים עם מוגבלות קשה, לפי אמות מידה שיורה שר הביטחון.

¹⁹ . לוח ח' - חלק ה' - פרט (6) ו-7) - נוסף בת' 72, ת"ת 1.10.03.

הוראת תחילה - תחולה והוראת שעה קובעות :

2" . תחילתם של פרטים (6) ו-7) בחלק (ה) ללוח ח' בחוק העיקרי כנוסחם בסעיף 1 בחוק זה, ביום ה' בתשרי התשס"ד 1 באוקטובר 2003 (בסעיף זה - יום התחילה), והם יחולו על מי ששירת כלוחם או כתומך לחימה כהגדרתם בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994, והחל לעבוד האבטחה כאמור בפרטים (6) ו-7), בתקופה שמיום התחילה עד יום י"א בתמוז התשס"ד (30 ביוני 2004) (להלן - התקופה הקובעת), או שהחל לעבוד באבטחה כאמור לפני התקופה הקובעת ואולם הוראות הפרטים האמורים יחולו רק על עבודתו באבטחה מיום התחילה ואילך.

3. השר, באישור שר התחבורה, שר האוצר והשר לביטחון הפנים, רשאי, בצו, להאריך את התקופה הקובעת לתקופות נוספות של שנה אחת בכל פעם."

²⁰ . פרט ז' - נוסף בת' 111, ת"ת 1.9.08, בנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי הוא יחול על מי שביום התחילה ואילך החל לעבוד בעבודה מועדפת או בעבודה נדרשת כמשמעותן בסעיף 174 לחוק העיקרי, בטיפול ובסיוע אישי.

(2) טיפול וסיוע אישי שלא בידי בן משפחה למי ששוהה בכל אחד מאלה :

(א) בית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940, המיועד לפי תעודת הרישום שלו לאשפוז חולים סיעודיים, סיעודיים מורכבים, תשושי נפש או שיקומיים בלבד ;

(ב) מעון או חלק ממעון המיועד לאנשים עם מוגבלות פיזית או שכלית, שקיבל רישיון לפי חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965 ;

(ג) מעון יום שיקומי שקיבל רישיון לפי חוק מעונות יום שיקומיים, התש"ס-2000 ;

(ד) מוסד לטיפול סוציאלי, מוסד לטיפול רפואי או מוסד לטיפול משולב, כמשמעותם בחוק פיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993, שקיבלו רישיון לפי אותו חוק ;

(ה) מעון המופעל על ידי משרד הביטחון, המיועד לאנשים עם מוגבלות נפשית הזכאים לתגמול לפי חוק הנכים.

בפרט זה-

"טיפול וסיוע אישי"- שירותים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום-יום כהגדרתן בסעיף 223 או בהשגחה, למעט עבודות משק בית ;

"בן משפחה" - את, אחות, בן, בת, נכד, נכדה, דוד, דודה ובני זוגם של כל אחד מאלה.

לוח ח'1²¹

(סעיפים 202 ו-222ג)

שיעורי הניכוי מקצבה חודשית מלאה

טור א' חלקי ההכנסה	טור ב' שיעור הניכוי מהקצבה, באחוזים
חלק ההכנסה שעד 50.23% ²² מהשכר הממוצע	0
חלק ההכנסה שמעל 50.23% ²³ ועד 68% מהשכר הממוצע	30
חלק ההכנסה שמעל 68% ועד 93% מהשכר הממוצע	40
חלק ההכנסה שמעל 93% מהשכר הממוצר	60

²¹ לוח ח'1- נוסף בתי' 109 (ראה הוראת תחילה, תחולה והוראות מעבר בהערות מבוא לתי' 109) והוחלף במלואו בתי' 187, ת"ת 1.1.17 (ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187). לפני החלפתו בתיקון 187, היה נוסחו כדלקמן :

טור א' חלקי ההכנסה	טור ב' שיעור הניכוי מהקצבה, באחוזים
חלק ההכנסה שעד 21% מהשכר הממוצע	0
חלק ההכנסה שמעל 21% ועד 25% מהשכר הממוצע	10
חלק ההכנסה שמעל 25% ועד 68% מהשכר הממוצע	30
חלק ההכנסה שמעל 68% ועד 93% מהשכר הממוצע	40
חלק ההכנסה שמעל 93% מהשכר הממוצר	60

בתי' 200, ת"ת 1.3.18 החליפו בכל מקום השיעורים 37.35% או השיעורים 29%.
²² לוח ח'1 - בתי' 217 נקבע כי בתקופה שמיום 1.8.20 ועד יום 30.6.21 במקום השיעור 37.35% יבוא : 50.23%. עוד נקבע כי הוראות אלה יחולו לעניין קצבה המשולמת בעד חודש יולי 2020 ואילך. בתי' 227, ת"ת 1.1.22, הוחלף השיעור 37.35% ל-50.23%.

²³ לוח ח'1 - בתי' 217 נקבע כי בתקופה שמיום 1.8.20 ועד יום 30.6.21 במקום השיעור 37.35% יבוא : 50.23%. עוד נקבע כי הוראות אלה יחולו לעניין קצבה המשולמת בעד חודש יולי 2020 ואילך. בתי' 227, ת"ת 1.1.22, הוחלף השיעור 37.35% ל-50.23%.

לוח ח'א²⁴

(סעיף 222ד)

מענק חד-פעמי חלף הגדלת קצבאות הנכות לשנת 2020

טור א' סוג הגמלה	טור ב' סכום המענק
1. קצבה חודשית מלאה כמשמעותה בסעיף 200(א) (בלוח זה - קצבה חודשית מלאה), או גמלת נכות לעולה המשתלמת לפי ההסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים התלויים בעזרת הזולת	ההפרש שבין 3,511 שקלים חדשים ובין קצבה חודשית מלאה
2. קצבה חודשית חלקית כמשמעותה בסעיף 201(א)	סכום שיחסו להפרש כאמור בפרט 1 בטור ב' הוא כיחס שבין אחוז דרגת האי-כושר להשתכר ובין מאה
3. גמלה המשתלמת לפי הוראות סעיף 206א(ב) או גמלת שירותים מיוחדים לעולה המשתלמת לפי ההסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים התלויים בעזרת הזולת, כמפורט להלן:	
(1) לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור הקבוע בסעיף 206א(ב)(1)	300 שקלים חדשים
(2) לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור הקבוע בסעיף 206א(ב)(2)	200 שקלים חדשים
(3) לזכאי לגמלה בסיסית בשיעור הקבוע בסעיף 206א(ב)(3)	100 שקלים חדשים
4. גמלה בעד ילד נכה לפי הוראות סעיף 222 או גמלה לילד עולה עם נכות לפי ההסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים התלויים בעזרת הזולת (בלוח זה - גמלת ילד נכה), שמתקיים לגביה אחד מאלה:	
(1) הגמלה היא בעד ילד התלוי בעזרת הזולת במידה רבה כמשמעותו בפסקה (1) להגדרה "ילד התלוי בעזרת הזולת" בתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התשי"ע-2010, אשר צבר בבדיקת תלות בזולת, הנמדדת בנקודות והמתפרסמת באתר האינטרנט של המוסד, 8 או 9 נקודות	
(2) הגמלה היא בסכום השווה ל-188% מקצבת יחיד מלאה	
5. גמלת ילד נכה בסכום השווה ל-50% או ל-100% מקצבת יחיד מלאה, ובלבד שלא משולם בעד ילד כאמור מענק לפי פרט 4(1)	83 שקלים חדשים
6. גמלה נוספת לנכה לפי הוראות סעיף 251 המשתלמת למי שבתכוף לפני שנעשה זכאי לקצבת אזרח ותיק שולמה לו קצבה חודשית מלאה	ההפרש שבין 3,511 שקלים חדשים ובין קצבה חודשית מלאה
7. גמלה נוספת לנכה לפי הוראות סעיף 251 המשתלמת למי שבתכוף לפני שנעשה זכאי לקצבת אזרח ותיק שולמה לו קצבה חודשית חלקית כמשמעותה בסעיף 201(א)	סכום שיחסו להפרש כאמור בפרט 6 בטור ב' הוא כיחס שבין אחוז דרגת האי-כושר להשתכר בתכוף לפני שנעשה זכאי לקצבת אזרח ותיק ובין מאה

טור א' סוג הגמלה	טור ב' סכום המענק
8. תוספת המשתלמת לפי הסכם בדבר תשלום תוספת לזכאים לקצבה מיוחדת ולגמלת ילד נכה הזקוקים למכונת הנשמה באופן רצוף	5,341 שקלים חדשים

לוח ח'2²⁵

(סעיפים 202 ו-222ג)

טור א' שירותי הסייעוד	טור ב' שווי ביחידות שירות
(1) שעה אחת של טיפול אישי במבוטח בביתו, עזרה בניהול משק ביתו או השגחה עליו ;	(א) בשעות שאינן שעות לילה - יחידה אחת ; (ב) בשעות הלילה - יחידה וחצי ; (ג) בימי מנוחה - 2 יחידות ;
(2) 6 שעות טיפול אישי במבוטח במרכז יום ;	(א)26 לעניין מבוטח הזכאי לגמלה לפי סעיף 224(א)(1) עד (3) - 2 יחידות ; (ב) לעניין מבוטח הזכאי לגמלה לפי סעיף 224(א)(1)(א)(4) עד (6) - 2.75 יחידות ;
(3) מוצרי ספיגה ; מספר יחידות לשבוע המתקבל מחלוקת הסכום שבפסקה (א) בסכום שבפסקה (ב) שלהלן ובעיגול לרבע היחידה הקרוב :	(א) עלותם של כל מוצרי הספיגה שמקבל המבוטח בחודש ; (ב) שווי בכסף של יחידת שירות, במכפלה של 4.3 ;
(4) מנוי חודשי לשירות השגחה באמצעות משדר מצוקה ;	(א) לעניין מבוטח שלא מקבל מוצרי ספיגה באותו חודש - 0.25 יחידות בשבוע ; (ב) לעניין מבוטח שמקבל מוצרי ספיגה באותו חודש - בחישוב השווי של יחידות השירות שקיבל המבוטח בעבור מוצרי ספיגה תיווסף עלות המנוי לעלות מוצרי הספיגה שקיבל כאמור בפרט (3)(א) ;
(5) מנוי חודשי לשירות השגחה מורחב ;	(א) לעניין מבוטח שלא מקבל מוצרי ספיגה באותו חודש - 0.5 יחידה לשבוע ; (ב) לעניין מבוטח שמקבל מוצרי ספיגה באותו חודש - בחישוב השווי של יחידות השירות שקיבל המבוטח בעבור מוצרי ספיגה תיווסף עלות המנוי לעלות מוצרי הספיגה שקיבל כאמור בפרט (3)(א) ;
(6) שירות כביסה של עד 5 ק"ג ;	יחידה אחת.

²⁵ . לוח ח'2- נוסף בת' 179, ת"ת 1.7.16. בהוראות התחולה לתיקון נקבע כי הוא יחול על גמלת סיעוד המשתלמת בעד יום 1.7.16 ואילך, ואולם תשלומים לפיו בעד התקופה שמ-1.7.16 ועד 6 חודשים מתאריך זה ישולמו עד תום התקופה האמורה.

²⁶ . בת' 203, ת"ת 1.11.18. הוחלפה ההתייחסות ל"סעיף 224(א)(1)" בהתייחסות ל"סעיף 224(א)(1) עד (3)" וההתייחסות ל"סעיף 224(א)(1) או (2)" בהתייחסות ל"סעיף 224(א)(4) עד (6)".

טור א' שירותי הסיעוד	טור ב' שווי ביחידות שירות
<p>27(7) שירותי קהילה תומכת למבוטח שאינו זכאי לסבסוד של שירותים אלה - כל השירותים כמפורט להלן, הניתנים באמצעות קהילות תומכות המוכרות על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי:</p> <p>(א) שירותי אב קהילה, לרבות ביקור בבית המבוטח אחת לחודשיים לפחות וביקורים דחופים במידת הצורך, ותיאום בין המבוטח לגורמי טיפול שונים;</p> <p>(ב) שירותי תחזוקה ביתית קלה, לביצוע תיקונים פשוטים ובסיסיים בבית המבוטח שאינם בתחום מומחיותו של בעל מקצוע, וכן תיאום עם בעל מקצוע לביצוע תיקונים;</p> <p>(ג) לחצן מצוקה למוקד של הקהילה;</p> <p>(ד) שירותי הפגת בדידות באמצעות השתתפות בפעילות חברתית אחת לשבוע במשך שעה לפחות, מחוץ לבית המבוטח, ולעניין מבוטח המרותק לביתו - פעילות פנאי בבית המבוטח, אחת לחודש במשך שעה לפחות</p>	0.5 יחידות בשבוע

לוח ט'²⁸

[ב']

(סעיפים 130(א), 200(ג), 238, 247(1), 247(ג) ו-3(ב))

הכנסה מרבית לעניין תלויים ושאיירים²⁹

פרט	מספר התלויים	הכנסה חודשית
1	ללא תלויים	סכום השווה ל-57% מהשכר הממוצע
2	1	סכום השווה ל-76% מהשכר הממוצע
3	בעד כל תלוי נוסף	סכום השווה ל-7% מהשכר הממוצע

לוח ט'³⁰

(סעיף 245(ג))

הכנסה מרבית לעניין אזרח ותיק

פרט	מספר התלויים	הכנסה חודשית
1	ללא תלויים	סכום השווה ל-73.45% ³¹ מהשכר הממוצע

²⁷ פרט (7) בלוח ח' לחוק הוסף בק"ת 9031, התשפ"א (30.12.20), עמ' 1214. במקור נקבע כי יחול בתקופה שמיום 1.1.21 עד יום 31.12.24 בלבד. בק"ת 11657, התשפ"ה, עמ' 764 הוארכה התקופה עד 31.12.25. עוד נקבע במקור כי פרט (7) יחול לגבי גמלת סיעוד המשתלמת בעד השנים 2021 עד 2024, ובק"ת 11657 הנ"ל נוספה להוראה זו גם שנת 2025.

בק"ת 11657, התשפ"ה, עמ' 764, תוקן שמו של "משרד העבודה הרווחה והשירותים החברתיים" לשם דלעיל.

²⁸ לוח ט' - בת' 66, ת"ת 1.4.04, בכותרת במקום "סעיף 245" בא "סעיף 245(ג)".

בת' 228, ת"ת 1.1.22 הוחלפה רשימת הסעיפים בכותרת.

²⁹ לוח ט' - בתיקון 192, ת"ת 27.8.17, בכותרת הלוח, במקום "קצבת זקנה" בא "קצבת אזרח ותיק".

בת' 228, ת"ת 1.1.22 הוחלפה הכותרת ללוח לנוסח דלעיל. ערב ההחלפה היה נוסח הכותרת: "הכנסה מרבית לעניין קצבת אזרח ותיק".

³⁰ לוח ט' - נוסף בת' 228, ת"ת 1.1.22.

³¹ בת' 228 נקבע כי בתקופה שמיום 1.1.22 עד יום 31.12.22 יקראו את לוח ט' כך שבמקום 73.45% בא 63.97%.

סכום השווה ל-97.93% ³² מהשכר הממוצע	1	2
סכום השווה ל-7% מהשכר הממוצע	בעד כל תלוי נוסף	3

³² . בת' 228 נקבע כי בתקופה שמיום 1.1.22 עד יום 31.12.22 יקראו את לוח ט'1 כך שבמקום 97.93% בא 85.3%.

לוח י'

(סעיפים 28, 32 ו-337 עד 342)

שיעור דמי ביטוח בעד שנת 2006

טור ה'	טור ד'		טור ג'						טור ב'	טור א'
הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג1)	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים		אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)						ענף ביטוח	פרט
	על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע	על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע	על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע			על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע				
			למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד	למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד		
0.09	0.04	0.87	-	0.56	0.20	-	0.82	1.04	אימהות	1
-	-	-	0.11	-	-	0.26	-	-	אימהות-מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	2
0.10	-	-	1.10	1.39	1.91	2.64	2.40	2.17	ילדים	3
0.03	-	-	-	0.39	0.54	-	0.68	0.61	נפגעי עבודה	4
0.02	0.01	0.07	0.04	0.06	0.02	0.11	0.08	0.09	נפגעי תאונות	5
0.06	0.01	0.21	-	-	0.04	-	-	0.25	אבטלה	6
0.02	-	-	-	-	0.02	-	-	0.02	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	7
0.10	0.11	1.86	0.87	1.11	0.49	2.07	1.86	2.30	נכות	8
0.02	0.01	0.14	0.09	0.12	0.07	0.21	0.18	0.21	סיעוד	9
0.25	0.22	3.85	2.40	3.09	2.09	5.76	5.21	5.99	זקנה ושאיירים	10
0.69	0.40	7.00	4.61	6.72	5.38	11.05	11.23	12.68	סך הכל	

שיעור דמי ביטוח בעד שנת 2007

טור ה'	טור ד'		טור ג'						טור ב'	טור א'
	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים		אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)						ענף ביטוח	פרט
הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(1ג)	על חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע	על חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע	על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע			על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע				
			למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד	למבוטח שאינו עובד ואינו עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד		
0.09	0.04	0.87	-	0.56	0.17	-	0.82	1.04	אימהות	1
-	-	-	0.11	-	-	0.26	-	-	אימהות-מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	2
0.10	-	-	1.10	1.39	1.58	2.64	2.40	2.17	ילדים	3
0.03	-	-	-	0.39	0.45	-	0.68	0.61	נפגעי עבודה	4
0.02	0.01	0.07	0.04	0.06	0.02	0.11	0.08	0.09	נפגעי תאונות	5
0.06	0.01	0.21	-	-	0.04	-	-	0.25	אבטלה	6
0.02	-	-	-	-	0.01	-	-	0.02	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	7
0.10	0.11	1.86	0.87	1.11	0.43	2.07	1.86	2.30	נכות	8
0.02	0.01	0.14	0.09	0.12	0.06	0.21	0.18	0.21	סיעוד	9
0.25	0.22	3.85	2.40	3.09	1.78	5.76	5.21	5.99	זקנה ושאיירים	10
0.69	0.40	7.00	4.61	6.72	4.54	11.05	11.23	12.68	סך הכל	

שיעור דמי ביטוח בעד שנת 2008

טור ה'	טור ד'		טור ג'						טור ב'	טור א'
	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים		אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)						ענף ביטוח	פרט
הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(1ג)	על חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע	על חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע	על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע			על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע				
			למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד	למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד		
0.09	0.04	0.87	0.11	0.56	0.16	-	0.82	1.03	אימהות	1
-	-	-	1.10	-	-	0.16	-	-	אימהות-מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	2
0.08	-	-	-	1.39	1.47	1.67	2.40	2.08	ילדים	3
0.03	-	-	0.04	0.39	0.41	-	0.68	0.59	נפגעי עבודה	4
0.02	0.01	0.07	-	0.06	0.02	0.07	0.08	0.09	נפגעי תאונות	5
0.06	0.01	0.21	-	-	0.04	-	-	0.25	אבטלה	6
0.02	-	-	0.87	-	0.01	-	-	0.02	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	7
0.1	0.11	1.86	0.09	1.11	0.41	1.31	1.86	2.28	נכות	8
0.02	0.01	0.14	2.40	0.12	0.06	0.14	0.18	0.20	סיעוד	9
0.25	0.22	3.85	4.61	3.09	1.67	3.65	5.21	5.89	זקנה ושאיירים	10
0.67	0.40	7.00		6.72	4.25	7.00	11.23	12.43	סך הכל	

שיעור דמי ביטוח בעד אפריל שנת 2011 ואילך

טור ה'	טור ד'		טור ג'						טור ב'	טור א'
	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים		אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)						ענף ביטוח	פרט
הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(1ג)	על חלק השכר שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע	על חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע	על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע			על חלק העולה על 60% מהשכר הממוצע				
			למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד	למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד עצמאי	לעובד		
0.09	0.04	0.87	-	0.24	0.15	-	0.94	1.40	אימהות	1
-	-	-	0.11	-	-	0.16	-	-	אימהות-מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	2
0.08	-	-	1.10	0.59	1.32	1.67	2.74	2.08	ילדים	3
0.03	-	-	-	0.17	0.47	-	0.78	2.06 ²⁶	נפגעי עבודה	4
0.02	0.01	0.07	0.04	0.03	0.02	0.07	0.09	0.13	נפגעי תאונות	5
0.06	0.01	0.21	-	-	0.04	-	-	0.37	אבטלה	6
0.02	-	-	-	-	0.01	-	-	0.06	זכויות עובדים בהליכי חדלות פירעון ²⁷	7
0.1	0.11	1.86	0.87	0.47	0.37	1.31	2.12	2.28	נכות	8
0.02	0.01	0.14	0.09	0.05	0.05	0.14	0.21	0.33	סיעוד	9
0.25	0.22	3.85	2.40	1.32	1.52	3.65	5.95	5.89	אזרחים ותיקים ושאיירים ²⁸	10
0.67	0.40	7.00	4.61	2.87	3.95	7.00	12.83	14.60	סך הכל	

²⁶ . בתי' 234, ת"ת 1.1.24 נקבעה הוראת שעה מתאריך התחילה הני"ל ועד 31.12.27 לפיה בפרט 4, במקום "1.96" יבוא "2.06" ובכותרת המשנה "על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע", בטור המשנה השישי "לעובד", בפרט 4, במקום "0.37" יבוא "0.47". בהתאם - תוקנו לתקופה זו גם הסכומים בשורת ה"סך הכל".

²⁷ . בתי' 201, ת"ת 15.9.19, בפרט 7 בלוח י', במקום "בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד" בא "בהליכי חדלות פירעון".

²⁸ . בתי' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 10 בלוח י', במקום "זקנה ושאיירים" בא "אזרחים ותיקים ושאיירים".

(הנוסחים הקודמים של לוח י')²⁹

²⁹ . הערת העורך : חשוב לעיין בהוראות התחולה של הפריטים השונים בלוח ובפרט בפריטים הנוגעים לשמירה ואבטחה. חלקם אינם רלוונטים עוד אף שעודם בתוקף. לוח י' בנוסח המקורי:

לוח י'

(סעיפים 28 ו-337 עד 342)

שיעורי דמי ביטוח

טור ו'			טור ה'		טור ד'			טור ג'				טור ב'	טור א'
שיעור ההפחתה לפי סעיף 338- באחוזים מההכנסה או מהשכר, ושיפוי האוצר לפי סעיף 339			הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים		אחוזים מההכנסה או מהשכר בהפחתה לפי סעיף 338			אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)				ענף ביטוח	פרק
על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על החלק העולה על מחצית השכר הממוצע- ולעובד עצמאי	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע	על חלק השכר העולה על מחצית השכר הממוצע	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על החלק העולה על מחצית השכר הממוצע- ולעובד עצמאי	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- למבוטח שאינו עובד עצמאי	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על החלק העולה על מחצית השכר הממוצע		
0.11	0.14	0.21	0.33	0.60	0.37	0.37	0.64	-	0.48	0.51	0.85	אימהות- עובד ועובד עצמאי	1
-	-	-	-	-	-	-	-	0.11	-	-	**0.25	אימהות- מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	2
0.84	1.11	1.67	-	-	0.40	0.81	0.81	1.10	1.24	1.92	2.48	ילדים	3
0.24	0.31	0.47	-	-	0.11	0.23	0.23	-	0.35	0.54	0.70	נפגעי עבודה	4
0.03	0.03	0.05	0.03	0.05	0.02	0.03	0.05	0.04	0.05	0.06	0.10	נפגעי תאונות	5
-	0.07	0.11	0.08	0.15	-	0.12	0.19	-	-	0.19	0.30	אבטלה*	6
-	0.02	0.03	-	-	-	0.02	0.02	-	-	0.04	0.05	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק	7

												תאגיד	
0.28	0.37	0.55	0.71	1.30	0.69	0.81	1.40	0.87	0.97	1.18	1.95	נכות	8
0.04	0.05	0.08	0.05	0.10	0.06	0.07	0.12	0.09	0.10	0.12	0.20	סיעוד	9
1.03	1.37	2.05	1.46	2.70	1.67	2.13	3.37	2.40	2.70	3.50	5.42	זקנה ושאירים	10
2.57	3.47	5.22	2.66	4.90	3.32	4.59	6.83	4.61	5.89	8.06	12.05	סה"כ	

* לעובד בלבד.

** לא כלול בסך הכל.

בת' 12, ת"ת 1.1.97, הוחלף לנוסח:

לוח י'

(סעיפים 28 ו-337 עד 342)

שיעורי דמי ביטוח

טור א'	טור ב'	טור ג'				טור ד'				טור ה'				טור ו'
פרק	ענף ביטוח	אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)				אחוזים מההכנסה או מהשכר בהפחתה לפי סעיף 338				הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים				שיעור ההפחתה לפי סעיף 338 - באחוזים מההכנסה או מהשכר, ושיפוי האוצר לפי סעיף 339
		על החלק	על השכר	על חלק	על ההכנסה	על חלק	על השכר	על חלק	על ההכנסה	על חלק	על השכר	על חלק	על ההכנסה	על חלק
1	אימהות- עובד ועובד עצמאי	0.85	0.51	0.48	-	0.75	0.48	0.48	0.48	0.60	0.33	0.10	0.03	-
2	אימהות- מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	**0.25	-	-	0.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ילדים	2.48	1.92	1.24	1.10	1.88	1.88	1.88	1.18	-	-	0.60	0.04	0.06
4	נפגעי עבודה	0.70	0.54	0.35	-	0.53	0.53	0.53	0.33	-	-	0.17	0.01	0.02
5	נפגעי תאונות	0.10	0.06	0.05	0.04	0.07	0.05	0.05	0.05	0.05	0.03	0.03	0.01	-
6	אבטלה*	0.30	0.19	-	-	0.19	0.12	0.12	-	0.15	0.08	0.11	0.07	-
7	זכויות עובדים בפשיטת רגל	0.05	0.04	-	-	0.02	0.02	0.02	-	-	-	0.03	0.02	-

												ובפירוק תאגיד	
0.02	0.09	0.27	0.71	1.30	0.95	1.09	1.68	0.87	0.97	1.18	1.95	נכות	8
-	0.01	0.04	0.05	0.10	0.10	0.11	0.16	0.09	0.10	0.12	0.20	סיעוד	9
0.07	0.19	0.87	1.46	2.70	2.63	3.31	4.55	2.40	2.70	3.50	5.42	זקנה ושאירים	10
0.17	0.47	2.22	2.66	4.90	5.72	7.59	9.83	4.61	5.89	8.06	12.05	סה"כ	

* לעובד בלבד.

** לא כלול בסך הכל.

הוחלף בת' 48, ת"ת 1.7.02, לנוסח :

"לוח י"

(סעיפים 28 ו-337 עד 342)

שיעורי דמי ביטוח

טור א'	טור ב'	טור ג'				טור ד'	טור ה'
פרט	ענף ביטוח	אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337 (א) ו-340 (א)				הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342 (ג)	הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג1)
		על חלק העולה על מחצית השכר הממוצע	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק השכר העולה על מחצית השכר הממוצע	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע
1	אימהות- עובד ועובד עצמאי	0.78	0.51	0.56	-	0.60	0.04
2	אימהות- מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	0.25**	-	-	0.11	-	-
3	ילדים	2.27	2.27	1.39	1.10	-	0.10
4	נפגעי עבודה	0.64	0.64	0.39	-	-	0.03
5	נפגעי תאונות	0.07	0.05	0.06	0.04	0.05	0.02
6	אבטלה*	0.19	0.12	-	-	0.15	0.06

0.02	-	-	-	-	0.02	0.02	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	7
0.10	0.71	1.30	0.87	1.11	1.17	1.76	נכות	8
0.02	0.05	0.10	0.09	0.12	0.12	0.17	סיעוד	9
0.25	1.46	2.70	2.40	3.09	3.69	4.93	זקנה ושאיירים	10
0.64	2.66	4.90	4.61	6.72	8.59	10.83	סה"כ	

* לעובד בלבד.

** לא כלול בסך הכל.

ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 48.

הוחלף בצו הביטוח הלאומי (החלפת לוח י'), ק"ת 6192, התשס"ב עמ' 1258 לנוסח:

"לוח י"

(סעיפים 28, 32 ו-337 עד 342)

שיעורי דמי ביטוח

טור א'	טור ב'	טור ג'				טור ד'	טור ה'
פרט	ענף ביטוח	אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)				הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג)	הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג1)
		על חלק השכר הממוצע- לעובד	על חלק השכר הממוצע- לעובד	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע-למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	על חלק ההכנסה שאינה עולה על מחצית השכר הממוצע- לעובד עצמאי	על חלק השכר העולה על מחצית השכר הממוצע	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע
1	אימהות- עובד ועובד עצמאי	-	0.78	0.56	-	0.60	0.33
2	אימהות- מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	0.25	**0.25	-	0.11	-	-
3	ילדים	2.48	2.27	1.39	1.10	-	0.10
4	נפגעי עבודה	-	0.64	0.39	-	-	0.03
5	נפגעי תאונות	0.10	0.07	0.06	0.04	0.05	0.02
6	אבטלה*	-	0.19	-	-	0.15	0.06

0.02	-	-	-	-	-	0.02	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	7
0.10	0.71	1.30	0.87	1.11	1.95	1.76	נכות	8
0.02	0.05	0.10	0.09	0.12	0.20	0.17	סיעוד	9
0.25	1.46	2.70	2.40	3.09	5.42	4.93	זקנה ושירים	10
0.64	2.66	4.90	4.61	6.72	10.40	10.83	סה"כ	

* לעובד בלבד.

** לא כלול בסך הכל.

הוראת תחילה ותחולה קובעת: "תחילתו של צו זה ביום כ"א בתמוז התשס"ב (1 ביולי 2002) (להלן - יום התחילה), והוא יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך." בת' 59 הוחלף לוח יי באופן שהנוסח הקבוע בסעיף 1 לעיל חל לתקופה 1.1.03-31.12.03 והנוסח הקבוע בסעיף 3- לתקופה מיום 1.1.04 ואילך. בת' 61, ת"ת 1.6.03, הוגבלה תקופת חלותו על לוח יי כניסתו בסעיף 1 עד ליום 30.6.03. בת' 82, ת"ת 1.1.06, הוחלף לוח יי שנוסחו היה:

טור א'	טור ב'	טור ג'						טור ד'	טור ה'
פרט	ענף ביטוח	אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)						הניכוי משכר העובד לענין סעיף 342(ג) באחוזים	הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג1)
		על חלק העולה על מחצית השכר הממוצע		על החלק שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע					
		לעובד	לעובד עצמאי	למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	לעובד	לעובד עצמאי	למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	על חלק השכר שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע	
1	אימהות	0.87	0.78	-	0.35	0.56	-	0.69	
2	אימהות-מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	-	-	0.25	-	-	0.11	-	
3	ילדים	2.27	2.27	2.48	2.27	1.39	1.10	-	
4	נפגעי עבודה	0.64	0.64	-	0.64	0.39	-	-	
5	נפגעי תאונות	0.08	0.07	0.10	0.04	0.06	0.04	0.06	
6	אבטלה*	0.21	-	-	0.08	-	-	0.17	
7	זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד	0.02	-	-	0.02	-	-	-	
8	נכות	1.94	1.76	1.95	0.83	1.11	0.87	1.48	
9	סיעוד	0.18	0.17	0.20	0.10	0.12	0.09	0.11	
10	זקנה ושירים	5.30	4.93	5.42	3.00	3.09	2.40	3.07	

0.64	1.40	5.58	4.61	6.72	7.33	10.40	10.62	11.51	סך הכל	

לתקופה 30.6.05-1.3.05 - ר' נוסח הלוח בסעיף 4(א)2 בהערות מבוא לת' 79.

לתקופה 31.12.05-1.7.05 - ר' נוסח הלוח בסעיף 4(ג)3 בהערות מבוא לת' 79.

בת' 103, ת"ת 1.1.08, תחת הכותרת שיעור דמי הביטוח בעד שנת 2008 ו-2009 בטור ג', תחת הכותרת "אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)", "על החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע" ו-למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי במקום הנוסח: "-; 0.26; 2.64; -; 0.11; -; -; 2.07; 0.21; 5.76; 11.05" בא הנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על הקצבות מאוצר המדינה ועל דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

כמו כן טור ה' שנוסחו היה: "הקצבת אוצר המדינה לפי סעיף 32(ג)1: 0.09; -; 0.10; 0.03; 0.02; 0.06; 0.02; 0.10; 0.02; 0.02; 0.02; 0.25; 0.69" הוחלף לנוסח דלעיל. הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח והקצבות מאוצר המדינה המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.

בת' 114, בכותרת במקום "שנת 2009 ואילך" בא "אפריל שנת 2011 ואילך".

ר' הוראת תחולה בסעיף 141(יא) בהערות מבוא לת' 114.

לתקופה מיום 1.8.09 ועד 31.3.11 - ראה הוראת שעה בסעיף 145 בהערות מבוא לת' 114.

בת' 124 ת"ת 1.4.11, בלוח י' שכותרתו: "שיעור דמי ביטוח בעד אפריל שנת 2011 ואילך" בטור ג', בכותרת המשנה "על החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע" בטור משנה "לעובד" במקום האחוזים: 1.03; -; 2.08; 0.59; 0.09; 0.25; 0.02; 2.28; 0.20; 5.89; 12.43; הוחלף לנוסח דלעיל, הוראת תחולה קובעת כי התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד התקופה שמיום התחילה ואילך.

בת' 143, בטור ג' שכותרתו: "אחוזים מההכנסה או מהשכר לפי סעיפים 337(א) ו-340(א)", בכותרת המשנה "על החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע", בטור המשנה "לעובד", במקום הנוסח שהיה: 1.11; -; 2.08; 0.9; 0.1; 0.28; 0.03; 2.28; 0.23; 5.89; 12.90; הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הוראת תחילה, תחולה ושעה בהערות מבוא לת' 143.

בת' 149 תוקן תיקון 143 באופן שקבע לטור ג' בלוח י' שיעורים ספציפיים לשנת 2013, 2014, 2015 ו-2016 ואילך. ר' הוראות תחילה, תחולה ושעה בהערות מבוא לת' 143, כפי שעודכנו גם בת' 149א.

בת' 184 ת"ת 1.1.17 תוקן טור ג' בלוח י' לנוסח דלעיל. עד אז תחת כותרת המשנה "על החלק העולה על 60% מהשכר הממוצע", בטור המשנה "לעובד עצמאי", היו השיעורים כדלקמן: 0.82; -; 2.40; 0.68; 0.08; -; -; 1.86; 0.18; 5.21; 11.23, ותחת כותרת המשנה "על החלק שאינו עולה על 60% מהשכר הממוצע", בטור המשנה "לעובד עצמאי", היו השיעורים כדלקמן: 0.56; -; 1.39; 0.39; 0.06; -; -; 1.11; 0.12; 3.09; 6.72; -;

לוח י"א²⁹

[י"א]

(סעיפים 345(ה), 348 ו-349)
הכנסה מרבית ומזערית לענין דמי ביטוח

פרט	בעד	הכנסה מרבית	הכנסה מזערית
1	עובד	לחודש - הסכום הבסיסי, כפול 5 ;	לחודש - סכום השווה לשכר מינימום של החודש הראשון ברבעון ;
		לרבעון - סכום השווה להכנסה המרבית לחודש, כפול 3 ;	לרבעון - סכום השווה להכנסה המזערית לחודש, כפול 3 ;
		לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות שבאותה שנת מס.	לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות המזעריות שבכל רבעון שבאותה שנת מס.

29. פרט 1 - "הכנסה מזערית" - בת' 30, ת"ת 1.4.99 במקום "לחודש - סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע" בא "לחודש - סכום השווה לשכר מינימום".
ר' הערות מבוא לת' 30.
"הכנסה מרבית" - בת' 37, ת"ת 1.1.2000, במקום "4" בא "5".
ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.
בת' 61, ת"ת 1.1.06 בפרט 1, במקום "סכום השווה לשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון" בא "הסכום היומי הבסיסי". ר' הוראת תחולה בס' 68 להערות מבוא לת' 61.
פרט 2 - "הכנסה מרבית" - בת' 30, ת"ת 1.4.99, נוספה הסייפא המתחילה במילים "לשנה...". ר' הערות מבוא לת' 30.
בת' 37, ת"ת 1.1.2000, במקום "ארבע" בא "חמש".
ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 37.
לתקופה שמיום 1.8.09 ועד יום 31.12.10 - ראה הוראת שעה בסעיף 142(א) בהערות מבוא לת' 114.
"הכנסה מזערית" - בנוסח המקורי: "לרבעון או לשנה - סכום השווה להכנסה המזערית לרבעון או לשנה, כאמור בפרט 1, לפי הענין לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות המזעריות בכל רבעון שבאותה שנת מס"
בת' 30, ת"ת 1.4.99, הוחלף לנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 30.
"שכר מינימום" - נוסף בת' 30, ת"ת 1.4.99, בנוסח דלעיל. ר' הערות מבוא לת' 30.
"הכנסה מרבית" - בת' 61, ת"ת 1.1.06 במקום "השכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון" בא "הסכום הבסיסי".
ר' הוראות תחולה בהערות מבוא לת' 61.
פרט 3 - בנוסח המקורי, בטור "ההכנסה המזערית": "לרבעון - סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון, כפול 3 לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות המזעריות לכל רבעון באותה שנת מס"
בק"ת 5951, התשנ"ט, עמ' 350, ת"ת 1.1.99, הוחלף לנוסח דלעיל. התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.
פרט 4 - בנוסח המקורי, בטור "ההכנסה המזערית": "לרבעון - סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון, כפול 3 לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות המזעריות לכל רבעון שבאותה שנת מס".
בק"ת 5951, התשנ"ט, עמ' 350, ת"ת 1.1.99, הוחלף לנוסח דלעיל. התיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד יום התחילה ואילך.
לתקופה 31.12.02-1.7.02, ר' הוראת שעה בהערות מבוא לת' 48.
"הסכום הבסיסי" - ההגדרה נוספה בת' 61, ת"ת 1.1.06 בנוסח דלעיל.
בת' 124 נוספה הוראת שעה הקובעת:
"א) בתקופה שמיום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011) ועד יום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011) ייקרא לוח י"א לחוק הביטוח הלאומי בטור "הכנסה מרבית", כך:
(1) בפרט 1, במקום "כפול 5" יקראו "כפול 9";
(2) בפרט 2, במקום "לחמש פעמים" יקראו "לתשע פעמים";
(ב) בתקופה שמיום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012) ועד יום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012) ייקרא לוח י"א לחוק הביטוח הלאומי בטור "הכנסה מרבית" כך:
(1) בפרט 1, במקום "כפול 5" יקראו "כפול 8";
(2) בפרט 2, במקום "לחמש פעמים" יקראו "לשמונה פעמים".
הוראת תחולה קובעת כי סעיף קטן (א) לתיקון יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד התקופה שמיום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011) ועד יום ה' בטבת התשע"ב (31 בדצמבר 2011): וסעיף קטן (ב) יחול על דמי ביטוח המשתלמים בעד התקופה שמיום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012) ועד יום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012).
בחוק לשיווי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 (פורסם בס"ח 2324, התשע"ב, עמ' 42), בוטל האמור בס"ק (ב) דלעיל וכן הוראת התחולה שמתייחסת לס"ק (ב) הנ"ל.

2	עובד עצמאי	לרבעון - סכום השווה לחמש פעמים הסכום הסיסי, כפול 3 ;	לרבעון - סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון, כפול 3 ;
		לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות המרביות לכל רבעון שבאותה שנת מס.	לשנה - סכום השווה לסך ההכנסות המזעריות בכל רבעון שבאותה שנת מס.
3	מבוטח כאמור בסעיף 348(ד) ו-(ה)	לרבעון או לשנה - סכום השווה להכנסה המרבית לרבעון או לשנה, כאמור בפרט 1, לפי הענין.	לרבעון שתחילתו ב-1 בינואר, ב-1 באפריל וב-1 ביולי של שנת מס - סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון שתחילתו ב-1 בינואר, כפול 3, ולרבעון שתחילתו ב-1 באוקטובר של שנת מס - סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע של החודש הראשון שבאותו רבעון, כפול 3 ; לשנה - סכום השווה לסך כל ההכנסות המזעריות שבכל רבעון שבאותה שנת מס.
4	מבוטח אחר	לרבעון או לשנה - סכום השווה להכנסה המרבית לרבעון או לשנה, כאמור בפרט 2, לפי הענין.	לרבעון שתחילתו ב-1 בינואר, ב-1 באפריל וב-1 ביולי של שנת מס - סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון שתחילתו ב-1 בינואר, כפול 3, ולרבעון שתחילתו ב-1 באוקטובר של שנת מס - סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע של החודש הראשון שבאותו רבעון, כפול 3 ; לשנה - סכום השווה לסך כל ההכנסות המזעריות שבכל רבעון שבאותה שנת מס.

בלוח זה, "רבעון" - תקופה של שלושה חודשים רצופים המתחילה ב-1 בינואר, ב-1 באפריל, ב-1 ביולי או ב-1 באוקטובר של כל שנת מס ; "שכר מינימום" - שכר מינימום, שכר מינימום חלקי, שכר מינימום יומי, או שכר מינימום לשעה החל, לפי הענין, לפי הוראות חוק שכר מינימום לגבי עובד פלוני. "הסכום הבסיסי" - כהגדרתו בפסקה (3) שבהגדרה סכום בסיסי שבסעיף 1.

לוח י"א³⁰

(סעיף 369)

פרט	טור א' תקופת ההפרה	טוב ב' הסכום המרבי לחיוב
1.	אי רישום או אי תשלום לתקופה שעולה על 30 ימים ואינה עולה על 6 חודשים	עד חמש פעמים השכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 2(ב) ולא יותר מסכום השווה לגמלאות בכסף ששילם המוסד לעובד או שהוא עתיד לשלמן
2.	אי רישום או אי תשלום לתקופה שעולה על 6 חודשים ואינה עולה על 12 חודשים	עד עשר פעמים השכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 2(ב) ולא יותר מסכום השווה לגמלאות בכסף ששילם המוסד לעובד או שהוא עתיד לשלמן
3.	אי רישום או אי תשלום לתקופה שעולה על 12 חודשים	עד עשרים פעמים השכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 2(ב) ולא יותר מסכום השווה לגמלאות בכסף ששילם המוסד לעובד או שהוא עתיד לשלמן

³⁰ לוח י"א - נוסף בת' 187, ת"ת 1.1.17. ראו הוראות תחילה, תחולה ומעבר בהערות המבוא לתיקון 187.

לוח י"ב

[י"ב]

(סעיף 404)

הפחתות מתשלומים לקופת תגמולים

פרט	הפחתה	שיעור
1	מתשלומי המעביד לפי סעיף קטן (ב)	1.8 %
2	מתשלומי המעביד לפי סעיף קטן (ג)	1.5 %
3	מתשלומי העובד לפי סעיף קטן (ג)	1.0 %

לוח י"ג

בוטל.³¹

³¹. לוח י"ג - בת' 61, ת"ת 1.6.03, בוטל לוח י"ג שנוסחו היה :

"לוח י"ג

(סעיף 164)

הוראות שעה בדבר ביטוח אבטלה

(יחולו בתקופה האמורה בסעיף 164)

1. במקום סעיף 165 יבוא :

י"165. עבודה מתאימה [ה"ש 2: 127 ז]

(א) לענין סעיף 163 רואים עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוני אם היא תואמת את מצב בריאותו וכושרו הגופני ונתמלאו בה כל אלה :

- (1) העבודה היא מסוג העבודה העיקרית שבה עבד תוך שלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע, או עבודה אחרת התואמת את הכשרתו המקצועית או רמת השכלתו ; השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגי עבודה לפי קבוצות מיון, שייחשבו כעבודה מסוג העבודה העיקרית או כעבודה התואמת את ההכשרה המקצועית או את רמת ההשכלה כאמור ;
- (2) השכר בעבודה המוצעת שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לו אילו היה זכאי להם ;
- (3) העבודה המוצעת אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ב) לענין סעיף 166 (ד) רואים הכשרה מקצועית כעבודה מתאימה לאדם פלוני, אם היא תואמת את רמת השכלתו, מצב בריאותו וכושרו הגופני ואם היא אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) (1) ו-(2) לא יחולו, לגבי מי שטרם מלאו לו 35 שנים, מתום 60 ימים מהתאריך הקובע, וכן לגבי מי שבשלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע היה עיקר עבודתו בעבודה שהיא מטבעה עבודה עונתית ; בכל מקרה לא יפחת השכר בעבודה המוצעת משכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום.

(ד) לענין סעיפים קטנים (א) (3) ו-(ב), אם הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, זולת אם קיימת תחבורה ציבורית תקינה למקום העבודה או ההכשרה המקצועית וחזרה, או המעביד מספק הסעה למקום העבודה וחזרה, ובלבד שזמן הנסיעה לעבודה וחזרה העולה על שעה אחת נחשב כחלק מזמן העבודה.

(ה) הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו, לא תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אם אין לאדם בן משפחה הגר עמו, ומובטחים לו מגורים במקום העבודה או ההכשרה המקצועית והוצאות נסיעה ממקום מגוריו הקבוע למקום העבודה או ההכשרה המקצועית וחזרה אחת לשבועיים לפחות.

(ו) על אף הוראות סעיפים קטנים (ד) ו-(ה), אם הוצעה עבודה או הכשרה מקצועית לאם לילד שטרם מלאו לו שבע שנים, במקום המרוחק לפחות 40 קילומטרים ממקום מגוריה הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום המגורים.

(ז) לענין סעיפים קטנים (ד) עד (ו) -

לוח י"ד

(סעיף 293)

ארגונים מאושרים

1. כל ארגון נשים מתנדבות שחברותיו פועלות בבית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940.
2. ³² (בוטל).
3. "מיחא" - חיפה, שיקום ילדים חרשים.
4. אגודת תחנה לעזרה ראשונה נפשית בירושלים ע"ש ד"ר ע. זסלני ז"ל.
5. האגודה למען העיוור ולמניעת העיוורון.

לוח ט"ו

(סעיף 294)

-
- (1) מרחקים יחושבו לפי המרחק שבין ישובים כמובא בפרסומי מרחקי דרך של מחלקת המדידות במשרד העבודה והרווחה;
 - (2) "בן משפחה" - בן זוג, ילד, הורה, אח, סב או נכד;
 - (3) מקום המגורים הקבוע של אדם ייקבע לפי הרישום בתעודת הזהות שלו.
2. בסעיף 166(ב) ו-1(ד), במקום "שלושים" יבוא "תשעים".
3. אחרי סעיף 176 יבוא:
- "176א. מענק למובטל שעובד בשכר נמוך [ה"ש א: 127טז4]
- (א) מענק, לרבות מענק חלקי, בסכום האמור בסעיף קטן (ב), ישולם לעובד שאילולא הוראות סעיף 165(ג) היה זכאי לדמי אבטלה לפי סעיף 176(ב), אם נתמלאו לגביו כל אלה:
- (1) הוא עובד 150 ימים לפחות, ולגבי מענק חלקי - 75 ימים לפחות, בתוך שנים עשר החודשים שמהתאריך הקובע, בעבודה כאמור בסעיף 165(ג) שהציע לו שירות התעסוקה;
- (2) השכר בעבודה האמורה בפסקה (1) נמוך מדמי האבטלה אשר להם היה זכאי אילולא הוצעה לו העבודה (להלן - עבודה בשכר נמוך).
- (ב) סכום המענק יהיה שווה לדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 176(ב) בעד הימים שבהם עבד בעבודה שבשלהם היה זכאי לדמי אבטלה, אילולא חל לגביו סעיף 165(ג); במנין הימים כאמור לא ימנו ימים שחלו תוך 60 הימים האמורים בסעיף 165(ג), אף אם שולמו בעדם דמי אבטלה; מספר הימים שבעדם ישולם המענק לא יעלה על 150.
- (ג) הפסיק העובד לעבוד בעבודה בשכר נמוך, לא יחולו לגבי הפסקה כאמור הוראות סעיף 166(ב).
- (ד) השכר היומי הממוצע לגבי מי שהיה למובטל תוך ששה חודשים מהיום שבו הפסיק לעבוד בעבודה בשכר נמוך, יחושב לפי ההכנסה שהיתה לו לפני התאריך הקובע שקדם לאותה עבודה, ובלבד שדמי האבטלה לא יפחתו מדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 170.
- (ה) השר יקבע תנאים, כללים, סייגים, מועדים ודרכי חישוב לתשלום המענק לפי סעיף זה."
- 4 בלוח ז', במקום פסקה ו יבוא:
1. על חלק השכר שעד למחצית השכר היומי הממוצע במשק:
 - (א) מי ששכרו נמוך מהשכר היומי הממוצע במשק - 80
 - (ב) מי ששכרו אינו נמוך מהשכר היומי הממוצע במשק - 70."
- ר' הוראות תחולה בסעיפים 59(ז) ו-59(י) להערות מבוא לת' 61.
- ³² . לוח י"ד - פרט 2 - בנוסח המקורי: "כל רשות כבאות כמשמעותה בחוק שירותי הכבאות". בוטל בת' 142, ת"ת 8.2.13.

חיקוקים מבוטלים שהזכאים לפיהם זכאים לפי פרק י"ג
1. חוק התגמולים לנפגעים בהצלת נפש, התשכ"ה-1965.

2. סעיפים 26 עד 32 לחוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959.

3. תקנה 11(ב) לתקנות שעת חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד-1974.

לוח ט"ז³⁴

(סעיף 328(ד))

הסכום שיעביר משרד האוצר למוסד לפי שנים (במיליוני שקלים חדשים)

110	2008
130	2009
150	2010
155	2011
165	2012 עד 2021
174	2022 ואילך

לוח י"י³⁵

(סעיף 384א)

בלוח זה -

"מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד" - מידע על הכנסה לפי סעיף 1(2), (2) או (8) לפקודת מס הכנסה, ומידע כאמור בפסקאות (2) ו-3(3) של סעיף 384א(א);

"מידע על כל הכנסה" - מידע כאמור בפסקאות (1) עד (3) של סעיף 384א(א), מידע על הכנסה מרווחי הון כמשמעותם בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה, וכן מידע על בעלות של מבוטח או נישום בנכסי דלא נייד;

"מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה" - מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה;

"מידע על הכנסות עבודה" - מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד לפי סעיף 2(2) או (8) לפקודת מס הכנסה.

טור א' סוג הגמלה	טור ב' מקור חוקי	טור ג' סוגי המידע
1 מענק אשפוז	סעיף 43 לחוק	
2 מענק לידה	סעיף 44 לחוק	
3 קצבת לידה	סעיף 45 לחוק	
4 דמי לידה	סעיף 49 לחוק	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
5 דמי לידה נוספים	סעיף 51 לחוק	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
6 דמי לידה לגבר	סעיף 49 לחוק	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
7 גמלה להורה מאמץ	סעיף 57 לחוק	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
8 גמלה לשמירת הריון	סעיף 59 לחוק	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
9 תשלום מיוחד ליתומים	סעיף 62 לחוק	
10 קצבת ילדים רגילה	סעיף 66 לחוק	
11 תוספת לקצבת הילדים	סעיף 68(ג) לחוק	

³³ לוח ט"ו - פרט 2 - בת' 142, ת"ת 8.2.13 נוספה הסייפא "התשי"ט-1959".

³⁴ לוח ט"ז - נוסף בת' 102, ת"ת 1.1.08, בנוסח דלעיל.

בת' 226, ת"ת 1.1.22 הוחלפה השורה "2012 ואילך" ב"2012 עד 2021" ונוספה השורה "2022 ואילך", כולל הסכום שבצידה.

³⁵ לוח יז - נוסף בת' 114, ת"ת 15.7.09 בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בסעיף 141(ט) בהערות מבוא לת' 114.

טור ג' סוגי המידע	טור ב' מקור חוקי	טור א' סוג הגמלה	
	סעיף 74 לחוק	מענק לימודים	12
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 92 לחוק	דמי פגיעה	13
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 104 לחוק	גמלה לנכה עבודה	14
	סעיף 86 לחוק	ריפוי החלמה ושיקום לנפגע בעבודה	15
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 112 לחוק	גמלאות מיוחדות לנפגע בעבודה	16
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	תקנה 12 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגע עבודה), התשט"ז-1956 (להלן - תקנות נפגעי עבודה)	צירוף נכויות לצורך גמלה לנפגע בעבודה	17
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	תקנה 15 לתקנות נפגעי עבודה	סטיות לצורך גמלה לנפגע בעבודה	18
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	תקנה 18א לתקנות נפגעי עבודה	גמלה לנכה נזקק	19
	סעיף 115 לחוק	הגדלת קצבה לנפגע עבודה שטרם מלאו לו 18	20
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 131 לחוק	גמלת תלויים לאלמנה המסוגלת לכלכל את עצמה	21
מידע על כל הכנסה	סעיף 131 לחוק	גמלת תלויים לאלמנה שאינה מסוגלת לכלכל את עצמה	22
מיגע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה	סעיף 131 לחוק	גמלת תלויים לאלמן שאין עמו ילדים	23
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 131 לחוק	גמלת תלויים לילדים	24
מידע על כל הכנסה	סעיף 131 לחוק	גמלת תלויים להורים	25
	סעיף 143 לחוק	מענק מצוות ליתום של נפגע בעבודה	26
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה	סעיף 144 לחוק	הכשרה מקצועית לאלמנה או לאלמן של נפגע בעבודה	27
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה	סעיף 144 לחוק	דמי מחיה והוצאות אבחון ליתום של נפגע בעבודה	28
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 151 לחוק	דמי תאונה לעובד או לעובד עצמאי	29
	סעיף 151 לחוק	דמי תאונה למי שאינו עובד או עובד עצמאי	30
1. מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד 2. מידע על הכנסה מפנסיה לפי סעיף 2(5) לפקודת מס הכנסה	סעיף 160 לחוק	דמי אבטלה	31
מידע על הכנסה מעבודה	סעיף 174 לחוק	מענק למי שעבד בעבודה מועדפת	32
מידע על הכנסה לפי סעיף 2(5) לפקודת מס הכנסה לעניין קצבת פרישה או גמול פרישה מעבודה, משירות בצה"ל, משירות במשטרת ישראל או משירות בשירות בתי הסוהר	סעיף 175 לחוק	דמי אבטלה למקבל קצבת פרישה	33
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 176 לחוק	דמי אבטלה למי שיש לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד	34
מידע על הכנסות עבודה	סעיף 176א לחוק	מענק אבטלה למועסק בשכר נמוך	35
מידע על הכנסות עבודה	סעיף 178 לחוק	מענק אבטלה לקטין	36

טור א' סוג הגמלה	טור ב' מקור חוקי	טור ג' סוגי המידע
37 ³⁶	סעיף 182 לחוק	1. מידע על הכנסות עבודה 2. הפרשות לקופת גמל כהגדרתה בסעיף 180 לחוק
38	סעיף 199(1) לחוק	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה
39	סעיף 199(1) לחוק	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה
40	סעיף 199(2) לחוק	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודת מס הכנסה
41	סעיף 199(3) לחוק	
42	סעיף 199(4) לחוק	
43	סעיף 199(3) לחוק ותקנה 10א לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (מתן שירותים מיוחדים), התשל"ט-1978	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
44	סעיף 199(4) לחוק ותקנה 10א לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (מתן שירותים מיוחדים), התשל"ט-1978	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
45	סעיף 222 לחוק	
46	סעיף 224 לחוק ותקנה 3 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכות לגמלת סיעוד ושיעורה), התשמ"ח-1988	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה
47 ³⁷	סעיף 245 לחוק ותקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת הכנסה בביטוח זקנה ושאיירים), התשל"ז-1976	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
48 ³⁸	סעיף 247(1) לחוק ותקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת הכנסה בביטוח זקנה ושאיירים), התשל"ז-1976	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה

³⁶ בת' 201, ת"ת 15.9.19, בפרט 37 הוחלפו המילים: "בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד" במילים: "בהליכי חדלות פירעון".

³⁷ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 47 ללוח י"ז, המילים "קצבת זקנה" הוחלפו ב"קצבת אזרח ותיק" והמילים "לגיל הזקנה" הוחלפו ב"לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק".

³⁸ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 48 ללוח י"ז, המילים "לקצבת זקנה" הוחלפו ב"לקצבת אזרח ותיק".

טור ג' סוגי המידע	טור ב' מקור חוקי	טור א' סוג הגמלה	
	סעיף 247(2) לחוק	תוספת לקצבת אזרח ותיק בעבור ילד	³⁹ 49
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	סעיף 247(3) לחוק ותקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת הכנסה בביטוח זקנה ושאיירים), התשל"ז-1976	תוספת לקצבת אזרח ותיק בעבור בן זוג	⁴⁰ 50
	סעיף 251 לחוק	קצבת אזרח ותיק לנכה שהגיע לגיל פרישה לאחר 2002	⁴¹ 51
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	סעיף 251 לחוק	קצבת אזרח ותיק לנכה שהגיע לגיל פרישה לפני 2002	⁴² 52
	סעיף 252 לחוק	קצבת שאירים לאלמנה	53
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	סעיף 252 לחוק	קצבת שאירים לאלמן שאין עמו ילד	54
	סעיף 252 לחוק	קצבת שאירים לאלמן שיש עמו ילד	55
	סעיף 252 לחוק	גמלת שאירים ליתום שאין עמו הורה	56
	סעיף 254 לחוק	מענק ליתום שהגיע למצוות	57
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	סעיף 265 לחוק	הכשרה מקצועית לאלמנה הזכאית לקצבת שאירים	58
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	סעיף 265 לחוק	דמי מחיה והוצאות אבחון ליתום המקבל קצבת שאירים	59
	סעיף 266 לחוק	דמי קבורה	60
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 271 לחוק	תגמול למשרתים במילואים	61
מידע על הכנסות עבודה	סעיף 282 לחוק ותקנות שירות מילואים (תגמולים)(הענקות לנערים עובדים המשתתפים בחינוך קדם-צבאי), התשל"ז-1976	הענקות לנערים בחינוך קדם-צבאי	62
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 289 לחוק	דמי פגיעה למתנדב	63
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 289 לחוק	גמלה לנכה עבודה מתנדב	64
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 289 לחוק	גמלה לתלויים במתנדב	65
מידע על כל הכנסה	סעיף 2 לחוק הבטחת הכנסה	גמלה להבטחת הכנסה	66
מידע על כל הכנסה	תקנה 6 לתקנות המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ג-1973	דמי מזונות	67
	חוק התגמולים (ילד שנתייתם) עקב מעשה אלימות במשפחה, התשנ"ה-1995	תגמול לילד שנתייתם עקב מעשה אלימות במשפחה	68

³⁹ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 49 ללוח י"ז, המילים "לקצבת זקנה" הוחלפו ב"לקצבת אזרח ותיק".

⁴⁰ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 50 ללוח י"ז, המילים "לקצבת זקנה" הוחלפו ב"לקצבת אזרח ותיק".

⁴¹ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 51 ללוח י"ז, המילים "קצבת זקנה" הוחלפו ב"קצבת אזרח ותיק".

⁴² בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 52 ללוח י"ז, המילים "קצבת זקנה" הוחלפו ב"קצבת אזרח ותיק".

טור ג' סוגי המידע	טור ב' מקור חוקי	טור א' סוג הגמלה	
	חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995	תגמול לחסיד אומות עולם	69
	סעיף 3 לחוק נפגעי פעולות איבה	ריפוי, החלמה ושיקום לנפגע איבה	70
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 4 לחוק נפגעי פעולות איבה	תגמול טיפול רפואי לנפגע איבה	71
	סעיף 4 לחוק נפגעי פעולות איבה	גמלה לנכה איבה	72
מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד	סעיף 4 לחוק נפגעי פעולות איבה	גמלה לנכה איבה נצרך	73
מידע על כל הכנסה	תקנה 2 לתקנות התגמולים לנפגעי פעולות איבה (כללים להוכחת חוסר פרנסה), התשל"א-1971	גמלה לנכה איבה מחוסר פרנסה	74
	סעיף 7 לחוק נפגעי פעולות איבה	תגמול לבני משפחה של נפגע איבה	75
מידע על כל תגמול מאוצר המדינה שהוא הכנסה לפי סעיף 5(2) לפקודת מס הכנסה	סעיף 17 לחוק נפגעי פעולות איבה	מניעת כפל בין גמלאות נפגעי איבה ובין גמלאות מאוצר המדינה	76
מידע על פיצויים לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים	סעיף 17 לחוק נפגעי פעולות איבה	מניעת כפל בין גמלאות נפגעי איבה ובין חוק הפיצויים לפי פקודת הנזיקין או לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים	77
	חוק לפיצוי נפגעי גזזת, התשנ"ד-1994	פיצוי נפגעי גזזת	78
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	חוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992, ותקנה 2 לתקנות לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס)(קצבה חודשית), התשנ"ג-1993	פיצוי חולי איידס	79
	חוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז-2007	נכה פוליו	80
	סעיף 10 לחוק תגמולי אסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992	אסיר ציון - תגמול שלא לפי הכנסה	81
מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה	סעיף 11 לחוק תגמולי אסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992	אסיר ציון- תגמול לפי הכנסה	82
	סעיף 15 לחוק תגמולי אסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992	תגמול לתלוי בהרוג מלכות	83

טור א' סוג הגמלה	טור ב' מקור חוקי	טור ג' סוגי המידע
84	סעיף 14 לחוק תגמולי אסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה
85	סעיף 117 לחוק תגמולי אסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992	מידע על הכנסה לפי סעיף 2 לפקודה
86	סעיף 3 להסכם בדבר גמלת ניידות מיום 1 ביוני 1977 (להלן - הסכם הניידות)	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
87	סעיף 5 להסכם הניידות	
88	סעיף 21א להסכם הניידות	
89	סעיף 21ה להסכם הניידות	
90	סעיף 1ח21 להסכם הניידות	
4391	סעיף 3 להסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות	מידע על הכנסה לפי סעיף 1(1) ו-2 לפקודת מס הכנסה
4492	סעיף 4 להסכם בדבר מתן גמאלות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות	מידע על הכנסה לפי סעיף 1(1) ו-2 לפקודת מס הכנסה
4593	סעיף 9 להסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות	מידע על כל הכנסה
94	הסכם בדבר מימון הובלת נפטרים	
95	הסכם בדבר מימון הקמת מצבה לנפטר גלמוד	
96	הסכם בדבר תגמולי מילואים לאנשי צוות אוויר משוחררים	מידע על הכנסה מעבודה או משלח יד
97	הסכם בדבר מימון איסוף קרבנות אסון	

⁴³ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 91 ללוח י"ז, המילים "גמלת זקנה" הוחלפו ב"גמלת אזרח ותיק" ובמקום "להסכם בדבר מתן גמלאות מיוחדות (להלן - הסכם זקנה מיוחדת)" בא: "להסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות".

⁴⁴ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 92 ללוח י"ז, המילים במקום "להסכם זקנה מיוחדת" בא: "להסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק מיוחדות".

⁴⁵ בת' 192, ת"ת 27.8.17, בפרט 93 ללוח י"ז, המילים "גמלאות זקנה" הוחלפו ב"גמלאות אזרח ותיק" והמילים "להסכם זקנה מיוחדת" הוחלפו במילים "להסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות".

טור ג' סוגי המידע	טור ב' מקור חוקי	טור א' סוג הגמלה	
מידע על הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה	הסכם בדבר תגמול אבטלה למשחררי צבא קבע	תגמול אבטלה למשחררי צבא קבע	98
מידע על הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה	הסכם בדבר תגמול דמי לידה למשחררות צבא קבע	תגמול דמי לידה למשחררות צבע קבע	99

לוח י"ח⁴⁶

(סעיף 398(א2))

חלק א': פרטים המשפיעים על זכאות לגמלה או על שיעורה לעניין סעיף 398(א2)

בלוח זה, "הסכום הבסיסי" - הסכום כאמור בפסקה (3) להגדרה "הסכום הבסיסי";
 1. קיומה או אי-קיומה של יתרת חשבון של הזכאי לגמלה במוסד פיננסי, בהגדרתו בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו-2006, בין בבעלותו ובין בבעלות משותפת עם אחר, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג.

2. קיומה או אי-קיומה של זכות בנכס מקרקעין, של הזכאי לגמלה או שינוי שחל בזכות כאמור.
 3. גובה ההכנסה מעבודה שהזכאי לגמלה עובד בה, או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג.
 4. הכנסה ממקורות אחרים של הזכאי לגמלה או שינוי שחל בה, אם השינוי כאמור עולה על 9% מהסכום הבסיסי לגבי יחיד, או 13% מהסכום הבסיסי לגבי מי שיש עמו ילד או בן זוג.
 5. כתובת המגורים של הזכאי לגמלה בישראל או שינוי בכתובת כאמור או מעבר לכתובת מגורים אחרת מחוץ לישראל.

6. היות הזכאי לגמלה בעל אזרחות זרה או שינוי לעניין אזרחות כאמור.
 7. מועד כניסה לישראל ויציאה ממנה של הזכאי לגמלה, ותקופת שהותו מחוץ לישראל.
 8. מגורים תחת קורת גג אחת, תחילתם או הפסקתם של מגורים כאמור עם אחד מאלה:
 (1) מי שנישא לזכאי לגמלה, לרבות מי שנישא על פי הדין במדינת חוץ;

(2) מי שהוא הורה של אחד מילדי הזכאי לגמלה;

(3) מי שיש לזכאי לגמלה חשבון בנק משותף עמו או שיש לזכאי לגמלה זכות משותפת עמו בנכס מקרקעין או ברכב;

(4) מי שיש לזכאי לגמלה הסכם ממון או הסכם אחר בדבר שיתוף בהכנסות או בהוצאות עמו.

מספר הפרט בחלק א'										סוג הגמלה
פרט 10	פרט 9	פרט 8	פרט 7	פרט 6	פרט 5	פרט 4	פרט 3	פרט 2	פרט 1	
לא	לא	לא	נדרש	נדרש	נדרש	לא	נדרש	לא	לא	אמהות
נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	
לא	לא	לא	נדרש	נדרש	נדרש	לא	לא	לא	לא	ילדים
נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	
לא	לא	נדרש	לא נדרש	לא	לא	לא	לא	לא	לא	נפגעי עבודה ומתנדבים
נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	

⁴⁶ . לוח יח' - נוסף בת' 122, בנוסח דלעיל. ר' הוראת תחולה בהערות מבוא לת' 122.

מספר הפרט בחלק א'										סוג הגמלה
פרט 10	פרט 9	פרט 8	פרט 7	פרט 6	פרט 5	פרט 4	פרט 3	פרט 2	פרט 1	
פרט 8 יידרש רק לעניין זכאות לקצבת תלויים שמשלמת לבן/בת זוג										
לא נדרש	לא נדרש	לא נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	לא נדרש	נדרש	לא נדרש	לא נדרש	אבטלה
לא נדרש	לא נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	לא נדרש	לא נדרש	נכות כללית
לא נדרש	לא נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	לא נדרש	נדרש	סיעוד
לא נדרש	לא נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	אזרח ותיק ושאיירים ⁴⁷ ** **
*** פרט 8 יידרש רק לעניין קצבת שאירים שמשלמת לבן/בת זוג						** פרטים 1 עד 4 יידרשו רק לגבי מי שמשלמת לו קצבת אזרח ותיק המותנית במבחן הכנסות				
לא נדרש	לא נדרש	לא נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	לא נדרש	נדרש	לא נדרש	לא נדרש	הסכם הנידון
נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	נדרש	הסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות

9. קבלת כספים על ידי הזכאי לגמלה ישירות מהחייב או ממי מטעמו לעניין סעיף 12 לחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשלי"ב-1972, או אי-קבלת כספים כאמור.
10. קיומו או אי-קיומו של פסק דין מזונות לטובת הזכאי לגמלה המאוחר לפסק דין שמסר למוסד.

חלק ב': הפרטים הנדרשים לגבי סוגי הגמלאות

חלק ג': אזהרה

הרינו להביא לידיעתך כי אם לא תעדכן את המוסד לביטוח לאומי על כל שינוי שיחול באחד או יותר מהפרטים המפורטים בהודעה זו בתוך שישים ימים ממועד השינוי, במהלך ארבע שנים ממועד משלוח הודעה זו, הנך צפוי לעונשים הקבועים לפי החוק, לרבות קנס; ככל שחל שינוי בפרטים האמורים לגביך אנא עדכן את המוסד לביטוח לאומי בטופס המצורף.

⁴⁷ בתי 192, ת"ת 27.8.17, בחלק ב' ללוח י"ח, המילים "זקנה ושאיירים" הוחלפו ב"אזרח ותיק ושאיירים", המילים "קצבת זקנה" הוחלפו ב"קצבת אזרח ותיק" והמילים "הסכם זקנה מיוחדת" הוחלפו ב"הסכם בדבר מתן גמלאות אזרח ותיק ושאיירים מיוחדות".

לוח השוואה

נוסח 1968	נוסח 1995
84	127
85	128
86	129
87	145
88	146
89	147
א89	148
ב89	149
90	,144(ב), (ב)265
א90	,144(א), (א)265
ב90	150
ג90	151
ד90	152
ה90	153
ו90	154
ז90	155
ח90	156
ט90	157
91	39
92	40
93	41
94	42
א94	43
ב94	44
ג94	45
ד94	46
95	47
א95	(ב), (א)57
96	48
97	49
98	50
א98	51
99	52
100	(ב), (א)53
101	54
א101	(ג)53
ב101	(ד)53
102	55
103	56
א103	(ג)57
ב103	62
ב103	63
ג103	58
ד103	59
ה103	60
ו103	61
ז103	64
104	65
105	66
106	67
109	,68 לוח ד'
(א)110	(א)69

נוסח 1968	נוסח 1995
47	91
48	92
49	93
50	94
51	95
52	96
53	97
54	98
55	99
56	100
57	101
58	102
59	103
60	104
61	118
62	,104, 103, 119
63	120
א63	121
64	122
א64	123
65	124
66	107, (ג)104
67	105, (ב)104
א67	108
68	106, (ב)104
א68	109
ב68	110
ג68	111
69	,104, 103, 112
70	113
71	114
72	115
73	116
(א)א73	117
(ב)א73	(א)404
ב73	125
74	130
75	131
76	132
77	133
א77	134
(ב)-(א)78	135
(ג)78	הושמט
79	136
80	137
81	138
82	139
א82	140
ב82	141
ג82	142
ד82	143
83	126

נוסח 1968	נוסח 1995
1	1
א1	2
2	3
3	4
4	5
א4	6
ב4	7
5	238
6	239
7	240
8	241
9	242
10	243
11	244
12	245
15	246
17	247
18	248
19	249
20	250
א20	251
21	252
22	253
א22	254
23	255
א23	256
24	257
25	258
א25	259
26	260
ב26	261
(ד), (ב), (א)27	262
(ג)27	הושמט
28	263
(א)29	266
(ב)29	267
(ג)29	268
30	269, 264
31	75
32	76
33	77
34	78
35	79
36	80
37	81
38	82
39	83
40	84
41	85
42	86
43	87
44	88
45	89
46	90

נוסח 1968	נוסח 1995
128	296
129	297
130	298
131	299
133	300
134	301
א134	302
135	303
136	304
א136	305
ב136	306
137	307
א137	308
ב137	309
ג137	310
138	311
139	312
א139	313
ב139	314
140	315
141	316
142	317
א142	318
ב142	319
143	320
ב143	321
144	322
145	323
146	324
147	325
148	326
149	327
150	328
151	329
152	330
153	331
154	332
155	333
156	334
157	335
158	336
159	337
א159	338
ב159	339
160	340
א160	341
161	342
162	343
163	344
164	345
165	346
166	347
167	348
א167	349
ב167	א)348
א)168-(1*4)	350
ב)	
א)5*168	הושמט

נוסח 1968	נוסח 1995
א)222(א)	127מז(א2), (3)
216	127מז(ב)
222(ב)	127מח
221	127מט
222(ג)	127מט1
222(ד)	127מט2
219	127נ
218	127נב
220	127נב1
180	127נג
181	127נד
182	127נה
183	127נו
184	127נז
185	127נז1
186	127נח
187	127נט
188	127ס
189	127סא
190	127סב
191	127סג
194	127סד
192	127סה
193	127סו
270	127סז
271	127סח
272	127ע
273	127עא
274	127עב
275	127עג
276	127עד
277	127עה
278	127עו
279	127עז
280	127עח
281	127עט
282	127פ
283	127פא
284	127פא1
285	127פא2
286	127פב
223	127פג
224	127פד
225	127פה
226	127פו
227	127פז
228	127פח
229	127פט
230	127צ
231	127צא
232	127צב
233	127צג
234	127צד
235	127צה
236	127צו
237	127צז
הושמט	127צח

נוסח 1968	נוסח 1995
110(ב)	הושמט
111	69(ב)-(ד)
112	70
113	71
114	72
115	74
116	73
א127	158
ב127	159
ג127	160
ד127	161
ה127	162
ו127	163
ז127	165
ח127	166
י127	267
יא127	168
יב127	169
יג127	170
יד127	171
טו127	172
טז127	173
טז127	174
טז127	175
טז127	176
טז127	177
יח127(א)	178
יח127(ב)	179
כ127	לפי הענין
כא127	195
כב127(א), (ד)	196
כב127(ב), (ג)	207
כבו127(א)(ב)	197
כבו127(ג)	202(ב)
כג127	198
כד127	217
כה127(א1)-(3)	199
כה127(א3)	206(ב), (א)
כה127(ב), (ג)	206(ד), (ג)
כו127	208
כז127	209
כח127	211(א)
כט127	211(ב), (ג)
ל127	212
לא127	210
לב127	213
לד127	214
לה127	200(א)
לו127	200(ב), (ג)
לז127	201
לט127	202(א)
מ127	203
מא127	204
מב127	205
מז127(א1x)	215

נוסח 1968	נוסח 1995
210	22
211	23
212	25
213	26
214	27
215	28
א215	29
ב215	30
216	31
217	32
א217	33
218	34
219	35
220	36
221	37
222	38
223	24
230	391
231	392
א231	393
ב231	394
232	395
233	396
234	397
239	398
241	399
242	400
243	401
244	402

נוסח 1968	נוסח 1995
195	381
א195	382
196	383
א196	384
197	385
198	386
א198	1(השכר הממוצע)
אא198	387
ב198	388
ג198	389
ד198	390
ה198	288,287
ו198	289
ז198	290
ח198	291
ט198	292
199	8
200	9
א200	10
201	11
202	12
203	13
204	14
א204	15
ב204	16
205	17
206	18
207	19
208	20
209	21

נוסח 1968	נוסח 1995
169	351
170	352
171	353
172	354
173	355
א173	356
174	357
175	358
176	359
177	360
א177	361
178	362
א178	363
179	364
180	365
181	366
183	367
184	368
185	369
א185	370
186	371
187	372
א188	373
א188(ב)-(ד)	404(ב)-(ד)
190	374
191	375
א191	376
192	377
א192	378
193	379
194	380

לוחות

נוסח 1995	נוסח 1968	נוסח 1995	נוסח 1968
ז'	ט'1	א'	א'
ח'	ט'2	ב'	ב'
י'	י'	ד'1	ד'1
י'א	י'א	ה'	ה'
י'ב	י'ב	ה'1	ה'1
ב'	י'ד	ז'	ז'

נוסח 1995	נוסח קודם
חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 21), התשל"ו-1976	
293, לוח י"ד	37(א)
294, לוח ט"ז	37(ב)
295	38
חוק הביטוח הלאומי (הוראת שעה), התשנ"א-1991	
164	1
לוח י"ג 1	2
לוח י"ג 2	3
לוח י"ג 3	א3
לוח י"ג 1(א)165(1)	4
לוח י"ג 4	5

נוסח קודם	נוסח 1995
	חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 83), התשנ"ד-1994
5	403(א)
	חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994
24(ב)	403(ג)
	חוק לצמצום ממדי העוני והפערים בהכנסות (תיקוני חקיקה), התשנ"ד-1994
7(ג)	403(ד)
	חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 99), התשנ"ה-1995
2	403(ב)

פרקים

נוסח 1968	נוסח 1995	נוסח 1968	נוסח 1995
א'	א'	4ו'	י"ב
ב'	י"א	5ו'	י'
ג'	ה'	ז'	י"ד
1ג'	265,144	ח'	ט"ו
2ג'	ו'	ט'	ט"ז
ד'	ג'	ט"ו	י"ז
ה'	ד'	ט"ז	י"ג
ו'1	ז'	י'	ב'
ו'2	ט'	י"א	י"ח
ו'3	ח'	י"ב	י"ט